

کلیات امیر شاہ
حصہ سوئم

خاور نامہ (حصہ دوم)

ترتیب کار

منظور ہاشمی

جموں اینڈ کشمیر اکیڈمی آف آرٹس کلچر اینڈ لنگویجز سرنگر

پرنسپل پبلشنگ
 بکریٹری اکیڈمی آف آرٹ کالج اینڈ لنگویجس۔
 جہول اینڈ کشمیر

پوبلی
 جے۔ کے آفیسر پرنسپل
 دہلی۔

قیمت

۱۹۷۷ء

سال اشاعت

گودٹ

کلیات امیر شہک تریتیم جلد چھ پیش خدمت تر اٹھو ستر چھ
 یہ ائمہ می تہ داتان متخامتہ کنو چھنے پہ اکادمی ہنزہ (ڈکشنری بلبہ وراے)
 ساروے کھدہ تہ بڈ چلکیشن تہ اٹیک وبراو چھ بڈ تقطیع کو یوہے ارداہ
 شتہ صفہ ہی۔ یہ چھاپو اُسہ ڈیٹھ کھتہ۔ سہ از فہش کر داتہ تاو
 اسہ توشہ کج چاو ہیوہ باسان۔ امیر شاہ اوس کاشر زباؤ ہند گہ ڈنیگ
 پورہ زم نگار شایر۔ مکر تہندین فنی کامین لاکتہ ڈنیگ تاو او کوزول
 زتہ تہندہ تصنیف اُسوہ واکوے جاپہ شوہ دار پاٹھو بہم سپان۔ اکادمی
 ہنزہ طرف یہ کام مکمل گزھتہ پتہ چھ وہہ نو سامین پرکھاؤن والین ہنزہ
 کام زرم وچھن زتہند قبول عالمک راز کیاہ چھ۔ پنبہ آگریانے فارسی
 زباؤ پیٹھ تویم قصہ پہہ ارنھہ ورتاؤ۔ تھہ منز کاژاہ اور بھٹلی باؤتو
 تہ کھتہ حدس تام کرکھ فارسی زرم نگاری ہند و طریقہ تہ اسلوب اختیار۔
 مے چھ پنبہ شایہ باسان ز کاشر زباؤ ہندین بٹین امتحان ہند خاطر تہ
 چھنے پر کتاب اکھ اہم کی پور کران۔ توے چھ نصاب مقرر کرن والین
 عالمین ہنزہ توڑ چھو حقدار۔

محمد یوسف ینگ۔ سیکریٹری

شہید تنگ سرنگ۔ ۱۲ نومبر ۱۹۷۷ء

ماہک شترش نش بزار سپدھ اسد لہ غالب

حضرت علیؑ سندن عمر اُمیہ سیڑھیہ راتوار اچہ سا جمل زمین
 و اتن تہ عمر اُمیہ سندن دل دلس کنس سیتو کن لاگتہ پکن۔
 بنام خود اوئند لوح و قلم معلما کرن آسمانچ علم
 زبر برد کوڑن آسمان ز رنگار و شترش پتھر فرش رنگیں بہار
 پہ فہ درختہ بجنش اوئن تھر قلم بہ حکمت کوڑن لوح پیٹھ رقم
 دتن کر بیوسیتو فرشتس نوا کوڑن عرش پائس کیتن استوا
 زرافشاں کوڑن مہر انور بروز بہ شب ماہ تاباں کرن دلخروز
 ستار فروزاں کرن چوکی چراغ پُر از گل کوڑن آسمان بچو باغ
 لہ رنگارنگ صنعت کرن آشکار بہر گوئن خلقت کرن بے شمار
 لہ اکس طرفتل جینہرے منز بہ دم کوڑن پادر عالم ز کتیم عدم
 لہ اکس بڑنرس اندر ز قہر و جلال بہ عالم اگر ماریتی چھس مجال
 لہ چھ بیچون خودا، صانع بے زوال ازل تا ابد قادر و ذوالجلال
 چھ ہزار سال دورود و فراواں سلام ز ماہر محمدؐ بہ آتش تمام

لہ پس از حمد و نعت اے خود اوئند ہوش

رشتو مردی شاہ مردان بگوش

لہ تا لہ یم ستو ستوے شار چھنر چھاپ۔ یم آے اکہ قلمی مسودہ پیٹھ نقل کرین۔
 لہ "بڑنرس اندر" مسودس فرز چھ "بڑنرس اندر"

لے تہ ہے اس دودھ فی بر سر داستان
 ییلے دن مہ شاہ ولایت مآب
 نہاں کو یہ طاووس فیروز باغ
 ستار سپینو جلو دن پر سپہر
 سپینو مشتعل نامداران بہ خاب
 مگر شیر جبار بیدار اوس
 کمر بستہ و دھت آں شہ پہ نامور
 سراسر و چھن شو نگہمتین نامدار
 شبا اوس تار یک مانند داغ
 بنزد یک عمر اُمیہ شتاب
 دوپن تس مے نش و ن خبر یقین
 دوپس تو بر عمر ن کہ اے نامدار
 چہ فرسنگ اکھ ہتھ پکینو پر گزند
 کرن گوہ ڈینچے چو کہ نقار زور
 اتن تم چھ نقار ہا در خروش
 ملن تم یہ نقار ہے شور و شر
 گرہن شور نقار ہا تا بہ ماہ
 کدان تو رشک چھ طہاس شوم

کتو بوز از گفستہ یہ داستان
 بہ خیمہ دروں کو رواں با شتاب
 سپین قیر کوں عالم از پرز داغ
 نیر دراپہ تاباں بت ماہ چہر
 ہمہ مرغ و ماہی، بہ خہ شکی و آب
 گوشت مالکس نش مہ بزار اوس
 نیر دراد کمر تھو بہر سو نظر
 نہ بانگ بگہبان نہ کاٹھ ہوشیار
 مگر بے ستار یزن چوں چراغ
 یکن کو مہ حیدر ملن تھو در غاب
 چھ کوتا یکن تا بسا جمل زمین
 چھ و دھت دور تا ملک سا جل یار
 دھن جا بہ نے دہ منار بلند
 دوپسہ چو کہ واتن چھ نقار شور
 کہ تا تھہ پیمہ چو کہ چھ واتن بکوش
 پتھ پاتھو پتھ چو کہ واتن خبر
 چھ اخبار واتن بنزد یک شاہ
 کرن ہر طرف دشمن چھ ہو جوام

لے یہ شار چھنر چھاپ۔ یہ آو اکہ قلمی مسودہ پیچھ نقیل کرین۔

دُون چھ کسرت قوت واپنے بر مقام
 پہلے پدشاہ چھ گردن فراد
 دو پوس شاہ مردان اے عمر شیر
 گڑھ اسوئی تنہا بہ ساحل دیار
 دواں دھتھہ سہ عمر امیہ شتاب
 شب دل لیس کھوت سہ شیر الہ
 دو پین عمر عیارس، اے نامور
 پکن پتھ کنن بروئہ فراد سکھ چو باد
 دو پوس تمکو ہٹک تیز پکے بے شے نش
 بگفتار آن حیدر پاک زاد
 پھان بن تہ دل دل کوڑن گرم خیز
 بہ مہمیز دل دل سپن در شتاب
 ز تابش دم تمکو کوڑن بستہ واو
 روایتھہ کزن پی چھ شیر خولے
 لے دواں شب پکن اوس دوش عمر
 سیٹھا کوڑ تموسا بہ بابک دگر
 نہ گو تیز دل دل نہ گو عمر پست
 مگر اکو بگہباہ نے از فراد

در اثاب رہ چھکھ کزن قتل عام
 ستمکار بوڈا اے لہا رزم ساز
 سپن مالک اشتر از جنگ سپر
 دھتھو آسہ کشاہ امر پروردگار
 لوڈن دل لیس زپن زریں برکاب
 کوڈن تیز دل دل شتاباں براہ
 ژا پکھ پتھ شبنس تیز سستی میر کر
 تھتھہ پاٹھو امشب بر فتن دداد
 کھوڑن چھس بہ دل دل گڑھلی شے
 سہ عمر امیہہ وڈن گو چو باد
 بہ تندی چو سر سر کٹھہ نیون تیز
 تھتھہ پتھ کنن نیر پراں عقاب
 ز فولاد ستم تمکو کزن خستہ گاو
 بنزدیک پیغمبر رہنا سے
 برابر سر دل دل، گوشہ عمر
 اکھا نیر ہے اکھ قدم پیشتر
 پکن داتی نزدیک سپل نخست
 دھچن میلہ پکن گو تمن پیش باز

لے بہ شار چھ اکے بمبر چھاپ۔ دویم او مسود پیچھ تار نہ۔

کرن کرکھ توہم کم چھ وڈی کین پوان
رواں کو تہس نش سہ عمر عیار
ہنگ گوش تھا وکھ تر اے نامور
سجک کھ نیتو پاس بان بہ پیش
دڑس عمر نے حقہ بمانت شیر
تہس سہ کورن سختی دہان
تختہ پین حیدر نامدار
رواں پہلے سے پیچھ سہ کھوت زمان
دین دہر تھن تم ز بالا پتھر
پتھ پٹھو تم دہ نگہاں تمام
رواں بون وکھو از پہل دوہ شوے دیر
زلن دراو دل چو تپس از کمان
شتا باں سہ عمر سہ دل دل چوباد
برابر زلن اسودہ شوے براہ
کہان نار بو دل دل از ضرب سُم
خبردار گئے ز نگہاں بہ پہل
کتیکو چھو وڈو توہم ز نام و نژاد
جنابن تمن کیٹھہ دین نے جواب
کریشہ روٹکھ ز بس خشم و کین
سپن سپن ریز ریز تمن اُستیمان

ہنچے پتھ شبنس منز بہ تیزی روان
ڈٹے سپین سہ سر جھم وڈن آشکا
ز را ز نہائی وڈے بے خبر
کہ آیا و نیم کیٹھ بہ امرادیش
کورن بستہ سس اس پوون بزیہ
ز راہ کون سپر تھن کوس حبان
پتھر وکھ سہ از دل دل راہوار
رٹن تم ز وڈی تے تہن بے کمان
سپن ریز ریز تمن جسم و سر
ڈھنن مار تھن تم بہ اول مقام
تہ بیہ دل لسن کھوت سہ حید چو شیر
تہ نتر ہچو برق جہاں بیگمان
سرو گوش بلوکتہ زہ ضرر نژاد
کرکھ طے بیک لحظہ ز سنگ راہ
چو ضرر کرکھتہ پو بہ پہل دوہم
کرکھ کرکھ اے مردمان رحیل
دیں راہہ کتھ کن کرکھن چھو مراد
پکین کو تمن نش شتا باں شتاب
تہن تم، سختی دین بر زہن
بہ خاری تمے کتھ گئے بیروان

نہ دلدل پتھر وڈھتے شیر دلیر
رواں ہر وٹھتے تےس آو اکھ مہلبان
تمن کینہہ ووتن نے جواب سوخن
تہن زانی نہ از پاسبان دلیر
دیشہ سپنو تم نگہبان بہ شور
رواں کینہہ ور گو شہید بو تراب
نہ بالا پتھر تم ہرکھ دوتی نہ سخت
کرن خالی از مہلبان سوعہ جاے
لے پکن درے چوں باد شہگیر تیز
تمن ہشت پسٹن ہندے پاسبان
زلن کے شتاباں چو باد بہار

براں پہل کھوت ہچھ غرند شیر
کین کدیکھ کوٹ سکتے نہ زانی پاسبان
کھسبتہ کو براں پہل سے بو الحسن
دین دہر حق تم نہ بالا نہ میر
پکن کے تہ نقار وویکھ بزور
دین تم نگہبان زبس خشم و تاب
کہ تاریز کے دودہ شورنی تختہ تخت
دین دلدل س جچھ بنام خودے
زوارو کرن بے گریزا گریز
اکھا بو نہ بیدار از مردمان
ہے کانسہ اکو وچھنہ تم نامدار

پکن دوتی دودہ شوے بے ساجل زمین
کوڑکھ محمد سویے جہاں آفرین

ساحلی فوجس و بہ منز کتیر بہتر

یتلے صبح کاڈب نو مو دار گو
رواں شاہ مرداں بہ درو یا کنار
نہ کانشہ پاسبانانہ بانگ درے

سفیدہ نمایاں یہ سمسار گو
شو نیکھتہ لشکر او چھو ہزاراں ہزار
کرکھ شاند اکھ اکری سندی دست بیلے

لے "باد شہگیر" جاپہ چھ مسودس پیچھ "باد شہیرنگ"

پیہتو مست و بیغم مراسر بخاب
 پیہ اُس لشکر بہنگام کین
 کرختہ تخت و تہراج آمیتو پیہ
 دوپن عمر عیارس، اے نامور
 کرو خاب و آرام تا صبح گاہ
 بہ فردا و چھو غامہش کردگار
 دوپس تسمو دما کر تر آرام و خاب
 رواں بو ترابن کو رس آفرین
 کرن تسمو سپر شاند، بستر گیاه
 روایتہ کرن عمر پیش نبی
 کرن بو نہ کینتہ خاب شیر خداے
 پیتھے پاٹھو دل دل زبس خشم و کین
 دوپس عمرن، ایسرور بو تراب
 پیتھے پاٹھو چھنر دل و لیس کینتہ قرا
 دوپس بو ترابن، ہلا اے عمر
 تر و زکین نظر کر سہیے ذوالفقار
 تر دہشتہ سین عمر اندر عجب
 سبب کیاہ چھ اپ خنجر نپل خام
 دوپس سرورن، اے عمر ہم سپاہ
 پر از خوں کو رکھ ملک خاں زین

وچھتہ ہم مراسر گو بو تراب
 پیہو کر خرابی بخاں زین
 ہنکے نیٹنر اندر چھ پیہتو پیہ
 یہ لشکر تر و چھ کتہ کنن بخنر
 چھ دوشوے تھکتہ پیہتو از رنج را
 ہنکے آسہ کیاہ گردش روزگار
 کرے پاسہ ارمی بہ اے بو تراب
 سبکتر سہ حیدر پتھر و تختہ زین
 دما اکھ شو تھکتہ روو در رزم گاہ
 یہ اوسس دون پہر پیش علی
 ز پہلو بہ پہلو دلن بو زباے
 ترن بو زین از سہم آہنن
 ترے ہرگز یون چھنر آرام و خاب
 تھچھن دست و پاسے کرزن شیروار
 تر پکھ بڑو نہ و چھکھ یتر عیاب دگر
 یہ کتہ کن چھکن و چھ تر و زکین شرار
 دوپن بو ترابس چھ کیاہ اکتہ سبب
 دون شولہ، نپرختہ کرزن از نیام
 چھ آمیتو کرختہ ملک خاں و تباہ
 ر پٹھتہ نیکھ، مارکھ سپاہان دین

کوڑکھ تخت و تہراج ملکس ستم
 چھ یاران پیغمبر از جملہ
 توے تشنہ بر خوئ گمزدو الفقار
 چھ بیہتر کدن و وہ ذیہ شمشیر تیز
 بیکبار سے شیر پروردگار
 بنزدیک لشکر یکن گوشتاب
 سراپردہ تے خیمہ خرگاہ بیلے
 نہ کاٹھہ پاسدارا، نہ بانگ جزاس
 سپن در تعجب شہہ دیں پناہ
 رواں رومے کوڑن سوے چرخ برین
 چپ وراس پہلوڑن تھر بدست
 کوڑن از بگر ناریے حیدری
 پریشاں سپن ہوش بیہ مغز سر
 پس و پیش تے از یمن دیسار
 سپہ بار و دستھ پو دلاور عمسہ
 لے از آواز حیدر دریاں رزم گاہ
 سرا سپہ گے تھر میر جنگ اوران
 رُمید سپاہن سپن دل زجاے

رُستھ نیکھ مستور گان حرم
 گرفتار کریمو پیمو مستمند
 چھنے دل لیس توے کیشہ قرار
 کروں کا فرین مژبہا رستخیز
 رواں ووتھ، سپن دل لیس پیچہ سوار
 وچھن لشکر اکھ پیہ مژبہ حساب
 ستاد علمہا بے پیکر نماے
 نہ آواز پشہ، نہ شور مگس
 سپن بر زبان نام پاک خودا
 مونگن زور و قوت ز جان آفرین
 ازین زور یکبار چوں فیصل مت
 چو صویر سراپیل کو سر مری
 ہنکے آسمانس سپن گوش کر
 پتھر پیچہ و دستھ صبا نور بے شمار
 و دستھ آے کوہ سار با بر کمر
 ہنکے مڑھ دہ ہزار از سپاہ
 چو دیوانہ تھود ووتھو زخاں گران
 نہ زونکھ تھو کلہ کس کوئی پائے

لے دوڑم ہر چھ "پچھ مودو ز تجھ ہزار از سپاہ" چھاپ سپست

ز گرد سپاہ پیر کو آسان
 سپاہ پانہ دانی سپہو کینہ ور
 لہ سپہو اکھ اکس پیچھے تھے کینہ خواہ
 لہ گیکھ باختہ عقل چوں بے ہوشان
 لہ سپاہن اندر شاہ دلدل سوار
 لہ کرکھ کرکھ تھو اے ستمکارگان
 لہ مگر او تو ہو بے خستہ کینہ خواہ
 خبر کینہہ تر چھونا ز گردان جنگ
 یہ یا مٹھ دو پین تام کڈ ذو الفقار
 تر پٹنہ ہیشتر نہ لشکر ز تیغ و سر
 د سپہ سوارن کرن بو بے تیغ
 کرن ضرب بر سر سے از ذو الفقار
 کرن ناپ بو در میان سپاہ
 سپاہ اسو ملو مہو ابانہم دگر
 وزن آسہ شمشیر با برق وار
 بیٹلے زن غیاں جھنجھ صادق سپن
 روان شاہمردان یکل سر فراز
 لہ گیکھ شور نقار نے در زمان
 بر جتھ دیت کچھ بیواہ بر یک دگر
 کون ہیوت رتھو پانہ دانی تبہ
 سپہو سخت باہم دگر خو نفساں
 دماں زاو خوں تشنہ شیر شکار
 کرکھ اوہ تو ہو قتل بیچارگان
 کورؤ ملک خاور خراب و تبہ
 چھنے بیشہ خالی ز شیر و پلنگ
 بجولاں اوٹن دلدل راہوار
 کرن تود تود تود تن و پا و سر
 پلنگن تر فیلن ژٹن بیدین
 کرنھن بے ز پرکالہ اسپ و سوار
 کرنھن بے سپاہ اکھ اکس پیچھے تبہ
 کرن جنگ بے تا بوقت سحر
 گیتو گور نہ تے نیڑا ڈالہ بار
 گریزاں یہ جھنجھ منافق سپن
 پکن گو سہ سپر جتھ ز بہر ہماز

لہ امر شاہک دویم مصر آد دس کرنہ لہ لہ لہ ہم شاہ چھنہ چھاپ
 ہم آے مسودہ پیچھے نقل کرنہ

کزن اکھ اکس پیچھ ترنگا ترنگ
 پُر از شستہ صحرا و ہاموں سپن
 نہ بیگانہ زان، نہ خیش و تبار
 ہمے بوسے با پس ژٹن بیدریغ
 خبر دراد از لاجوردی حجاب
 نہاں ماہ انور سپن زیر طاق
 و چھکھنے رتمو کینتہ ز دشمن نشان
 یہ کیاہ اُس زن ناگہانی بلا
 بنزدیک آں حیدر بو تراب
 دوپن لافتا کائہ نہ الا علی
 نہ خورش پٹھو آس اے جہاں پہلوان
 جواں بخت آس اے یل سرفراز
 دلاور مئے دپٹھم سیٹھا پہلوان
 دلاور تیس ہٹیوہ و چھمبہ دگر
 خیا لائے گو نہ ڈولس شرموش
 پتھر پیوس روڈ منہ کینتہ اختیار
 ز آدم صفی تابا آخر زمان
 دلیرانے ہٹیوہ کائہ ز مادر نہ زاو
 چھ مے دسکم گڑھ و مہ ذریں نگاہ
 کور تھ کیا تمن راتھ کیت تار و مار

سپاہن اندر بو پیچھے پاٹھو جنگ
 سر اسرہ ماداں پُر از خوں سپن
 نہ دشمن تھے پُر زدن بے زیار
 نیچو بو ان مائلہ زیر تیغ
 کزن بے پیچھے پاٹھو، تا آفتاب
 کھستہ بیٹھ بر تخت پیل رواق
 ز جنگ آوری روڈی پتھ سرکشان
 سراپہ گئے رتم سپاہ حیولا
 پچن گوٹہ عمر ایتھ شتاب
 کورن آفریں بر علی ولی
 ز مے ہٹیوہ پہلوانا چھے در جہان
 ہمیشہ بوین عمر چانی دراز
 سیٹھا پیورس اندر تمامی جہان
 پیتر چون مے حمزہ نامور
 سیٹھا نار بوزم تیردی بگوش
 مگر بوزم حقن نار چوٹے سے بار
 مے و ذی کین یقین گو دلس بیگان
 سوارانے ہٹیوہ کائہ جہاں آو
 از اس پس دوپن اے شہہ پس پناہ
 و چھکھ تم سپاہن سا جل دیار

دوپس بو ترابن تر گزھ یا عمر
 تر وچھ کیاہ کوڑم سے بجنگ اندرون
 رواں کو عمر اندھاں رزم گاہ
 زبس مؤدی ہوتا سو جنگ افران
 برابر سہ ماواں پر از مائے ہوئے
 گمستو بے سنت ساس مؤدار خار
 شے ساس از سواران جنگ از مائے
 رواں کو خبر ہیچہ دلاور عمر
 کوڑن بو ترابن سپہا آفرین
 دوپس شیر جبارن اے نامدار
 بے مولوم کوہن پہ طہاس شوم
 دوپس عمرن اے سرور بو تراب

بے سستین پئے تھچہ کرہتہ بر بکاب

شاہ ولایت حضرت علی سند طہاس شمس نش کوڑن

رواں کھوت کر بس شاہ خیر کشاے
 شستاہاں سوعیے شہر طہاس شاہ
 رواں آے تم پاسبانان بے پیش
 تر وچھ تھکھ تر کس نامور پہلوان
 دوپکھ تم کو از شہر خاور پہ چھس
 پکن در اے دوشوے بفرختہ لے
 پکن داتو تم بر در بار گاہ
 دوپکھ کس کہ اے مرد فرختہ کیش
 تر وچھ کین گزھکھ کوٹ بروشنروان
 فرستاد شاہ حیدر اے چھس

تُوے اُمّتَن چھس دَر پَن بار گاہ
 دو پُئس توہر دَر بانن اے مَر فراز
 مہر گزہ پیش طہماس بیداد دین
 چھ بَدخوے و بدروسے طہماس شاہ
 دو پُئس شیر جبارن اے پاسبان
 تیر کر رحم پانس پیچھن دم سے بار
 مے لازم چھ تَس و اتناون پیام
 چھنے شہر یارن پُہند اپن رسم و راہ
 دو پُئس ڈپڑو بانن کہ اے نامور
 گزہن چھم بنزدیکا ب شاہ جہان
 دو پُئس بو ترابن تیر گزہ بید رنگ
 رواں گو سہ دربان ب نزدیک شاہ
 دلاور جواں، قاصد نامدار
 زن فخر سے بر مہ و آفتاب
 یہ بو زتھ سہ طہماس گو سپنہ ریش
 سہ جہا خونی بدر گاہ شاہ
 کو زن حکم در بانس ایدر شتاب
 لہ ہم ایدر بشیر بے جہا گزہ
 رواں گو سہ دربان ب سوئے علی
 کہ پانغام حیدر آونن چھم ب شاہ
 دلاور جواں تیر چھکھ سرو ناز
 تیر گزہ نیمر و حقن جل از پَن سر زمین
 یون یس چھ قاصد کرن تَس تباہ
 یہ کینہہ چھسنہ کمرور تر سندر جان
 گزہن چھم ب پیش شہہ ناہار
 گزہن پھیر و حقن کو کرون کار خام
 کہ مارن فرستادے بے گوہ ناہ
 ہنگزن گزہکھ توہر فرصت تیر کر
 ہنگزن دُپی یُن تیر گزہ بیگمان
 بجلدی خبر ان از پَن ہر د رنگ
 کو زن عرض اے شاہ لشکر پناہ
 پہوے ووت از ملکاب غاوردیار
 زین چھ بر چھس قاصد بو تراب
 کو زن حکم جلاو انن ب پیش
 دماں آو مانشر دیو سیاہ
 انن جلد سے قاصد بو تراب
 ازاں فخر سے پر شیمان گزہ
 دو پُئس تَس تیر گزہ لار بخشش میلی

لہ یہ شاہ آو اگر مسودہ منسلق لیکھنہ۔

رواں ژاو شہر س اندر شاہ دین
 وچھن بارگاہا مہلا بلیتہ
 سہٹا تھو وچھن قیئے بارگاہ
 پتھر و تھنہ کینہہ حیدر نامدار
 سوارا بدرگاہ شاہی سہ ژاو
 دوپن بو ترا بس کہ اے خیر مرد
 ژٹے مولام چھے نا اڑپن رسم و راہ
 بییتی بھن و س از مرکب راہوار
 رواں اکھ قدم کوڈ چنابن نیر
 دین نوک نیسہ بگردن تیس
 پکن کو گریس پیٹھ سہ شیرالہ
 رکابس کرٹھہ حقید سہ عمر دلیر
 وچھن بارگاہا چو خورم بہشت
 عجب ژور صف ہا مڑ صغ بلیتہ
 تھمن صفیرے مڑ بوقت خدام
 تھمن صفین اندر کرٹھہ تخت زر
 رواں بوکڑا بن نظر کر بہ شاہ
 بہتہ تختہ پے پیٹھ زبس خشم و تاب
 سہٹا نامداراں امپرو وزیر
 شے ساس استاد ز خنجر گزار

وچھن خاصہ شہرا چو ٹھلہ برپن
 مڑپن تہ زیبا سہٹا ارجمند
 برابر لنگتہ تابہ نعر مشید و ماہ
 برابر سہ کو ڈلہ سس پیٹھ سوار
 سہٹا سہ دربان سس بڑوٹھ او
 لنگہ کینہہ خبر چھے نہ از گرم و سرد
 سوارا پکن چھکھ بدرگاہ شاہ
 پیادہ نمٹھ پیش فہرمانگذار
 یقیں او دربان سہ ووتھ پتھر
 جدا وہ قدم کو سر از تن تیس
 چو شیر غراں بو گوشت کینہہ خواہ
 پکن کو بہمراہ دلہل چو شیر
 و تھرت پتھر فرش زینہ نشت
 بنا کر تھرتین ژون لبین خوش پستہ
 برابر لنگن امو اکھ ساس کام
 بہتہ تھتہ پیٹھن شاہ بہ ادگر
 وچھن شہر یارا بتمکین و جاہ
 کٹر پیٹھ تھوٹھ تاج چوں آفتاب
 سخت مٹھ بہتہ امو زیر سر پر
 ہے پڑھ اکھار ستم روزگار

سوارا پکن اندراں بارگاہ
 کہ تاوارہن تہس ز پشت سمنہ
 مہ والیون اصلا پتھر اپ دلیر
 شہس وہ فی کھستہ یں گرس پیش شاہ
 ز دل دل پتھر دوتھہ شہ شیرالہ
 رشتہ ذوالفقار درخشاں بدست
 کھستہ بیٹھ بر تخت طہاس شاہ
 ز جامہ ہنبر در امتین باس موے
 چو آتش کوئت گرم از خشم و تاب
 ملکن اپں دلاور کر و صر ریز ریز
 پکن او نزدیکی شیرالہ
 کہ تا آہ تہس زیر دالہ ز تخت
 کوڑن ٹکھ تہس پیٹھ چو شیر تکار
 ز پستی ملکن تھود ببالا بے سر
 ٹٹے کس چھ بریں کار آموزگار
 ٹوچھ ہیکھ پتے مردی و پربلی
 ہتھ وہ فی ٹٹے گزہ ہی بہ تن لخت
 پہوے پاس چھ ورنہ کہ ہتھ تباہ
 برتھ بر ہوا دیت نہ مانسہ رنگ
 وڈن بر ہوا کو ز ایوان و بام

دھکھ یام مے حیدر رزم خواہ
 دوتھہ آے بر حیدر زور مند
 کرکھ کرکھ طہاس شاہن چو شیر
 یہ وڈن گرس سان گزہ وہ ذی تباہ
 بہتھ رڈو جتگ آوراں جا بہ جا
 کھستہ کو براں تخت چوں شیر مست
 مکرہا تہس کن تھو کرن نہ نگاہ
 ز بس خشم بو کو متن سو رخ روے
 ییلے شہریارن دچھن بو تراب
 کرن تھو نظر سوے جلاد تیز
 سہ جلاد مانسہ دیو سیاہ
 کوڑن بو ترابس پیٹھن پنجہ سخت
 سچن در غضب شیر پور دگار
 وڈن تھچہ جلادس روٹن تھو کمر
 دوپن سوے طہاس آے بد شعار
 ہننگہ اسہ ہیم حکیم خاص علی
 ٹٹے پیٹھ لاپہن وہ ذی جلاد سخت
 مکر چھم نہ کینہہ حکیم شیرالہ
 یہ یا متھ دوپن تے سہ دیو خشک
 تھتھ زور لوین بقہر تمام

بس بازار پیوئے دُستِ چوں درخت
 ژولس نیر و حقن جانِ شوم از بدن
 تر پشستہ سپن خیر طہماس شاہ
 ہمہ نامداراں سپنو در عجب
 دو چکھ پختہ کنن از سواران جنگ
 رواں پانہ طہماسن از انکسار
 تر کمر سوزست چکھ مے نش اے جوان
 بے ساجل کرم بادشاہی ز دیر
 تر چکھ مچھ دلاور بے اپ زور دست
 ژمے پاغام کیاہ چھ مے نش کر بیان
 دو پس بو تر ابن ز خاور بے چھس
 ژمے چھ مے دین حیدر نامدار
 کوڑھ کینا ز خاور ز پس ژمے تباہ
 مے سستین مچھ کینا ز جنگ وفاد
 بشت کرختہ قتل بر ناو سپر
 بے تہراج کوڑھ حقن یہ کشور تباہ
 ژمے سستین مے کینہ اس رے جنگ
 مے نش بے خبر او سکھ ایشہر یار
 مگر اے شہنشاہ وں کر اکھ سوخن
 گھوڑی کر تر اسلام و اپماں تو بول

جد اس سپنو استخاں لختہ لخت
 سپن شور مردم دراں او نمین
 سپن خود شک لزان چوں برگ کاہ
 کر انگشت ہا سار و برے رڈی بے لب
 ژلن از فلاخن چھنے زانہہ تر شک
 دوپن شیر جبار اس بے نامدار
 دلاور تر چکھ بوڈ، قوی پہلوان
 ژمے مٹیو قاصدا کاٹھہ مچھنے دلیر
 کجا تاب ژمے نش آنن شیر مست
 یہ کیشرھا و نکھ کر سراسر عیان
 فرستاد یہ خاص حیدر بے چھس
 کہ طہماس بے تیر گو روزگار
 مے بو زین مت تحت جمشید شاہ
 کوڑھ مینون کشور خراب و بباد
 بسا حق سپاہ میاں نپھکھ اسیر
 رٹھ نپھتہ پو شیر رویان شاہ
 بشتابی کرختہ ژمے بجایے در تگ
 بے تہراج دیت حقن ژمے خاور دیار
 رہائی لبکھ شاید از دست من
 پشیمان سپن و مہ فی ز کفر و جوہل

دھیم ترے سے باغیہ جمشید شاہ
 تریم شرط چھی یم نیمتر چھی اسپر
 ہنگ زن تر آنکھ بجایم ترے کار
 وگر نہ بے اسے چو سلاب تیز
 اکھا ز بند تھاؤن نہ از آدمین
 دوپس تو رطہاسن، اے نامور
 ولیکن مسلمان بڑ سپنے نہ زانہہ
 و دیگر زن شاہ خاں و بلاد
 ہتے کیشہ تر سوزن نہ سوئے بازپس
 تریم یم نیمتر چھی گرفتار و بند
 ولیکن بشرطیکہ بے قیل و قال
 دوپس شیر جبارن، ایشہ ہار
 نہ بوزی نہ زانہہ حیت بڑ پاک دین
 نہ یا مہتر دوپن ووتھ سہ حیدر جاے
 دوپس تو رطہاسن، اے نامور
 مٹر چھکھ تر بوا المعجن زرم ساز
 دوپس تمکو تممن ہندہ گر گھونے گمان
 پیمو چھس بڑ وچھمت مے زان تے
 دوپس تو رطہاسن، اے نیک نام
 دوپس وہ فی مہ تھاؤن قدم برفساد

ہتے جلد سوزن بستمین و صباہ
 مے نش جلد سوزکھ نہ برنا و سپر
 گزہکھ رستگار از دم ذوالفقار
 کرے سا جلس منربا سترخیز
 کرن غرق درخون سہ حل زمین
 مے بوڑم یہ کیشہاڑے و ذوقم خبر
 چھ میونے جدار سم و امین و راہ
 چھ تمورے پھٹن یوت ووتھت فساد
 بنا حق یہ بوڑن سہ گرفتار کس
 بلا شکھ بے سوزکھ ترے نش بیگزند
 دیم قیلے حصول باکج و مال
 دبار یہ کر اپن سوتن ز پشہار
 بیسی لشکر ہتھ پیے جنگ و کپن
 نیمر نیمرے لوگ زایواں سراے
 چھ کیاہ ناو چونے بہ این کر و فر
 و یا مالکے اشتر مسد فراد
 ہتے ناو میونے قشمشم تر زان
 پیمن چھس بڑ مولوام مے مانن تے
 ہتے بوڑا بس تر میانی سلام
 زچھن تر اووی حقن و غصن کپن فساد

دین قلعے وصول با سال و گنج
 کرن معہ خیر صریم سوخن مائے سر
 ہنکہ زن یہ کمتہ بوز نے بو تر آب
 کر کہ جمع از ہفت کشور سپاہ
 سپہ یام فارغ تھے از کلام
 دوپن اے قشتم شہ کیہ چھے شتاب
 دوپس تمکو مئے روہ حصہ ز حید چھے
 یہ یامتہ دوپن دووٹھ سہ شیر الہ
 تہ پیلہ گو سہ حید از انبارواں
 ز لشکر سہٹا اے فرم یاد خواہ
 اے کس صا حبس ناو قرطاس اوس
 دتس حکم طہاسن، اے نامور
 سہ قرطاس کو جلد از حکیم شاہ
 سپاہ کو کورس تو فرم یاد و داد
 شب تیر کھوت ابرخو نبار سخت
 رتھے گورنے ہند سپن زالہ بار
 تہ بیہ خستہ گا رستو ہزاراں سپاہ
 خبر مچھتہ رواں گو سہ قرطاس شوم
 یہ بوزتہ سہ طہاس شاہ کو دزم
 وچھن تمکو یہ کارا چھنے سر مری

مئے تھاؤن سہ منت بلاد و رنج
 مہر تھاؤن مئے سیتین جنگ و بوجہ
 بہ سا جل مئے چھم لشکر بہ حساب
 ستن کشورن ہند بہ چھس بادشاہ
 اونکھ خان شاہی زبان و طعام
 مئے سیتین کھے از آب نان و کباب
 ژئے سیتین مئے کھیون شیر و شکر چھے
 دژن جچھ گرس دراو از بارگاہ
 سپن سخت فرم یاد، شور و فغان
 رتمو شور و غوغا تلکھ تابماہ
 یہوہے حاجب خاص طہاس اوس
 تر گرنہ وچھ نیٹرو کو چھے کیاہ شور
 خبر تھاؤن از مردم داد خواہ
 سپن لشکر جنگ جو یاں بباد
 کرن بارش گورنے، شمشیر و لخت
 نت ساس گے کشتہ خنجر گزار
 فراوان گے اسپان جنگی تباہ
 رشتا باں بنزدیک طہاس بوم
 سپن در تفکر ز اندوہ و غم
 ببازی مہ زانو تہر اپن داؤری

چھٹے روز ہر میل بان خبہ
 کہ شاید و چھو دشمن آشکار
 و چھکھ نے ز دشمن تمو کیشہ نشان
 سراپہ گو شاہ لشکر پناہ
 بیسیس اکھ نصیحتہ بیاد آں زمان
 زمانہ کرن تسیر اُخر تباہ
 سپین شور نقار از ہشت میل
 مگر لشکر آہ ما کینہ ور
 تہس ناو برہ سیٹھاس ہچکین
 کمر بستہ و فو تھ نیر بر کارزار
 تہ و چھ آے کم یم ز نام آوران
 برکھ کوہ و ماڈاں ز گریسیاہ
 ز لشکر ہیتین سیرو پنجاہ ہزار
 کہ کوہسار ما آے در زلزلہ
 گرہزن در اے گردان جنگ آوران
 سپین دم پلنگن ز باہر گرم
 ز بس زور طبلیک سپین زخم ریز
 ز پیشتر سپینو ریختہ دست و پاے

مگر و از لشکر دریں بوم و بر
 گردھو تو ہی کرو جستجو در دیار
 رواں گئے ہر سو تھے سرکشاں
 تھکھ آے پھیرتہ بنزدیک شاہ
 در اندیشہ طہاس گو بد گمان
 کرن یس اکھا ظلم بے رسم و راہ
 در آشاہے اپں گو ہوا، مچھو نیل
 نیکھ تام طہاس شاہس خبر
 دلاور سوارا ز ساجل ز زمین
 دوپس شاہ طہاسن اے نامدار
 لہ ز لشکر ز ستین ز جنگ آوران
 کون بستہ لشکر در آشاہے راہ
 یہ بوڑھتہ، رواں گو مہ برہ تیار
 پکن دراپہ لشکر بہ صد ولولہ
 وزن در اے نقار ہایے گران
 جنگ پار سنگن گو از گاد دم
 صد ہایے کرنا سپینو تشد و تیز
 ز نال سمدان آہن گزاسے

لہ یہ شاہ چھ ۱۵ کس ایڈیشن شریعتہ پاٹھو چھاپے

ز لشکر تہ ستین ز جنگ آوری
 ز لچھ از کم و بیش نام آوری

ز تائب سواران فولاد پوش
 پکن درایہ سوعے لشکر سپہ گین
 بیستہ کینوسہ طہاس بد روزگار
 و چھن تیر سوسو لشکر سپہ مرہلاک
 سہ ماداں پر از زاری و نالہ اوس
 تہ دیشہ سہ طہاس لڑاں سپن
 خرابی و چھن گامزن در سپاہ
 کھستہ بیوٹہ تختس پچھن سپہ گین
 دو پچھ شہر یادن کہ ایل سوردان
 مگر بخت برگشتہ وار وینہ گو
 خیر کیاہ چھے وہ ذ اسہ کینتہ تخت
 ہنک و اتہ لشکر بہتھن بڑ تراب
 مے بوزم ابا شاہ خاور زمین
 ہمے تیتھ شہنشاہ گردن فراز
 پہوے آونے کینتہ بہ حیدر بسر
 ز آدم صفی تائبہ اپن روزگار
 ہنے بڑ ترابن بہنگام جنگ
 مسخر تہی ملک خاور کوڑن
 پہوے و اتہ وہ فی ہجو باد دمان
 کرو کیاہ چھنے کینتہ تہ یارہ جنگ

سپن آسمانس ز سرسام جوش
 ژٹن اس منزل بہ منزل زمین
 پکن دراد بانامداران سوار
 گیتو ساری آغشتہ در خون خاک
 سپن ست زخوں سوعہ رخ چوں لہ اوس
 ز اندوہ و غم یتر پریشاں سپن
 پکن گو سوعہ شہر بادرد و آہ
 سپہو جمع گردان ساجل زمین
 تباہ گئے دلیران جنگ آوران
 زمانہ اسے پیٹھ دگر گونہ گو
 وں کیا اسہ انجام اپن مرز بوم
 تیرس سرتوس آید در جنگ تاب
 کرپن کیاہ خرابی بہنگام کپن
 ہنے تیرتس لشکر رزم ساز
 گیس مار سوعے لشکر نامو
 چھنے ز یون ست کاٹسہ خاور دیار
 کوڑن پارہ کوہن ژٹن خار سنگ
 سہ جمشید بے تاج و افسر کوڑن
 درپن ملک ساجل زمان تا زمان
 نہ چھم جاے ژٹنس نہ پایے در جنگ

دُنو توہی چھ کینہ چار اُیسروران
 دُپوڈ کرو با علیؑ کارزار
 تہ نیتہ تن دمو اُسو تہمس در خراج
 تہمو دو پہنس، ایشہر یارِ جہان
 جہانش اندر خورم و شاد آس
 تہ کینہ چھکھ بزن یوت تلواس و بیم
 فراوان تہ چھ لشکر و مال و گنج
 کون کینہ چھکھ خاور سس کن خیال
 تہ نامداران تازی سپاہ
 بے سائل تہ چھ لشکر بے شمار
 چھ یس شاہ حیدرؑ، علی بو الحسن
 ہنسکہ اُسو تہمس سیمو آوہ تاب
 ز سائل جل زمین تاحد قیرواں
 تہ نامداران اپاں زمین
 تہ بیہین ہزاراں سوارانِ فیل
 ازاں پس کرو اُسو بے مغرب پیام
 گزہن جمع ساری ز بس خشم و تاب
 ہنسکہ زن گزہن تہم تہ عارِ جنگ
 نہ ترو سو بے صلصال قاصد نہ ان

توہی میاؑ کی چھو یارِ جنگ اوران
 وگر نہ گزہو سپہرِ حقن زین دیار
 ویا تہس گزہو ترا و تہن تخت تاج
 تہ چھکھ تاجدارِ کھان و بہان
 ہمیشہ ز غم خاطر آزاد آس
 چھ کس شہر یار اترے پیٹھ کتو غنیم
 ہنسہ کیا ز چھکھ در غم و فکر و رنج
 چھ آوارہ تم بس پر اکتر حال
 پیمو کور پریشاں سہم شہید شاہ
 دلاور تمن ہوی ہزاراں ہزار
 ز فولاد و آہن چھنے تہس بدن
 کرو نامہ جاری بہر جا شتاب
 پتہ شہر یاران جنگ اوران
 ز توران، خرگوش، دروی یا بے چین
 سراسر تہمین چو دروی یا بے نیل
 کہ تا داتہ را پتہن بفسر تمام
 کرن جنگ با ہیر بوتراب
 ہنسکہ بی کرو اُسو بجایہ در ہنگ
 تہ سے اسبہ چھ بس در جہاں پہلوان

لہ نتیجہ شازک چھ اگے ہیر چھاپ سپدست۔ دویم ہیر آوا کہ مسودہ پیچھ نقل کرین۔

لہ ہمانا صصال زریں کلاہ
 گجا، بچو حیدر ہزاراں ہزار
 آتیا تاب تس سیتوئے بو تر آب
 سہ صصال ڈپشہ گزہ جس، زومر آب
 جہاندار صصال جنگ آزماے
 اکے حملہ کر سارے زیر پایے
 یہ بوزخہ سپن خوش شہ طہاس شاہ
 کوڑن آفریں نامدارن سیٹھاہ

عمر عیارن طہاس شاہ سندر دربارن منز قیص کئی تہ تن تاج پیچہ ڈکن

بیہتہ کئیو نیلے حیدر نامدار
 پکن گو بنزدیک درو یابے آب
 تماشاے درو یا و چھن تمو عجیب
 دوہس کیت کھن اوس درو یابے اوج
 چنا بس سپن خوش شہ درو یا کنار
 نیلے آسمان پہ زریں کلاہ
 ز مشکو نہر دراپے تاباں قمر
 زواں عرض کور عمرن سائے نامدار
 کہ آیا تبس کیتہ چھ تاج و کلاہ
 نہر دراو از در گہر شہریار
 اکس جاپے بیہ آں شہر بو تر آب
 طلسم عجائب بروز و بہ شب
 شبس منز گزہ هن بو ہمہ پربو جوج
 کوڑن اکھ دما سائل در مرغزار
 دژن داریتہ از سر بچاہ سیاہ
 مریض کر تہ مقنع زر بسر
 بہ و چھن شہ طہاس بدروزگار
 چھ کپاہ تمو سندے رسم امین راہ

لہ پیہ شاک چھ اکے ز چچاپ سپدست۔ دویم مرعہ او اکے مسود پیٹھ نقل کرنی۔

دُوسِ تَحْمُوزِ نِیَا یُوت چھُ اِغْطِراب
 دُوسِ تَوِی عُمَرَن سَہ طہاسِ شوم
 رُواں گُو بَدِ رِگاہِ طہاسِ شاہ
 شَوِ نِگِہِ اوسِ طہاسِ بَدِ رِوزِگار
 تھو تھو شائِرِ سَہ پیچھُ سَہ زُپِن تاج
 فِراواں دُزَن شَمعِ کوفُور اُسو
 کُٹنِ مِسخِ اِذِ خِمْبِ فُورَن سَہ رِوا
 رِواں شاہِ اِذِ خابِ بیدار گُو
 پَسِ تِختِ پِنہاں سِپِن سَہ عُمَرِ
 کُرنِ کَرِیکِھ سو یے پَرِ سَندِگان
 گُزِھو جَمعِ ساری بَہ سامانِ و ساز
 زِ وِشِھِ کُوتِ بادِ چھُ اِغْطِراب
 سَہ یَنرِ ڈُکھِ اَن قاصِدِ نامدار
 تَیَندِ ہائِ چھُ سَننِ ہِچو گاہ
 رِواں آہِ پَنجاہِ پَرِ سَندِگان
 شِکِربِ تَیَن آہِ شِپَرِ سَوَن
 تَیَن آہِ سارے نوازِ ساز
 سِپِنِ جَمعِ ساری بَہ رِیکِ شاہ
 تَیَن شُورِ سازِ کُتِکِھ بیکِمان
 لَہِ پَشا چھُ چھاپسِ مَرا مَرا مَرا

یون چھُ نہ خوش تَحْمُوزِ آرامِ خواب
 سَتمِ چھُ جابل، بَہرِ سَل وِطْلُوم
 اَندرِ رِوا بے واپِ درِ بارِ گاہ
 گِیتو خابِ سِ اَندرِ ہِتمِ نامدار
 ہِتمِ اوسِ سارِ حِل زِ پِنگِ خُراج
 فروزاں گِیتو مَشْعَلِ نُوَرِ اُسو
 بَہ اُہِ سَہِ نَزْدِیکِ طہاسِ آو
 پِنہاں درِ زَمانِ عُمَرِ عیارِ گُو
 رِکِ طہاسِ سَہ کِشِہِ تَہِ گِیہِ نِزِ خِبر
 رِکِ اے ہِتمِ رِوہِ خانِ نوازِ نِڈِگان
 کُرو وُزِ کِشِ نِغْمِ یے دِلنواز
 سَہ وُزِ کِشِ یون چھُ مَرا اِرمِ خاب
 تَیَن چھُ مَرا آرام، خاب و قرار
 نہ چھُ عَقْلِ ہوشِ نہ رُے وِہِ راہ
 کُشِزِ انِ گُلِ رُوے وِہِ پارِگان
 سَمَنِ بَرِ تَیَن آہِ، غوہِ پَچِ دِہِمن
 ہِتمِ خِوشِ نوازِ انِ بَرِ بَطِ نواز
 کُتِکِھ شُورِ نِغْمِ دِراں بارِ گاہ
 رِکِ زِوہِ ہِتمِ بَرِ قِصِ آو بَرِ آسمان

گھون آسہ خو بانِ نحوہ رشید خد
 وزن اوس بر بطن دف و چنگ و رُو
 رواں ووختہ سہ عمر اُمینہہ بپاے
 بہ افسوں کو رُن تمکو عور و ساندہ رنگ
 کو رُن تمکو پنن پان آراستہ
 پکن ز او در مجلسِ مطہر بان
 رتھہ رقص کو رُن تمکو در ان بارگاہ
 کرن سہ عمر رقص گل ناز اوس
 پسند آس تمکو سہ رقص خرام
 کرن تم پرستار سارے نمبر
 رواں رو د تنہا سہ عمر عیار
 ازاں پس سہ لوگ نیرنے از مراے
 گزھکھ کوٹ تہ از مے نشن کر ترخا
 دوپس توہ عمر بن، کہ اے شہریار
 تہ تراؤم بہ کڈ جاہ از تن نمبر
 رواں شہر یارن کو رُن سہ رہا
 سہ طہماس یا مٹھ سپن مسبت خاب
 گئی لٹھہ دژن شاہر سے بر کمر
 تیجن وعہ مٹھ ژلن گو ازاں بارگاہ
 رواں کر یکھ طہماس نے کر جملہ

نژن گل رومہ خاں آسہ شمشاد قد
 بہ سوز آے ساری ز ساز و سوز و
 پرمی جہر شکلا کر تھہ دل رہاے
 سپنو ناز پننا عجب شوخ و شنگ
 ز ساز و ز دیور سہ پا راسہ
 کو رُن بل عجب رقص چوں گل رومہ
 سپن تس وچھتہ خیر طہماس شاہ
 کہ طہماس ہے دل پیرو از کوس
 چو شہباز طہماس شہہ لوگ نام
 مے چھم بس یہ رقا عتہ ہور
 کو رُن رقص تمکو پیش آں شہریار
 کر بس مٹھ شہن اے مہہ دل رہاے
 ژسے روستے مے چھم نے پون صبر تاب
 کنیزا بہ چھس چاڑی خدمتہ گزار
 ازاں پس ژسے نشن روز اینامور
 شو تگتھہ رو د بر تخت چوں اژدہا
 رواں ووختہ سہ عمر اُمینہہ بشتاب
 دژن مٹھہ تلوتھہ تیون آں تاج در
 چنے وچھنہ کیشہہ پاس بانو براہ
 کہ اے پاس بان خار و نژند

ژو لم تاج زر ہبختہ پے رقاص شوم
 پے بد خو پرستار و ذی کین رٹیون
 رواں گئے سپاہان گردن قسار
 لہ پڑھکھ سارے آشیکار وہاں
 ہنمو دو پہنکھ اے پاسبان سپاہ
 ہنمے یوت اُسو کتہ ساجرکھ اَنو
 سپاہو تہنہد بوزن کینہہ کلام
 دو پہنکھ شہر یارس کہ لے نامور
 پے شور آو طہاس وارو نہ بخت
 وچھو رکھتہ کنن اندرپں بارگاہ
 چھنے کاٹسہ اکر نیو متن تاج زر
 بیہتہ کنو عمر کو شتاباں چو باد
 رواں شاہ مرداں علی درنہماز
 سپن یام فارغ سہ فرختہ کیش
 دوئن قصر پے رقص پیش علی
 دوپن عمرتیں اپ تاج گو ہرنگار
 ییلے زن عیاں گو پے لال خوشاب
 سپن منکشیف نور زرخند رشید

و دو دھتہ ڈرن گو ہمانسہ بوم
 پے خاری کرکھ بستہ یے نش ائیون
 کو روکھ جستجو ہر طرف ترکساز
 کہ کمر ژور نیو تاج شاہ جہاں
 چھہ طاقہ کبکس سے نیے تاج شاہ
 کہ تاج شہنشاہ پے دزدی ہنمو
 حو صنور شہنشاہ نیکھ تہم تمام
 چھہ کیاہ سون طاقہ ہنمو تاج زر
 پرستار پے پیچھ کوئن قہر سخت
 سیاست پے کرپو دم صبحگاہ
 بغار اند پرستاری پے بد سیر
 بنزدیک سالار تازی نژاد
 عبادتہ کرن بو سویے بے نیاز
 رواں گو عمر تاج حقوون پے پیش
 تختہ سپن سے علی ولی
 ہنمے حق چھہ چوئے سے کینہہ چھہ
 سپن غائب راتک پے یوقوت ناب
 جہاں گو نمایاں چو در سفید

لہ تسلسل قائم تھاوینہ خاطر آو امہ شاک گوہ ڈینگ مہر شیرینہ چھپ چھہ
 چھہ کنوہ لو بکھنہ ہنمو کینہہ تسندے نشان

چو دیوانہ از خاب ہشیار گو
 سپہیو جمع ساری بدرگاہ شاہ
 بکن گو سہو یے درگاہ شہریار
 تھلس پیچھ تھو تھو ساجدانی گلاہ
 ڈھنچھ نالی شمشیر گوہر نگار
 دیکھ زن ز ساجل چھ کاتھ نامو
 کورن حکم آن پرستار ہے
 لکھ دارس یم پاسانی سپاہ
 کرکھ وہ فی برسم تدو رک علاج
 وڈن بیہ پرستار از ترس و بیم
 ہے استاد سپن پیش شاہ
 دتن بوسہ شاہس کورن آفرین
 تر ہوار با افسر و تاج آس
 ژٹے ہتھو کاتھ و چھنہ مگر شہریار
 گوٹ چانہ ایحسانہ شرمند چون
 گوٹ پنہ شہرے بڑ آوار چھس
 بستم ووشم از چرخ نیلوفری
 خرمدند دانا، بہوش و توان
 مے دل خستہ گوٹ چکر پار آہ
 توے چھس بڑ امت بہ ساجل نین

رواں شاہ طہماس بیدار گو
 دلیران و نام آوران سپاہ
 رواں ووتھ کمر بستہ عمر غیار
 ہنکے تر او تھن ریش تاناف گاہ
 ووتھ بو مرصع قبا تکمہ دار
 کرکھ دشنہ یے آبگوں برکمر
 رواں شہریارن ہستگار ہنے
 سیاست کرکھ اندرین بارگاہ
 ہنکے ژور نیو ہم گراں مایہ تاج
 زہا ہنکھ سپہیو پاسباں دل دہم
 سہ عمر دلاور دراں بارگاہ
 برسم بزرگان ساجل زہن
 کہ شاہ ہمیشہ جوان نخت آس
 جہانس بڑ پھنورس ہنہ روزگار
 کر وڈن کین بڑ چھس کترین بند چون
 سیٹھ کال ووشم مے لاچار چھس
 دین ناو چھم ستایم بربری
 مے اوٹم نیچو اکھ چو سرو روان
 پہوے ژورن اکر مور غم بے گناہ
 پہوے داغ ہنکھ چھس بڑ بادرد و کین

بے ساجل زپیں گئے تھے پھیراں سے سال
 وچھن چھس بے ہر کشور و ہر دیار
 ہنس گئے زن سے یہی ہم اٹھے بیدین
 سے زور اچھے مکار تھے چیلر گز
 گئے پیر آسن چھ گاہے جوان
 کزن سے بہر لحظہ رنگا جڑا
 یون راتھ کیت سے بہنگام خاب
 دوپس توڑ طہاسن، اے دادخاہ
 تے بیہ و ن چھ کیاہ تم سٹے نام کام
 دوپس ضلہ من یو اے نامور
 چھ تے ناو عمر اکیہ جلی
 زونڈ تھے تیز رو سے براہ
 گردھن یا مٹھن پیر تھے گرم خیز
 چھ نیرنگ سازا سے دستان غاے
 سے چھم ہی گھاں ز درپں بارگاہ
 سہ رقا صہ شیمہ نیو تلبتہ تاج زر
 ہنے کو رمت او سن کینر انو رنگ
 بنا حق میر کر کینتہ پربستار ہنے
 یہ بڑتھ سے طہاس ہاراں سپن
 چھ بہتر کردو لشکر کینر خواہ

ز پھر پسر چھس کو مت خستہ حال
 لبین ناسنے دزد بد روزگار
 تھے لحظہ زٹھس سر از تن زیتغ
 چھ نیرنگ سازا بہ عقل و ہنر
 کھے ظاہر آسن چھ گاہے نہان
 بن تی یہ کینتہ تے چھ آسن مدا
 رٹن کانہ اکھا چھسہ وقت شباب
 سے ون کس چھ سے دزد بے رحم راہ
 بے رٹناون اکٹوں مہمس انتقام
 بے کوڑھس سہٹا خوش ازپں خوش خبر
 چھ سے چاکر شاہ مرداں علی
 کڈن سے بیک روز چھی ماہ ماہ
 چھنے واو پوشن تمس در گریز
 یہ کینر تھا گرہس خوش آن بجا
 گون راتھ ہم اے سر نزدیک شاہ
 بلا شکھ سے او سے دلاور عمر رضا
 نژن بو کینر زن اندر شوخ و شنگ
 میر کر کینتہ نگہبان بیچار ہنے
 ہمن سرورن نامدارن دوپن
 کرو بو ترا بست پیچھن بستہ راہ

مبادا سہ پیو وارتھن بے خبر
 دوپس عمر عیارن، ایشہ یار
 تے شو بی نہ نیرن ز کشور پرن
 ہنکرن نہ پیرتہ گڑھکھ با سپاہ
 ہن انارکے حیدر نامور
 سہ یس قاصد امت تے نش بود
 علی پانے سہ اوس ایشہ یار
 تمس سیتو یس سہ جلودار اوس
 دوپس تور طہاسن، اے ہوشمند
 بلا شکھ چھ حیدر دلاور پلنگ
 مے مونم چھ حیدر فلک پاکہ
 سہ تنہا پیے نہ بے ساعل دیار
 ہزاراں مے چھم ساعلی پہلاں
 ترے لچھ چھم سواران جنگی سپاہ
 مسخر مے چھم ملک ساعل زمین
 ز سکسار تادامن قیسہ وان
 آن نام بردار صلوات شاہ
 جہاگانہ شکہ ز ملک و بلاد
 پہے شکر آن پیے کارزار
 دوپس عمرن اے نام بردار شاہ

تے کبریتھ بلا دس سہ زیروزبر
 مہ گڑھ تھد ییتھو جاپہ پیٹھ کر قرأ
 چھ لایم تے روزن بشہ اندون
 تے پیتی کنوسہ حیدر رطی تختہ گاہ
 چھ یوت ووتمت چھتے نہ تھی خبر
 گئے روزن پکن اوس مانٹ بشیر
 تے دوپے نہ چھس قاصد نامدار
 سہ دزد عرب عمر عیار اوس
 یہ گفتار چوئے مے گونا پسند
 تمس کانہہ تے پوشی نہ ہنگام جنگ
 مگر یوری نہ گئے روزن براہ
 ہے ہیکہ نہ تنہا کر تھ کارزار
 رطن شیر و فیلن بزور و توان
 کمر بستہ ووزکین درپں بارگاہ
 ہمہ خسرواں چھم بزمیر نگین
 کرکھ جمع نام آوراں خسرواں
 چھ یس، بر سر چرخ گردوں نگاہ
 انکھ تے کرن ملک ہاتم بباد
 کرن دشمنس پیٹھ جہاں تنگ تار
 سرفراز تے چھکھ بتخت و نگاہ

یہ کینترہا مئے اوسم ز حیدر خبر
لے لے دے وہ فی چھی پنن اختیار اپن زمان
لے یہ یا مئے دو پنن در او از بارگاہ

یہ کینترہا مئے اوسم ز حیدر خبر
لے لے دے وہ فی چھی پنن اختیار اپن زمان
لے یہ یا مئے دو پنن در او از بارگاہ

مالک اشترؓ ابو المعجن سائل زمین کن

شہاباں سوئے مالک سائل نامدار
ابو المعجن اں نامدار گزین
روایت تھ کرین یہی چھ ابن حسام
شب تیر کو سوئے سائل روان
ز زمین تراوی تھن تم بخاور دیار
بدر گاہ حیدر ز بہر سلام
سپہن خیر گردان گردن کشاں
و چھکھ نئے کئے حیدر نامور
چھ حیدر اے پیچھ گوشت خشکس
کرین نئے خبر کا نیشہ نش اسکار
بدنبال اں حیدر بو تراب
کدکھ چپہر دہ ساس جنگی سوار
پکن گئے سوئے ملک سائل زمین
ز فولاد پوشان آہن کلاہ

بیاسید او وہ فی دمنزل تر لار
ان جسد مالک سائل زمین
ز اخبار اں مخبر ان کلام
یہ زین سہ حیدر جہاں پہلوان
سہ مالک تر ابو المعجن نامدار
دیم صبحدم سرواں گئے تمام
بہ خیمہ ز حیدر و چھکھ نئے نشان
بہر سو ہیئر کھ خیمن اندر خبر
سرا سپہر گئے نامدار ان دین
چھ گوشت سہ پیر تھ سائل دیار
چھ بہتر وں لارن شہاباں شتاب
ز خاور سپاہان خنجر گزار
ہیئر کھ سپہر سحرے لشکر سپہاکن
ز ماہی سپن شور تا اوج گاہ

لے تر لے ہم دم شوئے شار چھنہ بھاپ

کہن نارے بستگن از ضربِ ستم
 سحرِ لشکر و چھتہ پہلبافِ شتاب
 رواں دواڑ طہاسر ہے زش خبیر
 پکن دواڑ دہرہ چو درمویا ہے شور
 یون تو ہے نامہ دارانِ دہن
 تہن لشکر دھن دراں رکھدار
 رواں مالکن و چھتہ فوج نژدہ
 بر و کین کڈن صنف بمادان کین
 رواں برہ ہے لشکر کا دزار
 زہال سمندان زہیں ریز کو
 رواں مالکن بر سپاہانِ دہن
 خبردار کاٹھہ میٹھنہ نپرو بہ پیش
 مے چھم بس ابو المعین رزمِ خاہ
 و چھو آسہ کیشہ گردش آسمان
 و یا مٹھ دوپن تے سپن گرم خیز
 زہیں نالہ ستین زہن تاسمک
 ملن ترمسہ گویا پال سنداں شکن
 بیٹھہ کہو ابو المعین تل خوردش
 سپاہن اندر دواڑ چوں شیر مست
 بنیز سوارن ملن بو زہن

شتابان گڑھتہ پیے بہ پیل میوم
 ملکہ شور نقار از اضطراب
 کوڈن برہ بال لشکر نامور
 زہن زہن بمشکل شتابان بغور
 گڑھن یوہ بیہ لشکر مشرکین
 بیکبارگی کوکھ باہم دھپار
 کہن کرکھ اسلامین کن جلدہ
 سواران مکر بستہ روڈن بزہن
 صف آرا کہن ہچو روپیں حصار
 زہن زہن سواران ہوا تپہ گو
 کہن کرکھ اے لشکر مؤمنین
 کرو میٹھنہ حرکت کاٹھہ از جاے خیش
 مقابل گڑھو آسہ سا جل سپاہ
 کھس بر مراد آسہ دور زمان
 بچولان اوڈن اشقر شند و تیز
 ہوا گرد ستین بوڈن تافلک
 ہزاران زہن گوداں کہن مرفلک
 کہن تیز شمشیر الماس جوش
 سواران کہن اوسس با خاک پست
 زہن بو پیادن بشمشیر کین

تھے ہر دُ سالِ فروخ نژاد
 سپہدارِ مرن و چھن تم ز شیر
 کوہِ مِں حکم یکبار پہنچا ہزار
 رُکھ درمیاں تم ز شیر اُگلن
 چو باران و سن نیزہا و خدنگ
 سپن موجزن نوحہ دُریا براہ
 دُون بُو ابو المعجن از نیسہ داد
 تہ کینتہ اوس نے دست و پائین شمار
 جہانگیر مابک بگہ رز گواں
 کُرن کشتہ صفہا ز ساجل سپاہ
 تے ہتو بمانشہ سُرست فیل
 کُرن کشتہ انبار جنگ آوردن
 ز بس خشم مابک سپن کینہ خواہ
 سپہدارِ مرن و چھن بے دلیر
 تِلن گہ رز آہن چو یک کوہ لخت
 کہ اے نامور روزِ محکم بجای
 ز دُ پشہ شہ مابک سپن گوم خیز
 کوہن گہ رز بستین تبس مزبنت
 سپن بے سپہدارِ ہرہ تباہ
 ز چھنکھ تراڈو تھن خیمہ خرگہ تمام

کُرن اُسو ساجل سپاہن بباد
 تِلن بے سوارن ز بالا وزیر
 وو تھتھ آے گردانِ خنجر گذار
 تین پیچہ تیکھ گہ رز تیغ و سنان
 چو زالہ پیون گہ رز مابک رنگ
 شناور کُرن اُسو ساجل سپاہ
 بگہ رز کُرن اوس مابک بیاد
 سُر و جسم پیتر ہزاراں ہزار
 دگن بُو سُر و سفت جنگ آوردن
 طرفہا دُ و اُون چو گرد سپاہ
 ڈاہن اُسو لوکن چو دُریا بے پل
 شمار اوس نے دست و پا و مرن
 رواں دوت در قلب گاہ سپاہ
 وو تھتھ آدکس مابکس پیچہ چو پیر
 بے مابکھ کوہن مابکس نار سخت
 ز وچھ مین و وہ ز گہ رز بے سرگرا
 بھولاں سہ اشقر کوہن تندر و تیز
 گُرس سان برس سپن لخت لخت
 ہز پمختھ کھتھن زولہ تہامی سپاہ
 سلاج سندان چابک ہرام

گریزان چو اِدبار و اِخلاص گئے
 سراپمہ گو سخت طہاس شاہ
 سرکہ کرکھ کرکھ طہاسن اے سرداران
 رسل، جامہ، ہتھو یار ترو وون کتے
 گہتو یور توہو اُسو پنجاب ہزار
 فراواں مگر اُسو توہو سپاہ
 سپاہ ہو کورس عرض، ایشہ ہزار
 پکن داتو نزدیک بدشاہ تنگ
 سپاہ اُسو دہ ساس جنگ آوران
 تہو اندر زے زنی دلاور پلنگ
 اُس ناو بو المعجن نامور
 دویم مالک، شتر گھو رزدار
 ہنگر تہو نشن وادہ ہے فیل مت
 ابو المعجن از تیغ خارا شکاف
 دعوہ نامدارو زبس خشم و کین
 زبس گشتہاں کوہ و صحرا بُرکھ
 سپہدار برہہ دراں رزم گاہ
 ییلے برہہ یہ شیر دل گشتہ گو
 ژلن آے اُسو ہمچو آوارگان
 ییلے بوڑ طہاسہ نے اپن پیام

وون تم بنزدیک طہاس گئے
 وچھن یام تمہو تم شکستہ سپاہ
 پکھیاہ چھ گوشت توہو چھ ذاری کران
 سہ برہہ سپہدار تھو وون کتے
 یون اور، کتہ نام چھو خار و دار
 توے چھو گہتو خار، زار و تباہ
 ییلے یور گئے اُسو پیے کار دار
 ہنم لشکر او چھو چو شیر و پلنگ
 تہو شیر مردان، تہو اندر آوران
 اے پیچھ نہر دراے از ہر جنگ
 کرن نیز تمہو سہند ز خارا گذر
 تہو سہندے گور ز نشہ کوہسار
 اکے ضربہ سہتین کرن اوس پست
 ژلن خار شکن سہ بو بے خلاف
 کرکھ گشتہ گردان سا حل زہن
 چو جیحوں رواں خواہہ دُری یا کرکھ
 سپن سہ بیک ضرب مالک تباہ
 بغاک و بخوہاں اندر آغشتہ گو
 رحم کر تہو بر حال بیچارگان
 کوون قہر بر لشکر خاص و عام

کہ اے بد نژاد این بے رسم و راہ
 دہن تو رہا کھ آونے در شمار
 دو یو جٹکیو کر یہ لشکر تباہ
 دس جٹس اندر بماداں جواب
 تھے تیر کر مو تہہ شد روزگار
 دوئن ناسزا لایس خشم و کین
 گزہن جمع ساری بدر گاہ شاہ
 ہئے از گزہن جمع جنگ اوران
 چھ نیرن پگہہ در میان جنگ
 ابوالمنجن کرد روشنروان
 کوڑکھ کوچ در راہ ساجل دیار
 سواراں بر اسپان سپاہ جوش
 دمنزل کڈن بے بیک روز راہ
 نہ آرام بوتس نہ خور نہ خاب
 پکن ووت در ملک ساجل دیار
 ییتہتہ اس گامز سوہ لشکر تباہ
 ہئے بو ترابن چھے کر مر تباہ
 کوڑن بو ترابن یہ قوتہ عطا

دوئن ناسزا تہم سپاہن سہ
 گمتر یور بو مرد پنجاب ہزار
 لہ دن کیاہ دلیران لشکر پناہ
 گوہ ڈنی بوڑ باحیر بو تراب
 ازاں پس تہمی بو لد مو بہ دار
 پھر ہتر تمن کن پڑ از چہن جہن
 کوڑن حکم جاری سراسر سپاہ
 دوئن نامدارن کہ اے سرور ان
 کرو از دوہس ساز و سامان جنگ
 ییتہتہ کہو سہ مالک جہاں پہلوان
 ییلے زن کوڑکھ دشمنس تار و مار
 پکن ذرا پگردان شجواب پوش
 پکن آسے شزل منکرل سپاہ
 کن اوس مالک برفتن شتاب
 سہ خن موختہر مالک نامدار
 گوہ ڈنی وائتھن پیے دران دریم گاہ
 یقین گو س ایں لشکر بد نژاد
 ستایش کرن سوب یزداں خور دا

لہ پناہ چھے اگے ہر چھاپ۔ دویم آو مسودہ پیٹھ تار نہ۔

پُچن در او مایکت اذان رزم گاہ
 در اندیشہ کو مایکت نامور
 ابو المعجّن دو پنس، اے پہلوان
 تر چھکھ سے جہاں پہلوان دلیر
 تر چھکھ سے ترے سیتن ہنگام جنگ
 تر چھکھ سے دلاور بہنگام کین
 تر چھکھ سے جہاں پہلوان نامدار
 تر چھکھ سے کڈکھ یام کش گوہر برے
 سبب کیاہ چھ وئی کین ترے چھے اضطرار
 دوپس مایکت اے یل بے مثال
 ہنگام دشمن آسن ہزاراں ہزار
 کھوٹن وئی کین از بہر حیدر بہر چھس
 تہند قہر کبر کو ہمارن جو گاہ
 پیسی ہر گے سے بہ خشم و قہر
 چھ گوشت سہ حیدر مے نیش خشمکین
 ژلہس کہتہ کنن مینون از دل غبار
 وٹن بو پیتھے پاٹھو مایکت براہ
 سپن شاد و خورم شہر بو تراب
 اوٹن مے تہن روبہ جرم و خطا
 روٹن تہم سہ مایکت اندر کنار

ابو المعجّن و نامداراں سپاہ
 سپن زرد و روٹے دران نہ مگذر
 ژٹے چھے خوف شاید ز دشمن پوان
 اکے مشتر سیتن کڈکھ مغر شیر
 کجاہن بسر اژدہا و پلنگ
 نٹن ژٹے نیش آسمان و زمین
 چھ کیاہ ژٹے نیش صد ہزاراں سوار
 اژاں لورہ چھے کوہ البر زبرے
 وچھن چھس گوشت زرد چنے گولاب
 ز دشمن مے کینمہ چھمہ اصلہ خیال
 تہند چھم نہ پروا سے لے نامدار
 در اندیشہ گوشت مگذر بہ چھس
 تہند قہر کبر آسمان تباہ
 نہ واران روژن نہ آباد شہر
 بہر چھس زرد گوشت توے سرنگین
 گردہم کہتہ کنن را ضرر آں نامدار
 کہ تا وائی نزدیک حیدر سپاہ
 پچن گو تہن بروٹھ از بس حباب
 نوادش تہن مکر نہ لطف و عطا
 سپن سہ عتھا پانہ وائی آشکار

دژکھ رتم علمہا بے گردوں گراے
مطلّا سدا سدا زلال و رنگین
سہ صحرا سپین ہچو رہنگیں بہار
ہمہ نامداراں و دہن پروردان

ازاں پس کڑکھ خیمہ خرگہہ بپاے
معلّا کورکھ خرگہہ شاہ دین
دیکھ خیمہ خرگہہ بڈری یا کینار
گرہہ صحتہ بیٹھو خیمن اندر سوزان

عمر امینہ طہماس شہہ سیدیں دربارس مژ

گذاش کن ہی چھہ ابن حسام
گرہہ صحتہ بیٹھو خیمہ بڈری یا کینار
ز لشکر بُرجہ آو اپ مرز بوم
کرن جمع لشکر ز جنگ آوران
فر اواں سپاہین دتن سپہم و زر
جمع گئے سپاہ بڑو شہریار
نہر دزاو خور شہد زریں کلاہ
اوٹن زیر تسخیر سورے جہان
ہمے تا فلک گو خور ویش سپاہ
کھبستہ بر سمشان زریں ستام
ز ماہ تابہ ماہی سپین ز لزلہ
ہوا پر ز روپین و خنجہ سپین
لجکھ سرتین با مہرہ و آفتاب
مرضع سرا پر دہا بے شمار

پہ اخبار آن مخبران کلام
ییلے لشکر حیدر نامدار
خبر و اثر نزدیک طہماس شوم
رواں شاہ طہماسن از ہر کران
کدن گنج ہائے کوہن سرستر
دراں روز اکھ لچھہ تہ ز تچہ ہزار
ییلے صبحنسن از پرندہ سیاہ
کمر بستہ کھوت برسد پر روان
نہر از شہر دزاو طہماس شاہ
ہمے تاجداران سا جل تمام
پکن درایے باشوکت و کولولہ
سہ سا جل ہمہ پر ز لشکر سپین
علمہا بے عالی پکن بے حساب
کڑکھ خیمہ بڑپا بڈری یا کینار

مَعْلَاہِ خِرگاہِ طہاسِ شاہ
 تھے نامدارانِ ساجلِ زرین
 زبیں کثرتِ خمیرہ و سپاہ
 رواں و دھتھ کمر بستہ عمرِ عیار
 بسرِ برکوتِ ساجلانی کُلاہ
 سپاہین و نین اوس طہاسِ شوم
 مئے ییلہ تیم و چھن نہ بسر تاجِ زر
 خبرِ چھم نہ کمرِ ثورِ نیوئم سہ تاج
 دلاور پہ کسِ ثورِ بو کینہ خواہ
 مئے چھم در جہاں بس مئے تنگ عار
 مژرِ تام اکر نامدارانِ زبان
 چھ شمعائے نیش تازیانی نژاد
 دُن مئے چھ اکھ دُستانا عجَب
 سیٹھا پر ہنر مئے چھ مردمِ فریب
 چھ نیرنگ سازا تیغ پر ہنر
 بہ مکر و بھیل بہ دستاں چھ فرد
 بیک ہفتہ مئے دزدِ دستانِ غماے
 زلن تیز مئے ہچھو پراں خدنگ
 برن چھ نہ پروا ز دریا و کوہ
 چھ تس ناو عمرِ امیہ عیار

خاکِ زنِ مرصعِ پُر از مہر و ماہ
 سپینو حسبِ مقدورِ خرگاہِ نشین
 سپینو سور و مارن پیٹھن بستہ راہ
 پکن گوسوہیہ شاہِ ساجلِ دیار
 رواں زاو نزدیکِ طہاسِ شاہ
 دُن کیٹاہ مئے شامانِ این مرزوم
 اسن تاجدارانِ زرین کمر
 ز ساجل سہ بو ہفت سالہ خراج
 کبس اوس تاجس پیٹھن ستہ گاہ
 بے شاہین اندر گوس بے اختیار
 کوژنِ عرصِ طہاسِ اے مرزبان
 گرفتارِ گومت ز خساورِ بلاد
 دلاور چھ ثورِ بہ ملکِ عسب
 نوون مئے چھ از شیر مرداں شکیب
 بہر رنگ نیرنگ رنگِ دگر
 تیس ہنویہ چھنے در جہاں کانہہ تر مرد
 کرن ہفت اقلیم نے زیرِ پاے
 گزھن بادِ ضررِ تیس نیش چھ رنگ
 پیوست بادشاہین چھ تھو شہد شکوہ
 سہ دندا چھ مشہور در ہر دیار

چھہ تھو کڑی ستین شہر یاران خراب
 دوپن تھو یہ کھتہ آسہ پوز بیگمان
 بر پانے پرتز حص یٹھ کڑھم دل پد پر
 اونن سے جوان بستہ نزدیک شاہ
 ز عمر امیہہ ژے کیاہ جھے خبر
 چھہ دزد دلاور سہ عمر عیار
 گمیتو خارتس بنش چھہ شاہنشاہ
 شبانہ بدزدی رون تاج چھکھ
 کرن روے چھکھ رنگہ ستین خراب
 کرن خار بے قدر شاہان گے
 کوڑن کیاہ بہ شاہان خسار دیا
 خبر چھاؤں کیاہ حال ڈیشکھ شاہ
 ز بس فکر و اندیشہ ہا پیر گو
 سپن استاد بخدمت بپاے
 مے کوڑ چھکھ پڑنھاں گس چھہ عمر
 تھی مورمت چھم گر امی پسر
 درپن ملک آوارہ کوڑن خراب
 سہ جان جہاں خاص دلبند میون
 بہ آوارہ تھو کوڑ بہ از حال خیش
 کہ شاید پیتم نابہ دس ان عیار

بہ ہراہ سید سہ جھی ہر کاب
 تہ سیدلہ بوڑ طہاسن این داستان
 ان سے نشن سے جوان اسپر
 سبکتر پکن گو سہ مرد سیاہ
 دوپس شاہن اے مخبر پڑھمنر
 جوان دوپس قور، ایشہر یار
 سہ ژورا چھہ مشہور اندر جہان
 کرن شہر یارن سہ تہراج چھکھ
 تے دھر کاسن چھہ شاہن بخاب
 سہ بروٹہہ اوس با حمزہ نیک پے
 ژے کوڑے ناکسن کیٹہہ تہ ایشہر یار
 چھہ وڈی کین بہ ہمراہ شیرالہ
 یہ بوڑھتہ سہ طہاس شاہ خیر گو
 دراں اوٹھن عمر دستاں نماے
 زہینس دتن بوسہ ایشہر یار
 وٹے کیاہ مے کیاہ آستن چھم بسر
 تھی در جگہ چھم مے کڑی ہتو کتاب
 تھی کشتہ کوڑ خاص فرزند میون
 مے چھم دل گوشت بہر فرزند ریش
 ژھنم تراوڑھن خانان و تبار

ہنہ ملکِ نثارِ ثروتم سر بسر
 پیایے مئے بوزم ز ہر کس خبر
 مئے بوزم سہ مکار، دزدِ تباہ
 بہر سو و چھن چھس ببالا و زیر
 بے ناکام ہا تمس انتقام
 دوپس شہرِ زرن تر گزہ شادمان
 ہئے چھم مئے در شہرِ عشرتِ زہ مرد
 چھ رتم دزدِ عیارِ خونخوار سخت
 تھے پین رتن عمرِ عیارِ سے
 بے دزدِ کون یہ پاغام سوزکھ چو باد
 تھے لفظ از حکمِ شاہِ جہان
 رواں بوسہ دیت عمرِ نے بر زہن
 بہشتاں سہ تھو دودھ نہ ساجل سپا
 میلے زنِ شبانگہ یہ غواہیں چین
 ز پردہ، نہرِ دریاہِ خوتونِ شام
 شبِ تیرغالبِ سپن بر جہان
 سپاہ بیٹھو ساری بے آرام گاہ
 صدایے نگہبان تھے گو بلند
 کمر بستہ دودھ سے دلاورِ عمر
 سلاحا دولنِ تمہو ز بس پر دلی
 ما طلائی (طلائی) حفاظتی فوج

رتن نایبِ کنبہ دزدِ بیداد نگر
 چھ سا جلی زہن ووت مت سے عمر
 شبانہ چھ آسن بے درگاہ شاہ
 کہ شاید رتن ناسہ دزدِ دلیر
 تہ دیکھ دام چھمہ ہا تمس خون جام
 مہ بر غم تمس ووت بر سر زمان
 کڈن تم نہ زلی خارِ سنگن چھ کرد
 بے جود و کون کو بہر نے لختہ لخت
 گرفتار کر نس ستمکار سے
 تہ پین و انتھن تا دم بامداد
 سپن قاصدِ اسوی عشرتِ روان
 کوڑن شہرِ یارس سچھا آفرین
 نہرِ دراد فون اداں بارگاہ
 نہاں گو بے دریابے مغربِ زمین
 پریشاں کوکھ گیسویے شب فام
 تھے در سیاہی جہاں کو نہاں
 طلائی نہرِ درائے بہر نگاہ
 سپن جانو از نگو گاہ رہنشد
 کون جہاں یہ شب روی تمہو بہر
 پچن گو سوئے لشکرِ سا جلی

تے میلہ دوت نزدیکی لشکر نزار
 سیٹھا بو طلاین ہندسے از دام
 دلس کن دوپن ان چھنے کینہ تے وار
 کر نہن پھیر تھن وور ذرا مل سپاہ
 میلے زن بے ووتسینہ کینہ بر مراد
 رواں تراو در لشکر اعلیٰ
 کہ اے نامدار این ساء جل زمین
 کہ امشب علی شیر لشکر پناہ
 زھنن ماری تھن شاہ ساجل دیار
 گیتو مست چھو تو ہی خواب اندرون
 پتھے پاٹھو بو مے پکن نصف نصف
 سراسر سولہ لشکر سپہی پر خر و ش
 چو دیوانہ کاں ووتھو ازاں خابگاہ
 پیکیکھ لار روڈ کھنہ کینہ اختیار
 گرین پیٹھ سپہو تنگ نابستہ زین
 گرین بار دھما کوار کھ در دمان
 بیکبار دلو اکھ اگس پیٹھ سپاہ
 ہنم مار شیر تیجو بر پسر
 برادر ژٹن باسے بید ریغ
 چو دیوانہ کاں اکھ اگس بے ژٹان

وچھن تم سپاہین ہندسے تڑک تار
 دون اسی کھتہ تم نگہباں تمام
 چھ مشکل کر نہن بر در شہر یار
 مے کیاہ او حاصل ازین ریغ راہ
 چھ بیہتر بہ لشکر ملکن وہ زفساد
 سپاہین کرن کر یکھ از پودی
 پیٹھو چھو خواب اندرین دشت کین
 دمان آو، شبخوں دژن در سپاہ
 سراسر سپاہین کوارن تار و مار
 کہ از سر کھسٹھ گو یہ ساء لاجن
 دون بو پے کر تیکر از ہر طرف
 نہ بر جا تین عقل روز کھ نہ ہوش
 نہ عقل و نہ وراے و نہ رے و نہ راہ
 گرین پیٹھ سپہی سر بر منہ سوار
 کھسٹھ بے یون تہم و بستہ زین
 دمانہ کر کہ زیر دھما نہن
 سپہی پانہ دانی تے کینہ خواہ
 نیچو گو رہ، نیز ملکن بر پسر
 ہنم یار یار س ژٹن بو بہ تیغ
 بشمشیر و خنجر، بجو رزو بنان

پکن شو تکر متین پیٹھ سوار استیغت
 سوارن گزناهن بے قید سرنگون
 شب تیرس آئند طرّاق طرّاق
 ہمہ دشت ساجل پُر از خوں سپین
 ز طین پانہ وانی اسوسا جل سپاہ
 دوپن بوترابست که اے نامور
 گراں مایہ تیغ و چیم زر نگار
 گئیوس از بے سوسے تیغ نیمبرہن شاہ
 مے اوئم سیٹھا خار خار ز تیغ
 دوپم و مہ ذستے جاصل سپن نے مراد
 زوہنم بلوہتن تم بچنگ ستیز
 پہ بوزتھ تختہ سپن شاہ دین
 پیٹھ کز کرن جنگ ساجل سپاہ
 ز طین پانہ وانی بے گور ز و بے تیغ
 سپہر کشتہ باہم دگر بے شمار

کرن نالہ سپین رہمن لختہ لخت
 شنادر کرن دست و پا بے بخوان
 دوہتن نار از تیغ مے براق
 ز میں خونہ سپین شفق کون سپین
 عمر پیرہ قطن گو ازاں رزم گاہ
 مے ییلہ نیوم طہاس اں تیج زر
 تہ تہ تہ تنس کینہہ تہ زوئم نواد
 وٹھا کینہہ لوہم نے بے خرگاہ شاہ
 لچمنہ سوششیر اٹھہ اے درین
 بیکبار تلککھ مے جنگ فساد
 اذاجا مے مھووم قدم بر گریز
 سپن قہقہہ در ہمہ موہنپن
 تھے پانہ وانی کرن بے تباہ
 کرن اکھ اکرسی خوں رواں بیدریغ
 چنپن تادم صبح گو آشکار

د طرفانہ فوج صف را سپدن تہ قرطانی ک سپدن

ییلے صبحنس شہ سوار فلک
 کوون تیز اشقر د منزل روان
 جہاندار طہاس مھوود ووتھہ نہ خاب

کمر بستہ دراد از جہار فلک
 پیچے سیر و تسخیر ملک جہان
 د چھن تہم کوئت فوج ساجل خاب

دُچھن کُشتہ تے خستہ ساءِ جلِ سپاہ
 دِہم جیہ مِ شکرِ ساءِ جلی
 دِ دشمن دُچھکھ نے نشانِ براہ
 دُچھکھ خونِ دریا کوئٹ موجِ زن
 جہانا دُچھکھ گوئٹن نوچِ گر
 گئیو اُسو ماتمِ زدہ سوگوار
 یہ بوڑھتہ سہ طہاسِ دلِ تنگ کو
 دُپین اڑ سہٹا مشکلا پیومِ سخت
 مئے وئے کورنہ کینہہ دشمنِ سترِ جنگ
 ہنکے دشمنس دُشوچھے کو یہ حال
 مئے موئم مئے چھم کورِ مٹن کاہِ بد
 گوہ ڈوئیے کدِ م بہرِ شجواں سپاہ
 مئے چھم ہورٹ خونِ خاورِ زمین
 ولیکن ییلے شیشہ برِ سنگ پو
 وئے اوس طہاسِ شہہ اپ سون
 کورنِ نرغس شاہاڑے چھم نہ خبر
 تنہی کرکھ کڑ درِ میانِ سپاہ
 کہ بے تاج کورِ نو سہ تاج دار
 یہ بوڑھتہ دُچھکھ گئے سپاہاں خاب
 مرا سہہ دُچھکھ اکھ اکھ پوٹھ تیغ
 ز حارِ تھ کران ہئیو تہ افسوس و آہ
 سپہرِ سخت حاراں ازاں جاہلی
 گئیو پانہ وائی خراب و تباہ
 گئیو کُشتہ گردانِ شمشیرِ زن
 نیچو مالِ سے پیٹ پڈر برِ پسر
 گوئٹ خر گہن خیمہ بے لوہا پار
 دُولس ہوش کو خوں شگِ از رنگ کو
 ازیں غم مئے پس پسینِ لختہ لختہ
 تہ وئی کین سپنِ جنگ کرنے پر رنگ
 وں کیاہ آسہ فردا بجنگِ جدال
 توئے چھم پون بروچھٹ آثارِ بد
 مکافاتِ تہہ کے یہ چھم خا مخاہ
 تلن چھم تہیک شمرِ وہ فی یلیقہن
 پیہ کر تہ پچھہ پچھہ یہ از دست کو
 رواں تھوڈ عمرِ دوٹھ دراں اوٹھن
 یہ گو کاہِ دُزدرِ دلاورِ عمرِ سہ
 کہ شبنو دُزدرِ بو ترابنِ بہ شاہ
 ہم ایدر ژھنن ماروٹھن شہرِ پار
 تہو کینہہ دُچھکھ نے درنگِ شتاب
 تہو لکھ پانہ وائی سپاہ بے دریغ

دُچھن کُشتہ تے خستہ ساءِ جلِ سپاہ
 دِہم جیہ مِ شکرِ ساءِ جلی
 دِ دشمن دُچھکھ نے نشانِ براہ
 دُچھکھ خونِ دریا کوئٹ موجِ زن
 جہانا دُچھکھ گوئٹن نوچِ گر
 گئیو اُسو ماتمِ زدہ سوگوار
 یہ بوڑھتہ سہ طہاسِ دلِ تنگ کو
 دُپین اڑ سہٹا مشکلا پیومِ سخت
 مئے وئے کورنہ کینہہ دشمنِ سترِ جنگ
 ہنکے دشمنس دُشوچھے کو یہ حال
 مئے موئم مئے چھم کورِ مٹن کاہِ بد
 گوہ ڈوئیے کدِ م بہرِ شجواں سپاہ
 مئے چھم ہورٹ خونِ خاورِ زمین
 ولیکن ییلے شیشہ برِ سنگ پو
 وئے اوس طہاسِ شہہ اپ سون
 کورنِ نرغس شاہاڑے چھم نہ خبر
 تنہی کرکھ کڑ درِ میانِ سپاہ
 کہ بے تاج کورِ نو سہ تاج دار
 یہ بوڑھتہ دُچھکھ گئے سپاہاں خاب
 مرا سہہ دُچھکھ اکھ اکھ پوٹھ تیغ

بہ نور ز دہ شمشیر تپرو تبر
 بہ مخفی پتے تے تے اوسس دوان
 مگر یام اوسس تیس کن پوان
 گر زھن اوسس کن مچھتہ دل نیم
 ہشتک آسہ ہم سہو کا نہ دوسر
 بہ بو زکت بہ شور آو طہاس شاہ
 بیکار گردان سائل ز زمین
 ز انبہ گردان جنگ آوران
 سپن شور جنگ آوران تافک
 پکن درایہ شجاب پوشاں سوار
 ز سیم سندان فولاد نال
 سستیم فرش گویہتہ زمینس تباہ
 ز شور سندان تندر خروش
 ز بانگ سواران پر خاش گور
 گر زن درایہ نقار بر پشت فیل
 ز بس کاو دم در خروش آے سخت
 بشت ہزاراں نرم بے دمان
 ز خرمہرہ ہاتھوت پیو ولولہ
 ز کرنا گر زھن بے صدا ہاے دور
 ز بس کثرت فوج جنگ آوران

سہے خوں کوارکھ جاری از یک نگر
 سہ دزد دلاور کرن بیروان
 مے لایکتہ تہند سخت و سیم پوان
 تر کن زور اوسس تیس نش ز سیم
 بلا شکھ بہ رٹ من سہ عمر عیار
 کورن محکم بر جنگ نیرن سپاہ
 کھستہ کے سندن ز بس خشم کین
 بجنش ز میں آپہ از ہر کران
 تمیک ولولہ پیو بہ ملک و ملک
 چو سحاب جوشاں تے ز رنگار
 ہے خاں سٹن سپن کان لال
 سپن چرخ ہشتم ز گرد سپاہ
 پلنگان و آذر ز ہمتہ کے بجوش
 پھٹتہ پیے سہے کوہ ساند کمر
 ز ہمتہ کے مہنگان بہ دروئے نل
 ز ہا ہمتہ سہن زوہر کو خیر لغت
 پیوست شور بو در زمین زمان
 بہ ہفتم فلک پیو تمیک غولغولہ
 گر زھن بو ٹماں زن سپن نفع مو
 بہتہ داند کو زیر بار کران

سچین پُر ز گردانِ ساجلِ دیار
 کس پیچھے رُمٹھے چتر ز پسِ سیاه
 سپین پُر ز سنجاب پوشاں ز پین
 طرفِ ماکرین پُر ز جنگِ آوران
 سجدہ در معدنِ اہلِ اُتی
 ہمہ نامدارانِ دین ہم رکاب
 ز گردنِ فرازانِ لشکرِ پناہ
 گریں پیچھے پتھے بر آسہ آفتاب
 ز نصرتِ من اللہ تھے پیچھے رقم
 صفِ میمنہ منتر چو غراں پٹنگ
 صفِ میسر منتر گرو نواز
 ابر جنگ شیراں قوی دل سپین
 پیے قتلِ گردانِ گرونگشان
 سپین کوہن از لڑو جُنبش بناف
 روارو سپین در گومیزا گومیز
 چو تارچِ خور و سان بہن بے بھر
 تلمن ہیو تیکھ تیرن ہندسہ دار و گیر
 بہ نادانِ کس در لے خنجر گدار
 غیر دواو جنگس ز مردانِ دین

سوخن مود خیر عرصہ یہ کارزار
 صفِ قلبس اندر سہ طہاس شاہ
 مرتب کرن صفِ یسار و یمنین
 مقررِ حقون صفِ بہ صفِ سروران
 پیچھے رکنو گل گلشنِ لافتنی
 پکن دواو رخشاں تر از آفتاب
 مقابلِ کرکھ صفِ بہ ناورد گاہ
 بقلبِ اندرون نامور بو تراب
 مغلّا تمس ماہ سپرِ علم
 ابوالعین کرد، فیروز جنگ
 یکن مالک نامور رزم ساز
 ز ہر دو طرف صفِ مقابلِ سپین
 بہ ہنہ کرکھ خنجر خوں فشان
 تیلکھ رقم گراں گوہ ز سندانِ شکاف
 سنان ماکرکھ ہر طرف گرم خیسند
 تیر زین یون لاینے بے قبہ
 چاچی کماں ماکرکھ راسِ تیر
 سپین لشکرِ آماہ بر کارزار
 گوہ زنی اکھ سوارا بہ ماوانِ کین

ما تیر زین، کوہار، پھری

کھسبہ چوں تہمتن بہ رخسارِ بیاہ
 ز شمشیرِ آس در خشان بتاب
 رکابس لہرے بو سہان دراز
 سراپا و لہرے اوس خفتانِ زر
 ابو المعجن کر دہرکش سہ اوس
 بتندی کوڈن اس پر ضرر جو باد
 بجولان زمینس مودون غبار
 ازاں پس کوڈن ناریہ سہمگین
 ہمانا گز مہا فی آس و غبار
 چو شیر دلاور قوی دل پر چھس
 بہ نیز جنگہ پاؤ سنگن کر
 گزہن پتہ مے دیشہ چہ دیو پیل
 بہ صحر اکون چھس پر شیرن شکار
 ہنگر کائسہ جنکس چھے خاہش مے
 کہ آیا بہ چھس پوز و ن یا دروغ
 نتے وہ نو بہ اژمو جو مست اژدہا
 سوار از شیران سا جل سپاہ
 تگور گرس پیچہ کھسبہ ہچو پیل
 بہ تیزی کوڈن جنگ ضرر نہاد
 پوائی دتن نیہ ابو المعجنس

بجولان کرن تہ پر رومہ خسارِ ماہ
 حائل کرختہ اکھ وڈیم بر رکاب
 کرن اوس با آسماں ترکتاز
 گوشت غرق فولاد سہ تا بسر
 کھسبہ داورے پیچہ چو آتش سہ اوس
 پچن دو، بامداں گزہرے پیوچو باد
 کوڈن کر دہر تو آسماں تہرتار
 کہ اے شیر مردان سا جل زمین
 دین مے چھ ابو المعجن نامور
 مقابل بہ شیران سا جل پر چھس
 بہ خنجہ و نیمہ پلنگن کر
 کجا تاب مے نش ائن ژند پیل
 بہ درمی اکون چھس نہنگن ہمار
 سہ نیرن کرن آزمائین مے سہ
 چھ تہا کینہہ تہ میاں کلامس فروغ
 و چھو تو ہر گزہرے مے نش کائہ رہا
 نیر دواو چوں زد ہا یے سپاہ
 دزن ہچو آتش گزہن ہچو پیل
 گزہرے پیو ابو المعجنس نش چو باد
 خلل گو نہ تہس گزہرے شیر افکس

رُواں کور ابو المعجّن سنجت شور
 پہمے نیز دیشنس برتھہ بر جگر
 سوارا دویم دڑاو تَس کپنہ خواہ
 سیوم دڑاو ژوٹنس بنیر جگر
 مہ پوئتریم بیک ضرب ہیجاں کورن
 پتہ تَس کورن کشتہ مفتہ سوار
 سپنر خیر گردان ساجل زمین
 سراپمہ کو سنجت طہاس شاہ
 ہئے اکر سوارن کورن تار مار
 سپن تیتھہ زبردست مرد عرب
 چھتیا کاتھہ ز گردان ساجل سپاہ
 گرامی دس تاج شاہی بسر
 ز گفتار طہاس لشکر پناہ
 سبکتر سوارا دلادر قومی
 گرامی سوارا بہ زریں خدنگ
 نکلس پیچھ تیس خود فولاد ناب
 کربتھہ بو ببردعہ دو دود کار
 کھیتھہ اوس بر آپ تازی نژاد
 کر تھہ نال شمشیر زریں غلاف
 سہ گہر زو کمان و بسان و کشد

روٹن نیز تھوٹھہ سنجت تَس بزور
 مکن تھوٹھہ زریں ساجل نامور
 بیک ضرب ابو المعجّن کور تباہ
 پتہ دڑاو زوریم سپن موختصر
 تھیوم دڑاو باغاک یکساں کورن
 پیچھہ پاتھوٹھہ مارت سنجت نامدار
 پیچھہ نامدار تَس کور کھ آفرین
 ووتن ناسرا تھو بہ ساجل سپاہ
 پیچھہ گے دلادر پیچھہ گے سوار
 چھتے کاتھہ مقابل اوس اے عجب
 ژوٹھہ آہ پیچھہ نش سر کپنہ خواہ
 کرن نامدارن اندر نامور
 بہ شور آسے گردان ساجل سپاہ
 بنیر دڑاو باشوکت خسروی
 تھوٹھہ گرس پیچھہ کھیتھہ چوں بنگ
 مڑ صغ سوارا بہ ز دُر خد شاب
 و لیتھہ تھہ پیچھہ جوشن زربکار
 گواں پچھو کھ و ژلن پچھو باد
 سہ ڈیشٹھہ ژوٹھہ بو گز دھن کوہ قاف
 سراسر تھہ آویل زور منشد

دماں آو بو المعجنس پیچھ چو شیر
 مگر کینہہ ژئے درکار چھئے نا کیکہ
 کرختہ پیچو گردان سا حل تباه
 خطا چھم پڑ دڑائے نہ کوہ دہمتہ بخنگ
 گمراہ سہ ہی گرچہ میانی خبہ
 پچھس خاصہ داماد طہماس شاہ
 ہم آیدر مئے از دو خستہ شہریار
 و چھکھ و و فی ژئے گورد بے بیم باک
 ابو المعجنس دو پئس اے پڑگذا ف
 مئے کیا چھکھ تھکن یوت القاب و ناو
 ز فرزند وزن چھکھ کرن افتخار
 ہم آیدر شمشیر بجاں کرختہ
 کرکھ چا فی شہزاد و دوشوے یتیم
 بریں دشت ساون پڑ قرطاس شاہ
 ز کس مرد چھکھ ذراکھ جنگس مئے ستر
 یہ بو زختہ سہ قرطاس گو کینہہ خواہ
 ابو المعجنس پیچھ سپن گرم خیر
 سپن و تم ز باہمہ گم رزم ساز
 کڈکھ اکھ اکس پیچھ تھقی ضرب تیغ
 سپن تیر از گرد سورے جہان

کرن کرکھ کس اے سوار دلیر
 کوئت یوت چھکھ ست پاٹھین یلہ
 کھوڑکھ نائے نش اے یل رزم خواہ
 ز کتہ یوت کرختہ ہکھ قوی چوں ہنگ
 ز باہمتہ ژ کتہ نیر ہکھ کینہہ نمبر
 مئے چھم ناو قرطاس لشکر پناہ
 ز فرزند چھم ز اہمتین شہسوار
 کرختہ کھ کتہ کسن غرق در خون خاک
 وشن کیا ز چھکھ یوت ہدیان ولاف
 ہنگ پچھ ہنر کینہہ تر و کینہہ ناو
 مگر چھکھ ژ نامرد بے ننگ دعار
 گرس سان با خاک یکسان کرختہ
 تممن چون روز چھنہ امید و ہم
 ببا لپس و دیس دوخت طہماس شاہ
 مئے چھم عارتے ننگ جنگس مئے ستر
 بہ شور آو چوں اژدہا مئے سپاہ
 رواں کڈ ابو المعجنس تیغ تیز
 ژ بکھ خاک مادان ز بس ترکتاز
 سپن پار پاد کینہہ بے دریغ
 دلاور زنگے گرد اندر نہان

بجز اندروں تم کرن اُسی جنگ
 نہ شمشیر زن بے گتو گرم خیز
 وچھن بوسہ طہاس در قلب گاہ
 سہ قرطاس ڈیوٹھن تم اندر نان
 بہ امداد قرطاس خنجر گزار
 سواراں پکن در اے جولاں کران
 سپاہان دین سپہزنی خبہ
 ابو المعجّن وچھو پون تم سپاہ
 بہ فورن کڈن تم سوار خشن تیغ
 برابر بدن تم سڈے گوڑ لخت
 پتھر پو پیٹھم نیمہ تس زیر پای
 مین یام قرطاس سے تیر سخت
 تیکھ تیغ تے نیز ہر سو بہ راہ
 بشور آو ابو المعجّن نامدار
 کڈن تیز شمشیر خاد اشکاف
 دُون ناپو، بچو غم اندر
 اُکس لُطس اندر ستھ نامدار
 گریزاں سپہزشتو بہ باقی سپاہ
 بجولاں اوٹن اسپ آتش نژاد
 ہت آزی زبان شار ہنر زانگی
 کرن اکھ اُکس پیچھ ترنگا ترنگ
 پیاپے دُون ضرب شمشیر تیز
 ہوا گرد سین گومت بوسیاہ
 گومت سیر از جنگ شیر زیاں
 بہ فورن کڈن صد دلاور سوار
 تیکھ نیز شمشیر، گوہر گران
 زبس گرد تم اکھ نئے در نظر
 بہ شور آو بر دشمن کینہ خواہ
 نگوون سہ قرطاس سے بیدریغ
 د نیمہ سپن تس کمر گاہ سخت
 بوہم نیمہ روڈس گرس پیچھ بجائے
 سبکتر سوارو کوڑکھ حملہ سخت
 ابو المعجّن پیچھ سپہز کینہ خواہ
 کوڑن یک قلم حملہ بر صد سوار
 ڈٹن بوہ سوارن سرو پشت و ناف
 کرن ہر طرف حملہ بو چوں ہزبر
 بشمشیر مارن ازاں صد سوار
 سٹے روڈ ابو المعجّن رزم خواہ
 بمادان دیتن چرخ چوں گرد باد
 دُون لُٹہ در لاف فردا نکھی

بجز اندروں تم کرن اُسی جنگ
 نہ شمشیر زن بے گتو گرم خیز
 وچھن بوسہ طہاس در قلب گاہ
 سہ قرطاس ڈیوٹھن تم اندر نان
 بہ امداد قرطاس خنجر گزار
 سواراں پکن در اے جولاں کران
 سپاہان دین سپہزنی خبہ
 ابو المعجّن وچھو پون تم سپاہ
 بہ فورن کڈن تم سوار خشن تیغ
 برابر بدن تم سڈے گوڑ لخت
 پتھر پو پیٹھم نیمہ تس زیر پای
 مین یام قرطاس سے تیر سخت
 تیکھ تیغ تے نیز ہر سو بہ راہ
 بشور آو ابو المعجّن نامدار
 کڈن تیز شمشیر خاد اشکاف
 دُون ناپو، بچو غم اندر
 اُکس لُطس اندر ستھ نامدار
 گریزاں سپہزشتو بہ باقی سپاہ
 بجولاں اوٹن اسپ آتش نژاد
 ہت آزی زبان شار ہنر زانگی

دپن اوس بے چھس دلاور پلنگ
 کوفہ چھم دلیری پینہو آشکار
 ہتک کانہہ مئے پیچھ سرفرازی کرے
 اگر زن کڈن تیغ آ پیسر تاب
 سیلے زن کمانے بے کردار و گیر
 یاہوے نیز مٹونے بوقت شتاب
 ملن تھوڈ وئی یود یہ گوہر گر ان
 ہتک زن بے کرداں کن چرم خام
 یہ گر مٹون سیلہ دور اندر شتاب
 کزہم یام خاہش بختک و ستیز
 کھون رم چھ مئے نش پلنگان و فی
 بے اپ زور بازو، بختک و فساد
 چھ تیا کائسہ بوڈن مئے ستین بختک
 جہانا اگر آسہ سا جل سپاہ
 رہتھے پاٹھو بو المعین رزم ساز
 کن بو ہنر ہا بے مردانگی
 بمادان ستاد چو بختگی پلنگ
 سیلے دراوئے کانہہ زسا جل سپاہ
 تہ سیلہ گو پہ خور شدہ انور زوہ
 ابو المعین گردان پین دشت

ستاد مقابل بشیران جنگ
 بسر پنجہ شیرن کڈن چھس دھار
 تشد کلہ بر نیز بازی کرے
 کھٹھ روز اوہرس اندر آفتاب
 سوکھ حد ستا بیک نوک تیر
 چہون تریش از چشمہ یے آفتاب
 گر تھن پست با خاک مغز سران
 گر تھن کیتو سر ہا بے گرداں بام
 یہ کڈنار تے دہ ز سنگ و ز آب
 ملن چھس بے جنگ آورن رستخیز
 دون تھہ نہنگان و ازدر بے نیل
 ہزاراں مئے چھم کلہ کرے متو بباد
 سہ سپرن کھٹپن بوڑی تھن بیدنگ
 بے پیتھ تھے وڈا وکھ چو گرد سپاہ
 کن بو بمادان کین ترکتار
 ونن شارہ بو بفسہ زانگی
 رستھ اوس شمشیر رخشان بختک
 مقابل بے آں شیر لشکر سپاہ
 دتن پان دا رتھ بدری یا بے خون
 بے فتح و ظفر کو رواں بازگشت

کواڑ کہ نامدارس سہ سٹھا آفرین
 وچھکھ کشتہ گوشت سہ قرطاس شاہ
 بنیم نیمہ روزتھ گرس پیچہ بزین
 زمرکب پتھر پیو دسبستہ شہریار
 وودن خاک بر سر بہ غاری لوڈن
 سپن شور گریر در ایوان شاہ
 دنیہ گتو تس، ہمہ غرق خون
 چھو لکھ سورے از مشک کو نور پاک
 بر سر بردن اس خاک سیاہ
 کڈن موے، روین کرن بیہ فگار
 دریغا ڈوٹکھ کڈ تر سروروان
 دغائی ژٹے کرنے بجایے وفا
 پتھس شہریارس کوڑن پیچہ برقم
 دریغا سہ سالار شکر پناہ
 ڈولن آسہ یس تخت بے تاجدار
 سہ خمہ رشید میونے سپن سرنگون
 پتھر پیو دسبستہ میون روشن چراغ
 ژٹن اس روے وکڈن اس موے
 بنزدیک طہاس زاری کران
 زنانہ اندر گوٹہ دستاں نواز

رداں بزوتھ تس ذراے یاران دین
 پیچہ کینو پکن آسہ اجل سپاہ
 پیچم نیمہ تھر سٹہ پیوت بزین
 سپاہو سہ دیشٹھ وودکھ زاردار
 دتن چاک جان، بزاری وودن
 زچہن تر اوتھ از سرکیانی کلاہ
 سہ قرطاس پیوت وچھکھ سرنگون
 ازاں پس ملکھ سہ ازاں خون و خاک
 وودن اس سوے دوجت طہاس شاہ
 کپیز کرن فوج تے نالہ زار
 بزاری وودن اس سوے پہلون
 پہ کیاہ آسمان ژٹے کورٹے برضا
 ہمیشہ بعین آسمان پشت خم
 دریغا جہاندار قرطاس شاہ
 مے کیاہ وودن پیچہ پیچہ تخت شہریار
 مے داماد اوسم شبن لالہ کون
 نگرہ ہم ناگزہن وودن فوج پروانہ داغ
 کرن فوج سوے اس از بہر شوعے
 پرستار گان فوج سارے کران
 بیکبار ووتھ عمر نیرنگ ساز

گھنیزا سے پیش مشہر یار س پسند
 وڈنڈا پڑا اسی پڑ شاہ جس عزیز
 یون سے ہوا اسی نے تمس قرار
 تھے پاٹھو بو عمر نوحہ کران
 وڈن بے پتھے پاٹھو تا نیم شب
 نیر درائے ساری ز پر دہ سراے
 رواں آو طہاس بگیاں بزار
 کوڑن گر یہ ہوڑن تم کو از دید خون
 ازاں پس نیر در او طہاس شاہ
 تم امی سپرو آر می پرخاب
 ازاں پس تیر دہ جاہ اسباب رخت
 سہ قرطاس کشتہ تلمن از زہین
 کرین ریسماں تس کوڑن سرنگون
 تھوون لات شاندس پیٹھن تس وبال
 سہ شمشیر زہین، کلاہ و کمر
 تہی پاسداراں ہزاراں ہزار
 کرکھ کرکھ عمر تس کہ ایمرد داہ
 دوپکھ تور، عمرن کہ اے اوچمن
 پڑ چھس ذراست از حکیم طہاس شاہ
 سہ دزد دلاور پڑ زانن ہنمے

گئیس سیر از جور چھرنج بلند
 پسند اوس تس میون ناز و تمپیز
 پڑا اسی تمس روز و شب در گینار
 ہنمے مرثیا شہر یار س پران
 تھکیتھ روڈی ساری کرکھ بستہ لب
 پیچے خاب گئے تم بے آرام جاے
 ببالین قرطاس بے روزگار
 بھجس پیٹھ کرکھ پر دیے نپلگون
 پکن کو سوہیے بستہ خاب گاہ
 سبک و وٹھ سہ عمر امیہ شتاب
 بگرا نسا یہ یم چیز اسیس بے تخت
 ز سوراخ کرین تس بپاے و مرن
 او میزاں کوڑن سہ بے حکم سو توون
 کہ یانے اھی کوڑمتن چھس یہ حال
 تہ سورے تلمن در او فورن نیر
 تلبھ شور و شر ہر طرف گیر و دار
 پڑ چھکھ کس پکن در میان سپاہ
 سہ سستین کر و تو ہو بے نرمی خون
 وچھن شاید عمر امیہ براہ
 زٹن تے کرکھ بستہ آن ہنمے

بہو توہی پنبہ جاپہ وودنی برقرار
 گوہی بی وچھن عمر دستاں غاے
 یہ یا مٹھہ دوپین کو مٹھہ نیرتھہ شتاب
 پرن اسی تم نامہ اراں نیمہ از
 دوپچھہ عمرن اس مایہ اسر بسر
 ییلے بوڈ یاروتشدے کلام
 سپن ناخوش آنسورہ بو تراب
 چھنے جان موہ دس اذا دین مرٹھہ
 دبار کرکھ یقینہ زانہ وودنی یہ کار
 رواں عمر عیار گو شہر مگین
 سبکتر ورن جاپہ یہ ساعلی
 شتاباں پکن کو بسا جل سپاہ
 بہ یا مٹھہ ان تام کر موہ شہار
 مے روٹھ کرکھ یقینہ جینش ز جاپے
 پکن دوت در لشکر بو تراب
 سپنو فارغ از فرض تم سرفراز
 کو روم کیا مے از راتھ رنگ و ہنر
 ازپن کار گے در تعجب تمام
 دوپن تس یہ کار اکورٹھہ ناصواب
 مگر چھکھ نر اپن کار گو مت کرٹھہ
 شو نکھتھہ یقینہ کاشہ مارہن زہنہار
 دوپن کر نہ یقینہ کار بعد ازپن
 نیر در او فورن بہ پیش علی
 اندر زاو بے واپہ در بار گاہ

ابو المعین تہ مالک اشتر شد ما دان جنگس مٹھہ

دشمنس ز سہ بہرناو نہ تہ د طرفانہ جنگس مٹھہ فوج کشہ مار گڑھن
 ییلے جینش ہر شتاب پوش
 نمایاں سپن از شہستان دوش
 ز شتاب خلعت وولن پر ز نور
 نمایاں جہاں ہمو شتاب کو
 سپنو جمع گردان شتاب پوش
 سپن در تعجب سہ طہاس شاہ
 ییلے جینش ہر شتاب پوش
 کو رن دور راتھ لباس سو مور
 فلک نوں ز ہر جہانتاب کر
 ز دربار طہاس دوٹھہ سخت جوش
 بکوئسار دیوٹھکھ سہ قطاس شاہ

تسمند رخت و اسباب نیوشت تمام
 دین اوس طہاسس بد روزگار
 مکرلات اوزدوم کوشت اوس
 ہنگ کوشتن آسہ لاتن یہ کار
 یہ کمر نیوشتن زور اسباب رخت
 دوپچھ باہنیو پچھے یہ کار پری
 اڈو دوپ بلاشکھ چھ اپس کار دیو
 رواں عمر عیار پنے کو قیام
 ازاں پس کوڑن غرض ایشہ ہار
 یہ کار اتیس نش چھنے کینہہ عجیب
 پرو محمد بے حد بے سویے رالہ
 دوپچھ شہریان چھنے سرسری
 مئے کینہہ چھنہ طاقہ بنیرنگ رنگ
 در اول کرو کار قرطاس شاہ
 تمو دفن قرطاس کوڑ زیر خاک
 سپن فارغ از کار قرطاس شاہ
 رواں ووتھو دلیران سائل دیار
 پکن دراپ لشکر چو سائل سخت
 زمسار نال سمندان تیسز
 ہمہ خاک سائل سپن بیختہ
 سمشہ

گلاہ وکمر، تیغ زپس نیام
 ونو کینہ چھنے کائنبہ کوشت یہ کار
 نوک چھس یہ بد حال کوشت اوس
 اویزاں یہ کمر کوڑ نکو نسا و خسا
 یہ قرطاس کمر تل ز زپنہ سخت
 یہ حرفتہ تمو کر دپس داوری
 ونن بے پچھے پانٹھو بہتان وریو
 کوڑن شہر یارس دما و سلام
 یہ گو کسترین کار عمر عیار
 معاذ اللہ از مکر دزد عیب
 کہ از راختہ مار تھہ زھنن نہ یہ شاہ
 چھہ برحق وشن صایم بربری
 چھنے چار کینہہ اٹھہ انڈر غار جنگ
 ازاں پس مئے نیون چھہ در زم گاہ
 زبس نامدادو کمر کھ چاک چاک
 کوڑن حکم پیرن بمادان سپاہ
 سپن برسمندان سرکش سوار
 زپس از گرامی سپن لختہ لخت
 زمینن ستن گو بہ تن ریز ریز
 ہمہ تائبہ تحت ترا ریختہ

سپاہِ ساجل، سپاہِ دین
 صف آرا سپہ از دُجائبِ سپاہ
 سپہِ لشکرِ آمادہ بر کارزار
 سوارانِ زگردانِ ساجل ز زمین
 دلاورِ جوانا چو خونخوارِ بے
 لہ دُشن چرخ و جولاں بہ نورِ دگاہ
 دوپٹن شیرِ زنِ مُقابلِ بچھس
 بچھس سے کُدنِ یامِ شمشیرِ تیز
 وچھتہ نیزِ میوئے بہنگامِ جنگ
 مے سیتن چھنے آسائشِ محال
 بچھس درامت و کُدنِ مآدانِ کین
 چھوے کائہ دلاورِ نہ نیرِ نہر
 چھ کتھ جاپہ و کُدنِ یووکِ شیرِ مرد
 تہ کوٹ کو دلاورِ یووکِ رزمِ خواہ
 غرضِ چھمِ مُقابلِ نہ نیرِ مے سیتو
 ہنگامِ زنِ مے تے سیتو چھمِ ننگِ عار
 بچھس بہرِ قرطاس و اڑوں کو امت

سپہِ جمعِ ساری بہ مآدانِ کین
 طرفِ ہا کہ کتھ بستہ ہر سو بہ راہ
 بمآدانِ کین درائے جنگی سوار
 نہرِ دراو جنگس پُر از خشم و کین
 دُزن، ہچو آتش، گُردان، ہچو ابر
 بجولاں کوڑن رو بہ مآدانِ سپاہ
 پناہ دلیرانِ ساجلِ بچھس
 زنِ شیر و اژدرِ چھ راہِ گریز
 ز ہا ہتھ چھ دم پھٹو گڑھنِ خارِ ننگ
 کماں گوشہ سیتن دس کو شمال
 ترسنِ میا نہ لرزے چھے و کُدنِ مین
 مے سیتن کھپن بوزِ تھنِ موہن
 کہ گردانِ ساجلِ وڈاؤن چو گرد
 کہ ییمو مارِ تھنِ زھنِ قرطاس
 درپ دشتِ امروزِ پھیرن مے سیتو
 ویکن دس چھمِ تھنِ غبار
 جگرِ چھم مے زھنِ مٹ پُر از خوں کو

لہ امہ شارکِ دویمِ مہرِ او دُرس کرختہ لی کھنہ۔ بھاپ چھ پتھہ کُسو سیت
 بجولاں کُرنِ لافِ مردی عیان

بجز آئیں ہمیں وہ فی تشدد انتقام
 ابو المعجّنّس کو سہ ناریہ بکوش
 دہن جھپٹہ سمندس زبسن پڑلی
 روان دراو مایکت سپہدار دین
 چھٹے از مسیٰ فی نوبت دریں رزم گاہ
 کہ دیروز انوار مو بپہ تھے بجنگ
 کہ فی چھم مے مردی پینو آشکار
 ابو المعجّنّس دوپس اے پہلوان
 مگر میں چھ لایم کون کارزار
 ہنسکہ زن بے نیرس و ذکین شتاب
 اجازتہ ترم اے جہاں پہلوان
 بے وہ فی داتہ پھیرتہ بفتح و ظفر
 یہ یا مٹھ دوپن کر کوڈن، مچو باد
 کرن کرکھتس اے سوار خشنگ
 مے ستین بسیرین بے شیران نر
 تھے کیاہ کام اے دریں کارزار
 وں دراے بے و ذکین چو شیر زیان
 یہ بوڑھتہ بے شور آو مے ساہلی
 رواں تل ابو المعجّنّس مے سنان
 رتمو اکھ اکس نیز بازی کرکھ
 بز تھو سہندے خونہ ماڈاں تمام
 سپن تام استاد کورنس خروش
 پکن گو پیہ جنگ اں ساہلی
 دوپن تس کہ اے پہلوان گزین
 پینو ماو، مردی بساہل سپاہ
 مے امروز انوار مو چھم بہر جنگ
 بے پیش سپہدار دل دل سوار
 و ن چھکھ تہ برحق بروشنروان
 بے امو پہلوان کورس خاسکار
 یہ دشمن دیم پیو اوس مٹون داب
 ہے بے کرن گشتہ تے بیروان
 ازاں پس تہ نیر اکیل نامور
 گرتھتہ پیو بے اں دشمن بہ نژاد
 دوپے کورٹے نیرن بمادان جنگ
 پیم کیاہ تے پیوہرو باہ اندر نظر
 بے کورخصس توے و ذکینس خاسکار
 چھ کیشہ ہنر کر مے نش سمے عیان
 کوڈن راس نیز زبس پڑلی
 بجلدی گریں تیز تر وون عسان
 بمادان کپس ترکتازی کرکھ

دیکھ اکھ اکس نیز ہا بے درنگ
 ز جنگی بمادان گیتی گرم خیز
 زوٹکھ فرش خاک از سُم تا زیان
 دُون تم بر رختہ تیر خفتاں گدا
 کزن حملہ دہ بار با ہمدگر
 سنا نہا ز بس کشمکش غم پیو
 ز جھکھ نیز ترا دختہ پتھر بر زمین
 کڈکھ اکھ اکس ضرب شمشیر
 سراخام بوا المعجن بے دریغ
 برابر دُنیہ پیو در سپر
 ز پر کار گئے از دُجانب بکون
 میلے ساعلی پیو دراں پہنشت
 بکن گو پیش سپہا ر دین
 رواں دراو تالک میل نامدار
 میوتن روخصتہ از شاہ مرداں علی
 کھستہ بر سر خشتک آتش نژاد
 گوشت غرق فولاد سرتا بیم
 گلے پیچہ تھوٹھ خود رؤمی نگار
 ولبتہ خاصہ خفتان فولاد اوس
 ولبتہ تھتہ پیچھن جوشن زر نگار

کرکھ ریز ہا در دل خار سنگ
 وزن اکھ اکس تم سنا نہا بے تیز
 دیکھ نیز برو برو کنار و میان
 وہ تھن بے ز خود و سنا نہا شرار
 کزن اُسو رد نیز ہا از سپر
 ز جنگی ز بس خشم در ہم سپر
 کجکھ تیز شمشیر از خشم و کین
 ڈبھتہ گئے بے غار اندر وں شیر
 کوڈن بر سر ساعلی ضرب تیغ
 سرو پیو ہستہ بلو کہ پشت و کمر
 سپن ساعلی بست با خاک خون
 ابوا المعجن گرد گو باز گشت
 سپن خوش سہ حمید رشتہ مؤمنین
 بمادان کس از پیے کار زار
 پکن دراو چوں رستم زابلی
 سہ گر نار ژاپن، وڈن ہچو باد
 تمس بو ز ظاہر بجز چشم و سُم
 جڑتہ اُس از گوہر دشا ہوا
 دوپکھ زن دویم گرد میلاد اوس
 بے عینی گوشت ہچو اسفند یار

گریں پیچھے بہتہ فیلتن ہچھو کوہ
 محائل کربتہ تیغ ہندی بدوش
 اے ولولے مالک نامدار
 بگردان ساجل کوڑن نار سخت
 ہئے مالک اشتہر گرد چھس
 بچھس مئے ٹلن کوہ رندان شکاف
 میلے میثانہ کوہ رزک و چھن ولولا
 ہنکہ نیز گردان بھولاں کرن
 سنانس مئے چھم خوانہ چی پرورش
 اگر دن کڈن تیغ رخشاں برق
 ہر یا مٹھ کڈن تیغ تیز از نیام
 پیغم تروٹھ کر کوہ یا فیل مست
 کڈن تیر در چہم چاہی کمان
 کرن راس یا مٹھ بڑ پراں خدنگ
 بچہ پیٹلہ تراوہ اس تاب داد کمند
 نہ کائہ شیر جنگی نہ کائہ فیل نر
 چھ کپاہ مئے زین شیر چرخ برین
 ہئے وڈی کینس آشکار و نہہان
 ہنکہ آسہ شکر ہزاراں ہزار
 چھوے وڈی کینس کائہ پارل جنگ

گراں کوہ رز آہن مبلتہ باشکوہ
 ریشٹھ نیز در دس زہر آبجوش
 پکن دوت در غر صہ یے کارزار
 کہ اے رزم سازان برگشتہ سخت
 پٹنگ زیاں، مت اڈور بہر چھس
 کڈن زیر تحت ترا کوہ قاف
 اڈن کوہ ابر زہرے زلزلہ
 فلک بڑ سر نیز گردان کرن
 جگہ دوسپنہ چھئے اُم سبب خوش
 کرن عالمًا خوش اند غرق
 زہمبھ شیر و اڈور گزھن در کُنام
 کہ کہ دوشوے از کوہ رز با خاکست
 ستارہ سوکھ تا بہفت آسمان
 زہمبھ جگر خوش گزھن خارنگ
 مہ بہرام والن ز اوج مبلتہ
 مئے زین پیہ بمادان وڈی کینس
 کرن زیر پا ہچھو گاؤ زہمین
 گوشت شور مینوئے بملک و جہان
 بچھس بس گئے ہزاراں سوار
 سہ نیرن بجنگ ولور پلنگ

وُن مین پوز چھا دیا چھا خلاف
 نمبر دراو از پردیے قلب گاہ
 گرس پیچھ کھسختہ کوہ زن پیمان
 ییلے دوت نزدیکی ٹھہراو اسپ
 بشور آو سے مالکت تیغ زن
 لگاؤن بہ پہلو بہ اس ساجلی
 پتھر پو سر ساجلی بر زمین
 سپن شور در ساجلی سپاہ
 زہے پہلوانان ملک عرب
 یہ چھ پہلوانا قومی نامور
 اکھا زندا تھاوے نہ ساجلی سپاہ
 دلیر و دلاور پلنگ سپاہ
 دلیر و پستہ در کار نزار
 زھنن ماری حقن پار کرکوش تیغ
 پچھس آفتس سیر کس پیہ بسر
 چھ اکھا اکو سیدے کھوہ پیمے نامدا
 امس سیر نیرن بمادان جنگ
 مگر دراو نے کیشہ بمادان کپن

گزھیس پانہ مولوم لاف وگدان
 رواں پہلوانا ز ساجلی سپاہ
 تنوور سوارا چو فیل زمان
 پکن دراو مانند آذر کشپ
 مہر تھر زباں یام، کرہے سوخن
 گڈن تیغ براں چو برق جلی
 دہیمہ کوڑن کس بیک ضرب کپن
 اکے ضرب سیتین کوڑن سے تباہ
 وچھاں اکھا اکس کن سپن در عجب
 کوڑن گھنٹو ہوت کچھ باہمہ گر
 یہ کر سارنے شیر مردن تباہ
 دلاور یہوے بوسا جلی سپاہ
 دلاور یہوے بوسا جلی دیار
 دہیمہ اکے ضرب کرکوش بہ تیغ
 وں کس چھو دلاور دریں بوم و بر
 دلاور چھ یم نازیانی سوار
 لے چھ کس طاقتہ ایدر ز مردان جنگ
 اکھا از دلیران ساجلی زمین

تہ پیلہ مالکن زون سا جل سپاہ
 زواں وہ تھ پتھر مالکت نامور
 کوڑن وار تہ زین تنگ و لگام
 کوڑن تیز سے جنگ آتش نژاد
 پکن در او مانند ابر سپاہ
 یون برو تھ تہ یس اکھا بو زمر
 کوڑن قلبس اندر بپار ستیخز
 متیڑت سے چوں تشہ شیر زیاں
 لگوون آکے ضرب تھو بر علم
 تہ ڈپشتہ سے طہاس کو یتر نژاد
 ببازی مہ زانو پہ جنگ کوان
 کر و حملہ ساری سپاہ بیدریغ
 بیکبارگی وڑھ سہ لشکر ز جاے
 تہ لکھ ہر طرف گھر زہ تیغ و تہ
 لہ جہاں پہلوان مالکت نامدار
 کوڑن سہ رہی شنگ بگھر ز گران
 تہ تہو مارن ز سا جل سپاہ
 گئے سے کٹن تیغ فولاد اوس

وں کاشہ نیرنے اندر پ زرم گاہ
 کرین اشقرس تھو سداپا نظر
 درین جھپہ براں ابرش تیز گام
 دین نالہ سستین سہ ماواں بباد
 دماں نژاد در قلب سا جل سپاہ
 وڈاؤن تہس اوس مانند گرد
 سپہی نامور مارن از تیغ تیز
 پکن ووت پیش درفش کیان
 دہیمہ کرین سہ سے علم یک قلم
 کرین کرکچہ بر نامداراں بلند
 کر و سارنے مار میٹھ پہلوان
 زہیون اپں دلاور بگھر ز وہ تیغ
 زمپنس ہمہ کوہہ در لہر آے
 روٹھ در میاں مالکت نامور
 کرن حملہ بو از ہمین و یسار
 دکن بو سرو برز جنگ آوران
 سپہ بستہ تہ پیٹھ گذر گاہ وراہ
 کرن زرم سازن سہ بوہ بباد اوس

لہ امہ چھاپ سپہر متہ شاہ کین لفظن آہ شیر نژادے کرین

کرن نیز سپتو اوس سنگن شگاف
 دلیرن اندر مالک رزم ساز
 لے ز بس خوں کو رن جباری اندر
 رواں کرشمہ بو تر این نظر
 کریمہ خلق تہ پیچہ ہزاراں سپاہ
 دژین تام بو المعجنس، اے سوار
 ہزاراں سپاہان ساجل زہین
 کڈن کر، بمانند پراں عقاب
 بے نیرے پتے با سپاہان دین
 رواں دژاو بو المعجن شیر زور
 و چھن مالک اندر میان سپاہ
 ہے مالکس پیچہ ہزاراں سوار
 بیکبار بو المعجن مثل سنان
 تکیو، پیتو، از نیز شیراں زہین
 کڈن نیز گرداں چپ وراس سخت
 زون اوس شیرن بشمشیر تیز
 بیکبار سالار خیمہ کشاے
 پکن دژاے ساری سپاہان دین

تکیختہ بو سوارن زون بے خلاف
 کرن بو چو شیر زیاں ترکت از
 سپن خونہ درمیاسہ مودان کین
 و چھن درمیاں مالک نامور
 کرن جنگ با مالک رزم خواہ
 کئے زون چھ مالک کرن کارزار
 چھ آہتر اوس پیچہ پئے جنگ کین
 بامداد مالک شتاباں شتاب
 وڈاون بیک حملہ ساجل زہین
 گڑھتہ پو بنزدیک مالک بقور
 بجوہ ز وڈاون تہمن، ہچو کاہ
 تکیختہ گہر ز خنجرہ تمپین ویسار
 کورن حملہ تمویک ز کب و عنان
 زون پیتو، از تیغ مردان کین
 ٹلن بو سوارن کرن لختہ لخت
 گریس سان اوسکھ کرن ریمیز
 وڈھتہ آو مانامداراں ز جاے
 برختہ دیت کچہ بالشکر مؤمنین

تملکہ دیشہ بزن ہر طرف بر سپاہ
 ز بس خشم سالار دین گو بشور
 سپن زلزلہ از زہیں تابہ ماہ
 ہئے زم گرہو کھو بزیر سوار
 ازاں پس کڈن ذوالفقار جلی
 زٹن بو آکے ضربہ اکھ بہتہ سوار
 سوہ شمشیر دیشتہ زٹن بے پٹنگ
 تہتہ جاہی از گشتہاں خوئ سپن
 بیہتہ کنو سہ مالک چو فیل دماں
 کوڑن ریز سنگن گراں گوہ زہستو
 زٹن بو بکف گوہ زہ سنگس عماد
 بیہتہ کنو ابوالعجین از خشم و کین
 سوارس زٹن سہ گرہس سان اوس
 بنیز ہزاراں بگرہا زہرٹن
 تہجن گرد ساجل سپاہن بہ تیغ
 پتھ پٹھو ساری سپاہان دین
 کرن اسمو بیوایہ جنگ و ستیز
 زہر دو طرف اسمو جنگن سپاہ
 دین گوہ زہ بے لاپنے بے شمار
 وڈان چوں ملخ از کما نہا خدنگ

جہاں غائب گو در غائب سپاہ
 کوہون ناپو یہ حیدری تھو بزور
 فراواں تباہ گئے ز ساجل سپاہ
 سوارین گرہن سان گو تاہ مار
 زہستو ہیشترہ سوہے لشکر ساجل
 بیک حملہ سائن کرن تاہ مار
 کرہن دم پھٹو آہس اندر بے ہنگ
 سہ مادان ساجل شفق ٹھو سپن
 نہن تے ڈہن بو زہن و زمان
 کوہن پھٹ کر تھو سیدے کرہستو
 بہر سو کرن بو طرفہا بباد
 زٹن بو بٹمشیر براں زہن
 کرن ہرڈ با خاک یکسان اوس
 فراواں بٹمشیر سہا زہرٹن
 ہزاراں کرن گشتہ رتم بیدریغ
 گہتو گرہم در جنگ با مشرکین
 ہئے اوس برپا گوشت رستخیز
 گہتو اسمو از ہرڈ سو کپنہ خواہ
 پیون نیز خنجر ہزاراں ہزار
 پتہم سوختہ چو باران و سن بیدنگ

ز بس کشتگی از دُجائب سپاہ
 سروست و پائین شمار اوس نے
 تھے موجزن خونہ سلاب گو
 کبوتر غرق دوشوے طرف در قتال
 پیلے زن پہ جام زبر جد رواق
 شب تیر غالب سپن بر نہار
 رواں گئے جدا از دُجائب سپاہ
 بخز گاہ شاہی سپہدار دین
 اونکھ خان پاکیز، نان و طعام
 ازاں پس خبر ڈھانڈکھ از مخبران
 کوڑکھ غرض اے سرور مؤمنین
 پہ بوز تھ سہ حیدر سپن اشکبار
 دو پیچھ شاہ مردان اے سروران
 پچھہ یام بر جنگ نیرن سوار
 کرو کیا از لشکر پیروز اُسو تباہ
 ہئے زور سالار شمشیر زن
 گوہ ڈنی مالکت نامور بے خلاف
 دویم سے ابوالمعین نامدار
 سیوم سپر ز نہار خوار دلیر
 چہارم سے سیاف جنگی پٹنگ

کہ انبار ہا کھتو پیچھس پیچھ سپاہ
 بحر کشتیاں رہگذار اوس نے
 کہ تالاب خوں ہچھو گرداب گو
 کزن تھ دوہس اُسو جنگ جدال
 و سھتہ بر زہیں پیور فیروز طاق
 پیر از خوں سپن آہناس رکنار
 ہئے پرتھ اکھاہ گو بہ آرام گاہ
 گزھتھ بیوٹھ باسور ان گزین
 سپر فارغ از خود دنی ہا تمام
 کہ کیتیا سپن کشتہ از مؤمنان
 سپن کم ز ساس از سپاہان دین
 دوڑکھ نامدار و سھٹا زار زار
 توہی چھو دلیران جنگ آوران
 سپاہن ڈپو پیور کرن کار زار
 اُسے کیاہ چھ حاجت پچھس سپاہ
 تہ بیٹھ چھس پیو پو نر نیم پہ اپ جان
 نٹن تھ سہندے گوہ رز نشہ کوہ قاف
 بنیز کڈن یس چھ سنگن شرار
 سنگن تس نشن الاماں نر شیر
 چھ کیاہ ایحتیاج از سپاہان جنگ

مہ نپرن سپاہ از پیے جنگ و کین
 پیمن توفیق اندر چھسن پڑن ترم سوار
 دس یختہ جا پیم پانترھ آسن جنگ
 دوپس نامدارو بروشن دلی
 دیتھ مشور ات بروشن ظمیر
 چھ اُسو چانی تابیا ہمہ نامور
 ہستگر آسہ درمیاد یا آسہ نار
 درپس گفتگو پیے بہ آرام و خاب
 بیستہ کینوسہ طہاس بدوزگار
 سمجھتہ آسے گردان ساجل زمین
 مکون اوکھ خان رنگین طراز
 پکن داتو فریاد خاں سپاہ
 سپاہن ساجل درپس کارزار
 ہنکے دست و پائین شمارا چھنے
 کرکھ نے پڑ کینہ چار اے نامور
 یہ بوزتھ سہ طہاس دل تنگ گو
 دوپن نامدارن کن اے سرفران
 ورنو مشور کینہ بتدبیر و رے
 کڑو چار کینترھا درپس داوری
 شیر شاہ حیدر نامدار

گزھن کشتہ ناحق سپاہن دین
 دس عالمہ در دم ذوالفقار
 چھ کینہ احتیاج از سپاہن جنگ
 ژئے چھ مرعبا! شاہ مران علی
 یہ تدبیر پیو سارے دل پذیر
 یہ کینترھا کرکھ حکم مانو بسر
 بنیا پھیرن آسہ پوت انرا کاردا
 سپن محود ذکر حق بو تراب
 سوہیے خیمہ گو از صف کاردا
 بدزگاہ طہاس بے داد و دین
 سپنو فارغ از خود دینی سرفراز
 کہ شاہ یہ ساجل زمین گو تباد
 سپن کشتہ امروز پنجاب ہزار
 گرین رودت کاٹھ گذارا چھنے
 ہنکے ملک ساجل کڑو ہی مختہر
 ز وحشت دوس ہوش از رنگ گو
 ازپس غم دلس پیوم بار رگران
 ہستگر چھو درپس جنگ توہر سناے
 کہ آساں مہ زانو یہ جنگ آوری
 یہ ساجل چھ امت پیے کارزار

بَب اُڑی بہ ز اُڑو اُرس سیتو جنگ
 وئے کیشہ بہ ساجل روٹن نے قرار
 ہنگہ زن بساجل یہ ٹھہراو پے
 ہنگہ نیزیتہ جاوہ برپا کرشہ
 کے قطر وئی کہیں چھہ پم از محاب
 ہنمے روڈس اندر چھہ جاییہ گریز
 رواں نامارا کلاہون بنام
 دوپن شہر یارس ٹئے کیاہ چھہ ٹھان
 ز حیدر کرن یوت چھکھ قیل قال
 ٹئے کیاہ یوت چھہ داب تھر سٹہ پوت
 سے سیتن دترہ ساس جنگی سوار
 پر از خوئے ہمہ دشت مادن کرن
 ز طبعہ آئے تھر سٹہ سر از رزم گاہ
 قسم چھم مئے از شاہ فرخند تخت
 قسم چھم ز مہر و ز تابشہ ماہ
 بہ آمادہ سپنس بہ جنگ و جدل
 ہنمے چھمہ توت تام مژدن کمر
 یہ بوڑھہ سپہدار ساجل زہین
 دوپن تس ہنگہ زن یہ کارا کرکھ
 دے سر از اُڑی بہ تکیہن و عباہ

نگاہین بسر اژدہا و نہنگ
 اسے پیٹھ یہ عالم کوڑن تپروتار
 درپن ملک چھار و زنس ساڈی جاے
 خرابی ثراتا شریا کرشہ
 چھہ مشکل کرشہس یام درو پاپہ آب
 چھہ مشکل ز میسلہ داتہ سالاہ تیز
 دراں اوٹجن آو اندر کلام
 کھوٹن یوت چھکھ از علی ہر زمان
 سہ حیدر مئے چھم نے یون خیال
 تیشہ بہم چھکھ مرہ زوٹھ پوت
 بہ شبخوئے دس از کرس تار و مار
 سہ حیدر بیک ضرب بیجاں کرن
 اویراں کرن مئے بدر گاہ شاہ
 قسم چھم مئے از افسر و تاج و تخت
 قسم چھم بروز و شبان سیاہ
 بہ ہرگز کرے نہ اٹھہ اندر بدل
 بہ یوت تانٹہ آن نہ زوٹھن سر
 سپن خوش سپٹاس کوڑن آفرین
 ہنمے میسانہ بسنگ گزارا کرکھ
 ز گنج و خوشم تاج و تخت و گلاہ

سچھے کیٹھہ زر و مال حاجت بہ منگ
 زر و مال ہم سہ فرازی دے
 یہ بوڑھہ کلاہون کمر بستہ دراو
 دران او نمجن عمر عیار اوس
 ز کار کلاہون خبر دار گو
 کورن از کلاہون سوعے قصہ یاد
 ابن سیر تو ترہ ساس جھنگی سوار
 یہ بوڑھہ سہ شاہ ولایت ماب
 سبکتر کرن نامہ دارن خبر
 کہ شبنو پیچہ دشمنن کدو سپاہ
 دوپس مالکن اے سپہدارین
 ڈیوہہ وار بر فرس آرام گاہ
 ہر چھس بس گئے زون درپن کارزار
 دلاور نہ نیرو جو شیر و پنگ
 ہنگر زن کلاہون بہہ جاتور
 ہنگر زن دران دم گرم کاہلی
 پیوست چھس تے در سہ افکنڈگی
 سرو ترک مالک ڈھینن ان زماں
 پیوٹھہ روخصتہ از حیدر نامدار
 گر نہن یو بے ہم ز لشکر پناہ

یہ کیشرہا دیکھتی دے بے دنگ
 یہ بیہ لشکر و کج کلاہی دے
 کرن جمع لشکر ز بس توش و تاو
 چو خرگوش در غاب ہشیار اوس
 شتاہاں سوعے شیر جبار گو
 کہ شبنو پیچہ او سے بد نژاد
 بہرہہ بے خبر چکھ ترو اینا مار
 کمر بستہ تھو دوڑھہ ز بس خشم تاب
 کرو بستہ بر جھنگ دشمنن کمر
 کرو بستہ خفتان خود و کلاہ
 پھنے چون حاجت درپن جھنگ دین
 مے نش کیا چھہ ہم خار ماہ سپا
 دوہم گرد بو المعجن نامدار
 کرو دشمنن پیچہ گذر گاہ تنگ
 بیک تیر ہارھہ زھنس بال و پر
 یہ اوسم ز نادانی و حسابی
 و چھن چھسہ تے کن ز شرمندگی
 ہنگر زن تے پیچہ آہ بے بد گاہ
 پکن درانے دو شوعے دلاور سوار
 کلاہون یون تور بو با سپاہ

پکن کوسه مالک چو خون تشنه شیر
 چھ اکھ وڈی کنس اپ شب تیر د تار
 پون وڈی کنس کانہ چھنے در نظر
 آیا سرور ا مینون گفت بوز
 یا منھ زٹن گھر دہ آہن بہشت
 ہنک پست آسم زٹے ہیوہ نامدار
 بے بروخی کنو کرکھ گھر دہ پستین شاہ
 اذاب پس ٹلن سے عومود گر ان
 ہیشٹن مار فی آں لشکر بد نژاد
 گئے بو د چھنی کنو کرن حملہ سخت
 ہزاراں کرن کشتہ رتم بید ریغ
 ہزاراں کرن پست یکساں بخاک
 پتے تس ابوا المعجن نامدار
 زٹن بر سوارن یسار ویمین
 رواں سے کلاہون سپن کسہ خواہ
 سپن لشکر از ہر طرف گرم خیز
 سیاہ او بر کھوت بر فلک از غبار
 ترہن ساسن آذر نہ گرد و لیر
 کرن جٹکون اسو زیر و زبر
 سیاہ کلاہون در آں دشت خون

دوپن تمکو ابوا المعجنس لے دلیر
 دویم چھے ہوا تیر گرد و غبار
 کرو کچھ کنن جنگ با کینہ ویر
 بد نبال من ترے خبردار روز
 تر روزم ز دشمن کھسان پست
 مے پروا چھنے از ہزاراں سوار
 تر پستی کنو وڈا اکھ بغیر سپاہ
 کرن بستہ تمکو راہ جنگ آوران
 کرنی ہیشٹن ہر سو سپاہاں بہاد
 گئے سو بے چپ بو کرن لختہ لخت
 سروتن جدا بو کرن سے زیغ
 سپن تو دہ موہ ردن بدشت و خاک
 کڈن بو بشمشیر شیرن دہ مار
 کوڑن خونہ گرداب ساہل زمین
 کوڑن حکم یکبارگی بر سپاہ
 ٹلکھ گھر دہ خنجر سناہاے تیز
 کرن خونہ بارش چو ابر بہار
 چھ زن زمس اندر نہ خون تشنه شیر
 بہ گھر دہ و بہ بغیر بہ تیغ و تبر
 زٹن اکھ اکس پیچہ پیون نیکون

گزیزن اوس مارک چو غرند شیر
 صعب قلبس اندر گزشتہ پوچو باد
 دوپن تمو پہوے چھکھ امیر سپاہ
 ملن کھو نہ حقود تازہ بر جد رواق
 دوستی کوڈن تس نتھے ضرب سخت
 پنھن پوچو کلاہون بخاک سپاہ
 تہ پشیمتہ سپاہ کلاہون گرد
 تولاں گئے چو زمہ زہیم پلنگ
 ز بالا کون سرکش اوس زیر
 وچھن تمو کلاہون وارڈون ہناد
 کلس چھس توے خسروانی کلاہ
 کوڈن بر کلاہ کلاہون طراق
 کلاہون گرس سان کو لختہ لخت
 سپینو غرق خوش اندر تس کلاہ
 گزیزاں سپینو تم ز دشت نبود
 تمن روڈن کیتھہ تر یارے جنگ

ہمہ رخت، اسباب، اسباب

زھنکھ تر اوچہ اسلامین کیتھ

شہنشاہ ساحل زمین سندھ نامہ دہن بادشاہن

جند ناو۔ ہمر عیار سنز عیاری۔ طہماس شہن پانہ مقابلہ کوڈ
 نیون تہ خاور زمین پیچ فیروز تخت سند ساحل زمین
 وامتہ شاہ ولایت حضرت علی یس نش وائن

وین بی چھ دانہ روشن روان
 یکن درے دوشوے تیمے نامدار
 روان بو ترابن بہ عقل و ہنر
 چھن سہل کار اپ شہنوں کرن
 سہ طہاس کیا زانہ اپ رسم و راہ
 پیلے زن سہ مارک جہاں پہلوان
 کلاہون ہے پیچھے پیے کارزار
 دوپن پیر سیافس اے نامور
 شب تیر عالم دگر کون کون
 تھی کدو مے پیچھے بر شہنوں سپاہ

گئیس کیر لشکر تباہ و بباد
 ز دشمن تر کہ ہوش در جنگ و کین
 بہ طوفان دمن لشکر بد گمان
 پکن کو سہیہ سہ جلائی سپاہ
 پیہم ترا کہ اکس پیچہ بہ مثل دواب
 پیہم تر مست در خاب بے اختیار
 سہ چھکھ دشمن ہر شخوٹ کو مت
 توے اسو بے غم شو ننگہ بے زوال
 کوڑن یک قلم ناپیہ حیدری
 سہ شیر مردن سپن زوہ ہر آب
 نہ عقل و نہ ہوش ز خود رفتگان
 کھوہ دن مژ کر کہ جے موز و کلاہ
 زہنیکہ نالو پا چاہ تے چمخران
 سپن تنگ نابستہ اسپن سوار
 کرون پیو نکچہ باجمہ گر ریز ریز
 سہ پانہ وانی کوڑ کہ تختہ لخت
 چو باران چو نختہ بر آسمان
 سمندار شنادر کرن بے بخون
 بحر کشتیاں روزنے کاہنہ تر جا
 سہ مہرہ ردوے پیو کین بے سوار

کہ شاید برونہم کیشہ تر رود سنہ یاد
 تر پیہہ وار وہ فی با سپان دین
 مے چھم ہر شخوٹ گزہن اپن مان
 رواں کھوٹ گرس شیر لشکر پناہ
 و چھن گام تر اسود لشکر خاب
 نہ کانشہا نگہبساں نہ کاہنہ پاسدار
 رہمن بو خیال کلاہون کو مت
 گمتر دشمن آسن پر اکسہ خیال
 رواں بو تر ابن دران داوری
 بجوش آسے سرابے مردان خاب
 سرا پیہ گئے قھو و قھو بیگمان
 سہ پریز نو دکھنہ کیشہ رسم راہ
 نکس پیچہ قھو کہ موز چوں مسخران
 چو دیوانہ گان و قھو بلا اختیار
 سہ اکھ اکس پیچہ کجکھ تیغہ تیز
 شبنس مژ سپن جنگ خوانبار سمحت
 پون نیز بے لاینے بیگمان
 سپن خوانس اندر سوارن رنگوان
 سہ مادان سپن پر دست ز پاسے
 پیو کشتہ سہل سپاہ بے شمار

رَہمن مہور دینے کیلئے شمار اوس نے
 پیٹھم اڈ سوارن پیوست بر زمین
 شب تیرے ہم غبار سیاہ
 شب تیرس اندر شبہ بو تراب
 برہنہ رشتہ خنجر خون فشاں
 پتھے پٹھو تا وقت بانگ نہماز
 یلے طبع کاذب سپن آشکار
 سہ مالک تہ تو المعین نامور
 کوڑکھ یک دگر نامدار و کینار
 ڈھنگھ موزتھ از تن سلاح و سلب
 اذان پس کرکھ بستہ عقد نہماز
 سپن فارغ از کار مایہ صواب
 یلے زن سحر گہ پہ طووس زر
 کشاد کرن بال زریں رنگار
 ز خاب گراں ووٹھ سہ طہاس شاہ
 پتے و آؤ فرماید خاں سپاہ
 پہ بوڑتھ سہ طہاس در ہم سپن
 دشن ضرب روئس ز تیمار درد
 دریغا کلاتھون سے ہتیوہ سوار
 دریغا سپاہن ساجل زمین

لہواں خون درمیا، کینار اوس نے
 پیٹھم اڈ پتھے پٹھو بالاسے زین
 پہ ظلمت گیتو غائب تارکھ تہ ماہ
 سپاہن رشتن بوڑ بس خشم و تاب
 کرن توڑ مار تھتے تھے سرکشان
 کرن جنگ بو حیدر مرفراز
 سوئے ڈیر گو شاہ دلہل سوار
 سپن رستم تہ وارد بفتح و ظفر
 بتا پیش کرکھ سوئے پروردگار
 چھو لکھ جسم سورے ز دنگار شب
 بجا اڈکھ امر حق بے نیاز
 پہ اوسو دگی گئے پہ آرام و خاب
 ہیر دواور خشاں کرکھتھ بال و پر
 نہاں زاغ شب گوڑ نور نہماز
 خرابی و چھن در ہمہ موز گاہ
 کلاتھون سپن گشتہ در رزم گاہ
 موٹھس خاب و خود دن تمس م سپن
 کرن اوس ہے ہے، کڈن آہ مژد
 ہے اوس نے کانہہ دریں روزگار
 سپنو رایگاں گشتہ در جنگ و کین

دوپٹن نامہ اذن کن، اے مہتران
 دریاں روز سے حیدر رزم خواہ
 سے زونم تہتی کو سے برکتیہ تخت
 نہ روزم سے لشکر نہ روزم سدی
 سرا انجام آئے تھے کار گے
 ورنہ وہ فی تو ہی ايسروران سپاہ
 مہ تھا ووں اندیشہ در دل ہر اس
 چھوٹے مال و فرزند پہنے بکار
 کرو چار کیشترھا درپس داوری
 بچس و فی کینس شاہ ساجل میں
 پئے گنج مژد کہ پڑا مال و زر
 ہتھک زن یہ دشمن پریشان کرھے
 کرن ملک آباد از عدل و داد
 کہ کہ نامہ اذن سیٹھا ایجنہام
 زہتو مین تر اوخت وں بغض و طال
 دوپٹس نامہ اذن کہ ایشہریار
 شہنشاہ ساجل تر چھکھ ناجور
 چھ اُسو بند چائی ہمہ سروران
 ہکے ساڈی فرزند و زن، گنج و مال
 ڈٹے پیچھ اُسو زن و بچہ تو بہان کرو

ہما ناز حیدر سے کو سرگران
 سیلے ووت سے نش گئے با سپاہ
 نہ اس ملک روزم نہ تاج و نہ تخت
 نہ روزم زر و مال، سے افسری
 ز بد بختی آثار اظہار گے
 تو ہی میا فی غم خار چھونیک خواہ
 ورنہ مشورا کیئمہ بروشن قیاس
 زن و خانہ و دودمان و تبار
 یہ کارا چھنے سہیل تے سرٹری
 سیٹھا گنج چھم پڑ لال و لپن
 سپاہن دمکھ با گرتھ سر بسر
 ویا کشتہ یا خود گریزاں گرتھے
 دبار وں کر موئے ظلم و عناد
 دمکھ سرفرازی محباب تمام
 کرو چار کیشترھا بلا قیل و قال
 نہ کیا یوت بیدل کوٹت چھکھ نزار
 ہکے زیر فہرمان ڈٹے چھی محرو بہ
 کمز بستہ ڈیٹے نش ز فہرمان ان
 چھ چوٹے سرامر عدل کل حال
 فدا مال و ذرتے سرو بہان کرو

کرو جنگ باحمید رصف بشکن
 کہ یوت تاسحقن تس کڈو نہ دیار
 چھ کوتاہ سہ حیدر دلاور غنیم
 کورن عرض ایشہر یار ز من
 چھ امی کرمتن شہر یار اس غراب
 ہمہ ملک سا جل پر از خوں کرئی
 سینو مار سائے، گئی موختصر
 مگر چھ سہ چھکرتھ ملک و دیار
 رواں نامہ کر تمن کن روان
 گزھی جس لشکر سہا یحساب
 جہانس دھن رقم جو درو یاہ نسل
 تہ گزھ پر ز لشکر سا جل زمین
 چھ کی غم تس از دشمن کینہ خواہ
 بوقت نوروز تھ پی میٹھ بکار
 نمک خار، پروردو چائی تمام
 کرن جنگ باحمید ر نامور
 کربا مان با لشکر بے شمار
 و یا خود ز کشور گریزاں گزھی

چھ یوت تاسحقن زو اسے در بدن
 ہے کر پہن پتھ ازپس کار زار
 تہ کیا چھکھ ہون یوت تلواں پیہم
 ازاں پس وز پرین دراں او بچمن
 بنازی مہ زانیون توہی بو تراب
 لہ سہ ہر گاہ یترھی پشاکھ شغوں دیسی
 ژٹے یوس لشکر اسے درپس بوم و بر
 بلا شکھ ژٹے چھے لشکر بے شمار
 تہ و چھ ملکس اندر چھ کم خسروان
 پیٹ نامداران والا خطاب
 ہزاران پنے تم سپاہان فیل
 سمن تم سپاہان درمیانشین
 یتیمس پیتو آسن فراواں سپاہ
 ز چھن چھکھ تہ لشکر توے در دیار
 ہمہ نامداران چھ چائی غولام
 بجان و یہ دل لشکر بحر و بر
 سپاہ تس چھ کہو تام حقن دہ ہزار
 سہ حیدر مگر کشہ بے جاں گزھی

لہ پر شار چھنہ پنجاب - یہ او مسود پیٹھ نقل کرینہ

یہ بڑھتے سے طہاس خود م سپن
 دوپن منشی ہے کن قلم کروان
 کہ ایشہر یاران ملک و بلاد
 تو ہے کن بڑ چھس نامہ راہی کران
 کہ اکھ نامہ دارا ز ملک عرب
 جہاں پہلوانا، غدمل مثال
 دین ناو چھس شاہ مردان علی
 پہوے کو بال شکر دہ ہزار
 گوہ دین دوت در ملک فاو زہین
 تہ آوارہ کور تموشہ جمشید شاہ
 ازاں پس سوہیے قہرماں گودمان
 زہن شیر و اژدر بشمیر زور
 چھ آمت وں بر عزم سا جل زہین
 بہ تنگ اونی شاہان لشکر پناہ
 بہتہراج دیہ وہ دنیہ سا جل دیار
 تو ہے کن لکھن چھس وں با اضطراب
 رواں درائے قاجار چو باد دماں
 سہ عمر امینہ دراں بارگاہ
 گودان گوداں او بنجن، سمجھو باد
 دوپن قس کہ ایسرا دیو منہ

ز بس ہم و اندیشہ بے غم سپن
 تہ لیکھ نامہ دہ سوہی دہ خسروان
 کہ اینامہ داران والا نژاد
 درپں نامہ چھس عودہ خاہی کران
 دلاور، قومی پایہ، والا نسب
 چھ بالاتر از چرخ تموشہ خیال
 ز نام آوراں نامہ دارا جلی
 تہ شیر مردان خنجر گدار
 دین تموشہ بہراج آن سر زمین
 ہیوتن قس ہمہ ملک، تاج و کلاہ
 زھن ماری حقن تموشہ قہرمان
 پڑ از خوں کوڑن سنگ کوہ بلور
 جہاں تموشہ کورمت پر آشوب کین
 کوڑن ملک سا جل خراب و تباہ
 نہ کاہنہ کشور روز نے شہر یار
 بفورن گزہو پیوشتاں شتاب
 بہر سوژن گئے چو تپرا از کمان
 بہتہ اوس واقف ز کردار شاہ
 بہر دیک سالار تادی نژاد
 تہ تپرا دیو کوئے جہاں آفرین

کہ طہاس شو من سوہیے خسروان
 تھی نامہ سوزن بہ دہ شہریار
 یہ ساجل زہیں پرنز لشکر گنھے
 کھوڑن چھن آیسر و رپن پناہ
 دوپس تمکو کہ اے عمر فرخندہ راے
 ہنسکہ زن سہ طہاس بد روزگار
 بہ تائید یزدان خود اے الہ
 نہ تھاؤن سہ طہاس شور پدخت
 پیسہ کیا سہ طہاس شاہ در خیال
 نہ چھم بہیم در عیا نہ پرواے ناز
 نہ پروا میر کیئہ ہلا اے عمر
 دوپس عمر عیارن، اے نامور
 ہنسکہ زن دیکھ امشب اے بو تراب
 بہ امشب دمن سر تشدے بباد
 دوپس تمکو یہ کہ جان کو اے عمر
 ہنسکہ مار ہوئیس پدنگ رشکار
 مے چھم دشمن غرض ایلاں کون
 ہنسکہ زن تیر بو زن مے تی چھم مراد
 کوہس تو بہ عمرن سہٹا آفرین
 رواں کو عمر نہرکتہ از بو تراب
 کون نامہ ہستہ ایدر قاصد رواں
 پنس رقم ابا لشکر بے شمار
 سپاہ جمع چوں روز محشر گزے
 مسباد او چھن رنج دستہ سپاہ
 نہ بیدل مہ گزہ تیکو یہ کہ بر خود اے
 سپاہ جمع کہ بے حساب و شمار
 دیکھ در دم تیغ ساری سپاہ
 نہ کشور نہ لشکر نہ تاج و نہ تخت
 بہ فضل جہاں اور ذلیل
 نہ از شیر و آژدر نہ از کوہ و غار
 مے چھم نصرت از حضرت دادگر
 چھ طہاس بہ خودے و بیدادگر
 نہ چھن مار چھن مے بہنگام خاب
 جہاں موعکہ از جنگ کین و فساد
 کون گشتہ در خاب کاٹہہ بیخبر
 پتو چھس گزہ چھن مار چھن ننگ عار
 پھرن از ضلالت مسواں کون
 و کو نہ بخبر دمن مے بباد
 ز مے چھ مر حبالے شہہ مؤمن
 بدرگاہ طہاس کو باشتاب،

کہ طہاس شو من سوہیے خسروان
 تھی نامہ سوزن بہ دہ شہریار
 یہ ساجل زہیں پرنز لشکر گنھے
 کھوڑن چھن آیسر و رپن پناہ
 دوپس تمکو کہ اے عمر فرخندہ راے
 ہنسکہ زن سہ طہاس بد روزگار
 بہ تائید یزدان خود اے الہ
 نہ تھاؤن سہ طہاس شور پدخت
 پیسہ کیا سہ طہاس شاہ در خیال
 نہ چھم بہیم در عیا نہ پرواے ناز
 نہ پروا میر کیئہ ہلا اے عمر
 دوپس عمر عیارن، اے نامور
 ہنسکہ زن دیکھ امشب اے بو تراب
 بہ امشب دمن سر تشدے بباد
 دوپس تمکو یہ کہ جان کو اے عمر
 ہنسکہ مار ہوئیس پدنگ رشکار
 مے چھم دشمن غرض ایلاں کون
 ہنسکہ زن تیر بو زن مے تی چھم مراد
 کوہس تو بہ عمرن سہٹا آفرین
 رواں کو عمر نہرکتہ از بو تراب

لہ مَرُصَع وُلَیَہ بَوَقْبَاہ و کَلَاہ
 لہ کوڑن شہر یارس بے تاظم تام
 دوپس شاہ طہاسن اے نامور
 چھ کیاہ چون مطلب درپس بارگاہ
 دوپس تھر چھس صایم بربری
 چھے دوپست او مے مے ایشہ یار
 مے دو تم سہٹھا کال پزاران تمن
 مے ستین بہن باسلاح و سلب
 کہ شاید بہ اقبال شاہ جہان
 تمے لحظ کر ہنس سر از تن جدا
 دوپس شہر یارن مے چانی و شات
 زواں خسرون محکم کوڑ بر سپاہ
 دلاور نہ مانسہ فیلان مست
 کہ طرہ بے نوں شیر مردن شکب
 تنومند چون کوہ البرز اُسو
 اُگس ناو میہار خونخوار اوس
 دو پکھ خسرون لے جہان پدگان
 چھے اکھ دزد عیار میرنگ ساز
 دلاور چھے ڈور اسٹھا میلہ گر

گوشت نامدارا بتمکین و باباہ
 دوپن تس بخوبی دُعا و سلام
 ز سنے کیاہ ناو چھے چھکھ تر فرخند فر
 کنٹیک چھکھ و نیک م و چھکھ نہ ہا
 کمر بستہ از بہر خد متھ گری
 دلاور نہ زنی رقم چھ دزد عیار
 کرن جسٹجو چھس تہ کاراں تمن
 گرفتار کہ ہون سہ دزد عرب
 بے رٹ ہن سہ دزد عرب ناگہان
 مے اوسم پہوے مقصد و مدعا
 اُنم رقم دلاور نہ یوت و اتی راھتہ
 اُنکھ رقم دلاور نہ در بار گاہ
 پلنگن تہ شیرن کرن اُسو پست
 رتن اُسو شیرن بمکر و فریب
 و چھمتھ تم چھے شیر در کر اُسو
 طرب ناو بیٹے برس عیار اوس
 کہ عیار تو ہی چھو پسندیدگان
 ہے ووت مت یوت ز ملک حجاز
 چھنے نیش کاٹہ تس بے مکر و ہنر

دپن ناد تھو سہ چھ عمر عیار
 مئے ایدر تھے تو ہرن کرمی موطلب
 ہنسکہ تو ہر رٹیون دزد بسیدادگر
 مگر ہوش کرمی زوئے مٹھ چھو زرد باز
 اسن او مہیار س از گفت شاہ
 دوپن شاہس اے خسرو نامور
 نر وچھ از تہس کیاہ بہ بازی کرے
 سبک عمر عیار تھو دووٹھ ز جاہ
 مئے زونم ز مہیار تے ہم طرب
 بلا شکہ بے ہاؤکھ تہس مکان
 دپن مئے لیکھتہ شاہ لشکر پناہ
 دتس شہر یارن بہ موہر و نشان
 شبانگہ یہ ہندے دزد سپاہ
 دپن تھچھ تھن کوہر آفتاب
 ترے عیار مہیار ، عمر و طرب
 رواں دوت نزد سپاہاں عمر
 زپن سہل چھ نہ مٹھ عمر عیار
 مگر بے خبر چھس بے از شب روی
 نر در شہروی چست و چالاک چھکھ
 سہ زورا دلاور تہ نیرنگ ساز

پہوے او باسیدر نامدار
 رٹیون اس ستمگار دزد عرب
 لہوئے نشن مال ، اینعام و زر
 رگند و بھتہ نردس سہ نیرنگ ساز
 کر آیا مئے نش کیاہ چھ اس دزد راہ
 نر چھکھ کھوڑمت از دلاور عمر
 بے رکھ پٹھو نیرنگ سازی کرے
 کوہون عرض اے شاہ کشور کشاہ
 گزھن مار از دست دزد عرب
 مئے تو ہمتھ کرم بھتہ شاہ جہاں
 مئے آہم بکھ مئے نوشتہ گواہ
 لیکھتہ کاغذ از خط گردن کشان
 نیر دلاور نشان کرٹھ مہروماہ
 تھوون زور در زیر مشکپن حجاب
 پکن گئے بسوی سپاہ عرب
 دوپن گرد مہیار س ، اے نامور
 مئے چھم وار مولوم مئے نامدار
 سئے زون کھوڑن چھس در زہروی
 دلاور تہ بیواہ ، بے باک چھکھ
 مئے چھم خوف تھو سہ سپٹھا جانگداز

کرو عہد و پیمان بغاؤ از نفاق
دچھتری کنوڑا کنوڑا پھیرا گد سپاہ
بخوبی بزبان سہ دزد عیب
یہیں ہاؤ اول تشددے مقام
رواں کو سہ مہیار گرد سپاہ
بیچھ کنو پکن گو عمر با طرب
بہشتاں بکر و فریب و نفاق
دو پس عمر دار نشورن اسے طرب
بخوبی طاقس بیچھن رکھ قرار
سہ میلہ واتہ طاقس نشن بے خبر
انس کھر تر ٹھٹھن شتاباں شتاب
پرتا مٹھ کرٹھ پشیرا شیر
رواں بیوٹھ طاقس بیچھن سہ طرب
پورن اسم پاک خود ایسے جہان
بہ تذویر پانس کوہن شکل پیر
بتا اکھ ٹھٹھن نامی زہیں طراز
بزدیک مہیار گو در زمان
دو پس پیر رہبانن اینامور
بہ کوہن نش ٹٹھن لاتن ایدر رواں
نظر کر ٹپس چھ سہ داراں رواق

کرو اکھ اکر سہ سہ سہ اتفاق
طرب ہے نمین سہ سہ پانس براہ
توے ہے نمین سہ سہ پانس طرب
ازاں پس بچہ پمہ ٹٹھن نشن ہاؤ پیام
ہے دور دورے کرن بو نگاہ
رواں ژاو اندر سپاہ عرب
طرب واپنوں بنزدیک طاق
یہیں سہ طاق گو جاہے دزد عرب
یہیں لحظہ واتی سہ عمر عیار
ٹپ بیواہ شمشیر لایس سر
نہو پیش طہاس والا خطاب
تنتی کنو پانس ماسہ دزد دلیر
ازانجا پکن گو سہ عمر عرب
دگر گوہ گوہ رنگ تہو سہ عیان
بہ عینی سپن برہمنابے نظیر
اٹھس منز روٹن تہو عصایہ دراز
دس سجد مہیار نے بیگمان
ٹپے ووعہ فی سخت بیدار گوے غم سیر
بہاؤے تہس ژور پٹھ سہ مکان
بہ ہتھ چھ عمر و فی کھنس زیر طاق

نہ مے یا مٹھ و چھی حقو دوو تھی راجے
 لکاؤس اکے ضرب شمشیر تیز
 ان کلمہ تم سہ بنزدیک شاہ
 پہ بوز تھ مہیتاریل شادگو
 لہ حقوون کلہ زہبان پیرس پاپے
 لہ بہ مخفی پکن گو بزیر رواق
 رواں گرد مہیتار نے کڈیہ تیغ
 تلمن مراخص کیتھ زلن کو براہ
 دوپن وڈ کینس کو مے حاصل مراد
 سہ سر مہیتھ زلن کو سہ ہیتار شوم
 حقوون کلہ پیش شہہ نامور
 ہئے چاند اقبالہ مورم مہ زور
 پہ چھس سر تھندے کرن پیش کش
 سپن خوش ثناء وہ فیائے شہہ نامدار
 رواں شاد ماں کو سہ طہاس شاہ
 ہمہ نامداراں سپن در عجیب
 دوپچھ کس تھے چھہ کور متن خام کار
 درینا تھ کو ڈول مت چھکھ ز راہ

نہ کر ہوش، مردانہ طہراو پاسے
 کروس دور از تن سر پرستیز
 کرمن خورش سہ طہاس فرخندہ جاہ
 ز اندیشہ یہ عمر آزاد گو
 رواں دراد مہیتار واڈ کئے راسے
 شبک کلہ طریق نہر کوڈ ز طاق
 زھن کلہ طریس تھ تھتھ بے دریغ
 مبادا کہ آگہہ گزھن یم سپاہ
 طرب وادہ پائے سہ تاباں شتاب
 گزھتھ پوج بنزدیک شہہ پچوہم
 کہ شام لوہم و شمنس پیچھ طغفر
 اوٹم کلہ تم سہند بہ پیش حقو
 وں آزاد سپنکھ ازپ دیو و شس
 د اینعام، کور مت تھے قول و قرار
 سپن جمع کرداں دراں بارگاہ
 وچھکھ پوز نوڈ کہ سراں طرب
 ہئے مور مت پچھے طرب نامدار
 تھے کور مت چھتھن بوڈ دلاور تباہ

لہ تھ کوہ ڈیکہ شادک دوہم مصر تھ دوہم شار چھنہ چھاپس شریک آپ مسود پیچھ تار تھ

ترے گھر ناثرے کیٹھنہ پرز ناوُن پہ سر
 در بیجا یہوے اوس عیار شاہ
 پہ بوڑھتہ سہ مہیار گو در عجب
 کوڑن پارہ جامن دودن تھو بزار
 پرتھس نامدارو چھہ کیساہ اٹھ برب
 دو پچھہ یور مہیارن اے نامور
 ییلے اُسوترے زنی یور گئے سربراہ
 دو پم صایمن گزھہ دچھن کونڈ لار
 ییلے زن تھس نش بڑ گوس یکطرف
 دو پم تھو بڑ رہبان چھس غم مہیر
 دو پم تھو بڑ وٹھہ ماو مہیار ہے
 زے نش دز کھٹس اُس از حکم لات
 تھس پڑ دو پم وچھہ بسویہ رواق
 تہ کڈ یا ستھن سے عمر سر نہیر
 پکن گوس فون بزیر رواق
 پکس اوس کیٹھنہ آم نے در نظر
 سہ مہیار موکھاو کڑ وٹھن کلام
 کوڑن عرض اے شاہ آفاق گہر
 یہوے پیر اوسس دلادر عمر
 بہستان پہ مہیار ڈولن ز راہ
 برادر پہ چھہ نا طرب نامور
 دلادر پہ بو نامور در سپاہ
 وچھن پرز نوون سر آں طرب
 کہ افسوس کھتہ پاٹھو مورم سٹہ یار
 ڈون مار کھتہ پاٹھو گو اپ طرب
 زمان بستم کوڑ سٹہ پیچھہ بے خبر
 پکن وائی نزدیک تازی سپاہ
 طرب دن سٹہ ستین بدست یسار
 بڑا اکھ سٹہ نش او عاصا بکف
 زے نش سوزنس لاتن اے نامور
 گزھتہ مار تھس عمر عیار ہے
 بڑ ماوے سہ عمر امیہہ بذات
 سہ عمر امیہہ بہتھہ چھی بڑ طاق
 لگاؤس ڈر فنجر کھس بے خبہ
 بسا گہ نہیر کوڑ سرا کوڑ زنی بڑ طاق
 بیکبار ڈوٹ مس ز شمشیر سر
 رواں سٹہ عمر ژاو کر کھتہ سلام
 کہ مہیار بے وچھہ سہ رہبان پیر
 کر کھتہ شکل رہبان سہ بو از مہنر
 طرب مار نوون تھس بے گوناہ

ترے گھر ناثرے کیٹھنہ پرز ناوُن پہ سر
 در بیجا یہوے اوس عیار شاہ
 پہ بوڑھتہ سہ مہیار گو در عجب
 کوڑن پارہ جامن دودن تھو بزار
 پرتھس نامدارو چھہ کیساہ اٹھ برب
 دو پچھہ یور مہیارن اے نامور
 ییلے اُسوترے زنی یور گئے سربراہ
 دو پم صایمن گزھہ دچھن کونڈ لار
 ییلے زن تھس نش بڑ گوس یکطرف
 دو پم تھو بڑ رہبان چھس غم مہیر
 دو پم تھو بڑ وٹھہ ماو مہیار ہے
 زے نش دز کھٹس اُس از حکم لات
 تھس پڑ دو پم وچھہ بسویہ رواق
 تہ کڈ یا ستھن سے عمر سر نہیر
 پکن گوس فون بزیر رواق
 پکس اوس کیٹھنہ آم نے در نظر
 سہ مہیار موکھاو کڑ وٹھن کلام
 کوڑن عرض اے شاہ آفاق گہر
 یہوے پیر اوسس دلادر عمر
 بہستان پہ مہیار ڈولن ز راہ

ۛ بوزخه سہ طہاس چوں نار گو
 کلس از حرارت لُجس کز کچھ چو دیگ
 کوون محکم گردانِ خنجر گزار
 بیکیار گردانِ ساحل ز پین
 بجنش پین و لولا در جہان
 وزن درای نقار ہای و درای
 خروشاں سپہو گاو دُہا بشور
 پکن درای گردانِ گردون شکوہ
 غبارس اندر تپیر گو آفتاب
 سپاہانِ ساحل چو درمیایے شور
 بقلب اندرون پانہ طہاس رود
 چو سبکداز صف میمنہ
 صف میسرہ ہچمو فولاد کوہ
 مرتب کرنِ لشکر بے شمار
 بیستہ کنو پکن دراو شیرالہ
 و لبتہ خاصہ خفتان بقر تمام
 کھستہ دل لیس پیچہ چو غنڈ شیر
 ملاپم کرن اسو شاہاش تس
 پکن سیتو تس نامدارانِ دین
 صف قلبس اندر سہ شیرالہ

ز بس خشم چوں شیر خوغار گو
 دُون زحرط سہ زن اوس در گرم ریگ
 گر زھن ساری آ مادہ بر کارزار
 کھستہ گے بہشت سمندان بیزپن
 ز پنس ہرختہ پیٹے ہنمہ استخوان
 گردن درای خر مہرہ و کرناے
 غریباں سپہو سنج تر مہا بزور
 ہرختہ آے صحرا تہ ہامون و کوہ
 پس کوہ گو آسمان در حجاب
 صف آرا سپہو ہچمو کوہ ریلور
 ابا گوہ ز شمشیر الماس رود
 کوون از سواران آہن تنہ
 کرن تم ز گردانِ گردون شکوہ
 ز فولاد پوشانِ خنجر گزار
 چو خور شیداباں کلس دختہ کلاہ
 کرختہ در کمر خنجر نیل فام
 چو شہباز یا بر عقاب دلیر
 لقب از خود اشیر جبار تس
 دیکھ بیدک اندر بیابان کپن
 تمس سیتو اکھ ساس جنگی سپاہ

رواں بڑا تر پین سوہیے سہ رواں
 گیتو چھو توہی اور زرد از جنگ پیش
 بہو پین پینہ جاہ توہی بر قسار
 ہنگ آسہ سورے جہاں پر سپاہ
 خبردار کاٹھہ پھنہ پیرو بہ پیش
 مے چھم بس پکے زور زنی سروران
 گوہ زنی مالک شیر دل چوں پلنگ
 سیوہ نامور سپر زہتار خوار
 پو نثریم تمین سوہو بہر مند
 یہ یا مٹھ دوپین پانترہ جنگی پلنگ
 مقابل سپنو در صعب کارزار
 رواں شاہ ظہاس نے کر نظر
 دوپین تھو بلا شکہ پکے شیر مرد
 ہنگ زن اکے زیند روز کچھ ز پیش
 ہم آیدر چھ تیا کاٹھہ اکھا نامدار
 دس تخت شاہانہ، تاج و گلاہ
 سبکتر سوار اسپٹا سپہ گیس
 نگور سمنس کھنیتہ باشکوه
 لدیہ زین زین گرس تاب دار
 گر انساہ زین بر گستان

دوپین اے دلیران جنگ آوران
 ٹھکٹھ پیہہ تن کا مین خستہ ریش
 مہ پیرو توہی آیدر پیے کارزار
 وسن گوہ زنی، خنجر چو آبر سپاہ
 کر دیٹھنہ حرکت توہی از جاسہ خیش
 قوی پہلوانان جنگ آوران
 دویم گرد بو المعین شیر جنگ
 چہارم سہ سیان خنجر گزار
 چھ کیساہ بہم از لشکر بے عدد
 پکن درے یکجا بہ ماوان جنگ
 سے پانترہ گردان خنجر گزار
 وچھن تم دلیران پر خاشاک
 ہکے کوہ قافس و داوون چو گرد
 کجا اسی گڑھو ایمن از درد و رنج
 ارس مار بنو راو پانترن چہسار
 کن سرفراز اندران بارگاہ
 نہر وراو از فوج شاہی ز پین
 یون تس وچھٹھ اسوہ در لہز کوہ
 سراسر جبرحتہ گوہسہ آب دار
 کڑھ نالی سے نامور پہلوان

ز چنٹھ نالو شیر آپیئے تاب
 گراں گوہ ز زرخشاں ز فولاد چین
 کشدا قومی، محکم از چرم خام
 یہوے دراو مانند غراں ہزبر
 بچولان اوٹن سے سمند نبرد
 اکس سیتو اکھ زون کرُن کارزار
 پلنگ دلاور قوی دل بہ چھس
 ہنگ چھو تو ہے کینہ خیالات جنگ
 سپن در تعجب شہید مؤمنین
 سیمس سیتو ہے آزمائش کر
 بیکار دلدل کوڑن گرم خیز
 تھتھ پھتھ کنن کبک رہے پیٹھ عقاب
 ازاں تیز تر ہچھو برق جلی
 دوپن تس کہ اسے مردواروں خصال
 اکس سیتو رہے پکھنہ جنگس بسر
 گوڈوئی میے اکس سیتو کر کارزار
 ہے سنگ چھ از دور عو عو کران
 دوپس سا جلی مین کہ اسے شیر مرد
 گلکس پیٹھ تھتھ دوئے اجل بچان
 زپس چاہے خوئے برن سد بسر

درخشاں سوع شمشیر چوں آفتاب
 گنڈھتھ اوس محکم بہ قوس زین
 بسازو کرٹھ خلقہ خلقہ تمام
 کرہن کر تھتھ ہچھو گولے وابر
 پکن دوت نزدیک آں پنج مرد
 چھ کوٹا عجائب یہ گو سہل کار
 اسے مرد پائرن مقابلیں چھس
 کر و وہ فی بہراہ جنگی پلنگ
 دوپن یارن، اسے نامہ دار ابن دین
 چھ کوٹاہ دلاور یہ مرد سہ
 چو باد دمنہ کرٹھتھ نیون تیز
 نتے پتھ کنن بر زپن آفتاب
 کرٹھتھ پو بنزدیک آں ساحلی
 تھتھ ہٹیوہ مرد نیریا جنگ جدال
 دس پائرن پیٹھن درا کہ اسے بدبیر
 ازاں پس تھ کر تھون زہن گہر دار
 در آخر چھنے شیر سے نش دران
 ہم اید سپن چن خور شید زرد
 گرٹھکھ مار از تیغ من اپن زمان
 دے افسر از خاک سا جلی بسر

کر یا مان رو با بہ شیر و پلنگ
 بے میٹھ زانہ کس شخص مورم بہ تیغ
 سے چھم ناو چوئے اجل تھا و یاد
 کلبس پیچھے چھ زریا متن چون برگ
 ز کن تھا و چھ ناو کتیاہ چھم پن
 دین ناو یوئے چھ شیر خداے
 وڈاؤن چھسن دشمن اندر غبار
 پڑا ز نور کران کوہ، ہامون و غار
 نزلن یئے و چھم بے شیر و پلنگ
 ہئے کرہ قاضی بے کرہ ریز ریز
 ستن آسمان گرنے لختہ لخت
 کرکھ سرکشاں کشتہ بر خاک راہ
 زوٹم سے سرو سپنہ زوٹا الحمار
 ہزاراں شینم ماری حقن فیل گوش
 بہ غارت دتیم ملک خاور زمین
 زٹھنم ماری حقن سے شہہ قہرمان
 گڈم گڈ دیوان بکھوہ رباور
 بہ غارت و من ملک طہاس شوم
 علی ولی شاہ و دل سوار
 ز سے ہو کیتہ چھ ماری متور در جہان

ز کر کچھ سے سستین برابر بجنگ
 ز ایدر پن ناو ون سبے دریل
 دوپس شیر جبارن، اسے بہ نژاد
 چھ میٹھ میانہ شمشیر پیچھ چون مرگ
 ہنک زن گڑھی ناو بے شک و ن
 بہ چھس شاہ مردان بفرخندہ اسے
 بہ چھس سے ییلے چھس بے سپن سوار
 بہ چھس سے کڈن یام چھس زوٹا لقا
 بہ چھس سے ییلے زن یون چھس بجنگ
 بہ چھس سے ییلے زن کڈن تیغ تیز
 بہ چھس سے ہنک زن بے کڈر ناراحت
 بہ چھس سر فرزا زگر دوں گکار
 بہ چھس سے دلاور کچھ کارزار
 بہ چھس سے سپہدار با آدہ توش
 بہ چھس سے دلاور بہن شکام کہن
 بہ چھس سے سپہدار وز یکسا زمان
 بہ چھس سے دلاور خنہ داوئد زور
 وں آست بہ چھس اندر پیا مرز بوم
 دین ناو چھم حیدر نامدار
 نظر کر برین خنجر جاں بستان

رہائی لبیکہ شاید از تیغ من
 آنکہ وہ فی ثرا پیاں سوہیے ذو الجلال
 تھی کوڑ زہین و زمان آشکار
 چہ خلق عالم سے فرد و احد
 یہ کیا زانیہ کس کو غمہ دا ذو الجلال
 بے پھیر سے بے از دین طہاس شاہ
 کرۂ حق کہ ممکن دل کشد سے مولوں
 ہے بس تھے رہنمایاں سے رچم
 بشور آو، گرمیاد سے ہچو نار
 نکو دین پہے بر سرست مہلی
 سرو سپنہ تے زہن، اسپ و سوار
 ہے در نظر تے جہاں کو سیاہ
 ز جان گرامی سپن ناوہ مید
 پلنگ دلاور، غضنفر پہ چھو
 کرو سار نے سرکش زہیر پاس
 چھٹا دو اُمس پیٹھ بہر سو کشتہ
 خلاص از ہمہ فتنہ عالم گزشتہ
 پکن گے رُبطتہ چرم خام استوار
 تلبتہ نیز، شمشیر نہ شاں بچنگ
 تیس سرورس پیٹھ بزور تمام

ہنسک زن ثر مانکھ وئے اکھ سوخن
 ترہنکھ تراو کھن راہ کفر و ضلال
 چہ بیچوں غمہ داوند، پروردگار
 شرکھا پھنے تے نہ جفت و ولد
 دوپس تم کو دن کین نہ چھکھ اپس مقال
 میے چھم رسم دگہ پنن رسم و راہ
 سے چھم از دل و جان سے دین قبول
 ترے ہتھ شپتہ پننے خود ایاں سے چھم
 یہ بوڑتہ سے سالار دلدل سوار
 کڈن یکسلم ذو الفقار جلی
 برابر دہنیم سپن چوں خیار
 یہ دہشتہ سپن خیر طہاس شاہ
 سپن سخت لڑاں بمانشد بید
 دین نامدادن کہ مسید را یہ چھو
 اُمس سیتو جنگن چھنے عقل راے
 مگر مشورا اکھ سے پیو دل پستہ
 کہ شاید گرفتار سرخم گزشتہ
 سیکتر کشتہ آوراں دہ سوار
 زمین سیتو اکھ ہتھ سواران جنگ
 رہا کہ کچھ از ہر طرف چرم تمام

مگر رُو محکم یل زور مند
 بشور آوے سرور سہ فراز
 اکے نام دلدل و دُن کو چو باد
 کرختہ بستہ بے سخت از پیچ تاب
 چو گھر اس شیبہ کو دُن شد و تیز
 کشاں پنن تم دہ کشتہ آوران
 سپین استخوانِ بتمن لختہ لخت
 پیایے غمیں پیچہ تبس غم سپین
 بسختی بتمن دراو سارین دیار
 ہمز پیچہ کھٹے تھن زعلی ز بیم پلنگ
 چھ تیا کاٹھہ ز گردان نام آوران
 بغارتہ کرن و ذی کینس یا وری
 ز پیچہ آنہ سے نیش بر کینہ خواہ
 فراواں دمس گوہر و گنج و مال
 نمبر دراو اکھ ساسی خنجر گزار
 پکن گئے براں شاہ دپ پوران
 ورن بے دبس خشم ناخوش کلام
 بجودہ کوڑختہ ملک سوئے تباہ
 کرن چھکھ تہ بیوا پے این تپرو مار
 بے غارت دتختہ ملک سا جل بباد

برابر گیس نالی ہر دہ کشتہ
 ز چین در بوغل بتم کشتہ دراز
 کرن کرکھہ بر اسپ آتش نژاد
 کشتہ آوران دست با طنباب
 بیکیار دلدل کو رن گرم خمیز
 و دُن کو بمانند مرغ پران
 زو دُن ترموئے مادان بجولان سخت
 تہ دپیشہ سہ طہماس در ہم سپین
 اکھار و دُن زیند از دہ سوار
 پے احوال دپیشہ سواران جنگ
 تہ و دُن شاہ طہاسن، ایسروران
 کرن جاپ کینرہا دریں داوری
 ہنک و ذی کینس کاٹھہ دریں رزم گاہ
 پینر کو ز بخشش بلا قیل و قال
 بیکیار از سوک شہر یار
 دلاور پیچہ گرد نام آوران
 تیلختہ گوہر ز شمشیر، نیز تمام
 دو پیچہ شیر جباریں اے رزم خواہ
 کوڑختہ تخت و تہراج خاور دیار
 کرختہ مار گردان والا نژاد

ہم ایدر وں پسے ژئے واژوئے بخت
 دو بختہ آئی از ہر طرف ہنگان
 پیون گوہ رزئے نیز بے شمار
 بہمن کاہزن منز سپہدار دین
 ز ہر سو کرن بو گرس گرم خیز
 زبر زیر خنجر سوارن کرن
 ز بس خوں سہ ماہاں سپن لالہ زار
 گریزاں سپن ستوہ تم کاہزن
 پہوے گو سپہدار گردن فراز
 برابر اہس کاہنہ بے سائل چھنے
 کوہن محکم، فوزن گرس زیں کوہکھ
 سبک اشقرس بیچہ لوہکھ زین زر
 گرانمایہ خفتاں وولن زربکار
 گوہن ترم مرصع کبانی کمر
 حایل کرن سہے گرانمایہ تیغ
 اویزاں کرن تپو ترکش بدوش
 سبکتر ملن گوہ رزیے زر بنگار
 سپاہن دوپن اسے دلیران کین
 ہم ایدر بہو توہی بمادان جنگ
 گزہو میٹھنہ توہی میانہ گزہنہ

ژو چھ کچھ کنن وودو گزہی لخت
 تیکھ یک قلم گوہ رز، تیغ و سنان
 وسن اسو خنجر ہزاراں ہزار
 کرن تھلہ بو سے یسار و یمن
 ژٹن بو سوارن بششیر تیز
 دنیہ گریہ ہمت سوارن کرن
 ژہنن مارو خن پانژہ ہمت سوار
 کوہس شاہ طہاس نے آفرین
 اہس ہتھ چھنے کاہنہ دویم رزم ساز
 سے روئے اہس کاہنہ مقابل چھنے
 دم ویاں تیں گوہر اہس کوہکھ
 سراسر مرصع زلال و گوہر
 مکل سہ از گوہر شاہوار
 ز فواد چیں خود تھوون بسر
 تھتھ پتھ کنن برق رخشاں بیغ
 ملن نیز در دست الماس جوش
 سپن اشقرس چوں پینکے سوار
 کہ اسے نامداران سائل زمین
 گرو میٹھنہ کاہنہ ہاشتاب درنگ
 کہ اہر بچھنا شہ زورمند

گزہن چھم سو یہ دشمن کینہ غاہ
 ہنکرن دن دہم دشمنس پیچہ ظفر
 سے روزم بسر تاج فور مانڈ ہی
 ہنکرن دن یہ دشمن مظفر گزہ
 چھم کس رودت دور گیتی بکام
 یہ دنی یا چھ فانی، بقا اٹھ چھنے
 سے بوزم ز پیران آموزگار
 گزہن دودہ بدودہ تس بتر کار چھس
 ہنکرن دن سے چھم بخت گوت سیاہ
 یہ یا مٹھ دوپن دراو از بس خشم
 بقیہ کوڈن خنک آتش نژاد
 و چھتہ تموشن آرایش زین دساز
 ہم چہر تموشن و چھن دلفریب
 و چھن روع خنک تازہ پھولت گلاب
 تبس کن و چھتہ خوش سپن سے علی
 سہٹا خواب منظر چھ ایں شہریار
 چھنے مارنس لایت ایں تاجور
 دوپن تس کہ اسے نام برہار شاہ

کرپن آزمائش درپن بارگاہ
 بہ پیش جہانس اندر نامور
 بہن چھم سے بر تخت شہنشی
 یہ دور فلک نوبہ دیگر گزہ
 یکس دوت مت کار عالم تمام
 نراسر دغا اٹھ، وفا اٹھ چھنے
 پیسے تیر گزہ مرد سے روزگار
 یون زیاد ہر روز ادا بار چھس
 چھ کیاہ فائدے وہ ذکون فکر آہ
 سپاہ تموشن پڑھو پر از آب چشم
 بنزدیک حیات گزہتہ پوچو باد
 سپن در تعجب امیر حجاز
 بحسن و بھورت، بزرگ و بزیب
 گوہ لایس پھن نیلستاں بتاب
 کرپن راہ دل تموشن بروشدلی
 بسب الاشہی سروتے گل عذار
 گزہن گزہتہ مسلمان بازیب و فر
 کوڑتہ پانچ سے پیچہ ستم سال ما

عرا پر شار چھن چھاپ سپد مت۔

نظر کر تہ در ملکِ نسا اور زمین
 بہتر راج دیت تھن سہ کشور تمام
 سپاہ میانی ساری نہمتر چھو اُسپر
 کر تھ بستی حقو و حقن سہ اخوان سون
 رُٹھتھ پتھ متورگانِ شرم
 ورن کیاہ تھ چھکھ ورن کین لے نامور
 ہنگہ زن تہ ترا دکھ پن رسم و راہ
 مسلمان نہ سپنکھ بعضہ ق و یقین
 خود اذانیہن و ملک لا شر نیک
 زئی روزی تھتھ سلطنت برقرار
 لبکھ شاید از تیغ من تہ امان
 تھ کر رحم پانس پیٹھ اینا مور
 پنہو کھو مے دو نیمے اوں چھ اختیار
 چھ میانس افس مزہ تیغ قلع
 دوپس تور طہاسن لے نامور
 ہنگہ زن مے بر پا کو رم اکھ فساد
 کو رم کینہہ زنی از شہر خا ورتباہ
 رُٹھتھ نیوم اکھ زون ز کم پایگان
 مے کینہہ چھم نہ تم مارو ہتو بیگمان
 تھ مار تھ مے کم کم ز نام اوران

کر تھتھ کیاہ خرابی شمشیر کین
 کو ر تھتھ خونِ ستین زہن کھنخام
 رگرفتار کر تھتھکھ زئیے بر نامور
 ہنمے خستہ کو ر تھن دل جان میون
 چھ کر کو ر متن در جہاں تھتھ ستم
 تھ کر تھ ورن کین بعضہ و ہنسر
 یہ کینتر شاہ کو ر تھتھ رو بہ آنے نہ زانہ
 تھنکھ کفر تر او تھتھ گز تھکھ لہن
 چھ مالو د برحق ، ادا و ملک
 ہنم تاج و اورنگ ملک دیاہ
 بدو ستور روز کھ ز شاہ زمان
 بغارت مہ دن کشور و بوم و ہر
 ر تھتھ نور چن و تھتھ و یاراد نار
 تھ ورن ورن کینس چھ کینکھ اختیار
 مے چھم چاہ کار پر از خون جنگر
 کو رم خاور سن شرم مے تھنہ زنی بباد
 پتے آس پھپر تھتھ از اغاب راہ
 تھن سستو کینہہ زنی نور و ماہگان
 رگفتار چھم تھتھو ر متو در امان
 رگراشی سپنہار تھتھ سروران

ہزاراں کرختہ شستہ ساجل سپاہ
 پر از خوں کورختہ ملک ساجل تمام
 کرختہ شستہ لشکر ہزاراں ہزار
 کورختہ تخت تہراج مائیں تمام
 بے دودہ درامت چھس از پیہ جنگ و کین
 ز اقوال بیہودہ پختہ پھر عثمان
 یہ یامختہ دوپین تے ہم اندر زمان
 رواں شاہ مرداں چو آتش سپین
 و داء و کھ رتمو اکھ اکرس پیچھ کمند
 ترختہ بے کرختہن نیز ما در جگر
 سپیرا چو غریبال گئے بیخستہ
 و تیکھ اکھ اکرس پیچھ ترختہ بیدنگ
 کما نہا ترختہ کھ تر او تھن بر زمین
 بشدت تلکھ نیز مایے دراز
 و تیکھ اکھ اکرس پیچھ ترختہ نیز ما
 سپینوئے سناہا رتمن کارگر
 ازاں پس تلکھ کہ در آہن بکف
 کرکھ ریز سنگن بکھ ریز گران
 کرن واپہ بو حیدر نامور

کرختہ خیش پیوند سیانی تباہ
 چو درمیا پکن بر زمین خون جام
 رتمن گشتہ بے آنہ کس در شمار
 مے سستین مے کر دودہ فی ترصلک کلام
 مے کیئندہ چھم نہ چوئے رتن رسم و دین
 مے سستین موخن کر زگہ زوہبان
 کوٹن تیر تھ کشم کوٹن در زمان
 بہ تیر و کمان در کشا کش سپین
 کرون ہیوتیکھ باہم ترنگا ترنگ
 کرن اکرس از سنگ خارا گذر
 سوارن سپینو بال و پر ریختہ
 کہ خالی سپینو تر کشاں از خدنگ
 تلکھ نیز یکبار از خشم و کین
 کوٹکھ سخت باہم دیگر ترکتاز
 ز بس ضرب نیزن سپینو ریز ما
 در او ترختہ کھ نیز تر او تھ پھر
 دیکھ سخت بری بری ز ہر دو طرف
 دیکھ اکھ اکرس پشت کتف و نران
 کر طہاس شاہ ادس بازیب و فر

دپن ادس شاید سناہا رتمن کارگر
 سناہا رتمن کارگر

توے بوئے تس پیچھ کرن چلی تیز
 سپن در غضب حیدر نامدار
 سوش شیر ڈیشہ سہ طہاس شاہ
 سبکتر دین تمکو کلس پیچھ سپر
 کو دس بوئے ترابن، اکے ضرب تیغ
 مگر شاہ طہاسن از عقل ہوش
 بیک موز شمشیر کو رستگار
 بے لشکر نالک کو ز مادن جنگ
 دوپن تمکو سہ یے سروران سپاہ
 ہنکے زود پھر مانو سرک طرف
 چھے لشکر گز کم مئے دنی کین سچھا
 کرو از شبس تے پگنہ انتظار
 ملکہ ڈیر فون ز مادن کین
 بے ایوان کھنہ بیوٹہ بر تخت زر
 دوپچھ شاہ طہاسن اے سروران
 اےس ہنوا چھنے کانہہ اکھا در جہان
 بر دی چو حیدر چھنے کانہہ تر مرد
 سوش شیر تمکو سپر چھنے گیتی ستان
 ییمس آسہ پڑھ تیغ ہنگام جنگ
 وز پرن کوڑس عرصن ایشہریار

کرن بوئے کوشش جنگ و ستیز
 چو برق درخشاں گدھن ذو الفقار
 سپن زرد لکڑاں بمانند کاہ
 نہاں گو بزیر سپر نامور
 دنیچہ سپر سوش سپر بیدینغ
 بزادی پھرن سر سیمے طرف گوش
 پھرن تمکو جلو نول بے مثل بہار
 گوشت خہ شک، دم چھو ز بیم پتنگ
 بے اوشیر مردن کر یونس تباہ
 گرس سان کو حقن چھینوس تلف
 تمس سہ تو کرین بسیریم سپاہ
 پگنہ تام واتن سپاہ بے شمار
 سوش شہر گو شاہ سا جل دین
 بہتہ رودی گردان زریں کمر
 سچھا و چھوئے گردان جنگ آوان
 چھ پڑی پاٹھو اپن سرور پہلوان
 مئے پڑشہ نے کانہہ تمس در نوبہ
 چھنے کانہہ سچھ خنجر در جہان
 تمس نش چھ لایم نالک بیدنگ
 چھ بے شکہ سہ حیدر دلاور سوار

دَو پُلم چھس سہ اَسپ دلاور چو شیر
 نہئے لایق چھ پم دوشوے اِینامور
 پکن گو سوعہ یے ڈیر چوں آفتاب
 و چھن تھو دوشن اکھ غبارِ بیا
 گبتر گرد مژ غائب مئون و غار
 کورن زود عمر اُمیہ طلب
 مئے نشن آن از گرد و لشکر خبر
 سہ حیدر پکن گو بہ آرام گاہ
 بتا پش کنان، آفریں با کران
 شتاباں و چھن توہ مردا پوان
 گزنھن کوٹ نہ چھکھ چھ کنش باشتا
 توئے چھس بِلاراں بشتاباں براہ
 چھ ترہ ساس جنگ آوراں درعد
 قوسی شہر یار ابر خشتہ جاہ
 پہنہ سے آو بہر مند در دیار
 بہ لشکر پکن گو سہ عمر عیار
 بہ نیرنگ سازی قوسی دل کورن
 نہ بیرون پردہ کپن تمہ رنگاہ
 گوشت گرم ہنگام شاہی بناز
 خوانا بہتہ تھہ پھٹن چوں قمر

مگر چھ سہ شمشیر ستین دلیر
 چھ بے شکہ پکن سہ تو ستین ظفر
 بیستہ کنو سپہدار دین بو تراب
 رواں بو ترابن نظم کرد براہ
 پنے تا ہر دوں کھن بو غبار
 نہ ڈپشتہ سہ حیدر پکن در عجب
 دوپن تس نہ گزہ فوزن اِینامور
 رواں دزاو عمر اُمیہ براہ
 رواں بروٹھ تس دزے نام آوران
 بیستہ کنو بیٹے گو سہ عمر روان
 دوپس عمر عیارن اے مرد شاب
 دوپس تمہ سے چھ خوش خبر بہر شاہ
 تبس آپے لشکر نہ بہر مند
 سپہدار لشکر چھ فیروز شاہ
 نہایتہ چھ والا، یہ بوڈ شہر یار
 سہ قاجد رواں گو سوعہ شہر یار
 رواں پانہ سے شکل ساجل کورن
 پکن گو ہز گاہ فیروز شاہ
 و تھرت عجب فرش شاہی بناز
 براں فرش تخت مرصع بزار

چھون بو بر آواز چنگ و زباب
 مئے کو تا وں تھا دکھ نہ غم درد مند
 دریں ملک آوار کوار تھس خراب
 دریں ملک ساہل اوٹھتہ میون سخت
 چٹھے واتر یوت شاہ دلزل سوار
 تھئے نامداراں و یار این دین
 ہیم شاہ طہاس ہے انتقام
 بہ غارت دمو تھوئندے مرز بوم
 سہ کتھ کن پچن کو بہ درو یا بہ آب
 چھ کتھ ملکس اندر تھندے مکان
 چھ کتھ جاپ تے حسب دستور نامور
 برابر بہ گڑھ ہا تمنن نشن روان
 کرن در زمان شکل بر ربط نواز
 اندر زاد در مجلس مے پرس
 نہ بیگانہ چھکھ در میان سپاہ
 وئن چھس غزلباہ تونان ساز
 نواز نہوے نیک خاں بہ چھس
 تھن تھو سورودا برنگ و بہ ساز
 کہ کھنا نہ وونی کہیں جہاں مشکدار
 مئے چھم آمتن وہ درنسیٹا اشتیاق

اٹھس شہزادہ تھ اوس جام شراب
 دین اوس اے پورج نیلی پوند
 ہے دور کور تھس بہ اند بو تراب
 چھ کتھ جاپ میونے گرانما تخت
 مئے چھم جاپی امتیدائے کردگار
 تھس سہتر واتن بہ ساہل زمین
 نمو وارہ پاٹھس بہ عاش و تمام
 کڈو بیخ و میو یاد طہاس شوم
 کہ کینہہ خبر چھمنہ از بو تراب
 تمنن نامدارن سپن کیناہ وکان
 ہنسک زن تمنن ہنسکے گڑھ ہم خبر
 رواں لاء ہا از سرو چشم و جان
 تہ پیلہ بوڈ عمر آئیہن بہ راز
 سبکتز بابا روئن تھو بدس
 دوپس شاہ فیروزن اے مرد راہ
 دوپس تھو بہ چھس مرد بر ربط نواز
 سراپدے بزم شاہاں بہ چھس
 بیکہ واین ہیوتن چنگ ساز
 وونن تھو، الا اے نسیم ہا
 مئے کو تا وں تھا دکھ بہ درد و فراق

چھ یس نامور حسیدِ دل کرام
 سزاوارِ آں شاہِ دلدارِ سوار
 سزاوارِ آں شاہِ گردن کشان
 سزاوارِ آں سرورِ ارجمند
 سزاوارِ آں شاہِ مردانِ علی
 روٹھ سورے عالمِ بدوشنروان
 مسخر کرکھ اوٹنہ زیرِ رنگین
 روٹھ کشور و تختِ ناہید شاہ
 بہ ماحلِ ژئے برپا کورکھ روتھیز
 کرکھ ٹشتہ دیوانِ کوہِ بلور
 چھ عا جزو گوشتِ تھے نشِ ہچو بوم
 دن بوٹے گفتارِ سوز و گداز
 کوہن کرپہ از بس سپن اشبار
 پون چھم مے ژئے نشِ بنِ دنگ بو
 مے نشِ فرق کیٹھہ چھے نہ اینامور
 زمانِ رستم کورمٹن چھم مے سخت
 تہ از ملکِ خاور گریزاں سپن
 پناہ نیون پیشِ شہِ قہرمان
 ابوالمعین و مایاتِ نامدار
 سومیہ قہرمان گئے بدنبالِ شاہ

نہ وہ فیضِ تہا نامدارِ سس سلام
 سلاما بہ تا ظہیم، بارِ نکستار
 سلاما ترپہ آسہ عنبرفشان
 سلاما ترپہ آسہ یوسہ خورشید پسند
 سلاما ترپہ پُر نہ نورِ جلی
 دیس تو پتن اے جہاں پہلوان
 تر چھکھنا سہ ییمو ملکِ خاور زوہن
 تر چھکھنا سہ در قہرمان بے سپاہ
 تر چھکھنا سہ حسیدِ عرۂ شمشیر تیز
 تر چھکھنا سہ سرورِ خور داوید زور
 تر چھکھنا سہ حسیدِ عرۂ ظہیم سونم
 پیتھ پائٹھو مے عمر دستاں نواز
 سپن شاہِ فیروز بے اختیار
 دوپن تہا کہ اے مردِ فرزانہ خور
 ہشتک زن تر چھکھ عمرِ فرخستہ فر
 بچس نامور شاہِ فیروز بخت
 میلے زن سہ جھشید واران سپن
 بکشتی سومیہ قہرمان گوہرِ روان
 پتے گوس سالارِ دلدارِ سوار
 جہازس اندر با ہزاران سپاہ

مے کورنہ ز فہرمان حیدر عودول
 پتے در اس لشکر ہفتن ہر جنگ
 جہاز رواں کو سہیے قہرمان
 کورن آب درسی یاس زیر و زبر
 بنیک ہفتیہ آبس اندر بے روان
 جہاز پس از ہفتیہ لوگ بر کنار
 گمتر آسپ و لشکر تباہ و خراب
 پر اکند گامتو چو آوارہ گان
 سیٹھا اسو چھ گامتو پر اکند حال
 دماں آو یکبار طہاس شوم
 وزیرن سیٹھا کورنس اینامور
 چھ کیشاہ کورمتن تاجہ زن کوہاہ
 ہم ایدر مہ مارن تر اپ تاجدار
 پے کتھ شہر یاس سپہ دل پذیر
 مے بر سر تھوون تاج فوہ ماندھی
 سیٹھا کورنہ بیے عزت و ایحترام
 ہنگ زن چھ ظالم پے طہاس شوم
 توے چھس پے وڈ کین رواں با سپاہ
 پمس نے تے سپد ہم سیٹھا خشکین
 لوگم نہ توے چار کیشہ اپ زمان

مے او سم تھند حکم بر سر قوبول
 بے بیوٹھس جہازس اندر بے درنگ
 کوڈن ناگہاں سخت باد زمان
 کوڈوون جہازے پے ملکب درگر
 نہ دل برقرار و نہ اُمید حبان
 ہنچے واتیون بے سہل دیار
 گیتو خمیر خرگاہ ساری پڑ آب
 نہ رخت و نہ ساز و نہ آب و نہ نان
 دل اورد ہم خستہ و پر ملال
 لوگم مارنے اندر پے مرز بوم
 بناحق پے مارن تر اپ تاجور
 بحال خود آوارہ گوشت تباہ
 کہ شاید پسی وقت سختی بکار
 پے کورنس رہا تھو براے وزیر
 تے ملکچ درن بیہ مے شاہنشیہ
 ہمہ رخت و سامانہ دیت نم تمام
 چھ آخر شہنشاہ اپ مرز بوم
 بے امداد و یاری پے طہاس شاہ
 ہم ایدر مہ مار ہم بشمشیر کین
 گرتھس بہر امداد و نہ بیگمان

دوپس عمر عیان، ایشہریا
 ستمگار ظالم چھ بد خو نژند
 سہ حیرت چھ دل قدر شاہ جهان
 پچھس نامور عمر نیرنگ ساز
 یہ بوز تھ سپن خوش سہ فیروز شاہ
 روٹن در بر آں عمر دستان نماے
 دوپن عمر عیاس، اے نامور
 دم صبحدم با سپاہ تمام
 محل قصہ در خاب، عاش و طرب
 ییلے آسمان یہ زدن کمر
 سہ فیروز شاہ با تمام سپاہ
 رواں گو سہ عمر امینہ شتاب
 کہ ایدر سپہدار فیروز سخت
 یہ بوز تھ سپن خوش شہہ بو تر آب
 سہ مالکت یہ بو المعجن نامدار
 یکن گئے آبا کوسس با کونائے
 یکن و آتو نزدیک فیروز شاہ
 ز مرکب پتھر و پتھر پیئے نامدار
 سیٹھا اوس آمت رتمن لول سخت
 وود کہ سخت با ہم ز بس اشتیاق

سہ طہاسر کس کو تہہ روزگار
 چھ نفرین کزن کس سپہر بلند
 کیس پایہ کس نیش چھ شاہنشان
 زائے زھاندن سے کو مد تھا اکھ دراز
 یہ تھو دوو تھ بیکبار از تخت گاہ
 ہنمہ وسہ دیت نس بدست و پائے
 کدو را تھ یختہ حباب با ہمدگر
 گز تھویش حیدر علیہ السلام
 کوڈ مکھ تھتہ بیابان اندر سہ شب
 کوڑن بستہ با تیغ زین و سپر
 یکن گو بنزدیک شیر آلہ
 ورن خمد شخبر با شہہ بو تر آب
 پہوے ووت با خیمہ خرگاہ و رخت
 تہمس برونٹھ گو با کمال حباب
 سراسر سپاہن دیں دہ ہزار
 سہیے شاہ فیروز فرخند رائے
 ز بانگ دوہل شور گو تا بمساح
 کوڑکھ از دسو پانہ وائی کنار
 یہ کورست رتمن دوبرن ہول سخت
 کرکھ پش حال درد و فراق

ازاں پس سہ فیروز شاہ گزین
 دوون سخت ہوون ز نرگس کوہ لاب
 دوپن تمکو بڈ پوت تا مھن ز نڈ چھس
 ہزاراں شتاہ بہ سوئے الہ
 بے یمنہ ز سہ نشن کوس آوارہ دور
 ونے کیاہ سہ کیاہ آہ سختی بہ پیش
 مکہ زیادہ اوسم سہ چوئے فراق
 رواں بو ترابن کو ریس آفرین
 نوازش کرن تس سہ سچھا ایحترام
 تجھتہ مرغ و سختی دریں راہ سخت
 رضا مند سپنے ز سہ یزداں خولے
 ہمیشہ بدین بخت چوئے بلند
 رواں پیش طہاس بد روزگار
 سہ فیروز شاہ باتما می سپاہ
 یہ بو زتھ سہ طہاس کو تلخ مرے
 یہوے چون کو مشوراء عقل و رائے
 ہنے کو دمتن آہ ہس میں دہار
 کو روم چاہہ با پتھ اہس ایحترام
 یہ بو زتھ پیشیاں سپن مے وزہر
 دریں حال و دتس خبیراہ ز راہ

یکن گو بہ پیش سپہدار دین
 تھوون سر بہ پیش شہ بہ بو تراب
 ہنے ڈیئے نشن کترین بند چھس
 سلا مھتہ ڈو چھمکھ بتمکین وجاہ
 نہ آرام اوسم نہ تاب و صوبور
 بے کیاہ کوس لاچارہ درکار خیش
 گلن روز و شب بوس از اشتیاق
 ہنے بہہ نوون سہ پانس قرین
 دوپن تس کہ اوسرور نیک نام
 سراغ بام اوسکھ ڈ فیروز بخت
 لبکھ سرفرازی بہر دو سراے
 بہ تاج و بتخ آس فیروز مند
 خبر و اتنا کوکھ کہ اے شہریار
 سپن یار با حیدرہ مدم خواہ
 دوپن تس و زہر س کہ اے شولہ جے
 یہ دشمن ز سہ تھووم تھن سلا مھتہ بجائے
 ز سہ گوے پاؤ اوسدہ دتس مہار
 وہ آخر یہ بو دشمن بہ لگام
 ز شرمندگی بھتہ تمبس کو زہر
 خبر ہستہ یکن پیش طہاس شاہ

کہ ایدر جہازن اندر بے شمار
ہزاراں جہاز پئے بے حساب
دیکھ خیمہ دری یکنار تمام
علمہا و خیمہ رتمن بے شمار
ہے واژشکر ہزاراں ہزار
رتمن تل گوشت غائب دری یا آب
بہر رنگ سبز و سیاہ، سرخ فام
گوشت آب دامن جو گلگون بہار

سہ طہاس خوش گو ازین خوش خبر
دتن مخبرس خلعت و سپہم و زر

مدینہ پیچہ فتح شدت حاصل زمین

نامہ ہدیہ واتن تہ ابوالعجبین فلبانن سیتو اکہ خون ریز جنگے
بیشہ کہنو میلے دوت فیروز شاہ
پہچہ اسر باہمسدگر سہوران
شتابند شخصہا، جو پراں عقاب
توانا تہ چاپک روئے شیر مرد
پہوے دوت لارن ز یثرب زمین
کوژن تمکو ادایے رکوع و سلام
سہ فتاح دانا روژن در کسار
دو پئس بوژا بن کہ اے نامور
روان نامہ کوڈ تمکو ز معہ ہر نبی
سہ عنوان و چھتہ حیدر نامدار
ھوژن بر سر و چشم نامہ بشوق
نامہ ہدیہ واتن تہ ابوالعجبین فلبانن سیتو اکہ خون ریز جنگے
بنزدیک حیدر شہہ دین پناہ
ہمہ نامداران دین پروران
یہوے دوت پیش شہہ بوژا آب
دین بے تہمس ناو فتاح گرد
دتن بوسہ پیش سپہدار دین
سبک شاہ مردان سپن در قیام
سپہن شاد و خورم ہمہ نامدار
گوڈ ژون ز حال پیمبر خبر
ھوژن سہ بے پیش علی ولی
ز بس ہر فرقت سپن ایشکار
دتن معہ ہر پیچہ بوسہ از بس ہذوق

گشتار کو رن نامہ یہ عشبرین
 پورن نامہ سورے ز سرتا پیاے
 بنام خمد دا داویر دادگر
 چھ بیچوں مہ خلاق ہفت آسمان
 کرن مے چھ خاہندن اُمیدوار
 نمن یس چھ تس کن بہ عجز و نیاز
 چھ بیچوں خمد ایہ احد ذل لال
 پس از خمد ذات تقدس ماب
 نر داں اے سپہدار دلدار
 نر در و روضہ یہ ہل آتی چھکھ گولاب
 نوروں از جہاں زور بازو نئے چھ
 ز شیر تو کفر برہم سچین
 بنن چون مینہ و چھتہ آسمان
 و چھتہ چون اشقر گزہن و او گم
 بہن چھ نئے زینس بڈاں آفتاب
 کڈن یام چھکھ ذوالفقار از غلاف
 نمن ڈیے و چھتہ آڈا و شہنگ
 دون یام جولان چھکھ در کشتہ
 مظفر نر چھکھ در تسم جہان
 جہانس اندر شاد و خمد آس

معطر سچن آسمان و زمین
 گوہ ڈی بو لیکھتہ آفرین خمد اے
 سچے بخش و نئے چھ زور و ہمنر
 خمد داوند ملک و زمین و زمان
 رچھن مے پناہندن اندر جوار
 کرن چھس بغض و کرم سرفراز
 ازل تا ابد قادر لایزال
 دور دور محمد سویے بو تراب
 نر چھکھ نامور شیر پروردگار
 نر چھکھ انشا بر جگے آفتاب
 نشان سعادت در ابرو نئے چھ
 ہئے پشت اسلام محکم سچین
 تر سن چہا نہ گوہ رزے زمین و زمان
 کون چھس لکد مال در زیر ستم
 یون ماجہ نو چھے عبا یہ کاب
 کون نار یہ الامان کوہ قاف
 یون شیر غراں چھ تیر نش بستگ
 چھ سرقم گزہن پشت چرخ بلند
 مسخر نئے کن جلد شاہنشان
 ہئے دشمنس پیچہ ظفر شد آس

مگر اس سپہدار خیر کشتاے
 سپہا آئے چون چہم اشتیاق
 ہئے لولہ سیتین حسینؑ و حسنؑ
 کدکھ یام طہاس شومس دہسار
 خردمند فتاح روشن روان
 پانے وئی حاجد اسد سر
 تہ دن میانہ طرفہ پیاراں تمام
 روان بو تہ ابنؑ سہ نامہ پورن
 دوپس مابکن اے خردمند مرد
 سپہا مد ققادہ سفر کو اے
 خبراے خباہ و نم آشکار
 گر امی بر آہیم وصفوان میاں
 فتاحن دوپس تور اے نامور
 بر آہیم سے خالہ نامدار
 خبردار در نیسہ بازی کورن
 گرانساہ صفوان سپن بے نظیر
 ازاں پس دوپن گرد بو المعجس
 ڈٹے دوسے اکھ گرانساہ زیبا پر
 بعینہ ڈٹے پیوہ در سراپا تمام
 ز پریشش سپن فارغ آں نامدار

لیو کھم نامہ ڈیئے کن بفر خندہ رے
 جگہ پار کور قہم ز تیغ فراق
 چہ راتس دوپس چاہہ خاطر و دن
 شتاباں بہ سویے مدہ پور تہ لار
 کورم نامہ سپہا ایدر ڈیئے کن روان
 مے لیو کھ نامس اند توے ختھر
 رتھن نامداران دین سلام
 سپہا اشک از دہر جاری کورن
 سراسر خبر وں ز گرم ز سرد
 سپہا ز تو کھ کار سفر پو اے
 چھئے کہتہ پاٹھو بانوس من خانہ دا
 چہ کہتہ پاٹھو رتھم راحت جان میاں
 چہ خوش پاٹھو رتھم چاہی دوسے پر
 ز چھن چھس شب و روز اندر کنار
 قوی پنجہ در ترک تازی کورن
 سہ میچہ نوو مائن ہنرہاے ہر
 ترک شادمانی دل روشن
 ہئے شیل تمو سرتز چھئے تاباں قمر
 سہ کور آجٹا بن محمد بنام
 پکن دوت لارن سہ عمر عیار

سہ فتاح و عمر اُمیہ بہیم
 سہ فتاح بوال عمر گز ہیں
 دوپس عمر بن اے خال فرخند نام
 رواں در اے دہ شوقے ز بس پردلی
 اکھ کینو پکن گو سہ عمر دلیسر
 جدا اکھ اُکس بش تے نے سپنو
 رواں گو عمر سوے سا جل دیار
 ہمہ ملک سا جل گو مت پر سپاہ
 نر آدم تے اُسو تے جن تر دیو
 ریلج بو تہشہ اُستخان نہنگ
 سپر ما و شجر تمن اُستخان
 تے زشت ہیکل بمثل گراز
 ہزاراں پوچھن خمیر ما با شکوہ
 عمر خمیر کو ڈپشہ تھن ہم سپاہ
 کوہ رس خند طہاسن از سر مری
 سپنو جمع لشکر تر رہے بے شمار
 دوپس صاپکن اے شہہ نامور
 وچھم لشکر اکھ سپٹا سہمکن
 مگر چھکھ ریلج اُستخان نہنگ
 بیس مردس اُسی ریلج اُستخان

سپنو شاد و خہرم موٹھکھ درد و غم
 کوڑکھ نالہ موت باہم از خہرین
 تر دہتہ وہ فی کرو سیر ما داں تمام
 پکن گے سوے لشکر سا جل
 بیٹھ کینو وچھن در افتاح شیر
 چو شیر دلاور رواں تم سپنو
 وچھن لشکر داڑا تر بے شمار
 زہر سو تے آہتے کینہ خواہ
 گو مت تا فلک بانگ شور و غرور
 ہمہ اُستخان بے تمن ساز جنگ
 ہمہ اُستخان اُسو گہر ز و بسان
 پر و بال و بازو تمن ہندو دراز
 تمن تل گیتو غاب ما مون و کوہ
 پکن آو نزدیک طہاسن شاہ
 دوپن تنس کہ اے صاپم بربری
 بریختہ آے درو یا تر ما مون و غار
 بے دہ فی آس لشکر وچھتہ مر بسر
 تمن تل گو مت غاب ریسے زہن
 گماں جھم نہ ہم کیناہ ان تاب جنگ
 درے نہ سہ پیش کمان و بسان

دوپیس توڑ طہاسن اے نامور
 مہر زانکھ نہ یم استخاں سہیل وار
 ولیکن چھے تیغ بادست علی
 پلاشکھ سو شمشیر یثربے نظر
 ہنسکے آسہ ہے مئے سو شمشیر تاب
 دوپیس مہاسین اے شہہ نامدار
 سوہ کڑوڑ چھے کائبہ اکراڈ ہنر
 مئے بوزم سو شمشیر فولاد سا
 جہاسن اندر اُسکو پانچمبران
 چھے وڈ کین محمد رسول خدا
 چھے وڈ کین ز پانچمبران نامور
 سزاوار تمکو ہے یہ خنجر چھے بے بسی
 بیس آسہ عقل و ہنر اختیار
 پچھے پانچو صائم و ن بوسہ عطا
 تیس شوم ہے عشق حاراں سپہ
 کوڑن مہاسین قہر اے ہر زگو
 مئے کز زم دل چون بوزتھ کلام
 بیگانہ دینک کلاما مہ کمر
 بوزتھ مہ مہاسین عہد زخاہ
 پکن کو ہنر دیک حیدر چو باد

ازین استخوان ہاڑ چھکھ بے خبر
 کڈن یم چھ شیرن تو فیلن ہمار
 تے ستر چھس مودی و پردلی
 چھے کشورستان بلو کر آفاق کپہر
 ہکے فخر او ستم مئے بر آفتاب
 دین نام آں تیغ چھی ذوالفقار
 ز فولاد و آتش چھے تھہ ضریر
 چھے از دست پیغمبران غمہ اے
 شہنشاہ تے اُسکو نام اوران
 جہاسن بے سو یہ غمہ ارہٹا
 تیشرت چھے اپ تیغ فرخندہ فر
 بیس کائبہ اٹھ پیچھ چھے دسترس
 تھہ دین و امین کب اختیار
 دراندیشہ کو سخت طہاسن شاہ
 تیس مغز ساری پریشاں سپہ
 چھے چوئے سو خن در دماں آب تھے
 دل نہایت میوئے کوڑتھ یوت رام
 دبار مہ دن اپ سو خن الحذر
 ہنر دراو فون ازاں بارگاہ
 زلشک مدد و دست ستم لچہ سوار

سہ پہلے سہ پہلے لشکر ہولناک
 تھے زشت ہمیکل تنوور جلیست
 چھ برجہ شمشیر گہر زور و راج
 کھوٹن چھس بڑے سرور مؤمنین
 دو پیس بڑے ترابن دل شاد تھاو
 بڑے یا مٹھ کڈن ذوالفقار جلی
 ز گھٹن سپن یام فارغ عمر
 کوڑن عربن ایسردر باشکوه
 وچھم لشکر اکھ تھے دہ ہزار
 ہزار ان تھے فیل مایہ جملہ
 سراسر تمن ہمشہ بداح استخوان
 گھٹن لشکر اکھ سوار ان فیل
 وٹن اسل فتاح اپن ماجہرا
 بشور اور بوا المعجین نامدار
 لے بڑے دھڑلایہ ایدر چو درمیابہ فیل
 گھٹن زون بڑے چھس بن رزم گاہ
 دو پیس شیر جتارن اے نامدار
 چھ فتاح حال تمن ہمشہ و نان
 ہمشہ زن گزھکھ سستی نکھیم زیار

بڑی آسے کوہ سار زشت و مناک
 نہ دیو نہ آدم، بصورت نژاد
 من استخوان تمن ہمشہ سجاد
 وچھن ماضر ہرچم سپا بان دین
 اڑپن و موسہ خاطرہ آزاد تھاو
 وڈاؤن ہمشہ لشکر سار جلی
 پکن دوت فتاح فرخندہ فر
 بڑے ووتس پکن درمیان دیکھو
 ہمشہ فیلتن فیلہ بڑے پیچہ سوار
 تمن پیچہ گھٹنہ لشکر ازور متہ
 نہ شمشیر و تیرو نہ گہر زور سبحان
 تھے آسے جوشاں چو درمیابہ فیل
 خبر ہایہ لشکر بڑے شیر خمداد
 کوڑن عربن اے شاہ دلدل سوار
 گھٹن زون بجٹگ سوار ان فیل
 مے کیشہ چھم نہ درکار کاٹھہ از سپاہ
 گھٹن زون مہ گزھہ از پیہ کارزار
 گھٹن زون گزھن چھکھ نہ لے پہلوان
 سپہدار سیاف و زہتار خوار

لے یہ شمار چھم چھاپ سہ پست

زوار، دوختہ ابوالمعین کرد شیر
 کرکھ بستہ آلات و سامان جنگ
 پکن درآے جوشاں چو دروایا بے پیل
 لے و دُن اُسو اشقر تہندو ہچو باد
 میلے آفتاب سُن سِرنگون
 نیمبر درآپہ مہتاب مشکس پرنند
 زواراں تم سپہ سالار خنجر گزار
 و چھکھ مت کاہن سوسہ لشکر مخاب
 نہ کاثر ہا نگہیاں، نہ بانگ برس
 دواں تم سپہ جنگی چو باد دمان
 کہ کھ تیر و خنجر تہ بیٹہ نیزہا
 کرکھ نایہا در میان سپاہ
 و و حصہ گئے سرا سپہ بے اختیار
 لے شکھ یک قلم استخوان نہنگ
 زون بند و زنجیر فیلان مت
 شب تیر لشکر گہر نیم خراب
 متے متے تہ فہلہایے دژم
 ز پامال فیلاں دواں دار و گہر

سہ سیاف و زہہار خوار دلیہ
 گرہن کھتو چو بسر و چو شیر و پنگ
 سپہ جنگی بہ جنگ سواران فیل
 درکھ کرد اپس سر زہن دن بباد
 عیاں در جہاں گو شب قہر گون
 کورن بستہ عالم بہ مشکس کند
 پکن واتی نزدیک آں کو ہمار
 پیہمتو ہچو خوک نہنگان، دواب
 نہ آواز پشہ، نہ صوت مگس
 اندر ذراے در لشکر بہ مخان
 ہیو تگھ شیر و فیلن کرن ریزہا
 کہ بیدار گئے لشکر کہنہ خواہ
 یہ کیاہ ناگہاں پادگو گہر و دار
 ہمتے پانہ وانی تہے ملو جنگ
 کرن سرکش اُسو پامال و پست
 دُن اکھ اکرس بے زبس اضطراب
 کرن بے سپاہن تباہ از قدم
 رتس مٹن گہر اُس مور دُن خمیر

لے تہ لے پو دو شو پوشاؤ پتہ یس پھر پھر چھاپس منز کو مت چہ سہ او دوس کریتہ
 خاک : سور دواب = چاروے

دلاور ترے اندر سپاہانِ فیل
 کدے کدے کر دے فیلنِ شمشیر تیز
 تر چھٹکے مار دے مٹن تیر تو فیل و سپاہ
 جتھے پاٹھو راتس کوڑکھ جنگ سخت
 لے شب تیر کو ظلمتس تر نہہان
 ترے جھنگی نمبر دڑاے از رزم گاہ
 سراپیمہ کے فیل بان سپاہ
 ز دشمن تمو کیئنه و چھکے تے نشان
 روان کوڑا تمو مخپرا اکھ روان
 دو پنجھ تمکو کہ اے کمرانِ تباہ
 کئیکو تو ہو چھ از جاں گم تو شیر چھو
 کہ شاید تو ہے آسہ از جاں گرنھن
 ابو المعجھن دو پنس اے بد نژاد
 سے شب خون دزم بر سپاہانِ فیل
 بچھس پہلوں در سپاہ علی
 وں امروز تو ہما وہ مو کا دزار
 مے مخبر پکن گوشتاں شتاب
 بوڑھتے فیل بان دہ ہزار

کزن خونہ درمیلا رواں ہیمچو فیل
 بھیز سوارن کوڑکھ ریز ریز
 ز خرطوم فیلان سپہو بستہ راہ
 چپن تار سپہدار چپن کھوت بہ تخت
 عیان روز روشن سپن در جہان
 کنارس اکس رو دے گرد سپاہ
 و چھکھ کا متین فیل و شیراں تباہ
 و لیکن و چھکھ تم ترے گردن کشان
 بنزد پکب ان ہر سہہ نام آوران
 چھ شاید گوشت بخت تہندے سپاہ
 جنگ پلنگاں گم تو شیر چھو
 غدا یے پلنگاں و شیراں گرنھن
 بچھس گرد بو المعجھن شیر زاد
 کوڑم خون رواں ہیمچو درمیلا فیل
 سے ازراحت ہو دزم پنہو پردلی
 کہ آیا دین کس پانگ شکار
 سپاہن و دزن مے سوال و جواب
 سپہو یک تمام تر فیل سوار

لے امہ شاک دویم مہر چھ چھ کھو چھاپ ہ سپن روز روشن جہاںس عیاں

ہوا موجزن گو چو دریا بے نیل
 چو گوہر زہرتمن استخوان با بختنگ
 رتمن شہرہ رخسار پیچہ کرکھ نیل
 نیمبر دراد از لشکر نیل بند
 مے سستین تر نیمبر از پیے کارزار
 کوڈن تیز شبرنگ آتش نژاد
 مقابل سپن فیلبانس چو شیر
 ہراساں سپن مرد اسپستیز
 ژلن گو سہ پوت پھیر و حقن کھنوں
 سبک و وختہ ز اسپ دلاور پھتر
 بنیز کوڈن حملہ بر فیلبان
 بہ امداد بو المعجنہ نامدار
 تملکہ نیز شمشیر فولاد ساس
 پکن در اے وہ ز فیل افغان
 پیادے مقابل سپن چو نیل
 تملکہ فیل بانن اندر گسہ و دار
 رٹکھ درمیاں تم ترے فیل افغان
 بیہمتہ کنو سہ سیان خنجر گزار

دو ہتھ آے ساری سپان نیل
 سواران کھستہ فیلبان پیچہ بختنگ
 انکھ ہر طرف ژنڈ فیلاں بشور
 سوارا بماند کوہ جبلت
 کرین کرکھ بو المعجنہ آے سوار
 رواں گرد بو المعجنہ سمجھو باد
 اوڈن بر سر فیل اسپ دلید
 رواں فیلبان کوڈن فیل تیز
 لے تہ ہمد و تمکو کر از ہم فیل درم
 تملکہ گرد بو المعجنہ نامور
 پیاد سپن نامور پھسلوان
 رواں آے سیان و ز نہار خواہ
 پیاد تملکہ ہر سہ بختنگ از لے
 بیہمتہ کنو بہ امداد آں فیلبان
 دلاور حترے بادہ سواران فیل
 شمشیر و نیز کوڈکھ کارزار
 رواں فیلبان تملکہ استخوان
 اکرکھ کنو بو المعجنہ نامدار

کرین ہمد و تمکو از ہم فیل درم
 ژلن گو سہ پوت پھیر و حقن چوں کند

لے پش چھ پختہ کنو تر چھاپ ے

سبب کینہ ور بر سپاہانِ فیصل
 کرن پارِ فیصلن بشمشیرِ تیز
 بیک لحظہ دہ ژند فیصلِ سیاہ
 ابو المعین گرد فولاد چنگ
 کچھ نیز سہین کچھ بو بہ تیغ
 ہمہ فیلبان سپہرو در عجب
 و چھتہ تمو شہزادے فردی و پردلی
 دو بیکھ مثل اُمّ سُد چھنے در جہاں
 یہ تھا و بوند کائہ دُند از فیصلِ مرد
 چھ بیکھ بیکبارگی ہم گروہ
 بیکبار تم فیلبان دہ ہزار
 روٹھ در میاں نامور پہلوان
 پیاد ابو المعین نامدار
 ٹکن یک قلم نیز یہ آہنپن
 ٹکھتہ بر سر نیز سے فیلبان
 لہ ازاں پس روٹھن تمو سُدے فیصلست
 جگر سپن ژند فیصلس سوار
 ژرٹھ ہٹھو نہ تم فیلباں بیدریغ
 سکنے روٹھ ابو المعین شیر چنگ
 لہ یہ شار چھنہ واضح۔

چو درمی کوڑ کھ خونِ فیلاں سبیل
 بنیز سوارن کرن ریز ریز
 کڑ کھ گشتہ با فیلبانان براہ
 کوٹت تشنہ مانند خوانی پنگ
 سوارن تہ فیصلن ژٹھن بیدریغ
 و چھتہ مردیہ پہلوان عرب
 تمن فیلبان گیکھ بے دلی
 نہ اؤخر چھ بوٹ نامور پہلوان
 سواران فیصلن وڈا ویکھ چو گرد
 اُمس پیچھ کرن حملہ مانند کوہ
 ووتھتہ آے بر شیر خنجر گزار
 بہر سو ٹکھتہ تس پیچھن استخوان
 مقابل سپن با ہزاراں سوار
 لگوون اُرکس فیلبانس بکین
 دتن سخت بروٹھن کوٹھن بے روان
 بہندہ زباں مے کوٹھن نرم و پست
 و دستی ٹکن خنجر آب دار
 سوارن تہ فیصلن ژٹھن مے بہ تیغ
 تمن فیصلن اندر چو عراں پنگ

کزن ماہ فیلن بشمشیر تیز
 سہ سیاق تے سپر ز نہار خوار
 بہر سو ہزاراں تھے فیلبان
 سہ بو المعجن از تیغ الماس گون
 مخنجر کوڑن فیلہ نے چاک چاک
 برابر کرن تھے دوہنس جنگ اوس
 پیلے زن نہاں گو پہ رخسند ہر
 زمانہ سیاد گو چو دریلے قار
 ابو المعجن گرد فرختہ کیش
 کو نہ کہ پہلو او تیس آفرین
 کر تھے یہ سہ تھے مردی دریں کارزار
 دیکھن پہ لشکر سبیزاں چھہ سخت
 بہمن پہٹ گئے زون گردھن ہر جنگ
 تہ نہا بہمن مژ چوشیر زبان
 فلن گرو چھ فیلن ہندے نون و چھٹھ
 چھ ہم ژند فیلان بیداد گر
 چھ ہم کینہ ور ژند فیلن سوار
 پہ گو در دہان پلنگاں گردھن
 چھ بہتر گردھو اسو ہئے بازپس
 ابو المعجن دو پنکھ لے یاداران

تلمن فیلبان اندر رستخیز
 دچھاں دور رو دس جدا برکنار
 ابو المعجنس پیٹھ تلختہ استخوان
 کزن بو بہر سو رواں جو بہ خون
 بنیز کرن فیلبان تسمو ہلاک
 زہیں گوشت از خوں شفق رنگ اوس
 ز پردہ عیاں گوشہ دیو چہر
 جہاں گو پر از لشکر زنگبار
 پکن گو بنزدیک یاران خیش
 دتھے داد مردی بمادان کین
 پہ کر مر چھنے کاٹسہ در روزگار
 سلج استخوان چھکھ چو آہن درخت
 بہن پان مارن پہ گو سبے درنگ
 جدا اسو تھے نش دور ژند دچھاں
 کھوژن اسو چھ چوں ماہر کھ و چھٹھ
 بہمن نش سوارن چھ خوف و خطر
 پیاد کرو کھ کنن کارزار
 بلا شک بہ کام نہنگاں گردھن
 دریں جنگ حیدر چھ فزیر یادرس
 مے کینہ چھم نہ پر لے جنگ اوران

بے چھس دے اُسے بہر جنگ و ستیز
 ازیں رزم کہہ میوں شو بیا زلن
 ہنس گے تو ہر کھمہ زن چھوڑ فیضان جنگ
 کئے زون بے چھس بس بھنگ بدل
 بے بوڑھے سپہنویں تم سہمٹا عوہ درخاہ
 قسم چھے ژٹے از پاک پرور و گار
 قسم چھے ز پائے غمبہ و دلجبال
 قسم چھے ز پائے غمبہ دل کرام
 تیرے چھے پھیریں لشکر سہمگین
 بے بوڑھے ابوالمعین نامور
 ازاں جا کر لکھ گرے شتاباں شتاب
 و چھکھ مر غزار اور آشنایہ راہ
 یسے صبحنٹس شیشہ باز فلک
 جہاں بچو آیینہ روشن سپن
 دلاور ترے از خاب بیدار گئے
 بنزد پاک سالار فرخندہ فر
 دو ٹکھ قصبہ پیش شہہ بے عدل

سہمے چھسہ زانہ پشت زون در گریز
 چھے بیہتر کے خواہس اندر دھون
 گرے ہو سپہر کھن ملک کیشہ چھوڑ تنگ
 محافطہ سے چھم ایزد دلجبال
 قسم ہا دو سو گندہ دے ہنس سہمٹا
 کوڑن یسے ز پین و فلک آشکار
 چھے یسے بے مثال و وہم لایزال
 قسم چھے ز حیدر علیہ السلام
 پین سیرت تنہا یہ کر جنگ و کین
 سیاق و زنبہار فرخندہ فر
 پین گے سوہیے لشکر بوڑا آب
 کوڑکھ خاب و آرام ہا سحر گاہ
 کمر بستہ کھوت بر فراز فلک
 زمانہ چوڑی گین گلشن سپن
 شتاباں سوہیے شیر جبار گئے
 گرے ہتھ پیٹے تھے ہر سپہ شیران ز
 ز پیکار و جنگ و سواران فیل

کوڑکھ بوڑا بن سہمٹا آفرین
 زہے مر شبا نامداران دین

مہیار عیار تر عمر عیار

بیستہ کنز گزشتہ پیسے سوارانِ فیل
 پیسوں جمع سہے لشکر بے شمار
 ز ہر ملک آہستہ ز بہر مدد
 گہنشن لشکر اسہاں باشکوہ
 رواں بنو کھٹ طہاس بر تخت زر
 سیٹھا شہریار ان ساجل زہین
 جگر تہ مہیار اون بے پیش
 ہنگام اشقر حیدر نامدار
 اکھ مے نشن تہے ریلوے از ہنر
 دے آپ تازی گرانچاپ زہین
 تہ بیسہ اکھ کنیزادے خوب مے
 اسن آو مہیار اس از قول شاہ
 کہ از راتھ آفندہ آپ گزہین
 یہ بوڑھ سہ عمر امینہ شتاب
 دوون تہ نشن ماجرایہ تمام
 لے تر از راتس بیدار و مہیار روز

تر از راتس آے شاہ بیدار روز
 بدولت خبردار ہشیار روز

لے یہ شار گونڈھ پچھ کنو آسن سہ

مگر کینہہ رُسے چھینا ز دُل دل خُبر
 کرے از ہنر کوہسارن جوموم
 بیک ضرب سُم جانس آہس زوال
 کر بستہ دراو از کینگاہ رنگ
 زمین از خاک زور زریں گلاہ
 بر آہنگ آں دُل دل نامدار
 ہیشدن سہو شمشیر الماس رنگ
 رواں بروٹھ تَس آو عمر گرہن
 گرہن کر دیکھ عمر سس کہ اے تیر بخت
 کہ ایدر غنجر کرخت دودہ فی شاہ
 کرن کیش از چھکھ پیر دیوانگی
 فلائی بے چھس سرور موہتر
 زوالم زور ہبختہ تاج گوہر نگار
 توئے چھس بے لارن کہ شاید رٹن
 بے امداد سالار سارحل دیار
 بے چھس درامت از محکم شاہ جہان

دو پس بڑ ترابن ہا اے عمر
 ہننگ زن سہ ہیار بے بخت شوم
 مگر دُل دل نیشن بچن چھس محال
 لے ییلے کالہ چن ہندے تیر رنگ
 ہیشدن سہو پانس بہ قندیل ماہ
 رواں دودھ سہ ہیار دزد عیار
 کوڑن تمبوہر بستہ خفتن جنگ
 بچن گو بسویہ سپاہن دین
 گرہن تیز شمشیر از خشم سخت
 ڈکس مرد تنہا بچن چھکھ براہ
 دو پس توہ عمرن بفسد زانگی
 لے بے کینہہ چھسہ بیگانہ اے نامور
 دریں تیر شب آم عمر عیار
 تہ بیہ ہبختہ زوالم شمع زریں لنگن
 لے بے چھس امت ایدر ز دوسو یا کسار
 دو پس توہ ہیارن اے نوجوان

لے امیک گوہر دیکھ بھر چھ پختہ کنوتہ
 لے چھاپس مژ چھ: "بے کینہہ چھس نہ دیوانہ اے نامور" لے اتر یس پھر پھر
 شان ہند چھاپس مژ چھ: "سہ آو شیر نہ"

نمن دل دل شاہ مرداں علی
 مژ دست عمرت بمکر و خیل
 موٹھن دار گو ہچو بھر جوان
 تہ دیشٹھ مہ ہیار گو در عجب
 د کیشٹھائے یس چھ گرامی دوا
 چھ اکھ ذریہ بیجہ کے بہ ازنگ زر
 جوانی پینو یو وانی چھے عمر پر
 ز نقد ہی مے کینہہ سہو چھنے این ماں
 دتن مے بہ ست دلاور عکسہ
 چھ طہاس شاہن مے کورمت عطا
 مے دارو دتم اکھ بدل بہر ریش
 دتن تس بدل اکھ دوا از ہمنر
 تہ بیجہ ابرون دون تہ رومہ وایسے
 دے دیت حکم دوا کم یہ شانی چھنے
 مہ گزہہ بر دوا لارو حقن چون نکس
 دزن تھچہ دوا نیون از عمر شیر
 ڈولس پیرکتہ از ریش سورے مہ معے
 ہے روسے تھو سٹھ سپن چون نو غال

گزھن چھم پھیاری و پڑ دلی
 لہ رواں بے پکن عمر و مہیار یل
 کوڈن دارو از تو برو در زمان
 سپن موسے تھو سٹھ بیاہ ہچو شب
 دوپن تس تہ کر میون مطلب روا
 دوپس تھو چھ دارو گرانہ تہ
 ہنگہ چھ غرض ملے نش ہین یہ چیز
 دوپس تو برو مہیارن اے پہلوان
 سبکتر مژ تھو مضع کمر
 دوپن تس پڑیں کر بے بہا
 لہ دوپن تس تہ رٹھ اپن کر بہر خیش
 رواں عمر پنے روٹ کر بستہ زر
 مہ دارو موٹھن دارو مہیار وایسے
 دوپس تھو پڑ دارو مے کافی چھنے
 دوپس تو برو عمر تہ پتے چھے زٹے بس
 سبک پھجہ مہیار پنے کور دلیہ
 بیسکبار سورے موٹھن تھو بروے
 بھس تھو تس روڈے موپہ وال

لہ امہ شاک اترس لفظ (قافیہ) چھ "خیش" چھاپ سپدست بھی لفظ چھ ریش۔

نجل گوئے ہیار بے ریش گو
 دوپس عمر عیارن اے خیر مرد
 در اول دروئے توے کم دوا
 مے نش نیو تھ سورے دوا سر بسر
 خبر یس نو آسے زہر و شہد
 مہ کر وودنی تر اندیشہ اے سر فراد
 بے لائے سہ دارو دم صبح گاہ
 پچن گئے پتھے پاٹھو باہم دگر
 سہ خستہ و چھتہ دود سہ ہیاریل
 ز کتھ پیچھ کرن خستہ چھکھ ہر زمان
 کرن چھکھ مے ستین مسخر ہٹھاہ
 مگر کینہہ ترے چھٹا نا پین دوا بکار
 دوپس عمر عیارن اے خیر سر
 بے چھس نامور عمر دستاں نماے
 مے کرے ترے چھہ عرفقا اکھ بے روہ
 اے حوصلہ چھکھ ترے راست نہ سب
 بے بوز تھ سہ ہیاریل کو تو موش
 تر لکھ گوئے عمر اکیہہ چو باد
 پچن گوئے در لشکر مو منین
 پل آخرو چھن دل دل خوش نرام

تہ بیزار از صورت خیش گو
 ترے کینہہ چھہ نہ مولوم از گرم و سرد
 ترے پانس پچھن ظلم خود تھ روا
 ز حکمت ترے اے بے اصل خبر
 تبس شو پر سنے کینہہ کروں جند و جہد
 مے نش بیاکھ دارو پچھ خوش دوا
 گڑھی روے پیہ پر ز سویہ سیاہ
 کرن خستہ بوتس و چھتہ مے عمر
 دوپن ترے کہ اے خیر مرد دغل
 مسخر مے ستین کرن بے کمان
 ہے وودنی کر تھ ترے تراب تباہ
 کہ سہ وودنی تھ لوط جانس دوا
 مگر کینہہ ترے چھٹا نا ترے میانی خبر
 بے مطلب مے اوسم تر او نم بجاسے
 بچھس پیچھ روئے بے اکھ تار موہ
 بے آخن ترے چھتہ دل دل نامور
 بے روزیں ہنر کینہہ نہ فرہنگ ہوش
 سنے روہ ہیار و اثر و نہاد
 بے مخفی سویہ خیمہ بے شاہ پن
 کھون کا سہ بے غم بے عاش تمام

بے اہستہ ہمایار کو دم کھڑکتھ
 لے رواں دلہن تل سے پایے درشت
 لے بیک ضرب ہمایار کو خستہ جان
 بے خیمہ پکن کو بے حال تباه
 و زان سو بے دہکے عمر عیار
 و چھن پاسبان ہندے سخت شور
 ز بس کثرت لشکر خسرو بر
 سبکتر و دلن جسامہ یے سا اعلیٰ
 کرپن کرکھ تمکو در میان سپاہ
 سپاہن اندر ژاد دزد عسب
 ہنگ و خد لبو سے دلاور عمر
 دو پس پاسبانو کہ اے نامدار
 ز سے و چھ حقن سے لارس پتے ہمجو شیر
 از انجا پکن کو سے عیار مرد
 پکن دوت نزد یک خرگاہ شاہ
 سے طہماس دیو حقن بخاپ گران
 گراں مایہ استایہ تے طشت زر
 مریض تھے از نگہن غمہ شاب

رپن دلہن ریمان خم کھڑکتھ
 کو دُن ضرب ہمایار گردن بے پشت
 ژلن کو سے افتان و خیزان روان
 کرن اوس نفرپ بے طہماس شاہ
 پکن کو سے سو سے فوج سا جل دیار
 بہر سو نگہاں کرن دور دور
 بے لشکر و چھن نے محال گذر
 اندر ژاد بیواہ از پر دلی
 کہ اے پاسبان بے رسم و راہ
 گم تو پیتو چھو مست در خاب شب
 ریو شہر یار سس گلاہ و کمر
 اے و چھن کا نثرھا درپں رہ گذار
 کہ شاید نہ رپہ ہن سے دزد دلیہ
 شتاباں سپاہن اندر ہمجو مگرد
 اندر ژاد سے واپہ در بار گلاہ
 گم تو مست در خاب فخر مان بران
 و چھن تمکو ببالین اں نامور
 درخشاں تھے چوں مہ و آفتاب

لے تے لہ - ہم دو شوے شار چھن چھاپ سپیدی ہتو۔

سبکتر مین تم گرانمایا چپند
 پکن دژاد خورن ز پر مو تراے
 دوپن پاسبان شه دژد دلیر
 دلاور چھمے عمر عیار بس
 دچھمے کنی اندر پس بار گاہ
 دژن در بعل تم جو حبان عزیز
 بہر سو دچھن کو بغر خشد راے
 بہ دیگر طرف نیرو حقن کو جو شیر
 تئیں فوسوس برابر نہ کس
 دں لارس دچھن در میان سپاہ
 پچھے پٹھو کو نیرو حقن، پچھو باد
 سوئے لشکر حیدر پاک زاد

فیلیاں لشکرۂ حضرت علیؑ پندرس فوجس در میان

گمسا نک جنگ توجہ شید شہر بنو طہماس شہساز سینو پٹو کوہی
 ییلے صحنس لال ظلمت شکاف
 سپن درۂ التاج چرخ برہن
 پکن گئے ہمہ نامہ داران دین
 رواں او عمر امینہ بہ پیش
 کریم کیا ہنر گرد مہار ہے
 یہ بوز تھ سپن خشد در سرداران
 درپن حال اکھ قاصدا اکھ براہ
 دتن برسہ پیش سپہدار دین
 کہ دوران کمیتی بوہن چون رام
 ازاں پس کوژن عرصہ اسے نامہ دار
 غیر دژاد از پردیے کوہ قات
 کوژن روشن از جلور میے زہن
 بدر گاہ حیدر شہہ مؤمنین
 دوژن سر بسر اتک احوال خیش
 کہ تھوہ ہسنہ اکھ موے رفسا ہے
 سپن شادمان جملہ نام اوران
 پکن دوت نزدیک شیر الہ
 کوژن بو ترابس سبھا آفرین
 زہن و زماں اُسوئے زیر گام
 شہنشاہ جمشید تر اکھ لچھ سوار

ہنچے وائی از ملک خاور زمین
 تھکتہ سیمتو از رنجِ فردِ سودگی
 پگہ وائر با صد ہزاراں سپاہ
 چھ تھو بوزمت شاہِ فیروزِ بخت
 بھگورس تو سے ٹپے کن ایدر روان
 یہ بوزتھ سپن خوش امیرِ حجاز
 تہ میلہ دراو قاصدِ شیرِ خور دے
 سپن شور نقارہ شاہِ جم
 دتنِ خیمہ خد گہ بیکوے راہ
 بیچتھ کنو سے طہماس داژوئے بخت
 تنے نامدارانِ ساجل دیار
 رواں شہر یازن دران اوژمن
 چھ ہیار در شبِ رومی نامدار
 ہنچے راتھ از بہر دلدل گیاو
 ملک کو گرفتار، یا گو یساد
 دوپس اکر زنی ایشہ یارِ جہان
 تمس کا سہمڑ دار سارے ز روے
 پکن خم کر تھے مے گوشتِ خستہ جان
 بپھلو تمس لوگتنِ حزبِ رسم
 تمس دلدلن لٹھ چھے در میڑ زبر

ہنچے چائرس امدادس لے شاہِ دین
 کرن راتس آرام و او سودگی
 ہنچے چائرس امدادس لے دین پناہ
 ژسے نش ووت یا بار و بنگاہ و رخت
 اُغم خوش خبری سے ز شاہِ جہان
 دتنِ قاصدس جامہ و اسپ و ساز
 جہاں گو پڑ از نالہ و کرا تا سے
 پکن ووت باطل، کوس و علم
 سپن تا فلک شورِ خاور سپاہ
 دمِ صبحدم بیوٹھ بالائے تخت
 سپنو جمع پیش شہہ نامدار
 یکن تہموز ہیار شبِ رو سوخن
 ولیکن چھ کتر ز عمرِ عیار
 خبر کیشہ چھنے، کیا کورن، کونہ او
 تہ نیت وائر ہے تا دمِ بامداد
 سہ ہیار بو راتھ سے نش و دان
 وچھم نے بھٹس پیچہ تمس تارِ معہ
 کر زھیون ست چھس پھو بتنِ استخان
 پیومت نیم کشتہ، گرتو ہوشِ گم
 ازاں لٹھ تمس ختہ گوشتِ کمر

پُر زخموں سہ سہٹا، کینہیں دین نہ جواب
 کوڑن تمکو سہ ہنیاں شبر و طلب
 تھے اُون مُت یہ کمر چھی کالس زوال
 مگر خار و رسوا گڑھتہ توہ اکھ
 سہٹا کار چھم کر مہتین درجہان
 یہ کینہہا یہ پیش ام امشب بہ سخت
 دوئیں شہر یارس نشے سر بسر
 یہ پہلو لگن تے سہ زخم دشت
 سپینو خیر شاہان لشکر پناہ
 سہ طشت و سہ استابہ زر نگار
 چھنے گنہ زنا تہہ ہندائے عجب
 مہلکن شور و غوغا بہ بانگ بلند
 کرُن کشتہ دہ پاسبان در زمان
 گڑھن جمع گردان جنگ و ران
 مے رو دینہ وہ فی کینہہ مجال درنگ
 سپینو جمع لشکر چو درمویا بے نیل
 تھے شیر و فیلان خنجر گزار
 کہ شاید از پس ملک گڑھ دورتر
 پین ملک اسہ روز بیہ برقرار
 مے پیچہ بخت برگشتہ واروں گڑھے

مے نش وہ فی سہ نہر تھ کو از اضطراب
 یہ بوڑھتہ سہ طہاس گو در عجب
 دوپن تے کینہہ کو متن چھے یہ حال
 ہنہ یور داوا دچھن تہے گیا کھ
 دوپن تمکو کہ ایشہر یار جہان
 مگر مچھ او مورا مے زائہہ و چھنے سخت
 ز نیزنگہا یہ دلاور عمر
 سہ دلہل کدُن ضرب سہم تے بہ پشت
 سراسر دوئیں ماجرا پیش شاہ
 در اثنا بے اپن ووت خدمت گزار
 چھہ دوہوے تھے زور نیمتی بہ شب
 یہ بوڑھتہ سہ طہاس شاہ کو نژاد
 کوڑن قہر ارن تھے پاسبان
 دوپن شہر یارن کہ اسے سرداران
 کرُو توہی مے امداد و فی کینہہ جنگ
 ز درمی یا و خہ شیک از سواران فیل
 سپاہان جنگی چھہ سستہ لچھ سوار
 گرو جنگ باد دشمن کینہہ ور
 ہنہ کشتہ دشمن گڑھن یافرا
 ہنہ زن زمانہ دگر گوں گڑھے

چھ کس رو دمت در جہاں جاودان
 ازاں پس کوڑن محکم نپرن سپاہ
 بنیکار شیران سائل دیار
 یکن در اے مانشد در کویاے شور
 دوان کوڑن پس پنبہ زن انداف
 ز سیم سمنان ز پس گو تباہ
 ہے روے عالم سپن پر غبار
 ہزاران علمہاے پرجم سپاہ
 ز بس بانگ نقار ہا باشکوہ
 ز کیوان کھستہ کو دم گاو دم
 ز کرنا تھتے شور پو در جہاں
 بشدت ز خر مہر کو شور سخت
 محل قصبہ گردان خنجر گزار
 کہ کھ صف در اں عرصہ سے جنگ کین
 جہاندار طہاس واژوئے بخت
 چپ وراس تس شیر مردان جنگ
 بنیاحس پیچٹن تم سواران فیل
 مرتب سپن سائل جلائی سپاہ
 بیستہ کنو سپہدار ملک حجاز
 محارل کرختہ در کمر دوا افتاد
 پنبہ = پھمب نداف = دوان

کرختہ دور گئے کیتو شاہنشاہ
 پیے جنگ در عرصہ سے رزم گاہ
 سپن بر سمنان و فیلان سوار
 دلختہ خود و خضت ان در خشاں پور
 چو گہوار جہاں سپن کوہ قاف
 جہاں گوڑن آشوب فیلان سپاہ
 سپن آسمان وز سپن تیر و تار
 یکن درایہ بالا تہمتے ہیمچو ماہ
 سپن دلوپ در بیابان و کوہ
 مہ کیوان و سبتہ پو ز بانگ ترم
 سپن شیر و اژدر کوہ من مژنہاں
 ز ہا بخت سپن زور کو لختہ تخت
 بہ صحراے کین در اے سبتہ لچہ سوار
 سپن زیر لشکر پستائل رزمین
 صف قلبس اندر بزرین تخت
 تہن ہند سلج استخوان تہنگ
 برابر رٹختہ جاے تم تا دھیل
 وڈختہ کوڑن در غبار سپاہ
 علی ولی حیدر سرفراز
 سپن چون اسد دلہاں سپن پیٹ

بیکبار شیران تازی نژاد
 کرکھ پیشرو سوعے مغلّا علم
 یکن دڑاے گردان گردوں خیال
 سپہدار دیں در صف قلب گاہ
 دچھو کتو جہاں پہلوان گزین
 سوعے یہ چپ ابو المعجن از خشم و تاب
 سینو لشکر آماج بر جنگ کین
 رداں تیز خنجر کبکھ از نیام
 مٹیکھ مقود گراں گویہ زیبا باشکوه
 کرکھ راس سوعے چکر ہاسنان
 دیکھ خلق در چرم مایہ دواں
 کمانن برکھ راس پراں غنڈگ
 ز ہر دو طرف دڑاے جنگ اوران
 ز ساحل سپاہان کوہی نژاد
 گرا اوس تمھوے بزیر اندروان
 دلہتھ بو گزرس ساز و برگستوان
 سہ گرا اوس پواں شیر بس زورمند
 دمنہ گرا ، نار ثابن بہ کین
 یہ ماڈاں کین گو چو آہن و رخت
 کزین کرکھ سوعے سپاہان دین

مکھستہ گے بر اسپان آتش نہاد
 ز نصرت من اللہ تھتھ پیچھ رقم
 کرکھ صف بمادان جنگ جدال
 کس دھتھ چو خود رشید رخشاں گاہ
 سہ مالک ایا گوہ رزیہ آہن
 سر نیز دھتھ بر روضہ آفتاب
 ز ہا بھتھ و بستھ کوہی گے در زمین
 سپینو تشنہ بر نعمہ روہن خوان خام
 ہئے لزمہ گو در تن خسار کوہ
 کڈی گری ہٹیکھ یک کپ ٹھان
 بر د پٹیکھ گردن کشاں پاپال
 کڈی ہٹیکھ پنجپہ شیر و پنگ
 قوی پہلوانان و نام آوران
 سوار انہر دڑا و جوشاں چھ باد
 تنور تہ محکم تر از بیستون
 ز سر تا قدم گز گوشت بو نہان
 تنور تہ ہم تیسرہ قد بلند
 ز طن اوس کوہ از سیم آہن
 ہئے رداں ستاد چوں کوہ لخت
 کو اے شیر مردان پر خاش و کین

چھ تپا کاٹھہ ز شیران جنگی پلنگ
 مکہ آسہ سیں نامہ دار و دلیر
 کہ مولوم پینس دین کس ہزبر
 دواں مارکن بوڑ تمھو سٹھ لاف
 تڑپن خاک از نال آتش نہاد
 بغورن کڈن تمھو سوعہ بڑنہ تیغ
 دینیمہ سپن تس کلس با سپر
 تھکے زین و مرکب ہمہ ساز و رخت
 سپن سار علی پست با خون و خاک
 سوارا دویم از سواران فیصل
 سرفیل با تارچ زریں رنگار
 بگردن تھکس طوق زریں طراز
 پہنچتھ کوہ زن بر سرفیل مت
 سبک مالکس پیچھ کوڈن تڑنہ فیصل
 کڈن تیز شمشیر خارا گذار
 کوڈن ضرب تمھو بر سرفیل بان
 ز شمشیر سے استخوان اوس سخت
 بیکیار سے فیلبان کو بشور
 ہم آیدر سے پیچھ نیر از بہر جنگ
 سے نیرن کڈن جنگ با شمشیر
 سے آیا ایٹا تاب در جنگ بھر
 کوڈن تیز شمشیرک خارا شکاف
 بر آں سار علی پیو گڑھتھ پھو باد
 لکوڈن بران سار علی بیدریغ
 تہ بیہ سپنہ پیچھ پشت ناف و کمر
 ز پر کالہ کڑی نس بیک ضرب سخت
 ہمہ خود و برکستوان چاک و چاک
 پہو سے در او جوشاں تر از رود نیل
 مڑھتھ سے از گوہر شاہوار
 بڑھتھ فیصل سورے بڑین ساز
 رڑھتھ گوہر زیے استخوان سے بدست
 بشور آو مارکت چو درو یابے نیل
 بجولاں اوڈن اشقہ راہوار
 روڈن تمھو بجایے سپر استخوان
 سپنہ کڈن شمشیر کو لخت لخت
 کوڈن تمھو سے فیصل دلاور بدور

لکھنؤ شاہین دہن چھ تڑپن و جھڑ سوعہ آہ قلمی سودا مطابق درس کرینہ

بشت تثن استخاں یک قلم
 جہ اگو سراپ مالک ز تن
 بمانند کوہے سہ گریو بخاک
 پیاد سپن مالک نامدار
 ہیوتن نام یزدان تمہ بر زبان
 کوٹن گوہ ز د ب بر سر نیل مت
 رواں فیلباں فیل ہجھ پیو پتھر
 لگوون اکے ضرب بر فیلباں
 دل فیلباں سپن پڑ شکوہ
 بیکبار دہ فیل جھنگی سوار
 روٹکھ مالک اشتر اندر میان
 پیاد سہ مالک بغیلان مت
 وچھن بو علی در صف قلبکاہ
 دوپن گرد بو المعجنس اے سوار
 جھنبت پرن اشقراتشہ و سیر
 رواں ووٹھ ابو المعجن نامور
 ترلن بو چھ پیچھ ڈوٹھ مارن ابر
 جھنبت سہ اشقر ہیوتن ہرکاب
 رواں کھوٹ سہ مالک بر آپ دلیر
 سیک کڈ ابو المعجن تیغ تیز

کوٹن ضرب بر آپ مالک دژم
 رواں ووٹھ ز زین مالک تیغ دن
 بیک ضرب آں استخاں گوہاک
 ستاد بمادان سہ روڈ استوار
 تثن گوہ ز آہن براں فیلباں
 پتھر پیو سر نیل با خاک پست
 دگر بار گو مالک نامور
 سپن ریز ریز تیس استخاں
 ووٹھتھ آے یکبار مانند کوہ
 دماں آے بر مالک نامدار
 گئے زون بمشل پلنگ تریان
 رٹھتھ گوہ رزیے شیر پیکر بست
 پیاد سپن مالک رزم خواہ
 پیاد چھ مالک کزن کارزار
 بر امداد مالک تر گڑھ گرم خیز
 کوٹن تو سنا اکھ آیا زین زر
 کرزن بو چھ پتھ دم دوانی ہزبر
 بنزدیک مالک گڑھتھ پیو شتاب
 سپن فیلباں پیٹھن ہجو شیر
 سپن فیلباں پیٹھن گرم خیز

جہاں گنہگار ماکت بہ گوہ رزگران
 ابو المعین از خنجر آبدار
 ہست شیر مردو دودہ یو یک زمان
 و چھتہ دون دلیران ہندے کارزا
 دو پچھ تھو نہ غرتہ ہم شیر جنگ
 دشن حکم لشکر ہم ہم گروہ
 بیگبار سوعے لشکر بے حساب
 رواں شہر یارن جو در سو یا ہے پیل
 پتے درے بال لشکر بے شمار
 ز انبوه لشکر و سھتے کے جبال
 مہ ماکت تہ ابو المعین شیر جنگ
 لہ و چھکھ یام تشہ یون بیکران
 زما کر کھ بریاں اسپان غسان
 پکن کے مقابل بہ ساجل سپاہ
 ندان شاہ طہاسن از خشم و کین
 گرد سپاہ و کویش و درن کارزا
 اے از دتن گر چہ گشتہ گزشتہ
 بیگبار و زشتہ لشکر از ہر گران

سوارس بہ فیل اوس یکسان گران
 دہنمہ گران اوس فیل و سوار
 کر کھ گشتہ دہ فیل دہ فیلان
 سپن خیر طہاسن بد روزگار
 ہست ز نندھاؤن بہ فیل و پلنگ
 گرن حملہ یکبار مانسہ کوہ
 و سھتہ آہ ہر سو چو سلاب آب
 گردن برونچہ ساری سواران فیل
 ز شیران خوانار سھتہ لچھ سوار
 سپن ز لزلہ در جنوب و شمال
 بہ مادان مقابل ز جنگی پلنگ
 بشور آسے تم گرد جنگ اوران
 دہ مستی ملکہ گوہ ز تیغ و رمان
 کر کھ بستہ در پیش طہاسن راہ
 دوین اے دلیران ساجل زمین
 ہشتکین بہ دس ہم ز خنجر گزار
 ہست پشت دشمن شکستہ گزشتہ
 و لچھ در میان تم ز جنگ اوران

لہ آچھ چھاپس منز بیہ پھر خضر شازن ہندو مہر چھ اول بدل کا ریتو۔ تم آہ درن کوہ

بہ شور آو سالارِ خیبر کُشاے
 دو بھتہ آے نیکسر سپاہانِ دین
 رواں راو حیدرِ مایہ سا جل سپاہ
 کوڑن نارِ یہ حیدری از بکلال
 پتھر پیسے سوارانِ ز فیصل بکلال
 بیکبار شکم بہ شور آہ سخت
 لہ سپہ پوز کپڑے و از دُجانب سپاہ
 ۲۰ عو موڈ گراں ہا سپہ پوز ژالہ بار
 و سن اُسو خنجر چو بارانِ سخت
 ز بس استخوانِ ہا پیون چوں تگرگ
 کرن شور فیضانِ کرمست اُسو
 ز بس گردِ گو تپہ چسپرخ برپیں
 رتس منز سردست و پا بر سبیل
 اُکھتہ کینو سپہدار دلدل سوار
 نوں بھتہ گئے اوس دلدل چو باد
 کرن پیٹہ کئی حملہ بو ہا پچو شیر
 چھکن نار بو از دم ذوالفقار
 ہئے پتھر مایں ز فیضان سپاہ
 کوڑن یک قلم تیز دلدل ز بھتے
 بڑھتہ دیت کچہ بر فوج سا جل دین
 ہئے چوں پلنگے گوشت کپڑہ خواہ
 ز ہا بھتہ و سبھتہ آے سنگین ببال
 تباہ گئے ہزاران سوار و سبھتہ
 ہوتو تگھ از دُجانب کرن لخت لخت
 کھسبھتہ گئے سر نیز ہاتا بہ ماہ
 گردھن اُسو با خاک یکساں سوار
 گردھن بو سوارن برتن لخت لخت
 گرم گوشتن اوس بازارِ مرگ
 گردھن زیر کیتیا زبردست اُسو
 ز بس خوں سپن زبرد ریشے زمین
 پیٹھو سا سہ بدو اُسو خرطوم فیل
 ز تن شیر و فیلن سہ از ذوالفقار
 ہزاران ہزاران کرن بو بباد
 گردھن فیل ہتھ بے سواران بڑہ
 کر گویا پیون صا بھتہ پڑہا
 ز خرطوم فیلان سپہ پوز بستہ راہ

لہ پتہ ہم دو شوے شار چھنر چھاپس منز تگرگ - دودھ خرطوم فیل
 ہسٹہ کمر

سوارن تہ فیملن کرن لختہ لخت
 پلنگن تہ شیرن کرن پست اوس
 سپٹا فیل با خاک یکساں کرن
 ز خرطوم ہا اوس نے کینہہ شمار
 جہاں کورمتن پر ز شور و فغان
 بہ خنجر کرن فیل ہنے چاک چاک
 کوڑن پشت ماہی ز خنجر تباہ
 سواراں و شیراں ژڑن صنف صنف
 تہ بیہ ہر ز شمار و فیروز شاہ
 ژڑن اُسو سا جل سپاہن بہ تیغ
 کرن بے ہر پروا تھے نامدار
 ژڑن سہلی یں بشمشیر کین
 ہمہ خونہ مالا بگو رزم گاہ
 سہ صحرا بے سہ جل کوہستان سین
 چہ از کارفران و چہ مؤمن سپاہ
 نظر تھو کرن بر یسار و ہمین
 ہنہ قطر زن پیش در عیابہ نیل
 مقابل اُکس مؤمنس اکھ ہزار
 گز تھن مار از دست اپن مشرکین
 ز اسلامیاں روز تے کاٹھہ سوار

بیہتہ کینو سہ مارکت بگو پال سخت
 کرن حملہ پوئ فیل سرست اوس
 سپٹا فیل با گشتہ بے جاں کرن
 ہزاراں کرن گشتہ فیل و سوار
 ابوالجہنم سب طرف از ہسان
 بہ نیز کرن فیل با ہر ہلاک
 کوڑن از ہسان خستہ تھو رستہ ماہ
 وڈاؤن تھے فیل با ہر طرف
 پھٹے باٹھو سیاف لشکر پناہ
 کرن جنگ بے ہر طرف بیدریغ
 پیون استخاں ہا رمتن بے شمار
 تھامی ہمہ لشکر مؤمنین
 تھو گشتہ گے ساجدانی سپاہ
 ز بس معرکہ ہا پرستہ ماداں سین
 رزواں سپہرو از دُجاں تباہ
 رواں بو ترابن دراں جنگ و کین
 سپاہان اسلام ڈھچھو قتل
 سپاہان کارفر و چھن بے شمار
 گیس راے در دل سپاہان دین
 ہشتک دن یٹھے روز اپن کارزار

گزشتن سپهر حقن بر کنار از میان
 یکن گو بسوی سپاهان دین
 ابوالحسن گزشت نام آوری
 هفت گزشتن یکتا روز جنگ و جدال
 اکھا زنده روزن از اسلامیان
 جدا روزن از لشکر مشرکین
 برابر رخن جاے دامان کوه
 مقابل لگو با سپاهان جنگ
 چھ درمی یا کنار س رختہ تم مقام
 کرد تکیہ بر نصرت رکوردگار
 پس و پیش آسن سپاهان دین
 گزشتن غرق ساری بر درمی پاپ آب
 یہ تہ سپر پیو سارنے دل یسند
 دماں در صفت قلب س جل دیار
 کہ لرزاں سپن گنبد چرخ پیر
 کدھتہ نیکھ از لشکر مشرکین
 کور کہ حملہ بر فوج س جل گروہ
 مقابل ابا لشکر کینہ خواہ
 دو حصہ آے بر لشکر مشرکین
 ژ پٹنہ ہیتو کہ یکبار س جل گروہ

چھ بہتر جدا روزن اسلامیان
 کوڈن تیز دلدل دراں جنگ کین
 کزن کہ یکھ تس مابک صفدین
 کہ اے شیر مردان گردن خیال
 دریں جنگ فیدان و شیر زیاں
 چھ بہتر کدھتہ یم سپاهان دین
 سراسر گزشتن سپر حقن ہنگروہ
 ترے زنی اسی چھ چون ببر شیر و جنگ
 سپاهان س جل زبس از دھام
 رٹو اسی پس پشت این کوه سار
 دمو اسی برختہ بر سر مشرکین
 کرو حملہ یکبار از خشم و تاب
 دمو دو پہن آسرو از جھنڈ
 بیکبارگی تم ترے خنجر گدار
 تھتہ کافرن منز ملکھ دار و گیر
 بیک ناپ ساری سپاهان دین
 سپاہو روٹھ در پس پشت کوه
 دلاور ترے گے پیش روی سپاہ
 پس پشت فوج سپاهان دین
 سوار کہ حملہ یکبار از روی کوه

ہنمے شیر و فیلن کمر کھریز ہما
 کوڑن سا جگس منہ پیا رستہ یغیر
 گڈن گرہ از فوج سا حل دیار
 سوارن کون اوس زیر و زبر
 جہانا کوڑن نیز سستین تباہ
 بہر سو کون بو رواں جو بے خون
 گوشت تشنہ یہ خون چوں نر شیر
 کزن جنگ با فوج سا حل زمین
 پیون بے سواراں قلعہ اراں قطار
 پیون برو تھپے یس کزن لخت لخت
 ز بس گشتہاں سپہنو بستہ راہ
 ہنمے برون تھ فوج شہہ بو تر آب
 انن حملہ یکبارگی ہمگر وہ
 گریزاں سپن فوج سا حل دیار
 زلن گے پیون گے بو درو یا بے آب
 سپہنو غرق درو یا ہزاراں سپاہ
 رزاواں سپن فوج سا حل تلف
 بخون و بدرو یا شناور کوان
 ہز پختہ کھنہ حقن زلم ز صحرایہ خون

گڈن کھ تیر و شمشیر تے نیز ہما
 شہہ بو تر این بٹ شمشیر تیز
 زلن فیل ہما از دم ذوالفقار
 سہ ماکت ازاں گھرہ یسے گاومر
 ابو المعجن از بس گوشت کینہ خاہ
 سہ سیاف از خنجر آ بکون
 سپہدار ز نہار خوار و لیر
 سپاہان تازی ز بس خشم و کین
 کزن ناری بو حیدر نامدار
 گوشت کینہ و شاہ فیروز تخت
 سہٹا گے سپاہان سا حل تباہ
 رتمن بو پس و پیش درو یا بے آب
 پس از پشت اسلامیاں اوس کوہ
 سپاہان ملک دہہ بزن، گرو دار
 سپہنو عاجز اندر درنگ و شتاب
 گذر بستہ اوسکھ ز ہر سو بے راہ
 سپہنو گشتہ نے توڈ از ہر طرف
 پیہنو خستہ و گشتہ جنگ اوران
 سرانجام گو فوج سا حل زو بون
 لہ و شہار چھنہ چھاپ۔

گر میزاں سپینو لشکر کو هیاں
 زواں آو عمر اُسیبہ شتاب
 کوڑن غرض از فوج سا جل یار
 گر میزاں تے گئے ز بیم بِلشک
 دلا در سپہمدار فیروز شاہ
 اگر چیر بکھ پوت تے مشرکین
 کہان گرد بو المعین نامور
 بچن گئے بہ امداد فیروز شاہ
 گر نہ صحت پیے بنزد یک فیروز تخت
 کوڑکھ جنگ برپا در آشاب راہ
 سپینو گشتہ رقم کا فراں بے شمار
 بیسیچہ کنوئے رُو در رزم گاہ
 پریشان سپین سخت طہاسر شوم
 جہان و چھن سخت ماتم زدہ
 کوڑن گر یہ زاری بحال تباہ
 سپاہ اُسو موجود اکھ لچہ تمام
 سپین سخت در مشد تے تنگ دل
 ییلے زن ہنر مچھ کھیتن ڈول نہا
 سہ طہاسر واژوں ازاں رزم گاہ
 سرا سپیمہ گوشت سہ واژوئے بخت

شتاباں پتے گاگھ اسلامیاں
 بنزد یک میت در شہبہ بوڑا با
 گر میزاں سپینو لشکر اکھ لچہ سوار
 او نیکھنے رتمو کیشہ تہ یارے جنگ
 پتے چھکھ دون با تباہی سپاہ
 گر نہ صحت مار ساری سپاہان ہن
 سہ مارکھ سپہمدار فرختہ فر
 پوتکھ سہ تو عمر اُسیبہ براہ
 کوڑکھ دشمنس پیٹ گئے محلہ سخت
 فراواں کرکھ گشتہ سا زل سپاہ
 پریشان سپینو تھو بہ اندر فرار
 سہ فتاح و قنبر تہ شیر الہ
 زچس تے رچس لشکر مرز بوم
 ہنہ خیمہ و خدگاہ برہم زدہ
 وچھن پانترھ لچھ مؤدی متوا سپاہ
 گوشت باقین کلہم قتل عام
 نہایتھ پرالند گوشت نعل
 شب تیر گو در جہاں آشکار
 جگر خوں پکن گو سہ یے بارگاہ
 دہ اندیشہ از بیم و تلواں سخت

رواں بو ترابن بروشن رواں
 نگرندھ کن خبر وہ فی ازاں بارگاہ
 چھہ کھنڈ پانھوئے در شتاب درنگ
 رواں در اوفتار فرخندہ راے
 کرن شکل بر ہیئت ساری
 یکن دوت نزد یک پردہ سراے
 کرن تمکو نہ بیرون پردہ نظر
 کر تھ تکیہ بر تخت طہماس شاہ
 ہائے کیشہ زنی از سد رواں نامدار
 ز حیدر اتمو تومن داستان
 تمن کن دین او س طہماس شاہ
 مے وونی کین سپہ اسو تھ لچھ سوار
 بر آندہ کاہر مے چھم قتلی راے
 بڑ چھس فکر اندر چھ کیشہ پار وہ فی
 ورنو توہر بے کیاہ چیاہ وہ فی اکھ کر
 نہ چھم روسے صلح و نہ راے رستیز
 ہشتک دن بڑ ٹھہر تراوی تھن ملک و تخت
 نہ کشور مے روزن، نہ فرزند و زن
 نہ دشمن کریم تختہ تہراج سخت
 چھہ بیہتر مرون مین در جنگ و کین

دوپن سوہے قنار، اے کارواں
 و چھن کھنڈ روہن پچھہ چھہ طہماس شاہ
 ورن کیاہ چھہ مے در او سورات جنگ
 کر بستہ از نزد شیر خداے
 یکن تراو در لشکر از پردہ
 نہ مخفی پتھر بٹوٹہ بیرون نہ جاے
 فروزاں و چھن ساہ بدی شمع زر
 بہتہ نامداراں تھس پیش گاہ
 بہتہ پیش طہماس بد روزگار
 حدیث علی بو تمن بر زبان
 مے کو تخت برگشتہ واروں، سیاہ
 تھو کھو شکر اندر کارزار
 ہائے ہوش تے جس چھہ بے
 نہ تے کوس آوار تے مار وونی
 مے وونی کین یون چھہ کاہہ مشوہ
 نہ چھم جاے بہن نہ پائے گریز
 زاکھ گریہ بڑ کھنڈ کن وں از تخت
 نہ گنج و نہ لشکر نہ بیونہ من
 نہ تھادہم نرم خاہنے تاج و تخت
 بے سہر سپدن مے پردہ نشین

مرون مینا کھ جھنگاہ سے چھم بھنگان
 وٹن بو پتھے پٹھو طہماس شاہ
 دوپس سرور و سار و پے در جواب
 درپن گفٹگو تراو درباں ز در
 چھ اکھ قاصد اکھ نہ جمشید شاہ
 ہنسکہ آسہ حکم شہہ نامدار
 دتس محکم شاہن، سہ قاصد روان
 کو وٹن نامہ از مہ ہر جمشید شاہ
 سبک نامہ مژدن پورن سے تمام
 کہ اے شاہ طہماس فرخند بخت
 مے اوسم دتس چون گرد کمال
 وچھم چانز لشکر پریشان گڑ
 وچھم تاج سے تخت چوٹے خراب
 یہو سے حال گوشت سے چھم بس تباہ
 گوہ ریز ووتا حمیتہ رنخا ورنہ پن
 بے کور نسس پرکشد، آوارہ، خار
 از انجا پن کو چو بار دھان
 رواں تو پتے گوہ درو یا سے شور
 وں آست چھ در ملکاب ساہن بند
 رپاہ چانز مابن ہزاراں ہزار

وچھو آسہ کیہ گر درش آسمان
 کزن آفریں آسوس پلچہ سپاہ
 یہو سے مشور اسار نے پوہ صواب
 کو وٹن غرض پیش شہہ نامور
 چھ آست یہو سے بر در بارگاہ
 دتس بار در خدمت شہہ یار
 اندر شاو نزدیک شاہ جہان
 تھو وٹن پیش طہماس نشکر پنا
 پتھے پٹھو تاس اندر بو پیام
 سوار رہے چھکھ لپم بہخت
 ویکن نہ چھم یام چوٹے یہاں
 ہمہ کشتہ، خستہ، گریزاں گڑ
 دو دم دل، رٹے پیچہ گام ہنسک با
 نہ تاج و نہ تخت و نہ گنج و سپاہ
 کو وٹن کشتہ مہوٹے برادر بکھن
 نہ ملک و نہ کشور نہ خیش و تبار
 دو وٹن نہ یخ آن شہہ قہرمان
 کڈن یخ دیوان کوہ بلور
 رٹے بہشتن چھ تاس ہنسک پن مساد
 تین تاس اکھا آہ اندر شمار

تہن کیشہ پہ پچھے نے حساب د شمار
 بہ دیمو یا کرن غرق چانی سپاہ
 سپاہ جاؤ اٹھ لچھ نرن گئے جنگ
 ابرا المعین گرد، فیروز تخت
 سہ حیدر چھوڑن گئے زون براہ
 چھ میر نے صلح، اے شہبہ نامور
 کرد اسونہ زنی چار بل اتفاق
 ییلے مہنٹس مہر رخشاں گڑھے
 اکھتہ کنوڑیا کد سیتو اکھ لچھ سوار
 سہ حیدر گئے در میاں اسورٹون
 نہ چھس وڈی پٹن ماکت رزم خواہ
 گئے اسے سے حیدر نامدار
 بہ بوزتھ سہ طہاس شاہ شادگو
 دتن قاصدس خلعت و اسپ و ساز
 سہ قنارچ رانا، بھفہ خندہ راسے
 رواں گو بنزدیک مہر چو باد
 بہ بوزتھ سہ حیدر سپن در عجب
 دوپن کیا چھ پروا اڑیں مکروفتہ
 ہنگہ زن سہ جمشید خاورد زین
 نہ روز پس پن ملک نے تاج و تخت

کرن تم خراب و تہہ، خستہ، خار
 بہ خود نہنگان، بعد سال و ماہ
 پتے گو کھ ماکت چو غراں یلنگ
 پتے کھ کھ چوں ابر خواہنار سخت
 نہ چھس کانہ مددگار نے کانہ سپاہ
 نہ ہنو تراوی تھن کپنہ از دل غیر
 مگر اسے نے کیشہ ز مکر و رفاق
 ہئے روز روشن نمایاں گڑھے
 بیستہ کنوڑیا میرے ابا صد ہزار
 بگو روز نشیر و خنجر زون
 نہ بوا المعین گرد نے کانہ سپاہ
 کرد اسو تباہ تو سندرے روزگار
 اڑیں غموش خبر خا طہ آزادگو
 رتا باں سہ گو پیش جمشید باز
 ہئے اوس بوزن ز سر تا پای
 کوڑن تس نشن سر بسر قصہ یاد
 کہ سبایہ رڈٹ تھو بدندان و لب
 کہ باکھ وگ گو جفت اس گو سفند
 مے پیچٹ نیر ایدر پیچے جگ و کین
 کرن خار و برہم سہ شورید ز تخت

چھ بیہودہ تہس دو تھمتن اپن خیال
کرن بارہا آزمائشیں بجنگ
یہ یا مٹھ کڈن تیغ رخشاں چو ماہ
یہ یا مٹھ دوپن گو بجایے نہماز
کوڑن سجد سوئے خواہیے الہ
سہ رچھ دُن چھ ہر کائنسہ اندر پناہ
رکوع و سوجود و قعود و قیام
کرن بوشیس تا بہنگام بام

فتاح سندھ خاب تہ تمیک تا سپر

شاہ ولایت حضرت علی سندھ بیک وقت ساحلی تہ خاوری فوجیں
سیہو جنگن

یہ شاہ اوچتم بڑیں کھس
سناں ہاے زریں سپر آشکار
رداں آدفتاح فرخندہ راے
کوڑن عرصہ، ایدر ور خوش آقب
وچھم سپر او براسپٹا سپہ گین
سپن آتش افشاں سہ ابر سیاہ
ازاں ابر مارا وچھم ہچو کوہ
تہس مار سند دم روٹم میس بدست
دوپن میس نہ تراوم اچھ اپن زمان
بام = طبع

نیر دراو باتیغ و زریں سپر
زہا بچھ نہاں گوشب رنگبار
بنزدیک سالار خیمبر کشاے
مے از راحہ خابا وچھم بل عجب
سپن ظاہر از طرف فتاور زمین
ژلن گوس، روڈس بہ اندر پناہ
سہ دیشتہ مے گو پاد در دل شکوہ
بنا کہہ مے کن پھنور مے مارست
نمن پانہ سے کن یہ نار دمان؟

بیکیار بیجاں سپن اژدہ
 دشن دام تے تیون شکستہ سہ نار
 بیکیار بیدار سپنیں ز خاب
 ز تائیر کیا نیر ظاہر نشان
 چہ آمتی ز خاور زمیں ہم سپاہ
 چہ نئے کینہہ تر پروا ز نار چین
 پیشماں سہ گزہدہ اؤخر از کارزار
 شتر پیس پانہ سے در شکم نار و زہر
 از پس خاب اصلانہ کینہہ غم مبر
 بہمراہ اپن قنبر نامدار
 در پس ہر د لشکر بہ ماہدان جنگ
 دروہ چو شطرنج بازان، زہر شاہ
 بیستہ کنو سہ طہاس اکھ لچہ سوار
 دماں ہچو آتش گزراں ہچو پیل
 پکن در او شہہ روخ پیہ کارزا
 زمیں لہ زہر گز در نشیب و فراز

رواں دم تہندے کوڑم میہ رہا
 لہ بیکم مژر تہو دہن ہچو غار
 تہ دیشہدے کو پادہ سنخ اضطراب
 خبر چھا از ان ابر آتش فشاں
 دوپس بوڑا بن سہ ابر سیاہ
 تہے کیا چھکن نار در جنگ و کین
 شہنشاہ خاور زمیں گو سہ مار
 ہچے پانہ سے زالہ از نار قہر
 تہ تائیر خابس چہ اے نامور
 تہ بہہ اندر پس صبا پگاہ برقرار
 بیدار گئے زون گزہدہ چوں پلنگ
 بیستہ کنی نہر در اے در عوہ گاہ
 اکھ کنو سہ جمشید باسد ہزار
 لہ گزہدہ صف مرتب ز اسپان فیل
 زداں شیر حق دلدلس گوسوار
 کوڑن تہو بہ ماہدان کین تر کتا ز

لہ امہ شارک گہہ ڈنیک ہیر آو مسودہ مطابقت لیکھنہ۔ چھاپ چہ چہ پٹھو
 ع بیکیار مژن دماں ہچو قار لہ پر شار چھنہ چھاپ سپدست لہ اٹیک
 چہ دویم ہیر چھاپ۔ گہہ ڈنیک آو مسودہ پیٹھ تارینہ۔

میان دُشکر کرنِ تمو عیان
 ازاں پس کو دُن تیز دُل دلِ براہ
 دو پین شاہِ جمشید س' اے بد نژاد
 ژئے ہیو کا نہ تہ دیو کھنہ بیماں شکن
 سنے چوئے محاسن بو ژ چھکھ را باز
 ژ کوڑ مکھ ز بند گراں رُستگار
 ارنہ سیر دُشکر ز مکرو نفاق
 ہچے چانہ خاطر ز شمشیر کین
 ژئے پیوستہ ہمراہ دُشمن کوڑ تھ
 سنے پیچھے اکھ باد دُشمن کینہ ور
 وچھتہ بارہا میاں ز مردی بختک
 کوڑ تھ تی فراموش تھو تھنہ یاد
 دو پس تمو ز دل یم خیالات ژ او
 بجز کینہ جستن بہ کر کینہہ کلام
 سر تھ کلہم میاں ز لشکر بباد
 تباہ ژئے کر تھ خیش پیوند میاں
 پے آوارہ کوڑ تھس خراب و تباہ
 ہشکر ژئے سنے کر تھکھنہ آوارہ خار
 او تھ میاں بہ تخت تاجس زوال
 مگر چھنے پے اپن قصہ گوشت بگوش

ہنر بے مردی چو شیرِ ثیان
 پکین ژ او در قلب جمشید شاہ
 در اچھر ژ او کھنہ خسرو بہاد
 دغا باز، مکار، پر مکرو فن
 پے زو منہ کذاب چھکھ چیلہ باز
 پتو دُشمنس سیر تو سپنکھ ژ یار
 بہ ہمراہ دُشمن کوڑ تھ اتفاق
 پے از خو کوڑ م ملک ساہل زین
 کوڑ تھ ظلم پانس پے برس کوڑ تھ
 کہ حالانکہ اے ژئے میاں فی خبر
 دزن چھائے نش اژدہا و پلنگ
 دبار سنے پیچھے اکھ ژئے برفساد
 سنے نش و مہ فی ژئے امید یاری تھ
 ژئے بیہودہ چھی یم خیالات خام
 بہتر اچ دیت تھن ژئے خاور بلاد
 کر تھ کشتہ ژئے خاص دل بند میاں
 پے تھو تھ سنے کشور پے تمکین مجاہ
 بہتر اچ گزہ ہا سنے خیش و تبار
 پے و نہ چھی سنے سستین ژئے صلح خیال
 مثال و نئے و مہ فی سنے کن تھ و ہوش

بر در مقرر اکھ باغ، گلزار اوس
 پہلو سے مار دہقان سُنند اوس یار
 دودھ اکھ چھہ، دہقان پلا ترس باک
 لکھون سر بسیل مار سس بدوم
 پیہ دُم سہ شہار دل ریش گو
 ہنہ اوس زاگن سہ لیل و نہار
 شب اکھ سپن، باغبان سس پسر
 نمبر دراو از غار مار سیاہ
 غمپس گو سہ دہقان بزرگ پسر
 سہٹا سایہ کوڑ تھو بہ مارن یہ مار
 بہ اہنر پچن گو براں غار تنگ
 بر اے مار کوتاؤں روز کھ بہ غار
 نمبر نیر باہم کرو، راتحاد
 بروہم باٹھو بیہ دوسد اری کرو
 یہ کیشترھا خطا گو ز روے قضا
 دوپس ماہ نے توہ اسے چیلر گر
 پچہ اسو اکھ اکر س پیٹھ گیتو کینہ غا
 چھنے کم ہنا گا مرش د شمنی
 مے یوت تامھن یاد چھم ضرب دُم
 ڈسے یوت تامھن چھی پڑی بچہ یاد
 سایہ (سہی) کو شمش

دراں باغ شہار سُنند غار اوس
 سہ دہقان تہ بو تھو سُنند دوسد
 کھنن اوس از بیل خاشاک خاک
 ڈھیونس دُم تہ گو مار در غار گم
 تھس باغبان سس بد اندیش گو
 پیہم کر مے فرقت بو قت شمار
 شو تگتھ اوس در باغ زیر شجر
 دتن نیش تھس گو ہماند م تباہ
 تھس مار سس پیٹھ سپن کینہ ور
 نمبر اوس نے مار نیرن ز غار
 کو رن مار سس عودر، نیرنگ رنگ
 ڈ چھکھ یار میونے، بہ چھس چون یار
 ڈھنو تر او تھن کینہ بوجھن و عناد
 وفاد اری و خاصہ یاری کرو
 تہ گو پچھ سُنند بر مضا ماضا
 ڈسے سستون مے وہ ز روئے کینہ
 بئی کر کر ز دوسد اری وں زانہ
 گمڑ سعت پٹھن چھ خو ا فگنی
 ہنہ کینہ چرنے مے در سپنر چھم
 مشی کتھ کنن میون بوجھن و عناد

نروچھ اے دلاور شہبہ بو تراب
 نئے نش و چھ سے اےین ظلم و جفا
 کرکھ تپتی سرابے مرداں تباہ
 کوڑکھ ملک خاور چو درمویا پر خون
 کوڑکھ نار خوںک نئے افزوختہ
 رتھے ملکس اندر کوڑکھ قتل عام
 سے ستین وں تھاؤن ڈھلک خیال
 سے یا مستہ پیتم یاد گنج و سپاہ
 ہے روز نے صلح ہرگز نئے سہتو
 کدہم لشکر ایدر ز خاوردیار
 سراسر ہیمے وہ فی بر و نہیم انتقام
 اکرکھ کنوڑ سے ستین چھ اکھ لچھ سوار
 و چھکھ ہم ز لشکر بہ ہنگام کین
 رواں شاہ جمشیدت از خشم و تاب
 ملکن نیز، خنجر تیر شمشیر تیز
 بیکیارگی و زہد سوہ لشکر ز جاے
 اکرکھ کنوڑ و تھتھ آے خاور سپاہ
 سپاہ و تھتھ آے از دو طرف
 کدکھ گور ز خنجر، سنان و تبر
 رواں حیدر ن تل سے دل دل ز جاے

کوڑکھ کہتہ کنن ملک خاور خراب
 ڈرکھانڈن سے نش چھکھ طریق و نا
 کر انبار کا پستی چھ بر خاک راہ
 ڈرکھ پٹھو نیس رکھ سلاستہ پڑن
 تے سہتو خاور کوڑکھ سوختہ
 ہے ٹھٹھو پیموین بہ عمر تمام
 یہ چھ مار دہ ہرقانہ پرنزے مثال
 سے ماں و سے کشور، سے تمکین و جاہ
 مہ کر صلح کا نہ کلام سے سہتو
 غرض چھم ژ سے ستین کروں کارڈا
 کرکھ کوٹ ڈر تنہا لوکھ کوٹہ ڈر با
 بیٹھتہ کنوڑ سا جل ز پن صد ہزار
 ڈرکھ کنن جسکے ستین نہن
 بہ لشکر کوڑن مھم نہن شتاب
 بیٹھس شیر مردس کرن ریز ریز
 کوڑکھ حملہ تم وے بہ شیر خڈلے
 بیٹھتہ کنوڑ سپاہن طہاس شاہ
 روٹکھ درمیاں مہر برج شرف
 بہر سو براں حیدر نامور
 کدہن تیز شمشیر، نواد ساسے

و دُونِ تَمَحُّ رَتَمَن اَز تَبَاهِي پَسَام
 هِيَشِيَن لَپِن اَز هَر طَرَفِ ذُو الْفَقَار
 سَوَارَس گُرس هِيَهْتِه كَرَن لَحْتِه لَحْت
 طَرَفِهَا كَرَن كُشْتِه بَعْدِ رِبَادِ اَوَس
 فَرَاوَاں گئے اَغْشْتِه دَر خَوْنِ وَخَاك
 هِمْدِه خَاكِ سَا حَلِ سَبُن اَر غَوَاں
 رَا بَلِي كَرَن كُو رِيْز، تِيغِ وَ سِنَان
 زَن بُو خُشْجِسِر پَر و بَالِ وَ بَرَز
 سِنَانِ تِه كُو رَزَن كَرَن بُو قَلَم
 شَفَقِ كُوں سِيَنُو هَر زِيْزِ بَسِ خَوْنِ نَاب
 كُزْدِهْن كَرَزِيْز بُو دَر تَن اَوَسْمَان
 كُزْدِهْن هِيَهْتِه كَرَن رِيْزِيْز بُو بَالِ وَ بَرَز
 بِيَكِ حَلِي سَا سَس كَرَن رِيْزِيْز رِيْز
 كُزْدِهْن اَكُو اَرَسِ پِيَهْتِه تَمَحُّ لَحْتِه لَحْت
 كَرَن اَوَس جَوْلَانِ سَشِيْر اِلَه
 كَرَن اَزِيْن جَبَبَرِيْل اِيْمِيْن
 زِيْزِيْز مَرْحَبَا صَا حَبِ ذُو الْفَقَار
 بَجَوْلَانِ سَهْ دِلْدَلِ لَبْنِ بُو يَزْ رَاه

كُزْدِهْن تَمَحُّ نِيْزِ ذُو الْفَقَار اَز نِيَام
 رِيْزِيْن تَمَحُّ سَبِيْر بَر سَبَر نَامِدَار
 غُخْجِر كُزْدِهْن تَمَحُّ حَرْبِ سَحْت
 كُزْدِهْن بِيَهْتِه كُنْ اَبِ تِيغِ فَوَلَادِ اَوَس
 هَزَارَاں سُرُوْتِيْن كُزْدِهْن جَاكِ چَاك
 لِيْزِ بَسِ خَوْنِ كُزْدِهْن بِيْجُو دُرُو يَا رَوَاں
 لِيْزِ سَوَارَاں تَمَحُّسِ پِيَهْتِه عَنَّاں بَر عَنَّاں
 زَن بَر سَبِيْر بُو تَهْتِه تَهْتِه سِيْرُو كُو رَز
 كَرَن رَا سِ شَمَشِيْر بُو چُوں عِلْم
 نِيْنِ ذُو الْفَقَار اَسِ چُوں اَقْتَاب
 تَمَحُّنِ يَامَحْتَمِنِ نِيْزِ بُو بِيْگْمَان
 بِيْشَكِ زَن تَمَحُّنِ بُو كُوَاں شَكِ كُو رَز
 سِيَهْتِه بُو دُرُ چِيْنِيْزِ كُزْدِهْن حَمَلِيْزِ
 سَكِيْزِ بُو بَوْنِ سَوْبِيْزِ چِيْزِ حَمَلِيْزِ سَحْت
 كُزْدِهْن زُوْنِ مِيَاںِ هَزَارَاں سِيَاہ
 پَرِيْنِ نَسِ ثَنَا اَوَسْمَانِ وَ زِيْمِيْن
 زِيْزِيْزِ اَزِيْنِ شَاہِ دِلْدَلِ سَوَار
 مِيْزِيْزِ تِيْزِيْزِ مَارِيْنِ زِيْزِ هَر دُو سِيَاہ

لِيْزِيْزِيْزِ چِيْزِيْزِ شَرِيْمِيْنِ شَانِيْزِيْزِ هِيَشِيْزِيْزِ اَوَلَا بَدَلِيْزِيْزِ كَا مَرِزِيْزِ چِيْزِيْزِ
 سَوْدِ اَوَلَا شِيْرِيْزِيْزِ

سپینو پتو مردان جنگی ہلاک
 بہر سو پیٹھ تویے دواں رزم گاہ
 ز ستم سمنہ ان خارا شکاف
 ہئے موج خوں کو کھینچتے تا فلک
 سپہدار حمیدؑ دراں گہرو دار
 ڈٹن بو چپ در اس جنگ آوردن
 کوڑن قتل دھن لشکر بیدریغ
 پیتھے پائٹھو یوت تام دھوہ کو تام
 تہ ییلہ مہر انور سپین غرق خون
 ہر پیتھ کھینچن ڈول مہ طہاس شاہ
 کوڑن بستہ دروازے شہر سخت
 ییلے شاہ غمشیدہ نہوچھ مہ حال
 مہ طہاس بہ سخت ڈول بے درنگ
 ز کردار خورہم پشیمان سپین
 گڈن دکر لشکر زوری اکسار
 رواں آفتار فرخندہ راے
 کوڑن شاہ دہنس سہمٹا آفرین
 سہمٹا پختہ دت چھس دہن روزگار
 مے بوڑم مہ حمزہ رضو امیر عروب
 کوڑن جنگ با شاہ اپان زمین

پُر از کشتہاں گوہمہ رو بہ خاک
 سرودست و پا توڈر توڈر براہ
 ہئے تا فلک کو ز مپنس ملاف
 نیم خوں و سچھ کو بہ پشت ستمک
 گوشت کپنہ ور چوں پٹنگ شکار
 گئے سا حلی بن، گئے خاوردن
 اڑن خاوردی، سا حلی زیر تیغ
 مہ حمیدؑ کوڑن جنگ بو تازہ شام
 سپینو تم سپاہان سا بس نڈوہا
 دواں تراوشہر س اندر با سپاہ
 حصار س پیچھن نیون بنگاہ دخت
 تہ لن کو مہ طہاس واڑوں خیال
 اوٹن مے تھی کینہ نہ یار اے جنگ
 ازاں رزم گاہ مے گریزاں سپین
 تھوڑن ڈیر تمکو درسیے سرغزار
 بہ نزدیکی سالار خیر کشاے
 ڈٹے چھے نرجبا، اے تہہ موہن
 فراواں مے چھم و چھم تین کارزار
 پیتر چون یس اوس والا نسب
 دتن داد مردی بمادان کپن

دو پچھ حمزہ سے ہیوہ دویم کا تہ سوا
ہئے اوس نے آندہ پرں روزگار
مکر از وچھم چا فی مردانگی
دلیری، ہنرہا سے فہ زانگی
یہ کورمت چھ نے کا تہ اندر جہاں
ژئے ہیوہ کا تہ چھ نے نامور پہلاں
مکر چھکھ تھکھ پوشت اے نامور
وں از راتس آسا یش آرام کر

بہ روزے خبردار ہر سو براہ

کرے پاسبانی بمانندہ ماہ

فیروز بخت، ابوالعجین، مالک شترتہ، عمر سند

بشیر طرحت واٹ

بیاستیدا و در قلم تیز کر
بناہ رتم کا گھہر ریز کر
و و و داد در نظم اپ داستان
و چھکھ پتھ کنس لیو کھت از داستان
غبرون تر از مالکیت رزم خاہ
ابوالعجین گرد و فیروز شاہ
یسے زن سہ فیروز بخت جوان
بہ ونبال سا حل سپاہ گے روان
ابوالعجین و مالکیت نامدار
کوار کھ قہرل سا حل سپاہ براہ
دو پچھ شاہ فیروزن اے سروان
کرور اتس آرام و ادسودگی
دیم صبر نیسہ جو باد دسان
سپینو فارغ از جنگ جنگ اوران
چھ تھکرتو ز بس رنج و فرسودگی
لے چھ نزدیک شہرا بہ دریا کنار
چھنے و و و غم از دشمن بد گمان
طرف چھس دین ناو در روزگار

لے آتھ شارس شریس شہرک ناو "طرب" چھ. مسودس منز چھ "طرف".

پہلے سے شہر سیئے زیرِ فہرمان چھم
 سیئے زنِ زدریو یا بہ لاجپار گوس
 کوہِ مشاہِ ظہمانِ عزت سیٹھا
 بہ اوسس بہ شہرِ طرفِ شہرِ پار
 ہوا خاہیہ میوئے چھ سورے شہر
 گزہ کھو اسی شہرِ طرفِ باسپاہ
 شے چھم سی پنہ جاپہ درِ دلِ یقین
 بہ بوڑھتہ کوہِ س نامدارو نعم
 سیئے صبحنس پھول گلِ آفتاب
 رواں دواں شہرِ سپہدارِ فیروز شاہ
 ابو المعین و مارکت پستلتن
 گزین کھتو سراسر سپاہان دین
 ہے شہرِ بیرون، بدرویہا کنار
 دو چکھ عمرِ عسارن، ايسروران
 بہ مژراوہ دروازہ از مکروفتن
 مبادا کرن یم در شہرِ بشتہ
 بہ کھوہ ژناو کھ یم خلق از ترس و بیم
 رواں بروٹہ پنک گو دلاورِ عمسہ
 و پھن بستہ کوہِ دست سہ دروازہ شگ
 تا یم اسی ژناو سرتو زستہ حل سپاہ

تمن سرتوئے عہدِ دیہان چھم
 سپاہ ہستہ درپن ملک آوار گوس
 بہ کورنس اے شہرِ سکے بادشاہ
 بہ فہرمانِ ظہمانس بدروکار
 چھ درول تمن میون آزر م دہر
 کہ شاید لبین تم بہ اسلام راہ
 کہ پھٹرن بہ بیماں گزہن اہل دین
 کڈو راتھ تھتہ جاپہ بے درو غم
 جہاں گونسا یاں بہ مٹل گوہ لاب
 تمن بار، مٹنگاہ واسپ و سپاہ
 چو شیراں گزین کھتوئے تیغ زن
 بشہرِ طرف گئے رواں اجمین
 پکن دواڑ سوے لشکرِ نامدار
 ہے بروٹہ بہ گزہ موز جنگلِ روان
 کہ تا شہرس اندر آژو بے سوختن
 نیٹیرو کھتو گزہن یم سپاہِ مستند
 کہ شاید زہا تھتہ گزہ کھ دل دہیم
 پکن دوت شہرس بنزدیک در
 سرتو سورے پر از خشت سنگ
 تمنو بو رواں شہرِ نٹوئے پناہ

توبے اوس کو رست سے دروازہ بند
 کہ کچھ کچھ کیکھ عمرن کہ اے مردمان
 سے طہاس سالار سائل زمین
 سے گو از تباہ و فنا یک قلم
 ز سائل سبھا نامور کے تباہ
 بہتر اچ کو مال، بنگاہ و رخت
 مگر شکرا اکھ ز بس کینہ خواہ
 کرن تختہ تہراج پختہ شہر ہے
 ز خاور سپاہاں بچھس نامور
 ہمیں دم پینو داؤ تھن تم سپاہ
 چھوے ہر گئے زن پٹن دؤ بکار
 اگر آسہ دشمن قوی در بستیز
 یہ بوڑھتہ بیکبار شہری تمام
 بیابان و کوہن اندر گئے نہان
 گشادہ سپن سے در استوار
 بشہر اندروں زاو فیروز شاہ
 کھسبتہ بیوٹھ فیروز بالاب تخت
 ییلے دوت لوکن اندر اشتہار
 یہ بوڑھتہ سپنوخوش تمام سپاہ
 رواں شہر یازن بے عقل و ہنر

کہ محفوظ روزن ز ہم و گزند
 کہ اے نامداران دروازہ بان
 سپن کشتہ امروز در جنگ و کین
 کوڑکھ کس بجنگ و جدل سر قلم
 ز شمشیر آں حیدر رزم خواہ
 اسے پیٹھ بیکبار کو تیر بخت
 دریں شہر و اتو چو ایر سپاہ
 ہے کس اکھا پوشہ تختہ قہر ہے
 تو ہے نش بے ہمتہ آسمو اپن خبر
 رتن نش بے دراسو دم صبح گاہ
 گزہو نیری تھن وہ فی ز شہر و دیار
 چھ بہتر کون جنگ روستے گریز
 ازاں شہر کے نیری تھن خاص عام
 اکھا روڈنے شہر س اندر عیان
 ز دستان و نیرنگ عمر عیار
 شہر طرب کو ہمہ پڑ سپاہ
 بے شادی و خرم، بغرضہ بخت
 بشہر او فیروز شاہ، شہر یار
 سپن جمع نزدیک فیروز شاہ
 گشادہ کزن گنجہا سر بسر

دین با گرہ تم سپاہن تمام
 ازاں پس کوڑن محکم نان و طعام
 سبتر محکم شہہ نامدار
 ضیافت کھینکھ خاصہ رنگیں طراز
 ازاں پس کوڑکھ ساز و سامان جنگ
 غوی کوڑکھ کار لشکر تمام
 جہانگیر شخصہ دران شہر اوس
 پہوے او نزدیک فیروز شاہ
 میلے زن سے طہاسیں بد روزگار
 ہزار آدمی بستہ کر دہتو تہمی
 تہمی سوز کر دہتو چھس سو یہ شہر عرق
 تہمی چھم ہی کمانا سے مرد ہزار
 چھ سترسی اہمراں و نام اوران
 لہ چھ شہر اعجب خورم و بے نظیر
 زمانا پتہ پسمین تن، گلزار
 بر حسن و بخوبی چھہ زیبا تمام
 چھہ طہاس سہنر خساہر نامور
 جوانان شاہان سہل و زمین

سپہنوشاد و خورم مسلمان تمام
 کرن پوختہ شامانہ با ایعتشام
 ضیافت کرکھ خاصہ پاٹھن تیار
 سپہنوخارنخ از خور دانی سرفراز
 ہزاران سمندان و پشت پلنگ
 کرکھن ہیو تکچہ پوت پھیر و تھن مقام
 خبردار از گردش دہر اوس
 کوڑن عرق اے شاہ لشکر پنا
 کرکھہ او تہراج خاور دیار
 بہ زنجیر و غل خستہ کر دہتو تہمی
 تہہ توت کرکھن چھوڑا حکام فرعی
 چھہ از لشکر حیدر نامدار
 تہمی شیر مردان و جنگ اوران
 چھہ آب و ہوا تہ سہل دلپذیر
 سپہنوشاد دران شہر سوے شہریار
 تہمس گل بہار س چھہ گلزار نام
 کرن شہر یاری چھہ سوے سہم
 پہوے اوس باتان، تخت و پین

لہ امہ شاک دویم پھیر او دوس کرکھہ لیکھنہ۔

مہنت تہس ناو بوڈ نامدار
 سپن گشتہ در جنگ خاور مشیر
 ہے دانی رہی تو ہی چھ دہ فی ہرقام
 گڑھ تھ تم ازاں بندہ و زنداں بیکہ
 گڑھ تو ہی دزاں شہر بے اشتباہ
 ہنگر تو ہی گڑھ نہ تمن نش شتاب
 گڑھن مار بے چارہ تم مستمند
 یہ بوڑھ دل مالک نامدار
 دوپن شاہ فیروز اس اے نامور
 سپاہ ہستہ گڑھ دہ فی ہفون ان
 مے چھم بس ابو المعین سرفراز
 گڑھو اسو بنام جہان آفرین
 رواں گو مہنیا سہ فیروز بخت
 اکھا از دلیان والاشبار
 ازاں بس گڈن تم د نزل سپاہ
 سپن یام اکھ دہ تہ اکھ شب نام
 رواں شاہ مردانہ کر نظر
 دوپن سوے فتاح اے ہوشیار
 سہ فتاح دانا تے لحظہ دراو
 دوپن تہس سوار س کہ اے مرد باہ
 پہلوے خاص بو شوہر گلزار
 ز دست سپہدار سعد دلیر
 گڑھن پھیر تھن کو کون کارخام
 دراں بندہ زنداں مہ تراو تھ نہ چنیو
 کہ کہو تا مھن ترین دہن ہنر چھتہ
 مبادا من تم برنج و عذاب
 بلا شکھ من تم بزنجیر و بند
 پیرواز چوں باز گو بر شکار
 تر کو بستہ بر باز گشتن کسر
 بنزدیک حیدر شہ پہلون
 تہ بیہ عمر عیار نیرنگ ساز
 کہ شاید لبون اسو سہ سعد گوین
 ٹلن بار و ہنگاہ تر خراگاہ و زخت
 کوڑن تم بشہر طرف نامدار
 بیکن گو سہ یے مرز سہ حل براہ
 بیکن دوت نوحہ رم بے سہ حل مقام
 بوچھن پر ز لشکر گوشت بوم و سر
 تر وچھ کیہا ہہ و وچھت چھ گرد غبار
 ہے اکھ سوار اتہس بروٹھ او
 خبر وں تر فورن چھ کم یم سپاہ

چھ سس اپ سپہدار فرخندہ فر
 دوپس تمکو یہ گو صاحب تاج و تخت
 دویم نامور سپہر ز نہار خوار
 ہے ترین دودھن بے رواں با سپاہ
 کوڑکھ فوج دشمن خراب و تلف
 شہر طرف کو مسلمان تمام
 لے دیکھن آو فتاح یہ پیش علی
 لے کوڑن غرض، اے شیر لشکر پناہ
 لے تہ بیہ سپہر سیاف و نہار خوار
 گے درپں حال فیروز تخت جواں
 لے دین بوسہ پیش سپہدار دپں
 لے سراسر و وٹن ماجرا کے تمام
 دوپس بو ترابن کہ اے سرفراز
 ژٹے سیتین چھنے تم نہ اٹھ کیا سبب
 سراسر کوڑس شاہ فیروزن غرض
 یہ بوڑھ سپن خوش سپہدار دپں
 ازاں پس پکن گے یہ آرام گاہ
 کوڑکھ راجستاپوہ تمن خاب ناز
 گر نھن کوٹ ایا لشکر نامور
 سپہدار فرخندہ فیروز تخت
 تریم سپہر سیاف خنجر گزار
 بدنسبال آن لشکر کینہ شاہ
 از انجا پکن گے بشہر طائف
 پکن آے سویہ علی والسلام
 کوڑن تمو بیاس ماجرا و ولوی
 یہ چھی نام بردار فیروز شاہ
 ہے آے بالشکر نامدار
 پکن ووت نزدیک شید رواں
 سپن شاد و خورم شہر موہن
 بنزدیک حید علیہ السلام
 ابو المعین و مالکیت رزم شاہ
 گمتر کوٹ چھ زم گرد فرخ لقب
 زما جل اسپراں و از شہر فرخ
 کوڑن نامدارن بیٹھن آفسدین
 سراپردہ گے پر فوج و سپاہ
 تہ از خود کوڑکھ دور رنج دراز

لے تالہ یم شار چھنے چھاچی خاور ناس منزیم آے خاور ناس کہ اکہ قلمی مسودہ پڑھ مارے۔

سعد وقاص سند پے پستہ کڈ نہ خاطر ابو المعجن مالک

اُشتر تہ عمر عیار عرض شہر سکن تہ کلنار گرفتار کرنہ پسنو

ابو المعجن و عمر سہ روشن روان
کرن دون دون ہن دون شبن قطع ارض
سیٹھا تھکو میتو از راہ دور و دراز
تر و تاز آب و پوا حباں فرای
چو بستان جنت تھے دل قرار
کوڑکھ شہر بیرون مقاما پسند
کوارکھ بہر آسائش آرام گاہ
بر مولوم کرپے خستہ ہاے دہر
بہر کوچہ بازار ہا، سو بہ سوے
کھنن کانہ نہ تھتھ پیٹھ سویے کشد
نیشیری کینو دین چرخ تھتھ سر بسر
سبک تھو و عمر ان سوہیے نالہ گوش
و چھن تھو اسپران تازی سپاہ
بزنجیر و نسل تھم گہتھ مستمند
ز بس رخ و سختی ز درد و عذاب
بر اسے ناسد اران تازی لقب
چنے دور گو وہ فی زمان سہتم

بیہتہ کینو مالک جہاں پہلوان
پکن در اسے تر شویے سوہ شہر عرض
بروز سیوم و آتی شہر س فراد
و چھکھ خاصہ شہر عجیب دل کشاے
لب و سبزہ و دامن آبشار
گر نو و تھو پتھر تھم بل نور مند
اگر خاصہ سبزار اس اندر براہ
روان گوہ عمر ایشہ بہ شہر
کرن پیوتہ شہر س اندر جستجوے
و چھن اکھ خولیا نہایتہ بلند
سوہیے عمارتہ پکن گوہ عمر
کفن گوہ تھس نالہ ہا دھر و ش
کرن تھو بسوار رخ گوہ شہر نگاہ
ہمہ بستہ کور تھن بزنجیر و بند
تھن اسو پڑ سوہ د کاہتھ خراب
دو چھکھ یوہ عمر ان بفظا غرب
نہا تھس لپو وہ فی اڑیں درد و غم

اَبُو المَعْبُودِ و مَالِکِ پهلوان
 ہئے آے لارَن چھ تہنڈے و شات
 کہ عمر اُمیتہ پچھس نامور
 ورنو تو ہنر سبب خنجر گزار
 تہنڈو دو پہن آے مرد فرنگ ہوش
 بیٹے زن سہ طہاس واژوئے بخت
 اِن اُسو گرفتار زنجیر و بند
 چھ اکھ ماس اُسو مردمان عرب
 بزنجیر و غل بستہ اندر عذاب
 سیٹھارنج و سختی تہن اُسو بہ بند
 چھنے سبب وقاص سہنر کینہہ خبر
 زانا چھنے شہر س اندر شہر یار
 حسن و بصورت چھنے نعمہ رشید جاہ
 سراپا چھنے زیبا جو نعمہ رم بہار
 تہن اوس شوہر نعمہ داوند تخت
 قوی پهلوانا تہن تابنام
 پہمے مور سعدن بخاور دیار
 چھنے تہن سبب خبر سعد سہنر بیگمان
 تہن بیٹہ بوز عمر اُمیتہن یہ راز
 سرا سر وین مالکس نش خبر

ہئے واتی یکتہ شہر س ایدر روان
 لبو وودہ فی اڑپن بستہ ورنڈان نجات
 تہنڈو سوزمت چھس زبہر خنجر
 چھ ککتہ جاپہ سسے سرور نامدار
 ورنو اُسو ہنر گوش خدا وکھ ہوش
 کرکٹہ خاور سس او تہراج و تخت
 تہن یکتہ جھارس اندر مستمند
 ز سختی ہئے و تہمت جہاں بلبل
 گتوتنگ از تنگی یے نان و آب
 بزنجیر و غل اُسو گتوت مستمند
 چھ ککتہ جاپہ سسے سرور نامور
 چھنے سسے حکمران، حاکم نامدار
 چھنے سسے خواہر خاص طہاس شاہ
 چھ "گلزار" نام بیت گلزار
 ز خپشان طہاس واژوئے بخت
 بر روی چو رستم دلاور چو سام
 زنانہ تہنر وودہ فی چھنے نور مانندار
 چھ ککتہ جاپہ سسے پهلوان زمان
 پکن گو سہ بر مالک سرفراز
 سہن در تعجب یل نامور

اَبُو المعجَنَسُ کُن دَیْن، اید لیر
 کرو راتس آرام در خاب گاه
 رُون اُسو پیکه سہیل پاتھین شہر
 پے سیلہ زن دوہک دور اتمام کو
 عور دس فلک کھتر پے تخت روان
 ترئیو نامداو لہضہ اکسار
 میلے صبحنس زونہ کوڑ الودا
 دوہک نور کو در جہان آشکار
 بتپزی کڈکھ بار بیاں زجاے
 چو باد دماں واؤتی نزدیک در
 کڈکھ کرکھ در بانن اسے سُروران
 دوپس مالکن یور اسے نامدار
 سہ جھم نامہ پغام طہاس شاہ
 پے بوزختہ سہ دربان بھن دوختہ زبا
 اَبُو المعجَنَس و مالک شیر خینگ
 پکن واؤتی نزدیک ایوان شاہ
 سہ درواز تہہ کے ز فولاد ناب
 اویزاں کڈکھ پڑوسیہ زر نگار
 ز مرکب پختہ روختہ یل نامور
 کوڈن پردہ دایس اسے شرب گور

چہ پیتمی تھکھ ہم پین وقت شیر
 اژو شہرس اندر دم صبح گاہ
 کرو شہد در کام دشمن زہر
 شبک شور از لشکر شام گو
 پے شاہ پریشان کرن گیسوان
 کوڑکھ راتس آرام در مرغزار
 نمایاں سپی آفتابک شعاع
 دلاور نہ گئے اشقرن پیٹھ سوار
 سہ عمر امینہ پکن رہنماے
 سپینو تام درواز بانس خبر
 گزہو کوٹ دریں شہر نام اوران
 پے چھس قاصد شاہ ساجل دیار
 سہیہ خاہر شاہ فرختہ جہا
 کرن مالکستی پائے بوس و سلام
 بشہر اندرون زلے شیر و پنگ
 وچھکھ بار کا قتلک پاپگاہ
 دون جلو بو دور چوں آفتاب
 ز پردہ خبر اوس اکھ پردہ دار
 رٹھتہ روڈ اسپ دلاور عمر
 سپینو ریز ریزے تمس بال و برز

دوہن گرد جو المعجونس لے دلیر
 ہنس کر زن پنے بخت جو یاں سپاہ
 یہ یا مہتہ دوہن گوہ رزیے مرگ لے
 دچھن اکھ سراپا چو خورم بہشت
 مرثب کر تھ منند شاہوار
 رنگار، پری پیکرا ہچو حور
 لے اویزاں کر تھ زلف سرتا پیاسے
 پیاسے ماکس پیچھ نظر ہچو ماہ
 زگت انجیے ماکت نامور
 کرن ماکس کر یکھ از بس خشم
 زکس مرد تراکھ اندر پس بارگاہ
 زہا بخت چھنے آفت بس جمال
 لے ز چھکھ یوت بے عقل بے ہم و باک
 دوپس ماکن یور، اے زشت خجہ
 زٹے چھینا خنبر کینہہ بچھس کس لیر
 بچھس ماکت ا شتر نامدار
 تھکن چھکھ برادر مئے چھم نامور

نر ایدر نیمبر روز مانند شیر
 بشمشیر و نیز کر کہ رقم تباہ
 تلون تے دلیرانہ گوہ در سراے
 و تھر مت دران صحن فیروز خشت
 بہت تھتھ اندر سب ہزاراں نگار
 بہتھ منندس پیچھ بمانند ہور
 ڈاکس پیچھ چو مشک سیاہ عطر لے
 سپینو شیر سہے ماہ خجہ شہ جاہ
 سپینو تلخ سہے گھر فوج سپہر
 کر اے خیر مرد، کستان چشم
 از ان یوت چھنے واو از بیم شاہ
 نظر تراوتے ڈیشہ میونے جمال
 توے پانہ بے داہہ یختہ جاہ تراکھ
 ڈیہودوہ و فی کین میو کر گفتگوے
 بکیاہ کر بن یوت تراس مانند شیر
 ہجے آفر چھم شاہ دل دل سوار
 مگر کینہہ گئی ناٹے تھو ستر خبر

لے امیک دویم مہر چھ مسودس تر پتہ کنو ط موطر ز مشک سیاہ عطر لے
 لے امیک دویم مہر چھ پتہ کنو چھاپ ط پنے خیر بے داہہ یختہ جاہ تراکھ

یون چھے ژئے طہاسہ سُدے خیال
 سہ چونے برادر سپن تہر تخت
 سہ از تیغ حیدر گریزان سپن
 مگر ون ڈے فوزن مے نشن اپن خبر
 بجلدی مے ہون سہ سعہ دلیر
 دوپس توہر گلزارن اندر جواب
 پکیا زائن آن سعہ وارثوں بہاد
 ہشت گہ آسہ موہ کلثومت از دار و گہر
 یہ بوڑھے سہ مالک سپن کپنہ ور
 وٹھن موہے مرتس بزور دژم
 لے کشاں واپزون بمشکس زسن
 دراں شہر اکھ ساس بوہلوان
 تھے آسے یکبار ساری بجنگ
 رواں گز بوالمعجن نامدار
 دوڑتھے آسے یکبارگی ہم عنان
 سپن گرم بازار جنگ و جدال
 تہس اوے تاجس تہ تختس زوال
 نہ کشور تہس روڈے تے تاج تخت
 پراکشہ آوارہ عاراں سپن
 چھ کتھ جاپہ سعہ بیل نامور
 دیکھ یوڈ ڈے موہ کتھ زچنگال شیر
 مے سستین مہ کر گفٹ گوبے حجاب
 کوڑن خانہ میوئے خراب و بباد
 خبر حیم نہ کتھ جاپہ تھوڈ کھ اسپر
 وژن تھچہ روڈن تہس ہمہ موہے سر
 نبر سہے کڈن موکشاں از حرم
 بنزدیک بوالمعجن تیغ زن
 تھے ہچمو رستم بزور و توان
 سپن شہر پر شیر و ببر پلنگ
 کئے زون مقابل سپن بازار
 ابوالمعجنس پیچہ بچہ رزد ہسان
 زجنگ آواراں شہر گو پایمال

لے امبر شاہ جون چھے اکھ شارخاورد ناسن منز چھاپ سہ آونہ متنس منز شاہل
 کرینہ سہ چھ ہریمانہ شہر ہاسان شارچہ یہ سہ ابوالمعجنس نشن تہی واپنہ
 تہس نشن سہ نگار تہی واپنہ

بشور آو بوا المعجن شیر چنگ
 زدن تمکو سواران بشمشیر تیز
 بختیگر کرن بو تمن چاک چاک
 بر از گشتہ سورے کورن شہر کوے
 سرو دست ما پیر گا پتو بخون
 زمین سو رخ چون گلشن لاله گو
 ابوا المعجن اندراں کار زار
 بشمشیر و نیز و دھارون چو گرد
 سپن شور فرسواد تا آسمان
 مسلمان سپن شہری و لشکر
 اسپران اسلام مژدہ زبند
 و چھن تمکو دلیران تازی نژاد
 ابوا المعجن، آن نامدار دلیر
 دوین تیس سے ون سعد شیرے خبر
 ہنسکہ زن و نکھ پوز، گڑھکھ ہنگار
 دوپس تور گلارن لے مرد شیر
 خبر چھنہ کینہہ کس چھ سے سعد
 نہ چھم و چھمتن زانہہ نہ چھم کینہہ
 بشور آو بوا المعجن از شرم و تاب
 و سپہ تازیانہ دین تیس بہ تن

و دستی کورن تیغ الماس رنگ
 دراں شہر بر پا کورن و ستیز
 دھمپہ پون بے سواران خاک
 رواں خوں سپن کو چن اندر چو جو
 تن بے سراں پیمر تین سرنگون
 ہئے شہر پر زاری و تالہ گو
 اکھا زدن تر وون نہ از یک ہزار
 کنی زنی کورن گشتہ اکھ ماس مرد
 ہونگھ باقیو الا ماں الا ماں
 کورکھ عہد پیمان بختہ ماں بری
 انکھ پیش آں مایک از جھند
 سپن شادمان مایک شیر زاد
 بنزدیک گلزار گو ہچو شیر
 چھ کتھ جاپ سے سرور نامور
 وگر نہ کڈے جان شومس دھار
 بعد زان نہ کس کو سے سعد دلیر
 بنا حق کرکھ کینہہ جنگ بدل
 چھ کتھ جاپ سے سعد فرخند فر
 ہئے خیر زون تہد سے جواب
 حقون و رشکنجہ سو سپن بدن

تیرے چھوٹے بیٹے تیرے تیرے خستہ حال
 ووڈن سخت زاری کریں تابہا
 چھٹے ڈول مئے واو مئے کینو بشور
 ہنگہ زن برادر یہ بوزم خستہ
 قہ ہے کوئے چھو کینہہ یون شرم و شگ
 رواں پیٹھو تم نامداراں بجائے
 درپں حال مئے عمر ضرر نہاد
 دوین مالکست اے سر شکر شاں
 جھارا چھ محکم بہ درمویاے آب
 چھ اکھ میل تھہ پیٹھ نہا تھہ بلند
 چھ ائینہ تھہ پیٹھ ز فولاد تاب
 چھ میلہ عکس خود رشید تھہ پیٹھ پو
 گزھن تو ت چھٹے کاٹسہ مئے بحال
 ہنگہ وادہ توٹ کاٹسہ ز درمویاکنار
 یون بڑی چھ چھس میل درمویا ز پس
 یہ کیشڑھا یون شاہس از ملک باج
 ہمہ مال طہاس، تھہ مشہ چھ کچھ
 مئے بوزم مئے سقیدیل زور مند
 نہ دین اوس پتھہ کن جہاندار دال
 لکھ ڈینگ مہر چھ پتھہ کتھ چھاپ
 مئے نسرین بدن گوس سو سن مثال
 بو چھس خاہر خاص طہاس شاہ
 چھٹے وچھٹے کاٹسہ مئے کن زور
 جہانس مئے بنو راو زیر وزیر
 سیاہ سر بو چھس اوو مئے پیٹھ بھنگ
 تھو وکھ بستہ سوسے بانو اندر سراے
 یکن ووت نزدیک مالک چو باد
 ز سعبہ دلاور مئے لوئے نثان
 ہنم وادہ نئے تھہ پیٹھ کاٹسہ عقاب
 برابر بلندی تیجہ دہ کمند
 فروزاں پہوے دور چوں آفتاب
 چھ در شور مئے آب درمی یا یوان
 سلامتھہ چھ از میل نیرن محال
 لمن چھس مئے ائینہ سوسے جھار
 گزھن بستہ چوں مرغ اندر قفس
 چھ تھہ قلس اندر لدن مئے خراج
 دین ناو چھی تھہ جھارس بربخ
 چھ تھہ قلس اندر گرفتار و بند
 جہاں شہر یارابہ حسابہ و جلال
 پیٹھہ کتھ مئے بویس جہاندار دال

شہنشاہ فرخندہ دال شاہ
 ز پشت منو پھر تھو سٹند نژاد
 گر امی درخت از بارغ کیان
 بہ آیین پائیمبران بدستہ شاہ
 خردمند، داناستہ بو نامور
 تھی کوڑمتن اکھ جھار اتیار
 طلسمات تھتہ شہرس اندر سپہ سٹھا
 مے ایدر خبر بوڑم از مخپران
 بیلی مالکست گو کشتن مشدیہ راز
 دوپن کرد بو المعجنتس اے دلیر
 لہ بد درائے کر بستہ سویے جھار
 سپاہان ملک عرب سدر
 رواں در زمان مالک سرفراز
 ہیوٹن سرتو عسکریہ امینہ براہ
 سوہ گلزار بستہ کر بختہ مستمند
 سبک نام یزداں ہیوٹن بر زبان
 کوڈن سے جہازے چو تپیر از کمان

لہ امیر شاہ بہن یس شار چھاپس مژچہ سہ چچہ پر سہ
 بد آئن رستہ سعد دلاور ز برہمہ
 انن سیتی پانسن سے ارگٹند

شہرِ ہمس پیچہ حیدری حملہ بر طہماس شہن فرار

پیچہ کینو یسے زول سے طہماس شاہ
 دمِ جہمِ حیدر نامدار
 بچن دراو بالشرک کینہ خواہ
 جھار اتے شہر کے بس بکشد
 روان شاہ طہماس نے کرتک
 لہ کوڑن حکم بر لشکر سار
 لہ روان آپ لشکر فرار جھار
 لہ کوڑکھ تپہ باران رتو چوں تگرگ
 لہ زبیس بارش تپہ ویکان تیسر
 لہ کھنن بر جھار تپہ اسلامیاں
 لہ سپٹا گشتہ کے از سپاہان دین
 لہ ز سار جل تباہ کے ہزاراں سپاہ
 لہ تپہ یسے زن سپین ہیر انور زو بون
 لہ بچن کے سوہیے ویر جنگی سپاہ
 لہ دو پٹکھ بو تر ابن کہ اسے سروران
 لہ پے کشور چھنے سہیل آن پٹنگ

بشہر اندرون ڈاو بہر پناہ
 ہسیا سپن از پیے کارزار
 کوڑن گر دوشہر س ز فوج و سپاہ
 سپٹا سخت حکم، قومی بے گزند
 زہین پر ز لشکر و چھن سر بسر
 کر و تپہ باران بہ فوج علی
 کرکھ از کھان تپہ ہا ڈالہ بار
 کہ گویا و سن اوس باران مرگ
 سپن بر مگس بستہ راہ گریز
 رون بے تلکھ بر ہوا مرغ جان
 سپن تشک و عار جز ہنمہ موہن
 وہ ہس بے کرن جنگ تا شام گاہ
 زھنن پان تر اوٹھہ بر دومی پاپہ خون
 بہتھہ رومی ساری دراں بار گاہ
 شوہنگن یختہ گردان جنگ افران
 سنے امشب گرھن چھم برابر جنگ

لے تالہ پٹن شاردن ہندین مصرین چھنے اولاد بدلی کا ہنر۔ سو آپ دوس کر پٹ۔

لہ اگر یار آسیم سپہر بکشد
 لہ اژن چھم بشہر اندرون با سپاہ
 لہ پیے جنگ روزو مہیا تمام
 لہ گزھو یا مستحق نامیوئے بگوش
 لہ پیو تو ہو بیکبارگی با شتاب
 لہ یا سخته دوپن گو رواں در زمان
 پکن دوت تنہا مثال پلنگ
 و چھن عالم آب بر برگد شہر
 رواں سروون کور دغا در زمان
 و چھن تمکو زپن خوشیک ہر سو گراہ
 نگہ کرین ہر سو جھار س تمام
 اے کس جا پر تروون کمنہ دراز
 خبر دالکے پاس بانان در
 دو پیکھ تس کتیک چھکھ ملائے جوان
 لہ زو ز کین کھو تاکھ کتھ کنن بر جھا
 لہ دو پیکھ تمکو پچھس حیدر نامو
 لہ پچھس لے دلاور بہ نزدیک شاہ
 سلا سخته مئے نشی روز مئے ارشد

یہ دروازیے شہر مشرورن ز بند
 زٹن چھم سرتخت طہاس شاہ
 کمر بستہ ساری پہو بر مقام
 ٹلو تابه چیرنج چہارم خروش
 اژو شہر س اندر چو درو یا بہ آب
 سوئے شہر مانسہ باد دسان
 برس پیچھ کورن ساعتھ اکھ درنگ
 کرن ہر طرف شور درو یا بہ قہر
 سپن از نظر آب درو یا بہان
 کرن ہر طرف تھتھ جھار س نگاہ
 کہ آیا کتیت ہیور چھ کھنکھ مقام
 ز پایاں کھنکھ کو جھار س نراز
 و و تھتھ آے ساری بر آن نامور
 کہ اکھ حرن کھکھ مایوئے میروان
 مگد آستن چھکھ پیے کمارزار
 سئے کیشنہ جسم نہ پرواہ غیر مراد
 مئے آتھوم پاغام خاند سپاہ
 زو چھس دھ لوم میو و پند

عاتاقہ پھن سار پنے شان ہندین معزن چھ پھر پھر کوٹھن بہ آدھ مہس در پیر

ہر شکر ناخہ اکھاہ مارنے مینوں پین
 بے بوزختہ ہراساں سپینو پاساں
 تو بکھ پاساں نو زکشتن نجات
 ازاں پس کوڈن ناہ جوں نفع ملو
 ازاں ناہ گو شہریم در خروش
 چو دیوانگاں وڈھ سوسک زجائے
 کجکھ تیز شمشیر بیک دیگر
 سپینو تو دے مومرون بازار کو
 بے دروازہ گو شاہ خیبر گشایے
 ازار ناہیے سہور موہین
 وڈھتھ آے یکبارگی ہاروہ
 تیلکھ ہر طرف، گو رن، تیغ نمان
 پیشے بوز طہاسی نے ناہ سخت
 پس از ساعتے آو یا سکتہ بہوش
 یہ کیا ناہ گو ہچو قہر الہ
 چہ پر شور کو مت ہمہ شہریم
 دپس دپس وائن سپین تیز تخت
 علیٰ ذلک شہر س اندر اسپاہ
 لہ سہ طہاسی قصود وڈھ بلا اختیار
 لہ اسیک دویم مصر چہ پختہ کنڑ ط

کرس پارہ ایدر شمشیر سپین
 مسلمان تے لحظہ گئے در زمان
 سپین خوش سہ حیدر علیہ الصلوٰت
 کہ گویا سراقہ پیل نے کوڑ ٹلو ہور
 پتھر پیسے و سیکھ خلق بے جان ہوش
 نہ کلہ توگ تبہن پرزہ ناؤن نہ پائے
 و چھن بوماسا قضا و قدر
 رواں خواں سب بازار کو ہچو جوے
 دین تھچھ سہ دروازہ پڑوٹن زجائے
 خبردار گئے رتم سپاہان دہن
 رواں ڈاسے شہر س اندر سوسو
 کوڑکھ دار و گہر اندراں دشمنان
 و سکتہ پوسہ بہوش از فرش تخت
 پرژھن دپس وائن یہ کیاہ کو خروش
 سپینو مغرتے ہوش میانی تباہ
 یہ کیاہ بانگ و فریاد، جور و ستم
 بے تہراج گو سال و مہنگاہ رخت
 شو نگتھ چھکھ ڈر بر فرش آرامگاہ
 بے ایوان کھسکتھ گو فراز حصار
 بے ایوان کھسکتھ گو بلا اختیار

دُ چھن تہو گمتر موہرن انبار ہا
 ہمہ شہریم کوئتن پُر زخون
 تہ دُ بشہ سچن خوشک طہاس شاہ
 دریفامے گو دُ کینس تیر نخت
 زبردست گو دشمن کینہ شاہ
 بہ تہراج سپنم ہمہ ملک و مال
 بہ خاری پتھر پڑیس برخاکت
 ہمہ لشکر و مال سپنم بباد
 پتھ پٹھ پٹھ بھی رسم و راہ سپر
 در اول ققون چھس بسرتاج زر
 گوہ دُ چھس تلن ققود کرن سر بلند
 بیکساں چھنے گزدرش روزگار
 دن بو پتھ پٹھ پٹھ طہاس شاہ
 بیشہ کینو حیدر بشہ اندرون
 پکن دوت نزدک درگہ سراے
 کرن گفتگو، اُسو بائیدرگر
 کرون اُسو بگہ رزو بنیز ہلاک
 دو پچھ باجینو توہر دن چھو دروغ
 ہما تاقہ ہے پوی ہزاراں ہزار
 زواں دو تھ تین جنگ با یکدگر

پُر از تھوں گمتر کوچہ بازار ہا
 ہزاراں ہزاراں پیہو سدرچون
 بز آری کرن ہیوتنہ افکوس و آہ
 نہ رو دم سے کشور نہ تاج و نہ تخت
 سپہر برہن بہ کورنس تباہ
 ہمے آفتابس سے ووتم زوال
 بھر باد رو دم کینر ہا بدست
 سے پیوہ کس اکھا در جہاں نامراد
 عداوتہ کرن چھے بہنگام مہر
 پتو چھس نوں تاج و اُلہتہ ز سر
 پتو چھس کرن پست، خار و نژاند
 گئے کھار بر تخت، گاہے بہ دار
 بز آری و دن سے کرن نالہ آہ
 ہے کورمت اوسن جہاں پُر زخون
 دُ چھن چند سرہنگ رو بہتہ بجائے
 ہنگہ دوت رت حیدر نامور
 بشمشیر تہس کرو چاک چاک
 بنا حق دُون لاف چھو بے فروغ
 بسرین نہ با حیدر نامدار
 دُ چھن دگر بو حیدر نامور

کوہ کھ سدرن ناپ از خشم و کین
 کوہن حملہ پڑا پین سہ در کہ سرے
 خبر و اتنو و کہ بہ طہاس شاہ
 لہ ہمہ شہریم پڑ ز شک سپن
 چھوے یود وئی زن پین زوبکار
 لہ یہ بوزختہ طہاس لڑاں سپن
 ٹمکن بار و مٹکاہ تہ اسباب رخت
 گرانمایہ پوشیدہ رویاں تمام
 تہ بیمہ اکھ ہزار از سران سپاہ
 چو ادبار گو نہرختہ از شہریم
 ییلے آفتابن یہ درپن شہر
 زماں در زماں حیدر زرم خاہ
 ہمہ مردم شہر خاص و عوام
 مونگکھ الایاں اے سر سروران
 تہ کر اسہ پیچھن رحم، فضل و عطا
 تہ پیچھ دز اے جنگس چھ اوس بے گناہ
 تہ چھکھ پانہ دانا، چھ اوس لشکری

سراسر پتھر پیے و سبتہ بر ز پین
 اندر ڈاوسالار خیسر کٹاے
 ہمہ ڈاوحیدر درپن بارگاہ
 درپن شب بپا روز محشر سپن
 بجلہ دی گڑھو نہرختہ از دیار
 زہیم علی سخت ترساں سپن
 شباشب تر لن گو سہ واژو نہرختہ
 ہیتن سیتو پاتش چ خاص چ عام
 ز راہ نہائی تر لن گو سہ شاہ
 وودن، خون ہورن ز اندوہ و غم
 کوہن بسپہ بر سر قھوون تاج زر
 کھسبتہ بیوٹ بر تخت طہاس شاہ
 بہ نزد علی اے بہر سلام
 چھ اوس چاؤ تا بیا ز فہر مانبران
 بہ بخشش تر کر عفو سائی خطا
 مگر تھہ اندر اوس فہر مان شاہ
 چھنے چار کینہہ غار فہر مان بری

لہ اٹیک دویم بر صر چھ پتھہ پاتھو چھاپ
 لہ دویم بر صر چھس پتھہ پاتھو چھاپ

درپن شب بپا زار محشر سپن
 زہیم علی سخت لڑاں سپن

دو پیکھ شیر جبارن اے مردمان
 بنو تو ہوسلماں ، گزرتھو رستگار
 بیکبار کی خلق شہر کو تمام
 پشیمان گئے از کفر، از کافری
 پوچھ تلخانی زائیکھ، کمر کھ تم بباد
 امیر عرب، حیدر رزم خواہ
 کورن جستجو تمکو ز ہر مرز بوم
 بہر رنگ تمکو مند و بکھنے نشان
 دوپس مجبورن اکو کہ اسے نامدار
 خبر چھاسے طہاس از بیم جان
 دوپس شیر جبارن اے ہوشیار
 چھ اسلامس اندر تہندے امان
 رضا مند سینو تو ہے کردگار
 مسلمان سینو کھم خاص و عام
 پزیرا کور کھ دین پا غمبیدی
 تھو دیکھئے زبت خانہ نام و نژاد
 پچھ بیکھ شہر س اندر سپاہ
 مگر بوز پا غلام طہاس شوم
 مپن در تعجب شہر سرکشان
 چھ سچہ شہر تابیائیمس استوار
 چھ کتہ شہر ہے منزسہ روز تھ نہان
 کرون چھمئے توت تامحقن انتظا

مگر وایتہ کتہ جاپہ تمکو سہر نخبہ

ازاں پس ازین شہر نیرو نہیہ

مالک شہر شد سعد و قاص شد اس مشہ

طلسمات دال داشت

پیچہ کنو میلے مالک پہلوان
 پکن دمن دمن دمن شبن تم آب
 بیکبار ناگہ کوڑن باد سخت
 سہ درسی یاسین پر ز جوش و خروش
 پیچے سعد گو در جہاز روان
 سیوم شب میلے جہر گو در حجاب
 زبس موج آبس سین لختہ لخت
 نہ دل روڈ امل جہازن نہ ہوش

گئے بوجھان کھن تافلک
 لے بھد جہد از بس کر تھ چوں چند
 لے وچھکھ سہمیں اکھ کھ با شکو
 لے گزھن اُس آواز شیراں و فیل
 لے شناساے آبن وچھتھ حساب
 اے پیچھ سببن سخت دشوار کار
 ہن واتی نزد طلسمات مدال
 چھن وچھتن کاٹھہ اپ کو کھت
 مے کیتھ چھم نہ طاقتھ پکن پشیر
 دوپس مالکن اے شناساے آب
 جہانے تھیتھ جاپہ رطھ در پناہ
 کرو زیر اپ کوہ راتس مقام
 رواں رہبرن تر و لشکر آب
 خروش پلنگاں گزھن بوز کوہ
 نہ آرام تھہ نہ نہ در دید غلاب
 دم صبح ووتھ مالکیت نامدار
 نہ یتھ جاپہ ہمہ از دھہس کر مقام
 مے ایدر گزھن چھم نہ سویہ جسا

گئے بو و بھتھ بوہ گزھن تاسمک
 پکن واتی نزدیک کوہ بھتھ
 روٹھکھ آدم جہان بیایان کوہ
 گزھن بوسہ کوہ ہچھو درو یا پتیل
 دوپن مالکس اے یل خوش خصال
 جہانے دھتھ گوز راہ حصار
 سلا متھ چھ یتھ جاپہ نیرن محال
 نہ کاٹھ ووتھتھ اندرں جاپہ سخت
 یون بوزنے چھم ہزاراں خطہ
 کون گزھن یتھ جاپہ بونھن نشا
 مہ کڈ بونھہ جہانے ازپں جاپکا
 دم صبح نیرو بہوش تمام
 روٹھ مے جہان بوزر طساب
 تھمن شیر مردن اندر پو شکوہ
 کوٹھکھ شب در اندیشہ و عنبر
 دوپن عمر عیارس اے ہوشیار
 جہانے اندر با سپاہ تمام
 بے یوت تام واسے تھ کر انتظار

لے تاکہ پکن تر و شیرن شان ہشد چھاپی پھر پھر آد شیر نہ۔

بے دھچھہ ما کن ہند چھہ جوش و خروش
 دوپس ہمرن لے مالک نامور
 بخیر مہ گڑھ در دمان بلا
 ژہ پتھہ جاپہ واکھنہ توت کینہہ لار
 دوپس مالکن تور کینہہ ڈر چھنہ
 گڑھن چھنہ وچھنہ چھنہ چھہ کوئندہ شور
 سبک مالکن تل گرہاں گہر ز سخت
 براں کوہہ ڈر پٹھن جھار ابلند
 سہٹھا برچ کر مہو فراز جھار
 سر بارہ روشن ز سنگ بلور
 ییلے ووت مالک براں کوہ تخت
 جھارس وچھنہ کوئل زور مند
 لہ برس پیٹھ وچھنہ اکھ سپاہ دلیر
 لہ برہنہ ژ پتھہ تیغ رخشاں پختگ
 کوژن مالکن نارہی سہمگس
 دویم نارہ کوڈ تھو چو گگاہ سخت
 تچن مالکن پیٹھ سہ شمشیر تیز
 ژلن کوئسہ مالک بفرنگ لے

یہ کیا شور و شروت راتس بکوش
 بنحق یہ بیہودہ حرکت مہ کر
 سراسر مہ کر سارہے مہبتلا
 مہ کر پانہ سے پیٹھ ژہ دشوار کار
 مے پرواہ شیراز اژدر چھنہ
 گڑن کس چھہ پتھہ کوہس اندر نور
 چو شیرے کھبہتھہ کوہراں کوہ تخت
 گڑھن کار گرہے پتھہ پیٹھ کٹہ
 ہتھ سخت محکم، قوی استوار
 مہوے اوس تاباں چو خورشید و ہور
 گڑن زیادہ لوگ گڑھن زان کوہ تخت
 وچھنہ اکھ برا کر چھہ اژ قفل بند
 دلاور سہٹھا سہمگس ژر شیر
 ژلن تس وچھنہ اژدہا و ہنگ
 کہ کہہ سار لڑاں سپن بر زمین
 ہتھ خار سنگن سپن تخت تخت
 دؤن او لارن زبس گرم خیز
 سپاہ دلاور تہ کوہ باز جاسے

لے تہ لے اتریس پھر تھر تہ تکرار چھہ چھاپس مندرہ او شیر نہ

و چھتھ روپے آں دیو پُر خاشاک
 دوپٹن تے کر اے دیو بگشتہ تخت
 سپاہ من تمس کینہہ دن نے جواب
 کوڈن ضرب دیوس بشمشیر تیز
 سہ دیو سترگر بشور آو سخت
 دھیمپ سپن مارکس پیچھ سپر
 زلن گوٹھ مارک ز پیش سپاہ
 رواں بیاکھ درواز تے بونٹھ آو
 قوی تن سوار اچو اسفند یار
 رواں مارکس پیچھ کڈن تیغ تیز
 دگر سوڈلن گو جہاں پہلوان
 سپاہ اکھ برس پیچھ و چھن سہمگین
 بیک مارکس تل کراں گور ز سخت
 سپن نے تمس اڈر دس کینہہ خیال
 رواں اڈر دس کور کشادہ دہان
 تے پیلہ مارکس کور ز اڈر گریز
 اڈا پنجاڈلن گو یل نامدار
 برس پیچھ و چھن مت فیل نژند
 تھے اُسو بے باک، یز سہمگین
 جڑتھ از جواہر گلو گاہ فیل

مراسیمہ گو متاک نامور
 کہ ایدر تے کس چھکھ برس کو تخت
 سپن خیر مارک ز بس خشم تاب
 سپن ملکر شمشیر گو ریز ریز
 کوڈن مارکس برس سپر ضرب سخت
 ہراساں سپن مارک ز نامور
 بدھنگر طرف گو شتاباں براہ
 سوارا برس پیچھ ز بس خشم و تاو
 تنوور، قدر آور گرس پیچھ سوار
 سوار دلاور سپن گرم خنید
 پکن ووت تریشمس برس پیچھ رواں
 تے پیٹھ اڈر اکھ شو تگتھ پُر زکین
 کوڈن برس تن اڈر ضرب سخت
 ہچے گوہر مارک سپن گرد مال
 زما بٹھ زلن گو جہاں پہلوان
 سہ اڈر تے پتھ روڈ از جست و خیز
 و چھن بیاکھ درواز تے اُسو
 قوی ہیکل و سہمگین یز بٹھ
 کرن اُسو جولان تھے پُر زکین
 پھوے بو گر زان ہچو دروٹے پیل

لے کھسکتے دہ دلاور براں فیصل مت
 سپاہانِ زندگی تھے سہمگین
 یہ ڈپٹھتے سپین مالکس دل دہیم
 ہراساں سپین سے یل شیر جنگ
 چھ بہتر دشن وعدہ ازہیں کوہار
 سبکتر سے دوختہ پھیر و حقن از حصا
 نہ دیو یو حقن جہازے دراں جایگاہ
 سپین حیولا مالک نامدار
 دریغ سپین کیسا جہازس وکان
 گئے زون بے رودس میان بلا
 یہ کیسا چار و وہ ذر درپس سخت کار
 دوپہم کمر کر تھن اندرپس جا بے سخت
 گئے زون لوگس اندرپس مہلبکات
 چھنے کاٹھہ تہیتھ جاہ واتن زہیم
 جہانس اندر کم سپین میون ناو
 نہ چھم یار کانترھا، نہ کاٹھہ غمگسار
 سے ہنوکہ و ذی کینس کس چھہ دار و نہ
 ودن بو پتھے پاٹھو مالک بہ درد

برہمنہ رٹھتھ تیغ رنشتاں بدست
 کوڑکھ مالکس حملہ از خشم و کین
 سبکتر زلن کو از انجبا زہیم
 درپس عمر زانہہ چھمکینہ و جھمت یہ رنگ
 لوہم نے گئے ستر خنجر گذار
 پکن ووت نزدکپ درو یا کسار
 نہ عمر و نہ گلزار نے کاٹھہ سپاہ
 یہ کیسا چھس و چھن کر دس روزگار
 نہ کاٹھہ چھس و چھن و نہ تھہ موہگار
 بلاین اندر گوس بے مہبتلا
 سے پانے تھہنم دوختہ درو یا تار
 بے کمر تر و ورس اندرپس شہر سخت
 سے کس ہانہ و ذی کین طریق نجات
 لوگس بے خبر در بلا سے عظیم
 خبر کمینہ تہ چھنے بہر تھہ کیسا سے او
 نہ نان و نہ آب و نہ جا بے قرار
 یہ سختی مرن چھم درپس راہ سخت
 ز فکر جہان کوست سے درد

لے پشار چھہ چھاپس منز بے محل جاہ تہ امت۔ یہ او بر محل جا بے پوت تھا و نہ

اگس میر زال نہ چھو کہ سیر مالک شتر ستر نظر بندی

چھ رائی ز اخبار نام آوران
 ییلے مالک شتر نامدار
 تھوون سے جہان بپایان کوہ
 بظاہر مسلمان گیتو بے زہیم
 سہ مالک تمن نیش کوئت بے خبر
 تہ ییلے کھوت سہ مالک براں کوہما
 کوہ کہ حکم کٹارن ایل سوران
 سٹے مژروہ ز نجیر آہن ز پاسے
 روان آسے وڈو وڈو سپاہان خاص
 کوہ کہ حکم ایں مرد تازی نژاد
 کر و بستہ اٹھ سید و سرودست و پاسے
 روان و وٹھو تہی کاہ فرسان نژاد
 زھنکے نالوتسہ پالہنگ دراز
 اذان پس دوپن باشناساے آب
 بغورن ازپں جاسے سختی و رنج
 شناساے ابن بباد مراد
 بیٹھتہ کھو سہ مالک یل نامدار
 بے درمی و چھن نے جہانک نشان

بتارنچ پیشیں رو ایٹھ کران
 ز درمی یو سے کھوت براں کوہمار
 سہ اکھ ہٹھ مسلمان نو، باگروہ
 بباطن تہی کاہ فران زہیم
 بباطن چھیم کاہ فران بد سیر
 سٹے روہ یحیاء عمر عیار
 توہی میا ز چھو خاصہ فوراہن
 ز اہر بوہ چھن ناتوہنر کتھو دے
 کر کہ بانو از بند زندان خلاص
 اسے مژ چھ بیگانہ وارڈون نہاد
 چھ بیگانہ از دین یہ وارڈونہ راے
 کوہ کہ بستہ عمر امیہ بہ بند
 کر کہ بستہ حکم تن سرفراز
 کڈن وودہ جہانز شتاباں شتاب
 جہانز کوڈن سوہے حصن برج
 کڈتھ نیو جہانزے بماند باد
 سہ پھیرتھ ییلے دوت از کوہمار
 سپن خیولا سے سر سر نشان

کوڑن جستجو تمکو بہر سوے راہ
 نہ کانشہا و چھن اندراں بوم ویر
 پتھ پٹھو سے بو و چھن تابہ شام
 سیلے کالہ جن پوہ پے یوقوت تاب
 پتھر بیوٹھ مالکت بدری یا کسار
 ہمہ شب گزرن اُسمو فپلاں بزور
 تے اژدر کڈن از دہاں بے پھکار
 ہراساں سپن مالکت نامور
 نہ آرام و خاب و نہ تاب و توان
 سیلے صبحن از حسیقل شاہ نور
 دواں مالکن وول سلاح و سلب
 کرن جستجو بو بہ ہر حساب گاہ
 دراں خانہ اکھ ہڈ زانا مقیم
 نہایتھ فوسوں گرو بجود و گری
 پہنچے آتے نزدیکی مالکت دواں
 ژسے اندر چھ آثار مردی سیٹھاہ
 پے کوہ چھ پڑ آفت و ہولناک
 دوپس تمکو کہ اے مادر مہربان
 پے اوس جہازس اندر در پناہ
 شب شب کنن گوم بانگ و خروش

کہ تا پوہ تھکتھ سے یل رزم خاہ
 کہ پڑزہ ہے تمس از جہان خبر
 پشیمان سپن مت سے از کار خام
 تھکتھ زیر کان زہر جد مخاب
 نہ تس آب و خمہ ردن نہ تاب و قرار
 ہمہ شیر و اژدر خروشاں بشور
 پڑ از دود و آتش سپن کوہسار
 ودن اوس راتس زہیم و خطر
 کڈن راحتہ سائے ودن تے روان
 سپن رنگ شب از رومخ روز دور
 کرن ہیوتن ہر سو جہان طلب
 کہ تا و چھن و اراں سدا یا براہ
 فریبند افسوں گرا، ہڈ رجم
 کرن سحر ستو اُس دیون پری
 دوپن مالکت اے دلاور جوان
 نہ کس پتھ گڑھکھ کوٹ این قدر جاہ
 سے و نہتم شویتھ جاپہ کیاہ کرنہ اکھ
 پے چھس نامور مالکت پہلوان
 بسا کہہ پے ووتس درپ جاپگا
 پے بوز تھ پے سپنس پراکتہ ہوش

کھوٹس بے دم جس کو ہنس فراز
 تھوڑم سے جہاز بدی یا کسار
 یہ کوما وچھم پر بلا وخطر
 وچھنے جہازے دریں جاپگاہ
 ز دودہ گئے مئے زھانڈاں بدیں سوئے
 دوپس پیرزالن کر اے پہلوان
 میر برغم منور تر کر خانہ مینون
 تر مہمان ووتکھ کھئے نان و طعام
 رواں ووتھ مے مالک بلا قیل و قال
 سوعہ ڈراپہ از خانہ فورن ریرون
 اٹھس منز رٹھ خانہ نان و طعام
 رواں مالکن کھوسہ نان و مے آب
 زن بد سیر بر وٹھ ڈایس بدر
 بیکبارگی مالک از کار گو
 سین عالم آب سورسہ جہان
 سین آب درمی یا ہمہ موجب زن
 لہ ازاں پس کہن پار تر وون بر آب
 کہ آیا بے مولوم کر یا یہ راز
 گئے زون کھوٹس بے بریں کوما
 ازاں کوما پھیرتھ ووتھس ہمتھر
 نہ اسپ و نہ اسباب نے تم سپاہ
 نہ نان و نہ آب و نہ خود دن نہ خاب
 تر ڈیشٹھ مئے گو پا دوتاں توان
 تر آباد کر خانہ و امرانہ مینون
 تھکتھ چھکھ پیوست بہہ دودہ ذریم
 اندر زاو در خانہ یے پیر زال
 رواں زاو اکھ پیر مردا درون
 تھوون پیش مالک بمہر تمام
 رواں میرنے لوگ شتاباں شتاب
 دین پھو کھ پچشمان اں نامور
 پچشمان مالک جہاں تار گو
 پہوسے آب گرد جہاں پہلوان
 تے ووتھ سوعہ یے مالک پیلتن
 ہزاراں نہنگاں ووتھتھ گئے ز آب

لہ یہ شارچھ اکر قلمی مسودہ مطابق۔ اہہ کس گمہ ڈنکس مصرس منز چھ "کہن پار پیٹینگ
 مانہ گینگ پرون وون ڈنگر یا کھٹھ چھ، یوسہ پیر زال آبس کن لایان چھتے تہ آبہ ملکہ
 چھ ہنگ بنان۔ مگر چھاپس منز چھ امینگ گمہ ڈنک مصریتھ کنوٹھ ازاں پس کوہن نار تر وون آب

سراپہ گو ماریکت نامور
 گرفتار کوڑھتس بہ افسوں گری
 مئے زونم نہ چھکھ دیو جو دوشعار
 دوپس سا جرن لے یل رزم ساز
 تریختہ جایہ بیہ وہ فیہ آرام گاہ
 ازاں پس پورن بیاکھ افسوں شتاب
 ازاں پس سپن پر ز نار دماں
 دبار کوڑن بیاکھ افسوں ردا
 گرفتار گو ماریکت اندر عذاب
 اکیتہ کنو تھے اژدہ یے دماں
 پیتھے پٹھو چھے راہ و رسم سپہر

بازمی چھ اُموسند ہمہ رسم و راہ

گئے تیر ظلمت، گئے بہر و ماہ

فتاح شہنشاہ طہماس بندس تلاش منر شہر مرقع و امن

گل اندام سند لے لبین تہ قبضاسند خبط سہ کرون

بیستہ کنو سہ طہماس بد روزگار
 رواں بو ترابن بہر سوے راہ
 کرون تمہ جہان بہر سو روان
 لو بجھ نے گئے تمہ سندے نام و پے
 بیٹے کو سہ از بیم حیدر قرار
 کڈن ڈھاڈنے مخبران و سپاہ
 کہ تا نیر کنہ جایہ تمہ سند نشان
 دو نچھ نے سند کا نسب پانغام و پے

در اندیشہ گو شاہ خیر گشاے
 کو رس عرض فتاحن لے نامور
 بے دودہ فی لای ہر سو بمانند باد
 بے تائید یزدان خود ایسے جہان
 یہ یا منہ دوپن دراو سے سرفراز
 جبک ناو منز و وختہ سے با مردمان
 گوہ دزدی دوت شہر اس کس منز جو پیر
 تر و تازہ شہرا چو خود زم بہار
 ہنرمند فتاح فرخندہ ناو
 رواں شہر یو و چھ سے آزاد مرد
 دو پچھ تھو پچھ خاصہ مہمان شاہ
 شہر کشور از شہر آوارہ گو
 بے چھس در امتن و دہ فی بد نبال شاہ
 سے و فی تو یہ شہرا چھ ریشل جنان
 یہ بوڑھ سپنر خوش مغیر و کبیر
 کرکھ عمدہ در خا ہی تمس نش سیمہ
 دین ناویختہ شہر سے نیک نام
 کرکھ مہربانی یہ اس مردمان
 کرکھنا ڈخو رم دل و جان سون
 ہنمے دھن اچھن منز کرو چائی جلی

کجا رفت طہاس واژوئے راے
 مہ کر فکر و اندیشہ کینہ غم مہ بر
 ہمیں نامہ پاغام از ہر بلاد
 خبر آئے تھو ستر عیان و نہان
 برسم کشپاشاں و ولن برگ و ساز
 کو رن تھو ز درو یا گذر در زمان
 و چھن خاصہ شہرا عجیب دلپذیر
 تہ نیت اوس بستان دارل قدر
 برسم کشپاشاں در اس شہر ڈاو
 کرکھ ہیش کرکھ پریش تمس کرم و سرد
 دریں شہر ووتس کرکھراں ز راہ
 بجنگ علی تنگ و لاچارہ گو
 کئے زون پکن چھس بہ میراہ و راہ
 چھ یختہ کین و ن خا و اندر جہان
 تھو و کہ کلبہ بر پاس رہبان پیر
 دو پچھ تس کر اے راہب نیک شاہ
 چھے یمہ شہر چی نیک نامی تمام
 سپنرات و ترا اسے مہربان
 بیک ہفتہ روز کہ تر مہمان سون
 اچھن دھن مھو چائی اسو گرد پائے

دو پچھ تو پر فتاحن، اے سروران
 پریشاں کو مت چھس بہ از بہر شاہ
 و چھن چھس بہ تمہو سے بملک و دیار
 پچھے پا مٹھو فتاح نیرنگ ساز
 دریں حال کو شور و غوغا پائے
 پریشاں دل از بانگ نقار گئے
 پڑھکھ تانم فتاحن اے مردمان
 تمہو دو پچھس اے راہب نامدار
 جہان از اندر مال طہماس شاہ
 بشہر مرجع گزھن سیم روان
 سہ فتاح یثرشادماں او سپن
 سے کینٹھ چھنہ روزن دریں جایگاہ
 کہ شاید کین لبین خسرو نامور
 روان دو پچھ سہ فتاح فرخ شعار
 جہان و چھن زور با ایجتشام
 سہ فتاح کو پیش سالار بار
 بشہر مرجع گزھن چھم شتاب
 ہشت گزھن سہ سہ گزھن زو بون
 دو پچھس بار سالارن اے رہنمائے
 پڑھکھ سون رہبر چھ اسی بند چاکر
 سہ چھم بار اندوہ کو مت گران
 سہ گو تر او کو حقن ملک کشور تر جاہ
 کہ شاید پچھ گنہ جاہ پچھس بکار
 وزن بو سہ وزن ہاے رنگس طراز
 سپن شور نقار تے کہ نامے
 ہمہ خلق از بہر نظار گئے
 یہ کیاہ شور پیدا سپن در جہان
 پچن داؤی ایدر جہان چہار
 حرم خانہ، اسباب، گنج و سپاہ
 بفعہ رسان طہماس شاہ جہان
 تمن نامدارن یہ تمہو آمو دو پچھن
 مے لازم گزھن چھم بنزدیک شاہ
 چھ کچھ جاہ سہ شاہ فرخندہ فر
 از انجا پچھن گو بدڑی یا کسار
 بر رختہ از زر و گنج، گو ہر تمام
 دو پچھن تس پچھس راہب شہریار
 بہ نزد شہنشاہ والا جہناب
 ہیشویم سہ پچھس بکشتہ درون
 چھنہ میانین اچھن منزہے چاکر جاہ
 بہ لات و بہ عز آچھ شرمندہ چاکر

منکھ تے پکن کئے ازا نجا چوتیر
 پتے بیکھ تھو چھ جہازا پروان
 یون اکھ جہازا چھ مانسہ باد
 کرن لوکھ، تہراج بدری یا بے آب
 ز دزدان مہ گڑھو نے خیال و خطر
 ہمیشہ بدری یا پکن سال و ماہ
 ز سودا گراں کوٹے بوڈ کاروان
 بشہر مرصع پکن وادی شاد
 پکن بر در شہر ووتے روان
 چھ کس ایں خود مند روشن ضمیر
 چھ از لات و عزایہ رہبان شاہ
 کوڑکھ راہبست عرت و انجیرام
 اچھن دھن موٹھکھ تھو سندنے کرد پاپ
 وچھن تھتھ اندر راہبان سال خود
 وچھکھ بوڈ کشپشا بتکین و جہا
 کشپشا تمن سرتو دستاں نواز
 وچھن تھو سٹھکھ اشک از سیم و زر
 مرصع کرہتھ بوسہ از زبر ناب
 تھتھ پیچھ بتا تیکہ دھتھ زرنکار
 ز بر دھنیر در او زشت و تباہ

سبک در جہاز سہ رہبان پیر
 سہ فتاح گو در جہاز روان
 دوپن بار سالارس اے خمیش نہاد
 مسباد اپنے ژور آسن خراب
 دوپس تھو کہ اے راہب نامور
 چھ اکھ مژہ پاسبان شاہ
 پتے وادی بیہ نہ جہاز روان
 مغل قبیلہ ساری جہاز چو باد
 سہ فتاح با مردم کاروان
 پڑھکھ وادی وادی کہ اے مرد پیر
 تھو دوپہکھ ایں پیر با قدر و جاہ
 یہ بوڑھتھ ووتھتھ آے دربان تمام
 زہیں بوس تھ ظیم او نہس بجای
 بہ بستھانہ ژونکھ سہ آزاد مرد
 تھو راہبست قدر کہہس سٹھ
 رواں گنبدس مژہ ژونکھ بنار
 دران نشانہ فتاح نے کر نظر
 وچھن خاصہ تخت از در خوتاب
 براں تخت ز شاہ چو ٹکلوں بہار
 رواں اکھ کشپشا چو زنجی بہار

دوپن سوے فتاح کر، اے نامور
 دوپکھ تو رہ فتاحن، اے راہبان
 سے چھم اکھ بنا اکھ بہ سا جل زمین
 گر اُمی بنا اکھ بتکین و حباہ
 بہ اصلا بیس کا تہ چھسہ نمان
 یہ یا متھ دوپن در اے ساری نبر
 ہیک جا کر صحتہ پھو راہب تمام
 ازا نخلہ اکھ راہبین در میان
 دوپن راہبین اے رقیبان راہ
 یلے زن شہنشاہ سا جل زمین
 اُن لوٹ اکھ دو خترا بے نظیر
 لہ پری پیکرا، گل روخا، نازنین
 ہنسک زن تہند رے وچھ آفتاب
 تہند قد وچھتہ سر و قامت نجل
 پیومت سایہ تمو تہند چھ سر و بسر
 سراپا بدن تمو تہند رے چوں بہار
 لہ گر تھن شکل آشفہ تہن کن وچھتہ

جلدی نہ دو تھ پیش بہت سجدہ کر
 بہ چھس نے کرن سجدہ پیش بہتان
 مڑ صر ز در و ز لال و رنگین
 بہ چھس سجدہ کر، وں تہس سال ماہ
 چھنے تیتھ بتا کا تہ بہ دور زمان
 بہراہ فتاح فرختہ قدر
 تہ پانہ و اُن اے اندر کلام
 مڑ تہم زبان او اندر بیان
 بہ وینہ مو دلپلا عجب دلواز
 کر تھ او تہراج خا اور زمین
 پہ چھس دریں شہر تھو مڑا پیر
 نگارا، قمر طلعتا، مہہ جہین
 سہ کر تھ روز و تھن از کمال شتاب
 وچھن دور روز تھ چھ در آب و گل
 ہمیشہ چھ آسن تہسے تانہ تر
 سمن تہ، بہ مو شیل و گھزار
 کھو زن تمو تہند رے ماری چاں چھتہ

لہ چھاپس مڑ چھ امہ کہ دو مو مہ مرہوک قافیہ تہ "نازنین" لہ امہ کس کوڑ تہس
 مرہس مڑ کوڑ تھ "عقل" بجایہ "شکل" آسن۔ یہ شار چھتہ مسودس پیچہ۔

ہنسکہ زن نظر تراو از غمزہ پسند
 خمار برہتہ تس چھے پشمان مست
 ز محراب چھس طاق ابرو بسنا
 لہ گزہن خلیق دیوانہ دیشہ سوجوڑ
 لہ پُر از آب حیواں چھے تھو سئد دہن
 لہ نگار ابدیعل نجب، دلرباے
 لہ اے حسنیہ سوسے مہ روم و گلعدا
 چھے راتس دوہس سوسے ورن تے روان
 شہا اکہ تمس قبط آزاد نام
 چھے عاشق سہ گوشت براں گلعدا
 یگیوبے آن مہ چھے گوشت اسپر
 چھے یا مٹھ یون تس نشے قبط شاہ
 زلن تس نش سوسے بیت گلعدا
 شہنشاہ چھے تس نش گزہن ترنک
 بکتر چھے پھیرو گزہن قبط شاہ
 تے میلہ بوز فتاحن اپن ماجرا
 تھوون راز در دل کرن بستہ لب
 دم صبیحہ دم دوٹھ سہ فرخند راے

بگرما و سپنہ گزہن ریز ریز
 فوٹگر بے افسون، جودو پرست
 کرن قبولہ، تھہ کن چھے اہل نیاز
 دزن، سچو پروانہ دیشہ سوسے نور
 کرن مودے زئی از یک سوسے خن
 سہ دیشہ پریشاں گزہ عقل و راے
 بے غنقی چھے یٹھ کوہرے مژبہ غار
 چو سوسن گیتو چھس کل ارغوان
 پٹھ یٹھ شہر س اندر بلند احتشام
 دزن سے چھے بر شمع پروانہ وار
 چھے لوگت تمس بر جگر عشقہ تیر
 چھے مہہ رو ورن سہیت بادرد و آہ
 سون پان تراون چھے از کوہسار
 مبادا تے ما آتہ پانس ہلاک
 بہن ژور غارس اندر چھے سوسہ
 تمس بر بدن سوسے پنیے کھڑا
 دراں جا کوڈن راہین ستر شب
 و چھن تھہ کوہس کھوت ز ترنایاے

لہ تاکہ ہم زوہ شوے شارچھنہ چھاپ سپدیہمیتو

کو رُزن جُستجو تھو دھس تا بہ شام
 وُجھن نے گئے سوے مہ شبِ فروز
 سہ دودھ دوس خمر شید کو در حجاب
 کرن جُستجو اوس مردِ دلیر
 سپن نہ صیف شبِ یام، از کوہسار
 دین وار کن ساءِ عتھا اکھ بہ ہوش
 دوپن وُنی کس اندرپں تیر شب
 کو رُزن راتس آرام جایہ نہان
 پکن دوت سے قبط باحد سوار
 سہ فتاح دُتو کھن بہ اثنایہ راہ
 دوپن تس کہ راہ پ چار ساز
 مے سستین پر اصلا چھنے تن روان
 نہ گرنہ تس نشن کر نصیحت تہس
 دوپس تو رہ فتاحن، ایشہ ہار
 مکہ نالہ زار ہی مے بوزیم سہٹھا
 نیشہ کہ کیتہ تہ آیم نہ راتس بہ غم
 رواں تر او تھو جا پ قبطن سپاہ
 سہ رہبان تہ قبطس پتے گو روان
 تہ ییلہ دوت قبط دلاور بکوحہ
 خرد مند فتاحنے وُچھ سہ غار

سہ مرغ نہائی لوگس نے بام
 چھنے کائنہ اکو زون وُجھنِ بروز
 تہس اونے مائل، آرام و خاب
 کھنے سو بہ بالا، کھنے سو بہ زیر
 کنن کو تہس رگر پتے نالہ زار
 ہنہ رگر پتہ نالہ بوزن بگوش
 اوس نشن گرنہن کر چھ شریاؤب
 کہ تاروز روشن سپن در جہان
 تہسے با کھراہے گوہر نگار
 کرن تس سلا ما، سپن عمدہ در خواہ
 چھنے یختہ جاپہ اکھ گل رومہ خار دلوار
 مے دپیشہ زلن سوے دُن تہ روان
 مے کن باد وختہ بر محبت تہس
 مے کینہہ وُچھنے چائی بت گلزار
 خبر تس دُن اوس بادر و آہ
 خبر چھا تہس کیاہ چھ کوست رستم
 سہ گو پانہ تنہا بنزدیک ماہ
 کہ مو کو م کرے پتہ راز نہان
 بہ نزدیک اں غار گو باشکوہ
 سہٹھا تنگ مے مسکن مور و مار

تھتھے نیر لال بدخشاں ز سنگ
 مہ کر تیر پانس پیٹھن روزگار
 ژئے پتھہ کتھہ کنن گو متن مہشا
 نہ چھم روز ہڑ عقیل نے ناو و توش
 ہیکر خستہ کور تھس بے از مار زلف
 بیک زخم ہڑ گاں بے کور تھس شکار
 کڈتھہ نیو تھہ از دل قرار و شکیب
 دڑتھہ پویمتن ہچو پروانہ چھس
 ژئے اے سنگدل کو نہ چھی دانہ عار
 گزہم سنگ و ناموس سوئے بباد
 کڈہم سر ز مستی و دیوانگی
 نہ بانوبے خانہ گزہکھہ از جھٹ
 سبکھہ سرفرازی بغر خستہ تخت
 نہ کوتاہ و نکھہ مکر، جہ ہتاں بزار
 بے کینہہ چھسنہ بیقل تہ مخمور و مست
 نہ شو بکھہ نہ نوکر تھس چہرہ دار
 ژئے پوہ ختہ بھنی نہ پے سوداے خام
 ژئے نیری نہ مطلب سے نیش الخد
 زنن چوں شب از نور خود رشید گو
 کٹنی روز دو خستہ در اں پین دشت

ہمبر دراپہ سوئے ہر وہ خ از غارتگ
 دوپس یور قبطن کر، اے گلزار
 خبر چھے بے چھس پیومتن در بلا
 نیمت چا ز عشقن مے چھم صبر ہوش
 کور تھہ بستہ دل مینون در تار زلف
 بیک ضرب ابرو بے کور تھس فگار
 بے چشمان جودو مے دیت تھم فریب
 چو جھنوں بے عشق تو دیوانہ چھس
 پریشان گو مت چھس بحال زار
 ہنگ زن کڈکھہ نہ ژہ مینونے مراد
 نہ کینہہ عقیل روزم نہ فسرانگی
 ہنگ مینون بوزکھہ کرکھہ سیے پستہ
 سزاوار سپنکھہ بتاج و بے تخت
 دوپس تو رہ تہمہ اے سیاہ روزگار
 دین چھکھہ بے چھلہ تھم نا بے دست
 گرانمایہ شوہر سے چھم نامدار
 چھے دھن مردانے اکھ زناہ حرام
 ہنگ زن بختہ ز تلکھہ مینون سر
 سیلے قبط نہ آں ماہ نومسپد گو
 سبکتر سہ تھو حسابہ گو باز گشت

ازاں پس سہ فتاح فرخندہ راے
 سلاما کرن تس بحسن ادب
 ٹکیا چھکھ گئی زنی برہیں کوہ سار
 ژمے اندر وچھن چھس بہ فر تمام
 مے راتس وڈن چون ووتم بجوش
 مے ازگر بہ تکلیف ووتم سپھا
 مہ زانم مے بیگانہ اے سپہم بر
 بہ بوزخ سوعہ گل روض سپہو اشکار
 وودن تیرہ بڑی، کوڈن آہ سرد
 دما اکھ مے نش بیہ بفرنگ ہوش
 لہ بعد چھس نامور دوختہ کامکار
 شبا اکھ سپن پیڑا سپن نخاب
 مے نش آوامنہ شمس القنی
 کوڑم دین واسلام تمھو سند قبول
 مے دوپنس کہ اے سرور مسلمین
 دوپیم تمھو کہ اے دوختہ خوش سیر
 ابو المعین نامور تس چھ ناو
 بہ یا مٹھ دوپن تے سہ گو بابشتاب
 پکن گو بنزدیک آں دلہا بے
 دوپن تس کہ اے دوختہ خوش لقب
 نہ کاٹھ چھے ژمے ہرائہ کاٹھ غمگسار
 مے نش وں کتچ چھکھ چھ کیاہ چون نام
 نیئدر کینہہ بہ ایم نہ روڈ منہ ہوش
 مے دن پوز چھ کیاہ چون احوال ماہ
 بہ چھس پکار حیدر نامور
 ز نرگس کرن لوٹوایے تر زشار
 دوپن تس کہ اے فرخ آزاد مرد
 پنن حال باوے مے کن تھاو گوش
 وزیر شہنشاہ فاور دیار
 وچھم خاؤ شاہ رسالت تاب
 اویزار، کرٹھ سنبیل بے بہا
 مسلمان بہ سپنس بہ پیش رسوا
 نہ ستین مے پانس بہ شرب زہن
 ژمے واتی پگھہ شوہر نامور
 مے نش و اتناوی ژمے دل شاد تھاو
 صخر گہ بہ بیدار سپنس زخاب

لہ اند شاوک دوپیم مصر چھ پتھ کز چھاپ و وزیر گرانمایہ شہر دیار

و چھم گرد بوا المعجب نامور
 سیٹا خمش سپن پہلوانِ غرب
 بنزدیک حیدر علیہ السلام
 بہمراہ بوا المعجب رزم گاہ
 ز خاور سوعیہ قہرماں گو فرار
 بدنبالِ شہہ گو سوعیہ قہرمان
 بہ ہمراہ سعد سپہدار دین
 بختگ آو بال شکر بے شمار
 ہزاراں رٹختہ پن مؤمن سپاہ
 خود ایس سوا چھمنہ کاتھہ دستگیر
 گرفتار و لاچار گامزیر چھس
 دوئم ژئے نشن ماجرایہ تمام
 ژئے اندر و چھن چھس سیٹا حسن خوں
 بہ تنہا یکن چھکھ توے ہنجو شیر
 کمنی چھس بہ ہنجو ژرین کو ہسار
 غم ورنج و سختی مئے سئے کا سہیہ
 کہ بستر مئے چھم خاک، بالین شنگ
 کڈن آہو دپیشہ تشد حال زار
 مہ و دغم مہ بر و وہ فی ثل تھا و شاد
 بگے صبح روشن، گنہ شام گاہ

سبکتر ز خرگاہ درایس نہ سہ
 سرا سر و وئم تس نشن خاب شب
 از انجا بی نی تس بہر تمام
 کوڑکھ عودہ قد میوئے بائین و راہ
 تہ میلہ زن سہ جمشید فوہ رماں گزار
 سپہدار حیدر سپاہ ہبختہ روان
 ژہنن تر آوی تھن اسو بخاور زمین
 سپاہ بخت طہاس بد روزگار
 کوڑن ملک خاور خراب و تباہ
 بزار می بہ ہبختہ جاپہ کزنس اسپر
 پریشان و آوار گامزیر چھس
 مئے چھم ماجہ کوڑمت گل اندام نام
 مئے و نتم ژر کس مرد چھکھ ناخجوس
 مگر چھکھ ژر عمر اُمینہ دلیسہ
 و چھختہ حال میوئے درپن تنگ غار
 ہنکریٹا فی یارس خبر آہہ ہ
 چکھ فوٹ کوڑمت چھم درپن غار تنگ
 بہ بوڑختہ رشتاح گو دلفگار
 دوپن تس کہ اے دودہ ختر پاک زاد
 زمانک پختہ پامختہ پچہ رسم و راہ

کچھ چھ خزان و کچھ چھی بہار
 کرن یس اکھا چھ خوشی در بہان
 لہ چھنے کاتھہ گلاہ بھنچہ چھ غار سہو
 تہ کر صبر اے دو خستہ نامدار
 مے ایدر گزھن پھیر پھنچھم بڑا
 بقورن مے آنن رشتاں بشتاب
 کچھ رنج و راحت کچھ رنج و مار
 چھ غم زاکہ نے تس بہن در بہان
 چھنے کاتھہ ملاء بھنچہ چھ مار سہو
 بسختی پنن پان ودم ودم ہمار
 بہ نزد ابوالعین رزم عہا
 لکھ رستہ گاری ز رنج و عذاب

یہ یا مٹھ دوپن گو رواں ہچو باد
 بہ غار اندرون تراپ سوے حور زاد

جمشید تہ طہاس از شہریم فرار سپید حضرت علی سند

قنبر سیاف تہ مہار سہو ہیچہ طلسمی جہار برنج و اتن
 دہس سوے دیگر تہ طہاس شاہ
 ییلے نول مے از شہریم بار سپاہ
 نرن اوس از بیم حیثہ چو واو
 رواں کار وانا تہس برونچہ او
 مے جمشید شاہ خاورک شہر پار
 دہس دامن کوہ سار سس اندر
 اوٹن ناو دھتہ شاہ خاور زہن
 تہ ییلے دوت جمشید فرخندہ فر
 دتن حکم یکبارگی بر سپاہ
 ییلے نول مے از شہریم بار سپاہ
 نرن اوس از بیم حیثہ چو واو
 رواں کار وانا تہس برونچہ او
 مے جمشید شاہ خاورک شہر پار
 دہس دامن کوہ سار سس اندر
 اوٹن ناو دھتہ شاہ خاور زہن
 تہ ییلے دوت جمشید فرخندہ فر
 دتن حکم یکبارگی بر سپاہ

لہ ایشک دویم ہر چہ یسید آہ چھاپس نہ انت
 بھنچہ کاتھہ ملاء بھنچہ نہ خمار سہو

یہوے رسم چھی در سراپے سپنج
 ژئے کوڑھتس بڑ آوار بے تاج و تخت
 گئیم لشکر و ملک و دولت بباد
 کہ اے شاہ بے عقل، نادان خطاب
 مے چھکھ متہم وعدہ کرن بے گواہ
 بہ غارتہ دتھہ ملک خاور زہین
 اوٹھہ سا جلسہ شریہ جنگ و فساد
 ژئے واراں کوڑھتہ خانہ آباد میون
 زن و دود. مان و ہیمہ خانمان
 بشدتہ کوڑھتہ خاور س قتل عام
 تھن چھی مکافات تہہ کے غور و
 دووٹھہ تھتہ ژئے توہ خادہی تھتہ ہار
 کوڑن شاہ خاور خلاص از عذاب
 یون چھم مے اکھ مشور ادل پسند
 کہ توت واترے کانہہ دلاور عقاب
 گر دھوتھہ اندر اسو بلا درد و رنج
 ہیکہ پنے کرہتہ تھتہ حصار س گذر

کوڑھتہ در بکٹجہ سختی و رنج
 کوڑس قہر طہاسن اے شور و تخت
 سپن چون با عتہ بکٹگ و فساد
 دوپس توہ جمشیدن اندر جواب
 ژئے پانس خطا چھی درپں رسم و راہ
 اڑتھہ سرتو لشکر پیے جنگ و کین
 کوڑھتہ ملک خاور خراب و بباد
 ژئے برہم کوڑھتہ بوم و بنویاد میون
 رٹھتہ پتھہ میانی ہیمہ و میزگان
 سپاہ علی پتھہ رٹھتہ تھن تمام
 کوڑھتہ کار بہ چھی ژئے پانس توہو
 لکھتھہ تھتہ ژئے لکھتھہ چھکھ تھتہ ہار
 پہ بوڑھتہ طہاسن گو لا جواب
 دوپن شاہ جمشیدس اے ارجمند
 حصار اچھہ حکم بہ درو یا بے آب
 دپن تھتہ حصار س چھہ حصن برنج
 ہتھگہ زن س دشمن بنے جانور

لہ یہ شاہ چھہ اکھ قلمی مسودہ مطبوعہ چھہ پتھہ کنو سید مت ع
 لکھتھہ تھتہ ژئے لکھتھہ دیسی تھتہ ہار
 دووٹھہ تھتہ ژئے توہ خادہی تھتہ ہار

گزھو فارغ از بیم و ترسِ علی
 یہ یا منجھ دوڑن با تسمی سپاہ
 گزھو کہ تم جہاز ز بس اضطراب
 سبکتر بہ اخبار گو منجھ
 کہ طہاس شاہ از بسے درد و رنج
 یہ اخبار بوزخہ شہہ بو تراب
 ہیئت سیمو سیاف خنجر گزار
 دوڑن شاہ فیروزن اسے نامور
 بخوابی زریختہ حباب بہہ بر مقام
 مے آید گزھن چھم پنیال شاہ
 ژے یوت تام واتی نہ میونے پیام
 یہ یا منجھ دوڑن گو جہازن سوار
 نہ زنی اسمو در شہر از گانران
 خبردار گے از شہہ بو تراب
 پکن واتی نزدیک طہاس شاہ
 ژ چھکھ بے خبر و زو حقن در جھار
 ہمیں دم پینی واتی حقن بے خنجر
 بوزخہ طہاس لرزاں سپن
 دوڑن تس وزیرس کون اسے ہوشیار
 نہایختہ در آندیشہ گو سے وزیر
 بہو وار بے غم، بہ خھر م رلی
 جہازن آندر و و حقو تسمی ہر دشاہ
 بہ حصن برج با ہزاراں بشتاب
 خبر و اتناؤ کہ بہ پیش علی
 گزھراں سہ گو در جھار برج
 کر بسے تھو و و و تھو ز بس خشم و تاب
 تہ بیہ قشیر و سپر نہ ہار خوار
 ز لشکر، مچھن بہہ دریں بوم و بر
 خبردار از دشمن بد لکام
 و چھن کوت گو آن دشمن کینہ خواہ
 ژے کوت تام حرکت مہ کر از مقام
 ہیئت سیمو آن ہر سہ خنجر گزار
 ز اسلام ہم رو دھو متو بر کران
 شباب رواں گے بزورق در آب
 دو پچھ تس کہ اسے شاہ فرختہ جاہ
 خبردار گوے حیدر نامہ ار
 بجلدی ژے کر چارہ اسے ناسور
 سرا سپہ تے روے زرداں سپن
 ژون مشور کینتہ دریں سچت کار
 کرین ساء عتھا فکر تمو در حاکمیر

گزھو فارغ از بیم و ترسِ علی
 یہ یا منجھ دوڑن با تسمی سپاہ
 گزھو کہ تم جہاز ز بس اضطراب
 سبکتر بہ اخبار گو منجھ
 کہ طہاس شاہ از بسے درد و رنج
 یہ اخبار بوزخہ شہہ بو تراب
 ہیئت سیمو سیاف خنجر گزار
 دوڑن شاہ فیروزن اسے نامور
 بخوابی زریختہ حباب بہہ بر مقام
 مے آید گزھن چھم پنیال شاہ
 ژے یوت تام واتی نہ میونے پیام
 یہ یا منجھ دوڑن گو جہازن سوار
 نہ زنی اسمو در شہر از گانران
 خبردار گے از شہہ بو تراب
 پکن واتی نزدیک طہاس شاہ
 ژ چھکھ بے خبر و زو حقن در جھار
 ہمیں دم پینی واتی حقن بے خنجر
 بوزخہ طہاس لرزاں سپن
 دوڑن تس وزیرس کون اسے ہوشیار
 نہایختہ در آندیشہ گو سے وزیر

زورق = ناو، شکار

ازاں پس دو پُرن شہر یارس خواب
 اُکس جہاں دُریاس چھ گرداب سخت
 تہ اُکھ مرد آئن شناساے آب
 برابر متی کنوئیس بے درنگ
 خبر کینہ چھنے بو تر آبس زرا
 سبک شاہ طہاسی نے کور خطاب
 بنزدیک حیدر سے گزہ چوں پلنگ
 کمر بستہ و تھو تم نہ گفتار مرد
 کوڑکھ شہر یارن سپٹھا آفرین
 دو پیکھ شیر جبار سے اے سرفراز
 سہ طہاس شاہ ڈول ز حصن برج
 خلاں شہر س اندر سے گو در پناہ
 ہشک زن دیکھ اے بیل نامدار
 سہشتاں نموتھ اُسو براہ خبر
 جہاز سے اندر ووتھ شہر موہن
 کوڑکھ سے جہاز بدریاسے آب
 جہاز پکن بو دھس تابہ شام
 دھو یو نامدارد چو باد فرنگ
 تہ بیلہ کالچین کو یہ خم رشید زرد
 بی کبارگی کوڑکھ ہشکن خمر و شس

مئے اُکھ مشور اچھم پیون پی صواب
 تھتھ اندر نہنگا چھ چوں کوہ تخت
 گزہن سے بہمراہ اُن بو تر آب
 ہتے وایتنا و پس بکام نہنگ
 کر پس سے نہنگ دلاور تباہ
 چھ تبا کا نہہ دلاور شناساے آب
 ہتے دھتھ سہ ماو پس بسوی نہنگ
 نمون اُسو سہ حیدر اُکھ اُکھ
 رواں آے پیش شہر موہن
 تہ چھکھ بے خبر اندر تر کتاز
 مہ گزہ تور نا حق ملکہ درد ورنج
 چھے توت تا متھن سہ شب روز راہ
 تہ سستہن بہو اُسو در رہ گدا
 کہ تا نمون دھن و اتھ اے نامور
 ز رہبر تہ بیہ تم تہ سالار دین
 تھتھ پتھ کنن نیر پراں عقاب
 کہ تا کوئیایاں شب سپر فام
 کوڑکھ سے جہاز براہ نہنگ
 بچن و اتی نزدیک اُن آب برگد
 کہ از شیر و فیلان کٹھتھ نیون ہوش

دماں آو لارن پے دریا گز زان
 سبھا شور کو در جہاں بلند
 پون اکھ بلایا چھے چوں کوہ لخت
 شہہ بو ترابن نظر کر ز دور
 دوپن نامدارن سے چھم پی کمان
 بہو تو ہی کرو خا لقس کن پناہ
 بجلدی جہاں پہلوان دلیر
 رہنہ رٹن تیغ براں بختنگ
 پوانی نہنگن کوڑن حملہ سرخ
 بیسکد تمکن دھن کوڑن خود بود
 نہنگ دلاور بشور آو سخت
 تہہ پیشہ حیدر سپن در سکوہ
 سبکتر تیغ الماس کوڑن
 نہنگ دلاور و سبھہ کو در آب
 سپن سے نہنگ دلاور بشور
 جہازس سپن ہنگر آبس اندر
 لہ بیس تختہ کھوت شاہ مرداں علی
 لہ کوڑن ضرب دیگر تمس در زمان
 لہ ترے بار لکوون تہس ذوالفقار

ز آچھ تہس چو دو مشعلہ ہمیہ زان
 دو بکھ سرورس آے شہہ نور شد
 خبر چھاؤں کیاہ آسہ فرجام بخت
 فروزاں و چھن مشعلہ ز نور
 پے ما آسہ لارن نہنگ دماں
 مقابل بچھس بانہنگ سیاہ
 ی ایوان کشتی کھسٹہ گو چو شیر
 کہ تا دوت نزدیک کشتی نہنگ
 رختہ پن کا فر زء شور پدہ
 دماں آو لارن سومیہ آن سہہ مرد
 زبر زیر آبس کوڑن تختہ لخت
 نہنگ و چھن سہنگس ہم چو کوہ
 لگوہن نہنگس پے آب اندرون
 لوگس زخم لیکن پے تیغہ کامیاب
 دتن پان بریو چھن جہازس بزور
 جہازس تیغہ از یک درگر
 بوزن تیغن ذوالفقار جلی
 سپن سخت غلطاں نہنگ دماں
 نہنگ دلاور سپن کشتہ خار

لہ تا پلہ پمن شان پس پھر پھر چپا پس نر چھہ گوشت سہہ آو کڈ پے :

لے سہن یام فارغ ز کار نہنگ
 سہ قنبر پستیاں، ز نہار خوار
 سبک دلہن اُبس اندر روان
 رُٹتھ یال سیاف خنجر گزار
 شناور کر تھ دلہن کدو ز آب
 پہتھ رُودر بر دامن کو ہمار
 کھسبتہ تختہ پستیاں نامدار
 کوڑس ہفتین ز بالا رندا
 بر دراعہ یے پاک تراون پھتر
 سبکترہ دراعہ ترؤون بہ آب
 سہ دراعہ کو ہچھو کشستی روان
 کزن اوس حیدر بہ درمویا غرام
 در آخر جہاز اتمس بر وٹھ آ
 رہتھ کیشہ نفر تھ اندر از سپاہ
 بر آیا سہ حیدر پچیا یامرے
 کزن اُسور تم در جہان گذر
 پسین بستہ گرد اُس اندر سہ ناو
 دو پچھ شیر جبارن لے مردماں
 زلات و زعزا گر تھ توہی تو فور
 لے یختہ شارس یس پھر پھر چھاپس منز چھ تو مت سہ او کدینہ

بے مہ کلاو مو تو ہو اُنہیں مہلکات
 رتمو دوپ سے یوت تاء مھن زند آمو
 یہ بوز تھ بشور آو شیر دلیر
 بقدرن کڈن خنجر آ بکون
 نگہ زند، اکھ مرد تھوون بجائے
 ازاں پس بے عقل و بے نیرو بے سخت
 پکن گوشہ رہبر، مھن بوز تاپ
 سیکلے دن یہ مھن تھایہ زر گو عیاں
 رواں دوت حیدر بے درگو باکنار
 رتمو نامدارو دھچکھ مے علی
 کسندارتمو کوز ابا ہنسہ گر
 دوپس یارو آسرو بوز تاپ
 تہی اذی کھارت زر گرداب سخت
 بدنداں کوڈن قنبر نامدار
 دو ٹکھ بوز تاپن مے جنگ نہنگ
 ازاں پس دوپکھ تمو چھ دلدل کتے
 رتمو دوپہس آے سرو بر موہناں
 وٹیک تام کینہہ آونے باز گش
 علی، شاہ مردان بیہ تم ترے یار
 دھچکھ جنگا اکھ فراخ و کداز

زر گرداب درگو یا لہو تو ہو نجات
 چھ عز آتہ بیہ لات سندی بند آمو
 دو ٹکھ تھ جہازس اندر مچھ شیر
 زہنن ماری مھن تم بڈریو درون
 یہ درگو یا جہازس کینن رہنماے
 کوڈن مے جہاز زر گرداب سخت
 جہازس اندر باکھاں شتاب
 رہناں گو سیاہ بوم در اشیان
 جزد پک آں ہر سہہ غم خار و یار
 پکن آسے ساری مھن رم دلی
 پرتھکھ اکھ اکس سرگشت غبر
 کہ آسو دلدلن کڈو زرگو یا آب
 ہے واپناون بہن کوہ سخت
 دم و یال رڈو مھن کڈن آسون یار
 جہازس اندر دشمن ستر جنگ
 بے ایدر و چھن کینہہ چھن نے ییتے
 مے گو صحنس در چراگہ روان
 خمدازانہ کوت گو بریں کاد و دش
 ازاں کھنہ گے سو یے کوہ سار
 برتھ از پلنگان، شیر و گراز

سپہا اکھ دلاور بدنداں تہشنگ
 سبک دلدلن مل سر پر ہنسر
 اوٹن زیر مے شیر جنگ از مے
 چو خنجر کرن گوش چوں نیز دم
 و چھن اوس از دور آں شاہ دین
 پکن گو تو دلدل روٹن تمو تبہ
 دریں حال شور اسپن آشکار
 سپن ظاہر از گرد و برج پلنگ
 سپن سخت شیرن ہندے از دھام
 ز آواز شیراں تھو دو تھو خمدوش
 تمو آندہ دہ شیر فلاد چنگ
 و چھتہ تم بشور آوسا لار دین
 دوپن یارن اے نامور سرداران
 مہ مخا و دلس ہم، اندیشہ، غم
 بیکبارگی نام کوڑ مسدورن
 ددستی کوڑن کش بشمشیر تیز
 بیکبارگی نامداران دین
 بلکہ نیز خنجر بلاترس و باک
 پلنگن تو شیرن کوڑ کتیل عام
 کوڑکھ پار شیرن بشمشیر تیز

گوشت دلدلس ستمو قائم بجنگ
 بدنداں روٹن در دہاں شیرن
 جداتس کوڑن کلہ بیک ضرب پالے
 روٹن جسم تھو سہند بدنداں و ستم
 کوڑن دلدلس مرحبا، آفرین
 نو از رش کرن تس بچشم و بسر
 مہ جنگل سپن پر ز گرد و غبار
 سہ ماداں سپن پر ز شیران جنگ
 ز شیران برتھہ او ماداں تمام
 سپن خیر جنگ آورن چشم و گوش
 دو تھو آے سہ یے علی بہر جنگ
 درین دلدلس جیچہ ز بس خشم و کین
 ٹلو نیز، شمشیر، گور ز گوران
 کوڑ حملہ شیرن پیچھن یک قلم
 پریشاں سپن مغز شیر زن
 کوڑن شیرن ضرب پار و ستیز
 سپن پیچھہ دو تھو آے از خشم و کین
 کوڑکھ شیرن از ہر طرف چاک چاک
 ز خوں لالہ گوں گو شہ ماداں تمام
 بہ نیز پلنگن کوڑکھ ریز ریز

تہی شیر مار کھ در اس تنگ جالے
 بجنگل سپن خون شیراں روان
 سیٹھا خستہ زخمی پلنگاں سپنو
 ازاں جملہ ہم شیر پتھ کن پچیاے
 سپن فارغ از جنگ شیراں علی
 دو پرن شخص ملّا حس، اے رہگذار
 پوڑے ون سہ طہاس بیداشوم
 وونکھ تھر سہ طہاس بادرد و درخ
 جھارا چھ محکم نہایتھ بلند
 جھارس پچھن میل ا پیہ تاب
 عقابس چھ اکھ اپنا زیر پاے
 طلبہات تھہ ا پیہ سہ مشد ظوہور
 اگر کاتھہ جہازا تھے کینو پکے
 جہازا اگر آب اکھ میل دور
 زما بھتھ پچھنے کاتھہ ہندے مہاں
 مے بوزم سہ طہاس شاہ با سپاہ
 دو پکس شاہ مردان، اے باخبر
 برابر ا سہ در جھار بر رخ
 شناساے ابن شتاباں چو باد
 سہ روز و سہ شب سہ جہاز بر آب

سہ جنگل سپن پُر سرودست پاے
 سہ سبز از جنگل سپن ارغوان
 گریزان، آوارہ از جاں سپنو
 ژالن کے تم از ہم شیر خوداے
 جہازس اندر وونکھ نغورم دلی
 ہنگر زن ژانے چھ زو پرن دوہار
 چھ کتھ جاپہ زولمت اڑیں مرزوم
 ہنمے ژول شتاباں بہ حصن بر رخ
 چھنے کینہہ تہ تھہ خوف، ہم وگرند
 چھنے تھہ کر ہرن شکل ز پر عقاب
 بماند خود رشید عالم نماے
 لمن پاہ سہ کن چھ از زور نور
 سہ تمہ جاپہ برونہ کن پکھتہ کر پکھتے
 انہس پاہ سہ کن سہ از زور نور
 کھسن تھہ قلایس علی کل حال
 کوہمت تھہ جھارس اندر در پناہ
 کڈن وہہ فی جہاز در تنگی ہر کر
 تہ زچھن واپن او تھہ بلا درد و درخ
 کوڈن سہ جہازے بباد مراد
 پکین کو ژالن با کھیاں شتاب

چہارم ییلے کھوت پہ خورشید نور
 روان بر سر میل اُپینے تاب
 کوڈن سے جہاز بسویہ جہار
 کھسکتہ گو بہ خورشکی شہر بوتراب
 ز باقہ دُچھن اوس اکھ ڈپڑی وان
 کوڈن عرض نزد یک طہاس شاہ
 جہازس اندر واریاہ مال و گنج
 دوپس شاہ طہاسن ایدر تر لار
 زوہن ووتہ سے دربان شتابان شتاب
 دُچھن، پر نہ نوون شہر بوتراب
 ز باقہ ہینو کن نہ کرکھ کینہہ کلام
 بیک پر سیاف گو بد تمھان
 لگوون تمس تیر خارا گزار
 دُچھن اوس طہاس بیدار
 ییلے کینہہ دُچھن نے سے مخبر روان
 دگر بار سیافنے مل خدنگ
 بیک تیر جانور ژوٹس جگر
 گرھن اُسو مخبر یوانی تباه
 پتھ پاتھو ژتجہہ زنی از نامدار
 سین خیر طہاس تپس روان

سپن شد واداہ ز دُرمیا ظوہور
 سپن چرخ دوون سے زرس نقاب
 برابر بنزد یک ڈری یا کسار
 جہاز حقو وکھ بر کسار بر آب
 دُچھن تمھو جہازا بڈری یا روان
 جہازا پکن ووت ایدر ز راہ
 ہمے واتی پاپین حصن بر شج
 خبر ان ز کشتی چہ کس نامدار
 پکن ووت نزد جہاز بر آب
 سراسیمہ، بیہوت گو لا جواب
 ژلن ہیوتنہ پوت پھیر وھن تیز کام
 وودن تیر فون بجرم کھان
 کوڈن سے اسکے تیر معر دار، خار
 کر تا از جہاز سے واتہم خبر
 کوڈن مخبر ابیک فون روان
 لگوون تمس مخبرس بید رنگ
 پتھر پوہ سے مخبر سین موختصر
 اکھا گو نہ پوت پھیر وھن نزد شاہ
 سپن گشتہ از ناوک جاں سپار
 چھنے مخبر اور پھیرتھ روان

اکھا باز گش آونے ہیتھ خبر
 مگر دوت یوت حیدر نامدار
 اکھا آونے اور پھیرتھ زراہ
 کرن چھکے تہ بیہودہ اندیش بد
 نتے زن پکے چوں نہنگاں آب
 تہ گزہہ خانہ مار آٹناے راہ
 ہمتے تافک داد و بیداد گو
 ز چھکے مت پاٹھین ہیتھ بے خبر
 چھیل مرد مار تھ تھین از سپاہ
 مرا سپہ گو بیو در اندیش سخت
 مہ کر پانہ سے پیٹھ تہ دشوار کار
 نہ کاتھ ملک نے باج زھانڈن چھتھ
 پہوے مدعا چھس ازپں جنگ ولین
 تہ حکم مانکھ تہ آنکھ غاے
 سہ پتھ روز از جنگ کین و فساد
 تہ تیلہ گزہہ تہ نیرتھ ازپں بوم و بر
 چھ بہتر ژلن چون بے قیل و مال
 ہنسکے زن بے چھس و نر کنس تہ سخت
 تہ و نر چھم سے شاہی بملک تمام
 تہ و نر چھم سے بیومت پتھر از خیال

ز بہر خبر گئے چھیل نامور
 و زپرن دوپس اے جہاں شہریار
 و گزہہ سبب کیاہ چھ چند سپاہ
 دوپس توہ طہاسن اے کم خرد
 اگرچہ سہ دشمن بنے چوں عقاب
 ہمتے واتہ نے یکتھ جھار سہ زائہ
 درپں گفتگو بانگ و فریاد گو
 دوپکھ شاہ طہاسن اے نامور
 چھ یوت و تھت حیدر ندم غاہ
 یہ بوز تھ سہ طہاسن شوہد بخت
 و زپرن دوپس اے شہید نامدار
 سہ حیدر تہ نیش تارج زھانڈن چھتھ
 چھ زھانڈن تہ نیش جیہ اسلام و دین
 چھ بہتر ہنسکے زن بفرختہ راے
 تہ گزہہ خوش ز سہ نیش حیدر پاک زلا
 ہنسکے زن تہ بوز کھنہ اے نامور
 تھس سہو جنگن تہ چھ نہ مجال
 دوپس توہ طہاسن از چشم سخت
 تہ و نر چھم سے امید دولت بکام
 تہ و نر چھم سے شک و گنج و مال

کرن سخت و تائید پئے سرے

گر نہ هم نامے بیدار سخت نژاد

بند دیک حیدر جہاں پہلوان

وَن بھی شہنشاہ ساجل دیار

کھسکھ برفک برس آفتاب

نژ آنکھ نہ یختہ قلب سے زیر پاسے

اگر چہ بہکھ یختہ بعد سال و ماہ

نژ کزنہ پسر حقن دومہ از پس جاپگاہ

سپینو یختہ حصار س نشان بے نشان

چھ بے ہم از منجیق و کمنہ

اگر روز طہاس بر آسمان

انیس و اول حقن از سپہر بلند

ورن آبس آند بنوک سنان

کڈتھ آئن از نوک نیزہ ماہ

سُون بر ہوا از خدنگ سپہ پر

پکن دوت نزدیک طہاس شوم

یہ کینترھا وونس و تراجن پیسا پر

مہیا سپن از پیے کار زار

ہمے با علی بیاکھ جنگاہ کرے

پسیم نابکف دولت آرجمند

ازاں پس کو رن قاصد اکھ روان

دو پین تس کہ اے خسرو نامدار

لے ہنگہ زن نژ سپنکھ دلاور عقاب

لے نئے ہر گئے زن بکھ تپے ہمارے

لے ہمے یختہ حصار نژ پوشکنہ زائہ

لے مہ کر دومہ نژ اوقات پئے تباہ

کہ یوت اے کیتیا ز گردن کشان

یہ دہشتہ گوشت پست چرخ بلند

دو پس بو تراجن ہلا، اے جوان

کر پس زیر میانی پر گرداں کمنہ

اگر روز در چشم ماہی نہان

وگر زن سہ کہ زونہ اند پناہ

بہے یو وئی ہچو مرغ دپر

یہ بو زتھ سہ قاصد زن کو چوبوم

دو پین تس نشان ماجرایہ تمام

بشور آد طہاس بہ روزگار

لے تالہ پیمن شان ہنیز غلط چھا پی ترتیب اے دس کر پتہ

ترے ہتھ اسی از سرور ان سپاہ
 تھے ہتھ سہ طہاس وارتوئے راے
 رواں سرورن وول سلاح و سلب
 لے بنزدیک لشکر پکین گو چو باد
 لے دوپے کمر تے نیرن سے سترین جنگ
 لے از ہتھ تیر لشکر جہاں در جہاں
 لے سے سترین بسر آئے در نمود
 لے تے کیاہ کار کرنے تے ہتھ ہم کین
 لے کچھ یود تر روزن گزہم ملک مال
 تر تیل کر تر اسلام و ایمان قبول
 در پئس نور طہاسن، اسے ناور
 یہ یوت تہقن زندہ چھس در جہاں
 ہئے یس اکھا آسہ جنگی پشنگ
 یہ بو زتھ بشور او شیر راہ
 کہن کر کچھ اسے شاہ بد رنگار
 سہ نیرن سے سترین گزہن ہم نور
 بسیکہ م سوارا ز پسلوے شاہ
 پوانی کوڈس سرورن حزب سخت

حصارس اندر جملہ فیشان شاہ
 نیر در او بر جنگ شیر خدا
 کھسبتہ کو براں دل دل بل عجب
 کہن کر کچھ طہاسن لے بہ نژاد
 زے ہتھ کانہہ اکھا و چھن بے شرم و ننگ
 تے پہلوانان، شاہنشاہان
 پنے دودہ تر تے ہتھ ہم نور و مایہ مرد
 اسن چھی تے پیٹہ آسمان و زمین
 تے بیہ تاج، ہم تخت، جاہ و جلال
 تر اقرار کر بر خودا و رسول
 سے سترین بجز جنگ کانہہ کتھ ہم کر
 سے چھم کین چون آشکار و نہان
 تیرس کی چھ پرواے شیران جنگ
 کوڈن کر پیے جنگ طہاس شاہ
 چھہ وڈ کینس کانہہ دلاور سوار
 و گزہن یہ لشکر وڈا وے چو گرد
 نیر در او بر جنگ شیر خدا
 بیک حزب شمشیر کر خوش ز تخت

لے تاہم پچا پئس نیرین شازن آنت چھہ، لے آد کڈنہ۔

دوپس بوترابن مکر اے نامدار
 سہ طہاس تر ہے اے پیٹھو ضرور
 درپن مال اکھ تپیر فولاد پر
 تہ تل سرورن تھور سہ پیکان تپیر
 کہ سعد دلاؤ بچھس مستمند
 بچھس گوشتن مستمند و نزار
 در اندیشہ گو حیدر سہ فراز
 جھاراجھ محکم سہ سٹھا استوار
 بیکیبار ووٹھ پھیر تھن بوڑا بٹ
 ہناگہ جہازا پر از مال و گنج
 جہازس اندر اُسو اکھ ہمتہ سوار
 رواں سرورن سوز سیان شیر
 سہ سیان گو، پڑھنک لے کاروان
 تھو دوپس اے شخص نیو خصال
 اے یورین اوس نے کیشہ فنورور
 خیر چھاؤں کیا آسہ احوال سون
 دوپچھ پر سیان، اے ٹمرمان
 پیو توہر کرو دین و اپمان تو بول
 پکن اے تم کاروائی تمام
 مسلمان سپنو تم بصدق و یقین

ہستگہ زن پیل آسہ ہے استوار
 تو ادوکیاز گڑھ ہے سہ از راہ دور
 ز بالا سہ پوچھ بیش اں نامور
 و پچھن لینو کھست تھتہ پچھن بر حرپر
 جھارس اندر چھس گرفتار و بند
 ازپن ہستہ زنہاں کروم رستہ کار
 بچھتہ پٹھو کھسہ پتھہ جھارس فراز
 چھ مشکل اژن اندرون ہمار
 رکن رسی پچھن گئے بچھریاے آب
 پھوٹے دوت نزدیک جھن برج
 تھتہ اُسو سوداگراں، مال دار
 خبر ان چھ کم پیم سپاہاں دلیر
 کہ کتہ اوو کھتہ کن رتھن چھووان
 ز سوداگراں اُسو چھ با گنج و مال
 تھتہ اذی سیمو مپلن از راہ دور
 ہتھراج گڑھ جان تے مال سون
 دیوکیاز توہی مال دزر راہگان
 ادے چھوئے پرداے ظلم و جوہول
 بنزدیک حیدر علیہ السلام
 سپن شاد و خورم شہہ موہن

مگر ڈپٹی وائن فرار حصار
 خبر واتنوں بنزدیک شاه
 گزھن چھم گھاں ہی چھیم تا جران
 در اندیشہ گو شاہ واثوئے نخت
 چھم اتھ کاروانس سپھال وڈر
 بی ہر گھہ پیمن سوز، کانہہ باج خاہ
 وزیرن دوپس مصلحتہ میانی بوز
 کہ دہنی تس اجازتہ ہئے از بہر باج
 کوڈن قاصد اکھ شتاباں شتاب
 دوپن تس اجازتہ ہیون چھی ثمتہ شاہ
 وونس تمومے اتھ ستر کینہہ چھمہ کار
 رواں گو سہ قاصدہ مہقن اپن خبر
 یہ بوزتہ سہ طہاس گو شادمان
 جلدی ہئے اتھ کاروانس ثواب
 مگر سروین دوپ تمین تا چسرین
 ڈپو تو ہی چھم اُسو نوکراں سر بسر
 ہزاراں تہے ہوک تس چھم خدمت گزار
 تموم دوپ چھم اُسو بند چائی غولام
 سوخن موخہ شرب ڈوڈھ برکسار
 دم صبح اکھ اپچیا گو روان

دوچھن اکھ جہازا پون برکسار
 جہازا پکن دوت با مال و بجاہ
 زرو مال چھکھ بارہا یہ گران
 دوپن برونٹھ اکھ مشکلا آو سخت
 بی ہمہ ما پیمن باج، ماس گذر
 گزھن ترم ز شمشیر حیدر شباہ
 ہئے کانہہ اکھاہ پیش حیدر سوز
 ادے کاروانس ہمو اُسو خراج
 سہ گو پیش حیدر شہبہ بو تراب
 ہمو باج از مالدارن راہ
 ہیمین باج بے شکہ پیمن شہریار
 بنزدیک طہاس بیداد گمر
 دوپن کوڈ والس ہم اندر زمان
 یہ کیشترھا کھیکہ دہ یکے از خراج
 ییلے باج تہہ ہہ خاسکاری کرن
 چھم زٹھ سون سوداگرا نامور
 چھم بٹھ مالہ پیمہ تسند اختیار
 یہ کیشترھا وٹھ تی و نو اُسو کلام
 پنگہ روز روشن سپن آر شکار
 پکن دوت نزدیک آل کاروان

دوپین بار سالار س، اے نامدار
 زمان در زمان کیشہ زنی از تاجران
 دوپچھ کوٹوالن علی کل مال
 ریمو دوپپس، اے سرور نامور
 چھ زیمٹھ صون اکھ سرورامو حشرم
 سہ مالکھ چھ مالک چھ تس بہرہ نام
 چھ یچھ مالہ سے پیچھ تسند اختیار
 رواں کوٹوالن ہم اندر زمان
 دوپین تس نکڑھ پیش سالار بار
 سہ تاجسد پکن گوشتا بار شتاب
 دوپین تس اکھا چھو خوه داوند مال
 شہہ حیدر، آن سرور سروران
 کرانسا یہ کیشہ توجہ خواہش پسند
 حقون توجہ تس کوٹوالن سے پیش
 دوپس کوٹوالن کہ اے نامور
 دوپس سرورن اے خوه داوند بار
 وونس تسکو دہیشم جمعہ از جملہ مال
 زیک صد دم اودہ ورم سہرہ
 دوپس تسکو زیک صد دم اکھ ورم
 وونس کوٹوالن سچے عشر مال

دون ناد چھی کوٹوالی حصار
 تھس سہ توگے قلس اندہ روان
 دیو باج دد یک ز مال و منال
 چھ اسی نوکر و چاکراں مزرعہ
 تھے ہو کر تس چھ کیشہ غولام و خدم
 ز فخر مانبراں اسی چھ تمسند غولام
 مشکو باج تسکو سے دیو دخل بار
 سہ قاجسد کوٹوالن بار دیگر روان
 انن مئے نشن یور کر اندر حصار
 بنزد یک آن سرور بو تر آب
 دون ناد چھس کوٹوالن کیشہ کوٹوال
 پکن گوٹو اہین سوداگران
 ہچھن سہو گوٹو حصار بستہ
 دلاور بہتر بیٹھ یو جاب بخش
 دمو حصول مالک، نہ خط گذر
 سہ دن کیاہ بیون چھکھ مالک باج
 تھے مو حصول دین چھی علی مال
 آزاں پس تھے خطا رہا رہی دے
 نہ زیادہ دے نہ کرے تھہ نہ کم
 نہ کر زیادہ بہرہ دے دودنی قیل قال

دوزخ میں تئو سٹنگن زیادہ چھ کچھ دھلی راہ
 بہمراہ شہہ ایشنائی سے جھم
 دوپس کوٹوالن کہ اسے خوش کلام
 تہ نکھہ شہر یارس نشین بے کمان
 ہون دہ یکے چھس بے از یکم شاہ
 چھ ماکہ سہ ہر کھہ کڑی کم ٹٹے باج
 علی شاہ مردان ، بلا قہیل و قال
 تریشیلہ دوت نزدیک آن بار گاہ
 کہ شخصہا چھ آست ز سوداگران
 ہمایوں جوانا چھ بہرہ بنام
 دؤن جلو تئو سٹنگن سہ سہا بے نور
 چھ سوداگرا بوڈ خود اوئد مال
 موٹلس کوٹوالن دہیم جھہ باج
 دین چھکھ بکو پیش شاہ جہاں
 سہ یا سٹھ و چھم زانہہ ہیشیم نو سٹے باج
 ہوسے دوت بر در کھہ شہر یار
 اگر آسہ حکم شہہ نامدار
 دوپس شہر یارن کہ آن ہر دتن
 یکن کوٹہ مخیر شتاں براہ
 کرن یام سوی علی تئو نظر

شکایت کرے پیش طہاس شاہ
 شناسائی د نیک راہی سے جھم
 سے گو چون وہ فی پاس خاطر تمام
 کہ شاید کڑی باج کم اپن زمان
 بنی نو پھون حکم تئو سٹنگن سے زانہہ
 تہ نکھہ وہ فی بے پیش خود اوئد تاج
 یکن کوٹہ ہمایوں آن کوٹوال
 خبر داتن و کھہ بنزدیک شاہ
 قومی شان ، نامھی ز نام آوران
 چھ ذل قدر ، زیبا ، بقدر تمام
 پھتے بر سر چرخ رخشد ، ہور
 چھ ماکہ سہ ہر کھہ مال و مال
 تہ سونس نو تئو سٹنگن خود اوئد تاج
 تئو سٹنگن سٹو جھم ایشنائی تہ زان
 اگر دن ہیشیم قوتہ کمر خسار
 یکن سٹو چھس کوٹوال حصار
 دیکھ بار در حضرت شہر یار
 اکھ یورم حاضری دین اوٹنگن
 ارن تم ز حاضری بنزدیک شاہ
 سرا سہہ گو شاہ سیداد مگر

سہ اپا وچھن رو دھو تھو تھو تھو شاہ
 دو پئس شہر یارن ہلا، اے جوان
 پوڑن ون تھئے کیاہ دوسری تھئے ستر
 دو پئس شیر جبارن اے شہر یار
 زلن کو سہ جھشید در قہرمان
 سپہدار تھے سقد لشکر سپاہ
 کوڑتھ تھیئے قدر نیمہ ایشہر یار
 کوڑتھ خاں بہ میان سپاہن کریم
 رٹتھ نہ تھئے میاگی سپاہ خاصہ عام
 پر از خوں کوڑتھ تھک خاور ز پئس
 سپاہ میاگی نہ تھئے تھس اندر اسپر
 لہ از ان پئس بڑو و تھس نا ایشہر یار
 تھئے ستر سترین پئے دوسہ اری تھئے جھم
 مگر چھی تھتھ کوئت اے تاجور
 تھئے یہ بوڑتھ سپن خود یک طہا تھس شاہ
 ہینو کون تھئے ورنہ تھئے کینہہ دراں اونجمن
 دو پئن دودہ فی تھئے سو نوم کو چون حال

مگر پر ز نوون نہ ششیر رالا
 تھئے کیاہ چھئے تھئے ستر اشنائی تھان
 تھئے کبہ وقتہ بہیہ اشنائی تھئے ستر
 ییلے زن بڑو تھس بخاور دیار
 بڑو کوس سپاہ ہمعہ پئے در زن
 تھئے تھووم بخاور ز پین با سپاہ
 تھئے تشریف اونجہ بخاور دیار
 بہ لطف و بہ ایحسان کوڑتھ مو حترم
 کوڑتھ تھتھل خاور ز پئس تمام
 ہکے زندہ تھو و تھتھ نہ تھتھہ آدمین
 بہ خاری ارنجہ تھئے ز برناو پیر
 ملاقاتہ خاں بطر بہ ستر اصل دیار
 پئے اشنائی تھئے با اری تھئے جھم
 ویلا گن عمدن تھئے تھک بہ خبہر
 سپن رنگ رہہ خسار تھس چھو کاہ
 تھلن بیتا کھ طاسر ز کلام وسعہ خن
 خبرون دن لیاہ چھی تھئے از جنہر مال

لہ یہ شار چھن پھاپ سپر مت۔ لہ امہ شارک دویم بر صر چھہ یشہہ اوہ تہ
 نظر گرہان تھ ڈولس رنگ، کو زرد چوں برگ کاہ

دواں شاہ مردانن از خطِ چپش
 دوپن تہس پہ بھی میاں مالک شہار
 سبک خسرون گل سے خطِ علی
 لیکھتہ اوس تھتہ مژ سونہن موخہ بصر
 دے سرفرازن و فود سال ہی
 ہنسک دن یہ دھتہ نہ زونٹھ سہل
 وز پرن وڈ پکس، اے شہہ نامور
 تہسے ودی غائب اسلام چارہ پھٹنے
 بشور آو سالار دل دل سوار
 سبکتر وز پرن دران او بھجن
 گوڈی خوشروس عرض اپماں پڑ کر
 ہنسکہ بوڑے چون اے نامدار
 شہہ بوڑا بن ز روئے کرم
 مسلمان سپن بت پرستی تہ تراو
 نسکھ سرفرازسی بد دُنیا و دین
 در اصل سبیلہ دل سہ ظہار اوس
 بظاہر سپن سہ مسلمان زہیم
 وز پر خرد مند با کوٹوال
 ز مرد و زمان اسویم در حصار
 دواں شہر یارن بغیر تمام

تھوون کاغذ شہر یارن پیش
 تہ پڑ پانہ اے خسرون نامدار
 دوپن منشد سہ پڑ یہ خط اولی
 تہ اپماں آنکھ یو دشتہ نامور
 تھوے تاج بر سر ز شہنشاہی
 گڈے سر کشی تہ یہ مستی و جہل
 تہ ترہن بارج تراو تہ پین چاہ کر
 بجز دین و ایمان گڈا سپھٹے
 کوڑن دستہ بز قبضہ دے ذوالفقار
 کوڑن عرض اے شاہ خیر شکن
 مگر آہ اپماں شہہ نامور
 یہ کینرھا کرکھ تھتہ تہ بھی اختیار
 دوپن شاہ ظہار سس، اے موہن مرم
 پین محتہ گڈ پانہس جہلاو
 رضامند سپن جہاں آفسرین
 گوشت نالی بد بختس افلاس اوس
 بباطن سہ کفرس بیچھن مستقیم
 مسلمان سپن پھیر و تم از ضلال
 مسلمان سپن و تم بلا اختیار
 ضیافت کین خاصہ باہ محبت شام

تمامی کرن حبیب نام آوران
 سپن حکیم آن حیدر نامدار
 دنیا فتح گینک خوش بفرخند فر
 خبر دوا فورن سه طهاس شاه
 ز زندان کوژن سعد شجبه گذار
 سوزن پیش حیدر تمی در زمان
 یمان میر ز نهار و سیاف شیر
 ییله سعد بن و وجه شهباء بزرگ
 کورن خم، بتا عظیم کوشن سلام
 کورن بزرگس سعید آفسین
 ب مردمی تر، چککه شاه کشورستان
 ز مردان عالم قوی دل تر چککه
 خود داین تر کورنک جهان پهلوان
 تر لن شیر و از در و چککه چانی زور
 شفته میان خاطر زنی رنج دراز
 مے او شمع تسلی نوت از جهان
 ز مے آداد کورن حق از پس شور سخت
 ب عنون ایحالی کرکته حقو حقس
 وں یوت نام چپس زند در روزگار
 هاشم زن ب پھر ز انبه ز امر تو سر

حصار اس اندر اسویم سرور ان
 او نکھ پیر سیاف و ز نهار خوار
 سپن فارغ از غم ردنی نامور
 پراکند گوشت دراں بارگاه
 تبس ستر اکھ همته سپاه نامدار
 و پھتھ تم سه حیدر سپن شادمان
 سپن خوش و چککه ییله سه سعد دلیر
 دوژن سخت هورن تم از دیر آب
 روژن ناله حیدر بشوق تمام
 کہ اے پشت دین رسول کزین
 ب همته تر چککه دستگیر جهان
 گشایدی کار مشکلی تر چککه
 چنے چون جویه کائیم توش و توان
 تر دیشته حیدر دشمن گزاهن بمجومو
 سه سخته محنته اندر نشیب و فراز
 دل اسیم ب اصاله امید جان
 ب موه گلو و حقس از چپس بشد سخت
 ب الطاف و منت برکت حقو حقس
 غم لاما به چپس چون خدمت گذار
 تر اد چپس سخته اد ابر نار سخته

دُوپس شیرِ حَبّازن اے سرفراز
 ترے سہیلین پہم آسویار این دین
 تو طہاسیہ نے کیاہ کوڑکھ داروگیر
 چھ کتھہ جاپہ تھو کو بہتر برنجیر و غل
 دُوپس سعدن اے شاہِ دل دل سوار
 رُٹھتھہ نین ساری سپاہن دین
 پریشاں کرن تہم بہسہ بوم و بر
 بڑدوش دُپس قہلہ باعد سوار
 یئین ہنیز خبر چھنہ کینٹہ یا اُپر
 شہہ بو ترابن ازاں حباب گاہ
 دُوپن تہس کہ اے شاہِ خاور دیار
 تر کوٹ تام روزکھ بہ مکرو فریب
 مسلمان بچن وہہ ذمہ کہ بیچ و تاب
 بے آنے نہ کینٹہ رویہ جرم و گناہ
 دُوپس توہ شاہن بہ عجز تمام
 وُتس وُذ کینٹس وقت بے گاہہ گو
 دم صبح و اُتس بچندت حوضور
 بچن کوٹسہ قاصد بہ خورم دلی
 سچن خوش سہیدہ ز گفتار شاہ
 تہ یسیلہ کالچین زرد گو آفتاب

خبرون تر از مردمانِ حَبّاز
 تمن کیاہ گو از جنگِ خاور دین
 کرن گشتہ یا زندر تھاون اُپر
 ژون کیاہ خبر چھہ ایا سعدن
 ییلے او، طہاس بدروزگار
 ہنہ واپناون بہ سارحل زمین
 ہر شہر سوزن تہنہ بے خبر
 تھون میٹھو اندر اُسو گرفتار خار
 کہ کتھہ شہرس اندر تھون تہم اُپر
 سوون قاصد اپیش جمشید شاہ
 وُت چھہ ترے سالار دل سوار
 کتھہ برفراز و کتھہ برنشیب
 مہ کر وہہ ذمہ پان خار و خراب
 کہ ناہن منگے مغفرت از الہ
 تر گناہہ بو ترابست بہ شیانی
 ز ہر داستان تہہ کوتاہ گو
 کینٹہ تھکم آسہم بہ مانس تنورور
 وُت تھہ یے شاہ، پیش علی
 خبر نہ تھس کینٹہ ز کردار شاہ
 بچس پیٹھ میوتن لاجوردی نقاب

نیر در او از قبلہ سالار دین
 بکن گئے سوعیہ ڈیر تیم نامدار
 وزیر سوئے دیگر نہ طہاس شاہ
 سرا سر کرن جمع خیش و تبار
 دین سکھ، حاضر کوڑکھ کوٹوال
 رئے اون تھن علی اندرون جہار
 کوڑکھ مکر تے چیلے اے بد نرشت
 مے نش لات اور دے کوڑکھ تریئے
 وو تھتھ آویکبار چوں غیل مت
 لکوون یہوے بر سر کوٹوال
 مے مار تھ کرن تس وزیر نظر
 نہ پتھ پھیر از دین حیدر بزو
 دوپس تیمو وزیران کہ ایشہریار
 نہ بیم علی وہ فی مسلمان تہ کوکھ
 ہنگہ زن مے حیدر پہ بوزی خبر
 ہنگہ زن نہ پھیوڑکھ از اسلام دین
 منافق مے کینہ چھنہ ایشہریار
 تہ ورنہ کوئے حیدر از دین قبلہ دور
 بشور آو طہاس واژوئے سخت
 کوڈن بار و ہنگہ تہ خیش و تبار

تہ بیپ سقہ وقاص صد مؤمنین
 کجا ڈیر او سکھ بہ درمی یاکتار
 سراپمہ گوشت نہ بخت سیاہ
 وزیر خرد مت نہ سیکو شکار
 دوین تس کہ اے دشمن بد خصال
 تیس سیتو او سکھ سین مت تہ یار
 مے دو لختس بیہ نہ راہ کینشت
 مے از دست کو کتج اسباب رخت
 تھن گوہ رئے شیر پیکر دست
 سپو ریم تس استخا ہفت بال
 پتھ پاتھو مار تھ تہ، اے بد سیر
 وکر نہ کہ اے گوہ رئے سین تہ دو
 مکر چھکھ تہ بے عقل، نادان شعار
 پتو کین از پھیوڑکھ پشماں تہ کوکھ
 کر می وہ فی مے لخت زیر وزیر
 مے پھیر نہ زانہ وہ فی دین متین
 بدین محمد مے چھس استوار
 خذ کہ تہ از گردش ماہ و ہور
 وزیر س کرن بشد وزیر بخت
 ہیون سیتو جمشید نور ماں گذار

کنازس پیٹھن گو بہ درمیاروان
 بہتراج تیونکھ گراں ماہ بار
 ہنہ ویشرگاں ہستہ سہ طہاس شوم
 پیٹھتہ کنوہماں حیدر فوہش لقب
 کوڑن توپن فرش آرام و خاب
 ہنہ آوتس نیش رسول خداے
 روٹس آن چٹا بن سراندرکنار
 خبر کینہہ کپنی ناڑے اے نامور
 سہ چٹے در حصار طلسمات دال
 زنا نا چٹے جودو سیر، بد لکام
 اکھتہ کنو چٹے آب و پیٹھتہ کنو چٹے نا
 ہنگہ زن زہر واکھنہ توت باشتاب
 زفتاح واز داستان عمتہ
 زبیداد طہاس مکرو دغا
 پ فوہر مادی تھے گو رواں آغجاب
 ییلے صبحتس کھوت پ عنقابے زر
 گرہیزاں سیاہ زاغ گو ہمجو بوم
 سپنو جمع یاراں بہ پیش عسلی
 سپنو در تعجب تھے سروران
 ییلے زن نمایاں سپن صبحگاہ
 ڈھنن دہ نغمہ رتھ از کاروان
 از اس پس سپن در جہاز سوار
 سوہیہ حصن و اراں ڈالن گو چوبوم
 عبادتھ کرن او س تاہنم شب
 بہ خاب اندرون تمود چھن آغجاب
 مسلسل کر تھ سنبیل عطر سارے
 دوپن تس کہ اے حیدر نامدا
 تھس مالکس کیاہ چٹے آمت بسر
 گرفتار گوشت زستان زال
 بہ جودو تھے کور سہ مالک بدام
 چٹے تھتہ مژ گرفتار سے نامدار
 ہنہ ماہ گڑھ مالک اندر عذاب
 وئس آغجابن سرا سر خبہ
 سرا سر دوئن پیش اں مرتضیٰ
 سہ شیر خودا تام تھود ووتھ زفا
 زر افشاں کر تھ در جہاں بال و پر
 نمایاں سپن عالمک مرز بوم
 کور کھ سرورن خاب شب منجلی
 در اندیشہ گو شاہ دین پوراں
 ز سوداگراں واتی فریو یادشاہ

۱. لکھ شور پیش شہہ نامور
 ۲. سہمے آد مانند ابر سیا
 ۳. کرن دہ نگر گشتہ از تاجران
 ۴. شبشب جہازس اندر ہچو باد
 ۵. دوپچھ بو ترابن سہ وازوں خصال
 ۶. میلے چار زون نہ ہیمپار گو
 ۷. ہنگہ زن د بارے وچھن تہرخت
 ۸. گزہو یام فارغ ز طہاس شوم
 ۹. کیشترھا نیشمت چھس تہندال و گنج
 ۱۰. دوپن کاروانس ملو رخت و بار
 ۱۱. سپہدار حیدر ابا کاروان
 ۱۲. وچھکھ تم جھاری سپریتو فرار
 ۱۳. ز دشمن وچھکھ نے نشانا کئے
 ۱۴. رواں گوشتا باں شہہ بو تراب
 ۱۵. سیٹھا اوس محکم سہ میل بلند
 ۱۶. تہ ایمپہ میلہ ا سوتا باں بتاب
 ۱۷. طہسمی تہن ا یمن نور اوس
 ۱۸. عقابا براں میل ا ایمپہ تاب
 ۱۹. سپن در تعجب شہہ مؤمنین
 ۲۰. جہازس مے ڈیٹھم عجائب سہٹھاہ
 ۲۱. ز بیداد طہاس بیداد گر
 ۲۲. شبانہ کرن کاروانی تہاہ
 ۲۳. ب غارت سہٹھاہ نیون مال گران
 ۲۴. ترلن گوشہ طہاس وازوں نہاد
 ۲۵. سپن تنگ و عا جز ز جنگ و جدال
 ۲۶. ہنکے ہیمپہ میاں سہ آواہ گو
 ۲۷. بشمشیر براں کر س لختہ لخت
 ۲۸. خزائنہ خمس ساری از مرز بوم
 ۲۹. د چنداں د سواں بیدست و رنج
 ۳۰. بہو وارے بے غم درون جھار
 ۳۱. سبکتر جھارس اندر گئے روان
 ۳۲. گوشت خاکی از مردماں سہ جھار
 ۳۳. نہ کاٹھہ مردنہ کاٹھہ زانا کئے
 ۳۴. بنزدیک اں میل ا ایمپہ تاب
 ۳۵. طہسمات تہتہ ا سہ ایمپہ بند
 ۳۶. ہیکن اوس نے تہتہ وچھتہ آفتاب
 ۳۷. جہازن لہتہ آئن از دور اوس
 ۳۸. ہنکے کورمتن اوس از زر ناب
 ۳۹. دوپن یارن اسے نامداران دین
 ۴۰. نگر یٹھتہ عجائب مے ڈیٹھمہ زانہ

شبک و وختہ ازاں جاہہاں پہلوان
 کوڑن تام سوداگرن نبش سوال
 سہ کتھہ جایہ آسن مے وڈی تو خبہ
 زانا چھہ تھتھہ حسابہ جودو شعار
 تھمؤ آندہ اکو زڈی زبان کرڈراز
 فلائی طرف یس چھہ ڈری یاکسار
 زانا چھہ تھتھہ مژدین تس چھہ زال
 چھہ جودو کرا سخت مردم فریب
 گزہن تھتھہ کوہس سخت جوش خروش
 ز شیر و پلنگاں گزہن شور سخت
 چھہ کینہہ ڈرندکی پڑندن محال
 نہ کانہہ از دلیران مردان جنگ
 خیر کتھہ کنن ما یک نامدار
 دو پیکھہ بو ترابن علی گل حال
 و لیکن مے شحصا کوڑھم باقبہ
 تہ تھو مخبرن دو پسہ اے دیں پناہ
 مگر زڈل جہازے مچھن شہریار

سوعیہ ڈیر گو پیش اک کاروان
 کہ مولوم ما چھکھہ طلیسات دال
 چھہ کوہ سہ وختہ گزہن توت نہ مکر و زبر
 تھتھہ بستہ کوڑ ما یک نامدار
 دو پین شاہ مردانس ایس فراز
 حصارا چھہ بر دامن کوہسار
 بدستاں سہ کرساتہ سے پاپمال
 گزہن سوعیہ وڈن شیر مردن شکیب
 تہ بوڑھہ ڈلن شیر مردن چھہ ہوش
 ازاں شور کوہن گزہن لختہ لخت
 گزہن تھتھہ کوہس کن علی گل حال
 تہ وادہ توت کانہہ ز شیر و پلنگ
 تہ بے خبر لوگ سوعیہ حصار
 مے پیو وودہ گزہن طلیسات دال
 مے سستین سہ پیہے دریں رہگذر
 تہ سستو بے چھسہ اناہے راہ
 چھہ کانہہ جہازا دویم برکنار

تر کر از درنگی مہ مکر کینہہ شتاب
 جہازا مگر وادہ از روے آب

عمر عیار سبتر گرفتاری، مکر سبتر پین پان موکلاؤن

نہ گلنار ز جبر بند کوث حصن بونج و اتینو

ز اخبار و دستار روشن ضمیر
 پختہ پاٹھو ڈیوٹھم لیکھتہ بر جبر
 میلے بستہ سے عمر عیار کو
 گرفتار در دست گلنار کو
 جہاز کوڈ کہ از طلسمات دال
 میتو اس جوڈ زن پیر زال
 روانہ سینو سوے حصن بونج
 پکن گو جہاز بسختی و رنج
 خبر اس گلنار اس از روزگار
 حصن بونجس اندر شہریار
 ز حیدر تمن او سن کینہہ نمان
 جزیر سبھا اندر ان راه اسیر
 جہاز زن بو چو باد بہار
 و چھکھ اکھ بنیرا عجب دلنواز
 ہوا یے دل آویز ہر سو پوان
 چمن در چمن بید و شمشاد اسو
 کرن بولوش عشق لیب و نڈرو
 ز مرغان خوش لحن دل بو پھولان
 دل و جاں گزھن ز نڈر از خوش نوا
 کر کہ بستہ کشتی بہ درمی یاکنار
 پکن گئے تیس سبتر ساری سپاہ
 جہاز اس اندر رڈ عمر عیار
 حصن بونج و اتینو
 پختہ پاٹھو ڈیوٹھم لیکھتہ بر جبر
 گرفتار در دست گلنار کو
 میتو اس جوڈ زن پیر زال
 پکن گو جہاز بسختی و رنج
 حصن بونجس اندر شہریار
 جہاز پکن ہچو باد دمان
 ترو تانز خود رم چہرہ گاہ اسو
 جزیر اس آکس و اتی تم برکتار
 ترو تانز سبزار گلگوں طراز
 لب و چشمہ و آب ہر سو روان
 تمن زار تے سد و آزاد اسو
 پختہ بر سر شاخ شمشاد و سرو
 ز گل مابے خوش رنگ غم با ڈالان
 گزھن تانز روج و رواں از ہوا
 سوہ گلنار گئے بہر سیر بہار
 پیے سیر گلشن بہمداد ماہ
 نگہبان تیس کینہہ نقر ہوشیار

لہ زیارت کہا اکھ عجیب خوش نما
 لہ سوہ گلزار تیں سیتو ساری سپاہ
 جہازیں اندر عمر دستاں غاے
 کڑن فیکر تہو بادل ہوشمند
 نینم پیش طہاس بیدادگر
 چھ بیہتر کون چیلہ کینتر ہاتیار
 ہیون تیں تہو کون گر کر یہ سوہیے الہ
 بچھس بے گوہ نہ بستہ لوگت اسپر
 ہنسک زن مے کینترن دوہن کاہلی
 بلا شکھ ژے نش رے گرداں بے کوس
 ہنسک زن مے چھم بند بردست پیاسے
 کوہم توہر مے کوس وہ فی عودہ خواہ
 بچھس وڈی کینس بے کس وستمند
 یہ یا مستحہ دوپین تے کوہن گر کر یہ سخت
 وودن تہو پیتھے پاٹھو بادر دوداغ
 پڑڑھکھ تہہ کرن کس چھہ اپن نالہذا
 ورس پاسباؤ سراسر نمبر
 کوہر کھ پیش گلزار سورے بیان
 کوہن گر کر یہ از بس تہس آوار

جزیرس اندر اوس کوہرست پنا
 تماشا کرن گے دراں طرف نگاہ
 گوہرست بستہ زنجیر بردست پیاسے
 اگر زن پیتھے پاٹھو زنجیر بند
 یہ تحقیق تیں نش مے واتم ضرہ
 پین پان کنبہ پاٹھو کبر رستگار
 ژرم داد چھکھ میون پشت وپناہ
 ژے روستے مے کائترھا چھہ دستگر
 کرم ژے نش از روے سیم علی
 توے کینر گرفتار زنداں بے کوس
 مکافات تہہ کے پچھم لے خوداے
 الہ ہی کوہم عوفو بخشم کوہناہ
 کوہم رحم دم وہ فی خلہ فی زند
 دل پاسبان کوہن کینہ گنت
 کر تا آپہ گلزار پھیر پتھہ ز باغ
 سیم کوس آناہ یوت از روزگار
 یہ کینترھا تہو وچھہ ز حال عمر
 یہ بوڑھتہ سوہ گل رمخ سپر خون نشان
 پکین آپہ نزدیک عمر عتیار

لہ تہ لہ ہم دوہوے شار چھہ چھاپس منز۔

دو پُڻ تَس کہ اے مردِ فریادِ جاہ
 دوشِ تم کو کہ اے بانو یہ خوش نہا
 یلے آو ماکِ بشہرِ طرف
 بے نیو ہنس سپاہِ تہنہ پو اسپر
 لوگم مارنے ماکِ زورِ منت
 زُھنم تراؤ حقن مے پن رسمِ راہ
 بے ایدر پشیمان وں پشنس زکیش
 کون تو یہ چھس وہ ذی گوشتِ شرسا
 بنزدیکِ بت لایہ، ز اُرمی کر
 دو پُڻ تم کو پچھتے پاٹھو ز اُرمی کران
 یہ بوڑھتھ سوہ کلنار گپے زرمِ دل
 دو پُڻ تَس کہ اے عمرِ دہ، دل جو پُڻ
 ز وں کس اکھا تھتھ اندر زانہ پُڻ
 دوشِ یور، عمرن سراسر بیان
 یہ بوڑھتھ سوہ کلنار گپے شد مگین
 یقین آو تَس کو زہ افوس و آہ
 کورن حکم، ز بخیرِ فولاد سارے
 دوشِ اکر زنی لے بانو یہ سرفراز
 مے مژدن یہ دستانِ نمای شہرِ پیر
 یہ بوڑھتھ سوہ کلنار بخ بشور آپ سخت

کتیک چھکھ تے کہتھ پاٹھو چھہ رسمِ ا
 چھہ میوئے بشہرِ طرف بوم و زاد
 بخیرِ کورن شہرِ سوئے ملک
 بنزدیکِ آں ماکِ شیر گپہ
 مسماں بے پشنس زہیم و کزندہ
 مکافاتِ تہہ کے مُلُم بے گوناہ
 زُھنم کیا ز تراؤ حقن مے اپین خیش
 کورم کیا ز ضایع پن روزگار
 ز جرم و خطا فاسگارِ می کر
 جو بارانِ تمس آپ دید ہران
 تھتھ حال دپشتھ سپہرِ شغل
 ہنگہ زن ز چھکھ شہرِ طرفِ مگین
 مے شہرِ طرف کیتھ چھہ کس مانہ پُڻ
 ہنم شہرِ طرفِ کہان و مہان
 زُھنم تراؤ حقن تو مٹھتھ بے غن مگین
 چھہ بیچار لوگت ہنم بے گوناہ
 کہ کھ عمرِ عیارِ س از دست و پاسے
 یہ چھی عمرِ عیارِ نیرنگ ساز
 چھہ لازم پچھتے پاٹھو خاؤن اسپر
 کورن قہر تَس پچھتے کہ اے شورِ سخت

ژئے چھ بے گنا کرانہن اے شریہ
 وین چھکھ نہ بیہودہ میرسم و راہ
 یہ بوڑھتہ سہ بد کوئے کو شرمسار
 کرین عکروہ خس عجز و زاری سہٹھا
 سہ دودھ کوڈتمو اندرپں گفتگوئے
 بیٹلے زن شب تیر کو مشک سائے
 سراسر بپاہ گے بہ آرام و خاب
 دواں عمر عیار دستاں نماے
 کوڈن داروہیے بیہوشی تہو شتاب
 ازاں پس شو نگرتھ روڈ بر خابگاہ
 بیٹلے جسکھنس کھوت پہ رخشنہ مہر
 سپنہ تمام بیدار گلزار مہار
 سپنہ بہر رفتن مہنیا تمام
 کوڈکھ در دہن یام لقمہ بدست
 سہ عمر ایمیہ ہم اندر زستان
 دہا غس دین تس سہ داروے نوش
 دوپن تس کراے مردک ژاڈ خاے
 ووئس تہو کراے مے چھم ناخبر
 دوپس توہ عمر ان غلط کوئے گمان
 ہمشہور چھس عمر دستاں نماے

چھ ناحق یہ بے چارہ لوگت اسپر
 کھوڈن چھکھنہ از خون اپن گناہ
 کرین عودہ خاہی، کوڈن زار پار
 گوناہ گار بے چھس پہ چھی بے گناہ
 سہ عمر ایمیہ سپن چار جوئے
 سپنہ عالم آرا مہہ دلرباے
 جہانہ روٹکھ برکنار در آب
 بے عیاری یہ خدوہ جھتھ کوڈر جاے
 ملوٹکھ بنان و طعام و بہ آب
 کوڈن راس آرام تا صبح گاہ
 سپن جلوڈن بر فراز سپر
 ز خاب گراں ووہتو نمائی سپاہ
 کوڈکھ ساروے بہر خمہ ردن طعام
 پتھر پیئے تہی سخت بیہوش و مت
 پکن کو بنزدیک آں بد گماں
 ز مستی سہ زون او فورن بیہوش
 مے چھکھ پر ز ناوون بفرشتہ رائے
 بشہر طرف چھکھ نہ اکھ نامور
 بے چھس مے ژئے ییوستہ کوڈن بونگے
 پنن پان موہ کلوڈم از عقل و رائے

زمانا چھتے تھتے جاہ چھس زال نام
 زمانس چھ اکھ ماس کوٹ بہ سال
 تہمی شہر یارن دراں کوہ تخت
 مے چھم ہی گھاں مالک شیرگیر
 گزہن توت چھنے کائسہ ہندے محال
 دوپس عمر عیارن اے نامور
 جہانہ کڈن وہ فی بسویہ کسار
 زوان تموشناساے ابن بہ آب
 دوہن ہین کرن بے زردی یا گذر
 لے زبیس زور آن مہل آپہنہ تاب
 کوڈن باد سرکش نشد تھ بشور
 کوڈن مے جہانہ بسختی ورنج
 شناساے ابن ملکن شور سخت
 گرفتار اُسوگے بہ تیمار ورنج
 مے چھم کوڑمت ہی سہ طہماس شاہ
 مباد او چھن یم ہم اندر زمان
 دوپس عمر عیارن، اے نامور
 سہٹھا ساپہ ملاخن از عقل زلے
 لے یہ شار چھ پتھ کزرتہ

رہا پتھ چھنے جودو گرا بہ لکام
 جہاندار یس پوشہنشاہ دال
 ہنے کڑوہتین چھس طلسمات سخت
 چھ در دست آن زال لوگت اسپر
 سہ مالک چھ تہمہ جاہ موکلن محال
 ڈاکوہ فی جہانہ براہ خبسر
 خبر بوزد از حیدر نامدار
 کوڈن مے جہانہ چو صر شتاب
 چہارم میلے صبح کو جہانہ
 قلس کن جہانہ پکن کو شتاب
 سپن موجدن سخت درمی بوزد
 ہنے واپن اوں بحسن - برنج
 دوپن عمر مے اے مرد فرخند سخت
 ہنے واکی اسی در حصار - برنج
 چھ ماییتھو حصار س اندر در پناہ
 زٹن تے کرن مار اسیہ بیگمان
 جہانہ کڈن چہار کینترھاڑ کر
 کوڑن تہ جہانہ ڈولس نہ زجے
 زبیس زور آن مہل آپہنہ دار
 جہانہ پکن کو بسویہ حصار

روان عمر عیار کو در لفظگار
 ہتھے یس اُکس واہ بر سر قضا
 لے یلے واؤن از زور پستل جھار
 لے نگہیاں پکن گے بشتاباں بشتاب
 لے دو چکھ تس کر اے شاہ والا نژاد
 جہاز اچھ سورے پُر از مال و جا
 در آئندیشہ گو حیدر بو تراب
 روان گوشہ ز نہار بادہ سوار
 کرین کر یکھ اے مرد تنہا خوام
 سہ آواز نیلہ واژ عمر تس بکوش
 پڑھن تس تر چکھ پیر ز نہار خوار
 دو یس تم کو چھسے ز گڑھ شادمان
 کہ شاید تر چکھ عمر سہ آزاد مرد
 پُر از حکم آن حیدر نامور
 مے بوڑم ژے چھی بند بردت پالے
 یہ بوڑمھ سپن تازہ عمر تس روان
 رواں از جہاز مے کھوت بر کنار
 کر کھ پُرسش حال بایک دگر
 خبر بوڑمھن حیدر سہ فراز
 دو پُن اوس تقدیر پر پروردگار
 تمس کاٹھہ تر چار اچھنے جوڑنا
 اوُن مے جہاز بہ دری یا کنار
 خبر مہمتہ بنزد شہرہ بو تراب
 جہازا پکن دوت مانسہ باد
 مجرّد ز موہنوی چھ بہر نگاہ
 کوون پیر ز نہار خوارس خطاب
 بنزد جہاز بہ دری یا کنار
 گڑھکھ کون تر کتہ اکھ کیا چھی نام
 ہتھے برزہ نوون بفرمگ و ہوش
 بجلدی نوون دل ریم بر قسار
 ز دشمن مہ گڑھوئے ژے ہرگز گمان
 ز دری یا دریں شہر دو کھ نہ فرو
 ژے نش اس اید ز بہر خبر
 خبر وں تر وکلوک بفر خندراے
 کہ گویا سپن پیر اے سہ جوان
 روون پیر ز نہار اندر کنار
 جھارس اندر کھتر تھے نامور
 سپاہ مہمتہ تمس بوڑمھ ووتھ از فراز

لے تات چھاپس مہر چھ پمن شازن مہر تر تیب و لہجہ - سہ آپہ دُرس کر نہ -

نہ دیدار حیدرؑ عمر عیار
 کرین شادمانی، نغمہ زم، دلی
 سبک ہو، رُابنِ تلمن تھو در خاک
 ازان پس روٹن در کنارہ عمر
 نہ احوال مالک پڑھن تس نشان
 رواں عمر عیارن از ابد
 یہ کیشہا کوٹ، در عرص آشکار
 تہ بیہ قہدیہ مالک و پیر ذال
 بزندان لگن پانہ زنجیر بند
 زچہن صد نفر تم سپاہن آب
 سراسر کچھ بستہ زنجیر بند
 دوٹن پیش حیدرؑ ہمہ داستان
 دوپس شاہ مردان اے ہوشمند
 چھئے کہ جاپہ ہنر سوعے بنام و نژاد
 دوپس یور عمرن کہ اے شاہ دین
 بستہ زنا چھئے بد خو سہٹھا
 کرم تس سہٹھا چلہ مک و فریب

سپن لوہ سستین سہٹھا آشکار
 پتھر پوہ پاپے علی بر ولی
 نہ روح اوٹ و تھرنس تم از دست پاک
 نہ حال گذشتہ پڑھن تس خبر
 ابو المعجن اس سرور سرکشان
 سراسر کوٹن پیش حیدرؑ ادا
 ابو المعجن آغبا بن شہریار
 سراسر نشان طلسمات دال
 پن پان معہ کلاون از مکرو فنہ
 کہ نہ بستہ گلزار در عین خاب
 جہازس اندر سوعے اینو مستمند
 سپن در تعجب شہرہ داستان
 ارنمہ یوہ سہ زناہ گرفتار و بند
 چھ کتھ شہرس اندر تسند بوم و راد
 چھئے سوعے خاہر شاہ مائل زمین
 چھئے طہاسہ سے ہمش جفا جو سہٹھا
 بہستان کدھتھ نیوس از دل شکب

دوپس سرورن سوعے زین پیراے
 پتھ پٹھو تھاون بزندان سراے

مالکِ اُشتر فی خلاصی تہ طلمساتِ دال

بیٹے بوڑھن ابن پلا درد و رنج
 اون سعبہ وقاص خنجر گزار
 دو چنگھ سدرن تو ہوں بیغم بہو
 در قیل محکم کڑو سخت بست
 چہ ایدر گزھو در طلمساتِ دال
 روان و دھت جہازس اندر نامدار
 تو بیٹہ نامور کینٹہ نغرا از سپاہ
 کوڑکھ مے جہاز چو باد دمان
 بیٹھہ کنوس مالک براں کوہ تخت
 نہ تس کینٹہ تہ آرام نے خود و خاب
 یکام نہنگان گرفتار سے
 زہیم نہنگان تمس زومہ ہر آب
 کڈن بو پیتھ پٹھو دوہ تا بہ شب
 زن جودو اُمس پون وقتِ شام
 فریاد حقن تس گزھن اُس زال
 دو پین تس کہ اے مادر ارجمند
 روٹن میون ترے سہل یو نامہ زان
 خبردار گزھہ حسد بر نامدار

مسخر کورن سے جھار پرنج
 تو بیٹہ نامور پیر ز نہار خوار
 جھارس اندر شاد و خودم بہو
 سپاہ ہیتھ بہو در جھار بند
 ان مالکِ اُشتر بے مثال
 ہیون سوتو سیان و عمر عیار
 خبردار ہم اُسو دانابے راہ
 بکرو بسانند تیر از کمان
 بدستان جودو گرفتار سخت
 اُکھہ کینٹہ تس نار بیٹہ اندر سے آب
 گوشت بستہ در موج زخار سے
 زبس صولت موج تس اضطراب
 پیے آب و نان، خاتہ و تشنہ لب
 ان اُسو اکھ نان جو تس طعام
 پیتھ پٹھو را تس تمس اُس حال
 بدستان سے کوٹ تام تھا و کھ تہ بند
 کہ اُخر پکھہ روزنے زانہ نہان
 پیپی میا ز خاطر برین کو ہمار

ہائیں بیوں سے خاصا ہوا انتقام
 دم و دم ز زما پئی پینہ و دھما ہما
 بنا حق سے نہ سبھتہ دون چھکھ اذا
 زب جو دون دوپنس اے بد سگال
 ہم ایدر بوقھا و تھ گرفتار سخت
 ز سے زھانڈ پز اگر و اتہ مرد سر
 سبھتا تموندے کینہ در پینہ چھم
 سرا سڑھس کین شاہنشاہان
 رواں رود مالک زما بھتہ خودوش
 بیٹھتہ کنر جہازس اندر بو تراب
 بپارم سے سالار دلدل سوار
 نہا بھتہ و چھن کو ہمارا بلسہ
 پہوے بو جھار طلیسمات دال
 تہ سیلہ ووت سے حیدر نامدار
 جہاز روٹکھ زیر دامان کوہ
 دما اکھ کوڑکھ راحت اندر رخ راہ
 کر بستہ کور تمبوڑ آہنگ کوہ
 دوپن پر سیاہن، اے نامور
 یہ کوہا چھم دوشوار، کوہ بلا
 و چھو کینہہ سبادا ز سختی و زنج

ز سے مشر آوی اپا سحر، جو دو تمام
 دریں راہ غور بھتہ قدم بروٹہ دیہ
 لبکھ زبے مکافات اہم کے سزنا
 سے نش کینہ چھم تس بو ترابس جمال
 مگر و اتہ حیدر بریں کوہ لغت
 و چھکھ کیناہ بو تس بو ترابس کر
 ز سپنہ کڈن تس پیچھن کینہ چھم
 کزن کم تسند ناو اندر جہان
 گوشت در قفسن تسہ مانٹ پریش
 پچن ترپن دوہن بشتاباں بشتاب
 پچن ووت نزد طلیسمی جھار
 براں کوہ محکم جھار ابلشد
 بھیر جھار اس آن پیر زال
 برابرہ سپان آن کوہ ہمار
 کینا رس پیچھن کھوت تمامی گروہ
 سپن یام اوسوڈ شیر الہ
 پچن دراپ تس ستو ساری گروہ
 پہو توہر جہازس اندر باختر
 کھشن بھتہ کوہس پیچھن چھم ہند
 سترم و اتہ اندر سراپے ستر

جہاں اُنڈر تو ہر جہاں برقرار
 بیکہبان اسباب رُوِ زو بہوش
 کوڑکھ نامدار و تہس آفین
 بے عالم بہر کار دانا ثو چھکھ
 نہا منہ پینیا اسے نش خوداے
 ہشتکہ آسہ کینہہ سرفوشیت ازل
 و دیگر چھہ اُسوڑے نشن در پناہ
 شیمس آسہ خودہ رشید تاباں براہ
 محافلہ شیمس آسہ حی قسدم
 زواں شھہ اُسوڑے کھوت رے شیرالہ
 کہ تادوت نزد طاسمی ہصار
 گر زین بو کر زھن سجت جوش و خروش
 زواں مروزن کر سوسہ در نگاہ
 تہس پہچھہ طہسختہ دہ دلاور جوان
 در سو پکن کو بیل نامدار
 پہچھہ سہ چکس اژدہا اکھ بے در
 ازا بجا پکن کو بیل زور منہ
 و چھن اکھ سہا اکھ چو یکہ پاروہ
 زواں کو ازا بجا سہ شیر خداسے

مے چھم بس مددگار پروردگار
 گر زھو اپنن از بانگ جوش و خروش
 کہ اسے نامور پہلوان گزین
 ز مخلوق عالم توانا ثو چھکھ
 نہا منہ پینیا اسے نش خوداے
 بجا گر می کینہہ گر زھیا تھہ بدل
 زھے سہ تن چھہ اُسوڑے زبل الہ
 تہس کینا چھہ بیم از شبان سیاہ
 تہس کینا چھہ پرولہ دیو رجم
 بکن توتس زواں سب پاہ
 ہصار او چھن محکم و استوار
 تہ بوزھہ گر زھن بادل و جہاں زہوش
 بڑس چھہ و چھن مت فین سیاہ
 و بھہ گہ زہ شمشیر و برگستان
 و چھن بیا کھ دروازہ اکھ استوار
 پہچھہ اُس مڑھہ چو نار سقہ
 و چھن کوڑست ایوان شاہی بلند
 بڑس پہچھہ پہچھہ سہ چکس باشکوہ
 و چھن بیا کھ دروازہ ایوان مراے

اے یہ شار چھہ ترتیب دہہ تھہ چاپ سہکت تہ اکھ قلمی مسودہ پت آو پہ سید بکھنہ

وچھن اکھ سہمہ رنگی سہمپن
 سہن ہند کرزن، فیلے ہند خر و ش
 پکن اوس شیر خدا چوں پندگ
 ییلہ نہیص کوہس کرزن قطع راہ
 بنزدیک در گوٹہ دلدل سوار
 سہ دود سیاہ دوت تا آسمان
 نیر دالے تمہ نش ز شیر سیاہ
 روان شیر جبار اس تا درود
 وچھن تم طلبات ہا یہ عجیب
 دوپن نامدارن برپس کوہ لغت
 چھن کا بشیر، گورز و تبر
 ولبکن ز مایات چھن کینہہ نشان
 چھن کتھہ سیاہ لوگت سہ اندر بلا
 مگر کینہہ نفر ساجدان سیاہ
 تہی افر تو اسو ہمارو چش
 بہو اندر یس اوس دانابے راز
 نون ہم طلبات چھن صبار
 تہو دوپس، اسے سرور انور
 جہاں شبہ یار افر خندہ فال
 تہی ہم طلبات ہا کر تو تیار

برس پیچہ بر از ما بختہ سے خشکین
 سہٹا بو کر تھن، کر تھن اسو گوش
 وچھن سے طلبات ہا رنگ رنگ
 چو قطراں وچھن اکھ کر اکھ سیاہ
 از انخانہ دوٹھ اکھ دہا ہجو قسار
 سیاہ کو مراسر زہن و زمان
 دماں آے تم سوے شیر الہ
 شبک شیر پوت پھیر وچھن تگہ بزود
 سپن در تعجب اہر سرب
 حصار اچھ مشکل، طلبات سخت
 پ قلم چھن مژدن بے نقل و ہنر
 چھن کتھہ سیاہ سے سرور کرگان
 طلبس اندر گوشتن مبتلا
 خبردار، دانا بہر رسم و راہ
 پتہ پیر اندیشہ یہ راہ چش
 دہ پس شیر جبارن، اسے سروراز
 چھن کمر کر تو متین نامدارن تیار
 و نو اسو ز اخبار ما معنی خبر
 دین ناوتس بہ جہاندار دال
 بہر جالین ہم طلبی حصار

دلس کن دوپن سخت مشعل چھ کار
 چھ بیہتر کرن نار از بس نجوش
 رواں شاہ مردان از زور سخت
 کہ تھ کوہ سارس سپن زلزل
 پہرہ سے نار بس مالکس کو کنن
 مئے معہ کلاو، ايسرور بے مثال
 زن جو دوت چھس بے کورست اسپر
 ہنگہ زن تروا تھنہ مئے نش شتاب
 پکن گوٹ سالار دل سوار
 س نار زن جو دوت گو بگوش
 دوپن مالکس کن پکشاہ نار گو
 ژے کیاہ و فی کینس یوت چھ توتوش
 دوپس تو تھو اے زن بد سیر
 کو زن میان خاطر سفر اختیار
 یہ چھی تھو سندے نار اے بہ خصال
 زن جو دوت دوپس اندر جواب
 بدستان و افسوس کرن وہ فی ہلاک
 ز مالک نمبر داپ سوعے در زمان
 سوعہ یا مٹھ نمبر داپ از اضطراب
 رواں ژاو نزدیک مالک علی

لبں کچھ کنن مالک نامدار
 مگر مالکس واپہ نار بگوش
 کوڈن نار بالابے آن کوہ لخت
 زمین و زمان گو پر از ولول
 کرن کر یکھ تھو تور یا بوالحسن
 بے چھس بسے گوشت بدستان ال
 تھ معہ کلاو م از سپر زال شہر
 مئے چھم جاں بلب ووت از عذاب
 بر آواز آن مالک نامدار
 ز مالک تھ بو زن سہ جوش و خروش
 ز ما بٹھ پلنگن تھنہ زوہ ہر ہمو
 کوڈتھ تھو رعد بہاراں خروش
 سہم ووت یوت حیت در نامور
 قدر تھ اوٹن برپس کوہ سار
 ہم اید اونی جان شو س زوال
 تبس لوٹس وہ فی عمر شہ آفتاب
 گزہی وہ فی سہ آغشتہ در خون خاک
 ہر تھ تھ بافسوس و جود زباں
 پکن ووت از رہ شہ بو تھ آب
 برہنہ رٹھ زوال فقر جلی

دُورِ پُرس ماکِست و دھتہ بجلدی ز جالے
 دو پُرس تھر بچھس بستہ اے پہلوان
 اُکھتہ کینو مے دریا بے زخار چھم
 بیہیتہ کینو مے چھم نار سوزاں بمتاب
 پتے چھم مے دریا پون بڑھتہ نار
 ورن سرورس اوس مالکت یہ حال
 چو آتش کوئت بھتہ تشند پر شرار
 بے دُا بھتہ کوون سرورس بانگ سخت
 ہنمے میانہ جایی ترکیاہ کرنہ اکھ
 بیکیار افسوں و جودو پُترتہ
 سوعہ زینو ہر سہو اژدہا پر ز نار
 کشاد کوون ہچو دوزخ دمان
 ز خانہ سپن آتہ تینتہ مہلتہ
 سوعہ یے خانہ کیہ پیر جودو غماے
 مژر اژدزن اُس مانسہ غار
 سپن در غضب شاہ مرداں تعلق
 لگوون چہے بر سر اژدہا
 تہمیلہ سرورن اژدس مہو قصاص
 زواں آو مالکت بخورم رملی
 پورکھ محمد بر داویر داد گر
 م زخار - مالا مال، دُندرو پیٹھو

دُچھن چھسینہ بند اڑتے بردست پالے
 نیر نیرس چھم نیر ہرگز تو ان
 بڑھتہ از نہنگان خوار چھم
 نیر کھتہ کینو نیر یا بو تر آب
 ہیکن چھسینہ نیرتہ یہ اُسے نامدار
 رواں آتہ جودو زن بد خصال
 اُتھس مژر بھتہ زینہرا پر ز نار
 کہ اُسے بے خبر مرد بڑگشتہ سخت
 نہ پروا بڑھتہ میون نے بیم و باک
 سوعہ زینو ہر دژن پیش حصہ بڑھتہ
 ہٹیون تہم کوون سخت تر وون چھکار
 سپن پر ز آتش سراسر جہان
 ہنمے تا فلک و اژدہا نارنج کشتہ
 سیاہ اژدہا رُود آغبا پیالے
 کوون حیلہ بر حیدر نامدار
 سبکتر کڈن ذو الفقار جلی
 دُپیمہ سپن پیکر اژدہا
 زبند گراں کو سہ مالکت خلاص
 ہنمے کلہ تر وون بیالے تعلق
 کرن نالہ موٹ دوشوے با محمد گر

ازاں جا پکن گئے سوعہ یہ سپر زال
 وچھکھ پیہڑن برسہ رہ بخاک
 سپن شادماں مارکت نامدار
 دوپس سرورن اے یل تیز ہوش
 دوپس تیکر اے سرور بے مثال
 مئے کو پاؤ در دل پہچھے اور زئے
 سپن نے مئے مولوم اصلایہ حال
 درپس حال یس شوہر زال اوس
 وچھن مؤہڑن زالی جو دوسیر
 دوپن تس کر اے شوخ، مرد دلیر
 زئے پردا بوڑھتہ نازدستان زال
 دلاور چیم امو سندر زو جو دوسر
 پنے دھہ فی ہینے ماجہ مندے قصا
 دوپس شیر جبارن اے تیرے
 زئے کیاہ چھے خبر میاڈی، اے بد نژاد
 مئے ستین چھنے کاٹبہ یار اے جنگ
 بیامتہ کڈن چھس پشمشیر تیز
 زئے، اے سپر فروت دیر پنے سال
 ہنکر زن کرکھ دپن ایمان قبول
 گرکھکھ زئے خلاص اذم ذوالفقار

کہ مولوم کرہن تمبس کیاہ چھ حال
 تمبس اژدہس سیمو کاٹر ہلاک
 کوژن آفرپ سرورس بے شمار
 چھ کیاہ یکتہ کہہس پیچھتہ جوش و خروش
 امینگ سرے بوڑم نہ اصلایہ زال
 کوڑم زیر و بالا سیمو جستجوے
 گرفتار سپدس بہ داستان زال
 سہ برشتہ ایام و بد حال اوس
 پکن گو سوعہ یہ حیدر نامور
 مگر گوکھ از زندہ گانی تر سیر
 ہنمے سرکشند زئے کوڑھتہ پایمال
 تئے ماجہ ہنیز یام بوژن تیسر
 تر سپنکھ نہ اصلایہ نیش خلاص
 بتیزی مئے ستین مہ کر گفہنگوے
 مئے چھم کر کوہتین کیتو جو دہ بباد
 کجاپن بسر اژدہ و نہشت
 چھ دشمن ہنر پیمتہ کھون در گریز
 مگر چھکھ تر دولت ز داستان زال
 شہادتہ تر دکھ بر خودا و رسول
 دگر نہ نغنجہ کڈے دھہ فی دھمار

دوپس تو پرتمو در کم و کاستی
 مسلمان بچھس، اے یل رزم ساز
 مسافر بچھس بنگال و بلاد
 قضا را بچھس دریں جا بنگاہ
 میں نش آئے این زابل مردم فریب
 دوپن میں بے افسوں و جود و گرمی
 و گرنہ تھو تھو مبتلا در عذاب
 میں چار اوچھم نے علی کل حال
 سیٹھا مہتا گو میں اے نامور
 گرفتار اوکس کوست در بلا
 تر و تھو تھو میں دادس بچھس رہا
 میں چھم ناو راون دپن در جہان
 میں راون وون پرن داستان
 دوپس ما یکن اک یل دیں پناہ
 چھ کوہ سار سورے بلا در بلا
 میں ڈچھم طلبات ہاے محال
 چھ بہتر ہم ایدر گر تھو باز گشت
 دوپس شیر جبارن، اے دل گیل
 بے یوت تار تھن ہم طلبات دال
 بفضل نمہ را و تہ عالم پناہ

چھنے رستگاری بجز راستی
 بے دین محمد رسول حجاز
 بے درو یا کوڈن ناگہاں تھو باد
 مگر کیشہ تہ مولوم اہم بے راہ
 ز دستاں میں نیو نم قرار و شکیب
 تہ کر وون میں سین زناں شوہری
 ہے زانہ و چھکھنہ و آفتاب
 درم تن بقوہ رسان آں سپہ زال
 بہت زب جادو میں بد سیر
 بہت بان جود و گوشت مبتلا
 خلاصی تو ہم از دم اڑدہا
 وونم ترے نشن آشکار و نہان
 سین در تعجب تھو کشورستان
 چھ بہتر وہ تھو اسو ازین جا بنگاہ
 کھن تھو کہ میں پیچھ چھین خطا
 تمن کن و چھتھ کرے او تم غاں
 تھو کتا ز مہن تھو برپس کوہ درشت
 زانہ تھو ایدر تر غموش تھو دل
 و چھکھ نہ، گر تھو نہ علی کل حال
 کر کہ ہم طلبات ساری شباه

دوپٹن راونس کن کہ اے نامدار
 دوپٹس تمکو کہ ایسرور بے مثال
 بے کورنس نہ واقف ز اسرار کار
 رداں کھوت کہ جس حیدر نامور
 پکن کو وچھن خسانہ اکھ استوار
 وچھن تھہر بس پیچھ سپہا سہاگین
 دماں آوے سپہ دہاں کرے تھہر باز
 رواں سرورن مالکت ہوتی تھہر کہہ رز
 وچھن روڈ تھہر جایہ حیدر بڑا پے
 نمبر دراو از خسانہ دو سپاہ
 سراسر ہوا پتیر تے تارے گو
 ز آتش نمبر دراو اکھ تھہر شیر
 لے شہ مالکت پس پشت اک نامدار
 آتھن گوہر ز لوہن سپہاں ضرب سخت
 سپن ظاہر از شیر نو قلم سپاہ
 سراسر پڑ از نار گو گوہر ہمار
 مگر روڈ حیدر تہ مالکت بجایے
 رواں سرورن آیت سترہ زوڈ

چھتے کتھ جایہ بنو یادیں دوڈ و نار
 مے بوڈوم نہ زائے اپر حقیقت ز آل
 نہ وڈ سنم چھہ کیساہ ایں دوڈ و نار
 سہ مالکت پکن تہ پتے شیر ز
 پہلے اوس گوہر ڈینگ طلسمی حصار
 وڈ چھتھہ آوے بر شہہ موہن
 کوہن مگر بر حیدر سرفراز
 اے ضربہ پھٹرن سپہاں بال و برز
 اچھن مرنر پھٹھہ گوہر ز یے سرگڑے
 ازاں دوڈ گوہر تھہر شہید و ماہ
 سہ گوہر ہمار سورے پڑ از نار گو
 پہلے آوڈ نبال حیدر دیر
 نکھن پیچھ تھہر گوہر ز یے گاوسار
 پتھر پوہ سپہاں شیر زیاں لخت لخت
 ہنوتن نار نو قلم بمانند کاہ
 زلن کے سپہاں چو شند نار
 ہنوتھہر بر زباں نام پاک خمد دے
 پورن تے دین دم براں نار و دوڈ

لہ تہ ۲۱۶ دہ شہہ شار چھہ چھاپی خاورناس شہر چھاپ سپہاں مگر پیم آے اکہ قلمی
 نسخہ پیچھ تارہ -

پریشاں سے آتش سپن در زمان
 ہے کھوڑنے کینہہ حسدِ نامور
 و چھن اکھ برا تھو ز سنگ سیاہ
 رواں گو براں در سے شیر خداے
 و چھکھ اکھ سیمہ خاں تھہ منز پیا
 دو ہنگ گاش تھہ اوس ز انہہ پیومت
 سیمٹا تار و تیر چو ظلمت سیاہ
 دواں خسانہ کوئے سر سردان
 تیر کٹ مشد سے حیدر بتدیر دے
 و چھن روڑنا اکھ فروزاں ز دور
 رواں دابرش گوسے شیر خداے
 سے بر اوس حکم ز فولا و خشت
 و چھن شکہ استاد از ہر طرف
 نکلس پیچہ تمن تاج ہایے کیان
 و لہجہ خلق ہا نقش امیر اسو
 دوپن مالکس، اے سوار عرب
 ز وچہ کیاہ چھے ہم شکہ ہاجتہ جا
 کیا فی شہن کر رہن ہم طہسم
 پر رنگا چھنے و چھمتن در جہان
 تیر و پشہ سے مالک ہراساں سپن
 روزن = دار

بنام خود ایے زمین و زمان
 کہ پروا بوڑن نہ ز دود و شر
 ز مسار آہن کر تھہ بستہ راہ
 کوڑن دست و بازوے خیر گشاے
 پریشاں گزھن تھہ و چھتہ عقل در
 شب تیر پیدا تھے نشہ کوشت
 سے نومپد از نور خور رشید و ماہ
 نہبر رودی یاران نام آوران
 کرن جستجو بو دواں تیر جاے
 تھے دابر کونو تیر تا بندہ ہور
 و چھن بیا کہ دروازہ حکم بپاے
 اندر ہی کونو سرا پا چو خودم بہشت
 راتھہ نیمز، شمشیر با تم بکف
 مرنع گمر سارنے بر میان
 تھے در نظر ہاجتہ انگیز اسو
 سے نشہ کچھ تیر وچہ ہم تاشا عجب
 پین کن و چھتہ ہم کوڑھن عقل و راے
 کہ گویا چھ پیدا پین جان و جسم
 چھ ہم کار ہایے کیا فی شہان
 تمس لڑنہ اندر دل و جاں سپن

دو پُڻ شاہِ مردانس، اے سرِ فراز
 چھتے پم شکلہ پُر ہیبت و سہمگین
 وچھن یو دے کاتھہ شکل جُٹیش کران
 یہ یا منھتہ دو پُڻ کو سہ ماہک دلیر
 دو چھتہ آپہ شکل طلسمی ز جاے
 تہجن یا مہجن ماہکس پیچھٹ سہ تیغ
 لگوون تہس شکلہ اکھ ضرب سخت
 ازاں شکل ووتھ اکھ دھا از چہراغ
 پتھر پو ووتھتہ ماہک نامدار
 سراپہ کو دہ وچھتہ بو تر آب
 سپن غائب مے تپہ دودر دمان
 ملن تموسہ ماہک جہاں پہلوان
 روٹن تموسہ نامور درکنار
 کماں کوکھ ماہک سپہدار موڈ
 دو چھک سرورن، اے سران سپاہ
 پہوے ماہکس ووت در مغز سر
 اہس کیتھہ چھتہ غم بہو توہر نو موش
 ازاں پس سہ ماہک بیان سپاہ
 بہوش آو ماہک ہم آندر زمان
 دو پس سرورن اے کی نامدار

جہانس چھتے وچھتن این طراز
 خد کر تہ از دور سپر رخ برپ
 کرس ریز ریز بجوہ ریز گران
 اکر کس صورتس پیچھٹ مقابل چو شیر
 اھتس نر ز پٹھتہ تیغ فولاد ساسے
 روان ماہکس گہ ریز تل بیدریغ
 بیکبارگی کو تہس تختہ تخت
 کھسٹھ کو پہوے ماہکس در دجاغ
 نہ کاتھہ ہوش روڈس نہ کاتھہ اختیار
 ہیونن بر زبان نام یزدان شتاب
 دگر بار کو نوں زہین و زمان
 نہ تاو و نہ توش و نہ ہوش و توان
 سپاہو تہ دیشھتہ وودکھ زار زار
 ہکے جاں دین تموز آسب دودر
 چھتہ دارو بے بے ہوش دودر سپاہ
 چھتہ بیہوش گوشت تو سے نامور
 کہ ایدر گرتھس یاد بیٹہ تاو و توش
 تھوون وار بر بستر خساب گاہ
 سپنو نامدارن دہن شادمان
 سبب کیاہ ز مے سینے پہ حال نزار

لے دو پُرس تھو تو سے مست مدہوش کوس
 لے دیا غس اندر یام و تو تم سے دود
 اذ انجا پکن کے ستھے نامور
 و چھکھ اکھ براستہ حکم بپاے
 سرا پا تھے اندر چو خودم بہار
 و نئے کیاہ عجائب سے کاشانہ اوس
 و تھرت عجب فرس از پر نیاس
 سے ڈپستھ سپن ماکت اندر عجب
 نہ دانا چھہ یٹھ جاپہ نے کنبہ چھہ واد
 چھہ کنبہ سیمو دولاب گردش دوان
 دو پُرس بو ترابن، چھہ مشکلی پر راز
 کیا فی شہو یم طلیسمات سخت
 عجائب چھہ یم شکلیہ ما بٹھہ صو
 مے سیتھن تر پیکھ وہ فی بفسہ زانگی
 بگہ رز کرکھ شکلیہ ساریے شہاہ
 و چھن یس طلیسمان دُرس رہ گذر
 تر پیکھ سے پتے آے جہاں پہلوان
 یہ یا مٹھہ دو پُرن تے پکن کو چو شیر
 رواں سرورن گہ رز تیل بے درنگ
 و و تھتھہ آپہ شکل طلیسمان ز جابے
 لے تے لے - یم دھہ شوے شار آے دُرس کر نہ - چھاپ چھہ بٹھہ کنبہ تر بیہوش سپنکھ

دھپس منز بہ داروے بیہوش اوس
 بہ بیہوش سپن، پتھر پیوس زود
 بیستہ اوس سوے شکل بیہوش پتھر
 برس پیوٹ پکن کو سے شیر خہ دے
 ہمہ سقعب ایوان تمینک ز رنگار
 بہ شیمی ز خسلد برس خانہ اوس
 ہنکے پھیرن اکھ ار ہٹا در میان
 و پُرن شیر جبارس لے خوش لقب
 نہ کینہہ آبو کے زور، نے ناپ تاو
 چھہ کنبہ زور سیتھن بچنیش یوان
 ہنکے شکلیہ نے چھہ طلیسمی طراز
 چھہ کنبہ مہو بہر ہا بغر خندہ تخت
 چھہ تر تھہ فانس اندر بنوے دگر
 بہ ماوے ہنر ہاے مردانگی
 کرن پست کو ہمار با خاک راہ
 کرس گہ رز سیتھن بہ زیر و زبر
 تماشا تر کرمیون نوش و توان
 پیس بر و تھٹھ اکھ صو تھہ اکھ دلیر
 کورن محلاتس شکلیہ چوں پٹنگ
 ٹھٹھہ نیز، شمشیر فولاد سے
 لے تے لے - یم دھہ شوے شار آے دُرس کر نہ - چھاپ چھہ بٹھہ کنبہ تر بیہوش سپنکھ

رُٹس بَر دُٹھ شیر خداین سپر
 پتھر پیپ سہ شکر طبری ز جاسے
 شکم تَس بَر بخت اوس از کز دمان
 سہ خانہ پُر از شور کز دُم سپن
 رُواں سُر دَرَن مابکس کز نظر
 از انجا پکن گو سہ سہ دَران
 بیک ضرب تروپن سہ شکل دژم
 تنور پیمہ مار بو ہچو کوه
 مژر از دہن اُس مانند غار
 رُواں سُر دَرَن کڈ سہ شمشیر تیز
 ز ماراں بَر بخت او سے جوف مار
 سپن جمع تم مار تے کز دمان
 سراسر سپاہ زلوا ازاں بہم و باک
 لہ بیکبار گل مار د کز دُم بہم
 رُواں گو سہ حیدر بفر خند بخت
 ییلے صورتس زخم کارسی سپن
 ز سپاہ پُر گو سہ خانہ تمام
 ییلے زن سہ سپاہ بسیار گو
 تَسند دود سپن ہوا دُم سپن
 لہ اینک گو دینک مصر چہ پتھر پاٹھو تہ

لگوون تبس گہ رزیے گاوسہ
 ہنکے ریز کز دَس ز سرتا پیاسے
 بخانہ تے بیشتر گئے دمان
 بہر سو پکن ہنسہ تلاطم سپن
 ازیں کز دمان ہوش کر، اَلْخَندَر
 بیس شکل لوین سہ گہ رز گران
 نہر دراو سہ رفا تبس از شکم
 دل شیر جبار گو پُر شکوہ
 کوزن حملہ بر شیر پور دگار
 بیک ضرب مارس کوزن ریز ریز
 نہر دراے ماراں ہزاراں ہزار
 دو بخت آے اسلامین پیچہ دمان
 و سہ گئے تے مارا در مفاک
 ہیو نکھ اکھ اکس کھینون سپن کلعدم
 لگوون بیس شکل پیچہ گو ز سخت
 ازاں پکل سپاہ جبارسی سپن
 کہ گویا سہ خانہ سپن ہم خام
 ہنکے اژدہ اکھ پند پار گو
 سہ خانہ چو دود جہنم سپن
 بیکبار رل مار و کز دُم بہم

سہ اژدر دُچھتھ خیر کو بوا تراب
 تر کو ہوش از مار اے نامور
 بلایا چھہ کیا ہتا متھن ہمچو کوہ
 ڈکھتھ یختہر امر حبایہ اکھ در پیش
 بے مولو کم کرے اُم سئدے توش و تاو
 رواں کو سہ حیدر بر آہنگ مار
 دماں او اژدر سوعہ یے سدر از
 رواں سرورن کڈ سوعہ تیغ جلی
 دُپیمہ سپینو اژدرس در میان
 ییلے اژدرس ریختہ کو سہ جسم
 ہئے رودنئے کائہہ جلسمہ بجایے
 پکن کو سہ حیدر بنزدیک در
 وچھن تھتھ اندر رازما یے نہفت
 ازاں جملہ لوحا و چھن دل پسند
 وچھن تھتھ عبارتھ لیکھتھ کئشہ جلی
 کوہن حکم سوعہ رنگ پڑا کھنڈ جلی
 ازاں جا پکن کو شہہ بوا تراب
 وچھن صورتھ تھتھ اندر خوش نئے
 بلور پتر طاسا تمس بوا بہ دست
 لے یہوے اوس تاباں چو خور رشید و ماہ

کوہن سالک نامدارس خطاب
 چھنے وچھتھ متھن زائہہ سے یختہ جانور
 یہ ڈپیشہ پون چھم سے در دل شکوہ
 ہئے روز استاد بر بابے خمش
 تر امر جاپہ نش کئشہ قدم برونہہ ہتر او
 ز دودر سیاہ کو ہوا ہمچو قار
 بمانشہ غارے دماں کر سوعہ باز
 لکوہن تمس مارسس از پڑ دلی
 کہ کو یا بڑ پد سپین پر نیان
 سپین خانی خالی ز شکل طلسم
 سپینو خالی از شکل ماسوعہ سے سرے
 سہ دروازہ مژدن بزور و ہنر
 رگرمی عجب نقش ہایے شکفت
 یہوے اوس سنگین بدیوار بند
 سپین خیر سے شاہ مردان علی
 انکھ پیش آں شاہ خیر کشاے
 بیس خانس اندر شتاباں شتاب
 بیین شکن اندر پہے دل رباے
 دون جلو سے بربلندس دپت
 ز خور رشید تاباں تمک اوس گاہ

لے یہ شار چھنہ چھاپس مژدہ پو اوسود پیچھ تارنہ۔ ع طاس۔ تھال

یہ صورت چھنے و چھینن در جہان
 سین در عجب مالیک نامسدار
 و چھن بیکیہ طرفہ دران تنگسار
 و چھن یکھ قطن اکھ عبارتہ تنگ
 رواں در او حیدر ازاں جاہر
 بہتہ رودی یکجا تھے سروران
 تہن کاٹسہ و تھن عبارتہ تمام
 رواں بڑ ترابن بہ علم کمال
 و چھن تھ نصیحت تمام لکھتہ
 گوہ ڈرنی اوس لیو کھمت کر اے نامور
 گزہ کھ نیک نام اُنڈرپ روزگار
 دو پیم کھتہ چھنے یس واپناوی تھے شر
 بس بد معاوض کرم کر چھہ جان
 ترییم دل بہ آزار مردم ہتھاو
 دیکھ یو دگوڑھس نہ گزہن بیاہ
 چہارم تہ خوش پاٹھو کر روزگار
 تہ کر از دوہس عاش، ناز و نعم
 بہ پنجم پن دل تہ آزاد کر
 مہ کر بستہ دل در سراپے فنا
 جہا پنج فراخی مہ و چھ دست زور

خبر اکھ اُنڈر کیاہ چھہ راز نہبان
 ہوتن بر زبان نام پرور دگار
 مربیع کنسیا اکھ عجائب بجائے
 سین در تعجب یل شیر جنگ
 سینو جمع یاران دیں سد بسر
 او نکھ بڑوٹھ کن لوح سنگ گران
 تو نکھ نہ پرن کیاہ چھہ لیو کھمت کلام
 پورن سورے از لوح دہ پنے سال
 ہنے پانترہ پندر گرامی لکھتہ
 جہاں اُنڈر کار نیکی تہ کر
 کہ ہم نیک آسکھ بڑوڑ شمار
 تہ کر تہ بدل خاڑ، اے نامور
 تہ نیکی کرمس چھی خعدا مہربان
 وٹن کاٹسہ ہند بد بیس نش تہ تراو
 مہ یترہ کاٹسہ ہنیز رو سیاہی تہ تہ
 یہ دنیا چھنے کاٹسہ پیچھہ پاریدار
 پیے روز فردا مہ کر فک و غم
 تہ احوال بڑوٹھ مین ہندے یاد کر
 ہنے برفنا چھہ جہا نک دنا
 تہ کر فک از تنگ تابوت گور

ہنس کر سر بلندی کرکھ تا بہ ماہ
 ژٹے یس تخت چھی وڈو کنس نر پالے
 چھ نزدیک دانا یہوے نوکتر بس
 جہاں شہر یار اُسو شان کئے
 ییلے سرورن پڑ عبارتھ تمام
 براں لوح لیکھتھ سہٹھا پند اُسو
 تر بیہ اُس لیکھتھ پے فرخ مثال
 تہی کوڑ پنا اپن طلسمی حصار
 سراسر جہان س شہنشاہ سہ اوس
 ہمہ شہر یاران رویے زمین
 تر ییلے تختہ جے پیچھ بہن بوسہ شاہ
 یہوے اوس با عدل بادین و داد
 کرن حکمرانی بہ ملک جہان
 ییلے تہم پنا کوڑ طلسمی حصار
 کہ اکھ نامہ دارا بہ ملک عرب
 جہاں پہلوں آسہ بادین و داد
 دین ناوتس شاہ مردان علی
 بششیر عالم مسخر کرے
 ز خاور زمین، سا جلاک مرز بوم
 ہئے پھٹر ساری طلبہ مات میاؤ

ژٹے چھے خشت با پس بگور سیاہ
 بہ روزی نہ، بر تختہ چھے چاؤن جالے
 کہ پڑتھ تختہ کماہس چھ تختہ ز پس
 جہاں تراؤتھ اُخر تہہ خاک کئے
 سپن حارتس منزہہ خاص و عام
 تہے دل پسند و برومند اُسو
 بہ ملک جہاں شہر یار اوس دال
 طلبہ مات ما پھتھو تھون پاسدار
 سہ افسر تہند بر سر ماہ اوس
 مسخر تہس اُسو رویے زمین
 نوں رشک بو چرخ، خود رشید و ماہ
 برسم فریدون، فرسخ نژاد
 در اُخر سپن خاکس اندر بہان
 لیو تھن لوچہ جے پیچھ یہ سر آشکار
 یہوے آسہ فرختہ والا نسب
 جواں مردے آسہ فرسخ نژاد
 درپن شہر سے واتر از پڑ دلی
 سہ گردن کشن خسار و اُتر کرے
 مسخر سہ کر تا بہ قسام القوم
 سہ برہم کری رسم و طامات میاؤ

مئے تمکو سے کشتن کوڑ بنا اپں جھار
 تہ ییلہ پھٹڑے یم طلمسات راہ
 کوڑم شہر زہیں تھندے و شات
 طلمسات تھاؤم دراں رہ گذر
 درپں شہر کا نہہ وائرے تہیں سوا
 تر ییلہ آسہ تہیں غاہش شہر زہر
 وچھن راز تھتھ مثر بہ عقل و قیاس
 رہ شہر زہیں و راہ جھار
 تہے ہشہ گڑھس حل مشکل تمام
 ییلہ بوڑا بن بفر خشتہ راے
 تہیں در تعجب و فرخندہ فر
 وچھن تھتھ اندر سی لیکھتھ اوس راز
 تہ شیر دلا در نہ آئن بزیر
 رداں سد وزن محکم کوڑ بر سپاہ
 وچھن تمکو گراں مایہ صوئد و ق شنگ
 تہ بیہ وچھنہ لیو کھمت براں شنگ راز
 کوڑم بہر حیدر تہ قلبہ تسیر
 مگر تہیں چھہ اپں نسل محکم بجایے
 خبر لاو این تیلہ از بیش و کم
 برابر تہ مضمون پورن سر بسر

محکم یم طلمسات ہا استوار
 ادے شہر زہر وائرے تہے با سپاہ
 تہے وائرے قوت تہے سو تو دھبغات
 کہ تا وائرے تہے کا نہہ دراں شہر زہر
 گڑھن تہیں چھہ تھتھ شہر س اندر روا
 در اول کرن طاس اندر نظر
 تہے پن سیتو پانس بور پنہ طاس
 تہیں طاسہ ہشہ در نظر آشکار
 تہے وائرے تھتھ شہر س اندر بکام
 ازاں لوح مضمون پورن دل کشاے
 کرن تمکو بستگ مربع نظر
 کہ اے نامور حیدر سرفراز
 تہ وچھہ دار و دہ در تہہ پائے شیر
 کھنکھ سوعے زہیں زیر شیر سپاہ
 زہسار ہا کوڑ متن بستہ شنگ
 تہے ییتھ سپن مدھھا اکھ دراز
 بمر دانگی مثر تہے اپں جھار
 اوس یا مہقن آہ در زیر پائے
 دس تمکو سہدس پیٹھ چھہ کوڑمت رقم
 بمطاب شتی وائرے تہے نامور

و لیکن یہ سنگ بلوریں رنگار
 سہ مضمون و چھتہ گو علی در عجب
 نہ کر شدہ آن اپ سنگ پڑا ہتھ ز جا
 رواں گو سہ مالک یل پیل زور
 میٹر کھ سیر پائیں گراں مایہ سنگ
 ازاں جاسہ حیدر یل نامدار
 کھستہ گئے بمالارے آں کوہ لخت
 رواں سرورن کور سہ صوٹو ووق باز
 و چھن اکھ کلپا پڑا ز ز ناب
 رواں سرورن تیج سہ زریں کلپ
 لہ پکن واتی تم بر در آں حصار
 گرنہن در حصار اوس جوش و خروش
 گوہ ڈی واتی بر در تسمے نامور
 رواں سہ سوار آو لارن ز جا
 سپن در عجب حیدر نامدار
 پکن گوہ بڑو نہ کن سہ شیر الہ
 کوہن حکم فورن کھنکھ سہ ز پمن
 طلبسات کورمت و چھکھ بل عجب
 بیسکار پروٹن سہ چہ خہ بزیر
 لہ یہ شار چھ پھاپس منز ترتیب ڈولہتہ تر چھاپ۔ یہ آو بر محل جایی یوت تھاوہ۔

تھوون پانہ ہے سیرتو سہ نامدار
 دوپن مالکس، اے سوار عسرب
 طلبسات پنے پیٹھ چھتہ سہ رہا
 ازن پڑا ہتھ از جاے سنگ بلور
 سہ طاس درخشاں و صوٹو ووق سنگ
 سپاہ ہتھ پکن گو بسویہ حصار
 تھکھتہ پیہ سپاہ از بلندی سخت
 و چھوکیا سنا تھ اندر آسہ راز
 تھ اندر دون شولہ چوں آفتاب
 میٹر کھ سیر پائیں بہ سخت سعید
 و چھکھ سخت محکم در آں حصار
 بہ بوز تھ پریشاں گرنہن اوس ہوش
 میٹھتہ بو سوار دلاور بدر
 تھتہ پنتھ کنن مرد جنگ آزما
 چھ کہتہ پاٹھو جھنیش کرن اپ سوار
 تھی رکو استا دے با سپاہ
 و چھکھ تھ تل اکھ چہ خہ یے پمن
 سپن خیر دیش تھ اُمیر عرب
 پتھر پیو و سہتہ سہ سوار دلیر
 لہ یہ شار چھ پھاپس منز ترتیب ڈولہتہ تر چھاپ۔ یہ آو بر محل جایی یوت تھاوہ۔

سپینو ریز تھتھ شکلہ سرتاب پائے
 لہ سپن خیرے ماکب نامور
 کورن بو تراب سہٹھا آفرین
 دوپس تمکو کہ اے ماکب نامدار
 تہ ییلہ یم ترے شکلہ بہ تر اوکھ پتھر
 ازاں جا پکن گو بنزدک فیل
 دماں او فیل دلاور ز جاے
 سہ حیدر پنے حبایہ استاد روڈ
 کھنکھ نامدارو زمین تاپے پائے
 رواں چرخ پھڑکھ ہٹو لکھ درماں
 ہٹے پار فیل سپن لخت لخت
 سہ درواز حکم ز ہسمار بستہ
 کورن نام دست ولایت غماے
 اندر تراو فورن شہہ بو تراب
 درخشندہ حوضا و چھن از رخام
 گراں ماہ دہ شکلہ از زر ناب
 تمین سارے بستہ رودست و پائے

تھے چرخ سپن اس جنبش نماے
 ز حیدر او چھن تمکو سہ عقل و ہنر
 تر چھکھ شاہ مشکل کٹا بلیقین
 وں پتھ کن چھ اژدر تہ فیل و سوار
 کٹا در گڑھ پتھ جھارس پہ بر
 رواں شور کور فیلے ہچو نسل
 بر آہنگ آں شاہ خیر کشاے
 دوپن یارن ایدر کھنکو زود زود
 و چھکھ چرخ تھتھ تل ز فولاد ساے
 پتھر پو و سہتہ مت فیل دماں
 و چھکھ اکھ برا اکھ کر تھتھ بستہ تخت
 پکن کور برس پیچہ شہہ زور مند
 پتھر پو سہ درواز و سوتھن ز جاے
 اکتھس منز رطھتھ تیغ فولاد ناب
 مصفا کٹھتھ تھتھ بلور پنے سام
 دون تھتھ اندر جلو چوں آفتاب
 نہ جنبش تمن کینہہ بر منہ پائے

لہ امہ شارک دویم ہمر او مسود پیچہ نقل کرنے تہ اکتھ شارک چھ اکھ پیچہ کہ شارک
 پہ ہمر پتھر وں پتھ کن چھ اژدر تہ فیل و سوار

سپن در عجب شاہ مرداں علی
 و چھوکیا چھنے پہ شکیلہ زیبا تمام
 کرکھتہ بستہ پیم شکیلہ زنجیر بند
 لہ پمن شکن اندر چھ کیسا ہتام راز
 لہ وٹن اوس یارن سہ سالار دین
 بیسکبارگی شکیلہ نے آو جوش
 کر سورانخ بے حوصلہ اندر سپہ شاہ
 تہی اسو صد بار آتش فشان
 تہمن شکیلہ نے مار چیاں سپنو
 تہنو صور توئل سہ جوش و خروش
 دما اکھ گچھن صور تن مار اُسو
 دیگر بار دا جن اندر تراے مار
 سپن در تعجب سپہدار دین
 پمن شکیلہ نے ہمت پر جوش و خروش
 چھ ماراں گزہن دا جن اندر نہان
 درپ گفٹگو بو شہہ نامدار
 تہ بیہ مار دے شکیلہ را پچھہ بدند
 زبس شکیلہ نے ہمت تھتھ جوش گو
 پتھر پیو سہ بیہوش گو ناتوان

دو پمن نامدارن بروشن دلی
 نہ جھٹیش نہ بوڈن تہمن نے کلام
 چھنے خاموش سائے بہتہ فہم ش پشد
 طلسمات ماہیم چھ نیرنگ ساز
 کرن اوس وہ ستا دے آفسرین
 تھکھہ مار پے سچت جوش و خروش
 ز سورانخا ذراے مار سیاہ
 ہیشترکھ را پے شکیلہ ما در دمان
 تہ ڈپشٹھ دلیراں گزیراں سپنو
 سپن شور و شرقلس اندر بجوش
 کرن شکیلہ ما شور بسیار اُسو
 تہی شکیلہ خاموش گپہ برقرار
 دو پمن ما یکس اے سوار گزین
 حصارس نیبرو ہنو گزہائی بکوش
 چھنے کینہہ کرن شکیلہ شور و فغاں
 دیگر بار گو حوصلہ بیہ پر مار
 تہ تھ شکیلہ دے شور غوغا بلند
 ہئے عمر عیار بے ہوش گو
 غرق ریز گوتے سپن تس روان

لہ تہ لہ - پم چھنہ چھاپ - پم آس مسودہ پچھہ تہمنہ -

ازاں پس بہوش آو عمر عیار
 یہ قلم چھ سوئے بلا بر بلا
 چھ بہتر، تلو کیاز این رخ سخت
 دوپس بو ترابن ہلا، اے عمر
 تر وچھ کھت کنن اپن طلسمی حصار
 کرو توہم دل از ہم و اندیشہ پاک
 مے دیو ہم یہ کنہ پیچہ لیکھت آشکار
 چھسن نے وچھن زنگی یہ تیر فام
 ہننگہ زن بے وچھن سہ شکل بہان
 ازا نجابکن گئے تے سہ فراز
 حصار س اندر شکہ ڈیشکھ سپہا
 دوپکھ بو ترابن مے کہ اے سوران
 بے ترہہ صور تھا کا نہ چھسن نے وچھان
 نگر چھس وچھن دور شکل سیاہ
 ولیکن لیکھت چھم مے وچھت بشک
 کہ شاید مے مولوم گزہ اپن حصار
 ازاں جا پکن گو سہ شیر الہ
 سہ زنگی زلن کو ازا نجاب چو دود
 پتے ژاس حیدر بے ہمہ جہ درون
 سہ ہمہ جہ سراسر پڑ از آب اوس

تچن کر لیکھ اے حیدر نادار
 اژن در بلا خطا کو خطا
 گزہو پھیر تھن وہ فراز کو تخت
 ژمیدل مہ گزہ یوت اکتشہ غم بہر
 بے مژدن بتا پید پرور دگار
 مہ تھاوہ ازپں شکہا ہم و باک
 بے پھرن تمام طلسمی حصار
 وکس پیچہ تسدس چھ لیکھت تمام
 ہے راز اپن قلم گزہ ہے بہان
 وچھکھ تھت حصار س نیش و فراز
 طلسمات ہا یے سفید و سیاہ
 چھ از مشکلا سخت، امر کران
 تیس نیش سیمیک راز گزہ عیان
 تیس نیش چھ دشوار واتن براہ
 گزہن چھم اوس شکہ نیش بید رنگ
 ہمہ راز اپن قلم گزہ آشکار
 پکن ووت نزدیک شکل سیاہ
 نہاں گو سہ ہمہ جس اوس مژ بزد
 وچھن نے کئی زنگی یہ تیر کوں
 تھت اندر عجب ژرف دولاب اوس

لَمَن اوس تہتہ برے گامیش
 طلبہا عجب کورمت از سحر
 ز زنجی و چھکھ نے تہتہ اندر نشان
 رواں مایکن کر تہمس کن نظر
 دوپن یا علی چھم عجائب یوان
 دوپس شاہ مردان اے نامور
 طلبہا دپچھم سہٹا در حصار
 چھم بیہنہ گڑھن وہ در حصار
 بے و چھم ہاتھ کیا چھم ساز و طراز
 ازاں جاپکن گو سہ حیدر چو شیر
 رواں آس لارن دلاور سوار
 رواں سہ ورن تل گراں کوہ ز سخت
 سوار دلاور پتھہ پو بخاک
 سپن تنگ دروازہ آغبا پد
 اندر راو فورن یل شیر چنگ
 رواں بو ترابن نظر کر بہوش
 ہن سق فخانہ سہ دیوار و بام
 سپن در تعجب شہہ مؤمنین
 دوپن نامدارن چھم مشعل حصار
 چھم ونبہ ہم طلبہا پھٹری محال

سہ دولاب پھیرن بہ منہجار خیش
 دیکھ زن چھم گو سالہ یہ سامری
 مگر اوس گو سالہ پرخس لمان
 سپن در تعجب یل نامور
 یہ آ رہٹہ تہ دولاب گردش دیوان
 گڑھن عقل حار اں وچھتہ ایر
 چھم کینہہ تہ مولوم بخو یادگار
 بیستہ بو سوار دلاور بدر
 کہ آیا سوارس اندر کیا چھم راز
 پکن دوت نزد سوار دلیر
 برہنہ رٹھتہ خنجر آبدار
 لگوون سوارس اے ضرب سخت
 گرس سان تس ریز گئے چاک چاک
 مژر بو ترابن سہ در بے کلید
 وچھن دار اکھ کر مرہن اس تنگ
 وچھن تہتہ اندر سخت جوش خروش
 کرٹھ اوس سورے پر از خون جام
 نمبر دزاو، گو پیش یاران دین
 چھم یختہ منز طلبہا ہا بے شمار
 ازن تہتہ حصار چھم کو سہ محال

سے روؤم تمنایے آن شہر زر
 عجائب چھپی سے سوار سیاہ
 ازاں جاپکن کو بنزدیک مار
 رواں مارنے کو کشتاء دہان
 کوڈن تس سیاہ ماراں اکھ ضرب سخت
 سروتن تہمس کو جہا، پوہ براہ
 سپنہو شکل مار طلیسی نہان
 مژر اژدہن اس مانشد غار
 سہ دست شہہ اولیا با سپر
 تہتے کتو روٹن دست چپ در دہان
 رواں سرورن گہرزیے گاوسار
 اکے ضرب ماراں سپن چاک چاک
 تہ ڈیشہ کوڑاں ماکن آفرین
 سے اونن سہٹا ہابت واضطراب
 دوپس بڑا بن کہ اے پہلون
 طلیسات ہا یم چھ کر متوتیار
 رواں سرورن بر مژر بے درنگ
 وچھن تموہ خانیہ بہ نقش و نگار
 سہٹا خوب و زیباسہ کاشانیہ اوس
 عجیب شکل تہتہ منہ بخوابی تمام

سچے چھسہ زانن بہ کینہہ نہ گدڑ
 وچھن کتہ چھسن نے دریں جاپکا
 سہ یس وچھمت اوس دران نہ گدڑ
 چو نیز گدڑن پر ز آتش زبان
 بیک ضرب ماراں کوڑن کتہ تخت
 سپن سخت غلطاں سہ مار سیاہ
 نمبر دراو مارا تہمس از دہان
 دماں او بر حمید نامدار
 لوڈن در دہان اژدہن سر بسر
 سپن تاب باز و سپر ہتھ نہان
 یکن بیہ کہ دستے لگوون ہمار
 سپنہو پست سوہ شکل یکساں بھاک
 ژٹے چھ مہربا، اے سپہدارین
 روٹن کہتہ کتن دست چون اے جناب
 نہ قوت پمن صورتن، نے چھ جان
 پہندہ ہمہ یوت ووت نے کاتہ عیار
 بخانیہ دروں تراو مثل یلنگ
 کہ گویا سہ بو جنت آشکار
 کہ جنت مگر اندراں خانہ اوس
 ہنہ تہتہ وچھکنے بہ پگر مقام

بتادو تخته اندر سوو شکل سپاہ
 سپاہ زنگیا اکھ نمائند قار
 ز تخته اوس شمشیر خشاں بکف
 سپن در تعجب سپہدار دہن
 تر و چہ خانہ یے خوب واپس شکل زشت
 چہ تخته شکل سورے لیکھتہ بر سپن
 بکر و ز کینس وقت بے گاہ گو
 پچھہ یام قنقاسے طو ووس در
 پیمو اسی دریں خاں یے خوش نگار
 تو یا تخته دو پچھہ دو تھو ازان کوہ لخت
 بمادان گزہ تخته رودر پایان کوہ
 دیگر بار بالابے آن کوہسار
 رواں ماکلکن دوپ سو یے بو تراب
 چہ بیہوش گزہ تھو وہ ز انہیں کوہ لخت
 گزہ تھو وہ ز پیے جنگ طہاس شوم
 یہ کوہا چہ سورے بلا، پر نہیب
 دوپس سرورن توریں ایشیر دل
 سنے بر لوح دایو طم لیکھتہ آشکار
 رتو خسرو یال و کوپال میون
 بچھڑ کہ تھامی طلیسمات کا

سپیس اوس زھاڈن سہ شیرازہ
 کھنکھتہ اوس شیریں اکس پچھڑ سوار
 کرن دور تخته خاںس از ہر طرف
 دوپن ماکلکس، اسے سوار گزین
 ہنکے دوزخا قھو ویت در بہشت
 ہمہ راز و انجبار شہر زریں
 نہاں مہر در گیسر یے ماء گو
 کشادہ کرتے در جہاں بال و پر
 کرو دارو مولوم راز حصار
 پچھن گئے تھمے سوبے عینکا درخت
 تھمے نامداران دہیں ہسکرود
 سپن سنجت جوش و خروش از ہما
 کر اسے نامور و ارباب آجتاب
 چھٹے کیاہ کاہم وہ ز باطلسمات سخت
 بہمن کیاہ چھڑ وہ ز اندرین مرادہم
 بہنوکیا از در جاسے مردم خرب
 گزہ تھن چھلکے تر بے ہمت دل گسل
 بچھڑن بتا یسہ حق اپن حصار
 چھڑ تھو ویت لیکھتہ شکل تمناں میون
 کر کہ برہم اپن برق و طلعت کا

بحر دت تاسحقن مثر بنے این حصار
 ہنسگر زن زنے چھے گامزن بدلی
 پچھہ روز یختہ جاہ ترسہ باگروہ
 سوغن موختہر نامدار این دین
 بیٹے منجھنس این گلی احمری
 فروزار، یہ عالم سپن از ہمار
 کر بسنہ و دختہ سپر فرختہ نخت
 دین مالکس اسے یل نامور
 تر یختہ جاہ بیہ باقائی سپاہ
 پچھٹرک طلسمات اپن کوہمار
 دوسرے مالکین تابہ غیر تمام
 دل و جان ہو جھم سے چرستہ پر سر
 پچھس چون شبیہ از فوساں بری
 یہ بوزیختہ سپن خوش شمع موہنین
 گوہ ڈنڈی رات پے جاہ گوہ نامدار
 و چھکھ نامدار دوسرے زنگی سپاہ
 دندور قوسی زنگی افشہ گین
 جھنس مثر دیشہ خنجر خون فشان
 چپن در عجیب صاحب دوا لفقار
 تر گذرہ پیش این زنگی سپہ ہامین

گزہن چھم نہ توت تام، اے نامدار
 چھنے کیٹہہ تر عا جز یختہ اندر علی
 سکے زون پچھٹرن طلسمات کوہ
 بہ خاب و بہ آرام گے ہم نشین
 نمایاں گو از گمشین اختری
 نیک شہستان سپن گلی ہمار
 کوڑن غزم کھسک براں کوہ لخت
 ہنسگر زن یون چھی زنے خوف خطر
 سکے زون پچھس بس بفضل الہ
 تر کر مشا فی ہے واتنس انتظار
 پچھس چون ممنون ایحساں غلام
 یون چھس شہا چون شام و سحر
 پکے سموتہ ستین بہ چون چپا کر
 کھسکے گو کوہ ہس با سپاہان دین
 یختہ اوس زنگی سپہس پیٹہ سوار
 سپہاس ہامین، پچھو دودر سپاہ
 دندور سپہس پیٹہ کھسکے پر نہین
 سہ ڈیشہ سپہو خیر گردنکشاں
 دین راوتس کن کہ اسے نامدار
 و چھس کیاہ چھے لیک کھت اوس بر چپن

دوپس تھو کھو زن چھس برے شاہ
 دوپس سرورن پکھ بلا شکھ مے ستر
 رواں شکھ نیش گو مے شیر الہ
 بیگبار زنگی تہ اکھ شیر نر
 رواں سرورن تل مے گو رز دلیر
 پتھر پو مے زنگی سوار سیاہ
 وچھس بو ترابن لیکھتہ برجن
 کہ اے نامور سرور نامدار
 حصہ کر طلبسات پھٹر کہ تمام
 وچھکھ جامہ مے پچھ تر میل بلند
 میلے زن انکھ زیر پا پتل ناب
 بمانند طو ووس زرخشان چھ مے
 ترے چھے ستر تھمژ بور پنہ سنگ
 تے نکر وچھکھ ترے زہ شہر زر
 سویت شہر زپس کرکھکھ شاد شاد
 رواں سرورن پتر عبا تہ تمام
 بکتر ازاں میل بالا بزیر
 کو بان تھو مے سنگ بور پن تاب
 سچن جام ظاہر ز سنگ بور
 نمایاں وچھن تھ اندر شہر زر

مے ما مار اپس زنگی مے سہکین
 مہ بر غم ز کینہہ کینہہ تر کر دے ستر
 غمیر رود مالک تہ بیہ تم سپاہ
 دماں او بر حصہ نامور
 بیک مزب پھٹر مے زنگی تہ شیر
 سچن پست با خاک مے شیر راہ
 لیکھتہ اُس تھ پچھ عبا تہ چھن
 میلے زن تر واکھ فراز حصہ
 تر کھس ہم طلبسات پھٹر کہ تمام
 چھ ساری طلبسات تھو ستر بند
 وچھکھ بر سر میل زر پن عقاب
 چو خورشید عالم نمایاں چھ مے
 عقابس پچھن عبا مے بید رنگ
 پپی شہر زپس ہمہ در نظر
 کرکھ ہی اندراں شہر حاصل مراد
 بکتر کھتہ گو ببالابے بام
 وچھن تہ مے زپس عقاب دلیر
 چو طو ووس تھوون پست عقاب
 پہو مے جام تاباں چو خورشید ہور
 ہمہ راہ آن شہر کوہ وکھ

دوپن راوَنس کن کر اے نامدار
 تہ بیہ عمر عیار فرخندہ
 نمایاں چھٹے یختہ منزہ شہر زر
 و چھکھ بام رختہ چوں آفتاب
 ہنمے شہر زرپ بہ نقش و نگار
 وئے وودہ بہ از شہر زرپ خبر
 و چھم راہ دُشوار ، کوہسار ہا
 طلبسات دُشوار چھی پر خطہ
 ہمہ شہر زرپ بہ و چھہ روبرو
 گزہن شہر زرپ علی کل حال
 و چھن شہر زرپ بہ عاش و سوزور
 سہ یے شہر زرپ ہ چھکھ رہنما
 چھٹے توت گزہن کانہہ تہ شیر و پشنگ
 چھ تے تورپن مشکلی اے نامدار
 جزیر چھہ درمی یاوس اندر سہ سٹاہ
 نہایت سہ سٹاہ تھوہ چھہ از چوں چند
 چھٹے کانہہ ہند توت مجال گذر
 زرا جل گزہن چھہ دراں مرزوم
 ہوا بدل کش و پر گلتاں زہین
 کرن شہر یاری دراں ملک قام

سپن در عجب شاہ دلدل سوار
 تر اکھ بانہ بیہ مارکت نامور
 پیو توہر تماشا و چھوکیاہ زبر
 رواں گے تہمے پیش حیدر شتاب
 رہ شہر زر تھہ اندر آشکار
 کوڑس راوَن غرض ، اے نامور
 مے کوڑ قصہ تہہ شہر کے بارہا
 بلا بر بلا چھہ رہ شہر زر
 دوپس بو ترابن مے گو اورزد
 دوپس تہم چھٹے کانہہ ہند مجال
 دوپس بو ترابن گزہن چھم فنورور
 مگر یکھ مے سہین تر اے نیک لے
 دوپس راوَن اے یل شیر چنگ
 ہند گہ اور گزہن کانہہ بسختی و زار
 بہ درمی یا پکنو چھٹے ترے دن روزراہ
 از اں پس و چھکھ کوہسار ابلستہ
 ہنا کوڑ متن تھہ چھٹے شہر زر
 سہ شہر چھہ در ملک قام الزقوم
 سہ ملک چھہ مانہہ خلد برپن
 جہاں شہر یار چھہ صلصال نام

ہنچے شہنشاہ کز قد تہنہ بے بے
 سرو پینہ تہنہ تہنہ سہ بزدل ہال
 گر اہی درخت از بارغ کیان
 ہنچہ زن تہنہ کوہ، درو یا و جنگ
 ہنچہ زن چھہ نیرن سہ بزدل و کین
 ہنچہ کوہ، آبرو بے لایہ گوہ رز
 لدن یا متھن تہنہ سہ در کمان
 ہنچہ زن سہ کڈ تہنہ خارا اشکان
 دؤن یا متھن چرم خامس چھہ خم
 کڈن سہ بکوہ رز گراں مغنہ دیو
 دؤن یا متھن سہ چھہ تہنہ خضاب
 سمن یود وئی کوہ، درو یا و جنگ
 چھہ اکھ ہنچہ پسر تہنہ نام اوران
 تہنہ، قوی تہنہ چھہ تہنہ پدیر
 بہر ملک چھہ پڑھہ اکھ شہریار
 ہمہ ملک تا دامن کوہ قات
 ہزاراں بجز پڑ، مسخر تہنہ
 دویم شہریار، عباہ و جلال
 چھہ بے غم بہتہ بزدل تخت زار
 شب و روز آتش پرستی کران
 ژند = زرتشت آتش پرست کتاب - اُستاء آتش پرستن ہنچہ ژند کتاب - ہنچہ تفسیر چ توہن

تہنہ ہنچہ کاتہ در جہاں زور مند
 بعالم چھہ کاتہ تہنہ ہمال
 رگراماہ از توہن شہنشاہ
 کچا تاب آئن تہنہ تہنہ جنگ
 بچہ تہنہ پون چھہ سراسر زمین
 تہنہ خاک بلوہس ہنچہ بال و برز
 ز ہنچہ کاتہ تہنہ پشت خم آہمان
 دہنہ کرے در بون کوہ قات
 کھنہ بزدل چھہ سہ ہرام دم
 وہ تہنہ چھہ ز شیراں، پلنگاں غریو
 ستار چھہ روزن کھنہ در حجاب
 آئن نے تہنہ سہ توہنہ یا بے جنگ
 جد اگانہ ملکین اندر حکمران
 دلاور تہنہ سارو از یک دیگر
 ہنچہ پڑھہ اکھ تہنہ شکر ابے شمار
 چھہ تم نے مسخر بہ مردی و لاف
 ز درو یا پون باج یکسر تہنہ
 چھہ کاتہ ہنچہ ہنچہ صلصال دال
 کز تہنہ چھہ تہنہ سہ پسر
 بہتہ ژند زرتشت و اُستاء پران

چھ مے عمر کنو زیادہ سال ہزار
 شب و روز مابل شکار سچھ مے
 چھ تھو ملکس اندر سہ زریں شہر
 ہوا تازہ دل کش مے آب روان
 صبا چھ گزہن تھہ زہنس بہان
 غبار اودھے یور ازاں سر زہن
 دویم کاتھہ پشہرا ہاں خودہن
 پہلے شہر پوشیدہ چھ در بہان
 طلسمات ہا چھی دراں رہ گذر
 ہے دال شاہ اوس سالار دہر
 طلسمات کرکس رنگہباں براہ
 سیلے داؤن وڈن پے قعبہ تمام
 دوپن یازن اے سرور ابن عرب
 پے قعبہ چھنے بوزمت در بہان
 وں دوتس بے بر مقصد و اور زے
 کزو دور سورے ہمہ درد و رنج
 وچھون اوسوہ طہاس بد روزگار
 تہس بد سکالس ہمو انتقام
 ہیکبار ساری تہے نامدار
 ہمازس اندر وولکھ اسباب فرخت

گوشت بے غم از گردش روزگار
 ہون داد یختہ روزگار سچھ مے
 کر گویا چھ خلد برپسا بہ دہر
 کزن زندہ مہ رزن تہ پیرن جوان
 ان مشک و عنبر چھکن در بہان
 چھ خوشبو تر از مشک تانار و چین
 چھنے پادہ گوشت بے رویے زہن
 چو باغ آدم روزی تھن در بہان
 چھنے کاتھہ گزہن توت زہم و خطر
 بنا تھو چھ کورمت سہ زریں شہر
 کہ تھہ شہر سے یحقیقہ گزہہ کاتھہ کھا
 سپن خیر حیدر علیہ السلام
 عجائب چھ قصہ، بد پعل عجیب
 نہ زانہہ وچھمتن آشکار و بہان
 غرض بی مے اوسم ازپں جستجوے
 بکو وودہ زہ گزہو سوے حصن برج
 سہ کتھ کن زہلختہ گو بملک و دیار
 ازاں پس گزہو شہر زریں بہ قام
 ز کہ ہسار و و تھو سوے درو یا کتار
 بدڑی یا پکن گے بفرختہ بخت

کو دیکھ سئے بہارے بشتاب بشتاب
 سیوم روز بشتی بلا درد و رنج
 سہ سحر دلاور تہ زہار خوار
 و چھکھ دور سپاہ شیرالہ
 سپہ شاد و خرم تھے نامور
 ز بشتی کھینچتے تھے نامی سپاہ
 جھارس اندر بیٹھ شیر خداے
 دروز و دشب تم پکن گئے بر آب
 پکن و از نزدیک حصن برج
 و چھن اُسمو بالا ز اوج جھار
 رواں و دھتو بہ ڈیر تھے با سپاہ
 کو دیکھ نالہ موت سار تھے ہمدگر
 جھارس اندر گئے بتمکین و جہاد
 ہمہ نامور ہیچہ بفر خندے راے

کوڑن حکم عین حیدر و قلم
 کوڑن نامہ بوالمعجز کُن رقم

ابو المعجز نہ نا حضرت علیؑ سند نامہ تہ

شہنشاہ ساجل زمین طہماس شہن جہار سپدن از حصن
 برج بہ حصن و آران

کوڑن ابتر نامس از نام پاک
 چھ بیچوں خمد او تہ پروردگار
 خمد او تہ کار دُ عالم چھ سئے
 گئے سئے چھ نارس گلستان کُن
 کُن سئے ز پشہ چھ فیلن دیمار
 چھ خلاق عالم تہ اپز و تعال
 کوڑن آفرید ہمہ بخس و بر
 بنام خمد او تہ افلاک و خاک
 کُن سئے گشاد چھ سربستہ کار
 پد پد آور جن و آدم چھ سئے
 گئے چھ بہارس زمستان کُران
 فروزان کُران آبس اندر چھ نار
 ازل تا ابد چھسہ ہرگز زوال
 نہ عالم چھ موہتا ج تھو ہے بدر

بیس چھے کلس بیچھ لکن خاک اہ
 چھ ساری تمس در سر اکلندگی
 ابو المعین کرد خنجر گذار
 ز درد و پریشانی آزاد روز
 پر اکندگی شک از دشت کین
 پہوے او بال شکر صد ہزار
 سپہ جفت باہمہ گرم ز طاق
 ہمہ ساجلی و ہمہ خاوری
 مقابل پیہ جنگ ہر دو سپاہ
 زہم ہر د شک شمشیر تیز
 کوہم دشت ساجلی ز خوئ لالہ زار
 پر از گشتگان گوہ ساجلی زمین
 گریزاں سپین دشمن از رزم گاہ
 مے روٹ تخت و اقلیم ساجلی دیار
 بہر شہر شمشیر مارن بچھس
 زلن گوہ طہاسس بادر دورنج
 کوہم کپر طہاسس اندر جھار
 بظاہر پورن کلیمہ باطن دروغ
 اوئن مے زشن مے دل از جنت
 سہ طہاسس از اہل ایمان سپین

اکس چھے دون تاج، تمکین جاہ
 ز عالم چھہ تمکوہ کرن بندگی
 ازاں پس لیو کھن اے پل نامدار
 تر ہموار خود رسند دل شاد روز
 سیلے زن ازاں جنگ ساجلی زمین
 سہ جھتید لار خاوردیار
 اباشاہ ساجلی کوہن اتفاق
 وہ بھتہ آے پیہ بیچھ جنگ آوری
 بے روہس کئے دون دراں رزم گاہ
 کوہم دشمنس منز بپا رستیز
 وڈاوم تہے از دم ذوالفقار
 ترشہ سخت شمشیر مارم بکین
 سپہز عار جزاں لشکر کینہ خواہ
 کوہم دشمن آوارہ اندر فرار
 بدنبال طہاسس لادن بچھس
 سوخن موہ خضر در جھار برنج
 بے گوہس پتے ہچھو شمشیر شکار
 سہ طہاسس مؤمن سپین بے فروغ
 رواں سعد وقاص مژدن زبند
 کھاں گوم شاید مسلمان سپین

شبانہ سہ بد بخت واژوں نہاد
 لہ ازاں پس ز مالکت سے بوزم غلبہ
 پکن کوس اندر طلبسات دال
 طلبسات پھڑم براں کوہ و دشت
 گزھن چھم پنبال طہماس شوم
 کزن چانہ خاطر پچھس انتظار
 پرکھ یا معھن نامہ نامتھ ترنیر
 لیو کھن نامہ سورے بخط جلی
 دنگھ قاصدس کو یکشتی روان
 رواں ووت قاصد پتو باد بہار
 زہیں بس تا ظیم اونن بجاسے
 سہ نامہ پرتھ خویش سپن نامدار
 کرین جمع لشکر ز جنگ اوران
 سپاہن دژن داؤنی بے شمار
 بہازس اندر جو کھ با مال و گنج
 بیچھہ کینوسہ سالار دلہل سوار
 کہ تاواہ اخبار طہماس شوم
 ز جو سوس تمھ اُسو کہ مروت روان

سوہیے حصن واراں تر لن گوچو باد
 کہ بشت کو طلبسات دالس اندر
 اوئم موکلا وحتھ سہ مالکت ز زال
 بہ حصن برنج آس وودنی بازگشت
 وچھن چھم سہ اندر ہمہ مرز بوم
 بفورن گزھکھ مین تر اے نامدار
 گزھکھ مین بہ حصن برنج اید لیر
 کوژن نامہ پستہ از خاص موہر علی
 بہ سوہیے ابو المعجن بہر روان
 بنزدیک ابو المعجن نامہ ار
 دتن سرورس نامہیے دل کشاے
 کوژن در و گوہر ز دید زشار
 کرین گنج ہایسہ کین بے کران
 کوژن شہرس اندر اکھا شہریار
 پکن گو بسوہیے جھسار برنج
 کزن بو بہ حصن برنج انتظار
 سہ کتھ کن تر لحتھ گو ازپن مرز بوم
 مگر نیر طہماسہ سندسہ نشان

لہ امیک دوئم بصر چھہ اگر قلمی مسودہ مطابقت چھاپ چھہ نیمہ آیہ ع رفقا کو سہیل نامہ

کوژن مایک اشترس کن خطاب
 چھ بازار گانن پیچھن نظم و جور
 ہون چھکھ بے جبرن خراج و زکات
 ڈو وہ تھ لار بانامہ داران شتاب
 کہ تا خلق موکلن ز رنج و ستم
 رواں و وہ سہ مالک بمانند شیر
 بکن گئے بنزدک پیل بلستہ
 برتھہ دژیکھ میلن بزور تمام
 ہونما سار کر کو تھن تھکھ پئے سپاہ
 کوژکھ سار و پھہ رانس آرام و خاب
 کوژن تھر ادا فرین اپڑو تعال
 الاهی تھے دیت تھم یہ زور و توان
 بے چھس دراست از بہر جنگ اوری
 کرن ملک عاری ز کفر و جوہول
 بیکر مشربن، کافرین قتل عام
 ہم از کفر تھا و کھنہ نام و نشان
 دژین نامہ ازین بے داد و طسہ پت
 بجز سنگ یا کیشہ تہ چپارہ چھنہ
 بیکبار تکی دو تھو دلیران جنگ
 لڈکھ منجینقن گراں خسار سنگ

چھ یختہ حسابہ اپن میل آیینہ تاب
 ان چھکھ کشاں دؤر از رے زور
 تہ یختہ چھکھ کزہ کن طریق غبات
 تھنہ پڑا بٹھ آں میل آیینہ تاب
 سہ وادہ نئے کائشہ رنج و الم
 ہشتین سیتو کیشہ نامہ داران دلیر
 تھکھ گور ز تہ رشت با و کشتہ
 خنل کو بے تھہ، دولہ کیشہ از مقام
 شبانگہ بکن گئے بے آرام گاہ
 دم صبح و وہ سار و پھہ آرام و خاب
 منجین یاری از حضرت زجلال
 دلاور بے کور تھس ہنساں پہلوان
 کرن روشن آیین پائے تھہ سی
 پھر کھ خلق ساری بے دین رسول
 سراسر ہیکھ دشمن انتقام
 کرکھ زیر پا جمہ کرن کشاں
 ہنسا کرد سنگ ہم منجینق
 پھن سنگ جز سنگ خار چھنہ
 کرکھ جمع از ہر طرف خار سنگ
 برتھہ دژیکھ میلن پیچھن بندہ سنگ

بیکار پھڑکے زریں عقاب
 تریشیل دن پتھر پوٹھ پیل جھار
 سہ دیوار محکم جھار بلبل
 تونے پست باخاک ہموار گو
 دو بکھ بڑا بن پنا یہ جھار
 پیلے دن سپن پیل ہے سرنگون
 جھہ بیہتر دین کار ہاہ منہ کر کو
 بیکار کی تریں دہن سہ جھار
 سپن یام فارخ ز کار گران
 دو بکھ بڑا بن دین مرز بوم
 ہر سو سے کر کو متو جھہ قاصد روان
 سپا ہن تر کینہہ روڈے زاد راہ
 خبر کینہہ چھہ در جھار برنج
 مگر اکو جواں ز سا جل دیار
 یہ کینرھا یون بو ز درمی خراج
 مگر شاہ ہر ستر نہساہر نامور
 رواں حکم جاہمی گو اذ بو الحسن
 بکتر سو گلزار مشکیں بقیاب
 کوئن تہمہ سلام دنیا از ادب
 دو پس سرورن اے دن نامور

پتھر پوٹھ پیل اہینہ تاب
 جھارن بیکار گو لور پار
 بے بنو یاد پیل اوس دیوار بند
 شکستہ سراسر سہ دیوار گو
 ز بنو یاد آن پیل بو اہستوار
 جھارن تباہ گو بنا یہ سو کو
 فوے بخت جھارن سرمت کر کو
 لو کو کو تو دگر بار گو اہستوار
 پہنچتہ روڈی کجاستی سروران
 لبن چھسن پانغام طہاس شوم
 خبر تمکو پشترے ہمت چھنے کاہنہ یون
 گزھو تنگ ما اوسو دین جاہگاہ
 چھہ کتھ جاہ طہاس شند مال و گنج
 کوژن عرصہ اے سرور نامدار
 تھون اوس سٹھ قلس اندر سہ باج
 انج آسہ مولوم تمکو سے خبر
 کہ گلزارن آن دین او بجن
 پکن آہ پشیش شہہ بو تراب
 بنزدک سالار ملک عرب
 تر دن پوز یہ کینرھا پڑھوے خبر

مے نش و ن تر کتھ جاپ کر کو متو نہان
 خبر و ن تر پڑی پٹھو ازاں جاپگاہ
 اپڑ کینٹہ نئے نر بر چھس راس باز
 بشہر مڑ صع چھ ساری ڈھن
 سڑاھن تدر داس تہ جڑتھ چھنے
 شہہ قبطا تھتھ مڑ چھ نوہاں گدا
 پہوے فیل بازو، پچنگال شیر
 بہ سا جل چھنے کاٹھہ برابر تمن
 بیس چھ دین فیل زور جوان
 کرن پتھر ستین چھ فیلن دہار
 ہتھ ناد بوزتھ ڈلن نر شیر
 بھصن مڑ صع تہ چھی سر بسر
 چھ تھتھ قلس اندر زر و گنج و باج
 بنا کور متن محکم از سنگ سخت
 نیرت آسہ طہ اس شاہن سہ گنج
 کھنن یقہ جھارس و چھن گنج شاہ
 مڑا سر کوڑا کھ گڑہر و مال و گنج
 ز شمشیر، گہر ز و گلاہ و کمر
 پمن لوڈ بو نیو متن مال و زر
 دپندا تمن دیت نہ بے قیل و قال

پہ کینڑھا چھ گنج پندرہا یہ شہان
 ہتھک یقہ جھارس اندر گنج شاہ
 دوپس تور گلازن، اسے سرفراز
 چھ پم گنج از ملک سا جل نہن
 و چھن تور کن کاٹھہ طاقت چھنے
 چھ شہرا عجاپ بہ درمیاکار
 ز شاہن سا جل جوانا دلیر
 ز سڑہنگ چھس پہواں فیل تن
 اگس ناو چھ نامور اردوان
 چھ دھ شوے دلاور تھتھ نامدار
 خوار کو نگہباں چھ تم زرے دلیر
 پہ کینڑھا چھ گنج شہہ نامور
 ہتھ پتھر تمن درمی پتھ خراج
 جھارا چھ محکم تر از کوہ تخت
 خراج اوس کم تر بھصن سبرنج
 اواں سڑدن محکم کوڑ ہر سپاہ
 بیکبار پڑو کھ جھارا سبرنج
 پہ کینڑھا خراج اوس از شہنگ و تر
 اگھ ناد دھ تاہران سڑ بسر
 پہ کینڑھا تمن نیو متن اوسکھ ز مال

دو چکھ بو ترابن تیلو بار و رخت
 سپاہین دتن با کرخت ستومر کتج
 بخوابی سپن کار لشکر تمام
 مگر نامور حیدر نامدار
 کہ تا دایہ سالار لشکر پناہ
 جہان رس پہن بے دھن دپڑ بان
 جہان اتر لشکر نامور
 سہ دربان پکن گوشتابان شتاب
 کورن عرض، اسے شاہ فرخند نام
 در اندیشہ کو حیدر نامدار
 تر کرخت لار فون، دو چکھ پم سپاہ
 روان سپر زہار گو بار شتاب
 بکتر کرخت سوبے درمی یا نظر
 ز شادی ملک شور تا آسمان
 پکن گئے سوبے حیدر نامدار
 روٹن در کینار ایل سرفراز
 دیکھ خیمہ خرگہ بے درمی یا کینار
 دریں حال پیئے داتھ از راه دور
 دو چکھ بو ترابن کرطہاس شاہ

کرخت سپر مکتھ دود فرخت بخت
 بے کیشرها کو دکھ از حصار بمرنج
 بے دس مال و زر آکھ، نان و طعام
 کزن اوس کیشرن دودین انتظار
 ابو المعجن شیر دل با سپاہ
 دو چکھ کیشہ جہان بے درمی یا روان
 پون بپ بے درمی یا چو باد سحر
 بنزدیک حیدر شہبہ بو تراب
 سپن پرنز لشکر بے درمی یا تمام
 دو پکن تھو سوبے سپر زہار خوار
 چھ کس اپن سپہدار لشکر پناہ
 سپاہ ہیچہ بنزدیک درمی یا بے آب
 دو چکھ گرد بو المعجن نامور
 بے خدشگی کھیتھ گئے تھے در زمان
 نمبر دواو سالار دین از حصار
 کرکھ پرنش از ماجرایے دراز
 سمیتھ پٹھو یک جاتھ نامدار
 ز جو سوس، مخبر چنابس جو خوار
 چھ در حصن و آراں ہیچہ در پناہ

لے امہ شازک دویم مبصر آو درس کرخت لیکھنہ۔

حصار چھ محکم بہ درمیا کنار
 چھ اکھ کوہارا نہایتھ کلان
 چھ تھ کوہر ہے پیچھ سہ حصن خراب
 ہنسک زن سیمتھ بن جہاں کو سپاہ
 چھنے کائنات شہر و پلنگس مجال
 چھ لشکر سیمتھ اندر کپڑ ور
 دلاور چھ تھ منز ترے زنی سہمکن
 اکس ناد ارغون کوہی چھ سخت
 بیس ناو ستراق، گرد دلیر
 تریمیم گرد ستراد جھنگی پلنگ
 چھ ترشوت بنگھان واران حصا
 تمن ستر جھنگ چھنے کائنات
 نہ کائناتھ آنے تھ حصار سبز
 یہ اخبار بوزتھ سہ شیرالہ
 سپن یام آماد شیر خدا
 کوہن تمکو زمین بوس پیش علی
 تر دایا کھ یے نش زہر خبہ
 خبر دن ترے کیا بوزتھ از مرزوم
 کوہس عرض فتاحن، اے نامور
 لہ بہ ساجل زمین در ہمہ جاپگاہ
 لہ پشار چھنر چھاپ سیدت : پ او مسود پیچھ تارنہ۔

دویم تھ برابر چھنے کائنات حصار
 برابر تمشک سہ چھ تا آسمان
 کجا واتر تھ پیچھ دلاور عقاب
 لبن نے حصار س پیچھن زانہ تر راہ
 سکر تھ حصار س بھنگ وجدال
 تر بیس مال و اسباب، گنج و گوہر
 برابر تمن کائنات چھنے در زمین
 دلاور قوی تن چھ چوں کوہ لخت
 ڈلن تمکو سیدے لہ زہر چھی تر شیر
 ترسن تس و پھتھ اذہا و ہنگ
 چھ شیراں چھ خونخوار روزتھ بہ غار
 مگر نامور حیدر بو تراب
 بجز حیدر نامدار دلیر
 مہیا سپن، نیر ڈنبال شاہ
 رواں دوت فتاح فرخندہ رے
 پڑھس بو ترابن بروشن دلی
 پڑنبال طہماس بیدادگر
 چھ کتھ جاپہ گوشت سہ طہماس شوم
 بہر جاپہ دوتس زہر خبہ
 لوہم نے نشانا ز طہماس شاہ

ازاں جملہ دوستیں پر اسے نامدار
 چھ تھیں شہر میں اندر بتان و نگین
 بشہر مرغ صبح چھ تھے تاجدار
 دلاور جوانا چھ فرخندہ جہاں
 سپاہ پیہر سپاہی چھ تھے
 ازاں جملہ اکھ دوہ خستہ رانا مور
 بخوبی چھ سوسے دوہ خستہ بے نظیر
 چھ عاشق کوئی تھیں بیٹھن قبط شاہ
 بے کیسویے ان مہر کوئی تھیں مبتلا
 سوسے دوہ خستہ تھیں نشنہایتہ نوزاد
 سوسے دوہ خستہ و لختہ جامہ از پلاس
 بہتہ گوشیں اندر بے دامن کوہ
 بے تھیں خاب و خود دن، نہ آرام گاہ
 بے دوستیں و چھن زیر آں کوہسار
 پر زخم تھیں بے اسے دوہ خستہ خور زاد
 دوہیم تہہ بوجھیں دوہ خستہ کامکار
 گل آندام چھم ناو، اسے مرد پر
 ابوالعین کرد، خستہ گزار
 تھے ادھم بے تقدیر پر بنداں خودا
 پر بوزقہ دوہم دل، پریشان کوس
 پشیمان حال سوسے کوہم تھیں بسمیان
 دوہیم تھیں بے اسے دوہ خستہ نامور

بشہر مرغ صبح چھ باد بہار
 جوانا ز شاہنشاہ اجل زمین
 دین ناو چھ قبط نور ماں گزار
 سپاہ نامور شاہ کشک پناہ
 تھے قادیان کوہ پر بنداں بشتہ
 چھ از منکب خاور سوتاں شہر
 چھ تھیں شہر میں اندر سوسے بھڑا پیر
 چھ دیوانہ گومت دسودا بے ماہ
 پریشان، پیوست روز و شب در بلا
 تھیں خازن نشنہایتہ نوزاد
 چھ ماتم کر ہنوز جامہ لائے تھیں لباس
 گزشتہ خوار سنگن اندر سوسے ستوہ
 چھ بستر تھیں سنگ، خود دن گیاہ
 و چھم سوسے پر ہی پیکر گلزار
 کتچ چھکھ، خبر دن بے نام و نژاد
 وزیر شہنشاہ خاور دیار
 بہ چھ بھڑا تھیں شہر میں اندر پیر
 گرانمایہ چھم شوہر نامدار
 تھیں یار بے نشنہایتہ بے جہا
 دوہ چھ تھیں تھیں حال گریاں بے کوس
 بے نام و نشان و بے راز بھیمان
 بے بے غم، اسے دونوں مہن کر بھیر

پڑ وہ فی لار فورن بسانشد باد
 رواں آسم لاراں سشتاں بشتاب
 نردمند فقا حن اپں داستان
 ابو المعجنس یا مہقن گو بکوشش
 تر بوڑختہ چمے ماموہ تراپن پڑ دند
 سپن نار سوزاں تشندے بہن
 ز حشر تھ کرں ہیوتنر افسوس و آہ
 مرن چم مے بیہتر اذپں تنگ و عار
 بشہر مڑ صغ کدکھ وہ فی سپاہ
 یہ بوڑختہ حیدر بشور آو سخت
 ز اسلامیاں سورا نامدار
 دوپن تس تر یختہ جایہ سردار روز
 ازاں پس کوڑن مارکس کن خطاب
 کڈن لشکر ایدر بختگ جھار
 مگر کر ز تامتھ یہ ماواں درنگ
 تر کر بستہ توت تام راہ گذر
 دوپن تام ابو المعجنس اے جوان
 مے سیتن تر وہ تھ نیرائے زدم شاہ
 بشہر مڑ صغ گڑھو ہچو میغ
 یہ یا ممتھ دوپن تام ارن سپاہ

ان یوربو ابو المعجنس شیر زاد
 خبر ہستہ ژسے نش اے شہہ بوڑبا
 سراسر کوڑن پیش حیدر بیان
 بسانشد آتش سپن پڑ ز جوش
 بشور آو سے سرور زور مند
 ہمے مار ڈھٹھ ڈایس از پیرہن
 کرں تمکو سومیے شاہ مرداں نگاہ
 مے دم حکم اے شاہ دلدل سوار
 بہن کیہ چمے وہ فی اندرں جاپگاہ
 بکتر تلن بار ہبشگاہ و رخت
 کوڑن تھتھ جھارں سہ فوہاں گڈا
 جھارں نگہیاں و ہمشیار روز
 تر وہ تھ نیر با سعیدیل بابشتاب
 پیے جنگ طہا سسم بہ روزگار
 مے رو ستے تر کینہ کر زنے راہ جنگ
 پڑ یوت تاسقن واتر، اے ناموہ
 مے زونم ژسے روڈے یہ تاب نو
 تر بیہ عمر و فتاح و دیگر سپاہ
 چھکونار تھتھ شہرس از گوہر، تیغ
 جھارں اندر ہچو بر عزم راہ

کجکھ ناو، فورن بباد مراد بشیر مریض پکن گئے چو باد

مالک شتر سوز و انگی بہ و آراں حصار

بیستہ کنوئہ مالک جہاں پہلوں
بہ ہفتہ پکن گئے بہ دریا بے آب
بہشت مہ مالک یل نامدار
لہ بہ خورشکی کھسٹہ گئے سواران جنگ
لہ کوڑکھ گیسر و آراں حصار سژو پور
لہ و چھکھ اکھ حصار اسرا ندر سنا
رواں مالکن از سپاہان جنگ
مکر ڈپٹی بانو فراز حصار
ہماں مالک گرد شکر پناہ
ستیزند چھس شکر باشکوہ
پہ بوڑھہ مہ طہاتس دل تنگ کو
لہ دوپن پانس لے شاہ وازو نہ بخت
زلن چھکھ کہ ہس چھی ژئے و اتن پنگ
پکیاہ شور کو بخت فیروز میون

بہ دریا دروؤں کو بکشتی رواں
چو باد بہاری شتاباں شتاب
پکن ووت نزدیک و آراں حصار
کوڑکھ کوہ و صحران بحر گاہ تنگ
سپنو بستہ در غار ماراں و مور
سہ دیشٹہ پے و بال مارن عقاب
چو پُر گار کوہس کوڑن حلقہ تنگ
خبر و اتنا کوہ بر شہر یار
یہوہ ووت باشکر کپنہ خواہ
درکھ خیمہ خر گنہ بہ امان کوہ
سپن خورشک چوں گاہ از رنگ کو
ہے چاہس اندر ژئے پیے تاج تخت
گر زہن چھکھ بہ دریا پون چھنگ
پکیاہ تپیر کو در جہان روز میون

لہ تالہ پمن شان یس پھر پھر چھاپس منز چھہ سہ او در س کر نہ لہ

ایک دویم پھر چھہ پتہ پاٹھو چھاپ سپنت
ہے چاہس اندر ژئے بے تاج تخت

دینِ حکم گردانِ فولادِ چنگ
 گوہِ دُوزخِ اُصدا اُکھ کوڑنِ تمھوڑن
 دوپنِ تسِ رشتاں تہِ گزہ تیز کام
 دپسِ اے سپہدارِ خنجرِ گزار
 مے کوتاہِ تھو کہ وہ فریہ آوارگی
 نہ چھم تاج نے تخت نے مال و گنج
 رُٹھتے نیوٹ اوسمِ زخا و دیار
 تہِ باپشے مُلکِ سپنمِ تباہ
 اگرچہ تہِ چھکھ اُمتنِ بر جہاں
 ہنسی گہ زن کر کہ سایہ کوششِ تمام
 ہنسی تہِ جھار س تہِ پکھنِ بسر
 مے قاصدِ پکن کو بہوشِ تمام
 ۳ بودتہ سپن مابک آشنہِ منت
 تہِ گزہ پیشِ طہاس بہ روزگار
 گوہِ دُوزخِ تہِ وُتھتہ سبک لا چارپس
 ویکن گوہِ دُوزخِ کس کھوت گوہ
 و دہرِ دپنِ چھکھ تہِ حصنِ بونج
 مے کینہہ چھنہ حاجتہ بونج و دیال

مہیا گردھن سارم از ہر جہنگ
 بنزدیک مابک جہاں پہلوان
 بنزدیک مابک نہ میوئے پیام
 تہِ تھتہ جاپہ وانکھ نہ تھتہ کن سوار
 کھوہ زن چھکھ نہ از روز بے چارگی
 تہِ سورے تہِ نیو تھمِ حصنِ بونج
 ریل نامور سہ خنجرِ گزار
 مے کوڑے حوالہ وں پھتہ کن چھ کینہ
 رہن پھتہ تہِ تھتہ جاپہ بسیار سال
 گزہ ہی نہ تہِ زانہہ پوختہ اپ کا بھام
 چھ بیہتر تہِ گزہ پھپر تہِ اے نامور
 سراسر وون پیش مابک پیام
 دوپنِ تسِ زستادس اے شو بخت
 دپسِ جھی وون مابک نامدار
 ز تخت و ز کسور بہ آوار چھس
 بہتراج کمر کوڑہ خت اور تباہ
 بہتراج نیو تھم ہنم مال و گنج
 مے چھم گنج ایمان از ذوالجلال

لے ایک گوہِ دُوزخِ ہر چہ ابتدائی چھاپس منز بہتہ پٹھ چھاپ، ع
 مے گنج چھم ز ایمان از ذوالجلال

تریشیم کتھ دُرکتھ گزھہ تر پھیرتھ براہ
 ووه تھے نہ بے توت تامتھن زیں دیار
 مے توت تام جھم میتہ بہن بیگن
 زماں در زماں شاہ مردان علی
 بکری یکتھ حصارس تھے گرو دار
 میلے مالکین وون بے لچی جواب
 دوپن شہر یارس سہ پاغام سخت
 دوپن تیر گو روز اقبال میون
 بے اوسس شہنشاہ ساء جل زپن
 کمر بستہ ابرم سیٹھا تاجدار
 وں آوارہ چھس کویت در کوہ سنگ
 وں ووتھ یوتے دشمن کپنہ خاہ
 تو بہن مہر زن اوسس ازیم جان
 مے ہتھ کس اکھاؤ ذکینس خار و زا
 مے جھم دو ووستن توہم خون قتال
 مے زونم سہ صیہر چھ طفل سغیر
 یہ کیشترھا کوڑم بد تہ ووه ذی آم پیش
 دنن بو پتھ پاٹھو طہاس شاہ
 دوپن شہس ایشہر یار جہان
 مے برخم ژئے پیٹھ اسوفا جاں کرو

ہئے یکتھ حصارس بسر کچھ نہا
 بے یوت تام واراں کرن نہ حصار
 تر یوت تام پائے مشککھ الامان
 ہئے وارتہ فورن بفسر علی
 کڑی جاسے بشہ اندرون حصار
 ژلن گو فرستاد با اضطراب
 سپن خیر طہاس وازو نہ سخت
 سپن سخت برگشتہ احوال میون
 خود داوئد سخت و کلاہ و ہمین
 بے اوسس تمن سار نے شہر یار
 چو رواہ ژلن چھس زہیم پلنگ
 خبر چھاؤں کسپاہ آسہ حال تباہ
 پتے جھم مے واتن پلنگ دمان
 نہ گنج و نہ لشکر، نہ ملک و دیار
 لبین تی مے ابر علی کل حال
 تہ زونم نہ داژم بلایا کبیر
 ملن جھم مے ابر مکافات غیش
 سیٹھا شور وڈتھ در میان سپاہ
 زکپاہ چھکھ کویت یوت ترسہ جان
 ہمہ چانہ پڑھو ملک واراں کرو

ہسبہ دشمنس چارہ سے انتقام
 رواں ووتھ سہ ارغون کو ہی پیاسے
 زٹے کیا ہچھے گوشت پادِ خوف و خطر
 تڑوچہ میاں کی مردی پگہ وقت جنگ
 کدکھ سہ تو جنگ آوران سپاہ
 ز قیل و سوبہن بمآدان کہن
 تڑوچہ قلس اندر بہ فرختہ سخت
 مئے چھم مارکتس سہ تو بوزن پگاہ
 قسم چھم مئے از جان شاہ جہان
 سراسر دین خاک دشمن بباد
 مئے پتھ پھنپھن پھیرن دس از کارزا
 بہ بوزتھ سہ طہاس کو شادمان
 ہشگردن بہ کارا تڑو آنکھ بحبا
 تڑو گڑھ تافک قہر چائی بلند
 لبکھ مئے نشن تاج، تخت و نگین
 چھ چوئے ہمہ کشور و گنج و مال
 دوپس کو ہمین بامداداں پگاہ
 بکو ریز کرکھ کو ہیکساں خاک
 ہمہ دشت و ماڈاں پڑ از خوئے کرن
 سہ دودہ کوڈ ہمو اندر پ گفتگوے

کروں اُسو بخوئے غرق دشمن تمام
 کوڑن عرصہ اے شاہ کشور کشاے
 تڑوچھے ناخبر میاں کی اے نامور
 دزن مائے نیش از دھا و نہنگ
 سہ سمداد و ستمراق لشکر پیاسہ
 ز نال سمندان تڑو اُسو زہین
 بہ دروازیہ دژ تڑو کر بستہ سخت
 کرس مغز سہ گو ریز بستہ تباہ
 اکھا زندہ تھاؤن تڑو از دشمنان
 کدکھ گو ریز سستی غبار از بناد
 پشنگ تڑو شیرن کڈن چھم دھار
 دوپن تفس کہ اے پہوان زمان
 لبکھ نامداری کجا تا کجا
 بہ سا جل زہین تڑوے گڑھکھ آرمند
 دئے نہ نصف شاہی دسا جل زہین
 لبکھ شہر یاری علی کج حال
 کدکھ از پیہ جنگ ساری سپاہ
 ہچے خاک سنگن کرکھ چاک چاک
 رواں خوئے دیمو یا چو جیمو کرن
 کہ تا کو نسیاں شب تیر روے

طہلائے نمبر دراپے از ہر گروہ
چہ از فوج مابلک، چہ از فوج کوه

و اراں حصاریں منز جنگ و جدل

سینے صبحن از نور رخشنده جہر
جہاں کو فروزاں چور خشنده آب
رواں دوتھ سے ارغون کوہی نژاد
چو درمویا و بسمتہ آپ لشکر ز کوه
سے ارغون کوہی چو فیل سیاه
کمان و گراں گہر ز آہن پنجنگ
سے سمرق چوں کوه فولاد اوس
پکن دہ از لشکر بہ مآدان کپن
زیس بانگ نقار ہا باشکوه
رواں مابلکن و چھو پون تم سپاہ
تجن یک قلم لشکر نامور
دراں دشت صعبا مقابل کرکھ
رواں دراو ارغون جنگی پلنگ
سین ایتاد بمآداں چو دیو
دوپن تس کراے مالک شیر مرد
تر ہر چند پکھنہ سے سرتین بسر
چھ چوئے جہانس پیوست یوت شور

سین آشکارا زمین و سپہر
فلک کو چو آیینہ رخشاں بآب
کدین لشکر از ہر جنگ و فساد
زہر پوش، جنگ آوراں باشکوه
دماں آو بال لشکر کپنہ خواہ
سپر پختہ کن آہن ز چرم پلنگ
سپاہن سپہدار سمداد اوس
بگردوں کھسختہ کو غبار زمین
کہ جنبان سپردشت، لامون و کوه
بشور آو سے شیر لشکر پناہ
کرن بستہ بر دشمنان رہگذر
پئے جنگ شیراں قوی دل کرکھ
دڑتھ گہر زیہ گاوپیک پنجنگ
بہ تشدی کوژن مابلکس کن عزو
سے سرتین مقابل سین درنورد
مگر جھم و چھن چون زور و ہنر
بہ و چھ ہا تر کیختہ چھکھ دلاور بزور

رواں ماکن وُچھ سہ کوہی نژاد
 کُرن کرکھ تَس اے نور واپہ مرد
 ہنکھ آکھ نیرتھ مے پیٹھ بہر جنگ
 سبک ماکن تُل سہ اشقر زجائے
 تُلن گورہ زیکبار چوں کوہ لخت
 رواں کوہ پتین رٹ کلس پیٹھ سپر
 سُن سخت ارغون کوہی بشور
 کوڈن مالکست ضرب گورہ زگران
 لہ گراں گورہ زکے ضرب لوگ بر زمین
 رواں آو لارن میل نامور
 سپنو ریز ریز تہس چاک چاک
 سپن گشتہ مے کوہی یے بد نژاد
 وُچھن اُسو اُجل زہینکو سپاہ
 تِلکھ شور و فریاد، بانگ خروش
 سُن خیر سمداد کرد دلیر
 چھ کس وُچھمتن یات زور و توان
 یہ اُم سندا گراں گورہ ز وقت ستیز
 چھنے کاٹھہ تہ مردا ز سا اُجل زمین

کھسٹھ کوہیہ زن ادس براسپ عباد
 ز پچھ بڑوٹھ ہنکھ زن ز پچھ شیر مرد
 وُچھکھ وود ز پچھ بازوے کُنکھی پنگ
 اُتھس مژر ز پٹھ گورہ ز یے سر کرے
 لگوون تہس کوہیس ضرب سخت
 سپن نے سہ ضرب گراں کارگر
 تُلن گورہ ز آہن دُ دستی بڑو
 رواں ڈول سہ مالکت بد پگر کران
 سپن خم سہ ارغون کوہی بزین
 کوڈن گورہ ز دب کوہیس بر کمر
 چو کوہے پتھر پیو سہ کوہی بخاک
 بیک ضرب کوہ جسم تھو سندا بباد
 ز کوہی سپن پست با خاک راہ
 ہمہ کوہ و ہا موں سپن پُ خروش
 کہ اُموے دلیرس دین ز شیر
 اکے ضرب کوہی کوڑن بیروان
 ہئے خاں کوہن کرے ریز ریز
 برابر اُمس سستوہ حکام کین

لہ یہ شار چھ ترتیب وُچھتھ چھاپ سپدنت۔ ارج ترتیب آپہ دُرس کرین۔

دلیرا اُس ہیوہ قوی دل چھنے
 لہ پے یا منٹھ دوپن تام مانسہ فیسل
 کوڑن حملہ بر مابکت نامدار
 رواں مابکت نیز مل در زمان
 نہ جنگی مقابل سپن بر ستیز
 بہ نیز کوڑکھ فار بستگن شکاف
 تہ تم نیز از ضرب ہا غم سپن
 زہرہ خود و حفستاں سپن ریختہ
 سرا خنام مل مابکت سے سہان
 برابر دتن نیز تس بر چنگ
 اوٹن زور بازو، کوڑن دست بود
 ملن بر ہوا سوے چرخ برپن
 سپن استرخان تمس چاک چاک
 سہ سمرق بو در صعب قلبگاہ
 تچن تمی بیکار لشکر ز جاے
 دو ہتھ آے یکبار ساری سپاہ
 رواں مابکت و چھ سولشکر پوان
 شتاباں کوڑن دشمنس پیچھ سمند

سے روستے اُس کاٹھہ مقابل چھنے
 بچن دراو نادانس اندر چو فیسل
 اٹھس خنز رٹھتھ نیز یے استوار
 کوڑن حملہ بر دشمن بد گمان
 برہتھ دتی کھ باہم سنا نہاے تیز
 ہتھ موٹھگانی کد کھ بے خلاف
 دلاور نہ جوشاں دما دم سپن
 سپر ہا چو غزال گئے نہ سختہ
 بہ شندی گوس تیز تر وون عنان
 ترہتھ کوڑے سمند ادرہ از کمر
 ملن نیز بر پیچھ سہ سمند ادرہ گرد
 بہ سختی دتن سے برہتھ بر زپن
 بن گوس یکسان باخون و خاک
 و چھن یام سمند ادرہ کو شہاہ
 بشور آے کردان بشک آزماے
 تمس مابکتس پیچھ چو ابر سپاہ
 بتیزی کوڑن بر وٹھتھ اشقر روان
 د دوستی کوڑن گورن آہن بلند

لہ امہ شاربکہ دو سو بہ ہر مرک قاف فیچم "میل" چھاپس شز۔
 غزال = پڑپن سمند = سمند گز

ہر سو کون ہو تینہ دشمن تباہ
 پتے دڑاو ز نہار خوار دلیر
 دو تھتھ آئے یکسر نادان کین
 سپن شور جنگ اوراں تائبہا
 ہشت شیر شیرن کرکھ ریسڑا
 کوڑکھ کوہن ازانال ہا ریز ریز
 ز شمشیر برفلک کھوت شرار
 دھستھ گئے سرتیغ ہا برسمک
 گر زھن اوس سپن ٹٹنگا ترنگ
 وھن اوس از ہر طرف خوائے موج
 لبین کھتھ کٹن مایک رزم شاہ
 برہینہ رٹھ تیغ رخشاں پچنگ
 کڑن بریکھ سمر آقسن اے سرفراز
 درپس فوج سالار و سردار چھکھ
 کر آیا چھ کیتھ برزستے بال میون
 زون چھ مایک یل نامور
 چھ مایک یہوے گرد شکر پناہ
 ہئے میون مقصود حاصل سپن
 کر آیا ٹر پکھنا مئے نیش رد برے
 زھن چون سرترا وھن زیر پاسے

ہرین مار فی اس لشکر کپنہ شاہ
 رواں سحر کیل دڑاو مانند شیر
 یکبار ساری سپاہاں دین
 ستیزاں سپن ہر دجائب سپاہ
 ز ہر سو کڈکھ گھر زتے نیزا
 بخنجہ کوڑکھ خار شکن ستیز
 سپن گھر ز آہساں زار بار
 مرنیزا گئے کھستھ برفلک
 وڈن بے جگر دوز پراں خدنگ
 بجنگ اوری کریم گامتو ز فوج
 سہ سمرق گردش کرن در سپاہ
 سپاہین کرن دل دہی بو بجنگ
 تمیس بوٹھ پو مایک رزم ساز
 مگر ترے سپاہین سپہدار چھکھ
 ژو چھ اکھ دڑا زخم گوبال میون
 بوڑھتھ سہ سمرق کو کپنہ ور
 ییمی کورسہ سمداد و ارغون تباہ
 دوپس مایک مہ ذمتے خوش دل سپن
 بلشکر کو رزم ہر طرف جستجوے
 ہم آید بت ایسہ یزداں خوداے

سہ سمرق جھنگی بشور آو سخت
 رداں مابکن مل سہ گوہ رز کران
 بحر جھہ دتی کچہ باہم دگر گوہ رز ما
 بہ خیر فراواں کوڑکھ سخت جنگ
 سمرغ نام مل مابکن گوہ رز سخت
 پریشان سپوز قس ہمہ مغز سر
 سہ سمرق با خاک یکساں سپن
 کرن جنگ بے پہلواناں سپاہ
 ییلے بر زمین پیو یہ عنقارے زر
 سیاہ بوم شب دراو از آشیان
 رواں گئے درو یہ سپاہ باز گشت
 سپاہن ساجل بہ درگاہ شاہ
 کوڑکھ پیش طہاس سورے بیان
 یہ بوز جھہ سہ طہاس درہم سپن
 ووڈن سخت، اے اختر شوم سخت
 دریفاتے میانی نام آوران
 دریفاسہ ارغون گرد دلیر
 تباہ گئے دلیران ساجل دیار
 سپن تیراں سخت گمراہ میون
 نہ شاہی مئے روزم نہ مال و نہ گنج

ملن گوہ رز جنگس چو آہن درخت
 سپن کینہ درہم رز جنگ آوران
 کرکھ کوفتہ شاہ تے بر نہا
 زیکسویے فیل و دگر سو پنگ
 لگوون تمس بر بن گوش سخت
 سوہ گردن چٹس شاہ ہستہ پیو پتھر
 بخون اندر آغشتہ، غلط اس سپن
 گمراہ اکھ اکس پیٹھ تے کینہ خواہ
 ز پرواز گردوں وٹن بال و پر
 کرن مہوتہ و اراں حصار فغان
 حصار می حصار، مسلمان بدشت
 بچن و آتی بریاں و فری یادشاہ
 یہ کینرہا سپن جنگس اندر عیان
 ز بس غم اندر دگر تہم دم سپن
 یہ کیاہ میون کو بخت برگشتہ سخت
 دریفاتے نامور سرداران
 دریفاسہ سمرق و سمداد شیر
 وں روڈ منہ کاشرہا مدگار دیار
 تہم غم سپن رسم تے راہ میون
 گوشت پیر چٹس بچہ لاپ رنج

نہ تدبیر رودم، نہ کامیہ مشور
 پہلے پاٹھو راتس ورن بوئے شاه
 میلے جھنکس زھینون گریبان شب
 دولن خاصہ نورانی خلعت ببر
 سپاہان سائنس ہنہ سوگوار
 دلاور سوارا بتوش دبتا و
 تمی جمع کر لشکر کینہ شاه
 کوڑن شہر یارس سہٹھا آفرین
 ز شاہ بخروش روز باجہاہ تخت
 ہنہ چاہ اقبال ایشہر یار
 کڈن لشکر ایدر بمادان جنگ
 بسر مالک اشتر نامدار
 تمس سیتویم سردان سپاہ
 ہنہ زئد تراون اکھا در نبورد
 دوپس توہ طہاسن اے پہلوان
 یہ کیشترھا گڑھی کشور و مال و گنج
 یہ بوڑھہ طبیلان گردن قرار
 زبس کزبت فوج ساجل زمین
 سین پار سنگن زسم سوتور
 د روپ کڈکھ صنف بمادان جنگ

پچیس مشکس چپار ووه فی کتہ کر
 کرن کرمر پے بے ساء حلائی سپاہ
 دوه ہن سرنبر کوڑ زدامان شب
 مرمع دتن تاج زرین بسر
 سپینو جمع در خدمت شہر یار
 طبیلان جنگی تمس ادس ناو
 پکن کو بنزدیک طہاسن شاه
 زئے روئے مہ اسن زمان وزمین
 بہ اقبال مانشد فرخندہ تخت
 تیسے لحظہ در اس از پیے کارزار
 کرن جنگ سیتن، سہ بدخاہ تنگ
 اویراں کرن بر در اپں حصار
 دمکھ جبار ساری بدرگاہ جاہ
 ادے زانہہ برمدی مہ زانم سے مرد
 ز ووه تھ میر بے شکہ بہ تخت جوان
 بلا شکہ تہ بخشے بلا درد و رنج
 پکن کو اباشکر رزم ساز
 سین غاب در گرد چرخ برین
 بہ تخت تراہستہ ہنہ مار و مور
 سپینو جنگس آماد جنگی پندگ

طبپلان جنگی ز قلب سپاہ
 کرین کڑیکھ سویے سپاہان دین
 چھٹا کانہہ دلاور جنگ آوری
 کوہ ڈنی چھٹہ کانہہ ہاون در نظر
 تہ ہے سارے چھٹے کئے زون بے بس
 مئے چھٹے کور متن سخت سوگند یاد
 رواں سعد و قاص کو کپنہ ور
 لوڈن در کماں ناوک جاں سپار
 دتن بر طبپلان خدنگ درشت
 طبپلان پتھر پو و سستہ سرنگون
 ز مرگ طبپلان لشکر پناہ
 سوارا دویم دراو با خشم و کین
 کرین کڑیکھ اے شمعیں پناہ خدنگ
 چھٹے مرد نے ہند یہ آپن و راہ
 ہند مرد چھٹے نیر جنگس نیر
 سپن کپنہ ور سعد فرخند، سخت
 سپن در عہ خفتاں تبس چاک چاک
 پتھے پاٹھو سعدن بتیر و خدنگ
 سپن خدنگ، دم بستہ سا جل سپاہ
 ز سا جل سواراں کما انداز اوس
 نووردگاہ (ناوردگاہ) = مادان جنگ

گمہ ڈنی دراو جنگس بہ نووردگاہ
 رک اے شیر مردان پیکار و کین
 سہ نیرن مئے سستہ کرین داوری
 سہ کیاہ نیر، بیٹہ پتھے سستہ سر
 مئے کینہہ چھٹہ حاجت بہ امداد کس
 اکھا ز ندھتاون نہ از بہ نژاد
 کرین تمکو: سویے طبپلان نظر
 کوڈن کش سپن گوش بے دمن چار
 ہے از بگر گوس نیر تھ ز پست
 سپن سخت غلطان خاشاک و خون
 سپن شور در ساحلانی سپاہ
 دلاور، قوی، ہیکل و سہمگین
 نیر نیر جنگس بمادان جنگ
 بہ دزدی کرین نامدادن تباہ
 پتھاہ کو برتھ تیر دین بے خبر
 لکوڈن تبس بر بگر تیر سخت
 پتھر پو دلاور تپہ خون و خاک
 شے زنی ماری از نامدادان جنگ
 نیر دراوئے کانہہ بہ نووردگاہ
 بہ تیر افگنی مرد پیکار اوس

بِ خارا دُرن تپر بوبے خلاف
 پہوے تپر تر دُون سہیے موبنان
 سہ پیکان نوبر در او تَس از کمر
 لو دُن تپر در چرم چاہی بھور
 خدنگا تپس لوگ بہ پشت سمنہ
 لو دُن در کماں تمو خدنگ سہ پر
 ستاد دُچھن دُشمن کپنہ خواہ
 بسختی کڈن کش کمانے لمان
 لگو دُن بھلقہ تپس بے درنگ
 ہٹس برو تھٹھ رو دِس نہ پر جاے گیر
 تہے لحظہ مودار بے جہاں سپن
 بہ حائر کھ کر کھ اکھ اکس کن نگاہ
 ہتے کاٹبہ اکو اونہر جنگل مجال
 دتن میسر س پیٹھ برہتہ بے درنگ
 تباہ سپنہ ایے دلیراں کو دُن
 اڈو دُن کُنی زنی صفت میسمنہ
 رو تھٹھ در میان سعد شکر پناہ

کرن تپر سہو اوس موین رشکاف
 بہ مخفی تہی تپر لو د در کمان
 اکس موہنس تپر لوگ بر چہر
 رواں او سعد دلاور بشور
 بہ ماداں پکن گوہل زور مشہ
 رواں سعد نے رٹ کھس پیٹھ پپر
 کرن تمو نظر سوے سا جل سپاہ
 دُستی رُٹھتہ اوس تپر و کمان
 رواں سعد نے تل سہ پراں خدنگ
 لہ زگر دُن نوبر در اس پیکان تپہ
 در مرکب پتھر پوہ سہ غلطان سپن
 دُچھن اُسو سا جل ز پینکو سپاہ
 زبس لرز دم بستہ تے کنگ دلال
 رواں سعد نے تل کمان و خدنگ
 صفت میسر س تپہ باراں کو دُن
 ازاں پس کو دُن حملہ تمو یک تپہ
 دو بھتہ آے تم سا حلائی سپاہ

لہ آہیک دویم مہر او کہ قلمی مسود مطبوع یکسہر۔ چھاپ چھ پتھہ کتوسہر
 ہٹس برو تھٹھ رو دِس سہ پر جاے گیر

کوڑکھ تپیر باران تمبس بے دریغ
 رواں سحر رنے رٹ نکلس پیچھے پیر
 کرن نیز سستین سواراں تباہ
 بیکبارگی ماکت نامور
 نہ فوج گراں بلو ز جنگ و ستیز
 پیون اُسو چوں صاعقہ گھر زبا
 چو باران دُسن فتنہ بر تیز اُسو
 پُر از گشتہاں گوشتہ مادن کپن
 کرن شتہ دوپس سارو برے اُسو جنگ
 جہاں کو پُر از لشکر زنگبار
 سو میہ ڈیر کو ماکت نامور
 سپاہان ساجل پُر از خون و گرد
 دو نکھ پیش طہاس حال تباہ
 یہ بو ز مہ سہ طہاس نرزاں سپن
 کر افسوس کشاہ کوستہ واژو نہ سخت
 گھر ڈی کین از ملک کشو بے در اس
 سپینو نامداران ساجل تباہ
 پیمان کوہن اندر گوشت چھس فرار
 نر لن چھس بے یامتہ زان در زمان
 چپ وراس کر مژمتے چھکھ بستہ راہ

کہ گویا پیون اوس باران نہ مین
 شلن نیز از بس سپن کپن ور
 سر نیز تموم شد کھسہ گو بٹاہ
 پکن ذراو لشکر ہمتن سر بسر
 پلنگن تر فیلن کرن ریز ریز
 کر تھن اُسو یکسان سر بردہا
 چو زالہ پیون تپرتے نیز اُسو
 رواں خونہ درو یا سپن بر زمین
 کہ تا کو نمایاں سپہدار رنگ
 یہ عالم سیاہ کو چو درو یا بے قار
 ہمہ پہلواں ہستہ بخت و ظفر
 جھارس اندر کھتویہ صد داغ و درد
 ز مرگ طبیلان لشکر پناہ
 ز اندوہ و غم سخت گریاں سپن
 کجا مینا ز کشور کجا تاج و تخت
 گیم باختر عقیل بختہ جاہ اس
 بے چھس گوشت آوارہ چوں برگ گاہ
 دون چھمہ گنہ جاہ دشمن قرار
 تنہ چھم یواں از دہا بے دمان
 وں کتہ کن بے گزیدہ چار بھونے چھم

ہشنگ زن یہ ماریت یل زور مند
 کھیہ ہن یم دلیران مؤمن شکس
 بسا جل دہیں وہ ذمے کانہ چھینہ مرد
 دلاور نہ دزد ستمکار اُسو
 نہ تھے چست و چالاک در شبروی
 نہ دین ناو تم نے زخام و زمام
 نہ پئے آئے پیش شہہ نامدار
 نہ ہشنگ آسہ فہرمان شاہ جہان
 نہ شہانہ بخشی گزھو بے خبر
 نہ سرب مالک اشتر کینہ خواہ
 نہ کوہر کے شہر یارن سہٹا آفرین
 نہ ہمہ گنج تہ پیہ ملک واراں حصار
 رواں تم نہ عیار بے داد گز
 پختن داتی نزدیک ماواں فہراز
 نہر سو طلایں ہندے شور اوس
 سپہو تم نہ عیار خسر در وصل
 زماں دوپس آئے زخام دلیر
 نہر سو طلایہ چھ پھیراں سہٹا

اٹھس منز مئے لگہ ہے بدستان فشد
 مئے پیہ ہے پن ملک سورے بدس
 بد کیا ہ پوشہ تس ماریت در نبوہ
 حصارس اندر تم نہ عیار اُسو
 بدستان و چیلہ سہٹا تم قوی
 نہ عیارسی و شبروی منز تمام
 کوڑکھ عرصہ اے شاہ فہرمان گدا
 گزھو اُسو نہ امشب بشخو روان
 پیہ گشتن ماریت نامور
 نہ رٹھ اُسو اُتو اندرین بارگاہ
 لیو تو ہی مئے نش گنج مال و گین
 نہ سورے بد بخشو پیہ مزد کار
 تھے لخت و وٹھو بستہ کروی تھن کمر
 طلایں ہندے اوس نیز ترکت از
 گزرتنگ بر مار و ہم مور اوس
 طلایہ و چھٹھ کینہہ لو بکھنہ محل
 دما اکھ بہو زاکر تھے ہمچو شیر
 چھنے و ذی کینس کنہ گزراہ و راہ

لے تاشہ چھاپس منز بس پھر پھر پھر شازن ہندین مہرین کوٹ چھ سہ اوڈس کرینہ

گزہن پھیر مھن و دھن چھنا ننگ و عار
 ہنسکے زن و دھو اُسو چو مرغان پیر
 گزہن دور یا مھتہ طلائہ ز راہ
 دو پس تمہو ز خامن بہن کینہ چھنہ
 مہ کر بد دلی کینہ مہ گزہ دل دہنم
 پس یکت شک دریں خاں سنگ
 چھنہ تور کن کا نہ طلائہ سپاہ
 شتی کہو برابر گزہو بے خبر
 سبک تم ز عیار دزد و لیر
 آندر ثاے در فوج اسلامیان
 ریشہ کوہ و دامن لب آب اُسو
 مگر سعد و قاص بیدار اوس
 گیس نام در گوش آواز پاے
 یکن تیر تمہو سے لوڈن در کمان
 نیر و زاو از خمہ سے سعد زود
 گوشت ہمچو ظلمت سیاہ اوس دہر
 پکن گئے ز عیار بد روزگار
 لہ در اندیشہ کو سعد روشن درون

لہ پشار چھ قلمی مسودہ مطابقت چھ پتھر پٹھو سید مت سے
 در اندیشہ کو سعد روشن درون
 دوپن تمہو چھ ریم آہو از بہر جان

لکھوون تمس بیاکھ پیکان تیسر
 سپنو تم ستمکار دوشوے ہلاک
 دو جھٹھ گوسہ از خاکہ بید رنگ
 و چھن تمکو کمر بستہ سعد دلیر
 کمر بستہ چھکھ در شب تپس تار
 مہ گزشتہ دفعہ فی ثر در خاب ہمشیار روز
 گئیم تام آواز پکنج بگوشش
 و چھم ہم زوغیار بے داد گر
 مگر آرتو از حصن دہرانہ اوسو
 زوغیار مار تھ ڈھنم بے درنگ
 دسن ماز بہر شبخون سپاہ
 بے لشکر تھن سار از خاب و نوش
 پکن گو بے لشکر ز بالا و زیر
 کر و ہوش ساری ز شبخون شاہ
 و لہجہ رودی ساری سلاج و لب
 گرین بستہ تھاؤکھ کر تھنگ و زین
 کہ تا جلو پو در ہمہ دشت و راغ

لکھوون اوس تاوک حیاں سپار
 ز بختہ دویم زون سپن در گزیز
 پتھر پو سہ اُنقاں و خیزاں بخاک
 کنن ماکس کو صہ ایے شرتنگ
 نیمبر دراو از خیمہ مانسہ شیر
 دوین تس سبب کیاہ چھ اے نامدار
 لہ دوپس سعد گردن خبردار روز
 بے اوسس بہتہ خمس اندر ہوش
 نیمبر دزاس ہر سوے کر سیئے نظر
 کوڑم راز مولوم بیگانہ اوسو
 توڑم در کساں مئے دپراں خدنگ
 مگر چھم مئے اندیشہ اے رزم خاہ
 ڈی خمس اندر روز بہو تھن خوش
 یہ یا ستمہ دوین کھوت بریں ہیمو شیر
 منادی کٹن در سپاہ سپاہ
 کرن جملہ بیدار از خاب شب
 رواں دو تھو سرامر سپان دین
 خدواں کر تھکھ مشعل ہم چہ راغ

لہ شار چھ چھاپس نر تہیب و لہجہ . یہ آو بر تھل جاہ لیکھنہ .

ہمہ رو دی بیدار راتیں بہوش
 پیٹے زن پے قندیل مہ پودر آب
 سرا سر شمع آے موہن سپاہ
 نہ شمشیر تم نے محافل بے سر
 دو پیکھ مابکن بی یقین چھم سے صاف
 چھ طہاس نے ہم نہ شمشیر زن
 ہزار آفریں چھی ژئے اے سعد شیر
 رواں واژ طہاس شومس خبہ
 نہ مرگ دُغیار ناخوش سپن
 کوہن حکم فورن سوہیے سروران
 کڈن میاڈ بیدک نیر از جہار
 وز پرن دو پسن اے رشہ نامور
 دلیران سا جل ژاں گے تباہ
 ژئے کینہہ چھی نہ وہ فی رو دمت دست
 بہ شوخی کرن چھکھ ژئے نا حق خیال
 ژئے بہہ پانہ بیغم درون جہار
 جہار اچھ حکم تر از کوہ تخت
 ہشہ قبلہ خالی کرکھ از سپاہ
 ییمس آسہ یچھ سخت محکم جہار
 کروکیا از اسو ماہ شکر بختگ

کہ تا باغ ب مرغان تمن گو بجوش
 فروزاں سپینو مشعل آفتاب
 وچھکھ تہم نہ غیار مؤہتو براہ
 تیزی تہم آسہ خسار اگدر
 مے آہتو پئے ماہ نے بے خلائ
 ہئے سوزی مہتو بہر نو خوریز زن
 شب تہر ماہکھ نو دزد دلیر
 ز حال دُغیار بیداد کر
 کھوتس خشم مانسہ آتش سپن
 کرکھن جمع گردان بختگ اوران
 مے چھم پانہ نیرن پئے کارزار
 بہ خیر نہ بہر نہ بختہش مہ کر
 وں کس پہلوانا ژئے چھہ رزم خواہ
 بہ کو پانہ لارن سہشتاں بگور
 ژئے ژھن تراو عھن فہر بختگ جدال
 کرکھن بستہ دروازیے استوار
 چھنے یچھ جہار دویم کانیہ نہ سخت
 بہرارج دشمن گرکھنی مال و جاہ
 تہس کیاہ چھ حاجت پئے کارزار
 تہ پانس رہو ہجو آتش بختگ

گزین دُشمنان سیر از کارزار
 هشتک زن کون سایه کوشش سپه
 در این گزین سیر از جنگ کین
 هشتک یقین سار سپه یقین جنگ
 بوزخه سه طهماس مسرور گو
 هشتک سیر فولاد پوشان سپاه
 خبردار گو متالک نامدار
 کز کج سایه کوشش سپه به جنگ
 سپه مرد اسلامیاں گے تباه
 کورکھ مارکن حکم کرد حصار
 رواں آس ساری سپاهان دین
 رہن کوت کالا بروین حصار
 ہتھے یختہ حصار سیرین نہ زانہ
 گزین نہن سپہ یختہ از ملک اجل زاپن
 گزین مای ساری ز باران سنگ
 غم و فکر سورے تہس دور گو
 کھسختہ گو کھس ہس ہچو آب سپاہ
 گزین لشکر از بہر جنگ حصار
 پیون بو تمن تور باران سنگ
 رواں پھیر حقن و وختو ز ماداں سپاہ
 کزن سیر گردان خنجر گزار
 حصار س کورکھ گیر گے تم ملکین

رہنچہ رو دھو اندو اندو حصار سپاہ

کہ تا واہ سالار لشکر سپاہ

حضرت علی بن ابی طالبؑ بہ شہر موضع یہ گل اندام ہا سپہ

فرد مشہد داناب فرخ نژاد
 میل زنی بیخہ کنو شہ بہ نژاد
 ترمس سیر بو المعین نور مشہ
 سہ فستار یس مخیر از اوس
 سہ شہر تہ بیہ عمر فرخندہ اسے
 کزن چھی ز اخبار پیشہ یاد
 جہاز س اندر و وختہ بدو مای آب
 ز بہر گل اندام گوشت نژاد
 تہس سیر سہ یاد مساز اوس
 بہر نیک و بد اوس سہ رہنما سے

ہنچے پانترہ زنی گئے جہازس سوار
 سپہ روز و سپہ شب تم پکن با مراد
 بنزدیک شہر مسدوع رواں
 غوثی کھسکتے بفرخندہ نعت
 رواں قبضہ شاہس نشن بارشتاب
 جہازا پکن ووت مانسہ باد
 پہلے آواز راہ حصن برج
 رواں قبضہ شاہس ز بہر قصبہ
 پکن واتی دوشوے بہ پیش علی
 تر کس نامور چھکے تہ کہ جاپہ اکھ
 دوپس سرورن اُسو ز حصن برج
 جہاں دار طہاس شہہ گو فرار
 بچھس تمسندے ویشر لشکر پناہ
 تہ بوزخہ دلاور ز گئے بارشتاب
 رواں قبضہ شاہس سوسے اردوان
 ز از نامداراں تر اکھ ہمتہ سوار
 ان ستر پانس درپں بارگاہ
 ہنچے اردوان اوس بوڈ پہلوان

۱. ویشر۔ یہ لفظ چھ ہانے جاین ویزہ تہ لیکھتہ یانے رشتہ دار تہ بند باندو۔

پکن گو ابا نامور صد سوار
 کوڑن آفرین بر شہہ بو تر آب
 بچھن نامور اردوان دلیر
 ژٹے نش آس ایدر بہ فہ مان شاہ
 یہ کینترھا دُن چھی تہ ون تس نش
 رواں ووٹھ بفرن سپہدار دین
 ژٹے بختہ جاپہ با عمر عیار روز
 ازاں پس دوپن گرد بو المعجنس
 مے ستین ژٹے بکھ اندرین بارگاہ
 مے حیدر تہ بو المعجن پہلوان
 بشہ اندروں ژاو سالار دین
 برابر پکن گو مے شیرالہ
 بہ ایوان وچھن طاق گوہر نگار
 تمیگ بر ہمہ صندل وعود اوس
 بہتہ تھتہ برس پیچھ سپہٹا نامدار
 ز دلہل پتھر ووٹھ شہہ مؤمنان
 بہ ایوان شاہی پکن سگے دلیر
 سراپا وچھک خاصہ زیبہ بزنک
 بہتہ اوس بر تخت مے قبضہ شاہ
 غوہ لامان خورش رو تھمے دلہ باسے
 بنزدیک آں شاہ دلہل سوار
 ازاں پس ووٹن تمہو بحسن خطاب
 سپہدار لشکر بچھن نر شیر
 دوپے تمہو ژٹے مین اندرین بارگاہ
 گڈا مریش ژٹے کر در سوخن تس نش
 دوپن قنبرس، اے سوار گنہین
 رنگہبان کشمقی، خبردار روز
 ژٹے سر آشکارا مہ کر وڈ کینس
 وچھو اسیو گھ ڈپنی اٹھ سندے رستم راہ
 پکن گے بہمراہ آں اردوان
 وچھن خاصہ شہرا چو خلد برین
 گریس پیچھ کھسختہ تابا ایوان شاہ
 ہمے جفت تھتہ بو پد در روزگار
 مڑ صغ بگوہر، زرد آندو اوس
 ز صغ کڈی پتھن بر پتھن وینار
 سر پین بر تھتہ بستہ قوون عنان
 تھس سیتو بو المعجن سند شیر
 و تھرت عجب فریش شاہن پتھک
 ہتھ صغ کڈی اسیو اٹھو اٹھ و سپاہ
 کر بستہ رستم دست بستہ سپاہ

پکن گو ابا نامور صد سوار
 کوڑن آفرین بر شہہ بو تر آب
 بچھن نامور اردوان دلیر
 ژٹے نش آس ایدر بہ فہ مان شاہ
 یہ کینترھا دُن چھی تہ ون تس نش
 رواں ووٹھ بفرن سپہدار دین
 ژٹے بختہ جاپہ با عمر عیار روز
 ازاں پس دوپن گرد بو المعجنس
 مے ستین ژٹے بکھ اندرین بارگاہ
 مے حیدر تہ بو المعجن پہلوان
 بشہ اندروں ژاو سالار دین
 برابر پکن گو مے شیرالہ
 بہ ایوان وچھن طاق گوہر نگار
 تمیگ بر ہمہ صندل وعود اوس
 بہتہ تھتہ برس پیچھ سپہٹا نامدار
 ز دلہل پتھر ووٹھ شہہ مؤمنان
 بہ ایوان شاہی پکن سگے دلیر
 سراپا وچھک خاصہ زیبہ بزنک
 بہتہ اوس بر تخت مے قبضہ شاہ
 غوہ لامان خورش رو تھمے دلہ باسے

روان قبضہ شہہ مقود و دھتھو کو زجے
 پذیرا سپن تس ز بس خورش دلی
 دوپن بو ترا بس بجھن کلام
 خبر ون تر کوت کو سہ طہاس شاہ
 دوپس تموسہ طہاس شاہ جہان
 قلیلا ز لشکر بہرہ چھنے تس
 دوپن یے بشہر مضع تر لار
 خبر میا فر ون تس نشن بیش و کم
 بہتراج کو گنج حصین سرنج
 حذر کہ تر از دشمن کینہ شاہ
 ز دشمن ر چھن شہر ہشیار روز
 ہنیکہ واتر یوت حیدر بو تراب
 ترے چھنے زور بارو بفہر یمنی
 دوپس قبطن، اے سرور شیر گہر
 چھنے شاہس خبر آشکار و نہان
 یہ شہرا چھ محکم، سہ سٹھا استوار
 چھ کیناہ حیدر بو ترابس مجال
 ہنیکہ تس ہوم و اتن ہزاراں ہزار
 سپن یام اتسام پانفام شاہ
 بہر ہدا قبطن بردشن روان

دوچھن یام سالار خیر کشاے
 ہنیکہ بیہ نوون دچھنو کینو علی
 تر ون کیناہ چھنے از شاہ ساحل پیام
 گیس کوت سولشکر سہ تخت کلاہ
 چھنے واراں جھاراس اندر در نہان
 ہنیکہ چھنے کیشہ رودت دسترس
 بنزد شہہ قبضہ فہر ماں گزار
 سہ پیچھ کر مو زمان ستم بر ستم
 تر کر ہوش تے پاسداری بہ گنج
 در شہر کر بستہ بیہ در پناہ
 بہر سو خزان خبہدار روز
 مردانگی دس بماداں جواب
 چھنے کیناہ ترے نشن شاہ مرداں علی
 ون چون خورش تر سہ سٹھا دلپذیر
 چھنے یچھ جھاراقوی در جہان
 چھنے یچھ دویم شہر در روزگار
 سہ کیناہ واتر یوت بہر جنگ و جدال
 ہنیکہ زانہہ سیکن نہ ر سٹھا این جھار
 روان دراو حیدر از اس بار گاہ
 دوپن اردوانس کہ اے پہلوان

توتے زن تہ اپن سرور ارجمند
 آنکھ جملہ یاران درون سراے
 گراں مایہ خاں، فریش گشرونی
 شب تیرے دژ بعالم علم
 کمر بستہ ووختہ از پیے کار خیش
 بڑ تھانڈان گل آندام روشن روان
 پریشاں گزرتہ اندرین روزگار
 دس چاند یوت واتہ پنج خورش خبر
 مہ فتاح گو، ہچمو باد صبا
 کوڑن عرصہ اے شاہ خیر کشاے
 مسلمان بڑندان قبط شہ پر
 ز زنداں گڈھ آنکھ اسلامیان
 گلاہ کشیشانی لاجن بسر
 یکن دوت نزدیک زنداں سراے
 خروش و جرس ہ گزھن تابماہ
 ز کس چھکھ پکن راتھ کیت ہچمو دیو
 مگر دوت مت چھ زٹے بر سر ہلاک
 نمے راہ بس سیتو شندی مہ کر
 ہے رنج کوڑھس ز کردار زشت
 ز کیساہ عودہ آنکھ بہ نزدیک لات

مرایا وچھن خہرم و دل پسند
 رواں شاہ مرداں پکن گو بجایے
 لوڈکھ قبط شاہن پیے خہر دنی
 ییلے زن سہ دومہ گو نہاں در ظلم
 مہ فتاح دانا بہنجار خیش
 دوپن گرد بو المعجنس اے جوان
 سہ اے وچھن دیدہ در انتظار
 کہ شاید لبن سہے بت سپر
 کوڑس گرد بو المعجنس مر حبا
 رواں دوختہ سہ عمر امینہ پالے
 چھ یختہ شہرس اندر فراواں اسپر
 ہم آیدر بے گزھ سہے زندانیان
 کوڑن جامیے راہباں تھو بسر
 بشہر اندروں زاو با عقل و راے
 وچھن تھو برس پیٹھ بگہبان شاہ
 ز با بختہ کوڑس پاسبانو غریو
 گزھکھ کوٹ ز بے واپر بے ہم بارے
 دوپس عمر عیارن، اے نامور
 بے چھس راہب امت ز دیر و کشت
 کوڑھتہ لات اوڑد اے بہ صفات

یہ بوڑھے سہ درباں پکن کو بزار
 شب تیر کینہ آم نے در نظر
 خطا مے کھو تم تیر شب بوسیاہ
 بزاری کزن اوس درباں کلام
 پکن آے ساری عہد مت تبس
 پتھر بہہ نوو کہ جہان دہ پیہ
 سمیتہ آے تم پاسبان و سپاہ
 رواں عمر عیارن از تو بہرہ
 بہ تبرک دین سار پنے تمو شکر
 رواں و دھتہ سہ عمر دلاور نہ جاے
 بڑنڈاں دروں زاو مانسہ تیر
 تر لہو رنج و غم و وہ فی تر دھوشاد کام
 دریں شہر دو تو، عسلی با سپاہ
 بہ چھس نامور عمر عیار خاص
 کوہن تمو کلاما بستازی زبان
 تر رٹن پانہ زولانہ کیشترن بظور
 دو پکھ عمرن، اے مردمان غرب
 بنیکبارگی درلے ساری سپاہ
 پکن عمر بڑو نہ بڑو نہ تمین رہنماے
 و چھتہ تم سپن خدش سپہدار دین

پیایے عمر پیو کوہن زاو پار
 کشپشا تر چھکھ راہ سبا نامور
 مے کینہہ پر نہ نوو کھنہ خشم خطا
 خبردار گئے پاسبان تمام
 کر کہ پائے بوسی بحر مت تبس
 و چھکھ راہ سبا خاص روشن ضمیر
 کوہ کہ عہدہ، الحاج، تس نش سٹھا
 گڈن خور دنی میو مایے سہرہ
 لکھو اونی پتھر پیے سپہ بے خبر
 زھنن پراڈی تھن قنل زنداں سرے
 کرین کرکھ، اے مؤہناب اُسپر
 و دھتہ سپرو از قادخانہ تمام
 ہزیمتہ کھنہ تھن زول سہ ظہاس شہ
 ہم آیدر بہ کرمو نہ زندار، خلاص
 یہ بوڑھے سپہنوخوش ہمہ مؤہناب
 از اں پس تمو اکھ اُرکس تر بڑو
 گر نہ ہو سپر تھہ اُرستہ توہر بستہ آب
 بمادان گئے تم بہ بیراہ دراہ
 ہنمے واہن اُون تہی در سراس
 کوہن عمر عیار پیے آفرین

بہ مقدور خود دیکھو تم بر مقام
 گل آندام سند بو کرن جستجوے
 سہو یختہ حبایہ برو نہ وچھیمز اسین غار
 نشان لوہین نے ازاں سپہم بر
 کہ آیا گلز کوٹ چھے سوے دلیندہ
 ویا آسہ در کوہ و صحرا معہ پڑ
 کہ کمر اژدرن آسہ کھیتر سوہ ماہ
 بسنا کہہ کنن کو تمہیں نالہ زار
 ازاں نالہ زار ہی سہہ گردیاں سپین
 سہہ مہرو و دن اُس در خار سنگ
 ہنکے کن تھوٹھہ رو دیکم بہوش
 و دن اُس سویے خود او تہ پاک
 اُلوہیشک، تو در تہک چھے قسم
 قسم چھے ژئے از جملہ دہیں پوزان
 عبادتہ کرن ہم بہ اخلاص بھی
 چھہ قسائم شبانہ چھہ ہمایم بروز
 قسم چھہ ژئے، یس چھہ لہوہور جمال
 قسم چھہ ژئے ہم یار جانبار بھی
 قسم چھہ ژئے از حال بیجاگان
 قسم چھہ، چھہ ہم چانی در اشتیاق

درون سدا اڑے بے غم تمام
 پیٹھہ کنو سہ فتاح فرخندہ خوے
 پنن کو وچھن اندراں کو ہمسار
 وچھن زیر و بالا بکوہ و کمر
 سرا سپہ کو سخت فتاح پہر
 دوپہن آسہ ما قبضہ شاہن رنیر
 کرن اوس فتاح افسوس و آہ
 وچھن بو بہر سو دران کو ہمسار
 سہ فتاح دانا پریشاں سپین
 پنن کو بہر دیکر اں غبار تنگ
 سہ فتاح دانا بفرخندہ ہوش
 سوہ مہرو وچھن کلہ تراؤتہ بجاک
 کہ یارب پنہ غفلتک چھی قسم
 قسم چھہ ژئے از پاک پائغمبران
 قسم چھہ ژئے ہم بندیے خاص بھی
 قسم چھہ، چھہ پونے رحمن درد سوز
 قسم چھہ ژئے، یس چھہ سہ نور و جلا
 قسم چھہ ژئے ہم محرم راز بھی
 قسم چھہ ژئے، آزاد و رغبتدگان
 قسم چھہ پنن چون درد و فساد

قسم چھے ژئے از فسانہ آوارگان
 قسم چھے تہند یم چھ شب زند دار
 قسم چھے تہند یم مگر خستہ بھی
 قسم چھے ژئے یں اسم اعظم ژئے چھے
 قسم چھے بہ قرآن چھے چونے کلام
 قسم چھے تہند یں سے دیو کھم بہ خاب
 قسم چھے تہند یں چھہ والشمس مے
 قسم چھے تہند یں چھے تن مشکدار
 قسم چھے تہند یں چھہ خلق عظیم
 قسم چھے بہ بسطین خاں رسول
 مے پیچہ رحم کر وہ نہ بیچارہ چھس
 زہنی دم از چنگ اپ ظالمان
 وں چھس کاہنہ مضطر بہ از درد و غم
 ز چھم مے بہ تریہ چھکھ غمہ ایک کریم
 مہ دم وہ نہ بدست رستمکار کان
 زہن و اپنا و تھ مے نیشیون یار
 ز فرقت مے و دم و ہٹن پیچہ نفس
 کر تھکھ تا، اسے تاز، باد سحر
 تہس داتا و کہ تہسینی سلم
 بہ بلکہ تہند روح و چھتہ بیگمان

قسم چھے ز صبر بلا دیہ گان
 قسم چھے تہند یم چھ پرہیزگار
 قسم راز کے یم زبان بستہ بھی
 قسم چھے ژئے یں وصف رحم ژئے چھے
 قسم چھے بہ احمد علیہ السلام
 قسم چھے بہ شاہ رسالت مآب
 قسم چھے تہند یں چھہ واللیل مے
 قسم چھے تہند یں چھہ مشک تار
 قسم چھے تہند یں چھہ وصف رحیم
 دیور علی، نور عین بتوال
 کمر مہبتا سخت لاجپہ چھس
 نہ تختی وں نہ مکر مے و دم زمان
 ز سرگرم سلاہ ظلم و ستم
 کریم رحم تہسہ چھکھ غفور و رحیم
 تہ مہ کلاؤم از تہنگ ز خاں کان
 ابوالعجین کر و تختہ گدار
 دریں بے کسی چھکھ تہ زری یاد رس
 و کھ مینا و تہس نامہ اس خبر
 تہس نیش و کھ ماں بیوئے تمام
 مے تہلہ ہے تہسہ دار غم در زمان

وگرنہ مئے روزم تھنڈے فراق
 ییلے بوزفت حقن اپن نالہ زار
 کرہن کرکھ تھس لے فرو زند ماہ
 مہ کر جان غراشی تہ دیشاد روز
 سپن نھوش تہے خار بستم وہ ذکولے
 ابوالمعجبین کرد لشکر پناہ
 اہ سراسر وہ تم تس نشن چون حال
 یہ بوزتھ سہ کلرہ خ پیو آشکار
 دوپن تس ہلا، اے گرائی پدر
 سے چھم ہیشتر مژن مہ لٹھ از قبط شاہ
 سہ رتھ کو ادا وہ ذی تہیم شب چھم
 اگر زن کر مس نہ بے وادرس وفا
 اگرچہ کریم زور قبط خشنگ
 مئے آسم کو محنت نہ رتھ از دست کار
 بے آسوس گزشتہ و بیروان
 پنن سر کرہن چھم تہس پیچھ فدا
 دتس سیانہ طرفہ ہزاراں سلام
 بے مکر و حقن ییلے واتر مئے یار مہون
 تہ وڈی زہس سراسر یہ حال نزار

مرن چھم مئے اما درپن اشتیاق
 دولس ہوش روڈس نہ کینہہ اختیار
 وں کو تا کرکھ کرکھ یہ تے نالہ و آہ
 ز درد و غم و غمہ صہ آزاد روز
 مہ بر غم گل شادمانی پھولے
 ہسے دوو مہ دوہہ واتر یوت بار سپاہ
 او تم یورس مئے سرور بے مثال
 گوہر ہارن از زنگس ابدار
 مئے نزدیک دو تم زمانہ بسر
 ہسے عودر و حیلہ کرکھ تا بیاہ
 پکھہ واتر تک قبط سٹنب مئے چھم
 بے تیغ سیاست کریم مئے جفا
 پنن پان مارن مئے چھم بیدرتک
 ہسے واتر بعد از خرائی سہ یار
 تہ ادر واتر ابوالمعجبین پہلوان
 کیس تس نشے تا قیامتھ جدا
 ہسے واتر ناوین نخیس لانا م
 ابوالمعجبین یار، غم خار مہون
 یہ کینترھا بنرتھ آم از روزگار

سہ یہ شاہ چھنہ چھاپ سپد مت۔ یہ او اگر مسودہ پیچھ تارنہ۔

کُڑن بے محابا سہ شمشیر سیز
 لُڈن زہد دارس تہمس بے دریغ
 بسختی ہمیں قبط ہے کہیں مینون
 یہ یا مکتہ دوین تے کُڑن نالہ زار
 دوپس نام فتاحن اے ماہیہ وشن
 ابو المعین و حیدر نامور
 بے آمت توے چھس ژئے نش این مان
 بجلدی ژو مکتہ اے بت گل عذار
 مساد اکاہیہ گڑھ قبط شاہ
 یہ بوڑھ "گل اندام" گئی شادمان
 یکن ذرا بے واپ مانند باد
 سہ فتاح دانا تہمس رہنما
 ابو المعین آن شب خبردار اوس
 وچھن نام فتاح روشن ردان
 بے فتاح دانا کوڑن آفرین
 ابو المعین کرد ووتھ بے درنگ
 مدار کوڑن تس بختین کلام
 وچھتھ حال آن دوہ خیر سیم بر
 وچھن خورشک لاغر تسن سبتن
 گل سہ رخ تہم سدر گتو خورشک زرد

کُڑن قبط بد خواہ ہے ریز ریز
 بے خاری سراز تن ژوٹن تس بے تیغ
 بے مری تھن خشک روز مکتہ سپہ مینون
 دین ضرب روئیس، ژوٹن گل عذار
 مہ کر ژوٹن مار، دل تھا و خمش
 ہئے واڈ شہر س اندر غم مہ بر
 ژ گڑھ شاد و غم مہ گڑھ بد گمان
 ہمتہ پیش ابو المعین نامدار
 تہمس بوڑھ گڑھ سپر تھن اسو براہ
 کہ گویا سپر زہد سہ ناکہان
 بے ہمراہ فتاح فرخ نژاد
 یکن واڈ نزد پاک مہاں سرائے
 کُڑن پاسبانی سہ بیدار اوس
 گل اندام تس سبتو ہمراہ یوان
 بڑا اکتھ ژئے دی نے جہاں آفرین
 ژوٹن سہ سمن بے در آغوش تنگ
 زمین پیش حیدر علیہ السلام
 سپن دل حرپ حیدر نامور
 تہمس سونیومت سہ نسرین بدن
 گوشت خم شہی سرو از رخ و درد

گوشت تیر، ژولید، گیسو شند
گوشت پر ز بگل چشمه یی در گسین
بتہراج نیوشت سہ تموشند بہار
وہلجہ ہیر ہون موئے مشکس لباس
وچھتہ حال تموشند سپن اشکبار
لباس از اہمین خاور زءین
دو لکھ تیس ہنگامس ز سرتابا
سراپا تیس زرو زیور جوڑکھ
دگر بار گئے شہبستاں بستاب
سپن گل بہارا علامت توشند
کوڑکھ راقس آرام تا صبح دم

شکتہ گوشت تیغ ابرو توشند
سپن مت پر از چس تیس نہ جبین
خزان تیس کوڑ متن گیسو و دار
پر ہند و ہلجہ تن تیسند در پلاس
تہ دہشتہ سہ حیدر سپن دلفگار
کوڑون حکم آنن ز دیباہے چمین
لہ سہ زربفت رومی و چینی قبا
لہ مزین تیس برسد افسر کوڑکھ
سپن زرد و تموشندے چوں گولاب
ترو تاز گو سرو قامت توشند
دو یو دلبر و کوڑ کسانا بہم

قبط شہزادہ لاکت بہ مالک اشتر شہ نامہ حضرت علیؑ

سیند نامہ

ییلے بھجن از روضہ ییہ اضرعی
بہاں در سیاہی شب تار گو
کھستہ بیوٹھ تختس پیچن قبط شاہ
رداں آے زندانہ کی پاسبان
نوسودار گو اپن گل اضرعی
جہان نس دو ہنگ گرم بازار گو
سپنو جمع ساری سران سپاہ
ملکھ بانگ و فرخ یاد، شور و فغان

لہ بہ شار او قلمی مسودہ مطابقت دس کرہ لیکھنہ۔ لہ اہلیک قافیہ او دس کرہ۔

کہ شاہ - اُسپر ان خستاور تمام
 تر شکتی تر ہنرمیں بند و زنجیرا
 پہ بوزختہ سرا سپہ کو قبط شاہ
 دلاور سے کس ووت یوت زور مند
 نگہ ہم دلاور نہ گرد دلیر
 شبانہ تھے گئے چو شیر و پلنگ
 ازاں پس کوڑن اردوانس خطاب
 بہر سو کون بستہ بہر ماں سراے
 یہ ویکو تم نہ شیر زیاں کہنے خواہ
 بہ سو کون کہ راہ پر نہاں تر ہند
 رواں دواختہ کمر بستہ سے اردوان
 واپس سو سے قبطی سپہن کہنے ور
 غیر کن بہ دروازی استاد روز
 یہ ویکو تم دلاور، نہ شمشیر زن
 نہ اڑے محابا دریں بارگاہ
 رواں قبط شاہن ز بس جہاں ملی
 دو پس قاصدین، اے یل نامدار
 رواں شاہ مردان دواختہ بید رنگ
 یکن گئے بنزدیک قبطا دلیر
 دو پس قبطان اے گرد گردن فراز

چھ از راحتہ نہیتر کدختہ خاص و عام
 کدختہ نہیتر از بستہ گردی متور ہا
 چھ کس یختہ دلاور، قومی دستگاہ
 کدختہ فی تھی ہم اُسپر ان ز بستہ
 سے نش آے دیروز مانند شیر
 کدختہ نہ کہ زندانیاں بے درنگ
 تر دواختہ نیر لشکر ہچتن باشتاب
 و چھکھ تم اُسپر ان زنداں سراے
 ہم ایدر تر آنکھ دریں بارگاہ
 تر گزرتہ بستہ کرخت سماں رہند
 سپاہ ہستہ بہ ہماں سرا کو روان
 دوپن فیل زورس کہ، اے نامور
 سپاہ ہستہ پیے جنگ آماد روز
 ازن یام میں نش دریں او بھن
 گرد کدختہ دو شوے تھے کہنے خواہ
 سوزن قاصد اکھ بہ پیشش علی
 دون ناد چھی قبط فہ رساں گزار
 تیس ستر بو المعین شیر جنگ
 بہ سفرش کھستہ بنوٹھ چوں نہ شیر
 پوزے ون تر کس چھکھ بل زرم ساز

مے کینٹہ چھنہ مولوم چھس بے خبر
 دو پٹھہ ژئے بے چھس خیش طہاس شاہ
 پد زے ون چھ کینہ چون نام و نژاد
 دو پس شیر جبارن اے بد سیر
 علی ولی چھس بے شیر الہ
 مگر ون، ژہ ہر گاہ ایماں آنکھ
 کر ڈھکھ یے نش و کینس ستکار
 دو پس تور قبطن مہ کر اپن کلام
 ژئے تنہا تنہی جعی خیالات جنگ
 کر ڈھکھ وے فی جہا سر بشمشیر کین
 ازاں پس سپاہن کوژن حکم سمیت
 تلو گوہر زہ شمشیر بے دریغ
 ژلیو یختہ اپن دشمن کینہ خاہ
 بیکبار گردان جنگ آزماے
 رواں کینہ و کو امیر عرب
 لگوون پہے قبطن بے سید یغ
 پیٹھم نیمہ تلو شد پختہ ہو بخون
 سپہ غرق در خون تن قبطن شاہ
 ازاں پس سپاہن تلوں دار و گیر
 پیٹھہ کین ابو المعین از تیغ تیز

ژر کتھ پاٹھو زانکھ مے لے نامور
 وینک تام تس نش مے وچھکھنہ انہ
 مگر ناو چونے مے نش روز یاد
 ژئے چھے ناگہز کینہ تر مینا فی خبر
 کئے وے فی بہ خنجر سر آزن جہا
 بدین محمد مسلمان بے کھ
 تہ نہ وے فی کڈے جان شوس ہمار
 ژ تنہا توٹھکھ پانہ و فی کین بدام
 ژ وچھ کتھ کین چھکھ بکام ہنگ
 مشی وے فی ژئے داوا بے اسلام دین
 یس بے سکالس کرو لختہ لخت
 یمن وے فی کرو پار پار بے تیغ
 کرو بستہ دروازے بارگاہ
 و و یختہ آہ بر جنگ شیر خداے
 سبکتز کڈن ذوالفقار از غضب
 کوژن تس دہیمہ بیک ضرب تیغ
 بو نیم نیمہ روژس بے سفرش سوکون
 پڑ از خون سپن مفرشیں بارگاہ
 ژ ٹیو ہستو ہر سو سپاہ شریر
 کرن ادس جنگ آوزن ریز ریز

ہمے تپتو مار تھہ تھہنکھ تم سپاہ
 زبیس گشتہ تگی توڈ بریک دیگر
 سپاہ تنگ و عسار جن سپہر مستمند
 توے کینہہ تہ ژلتس لو بکھنہ مجال
 سپہر تنگ و عسار جن دران تنگناے
 پیون اکھ اکرس پیچھ گزھن قتل عام
 پتے اکھ بو المعجن شیر جنگ
 بد پیکر طرف شاہ دل دل سوار
 بہر سو ہن پختہ کھنن ژنلو سپاہ
 خبر دار گو نامور فیل زور
 پھرن باز گش تم شکستہ سپاہ
 و چھن کرد بو المعجن شیر زاد
 سپہا فتنہ بر پا کور تھہ در جہان
 زبیس خستہ کرکھن زبیم شکستہ
 ژن ایدر سپن و دہ فی مقابل مے سہتر
 و چھو آسہ کشاہ گردش ماہ و ہرہ
 پچھس در جہاں نامور فیل زور
 جہاںس چھ کیتیا دلاور پلٹنگ
 لہ و چھو میون کر پختہ کرکھن روڈ نیل

کر تالاب خوں گو دران بار گاہ
 زتس شتر پرن دست و پا جسم و سر
 ہکے کورست او سکھ سہ دروازہ بند
 ہزاران سپاہ آسہ زیر قتال
 بیکار پروکھہ در آن سراے
 در آخرو دروازہ ژنلو تم تمام
 زٹن تے ژٹن بو تمین بے درنگ
 بہ خنجر کزن بو تمین تار و مار
 ہکے روڈ خالی گڈر گاہ و راہ
 کورن ہچو شیر زیاں سینت شور
 سپن پانہ جنگس پیچھن کینہہ خفاء
 دوپن تس کہ لے کرد تازی نژاد
 ژٹے ہور تھہ سپہا خوں ناموران
 بہ نینر کور تھہ بستہ چرخ بکند
 ہکے پچھم کورن آزمائش ژٹے سہتر
 کس بو ظلمت اکس جاو نور
 بہ سردی بیوت عالمس میون شور
 مے سہتر کزن کاٹہہ اکھ چھہ نہ
 زچھہ میون روخ دم کھون ژنڈیل

لہ پتہ چھہ آسہ پچھہ چھپا پچھہ - دویم آو نقیل کر نہ - اکہ نسخہ پیچھہ

مَر دَوِست چھے اَجَل بیکان
 ہنکھ کاٹھہ اکھا آو بر جٹگ من
 ہم ایدر ہیمے قبضہ شد انتقام
 بشور آو بو المعجن رزم ساز
 و چھکھ وہ نہ باز دے جنگی پٹنگ
 اگرچہ نہ چھکھ نامور فیلزور
 یا سٹھ دوپن تام مانسہ شیر
 مقابل سپوز قوم ز شیران جنگ
 کجکھ تیز شمشیر آہن گزار
 ستیزاں سپوز تم شمشیر ہا
 کدُن حرب بیلے اکھ اُکس بیدریغ
 گیتو کہنہ در تم بجنگ و جدل
 سپر ہا و خفتاں سپوز چاک چاک
 ز شمشیر ہا کینتہ تمن گو نہ پیش
 ابو المعجن اُپر سپن شد شیر
 لکڑن تھقے فیلزورس بزور
 تمن نیز سے پچھیل زور مند
 دتن سے بڑھد در میان سپاہ
 اذان پس سپن سے دلاور بشور
 دگر بار لشکر سپوز کہنہ در

مے بزوتہ کن تر موتن او نکھ اپن مان
 سلا مٹھ سہ کینتہ گو نہ از جنگ من
 دے دام پاوتھ، چھے خون خام
 دوپن فیلزورس کر لے سرفراز
 نہ ماتھو و وٹھکھ بار دگر بجنگ
 ترطن چاڑی تن وہ نہ بسیم سوتور
 کورن حملہ بر فیلزور دلیہ
 اکھ کنو چو فیل و پیٹھ کنو پٹنگ
 سپن گرم شیرن ہنڈے کارزا
 گریزاں سپوز اژدر و شیر ہا
 کرن پار ہا خا سٹنگ نہ تیغ
 کرن از ہنڈے سحر و بدل
 بجولان اسپاں ڈوٹھ فریش خاک
 بنا حق تھکھ دست و بازو بے غیش
 تمن نیز سے گرم کورن گرم خیز
 سپن سرنگوں سے ز پشت سوتور
 کورن نیز تھو سوے بالا بلند
 سپن کشتہ، موہ دار بر خاک راہ
 کورن حملہ بر لشکر فیلزور
 بجٹ ابو المعجن نامور

ابو المعجّن کد سعه بُزئد، تیغ
 بشور او سالار دلدل سوار
 پُر از کشتی کو شهر بازار و کوے
 ز چنگ تپتو مار تخته سپاهان جنگ
 بیست تخته کینو بیست نامور اردوان
 زوان عمر عیار گو کینه خاها
 ابو المعجّن و حیدر نامور
 کور که جنگ بر پا دران دار و گیر
 بیست کشتی گو اردوان دلیر
 پُر از کینه اسدیاں کئے سپه
 کُر که کشتی تم ست علی پهلوان
 عمر تخته کچ بخت زو کشته شود بخت
 از آن پس اکام مو تخته اندر زمان
 دو تخته یا علی آلاماں کوش کر
 جنابن دو تخته پس مسلمان بنو
 اماں تپید بنو سار و از تیغ تیز
 مسلمان سپه زو لشکر اندر زمان
 زن قبط شاه اُس نیکو مرشت

ز پنهان پشته بر هر سو سپاه بیدار
 چو برق درخشان کدین ذوا آندھار
 زوان خوں سپین کوچن اندر چو جوست
 سپین شهرس اندر کد کاه تاش
 پیچ جنگ مہماں سرا گو زوان
 کُر بستہ دو تخته تم اُپران سپاہ
 پچن کئے تمن لبش چو شیران تر
 ز تخته مار و تخته اردوان بر میر
 مرا سر سعه لشکر ازین تپو بریر
 کُر که واریہ ساعلائی تباہ
 کُر از کشتی گو خوں چو جیو و ان
 ز تخته ترا و تخته بار، بنگاہ و رنت
 کُر که عا جزئی سار سپہ از رباں
 پچم موم فوہ زمان چوستے بمر
 خوہ دایس کئے یزدہ بہ پماں اُر نو
 سرزوار بخت بنو سپہ سبھز
 بہ اسلام ساری سپه و شادمان
 پچن آت چوں سر و بارغ بر پشت

لے بیٹہ شاک چھ اُسے مہر چپا۔ دویم مہر آو مسود پچھ تلہ۔

دوت آید نزد شہبہ بڑا آب
 نہ بڑا آری دوتن اے شہبہ بڑا آب
 سپن تہر اندر جہاں روز میون
 کوڑھ گشتہ میے شوہر نامدار
 تہر مڑکے کر تھس بوڑھے سوگوار
 بر افسوس تینھ نامدار و بخوان
 ہنسکے بوز طہاس بڑھ اس گھٹی
 بنواں بسے کر ڈیے پیچھن سے عمر
 دوپس سرورن تس قضا اوس سر
 دینوسن تہر مکر دین احمد قوبول
 میے سپن تہر گشتہ ناوڑ جنگ
 قضا بڑا تہس دوت مت بے دریغ
 ہنسکے دن تہے پچھے دائنشی رہے
 ہسکر تہر بڑا پشت طہاس شاہ
 سر طہاس کو مت چھ آوارہ حال
 مداماں سپن دوتہ فر اے نیک
 ہماں دم کوڑن دین واپاں قوبول
 ہمہ شکر حیدر نامدار

ز سپا بتر کوڑمت اوس کوہ لاب
 سیٹھا ظلم و دتم گیس دوتہ فر
 سیاہ کوڑ دوتہ نخت فیروز میون
 تہد اوسے ناکینتہ تہے انھا و عار
 کوڑھ شہر و اراں تہے بے شہر یار
 گئے اوس شہزادے تہے پہلوان
 کہ از قبض کو تخت و شاہنشی
 نکس قبض سہد بوز دوتھن زن تہر
 سپن نخت آشفہ تس کور و کوڑ
 دوتن میون بوزن تہے تہو از جوہول
 ز سستی کوڑن تہے قرار و درنگ
 راجھ خاکہ سے کوڑے از زخم تیغ
 دین محمد سپن نیک رے
 ہر کوڑ سال پنے خراب و تباہ
 ہنکے آمتن پانہ سے چھس ذوال
 فلا صی لبکے تہے بہر دوسرے
 سپن شادماں سہے دین رسول
 بہتھ اوس بڑا گرد آن نامدار

لہ یتیمہ شادک چھ اے مہر چھاپ - دویم آو مسودہ پیچھ ملکہ - لہ پ شار چھ
 چھاپس مٹر - اہستہ مسودس مٹر چھ۔

۱ کوڑن حکم ائیون در بار گاہ
 ۲ زنی کھ برونہ کن سوئے بت جانفرا
 ۳ جنابن دوپس تراو کفر و جوہول
 کوڑن عرصن تہ اے ولی یہ خہدا
 ازاں پس یہ فہرہ ماہوہم تی کر
 ۵ دہنہ پی سوکل رنوخ کرہ بستر پ
 پکن آو فتاح دل ہوشیار
 دوپن گوس امشب سوئے کوہار
 وچہم گنبد اتھ کوہس پیٹہ بلشد
 تہ موبدان دہ بہتہ روسیہ
 تھہ اندر چہ بت ہاے گوہر نگار
 ۷ بوزہ شہہ قاتل مشرکین
 بہ فہرہ مان حیدر سپاہ تیز دراک
 گوہر دہ کوہرہ بت خانہ سوئے خراب
 تہن ہرمنن کن دوپکھہ بلیقین
 رتہ موہد و ساروئے تل خروش
 بہ فہرہ مان حیدر کرکھ تم ہلاک
 ہماں خاہر خاص طہاس شاہ
 چو خلخال زنجیر کرکھن بپاے
 بجان و بہ دل اثر بدین رسول
 گوہر دہ آن حاجات میانی بجا
 بجان و بہ دل دین چوئے سر
 نیر دراپہ زان پس ز پردہ سرے
 کوڑن عرصن، اے حمید نامدار
 بنزدیک اپن شہر دور از حصار
 کہ ہرمن بہتہ تھہ اندر، دہ نژند
 کرکھن بت پرستی تہ سال و ماہ
 کرکھہ طوق و آفسر ہزاراں ہزار
 گڈن کینہہ سواراں ز مردان دین
 وو بھتہ گئے، سہ بت خانہ پوکھہ جا
 ازاں پس کوہرکھ ہرمنن پیٹہ عتاب
 ہنہ تن دیو توہی بہ اسلام دین
 چہ اسو بئد یے لات باتا و توش
 کرکھہ سر بسر سپر در خون و خاک

۱ تا ۱۰ ہم شار چھنہ چھاپس منز۔ البتہ مسودس منز چھ۔ یہیمہ داستانہ کس اندس
 پیٹہ چھہ بیہ خاہر طہاس سہند ذکر یہیتہ چھہ ہم ترشوئے شاہ بے محل۔
 ۱۱ یہیمہ چھہ قصہ قصہ پھان۔

چو کاشانہ ساری بہ زر کار اُسو
 بہ یوقوت و گوہر جڑختہ یثربناز
 بمانند خمر شید بے اختلاف
 بہ بت ہا بہ زہیں سہ پارا سہ
 و چھن تہو تہے نقش بے حاصلی
 کڈن گنج مایہ کہن زہیں سہ
 بہ آباد کورمت چھہ و اُراں کون
 سہ بت خانہ و اُراں کورکھ در زمان
 سہ کاشانہ چھہ کورکھ پریشاں پتھر
 تھو و کھنہ ز بت خانہ ہا کینہہ نشان
 بہ اُپین دین رسول خد اُ
 ز محراب و منبر سہ خلوت اُراں
 کورکھ مے سپاہن دیکھ سہ سر بسر
 بہ امداد مالک ، بہ و اُراں جھار
 سپاہاں سہ سر سپہ غرق زر
 زہیں اُس از رنج آہنر بار
 ہستین سہ تو کینہہ زنی ز نو موہناں
 کورن ترہن دوہن ہن بزم و آرام گاہ
 پھو سر کشی کر کون تہم ہلاک

دراں شہر بت خانہ بسیار اُسو
 مر تب بزور کرختہ اُسو ساز
 دُون جلو از سونخ زر سہم صاف
 سہ مبتخانہ بو سورے آراستہ
 رواں تراوت خانس اندر علی
 کورن محکم ، بز لشکر سرگراے
 بہ بت خانہ سورے پریشاں کون
 و و جھتہ آہ لشکر چو باد دُمان
 کرکھ پار و تھتہ خانہ سہ سر بسر
 کڈکھ یخ و میز یاد بت ہا تمام
 ذرا غنا پنا کرکھ مسجربا
 پنا مسجدا کرکھ مائی نشان
 سہ یس گنج طہاس بو تھتہ اندر
 اذراں شہر لشکر کڈکھ شش ہزار
 خزانہ کڈکھ ، مال و دولت نمبر
 لہ تھتہ اندر سہ گنج و زر بے شمار
 سہ سپہدار حیدر سہو یہ کامران
 سہو یہ شہر گوہر لشکر پناہ
 سہ دراں شہر جاری کورن دین پاک

لہ تا سہ چھاپس تہر چھتے پین شان ہندین مصرن ادلا بدلی گا ہر سہو آہ شیرینہ

لے بروز چہارم سپینو تم تیار
 بسا کہ سپینو کرکھ از دید و گاہ
 لے کوڑکھ غرض، اسے سرور بو تراب
 یون یور کوں، بچو باد بہار
 یہ بوڑکھ سپن در تفکر جناب
 غیر نیر از قبل اسے نامدار
 کرکھ کرکھ بو المعین برکسار
 ہنے ناو مژ پیر سیاف اوس
 بوچھن پرز نوون بروشن روان
 ز کشتی کرکھ اسے پہلون
 بچھن پیر سیاف شجر گدار
 ز مابک سے چھم نامہ شبر فشان
 ہنے اس تسویشہ ز داراں جھار
 دوپس یور بو المعین کوشتاب
 چھم ییتھو شیر جبار با احتشام
 ز کشتی کنارن پیچھن کھتر سپاہ
 ہنے بزوتھ تھس در او با صد دلی
 پڑ پھن تھس خبر با بروشن روان
 کراون نامہ اندر زمان کوڑکھ پیش

کہ تا لاریہن سوے داراں جھار
 پچن آسے از روے درو یا سپاہ
 دماں آپے ناوا ز درو یاے آب
 اٹھ اندر چھ کیشہ مرد خنجر گدار
 کوون تام بو المعین کن خطاب
 تھ مولوم کرکھ کم چھ کشتی سوار
 بکشتی چھ کم مرد خنجر گدار
 س مشہور از قاف تا قاف اوس
 ابو المعین کرد سدر جوان
 دلیر و دلاور تھو چھکھ در جہان
 کپس پاکر حیدر نامدار
 یہ نین چھم بہ پیش شہ مؤمنان
 گڑھن چھم سوے شاہ دل دل سوار
 ان جلد کھالہ تھ ز کشتی ز آب
 تھ کھس جلد بوڑو، ز مابک پیام
 بہ در گاہ حیدر پکن گئے ز راہ
 شہنشاہ دیں، شاہ مردان علی
 چھ بکھ پکھو سے مابک پہلون
 بہتہ رکوڈ ہشیار برجایہ خیش
 لے تھ چھاپس مژ چھم پکن شارن ہیندین مضران ادلا بدلی گا پتر سوہ آپے درس کرکھ

بِ آداب و تمکین، بِ صد احتشام
 کشاد کوڑکھ نامہ، عتبر شام
 حریر سفیدس ز مشک سیاه
 مژدہ منشین نامہ، یے دل کُشایے
 گوہ ڈنی بو لیکھتہ آفرین خود اے
 کوڑن صبح روشن ز ایوان شام
 شبس دیت نہ ز پنتھ ز مویہ سیاه
 بہ حکمت کُرن زور خواب چپن
 ملائک سراسر چہ خاص و چہ عام
 خلائیق موبدا کُرن گوئی گوئی
 سعید ازل کُرن، اسعد نشان
 لہ سیاهی دین کُفر س از کافران
 پس از حمد یزدان جہاں آفرین
 ز رحمت چھ یس رحمت عالمین
 بنین مے دور و دور رسول خداے
 لے ز درو یا بہ دُنبال پتہاس شاہ
 لے ہمے پادشاہین اوئن سخت فوج

بِ عنوانِ حیدر علیہ السلام
 سراسر پورکھ ماجرای تمام
 لیکھتہ اوس سوئے بصد غزو جاہ
 نکس دتھ اچھ پور نہ سرتابیایے
 خود داوئد عالم چھ یس رہنمایے
 سپٹا تھوود کوڑن طاق فیروز نام
 شفق تھوورس دامن شام گاہ
 مرتب تھے چار بابلش نشین
 تھوون در عبادتہ چہ صبح، چہ شام
 اکھا سربلندا، اکھا سرنکون
 شقی یے ازل کُرن، تم گمراہان
 کوڑن دین روشن ز پانچمبران
 دور و دور بنین بِ رسول کُرن
 ز ہمت چھ یس شافع مدینین
 بحیدر چھ یس شاہ خیر کشایے
 سوعیہ حصن وادان کُرم یے سپاہ
 ڈرنڈ، غرنڈ، چو درو یا بے موج

لہ تا لہ پتہن شازن ہند پھر پھر تھوور تھوور
 سوع آہ دُرس کُرن۔

اَوُنکھ پہلو اتان ز بس احتشام

تہ بیہ اوس سمداد و سمرق شاہ

اُنکھ سخت لشکر ازاں کوہسار

پہن سیتو جو ننگم بہ نیرو بے سخت

ز ہنم ماری حقن تم ترے بیدادگر

زہلہ گئے ز ماڈاں شکستہ سپاہ

قلایس اندر ز اے ساری نرشد

کہ تا روز دیگر دویم لشکر

ہمن سیتو ملوم بدوستور جنگ

ہز پمختہ کھنن زہلی تم از جنگ باز

کر ہتھ پھٹو بے غم قلایس اندر

نہ چھکھ پانہ طہاس نیرن نہبر

چھ طہاس روڑتھ قلایس اندر

کو امت چھس تسلی ز جنگ ز رزم

ہشک تھتھ حصار س کئے کائہ بجنگ

لہ ہمہ لشکر آہتر چھنے از ہر جنگ

پنہو کینہ پمختہ کرم پهلوی

چھ بیکار روڑتھ تمام سپاہ

لہ پہ شار چھ مسودس پمختہ بیہ آتہ

ہمہ لشکر آہتر چھنے عاجز تہ جنگ

دلیرا سیتھا اوس ارغون بنام

تہئے اُسو زہے تاجور با کلاہ

سیاہ کور کچھ عالم ز گرد غبار

سراخام آسان سپن کار سخت

سہ ارغون، سمداد و سمرق شر

حصار س اندر زہلی کر کچھ بستہ راہ

تمامی کر کچھ ڈیڈ دروازہ بستہ

بہ صد کر و فر آے از گرد راہ

سراخام ساری کرم سخت تنگ

زہلہ گئے ز ماڈاں بسویہ فراز

کر کچھ بستہ دروازہ بر رہ گذر

نہ نیرن چھنے لشکر نہبر کینہ ز در

چھ ہتھ سیتو لشکر کر کچھ بستہ بر

دو ن لاف تنہا چھ روڑتھ بہ بزم

کر تھائی، کرن توہ باران تنگ

چھ بیکار گا ہتھ ز سودا بہ جنگ

حصار س پمختہ چھمنہ دست قوی

دو ن کتھ حصار س بہ شام و بگاہ

چھ بیمار گا ہتھ ز سودا بہ جنگ

چھ دشمن پہنچتہ زور اندر جھار
 مے بوزم نہ لشکر سے طہاس شوم
 کو دُن قاتلہ اسوے صلصال شاہ
 اگر واہ یوت شاہ قام آرقوم
 تبس ستر جنگن چھ کوسند مجال
 لے چھ تس ستر بس حیدر نامہ
 توے لیچو خبر بڑوئہ مے لے شاہ دین
 تہ گزہ یس تبس بڑوئہ شتابان شب
 تہ وین آسہ تے دوت مت شاہ قام
 رواں نامہ پیر تھن س شیر خدا
 دوین سپر سیان سے لے دلیر
 خزانہ چھ یختہ منز سپٹا بے شمار
 نہ اسلا بیاس ستر زٹھ اکھ ہزار
 چھتے ییتہ فاہر خاص طہاس شوم
 پختے پاختو تھاؤن کرختہ مستند
 سراسر وختہ داستان تمام
 ازاں پس تیاری کر کچھ بار سپاہ
 سہ عمر و سہ فتاح سہ زہنا رخوار
 تہ بیسیہ اسویم مؤجناں دلچند ہر
 لے پشار چھ اکھ ہجر جھاپ۔ دیم تو مسود پچھتہ تارین۔

کوں جنگ تس ستر چھتہ کائسہ وار
 چھ سارزش کرن سوے قام آرقوم
 سہ ما آہ لشکر بہ راہ اد شاہ
 پختہ کائسہ طاقحتہ دریں مرز بوم
 بسرین نہ تس ستر دستان زال
 مقابل کئے شو بہ در کار زار
 سہ صلصال ما واہ از خشم و کین
 ہمتن فوج تازی سواراں چو آب
 تہ بڑوئہ ان تشریف یوت والسلام
 سپٹا شاد گو بوز تھن ماجرا
 تہ بہ یختہ جھار س اندر پچھو شیر
 تہ کر رٹھ سارین بمانشد مار
 تھے روز نے یار و خدمت گزار
 سہ کن تراؤ کو زین نہ اڑپن مرز بوم
 سہ در بشد وز نجیر، مسمار بشد
 کوں سپر سیان قائم مقام
 سو یے آب درمی یا پکن گئے براہ
 ابوا المعجن گرد و دہگر سوار
 بزنڈان قبیطا ستمگر اسپر

ہیشکھ ستر ساری بکشتی در آب
 اے کس ہفتی سے بے بے درمی یا پکان
 بے مایکت اکھا گو بے درمی یا کسار
 بشور اُنی تمو مایکن کرناے
 بتا ظیم حیدر تھامی سپاہ
 ابو المعجن و مایک نامدار
 اذان جاراواں گئے سو یہ خیمہ باز
 ز نیک و ز بد شادمانی و غم
 مرا پردیے حیدر نامدار
 نظر بوترابن کرین بر حصار
 برابر تہ آسماں ہمقہ بن
 دوپن مایکن کن کر اے نامدار
 چھٹے سہل پھڑون پر سنگس حصار
 اگرچہ خیمہ دایے زمین و زمان
 و گرنہ سپہا کار دُشوار گو
 وں چھم مشور ایتہ پھٹا دکھ سپاہ
 اوئن در زماں قاصد اتیز سخت
 دپس چھی وین شاہ دلدل سوار
 تہ ہرگز مہ کرناز و آرام و خاب
 بہتہ چھکھ تہ بر تخت شاہنشہی

کو دکھ سو بے مایکت جہازے شتاب
 بے ہشتم بھٹس کھتو ز درمی یا پکان
 خبر کرئس از حیدر نامدار
 سمجھ گئے بے درمی یا پاں ز جلے
 دواں گئے پیاد در اثناے راہ
 کو دکھ اکھ اے کس پاں وانی بنار
 بے پسرش زباں اے کھ اندر نیاز
 وئن اے سو باہم سپہا پیش و کم
 دواں جلو چوں ماہ نیلی حصار
 و چھن بوڈ حصار ابراں کوہ ما
 سپہا سخت محکم جو چرخ برین
 نہایتہ چھ محکم پر سنگس حصار
 پر گو آسمان کرون لوہ پار
 بے فضل و کرم چھٹراکھ در زمان
 سپاہن بہن یوت بچار گو
 کدان قاصد از در خیر و ز شاہ
 دوپن تس ز گرنہ پیش فیروز تخت
 گرنہ کھکھ لون سپہا یں بواراں حصار
 زماں در زماں یور کن کر شتاب
 کدان چھکھ بے خورش روزگار نہی

مقرر کر کے رکھ دیا کہ زونا حکمران
 تیرے پیلے قاصدین دیا، بوزن کلام
 اُس کس ہفتے سے ناو منڈ کو براہ
 زمینس دتن بوسے بعد از سلام
 خبردار کو شاہ فیروز بخت
 سپاہین دتن درم و برگستان
 لے ز خویشان کوڑن اکھ زونا بادشاہ
 بکشتی کر کے جمع ساری سوار
 ترے جمع سپاہین کر کے تمحو بہ بحر
 ز حصہ پایہ سے ستمو تمحو میٹو نہ یار
 بیستہ کینر دو نکھ پیش طہاس شاہ
 ہنکے دلاڑ نوو لشکر اکینہ شاہ
 کر کے اپستاد بہ رہشم طناب
 دون جلیو تمحو سرشز علم ہچو ماہ
 تیرے پیلے بوز طہاس نے اپن خبر
 دوپن گوس اندر بلا سخت تنگ
 ز لشکر جہاں دیدہ اُرن بہ پیش
 بہ لشکر دوپن گوس دارا زو بون
 زمانن سے سستین کوڑن غلم و جور
 نہ کر یور کن پایہ کشتی روان
 کمر بستہ کو نیر و تھن تیز گام
 پکن دوت نزدیک فیروز شاہ
 گزدا برش کوڑن بو ترابن پیام
 خزانہ گشادہ کر کے گھنڈیہ رخت
 بہ امین شامان گردن کسان
 ہشتین ستمو پانس سپاہ، گو براہ
 ز جنگی سواران تھے ہتر ہزار
 تیرے اکھ حصہ حقوون مقرر بشہر
 بہ درمی یا پکن دراب کشتی سوار
 سپن رو بہ ماداں ز لشکر سپاہ
 کر کے خمیر برپا چو رخشند ماہ
 رگرا نساہ سے خمیر سے بو تراب
 کر کے حلقہ تھوئل عامی سپاہ
 ز سرکھ کر کے تمحو بہر سو نظر
 چون بوزنے چھمنہ کینہہ از درنگ
 تین ستمو سورے دوپن راز خیش
 کہ تیر غمن سپنہ کوڑن سے خون
 بسختی و سستی سے پیچھ کوڑن زور

لے یہ اشار چھمہ اسکے مصر چھاپ۔ دویم آونقیل کر دینے۔

سپٹارنج و مہجنتہ تیجھم از جہان
 کوڑم جنگ واراہ بزور و بفر
 چھنے کانہہ مے در مرز آباد کس
 دریں قیل و مد فی کوٹ کالا چھپ
 دریں شہر مہجنتہ او حیدر سپاہ
 تہمس سہو کیشہ چھنے طاقت جنگ
 چھنا کانہہ ہنرمند، روشن ضمیر
 بسا جل اکھا بو بدائش تمام
 دوپن تام طہماس شاہس جواب
 لے اگر مے چھہ حیدر چھہ یس ڈھوٹھمت
 پشندہ مردا چھہ اندہ جہان
 تہمس کانہہ مقابل چھنے در زمین
 مگر یس چھہ شہر مصلصال شاہ
 بذاتبال شہر بودہ حرکتہ کرے
 تہ از سر نہر کہ غور و خیاں
 سوہی شاہ مصلصال شاہ جہان
 بر شایہ سہ سلطان بیدار تخت
 مرکبہ میلہ واتہ یوت بادشاہ
 دوپس تور طہماسن، اے رہنماے

مے ہر دی کرم آشکار و نہان
 لوہم نہ مے زانہہ دشمنس پیچہ ظفر
 ہے پشتبان، یار و فریاد رس
 کرکھہ بستہ دروازہ لاگتہ تھپہ
 کمر بستہ از بہرمن کمینہ خواہ
 توے ژور در آب چھس چون نہنگ
 مے کیشہ ہادوختہ، مشوراد دل پذیر
 سہ دانا سپٹا اوس ذلقا بنام
 سین زبوتہ جنگ بر شہر کوڑاب
 تسند نقش بر سنگ چھہ اسہ بوٹھمت
 بمردائیگی لایق پہرسلوان
 ز شیراں و گردان سا جل زمین
 مقابل چھہ با حیدر رزم خواہ
 تہمس ڈپشوتہ شاہ حیدر مرے
 دؤن نامہ لیکھ سوہ مصلصال
 پنن مال لیکھ آشکار و نہان
 کرمی دردم آزاد از رنج سخت
 پشس سہو چوں ریگ ماداں سپاہ
 مے تہ اس در سپنہ ڈھہ ہر تہ راے

طے و شار چھنے چھاپ سپد مت۔ یہ آواز کہ قلمی مسودہ پیچہ تار نہ۔

کون در زمان منشیں کن خطاب
بسرنامہ کڈ نام دارابہ قام
زوان در زمان منشیں تل قلم
بجلدی ژلیکھ نامہ یے مشکاب
خود اوئہ شمشیر و گمہ رز و نیام
حرپر س پیچھن کوڈینہ رنگیں رقص

طہاس شہن نامہ شاہ قاصد صال سندناو

صلصال دال سٹند نیچو ستریاں فوج ہیچہ تازی سپاہن سٹہ
ہنگ کون تہ گرفتار سپدن تہ رھاسپدن پتہ شہر ققام
واپس گرھن

لیوکن بر سر نامہ اول کلام
فلک اُسوئے کمتہ پتہ غمہ لام
مہ نور کابس ژئے اُسن لمان
زمان وژپن روزمئے بسپہ دست
خبر کیاہ ژئے چھئے اے شہ تاج و تخت
کھسچہ او او برا ز درسیاب رنگ
وژن او وادابہ شمدی ومان
تہ نپہ کھوت نہنیکار ز درسیاب چین
سے نش ووت مردانہ شرب دیار
دین ناو چھس شاہ مردان علی
دلیراچھ شہور اندر زہن
گمہ ڈی ووت در مرد خاور سہ مرد
پین آفریں بر شہنشاہ قام
زمیں اُسوئے ازیم اسپ رام
ژ خوش آس شاہ زمین و زمان
ہماں و ہمیں اُسوئے سرپرست
سے کیاہ ووت سابلاب بر مرز تخت
سے پیچھ کوڈینہ باران تھو از غارتنگ
برکتہ نار سے دیت نس اندر زمان
زمیں کوڈینہ پڑخوئے بصد درد و کین
یہ خنجر زہننس کوژن لالہ زار
سہٹا مایہ چھس مردی و پردلی
امپرا چھ بوڈ از سر داد و دین
کڈین خاور س ازیم اسپ گرد

ازاں پس بہ ساجل زہیں گو رواں
 سپٹھا نامور کرکے تھو بے نگاہ
 کہ یکتہ ملکس اندر چھہ یم پہلوان
 برمدی چھنے تس پھٹن دستگاہ
 تہس دہشتوتھ ساجل کرکے پہلوان
 اُنم ہر طرف نامور پہلوان
 وئے کیہا ہر اے شاہد کم کم جوان
 اکھا پوش نے تس بختک و ستیز
 ہر چھس ڈور روزتھ ز مردم نہان
 ز کشور نزلن ڈور چھس دہہ ہوتہ
 نزلن چھس شب و روز بے خود و غاب
 ہمہ یورکن چھس نزلن با سپاہ
 ز بہ قسمتی چھس بہ در بند و رنج
 پس و پیش چھم گیسر کورست تہی
 سپٹھا خار کورس ہر اندر جہان
 خفا تھہ دژن یے جہاش اندر
 نہ رودم بہ سرتاج اقبال و بخت
 مے یس ملک آباد بو در زہین
 وں روزیم مے امید چانی سپٹھا
 اگر شاہ عالم دیے میون داد
 دتن داد مردی بہ تیغ و سنان
 سپٹھا شہر تہراج کرکے تھو تباہ
 تہس ستر چھنے کاٹبہ تاب و توان
 برابر تہس کاٹبہ چھنے در سپاہ
 و چھتہ شیر زن کور خر ہوی نزلان
 تہس پیٹھ مقابل بہ تاب و توان
 اُنم چہر چہر سے از ہر کران
 کرکن گشتہ ساری تم از تیغ تیز
 روٹم سخت ہا بختہ تھند از جہان
 مے اسن ہتے کاٹبہ یکتہ روز بہہ
 تہے سوے غمہ شکی تہے سوے آب
 توئے چھم یون و شمن کپنہ خواہ
 نہ چھم تاج، نے تخت نے شہر و گنج
 بگر داب چھس سپر کورست تہی
 کرکن گشتہ ساری کہان و مہان
 دقاہتہ گئیم دود مانس اندر
 پریشان و واران سپن بخت و رخت
 روٹن سر بسر سے بنویر رنگین
 نوے کور مے راہی رستے کن داوداہ
 یہ آوارگی میانی سے آید یاد
 ۲۷ دودمان = خاندان
 ۲۸ بہہ (بہ) = رست

مے نیش سوز امداد خاطر سپاہ
 تمس دہشتو تھے مینوں دشمن مرے
 اوسم زبید اُنش و بے ہوشی
 ہنچے شاہ ہشت کسترن بند چھس
 مے شاید بنیم بخت دولت دُبار
 نہ چھس خوف آتش نہ چھس ہم آب
 پشنگ افکن و گرد، بسر و جوان
 گزھن تھہ اندر کائسہ بوئے مجال
 پریشاں کوڑن مرز ساحل زمین
 گزھن چھس دراں ملک قام الرقوم
 مہ کرنا مے کن اکھ نظر در بہان
 پڑ پانے وں بوزکھ بہ اقبال خیش
 بہ زانکھ بہ کر موعہ صبر و السلام
 تمس ناو ذالوق بسا جل زمین
 بہ نامہ ہمتن گزھہ بہ صلصال شاہ
 کر بستہ مے در او باحد سوار
 پکھن اکھ بہ خوشی دویم راہ آب

ز چھم شہین قل اگر بادشاہ
 بہ ساحل زہیں پڑ ز لشکر کمرے
 زئے نسبتھہ اگر بڑو تھہ کرم سرکشی
 دں یوت نامتھن در جہاں زندہ چھس
 بہ اقبال صلصال والا تبار
 مگر پہلوانا چھ مے بڑو آب
 بہ عالم چھنے کانہہ تھہ پہلوان
 پھڑو تھہ سراسر طلسات دال
 تھتی نیرو تھن او از خشم و کین
 اڑیں جاسوہی شہر زر باہجوم
 توے روڑم امید شاہ جہان
 لہ پنہو کمر و دہنم سورے احوال پیش
 لہ بہ سوتے تو در نامہ سوڑم پیام
 جہانا سہمٹا ہوشیارا گزین
 دوپس تام طہاسن، اے نیک خواہ
 تھے لحظ مے ذالوق نامدار
 لہ زو تہ آسہ تھہ قاس از رنج و تاب

لہ تہ ہم نہ شار چھنہ چھاپی خاور نامس تھن ہم آے مسودہ پھڑ نقل کر تہ
 لہ گو دنیگ ہر چھہ چھاپ پھڑ ہاٹھو تھہ زو تہ آسہ تھہ قاس از رنج و تاب
 مگر صحنی لغظ چھہ قاس یا نے قام الرقوم۔

بہ شب ذالِ لَاقَن ترو و کشتی در آب
 پکن گو دہن روز نے با سپاہ
 دماں ووت مے قاصد تیز بال
 کوڑن عرصہ در خدمت شہریار
 کہ اے شاہ ذلِ قدر خود رشید جاہ
 چھ مے حکم نامہ گزاریش کر
 دوپس تو صلصالن اے ہوشیار
 کوڑن نامہ تم کو قاصدین در زمان
 رواں منشیین تازہ کمر مغز سر
 مے مضمون نامہ و چھن بانسیار
 ز سرتابا و چھن نامہ تمام
 پورن یام طہماس سند حسب حال
 کرین جمع تم کو شکر نامہ دار
 تہمن کن دوپن چھس بے شاہ جہاں
 بے چھس نامہ مور شاہ با احتشام
 و چھتہ زور میں اے چھن خارنگ
 پیوست عالمس نیانہ زورک چھ داب
 تہمس شاہ صلصالہ ہے در خبر
 ز صد، وہ پیچو اسو تس پیش تخت
 تہ بیہ تہو تہس پور فہ ماں گزار

سہ نامہ ہچتن گو شتاباں شتاب
 کچھہ ووت در شہر صلصال شاہ
 چو تہر رواں نزد صلصال دال
 پد بر پد چھکھ تر فہ ماں گزار
 مے چھم نامہ اوں مت ز طہماس شاہ
 بہ عمدہ عجز مضمون سپارش کر
 تہ کڈ نامہ یے شاہ ساجل دیار
 تھوڑن پیش سالار روشن روان
 تہ کلہ الہ راوتھ پورن سر بسر
 سپن شاہ صلصالہ ہے کشف راز
 یہ بوڑھ سپن حیولا شاہ قام
 چو آتش سپن روے صلصال دال
 سراسر تہے مرد خنجر گزار
 پد بر پد یاد گار کیان
 تزلزل چھ مینوئے زہننس تمام
 و چھتہ روے مینوئے ذلن شیر جنگ
 گوشت از درن فیلہ ہے زور ہر آب
 دلاور جواں اسو اکھ ہتھ پسر
 کربستہ چوں کوہ فولاد سخت
 بین ملک و شہرن اندر شہریار

تھے پُتن پُتنہ جا پ بے بادشاہ
 سہ ستریاں و شہتیاں، گیسو دلیر
 سہ نوزاد، گو درز تے قہرمان
 بہتہ اُسویم دہ پسر پیش شاہ
 پیمے تاج داران زُرپں کمر
 دو آنکھ تامل وصلال گردن کشن
 ز ہتھ پادشہ ہچم بزم رنگین
 کڈم عمر اکھ ہتھ تے بیٹہ اکھ ہزار
 کون بوڑنے زانہ نہ گو در نظر
 اکھا گو نہ تھتہ خاورس پیچہ دلیر
 خبر کس چھ مے شاہ مرواں علی
 بتجھس ملک زینہ بس، بسیدین
 مے بزم جماعتا چھ مے بسکس شعور
 چھ ساری فورما پکاں پُر دین
 ڈر لکھ کیتو سرا تمو بے حساب
 گوشت سخت عا ہر چھ طہاس شاہ
 ہنمہ ووت ت جھس دں اکھ پیچہ مقام
 سہٹھا عا جزی لیچھنہ نامس اندر
 مے اوسم گوشت تموسندے کپنہ پیش
 زھنم تر او مھن سر بخرم دین

بہ اُپین شاہن تہمن پایگاہ
 سہ نوراین و سام مانند شیر
 تہمتن تہ گر گپس چو فیل دمان
 کلس پیچہ تھو تھ تاج زُرپں کلاہ
 کیا فی کلاہ، تاج زر دھتہ بسر
 کر اے پہلوانان شیران من
 تہمتن چھس بے سردار باداد و دین
 کرم پادشاہی بسا حل دیار
 بہ خاور زُرپں کا تہسہ کتہ لوب ظفر
 تمیک ناو بوڑتھ ترسن فیل و شیر
 خرابی کرپن خاور سس پُر دلی
 سہ ہیکہ عالمس کر تھتہ داراں بہ تیغ
 نہ چھکھ درم تے آلب کارزار
 روٹکھ ملک خاور تہ سا حل زمین
 کور کھ خون جاری چو درو یا بے آب
 دیکھتہ تس بہ تہراج گنج و سپاہ
 چھ زھاندن مدھتہ از سپاہان قام
 گوشت تنگ مے خاص عامس اندر
 لیچھن عا جزی کوم دھتہ ذپنہ ریش
 تہمس اوس کھو تھتہ گوناہ پیش زپن

سرود دیو دھنی آد بر راج من
 چھین جا پئے ترا دھنی میٹھے نشے
 بخا ہش بیٹے آد دشمن پناہ
 ہمد کدکھ سو بے ساجل سپاہ
 کروں باغلی چھم مئے دھنی جو سخت
 وڈاوس سوشک جو گرد سپاہ
 لے بڈا اکھ دین ناہ تس گوشبار
 ژور مئے عمر کنو بوسد و بست سال
 دوپن شاہ صلہ لے لے تاجور
 مہ کر تیر پشمن اندر روزگار
 نریشک مہ دن در دیم اژدہا
 زبیداد فارغ چھتے اپں سر زپں
 کرے یس زپن نار سس افزوختہ
 ترے سینہ باغلی چھتے نہ طاقتہ کنگ
 کرکھ یوڈ نر باور، وئے بے مثال
 نر کن تھاو لے شاہ روشن چھمیر
 بر مردا ز ملک عرب با سپاہ
 رٹی خاورس زیر نقش نگین

اوئن روئے خا ہش پد سگاہ من
 کرن نہ دل اوژد پانس نشے
 چھنے روئے آئن گڈ شستہ گوناہ
 سراسر بے ایدار طہاتس شاہ
 بششیر براں کر س لختہ لخت
 اکھا ز ندھھاوس نہ تازی سپاہ
 خرد مند مرد اسٹھا ہوشیار
 پد ایش تپس اوس نئے کاٹھہ مثال
 ہمیشہ نہ خوش اس باتج و زر
 کنھن میانہ بے اکھ ذرا کن ٹودا
 مہ گزھہ با پنگب دماں کپنہ خواہ
 نر پانے مہ آئن برون زپن
 در اہر گزھہ جس تھو آند سوختہ
 چھنے کیاہ مان کورس کڈن با پنگ
 میکھتہ وچھم تپن چھم بے ایوان دال
 لیکھن یی چھ وائی ہمایوں سر پر
 بخاور زپں واتر با فروجاہ
 ازاں پس پیپی سے بے ساجل زپں

لے پ شار چھ ترتیب ڈلجھ چھاپ سڈت۔ پ آو بر عمل جا پ لیکھن۔

جہانس ڈٹے سے ہنمشیر تیز
 سے ساجل رُٹختہ واتہ در ملک قام
 لے برابر سے رُٹختہ طہاستن شاہ
 گماں چھم ہوئے مرد بازور دست
 پہوے آہے، نیم سو شہد یکھتہ کوہ دال
 اگر مین بوزکھ تر، اسے تاجدار
 یلے گوشبارن و دُن این مقال
 دو پُنے پھپر ہن تنس کہ اسے بد سگال
 ز پیری نہ تے چھے عقل کا پُرشبار
 چھے چوئے کلاما کو مت بے شو عور
 تہمس جید اس کیہ چھہ طاقمتہ محال
 کہ از قام تا ملک ساجل زہین
 کدُن و دُن بے لشکر ز قام الزوم
 کدُن سخت تادی سپاہن دہمار
 بہ پیرانہ سر جنگ کہ چوں جوان
 زہیں غرقِ خونِ زوئی کز
 تھتے حال کہ دشمنس در بستیز
 دو پُنے تام سُر بال ہے اسے پسر

۵
 کدُ خاک سے سا جھلس از ستیز
 بردی چونہ رشپہ نثر راو نام
 بنوک سناں خستہ کر رہے ماہ
 مقابل لگن نہ اُس شیرست
 اوُن اُمی بڑن پادشاہن زوال
 یہ گڑھ با قلعی از پیے کارزار
 یہ بوزکھ بشور او صلصال دال
 نہ چھکھ ہوشہ دومت ز پیرانہ سال
 دہماغ سوغن کو ملتن چھے ز باد
 نہ کوٹ اُسختن چھکھ دُون لاب نو
 سپاہ از قاس اندر بر قتال
 بڑختہ چھم ز گردان مائدان کپن
 سوہی ملک ساجل گڑھن با ہو جوام
 تھتے روز میختہ عالمس یادگار
 کزن خسار دشمن بزور و توان
 بہ پیری بے جنگ جوئی کز
 گڑھس روز روشن تہمس رستیز
 نہ چھکھ پشت لشکر تر چشم پدر

لے کوہ طہاس ہنرش گڑھ طہاس بدلہ صلصال آسن تی چھہ صلی

سپہدار قاتلک تر چھکھ شاہ نو
 نرین نامور لشکر بے کزان
 کون کشتہ سے شاہ مردان جنگ
 حاجت پیسہ آپ، گنج و سپاہ
 مردان جنگی تر سے ہم جیہی بکار
 دین منوٹھ سہیل پنے بر زمین
 شامی مولن ساز خفتان جنگ
 دوپن مالک ہے، اسے گرامی پدر
 بہخت و بستاید شاہ جہان
 تھے جنگ کر ہجڑ فیل و پلنگ
 قسم چھس کزن از سر و جان شاہ
 ملن تام نقار ہے شور و شر
 کڈن ساس دہ از سواران قام
 چو آتش و مہن دڑائے از خشم و تاب
 کجکھ ناف و مانشہ دوہر دمان
 کر چھ کھور و بے سیتو آبس چھلہ
 اھوئے کھور و بے دون ناو زور
 سے سہیل بال لشکر نامدار
 اویراں کوڑکھ ناو لشکر در آب
 کوڑکھ رائس آرام از بہر جنگ

مریختہ ہے سپاہن تر چھکھ پیشرو
 بدری یا تر گزہ سو بے ساحل روان
 سے طہاس آزاد گزہ بید رنگ
 نہ سورے سلاح و سلب گزہ بگا
 تھے سیتو بکھ پاش، اسے نامدار
 کوڑس شاہ حلقہ پنے آفرین
 دولن درعہ با جامہ سے ہفت رنگ
 ہمیشہ چرخ اُسموئے سنگ در
 ز گورز و کشتہ و بسان و کمان
 سے حیدر بہر پیچہ ناو اپن جنگ
 اکھا ز نڈہ تراون تر تازی سپاہ
 علم گڈانہ مادانس اندر نمبر
 سر اسر و بلتھ درعہ خفتان تمام
 پچو باد دمان ناو مزو و تھو شتاب
 تر نڈہ پتھ کنن نیر تہر از کمان
 بہ تخت تر پچو تھیک دلولہ
 کڈن بے آکے چھلہ فرسنگ زور
 وڈن دوت نزدیک وادراں حصار
 سپاہ راتر ہے پیٹھکھ سز خاب
 کر زن ٹیندر اندر چو غراں پلنگ

بیٹھتھ اوس کورمت سپاہو قرار
 شہنشاہ سریال نے تلمنہ سر
 تڑوہ تھ نیرا متب بہ پنہان راہ
 دپس آو سہریال صلصال دال
 لہ ژٹے نشن آو امداد ہستہ فوج قام
 ییلے صبحنن نیر نوں آفتاب
 اژو شہرس اندر چو باد دسان
 اکھتہ کنو لگکھ بے مقابل جنگ
 ز دریا کھسستہ تم کرکھ بے ستوہ
 بہ بڑوئو کنو مقابل لگکھ چوں پٹنگ
 تہ ییلے بے رکھ بڑوئو سہ رڈ ٹکھ پتے
 سچن خوش سہ دوستور ذاتن پیام
 آسانی وڈن تہ کر، اے شیراز
 گیتو دل شکستہ چھ سا جل سپاہ
 تڑ دیشتہ کرکھیکھ پا دہ ہستہ سیٹھا
 سہ ذاتن ہماں دم ہتھن گو پیام
 بہ بڑوئو سہ طہاس گو خوش سیٹھا
 سہ فرسنگ اکھ بو زواراں جھار
 دوپن ذالقص کن کر اے راہبر
 نہ پانام مینوئے بہ طہاس شاہ
 چھ سہ پہلوانا قوی، بے مثال
 تہئے پہلواناں چھ بانام وکام
 ز دریا بچھس پیٹھ کھسو اسوشتا
 کرو جنگ بادشمن بہ گمان
 بیٹھتھ کنو پین سہ مقابل جنگ
 بیٹھتھ کنو اژن بدن سہ شکہ دکوہ
 سہ رڈ ٹکھ بس پشت ہچو نہنگ
 ہئے دشمن خاک روز کھ پتے
 ز سریال ییلے بوژن اپ خوش کلام
 مگو بختہ چانے لبو اسو مراد
 نئے فیلہ پنے گالہ ہن ہچو کاہ
 کرن جنگ چوں شیر تڑ، اژدہ
 بنزدیک طہاس از شاہ قام
 دوپن ذالقص کن کر اے مرد راہ

لہ یہ شار چھ ترتیب ڈالکھ چھاپ سپدنت۔ اے ترتیب آہ دس کر نہ۔ لہ ایک

دویم مصرعہ اے کس مسودس منز پتھ پاٹھو تہ

کر نہن ڈالنگو ہوی واہستین ژھتے

نہ باغم گوشت یور، اوسکھ بقم
 ہنسکھ گز ظفر یاب سہ یال قام
 نہ سر ڈلہ اے بار رنج و الم
 اگر دن سہ حیدر گزھیکھ چیر دست
 تھے کینہ پیہ پانہ صلصال دال
 ہنمے موہ کلہن سوسو گزھو ناگان
 لہ پیتھے پاٹھو طہاس راتس تمام
 ییلے صبحن از سقف فیروز قام
 نہ آواز گردان مردان جنگ
 خبر و آثر نزد شبہ بو تراب
 ہمہ روہے دری یا سپن پُر نہ فوج
 نوہے و آثر پڑشکر ارم ساز
 سمجھتے آہرن لشکر از ہر دیار
 چھ پم آنہین ملک قاہر سپاہ
 رواں شاہ مردان از بارگاہ
 ابو المعجس دو پندر اے شیر جنگ
 کرو بند چمن رہ گذر ماہے آب
 نہ شادی ہنمے اکھ ترے شاد کام
 سر دشمنان بستہ کرے مدام
 نہ گزھ شیر جبار شد دور غم
 دیسی قسامہ کین پہلوان شکست
 کرکھ تاعرب ملکہ سے پار مال
 تہمن جنگ باہم بنیکھ در میان
 کرن اوس پچہ ختم خیل لالہ خام
 نوبر دراو خورشید با احتشام
 نہ لہجہ گئے نہ درمی یاد مند نہنگ
 دون لشکر اداثر از روہے آب
 قفس تنگ دری یا سپن پُر نہ موج
 نوہے رسم و آپس نووے ترکاز
 چھ آبس اندریم فروزان چو نار
 شتاباں نہ امداد طہاس شاہ
 ارن ناد دھتہ سروران سپاہ
 نہ بن سیمو سعبہ دلاور پلنگ
 کہ لشکر کھنہ نہ بہ خورشکی نہ آب

لہ سہ مطبوعہ شار آو نہ متنس منز شابل کر نہ، یس امبر شاہ بون اکھ شار چھ سہ غار مطبوعہ
 شار چھ پچہ پاٹھو شبشب کڈن سوہے دری یا سپاہ و سہ گئے نہ کوہ سعبہ ماواں سپاہ

سو لشکر اگر کھسے نہ درمیا نینیر
 گزہ ہیکہ نہ پیمن و تھ لگنہ برکنار
 ییتہ وار آہکہ کنارس نہ آب
 گزہ ہیکہ نہ بھٹس کھسہ دین مطلقا
 دوپس توہ بوا المعجن چھس تیار
 کہ دشمن اگر پر کرن چوں عقاب
 و یا چوں فرشتہ بن تیز بال
 ورنہ پی چو آتش و بھٹسہ گوز جا
 کماں دار اکھ ہمتہ ملین نامدار
 لہ پکن گے کمر بستہ بر رود بار
 لہ ییلے شاہ سہ یا لہ نے کر نظر
 کنارس پیٹھن لشکر استاد امن
 کوڑن حکم لشکر اویزاں کرن
 بیامو کوڑکھ تپہر باران سمیت
 نہ چاہی کماں ہا ملکہ دار و گپہر
 لہ دوپن سعد و قاص نے با سپاہ

لہ تہ ایم نہ شار چھ چھاپ پھچہ گزہ پیمن مژ چھ پھہر
 پکن گے کمر بستہ بر رود بار
 کنارس پیٹھن لشکر استاد امن
 کوڑن حکم لشکر اویزاں کرن
 لہ تہ شار او اکہ مسود پیٹھ ملین چھاپ چھنہ سپدست

لہ ڈیو بڑو تھہ تیرن پھنڈن سپر
 ہماندم تچن تھو دسہ چاچی کمان
 تہیلہ وچھ سوارو تھنہ حملہ صاف
 کوڑکھ قائمین تیر باران شدہ
 چو سوار گئے نیزہا جابستان
 چو الماس اوسکھ سون زہرکان
 چو سریال درول تھ اوسکھ سیدن
 ہما دم دو بھتھ او جیدہ زجاے
 ہمہ دامن آب گو پر سپاہ
 سہ سریال بو نادہ اندر نژان
 سہٹا کشتہ وختہ، موہ دار گئے
 جلائے وطن گاڈنے کو زجنگ
 کناہس پیٹھن اسی اسلامیان
 تھکھ پیٹھ کوڑکھ آب درو یا دے
 پیٹھ کیز سواران سہ جل کردہ
 دو تھکھ شاہ طہاسس لے پادشاہ
 سپاہ علی، شیر دل سوار
 بیلے بوڑ طہاسس نے کھوت سہ خشم

دیو تیر بڑو بڑو یمن بر چنگ
 کوڑن تیر باران سہیے دشمنان
 کوڑکھ تیر باران تین بے خلاف
 گیکھ آبس اندر قیامتہ پید
 چو ناوک تین سپن اندر اژان
 چو قرطاس اوسکھ کڈن مغز جان
 چو غزال اوسکھ سپن مت ابدن
 کہ گویا خلک او پھیرتھ زپاے
 کوڑکھ بستہ بر مور و بر پشہ راہ
 سہٹا نامور مؤدس از سروران
 بے درو یا تین توادہ، انبار گئے
 بے تحت ترا رودی پنہاں نہنگ
 بے درو یا جنگن اسی تم قائمین
 سہ درو یا سپن بستہ رگد اہوے
 وچھن دور تم اسی بالابے کوہ
 چھ آرتو سہٹا شہر قارکو سپاہ
 مقابل چھ لشکر تین بڑ کسار
 وولن ساز، خوئی گیس ہر دچشم

لہ یہ شار آو اکر مسودہ پیٹھ تھنہ۔ چھاپ چھنہ سپدست۔

گولڈن سنجت بربختگ مرداں کمر
 دہستہ گئے ز کوہ سوبے ماواں سپاہ
 کوڑن مالک اشتر کن خطاب
 ز گرداں سو یہ فوج ساحل دیار
 شکستہ کرکھ سارپے بال و برز
 دماں دڑا و ہستہ گوہر بالابے دوش
 کوڑن جنگ با ساجلائی کر وہ
 کرن خون جاری چو آب روان
 شفق گول سپن رو بہ چرخ برپن
 بشور آے ہر سو تھے مرد جنگ
 بہ مازندران رستم کر بڑ کور
 سہ ہاتھ روٹکے گئے ز ماواں ژلان
 ژلان گئے چو آہو بالا ز پست
 کرن جنگ بر نہر درمی یا کسار
 گر دھن سرنگوں قائمہ کے ز شیر
 تہ تر پہ شتہ کرکھ مار قاہکو سوار
 پر اکشہ شور پد سہ سچو
 سیسہ گو ہمہ دامن آسمان

گولڈن جلد لشکر جہاںچ نمبر
 نے ہمیں دم گولڈن سوبے درمی سپاہ
 رواں شیر جبار نے با شتاب
 ز کرکھ اے دلاور ہتھن اکھ ہزار
 بصحرار کھکھ سر زیر گور
 ہم اندر زماں مالک تیز ہوش
 ز درمی کھستہ گو بہ بالابے کوہ
 ز لشکر تھے مشرک و مؤمنان
 سپین تر ز خون دلیراں زہن
 کرکھ سوار ز خون ہے خار جنگ
 بجوہ ز تھتے ماکن جنگ کور
 اکے خلد مارن ز ہتھ پہلوان
 نو بجوہ ساحلی پہلوانو شکست
 بد پکر طرف حیدر نامدار
 نہنگن تہ کاڈن کرن اُسو سیر
 ز تیر رواں اُسو پاؤن شکار
 در آب رواں غرق درمی یا سپینو
 تہ میلہ گو یہ یوقوت زخشان بہان

لہ پشار اوس ترتیب دہلختہ پیس جاچ چھیومت۔ وں آو بر فحل جا لیکھنہ۔

ہے آئے ڈیرس سراسر سپاہ
 ز مردان اسلام اکھ ہمتہ دلیر
 تھو کہ بزل آب داراہ سوار
 بیٹے کھوت یہ طودوس فیروز باغ
 ہمہ جنگ جویاں دو ہمتہ گئے زخاں
 ہنہ شور و دھواں از سواراں دوسو
 ہم اندر زماں دو ہمتہ سپہدار دین
 کورن حکم تا مالک نامور
 در کھ مالکس نصف لشکر شتاب
 وگر بار از کوہ سا جل سپاہ
 سپاہ یک قسم مالک کورن جل
 کڑکھ تنگ سا جل سپاہن زمین
 دگن بوکھ مالک بگورن گراں
 کہ از جنگ مالک سپہنرم ستوہ
 پتہ کوکھ سے مالک شیر برز
 لہ سراسر کورن از کوہستان سردار
 تہ پراکتہ گئے تم بر افسار کوہ
 ز دیگر طرف حیدر نامدار

کڑکھ خمدون و خباب، آرا سنگاہ
 مقرر کڑکھ بر طلاق چو شیر
 کہ دشمن بہ شب ما کھن برکتار
 دھمتہ پیرہن کوسیاہ بوم زارغ
 بجیش سپاہ آئے از رے آب
 اکھ کھ کورن درو یا بیہمتہ کورن کوہ
 دھن ساز جوشن پیہ جنگ و کین
 بجوہ از پیہ جنگ چورن کھنر
 دوم نصف کھو دگھ مقابل بہ آب
 غیر ہذا سے از قبلا در دشت گاہ
 پیہ جنگ سارن سپہنمر گراں
 اکھ دیر شمشیر از خشم و دین
 کورن کوفہ منیر ما یہ سران
 ہنر ہمتہ کھنن زلی ببالا ب کوہ
 دگن بوکھ از ضرب فولاد گورن
 نہ دیت کھ بہشت و بیابان قرار
 پریشاں سپہن در بیابان و کوہ
 ہمتہن آو لشکر برک یا کھنر

لہ تہ - پیرن شارن ہنر ترتیب آئے اکھ مسودہ مطابقت شیرنہ

ہنکے شاہِ ستریا لہ پنے کوزہ شور
 برہتہ بے دُون تپہ از قعر آب
 زماں کو ز نوک نیستان سیاہ
 ز خون آب سورے چو خواب گو
 تہ میلہ در پس سنگ کو آفتاب
 بنا گہ بہ درمیاسپن از دحام
 چنابن دُون یارن ، از روی آب
 چھتے مالشکر شاہ فیروز شاہ
 خبر بر وقنہ سے کر پڑ تبسلس پیش
 بہ شادی بملکھ سخت جوش و خروش
 بہ درمیاسہ فیروز عالی خشم
 وچھن پر زہ دُون بروشن دلی
 کرن قابین ستوئے جنگ ادس
 کرن شاہ ستریا لہ سے ستو جنگ
 ز حصہ تباہ گئے ز صلح اریان
 اکتھ کینو مقابل تمن لوک ز بخت
 نژدین نہ صفہ شکر بہ درمیاسہ آب
 بیس نہ صفہ سے حیدر بو تر آب
 بشمشیر کیں شاہ فیروز بخت
 سپاہن دُون دھرم لاکو ز دُون

دین تپہ بری بری بعد دست دور
 ہرن نار او سکھ چو پراس عقاب
 سپن نور کم از رومخ ہر و ماہ
 زہنس ز گرداب سلاب گو
 عقیق یتن گو سے یو قوت تاب
 ز لشکر سپن پڑ سے درمیاسہ تمام
 نوے لشکر و اثر با صد شتاب
 بہ امداد ما آو ہمتہ ہم سپاہ
 کر گڑھکھ یتن ز ہمتہ فوج امداد خیش
 ز آواز نقشاہ کر گڑھکھ گوش
 وچھن بر لب آب دہرینج علم
 شہنشاہ مردان ، علی دلی
 گوشت دامن از خون گل رنگ اس
 برہتہ بو دُون قہر ہستین خدنگ
 کجکھ تیز شمشیر ما از میان
 بہ درمیاسہ جہاندار فیروز بخت
 بہ نیز تمن کر گڑھ آتش کباب
 دُون نار سے سپن او سکھ دراب
 کرن بوکھ ابس اثر لختہ لخت
 سراسر کر گڑھ اب سے رنگ خون

کړو بیکلم حمله پېچون پلنگ
 ز دوی یا سپاهین کړو سخت لار
 بېخېس پیچ رښکې حیدر نامدار
 په کتله یا مېتن وژد د رگوش فوج
 کور که زور ناوون چو باد دمان
 کور که جنگ محکم دران تنگ جال
 تنه کور که صلصا لین قتل عام
 گریزان ز دوی یا سپهرو تم سپاه
 کرن بو که فیروز شاه لار لار
 وچېخته آتس بو تر اوس اسن
 وچېن یام سووے لشکر شور سخت
 ژپن دد الفکار فروزان پچنگ
 سپاهان قاتو تمبس روبرو
 پس و پیش حیدر سپهرو همگروه
 سپن بجاری از کشته کاس تیوت خون
 اکهار و دنی زنده اندر زمان
 بر فستار کنه پهلوان د سپاه
 زه که نالو گردن تمبس پالینگ
 کور که در زمان بته تس پا و دست
 و چېن دود حیدر تپند و شاخ و بال

کړو آب دوی یا چو خو لاله رنگ
 که میخه چار و انیکه لکن برکنار
 ژمیکه مے بیک حمله دد الفکار
 کور که تپرو تر کش چو دوی یا بروج
 به صد زور کنه پیش صلصا لیان
 کور که نیکه صلصا لیانی د جال
 سپن خیر سریان سوار قام
 به خورشکی رتمو سار پے رښکې راه
 بقصد زور کهار حیدر انیکه برکنار
 و چېن یام سریان سنده بو که کھن
 بېخېس پیچ او نیکه ساز و سامان وخت
 دمان او گورس پیچن چو پلنگ
 او نیکه حمله از هر طرف سه بسو
 کرن کشته در دشت، مادان و کوه
 چو جیخون سه مادان سپن لاله کون
 ز شمشیر حیدر ز صلصا لیان
 سراز سریان لشکر پناه
 کور که بته بازو بے جنگی پلنگ
 به خاری کشا نیو که چو فیل مت
 سراز دوی چو کھن بزیب و جمال

دھوپن تہ پین ناو ون اے جوان
 گھاں پی گڑھن چھم تے، اے شیر ز
 ویکن خبر چھمہ کیشا چھی تے ناو
 کوڑس توہ ستریا لہ پنے افسہ پن
 بچھس پور مصلال ستریاں نام
 زوالاں ہے تاہ قسام الرقوم
 تے اکھ ہنہ برادر چھ بس زور مند
 بچھس تے چھنے کائسہ تے پیچھ بھال
 ہنہ زن تے پیچھ تراوہ کھکھ ہنہ کند
 ہنہ مینون خود رشید از تیر کو
 جنابن دوپس پھیر از دین خیش
 خود اوئد کار زہین و زمان
 دوپس توہ ستریا لہ پنے اے دلیر
 چھنے مالک سندے سہ ہرگز پسر
 نے چھس ز مادر پدرا زامتن
 بآتش پرستی چھ شان کے
 تہ دوپ سرورن مالکس ستوراز
 یہ ستریاں مردا چھ بوڈ بہلولان
 تے چھم مصلحتہ ہی پون از ستر
 یہ سوزن تہ خودش پاٹھو پیش پدرا

نکلس پیچھ تے چھی افسر خردان
 تے مصلال اسی گرائی پدرا
 تے ہنہ کس نیچو چھس اپ توڑن تا
 تہ چھکھ باخرد مرد سالار دین
 سپہدار قسام تہ سالار قسام
 چھ تاہیاسے نام اوران محجوم
 تے زور کو اکھ ارس پیچھ بند
 چھنے کائسہ طاقہ تے پیچھ بھال
 ز چرخ بریں زائہ تر گڑھ مانہ بند
 تے پیچھ از بہ اندیش بس خیر کو
 بسلام واپماں ز اہن خیش
 دیسی عاٹش و عشرت تے درد و جہاں
 تہ کر مینون طاقہ چھ مالس بغیر
 پھرت یس اکھ سہ ز محکم پدرا
 بہ میچھ نووہس نارہے کن نمین
 تہ بہ تہ چھس نمین نارہے ہچونے
 تہ ون مصلحتہ کیشا چھنے اے رزم
 خرد مشد ہمشیار دل ، نو جوان
 کون تہ یہ کیشہ کشید از تیغ تیز
 یہ رواد مالس وئے سدر

کہ شاید سہ صلصال بیداد شوم
 یہ پانچہ ونس سرسرخ حال جنگ
 یہ تریال یودوے بے مارن بے تیغ
 سہ صلصال گنڈہ کپنہ سے پیچھ کر
 دو پٹس تا لکھن، اے شہہ روز ساز
 سپہز گشتہ دہ ساس مرد سپاہ
 خبر آتھ روخس پیچھ سہ صلصال شاہ
 اڈیں کپنہ صلصال پچھ روز نے
 دو پٹس شاہ مردانہ نے یود سپاہ
 اگر کوہر تا کوہ لشکر اُنی
 بے تیغ دُمر گشتہ سرما کر رکھ
 بنیر و بے تائید یزداد خمہ دے
 کوڑن محکم تریالہ سے دست پے
 کوڑنک در دم آزاد تریال شاہ
 گراں باہ اکھ خلعتا زر نگار
 لہ کوڑس مرحمت شاہ اسلام نے
 لہ دو پٹن تسن پڑ گڑھ خوش بنزدید
 سپہا شاد سہ یال خمہ رسد کو

لہ آئینک دویم مصر چھ پیچھ پٹھو ترع
 لہ تھیمہ شادک چھ اکے مصر چھاپ۔ دویم مصر او اکہ قلمی مسودہ پیچھ نقن کرینہ۔
 سپہا شادی کر تھو شہہ قائم نے

بیستہ کتو سو شکر ز تاجل کردہ
 دلیران اسلام اُسکھ دوان
 کٹرکھ لار تم نے ببالا بے کوہ
 لے کوڑکھ بڑ سیر کوہ خسار ادرنگ
 دیکھ مؤمنن پیچھ بڑتھ سنگلاخ
 بڑتھ از قہر تم دوان بے حجب
 ز اسلامیاں گئے سیٹھا دردمند
 تے میلہ ماکنن وچھ زما داس سہ جوش
 روپن شاہ طہاس شورپہ راے
 ہئے چرہ ہے تل تمس دل سپن
 کرس ماکنن کڑیکھ از قہر گرم
 چھہ زور و قوتھ ، توانا و کین
 چھہ کینہہ ہنر کڈ بہ ماڈاں سو نونو
 بمادان کرن مرد جنگی چھ جنگ
 بدل چھہ خیانا ژئے کوشن گوشت
 دوپس توہ طہاسہ نے از حصار
 حصارس پیٹھن کائنبہ چھہ دست
 لے مکہ دستہ بایں چھہ بادستگاہ

ز ماڈاں ژلن گئیہ بہ مامون و کوہ
 پتے باکھ لارن بہ تپرو کھان
 سپنوتنگ گردان ساجل کردہ
 دیکھ مؤمنن پیچھ بڑتھ خار سنگ
 پیون بڑ نہیں بے چو کوہ فراخ
 سو آواز بوڑتھ گزہن گوش کر
 لشکرکھ ضرب، مجروح گئے مستند
 کوارن سپ حال سپاہاں بکوش
 سپن خیر بڑ مرد جنگ از مے
 خبر چھہ چوں ترسہ در گل سپن
 بکوہ کوت کالا بہکھ ہچو عزم
 نہر نیر ایدر بہ ماڈان کین
 گوشت چھکھ ژ عابز دوان دور کتو
 بہکھ ژور وہ فی کوت کالا بستگ
 کہ اتر حصارے چھہ بٹندی گوشت
 اگر رو بے عالم بڑکھ از سوار
 تہ ہے چھوشتابی چھہ اسو بادنگ
 چھہ بے غم حصارس اندر در پناہ

لے یتیمہ شاک چھہ اکے مصر چھاپ۔ امیک ددیم مصر او اگر قلمی مسودہ پیٹھ نقل
 کرن لے امیک گہ دینک مصر چھہ اکس مسودس پیچھ پیچھ پاٹھو، مکرستہ پاٹھن چھہ بادستگاہ
 یا حجر = کتو ۲۷ کر = زدی

توہی چھوہ پستی گیتو بے وقار
 پیوستگ توہی پانہ از کارزار
 ژرلو توہی ازین ملک یکبارگی
 چھوہ اسو شاد و خرم بکوہ جھار
 درنگی چھوہ کرمان در کارزار
 تر آوختہ تر چھوہ بر سر سنگلاخ
 بزندان کہ مو گرفتار و بند
 ز سختی ژرلو نپری حق مرغ جان
 بسختی بنویس اندر مزار
 گزہ صوبہ در قلعہ بول و براز
 کھیو پانہ دانی اکہ اکس استخان
 سواران اسلام ساری گروہ
 شبانگہ کوڑکھ ناز، آرام و غاب

چھوہ اسو تھڑا رہے پیٹھ بکوہ جھار
 پہو اسو نخوش اندرین کوہسار
 دودہ اکہ بنویستہ بہ آوارگی
 پیوستگ پانے ژرلو زین دیار
 دوپس مالکن یور، آیشہریار
 چھوہ سبزار، عشرت تہ ناداں فراخ
 پھٹے پائٹو بر کوہ خارا و سنگ
 دزو تریشہ با پختہ، دودہ حقو قحطان
 پیے غلبہ در قلعہ نیرلو دھار
 دمو نہ نیر نیر نہ کینہہ تر باز
 گزہ ہو بند از تنگی یہ آب نان
 یہ یا مکتہ دوپن تام بدن دودہ ز کوہ
 سو یہ خیمہ گاہ زلے ساری شتاب

سریالین بیان بوڑکھ شہنشاہ قام صلصا لہ

ناری نار گزہ دھن

ژرلن کو پکن دوت در شہر قام
 پکن دوت سریال پشت سپاہ
 جگر ختہ امت خلیہ روان
 ز غم گوشتن چھوہ گل زعفران

بیتھہ کسوہ سریال سالار قام
 خبر و آژ نزدیک صلعتال شاہ
 کئے زون پکن آو سے پہلوان
 لہ امس رنگ رواوس چوں ارغوان

لہ یہ شار چھوہ چھاپ سپد مت۔ یہ آو مسودہ پیٹھ نقل، کوہ نہ۔

نہ چھس سہو لشکر نہ سامانِ رخت
 بز خنجر اُدبار گوشت اُسپر
 تیریلہ بوزِ صلصالہ نے این خنجر
 دوہن تے مئے ون اے سو تو دہ پسر
 نہ دن کن زونے کیاز چھکوتہ بپاہ
 گوہ دہ کوڑ سپہ ستریاں نے آفرین
 بہ عالم کوڑم جنگ ایشہریار
 و جھم جنگ شیراں بہ خوشکی بہ آب
 تیس سہو کیٹنہ پرد از ہرمان
 بہ آسہ بوزمت از علی بو ز جنگ
 تیس حیدرس ہنیوہ دلاور سوار
 بہ پڑھ اے جہاندار فیرو جنگ
 ز دہو یا پین گے بہ وار ان حصار
 بروز دوڑم یام گھوٹ آفتاب
 ہنچہ دوہن کوڑ تین سہو جنگ
 اے پیٹھ کوڑو سخت جنگس قتاب
 پس اٹکا ہستہ یال باحد خشم
 بلشک ملکن شور و شد، گپرو دار
 پیچیدہ ہر طرف دشمنو گیر کوڑ
 سرانجام کریم سہو بال بشہ

نہ چھس تاج شاہی نہ کوس و نہ تخت
 ز شرم و خجالت ز خود میثر نفیر
 اوٹن ناد دتھ سے رگرا می پسر
 ز دشمن بنوتھ اوے کیہاہ سر پسر
 پر اکندر گوشت بہ تنہا بہ راہ
 کہ اے بادشاہ زمان و زہن
 و جھم نے چو حیدر مئے کانہہ نامدار
 مقابل چھنے کانہہ تہ با بو تر آب
 تہو دوپہس اے شاہ روشن ان
 تہ زیادے سہ و جھم شیر و پنگ
 چھنے کانہہ تہ و جھمت دہن روزگار
 دو کیہاہ پیٹھ کوڑ تیس سہو جنگ
 مژر ناو تہر سر رخت و باد
 گھش لشکا آپہ از روے آب
 پینہ کینو سپٹھاسا بہ کوڑ بیدنگ
 کر کہ جتہ ساری گذر گاہ آب
 ستاد سپن ناو اندر بہ دم
 سرانجام کو سخت دشوار کار
 چو فواد لوکم سپٹھایوہ دور
 بز خنجر کوڑ ہس سپٹھاستمہ

گرفتار کورہیں بھڑو زار
 مئے سپیختہ کورن غار تھا بے شمار
 خدایا صی دژن مئے بجو دو کرم
 دتن خلعت و حساب با تاج زر
 یہ سوزے سطا کور تھی از خروش دلی
 ورنہ کیا ہنس شکہ احسان سپاس
 مئے جوش خصلت اے کھوت، چشم
 بہ سربال لاپن مئے کرتیختہ سخت
 یہ کیختہ مہوہ کلاما کرن چھکھ مئے نش
 مئے وڈ وڈی مہنڈ کھیچتہ تمام
 مئے نش لٹ لٹ کھ دراکھ پا زار مئے
 کر تہ گشتہ، بوز باد ساری سپاہ
 ز حبیدر وڈن چھکھ مئے نش تہ چاٹھ
 سزاوار این کپنہ جوئی بہ چھس
 مئے اٹھ کپنہ مئے پیچھ گڈن چھم کمر
 پنن ہاوتس مئے رمل زور دست
 مہشس سربسر خا و رک کارزار
 دو پسن قور سربالین، اے تاجدار
 زپن سربسر پایہ یہ تخت چون
 ہشتک آہنہ کھ عالم کر پادشاہ

مئے امید روزیم نہ از روزگار
 مئے پیچھ تھی کورن رحم انصاف غار
 پیچہ پزور کپنہ جواں مرد، عالی ہم
 عجائب گرا، درغہ زپن کمر
 بلا شکھ چھ رت شاہ مردان علی
 یہ کور تھی مگر اے پیر چون پاس
 ز کپنہ کھوتس خون اندر د چشم
 دوپن تیس بہ اس بد سیر شور سخت
 ز تار پین دشمن وڈن چھکھ مئے نش
 یون نش چھم یون بوز تہ کلام
 بوز ب لہختہ آکھ دستار مئے
 وڈن چھکھ تہند در مئے در بار گاہ
 بنیو مت تہند چھکھ کپنہ پا پڑاٹھ
 تیس مئے رمل دو ذی مقابل بہ چھس
 رطن تہند مئے حیدر نامور
 تہند پختہ کنن گور مئے شیر مست
 پریشان کون سا جاک شہر یار
 جہانس ز چھکھ شاہ فو ماں گدار
 فلاک اسونے سایہ بہ سخت چون
 زپن وڈماں پڑ کر کھ از سپاہ

مہ کر باغلی گرم بازار جنگ
 بیٹے نیر جنگس سہ حیدر سوار
 اگرچہ نہ چھکھ شاہ فیروز جنگ
 یہ کینترھائے وچھ تہن زور جنگ
 قسم چھس کرن از مرو حبان شاہ
 کھوڑ سہ نہ کینترھ تہن لے پر
 برمدی بڑ کورنس گرفتار و بند
 گرفتار کورنس برمدی تہمی
 و لہجہ خلعت و اسپ و سامان ساز
 نہ وڈن نم مے کینترھ از نہ و ناسزا
 کورنس نیک پیمو تہن پیمو تہن
 دوپس توہ صلصالن اسے یاد کوے
 تہمے کڑنے نہ غشش تہم از خوش دلی
 تہمیشا نہ شمشیر تہم پوس داب
 تہمیس آسہ وڈن رزہ مینوئے بجان
 اگر زہد و ویکھ نہ، اے بد سیر
 ہئے مؤدو، پیم گشتہ گئے از سپاہ
 ہیکھ سارہ پے کپن گردن کشان
 دوپن تام گودر زہے، اے پسر
 برادر تہن پانہ پے سہ تو گویو

نہ یورے مہ گزھ در دہان نہنگ
 ہما دہان تہمیس سہ تو کس آنہ بار
 تہمے چھ قوت فیل، زور پلنگ
 کرن نہ تہ زہانہ فیل، شیر و پلنگ
 مے کڑ سہ کینترھ عا جزی اکھ ذرا
 وچھ زور تہ مردی تہن اندر
 بھد خہ لہجہ دژ تہم خلاصی زہد
 رہا کورنس از بند از مردی
 تہمے تہن سوزنس دار پانہ بنار
 بہ صد دل دہی دار کورنس رہا
 زہ کینترھ پین سپنہ بے بہ تہ کر
 چھکن اے کینترھ چھکھ تہن آہ چوے
 تہمے مردی از سپے پڑ دلی
 زہا تہمے تہم تہمے کوس خہ دن تہ خاب
 مگر یورہ کن فکر آسہ وچھان
 پے پوس مینوئے تہم تہمیس سر سر
 تہمیں سارہ پے تہم تہمیس داد خاہ
 دیکھ در دم تیغ، گوہ زہ گران
 تہ کر بستہ اکھ کینترھ پیمو کمر
 گزہ ہو جنگ تہم پیمو چو فیلان و دیو

ز لشکر نیو ستر پنجبہ ہزار
 شکر تو ہو کہہ ڈیو جنگ سے پیچہ سپاہ
 اکھا اوس از نامدار ان قام
 بزور و بسر پنجہ بو چوں پلنگ
 سہٹھا اوس مشہور در شہر قام
 بقوختہ دلیرا، شہر بو شیر گیر
 دویس شاہ صلصالن اے شیر زاد
 دلیر زمان چھکھ بسر پنجہ شیر
 ز گو درز ہے ستر کرشہ با سپاہ
 مقرر بہ گو درز پنجبہ ہزار
 سپہدار گو درزن از خشم و تاب
 گرہو ناون اندر بہ ساحل دیار
 بہ پائے پتے واتہ موفاغہ
 دلیرا، ہمنرمند گور آب نام
 بردی چو فیل دماں، چوں ہنگ
 بردائی بو سہٹھانیک نام
 چو رستم سہ بو در جہاں بے نظیر
 مے چھم چون در جنگ بوڈ اعتماد
 چو فیل دماں چھکھ ہز برو دلیر
 ترے روئے چھنے کائسہ اس دستگاہ
 تہ بیہ گو سہ گور آب خنجر گزار
 کوڈن فوج و لشکر بر رویا بے آب

ژن گئے بہ درویا پر از خشم و کین

ہے ناظرین پر از قہر و کین

طہاس شاہ بہ حضرت علی یس در میان نامہ پیام

بہ جمشید شاہ رہا کرختہ حضرت علی یس نش و اتناوند، یمن
 بیٹھہ کینو سہ حیدر بہ واران حصا
 تھوختہ اوس لشکر بر رویا کینار
 سپہو عابجز اس لشکر نامدار
 دس منز مے چھم مصلحتہ پی پوان
 سپہو تنگ مردان جنگ از ماس
 سہٹھا کال اسہ گو درپن تنگ ناس

سہ پیہ لشکر ہمسختہ دُریں مرز بوم
 گزہ ہوتشک اُسو اُنڈرین کارڈا
 ہمسختس خیشس گہ ڈی انتقام
 کہ تار و ز صلعتا لیسے یادگار
 پیہیم سوزنے قاصد ہمسختہ پیام
 پیرزیرا کرسی دین و ایمان میون
 مقرر کروں اکھ زوٹا از سپاہ
 کرین راجھو در حصن و اُراں جھار
 بہ دُراں گزہن پیش طہاس شاہ
 یہ طہاس در حصن و اُراں جھار
 چھ کینہہ آہن قاصد بوڑا آب
 ز بالا تمن سنگ بار اں کُرن
 ہنچے کشتہ گے پانڑھ رتم نامور
 ز تیمار دل گوس اندوہ گین
 ز طہاس دوختہ از سہ کوہسار
 ہمسختن اوس پانغام کینہہ در بہان
 لوڈن در زماں تیر اُنڈر کمان
 کوڈن قاصد س پارہ پارہ جگہ
 گوٹت سفہتس تیر بہستین چگہ
 فرستادے واتساؤن زیان

مبادا کہ بیداد صلعتاں شوم
 اگر داتہ ہمسختہ لشکر دیوسار
 چھ بیہتر اسی یور لارو بہ قام
 کرو قاتے جابجا تار و مار
 گہ ڈی نزد طہاس شور پید نام
 اگر بوڑے پیشہ ایمان میون
 اگر بوڑے تی سہ طہاس شاہ
 ز سر لشکر اں تھاوون اکھ نامدار
 کوڈن حکم یم پانڑھ زوڈی از سپاہ
 پچن تیز گے قاصد نامدار
 خبر کر کھتس اے شہہ خشک و آب
 کوڈن حکم وختہ بشد سارن کُرن
 کوڈن کھ سنگ بار اں تمن پیچھ بسر
 تہ بوڑھ سپن شاہ مردان مسدین
 سیوم روز اکھ قاصد ہوشیار
 سو پیہ لشکر مؤمنان گوڈوان
 ہنچے سعد و قاصد کوچھ پوان
 اکے کش کوڈن تیر سپنس دوپر
 دین زھرٹ پتھر پیو سہ در رہگذر
 جنابن دوپس چچھ کروں گوڈیہ جان

کوڑھتے بہ فرستاد کوڑھتن تباہ
 دوپس سعدن او ستم سے پڑنوں چکر
 نہ ہنکھ مارو تھن پانٹروے یار پیش
 ییلے کو فرستاد سے نریر کال
 دویم قاصد اتم کو ڈن از فدا
 سے او ستم فرستاد کوڑمت روان
 سے قاصت تیلے دراو از حکم شاہ
 چکر پار کوڑمت تہمس بو نہ تہر
 پریشان سپن دل تہمس در زمان
 دو پو کو کو تمہ ہے مارن اپ شیر زاد
 چھنہ کینہہ یہ اہین گردن کشان
 دروہ سپاہین اگر آسہ جنگ
 فریستہ سے آسہ یو دوے گمناہ
 ہمے نامداران بعقل و ہنس
 دوپس بو تر آہن چھ پوز اپ جواب
 نشان سپن ابتدا از گمناہ
 گمہ ڈنی پانٹرھ ڈنی قاصد نامدار
 تمن پیچھ سے ظالم سپن تیز چنگ
 ہم اکوئ نہ دن کیاہ چھ پاغام شاہ
 دوپس قاصد ن اے خوداوند ہوش

ہمے قاصدس او سپن کینہہ گمناہ
 تمہو مارو متو سانی برتنہ نامور
 سے از کینہہ کوڑتس اکس سپن ریش
 سپن شاہ طہاس آشفہ حال
 نر آنم خبر از فرستاد باز
 سے گمہ آونے کیاہ سپن تس وکان
 دوچھن مورمت تمہو سے قاصد براہ
 سپن حال ڈپشہ سے عبرت پندپر
 کرپن کرکچھ برشکر مؤہمان
 فرستاد چھنہ کاٹبہ کوڑمت بباد
 کرون مار قاصد بہ تیغ و سنان
 چھ قاصد یکن درشتاب و درنگ
 چھنہ قاصدس کاٹبہ کران بند راہ
 ز پالاں کڈن زاہ پیچھے کین خر
 فرستاد مارن چھنہ کینہہ صواب
 بہ تہر ملاست سے طہاس شاہ
 سوزم پیش طہاس بہ روزگار
 کرپن کشتہ از قبر باران سنگ
 کھنچہ کھنچہ گرس پیچھ چھماجل سپاہ
 ونے بوز پاغام تے عھا و گوش

وَن چھہ رتھتہ پٹھو طہاس شاہ
 مے کینہہ ادس نئے کینہہ از بوڑا ب
 کوڑم جنگ با شاہ خاور زمین
 تہ میلہ آے جنگس مے پیچھہ تم سمجھتہ
 رتمو اورہ کوڑ جنگ مردانہ وار
 ہکے پانہ روڈس نہ جنگس اندر
 سہ خاور پریشان کر تھتہ خاص وعام
 ژٹے بوڑھتہ میلہ ماجرایہ تمام
 ز خاور زمین مے پیچھن کینہہ خواہ
 کوڑ تھتہ مٹا نئے کینہہ پیچھہ کمر
 پریشان کوڑ تھتہ تاج تے تخت مینون
 روٹھتہ مینون کشور ہمہ زیر پاسے
 نہ حقوڑھتہ بجا مینون بنگاہ درخت
 ز خاور کوڑ تھتہ تابہ سا جل زمین
 تھتہ دہ ہزار از سپاہان تمام
 کھوڑ کھنہ ثناء از قہر صلصال شاہ
 ز گردنفران اں چھنہ کا نہ تہ مرد
 چھہ کہ چون طاقتھتہ تہ قدر و مجال
 بہ عالم تہمس مٹوہ اکھا زاد نے
 نون پہلوان تہلجھہ چوں ز باب

اگر مے کوڑم ملک خاور تباہ
 ز جمشید اوسم گوشت دل کباب
 مقابلہ نجم پانہ لشکر بکین
 بہ ماروڑ ہیکھ صبر کر تھن نہمجتہ
 کوڑ کھ یورہ پھیر تھتہ تمن تار و مار
 سپاہوڑ تھنکھ مار تھن سر بسر
 بہ سا جل زمین آس با احتشام
 کوڑ تھتہ پانہ خاب و نحوہ دن حرام
 بہ سا جل زمین واپس اوڑھتہ سپاہ
 بہ تہراج سا جل دتھتہ مر بسر
 ز ادبار نالاں کوڑ تھتہ تخت مینون
 کر تھتہ کشتہ کم مرد جنگ آزماے
 نہ ایوان و کیواں نہ تاج و نہ تخت
 جہاننا پر از قہر بنیاد کین
 اکھا زہد حقوڑ تھنہ ہر پیام
 سہ ما آید اٹھ کینہہ پیچھہ سپاہ
 مقابلہ صلصال اندر نیمہ مرد
 مقابلہ لکھہ ژرے بہ صلصال ال
 تہمتن برابر تہمس آو نے
 نئے پتھ کتن چوڑ مرعس عقاب

اگر چه بگفتند نہ گزشتہ سرگراے
 اگر چھکھ خرد مشہد تیلہ ہوش کر
 اے کہنہ چھ دانا کرن برونہہ خذر
 ز طوفاں چھ بیہتر کرن برونہہ ہوش
 پنن کلہ پچا او اے نامدار
 سہ صلصال واتی زماں در زمان
 یہ برونہہ شہنشاہ دینن خواب
 دپس چھ ورنن حیدر نامدار
 ہمے چانہ بہ خویہ اے بد لگام
 ان کو نہ چھکھ سہ بھدرمان من
 بہہمتہ ڈور چھکھ ہچو عنقا بہ قاف
 دون دور چھکھ آوا ہچو بوم
 تر بون وس ازپس کوہ خاراوشنگ
 مہ تھاون تر شکر درون حصار
 اے زالہ نشہ سر تر آزاد کر
 خورہ ایس پرستش تر کر سال و ماہ
 اگر دن تر بوز کھنہ ورنہ میون پیشہ
 تر چھکھنہ سزاوار حباہ و جلال
 کدھتہ عالمس منز کر کھتہ خار و زار
 سہ صلصالہ سہ چھکھ تھکن زور و فر

تر تھنہ خار سنگن وڈاوتھہ ز جاے
 یہ کھتہ ورنہ کینس میانی در گوش کر
 گزشتہ ماہ پڑتہ آبس اندر بسر
 چھ کیشاہ سو دیکھ کوہ پڑتہ تابکوش
 پنن فوج ہمتہ ڈل ز ساء حل دیار
 کرئی قہل سارن دینی نہ امان
 وونن قائمہدس کن بہ تھدی و تاب
 بیہکھ کوٹ کالا تر اندر حصار
 خرابی سپو در ہمہ شہر قسام
 دلن چھکھ تر از عہد و بیمان من
 حصار اس اندر چھکھ دون دور لاف
 خرابی کر کھتہ در ہمہ مسر بوم
 گزشتہ تنگ روز پنہ کینہ نام و تنگ
 چھ زندانہ کھتہ تر سمیت اپس کوہار
 ز اسلام روشن دل آباد کر
 بہ ساء حل تر روز کھ بدستور شاہ
 کر کھتہ قادر خاس اندر پائے بند
 کپس پایہ چھکھ شاہ وارثون خصال
 پتو ہچو سنگ مار کھتہ از ذوالفقار
 پنن روز بد چھتہ تر اندر نظر

مے صلصال کس مرد طہماس شوم
 مے ستین پہمے نیک تہ بوڈ پہلوان
 اگر کوہ فولاد آئن ہو جو م
 مے چم بے کورمت کمر با سپاہ
 ہمیں دم کڈن شاہ خاوردیاد
 کرم جیلہ آزاد مے مر زبان
 اگر زن زنے اسی خرد رہنما
 بڑھادن اکھا نامور از سپاہ
 کڑی گیر اندو اندر کڑی سخت تنگ
 لے مر کہ ہونے سیدو پاٹھو اندر جھار
 رواں قابعدن سر کوٹن بر فراز
 ییلے بوز شاہن کلام درشت
 دوپن تنس و زپرس کہ اے ہوشیار
 بلا شکہ یہ وون تنو سراسر کڑی
 دوپس دالم بقن تور ایشہ ہیار
 یہ دشمن مہ زائن تہ اعجز زو بون
 زنے تھو ورتھن یہ زندانس اندر اسپر
 خیال اس اندر کیا ہنیم تم زو بوم
 سہ دہ اسی تہن یاتما می جہان
 برابر مے نش چھے سہ فولاد و موم
 کزنہن چھم پیہ جنگ صلصال شاہ
 زبشہ گراں یود زنے چھے زو بکار
 مے نش و اتناون چو سہ و روان
 یہ کینترھائے دوپسے تہ آنکھ بجائے
 پھر سو کرے بستہ زنے روے و راہ
 بنی عمرہ سیدو پاٹھو زندان تنگ
 کزنہکھ قحط سستین تہ موردار خار
 خراسر وون پیش طہماس باز
 کہ گویا کمر ذول سپہ نیرتھہ بپشت
 چھ شوریا متن شاہ دل دل سوار
 بہ خشم و غضب ملکس از سر پھری
 چھ کتھ کیتھہ زبٹھہ شاہ خاوردیاد
 ستمکار چھے دشمن پر ز خون
 اسی نش دزی فتنہ کے بکم تہ زپر

لے یہ شاہ چھ زبانی زبانی پیٹھہ کتھو تہ بوز مت
 تہ کھیکھ ہونے سیدو پاٹھو بازار پار
 تہ کھیکھ قحط سستین تہ اندر جھار

کرمون دور پانس نشن بد سگال
 ز دشمن چھ یتر دور روزن نکو
 اگر زن یہ لہ دسترس زانہ زبند
 ز چھن تر اوختہ از بند جمشید شوم
 کدس بند آزاد سوزن براہ
 کہ شاید اے کینہ نشہ روز پختہ
 یہ پیو مشورا پادشاہس پسند
 دوین قاصدس شاہ خاور زمین
 دپس چھ وٹن شاہ ساہل سپاہ
 کوہرم و مہ ذیہ جمشید ژئیے کن روان
 مہ کوہ جنگ و پیکار بل کل دراز
 گوشت جنگم چانے بچھس ہولناک
 سراسر دوتختہ شہر و آباد میون
 وں کر بس یے جنگ بیداد و کین
 مے آزاد کر، یختہ بو اراں جھار
 سہ قاصدہ یختن شاہ خاور زمین
 سراسر مہ طہماس سندے کلام
 چنابن و چھن یام جمشید شاہ
 دوین تس کر ایسرور ناجمہ
 کتھن چانین اندر چھنے کینہہ نوروغ

یہ در بند روزن چھ ژئیے کیت و بال
 سیٹھا فتنہ تکر، سیلہ بہن و برو
 کرئی اکہ دوسہ زال و ہرختہ ژئیے بند
 خرابی ارن امو درپس مرز بوم
 بنزدیک حیدر چھ یس کینہہ شاہ
 بیس ملکس اندر سہ گزہ فوج ہچتہ
 مژرت تھو شہنشاہ خاور زبند
 ژین سوتو پیش علی شاہ دین
 کوہختہ جنگ از بہر جمشید شاہ
 بستیز مہ کر دھہ ذیہ شاہ جہان
 ہنرمند یود وے ژ چھکھ اس باز
 یون بوڑے آبو تلو چھم مے شراکھ
 ہمہ ملک تے بوم و بونو یاد میون
 کدختہ بن وں لشکر ساہل زمین
 بسختی بکدختہ اندر روزگار
 یکن و دت پیش سپہدار دین
 دوین باسرفراز دلدل خرام
 کھوٹس خشم از حد ز کردار شاہ
 سراسر و چھم کجروی چاننی خمرے
 وٹن چھکھ ہمہ عہد و پیمان دروغ

سبھا آرموؤ مکھ مئے در گرم و سرد
 بڑھتھ اپر چھکھ تہے ز سرتا پاپے
 ازاں پس دوپن تہس فرستاد ہرے
 دپس اپرچی لہر کھینہ جہلستہ
 اگرچہ خلاصی گزہی وہہ فری کہین
 تہیہ کلمہ از لہل اپساں بیکھ
 زن شاہ جمشید والا تبار
 تہس سرتو پتہ یم چھ پوشید ہر
 گدین سارین اڈ بندہ داراں جہار
 ہشگر زن پمن کا رہنے دی نہ تن
 فرستاد نے یام وڈی تہس خبر
 سپاہ آئے ناؤن ہمہ پیش باز
 گزہن نرم چھنہ حیدر نامدار
 اگر تن ز شمشیر بے سر کریم

و جھم نے تہے ہٹیوہ خرفہ نادان مرد
 بلا شکھ تہ شو بکھ بڑندہاں سراے
 تہ دن شاہ طہماس بیداد رہے
 و سبھ طاقتہ کنزیکھ چھٹی چار بند
 دل و جان تہ رکھ مینوں اسلام و دین
 سلا متھ گزہکھ ییلہ مسلمان بیکھ
 خوالے کرون شوہر س باوقار
 سوژن پیش جمشید فرخندہ فر
 ارن پیش جمشید والا تبار
 کدکس مسخر از گہہ دز سداں شکن
 سپن شاہ طہماس پڑخوں جگہ
 دوپن گوم و شوار کار دراز
 بہر دم گزہن گرم بر کارزار
 پڑ از خوں مئے بالین و بستر کریم

دیس نہ زن شاہ جمشید زانہہ

پہوے واد جھم در میان سپاہ

حضرت علیؑ تہ جمشید شہس در میان گفتگو شہر مرغ پیچہ ط

لشکر و اتینو تہ قام آلہ قوم گزہنچ تیاری

بیچہ کنو ییلے شاہ دل دل سوار مرخص کوڑن قاصد شہر یار

دوپین شاہ جمشیدس لے شوز تخت
 در آخر اپنی زیور کذاب بوکھ
 ہمیشہ دغا ساز کج باز دراکھ
 بے نار اس قھووتھ تھے دل تے زبان
 گندمی یس اکھا ایڑے پیچھ کھر
 شیشین راستی سیتو زلف دراز
 نہ وچھ راستی سیتو کو سرو زریوٹھ
 ہائے پوز ایڑ چون سپنم مئے ویوڈ
 نہ چھی عہد برنیک و بد یا پیدار
 مئے سیتین کرٹھ کیتو از کذب عہد
 نیٹیر کینو دن بوکھ ہرتی ہرتی کلام
 دو پچھ چانہ خاطر گوئیڈم مئے کمر
 مئے سیتین کرٹھ داد او سکھ کرٹھان
 اکھ کھ کینو دن واد او سکھ مئے صاف
 یہ کیشٹھا مئے سیتین کو رٹھ تھے بتر
 مہر بادشاہن زبان و لو ولی
 دوپین یا علی کو ر بلا شکھ مئے بد
 مئے یوڈ ب تھے سیتین کو روم یا علی
 اگر زن نہ لاکھ مئے ہیو بد مقال
 نہ از مرحت یوڈ مئے کرہم نظر

نہ چھکھتہ سزاوار باتج و تخت
 توے پر نہ در بحر سلاب کوکھ
 ہجر کن توے نہ تباہ ساز دراکھ
 توے کوکھ یوقہ اندر جہان
 کرہس خار پننے ایڑ در بدر
 ہجر چھس پریشاں کرن فتنہ باز
 کرن پرتھ اکھاٹھ وچھتھ حسن میوٹھ
 نہ از کجروی زانہ نہ سپنکھ نہ سیو
 نہ براہ مہرو وفا استوار
 اندر کینو نہ بو زہر ظاہر شہد
 اندر کینو وہ تھن بے خیالات خام
 یہ کیشٹھا ووتھتی کو روم سر بسر
 پنگھ بوکھ از کینو مونہ کھسان
 بیٹھ کینو دن بوکھ ہدیان ولاف
 مکافات تہم کے ٹکھتھ سر بسر
 کرن عاجزی، اے دلاور علی
 پتو کوس شرمشہ از کار خمد
 نہ کرنیک مئے پیچھ بروشن دلی
 ادے میانہ کھوتہ کیاہ تھے چھ قدر
 تھے سیتو بنہ خاک تپرس مئے زر

جنابن دوپن رستی کر کلام
 دوپس بادشاہن کو روم نہ مئے سست
 یہ کیشترھا گوڈی عہد کورمت مئے چھم
 ییلے میون دشمن نہ کرہن ہلاک
 بلا شکہ بے اپاں آنے بلیقین
 آپرن دوپس بروشہ کو روتھ پی بیان
 نہ مئے نسبتھ نکوی مئے ارم بجائے
 ہئے میانہ کپنہ نہ مئے اے کپنہ خاہ
 ییلے گوڈنکے عہد کو نا درست
 دلس نزمے روڈسنہ چون اعتماد
 کہ تا وہ فی دبارے نہ پھٹکھنہ عہد
 کوڈن حکم جمشید در بند سخت
 دوپن شاہ فیروزس، اے ہوشمند
 بنا گاہہ اکھ کشتی از روڈبار
 کوڈن بوڈر ابن اکھا از سپاہ
 قاصد پکن گوڈری یا کہنار
 رتمو دوپ چھ اُسو مرد ساہل زپن
 ز شہر مضع پکن باشتاب
 رتمو دوپ گزھن از پیے کارزار
 ز درمی یا کھستھ گئے بہ خوشکی سپاہ

مسلمان سپن اے شہہ نیک نام
 نہ مئے سبتن مئے چھم عہد کورمت درست
 ہئے تھتھ پیھن وہ فی دل جان چھم
 کرکھ تن تہتر عرق در خون و خاک
 پذیرا کرے چون اسلام و دین
 اونٹھ نہ بجائے شہہ کجروان
 نہیر کلامی مئے از بند زندان نہ مئے پائے
 ز خاور اونٹھ ساہلس نزم سپاہ
 پتیم داد سورے سوخن بے سست
 کرکھ بستہ در بند وہ فی روز شاد
 کھوکھ یاد نہ مئے عہد و سوگند و جہد
 حوالہ کوڈن مئے بہ فیروز تخت
 بزنجیر کر پائے اُموشد کر نہ بند
 پکن وڈر بردامن کوہسار
 خبر ان ز کشتی چھ کم یم سپاہ
 کرپن کرکھ کم پھو بکشتی سوار
 ہمہ ٹوم مسلمان، سردان دین
 بحکم سپہدار دیں بوڈر آب
 بہ امداد مالک بہ واران حصار
 بنزدیک حیدر پکن گئے براہ

دوپچھ تمھو تھ ہے مدھاکو بہ دور
 اے شاہ دُنیادین
 تے نش دے رفہ حصہ سچھ آینا ما
 بنا گا ہ کوڑ واوے سچھ شور
 چپ وراس گئی ناو گرداں زباد
 ہے از بچھس لنگو ز حد کمال
 دوپچھ تمھو چھ یس دایرے آسمان
 یس عقل و ہوش آبہ آموزگار
 اے کس رنگہ سے پیچھ چھئے زانہ سپہر
 اگرچہ بہ درمی او لوگ زیادہ تریر
 ازاں پس دوئن لشکرے سر بسر
 لہ ہماں سعد وقاص فخر گزار
 رٹھ آئی طہاسن از خشم و کین
 خبر کیاہ چھئے تم تھاوری تو چھس کتے
 مسلمان چھ ساری ز برنا و پیر
 اکھانو مسلمان ز اجل سپاہ
 ز شہر بر صغ کچھ موئے یور
 اے پیچھ بہ درمی اسپن پر ز کین
 بہ درمی اسپن ناو اندر سوار
 بدرمی پر اکشد گئے اور یور
 بہ غمہ شکی اے لوہ نہ راہ مراد
 مہ پڑھ اے سپہدار کیاہ سون حال
 چھئے کا شہر ستمن سلامتھ پکان
 سہ کر ہوش از گردش روزگار
 اے نش گئے کینہ گاہے بہر
 کر و محمد وا تو سلامتھ بخیر
 ہلا مؤمنو کا نسبہ ما چھو خبہر
 تبس سبتو اکھ ماس مردان کار
 تہ بیہ کیشہ ز گردان خاور زمین
 دریں ملک تھاؤن وں یا مژو تے
 خبر کتھ جھارس اندر تم اسپر
 دوپس تمھو کہ اے شیر لشکر پناہ

لہ امہ کس دوپس بر صغس منز چھئے اکھ ماس "بہلہ" ز ماس "چھاپ" مسودس
 پیچھ چھئے اکھ ماس تی او لیکھنہ امہ علاوہ چھئے اتھ شارس منز سعد وقاص ہنز
 ذکر سعد وقاص چھئے گرفتار سہ چھئے برو نیہ زما کر نہ آمت۔

کہو ہا تھوود چھ توت واتہ نے زانہ عفا
 جھارا بہ مابین سائل و قام
 چھ نے تیتھ جھارا بزیر فلک
 بیستھ کتو دون شاہ قاسم خراج
 رچھن تھ قلایس چھ از بد گمان
 چھ تس سیتو سے پہلوانی کران
 چھ ساری اندر تھ قلایس تھے
 شہنشاہ طہاسن، اے دل کشاے
 گوہ ڈی جیم مے لارن بسویہ جھار
 تہ تدہر ون کینتھ برو شمنوان
 پیہ ماہ مچھن لشکرا بے حساب
 تہ یسید جنگ لوگ برنہ چھنے نہین
 درپ دشت مچھن تلن ضامخاہ
 گزھیکھ زاد رہ خرچ سوئے تمام
 پینو مصلحت ون درپ امر کار
 بے اندیشہ کر فکر سود و زیان
 بے شرمند چھس کو متن پیشہ ہیں

جزیرا چھ بروے درو یابے آب
 چھ تھ کوہ ہے سیتو شک رُخام
 دین تھ جھارس چھ نام سمسک
 ہون چھ بیک سوے طہاسن باج
 ز سائل چھ اکھ نامدارا جوان
 لہ ہشکر کاٹھ اکھا واتر از دشمنان
 لہ ز خاور رٹھ اکھ شاہن تھے
 گزھ قادیچس بستہ تھو سوتوپاے
 دوپکھ بو تر ابن بنا چار و چار
 دوپن مالکس کن کہ اے پہلوان
 خبر چھانہ صلصال، از روے آب
 تبس سیتو جنگس چھ وار اہیکن
 اگر زن بہن پزار نے بیٹھ سپاہ
 گزھن ماہتے تنگ بہر طعام
 تہ ون اے برادر مے تدہر کار
 اگرچہ دو تھتھ امو گزھو درن مکان
 دوپس مالکس اے سپہدار ہیں

لہ تہ لہ یمن شان ہیندین مصرن مزیمہ سہ ادلا بدلی تہ تکرار چھاپس منز گوشت
 چھ سہ او درس کر تہ۔

تہ موند چھس نہ سرتھو تلیکھ بے ہیکان
 ہکے روے اقبال چانی چھے رے
 یہ کیشترھا و نکھ اسہ تہ آفہ بجایے
 یہ کیشترھا و نکھ تھہ چھے سے بند بے
 دیکھ یوڈ بہن چھم کمر بستہ میے
 اگر نیرنس پیچھ پیسی رے نو
 سرائجام پنی مشورا پیو کھ، رے
 کر کھ جمع لشکر سرائر بہ پیش
 ازاں پس دوپن سو بے فیروز شاہ
 تہ پیشھو روز بال شکر بے شمار
 تہ کر راء چھ طہاسس از ہر طرف
 شب و روز با جنگ و پیکار روز
 از پس جا کر کھ یھقنہ گنہ کن گزار
 اگر زن یہ طہاسس بندہ جانور
 پس و پیش گنہ کنہ روز پس چھاسس و تھے
 ز نیک و ز بد تہے خبر دار روز
 تہ بیہ چھ شہنشاہ خاور زمین
 یہ آہر تہے ہمسایہ چھے ام شہناو
 تہ پیلہ و اتہ یوت پھیر و تھن بے بزم
 یہے یوز فیروز شاہن تمام
 کوہن حکم تاسر بسر مؤہنان
 ز شرم و حیا چھس گلکھ زن گزھاں
 یہ کیشترھا و نکھ اسہ تہ آفہ بجایے
 یہ یمن تہ چھس در جہاں زندہ بے
 چھ چوئے سرہ جبتھ بدل بستہ میے
 سپاہن در اول بہ چھس پیشرو
 گر تھو قاس اندر بنام خولے
 بہتھ روڈ بر تخت سالار خویش
 کڈو اسوسوہ یہ قام و ذی کین سپاہ
 بریں دشت نزدیک و اران حصار
 تہ تہرن کون لحظہ لحظہ ہدف
 یہ کر خراب و آرام بیدار روز
 یہ دشمن تہلی نیر و تھن زیر کار
 تہ دی زہس نہ و تھہ حصار س ہیر
 حصار س اندر خون بندہ تہس رتھے
 ز عیار ہشیار، بیدار روز
 تھون پانہ بے نش بلا درد و کین
 گڈن عمر تہے سہو باتوش و تاو
 تہ گزھ خاور س منز بہ عارش تمام
 سپن روز نس پیچھ تھند اتھنم
 گنہ کن پھیر چوں گوہ آہن میان

(صا)
 ساحل زمینہ پیم
 قام الرقوم کن

سازمی لشکر قام الرقوم کن تارترین تہ قارمین

در میان دُهری یایی جنگ تہ حصار سمسک فتح سپیدن

بیاسید ابستہ کر وہ فی کمر
 کڈن تیز اشقر سوہیے ملک قام
 ترہنن تر اوہی تھن ملک طہاس شوم
 بہ تیزی زباں کر ترہنخبہ مثال
 خرد مشد فدا نہ ابن حسام
 یسے زن مہ شاہ ولایت ماب
 سپن فارغ از کار فیروز شاہ
 بکن در لے پڑہ ساس جنگی سوار
 وزن دراپہ کرناہے زرین کوس
 کوہ دھک برونہہ بواہے شہہ بو تراب
 پکن ذراے شیران فولاد جنگ
 خروشان تھے ہچمو ابر بہار
 گر پو و دھو پتھر نامدار این دین
 کڈکھ یک قلم تم جہاز تمام
 پکن واوزن گے جہاز بر آب
 پیچھے کتو مہ گو درز شیر زبان
 رواں گے سوہیے ملک ساجل دین

بفصل جہان داوہ داد گور
 بہ ہمراہ حیدر علیہ السلام
 در وہ فی داد در جنگ قام الرقوم
 ترہون داستان مابے صلصال دال
 روایتہ کرن چھے مہ فرخشد نام
 امیر عرب حیدر بو تراب
 کوہن حکم یکبار پیرن سپاہ
 کربستہ با حیدر نامدار
 ہوا گر در سستین سپن آہوس
 تمیک پنجہ لوگ باروہ آفتاب
 کھستہ اشقرن پیچہ جوہر و پنگ
 رواں گے گرہتہ پیہ بدو یا کنار
 سبکز جہازن اندر گے مسکن
 ز ساجل پکن گے سوہیے ملک قام
 کوہت ہچمو آتش شہہ بو تراب
 سہٹا نامدار این صلصالیان
 پیہ جنگ حیدر شہہ مؤمنین

جہانِ اُندر بے پون باشتاب
 چو بادِ دُمن بے پکنِ رتمِ زہِ فوج
 رواں واُتی نزدِ پک از ہر دُسوے
 رواں گردِ گودرزن از خشمِ تام
 کہ ایدِ رنن گہ رن، شمشیرِ تیز
 دو پین گردِ گورِ اُس اے نامدار
 بے چھس، بڑوٹھ بادِ دشمنِ کینہِ خاہ
 بیکبارِ قاضی سپینِ گرمِ خسینہ
 رواں بو تر ایں سوعہ شکرِ دُچھن
 دو پین مالِ کس اے یلِ سہمکن
 مُقابلِ بے چھس با سپاہِ قسام
 بے شمشیرِ آتشِ فروزاں کزن
 نوٹھکانِ ٹٹکھ اُس اندر بہ تیغ
 کزن پُر ز آتش یہ دُریا بے آب
 ازاں پس جہانِ کوڈٹکھ پیشِ ستر
 سہ گو را پیل با شکوہِ تمام
 دلیری کرو از بنیرِ بے سخت
 و لشکرِ چھٹے سوعے یتیمِ بہنگامِ کین
 دیکھ مرزا جلِ سراسرِ بباد
 کرو بستہ بر جنگِ دشمنِ میان

ستھتھ یتھ کتن واو بڑو بے آب
 سہ دُریا چھکن ناپکے اوس موج
 بیکبار با ہم سپینو روبروے
 کوڑن حکمِ تمکو بڑ سپاہِ قسام
 بے دُریا کزن دشمنِ ریز ریز
 ٹٹھکھ قاضی اُندر دلاورِ سوار
 ٹٹ روزمِ خسر دارِ پشتِ سپاہ
 جہانِ کوڈٹکھ بہرِ جنگِ وستیز
 ہمہ پلتن کوہ و پیکرِ دُچھن
 ٹٹ روزمِ پناہِ سپاہِ دین
 کزن آبِ دُریا پُر از خونِ تمام
 کہ بدخشاہ در آبِ سوداں کزن
 بے نیز پٹھکانِ ٹٹکھ بے تیغ
 شرارِ تیغِ وا تر تا آفتاب
 دُشکرِ مُقابلِ سپینو یک دگر
 دین بو کہ اے نامدارِ انِ قسام
 کرو یتھتھ سستی دُریں جنگِ سخت
 پُر از خونِ کوڑن مرزا جلِ زین
 اے پیٹھ پئے آے وہ فی بفساد
 ہنرا بے مردی کرو وہ فی عیان

ہنسکے زن لبو دشمن پیچھے ظفر
 اگر برخلاف آب دور زمان
 یہ بوز تھ بشور آے قاضی سپاہ
 پیچھے شیر جبار نے دھچھو شہ
 بے پسینے مقابل بے گور آب یل
 زگر حملہ گو در سے پیچھے چو شیر
 ابو المعجن گردر فولاد چنگ
 یہ یا مٹھ دوپٹن و دھتھو تھے سروران
 بے آب اندروں گرم گو کارزار
 سر نیز با سپہر گستاخ گئے
 ز فوج گراں ملو بجنگ و ستیز
 ہننے بے محابا کوڑکھ سخت جنگ
 ز بس گشتیاں پیچھے بے درمی سپاہ
 بے آب اندروں موہ دینے ڈیر گئے
 سرودست پاگو ہمہ رو بے آب
 جہاں گمیر مایکت چو شیر زبان
 ابو المعجن نامدار خدیو
 سپاہان اسلام جوشاں گہتو
 کوڑکھ سخت صلصالین قتل عام
 بشور آتھن شاہ مرداں علی

ہمدی گردھو در جہاں اُسو سمر
 چھ کس روزن آخر بھون و مکان
 سپہو سخت جنگس پیچھن پکینہ خواہ
 دوپٹن مالکس اے یل پیل زور
 کرن بستہ محکم بزنجیر و غل
 بجو رز کوٹن بست گردر دلیر
 کرن گیو ہے پیچھے گذر گاہ تنگ
 ملکہ خنجر و نیز گو رز گران
 ہننے تافک دوت نازک شرار
 ہننے سنگن از دہر سوراخ گئے
 کوڑکھ آبس اندر ہار ستیز
 سپن آب درمی ز خون لالہ رنگ
 جہازن بے درمی سپہو بستہ راہ
 نہنگن تر گاڈن شکم سیر گئے
 سپن آب درمی ہمہ خون ناب
 کمر بستہ بر خون گو در زمان
 مقابل کرٹھ با سپاہان گیو
 بصلصالیاں سخت کوشاں گہتو
 پُر از گشتیاں گو سہ درمی تمام
 زن قاتلین بو بے تیغ جلی

چپ وراس مارن سہ بو ذوالفقار
 بیچتہ کینو سہ گوراب چوں فیل مت
 بیس بر رنج شاہمردان نظر
 تلمن یک قلم گورنہ یے آہنپن
 بشور او حیدر چو غراں پلنگ
 تلمن تھو کوون زیر گوراب یل
 ازاں پس تلمن خنجہ سپہل قام
 تلمن سخت صلہ لپن کپرو دار
 رواں قاریو وچہ سہ گوراب یل
 ترھنگہ تر او مو تھن بار مہنگاہ وزخت
 رواں حیدر ن تر و لنگر بے آب
 اوون بستہ کر تھن سہ گوراب سخت
 تنوور جواں چھکھ چو فیل دلیر
 مسلمان سپن اے دلاور جوان
 ہم ایدر تر اہین زردشت تراو
 دل و جاں تر اقرار کر بلیقین
 محمد چھ بے شکہ رسول خودا
 ہنگرن کر کہ دین احمد پستہ
 یہ بو زحہ سہ گوراب گو شادمان
 مشرف سپن مے بدین رسول

کرن کشتہ صلہ لپاں بے شمار
 رٹھتہ گورنہ یے گاوپیکر بدست
 دماں او یکبار چوں شیر نر
 بر تالایہ ہے بر سر شاہین
 دژن تھچہ دوون تس کمر گاہ تنگ
 کوون بستہ تھم بر غبہ و غل
 تر پٹنہ پٹنہ ہر سو سپاہان قام
 زخوں آب دریا سپن لالہ دار
 گرفتار کوون بستہ بر غبہ و غل
 ہز پٹھتہ کھتھن تر لہ ز شور پدخت
 کوو کھنہ تھو کینہہ بر فتنہ شتاب
 دوون تس کہ اے گرد فرختہ سخت
 قوی پہلوں چھکھ پختہ کال شیر
 تر کر تاز اسلام سستین روان
 بدین محمد دپانس جلاو
 چھ برحق خودا یے جہاں آفرین
 چھ معتمد عالم، امام الہدی
 بے دوزیا و عقبہ کر تھکھ از جھنہ
 دل و جان مسلمان سہ گو بے گمان
 دل و جاں کوون دار اپماں تو بول

سَپَن شاد و خورم شَ شیرخو دے
 رُواں بیوٹھ گورآب با موہنِین
 بیہتھ کھوسہ گو درزو کیو دلیہ
 ژھنکھ تر او رکھن بار و بنگاہ وخت
 ژلن اُسو اُفتاں و خیزاں براہ
 دو پُین کیو تس اے سرورِ موہِترم
 ہتگر زن ابا اپن شکستہ سپاہ
 اے پیٹھ سہ کر قہر خشم و عتاب
 دمو کچھ کتن مجھ بہ نزد پدر
 بہتراج گوشت ہمہ رخت و بار
 بہ خاری گزھو اُسو بنزدیک شاہ
 چھ بیہتر گزھو پھیر رکھن اپن زمان
 کرو سخت کوشش درپن کارزار
 دو پس کیون اے یاور دل پذیر
 یہ بوڑھ سہ گو درز گوشادمان
 ز مال و زر آزاد ساری کزن
 ارنن یک قلم بر شبی خوں سپاہ
 سَپَن شور برپا بہ درو یا بے آب
 گماں گوس شاید کہ صلصال او
 دشن حکم روشن کزن مشعلے

مژزنس سو ز غپہ سر تا پیای
 سَپَن یار با نامہ داراں دپن
 ییلے ژولی ہز پختہ کھتھن تم دشر
 ہز پختہ کھتھن ژولی نہ شورید بخت
 لچکھ راہتھ اُندر گذر گاہ راہ
 زمان سہٹھا کور اے پیٹھ سہتم
 گزھو اُسو بنزدیک صلصال شاہ
 ژاون اُسو دمو کیہ تہس نش جواب
 و نو کیہ تہس نش زصال بہتر
 سپاہن سراسر گوشت تار و مار
 تشند قہر کر کو ہمارن تباہ
 یہ شبخوں دمو برسہ دشمنان
 بر تا دشمنس پیٹھ گزھو کامکار
 چھ بیہتر ہجہ سہ مشور ابے نظیر
 کزن جمع ساری سپاہ در میان
 ز بس دل دہی شاد ساری کزن
 سَپَن رو بہ درو یا ز لشکر سیاہ
 در اُندیشہ گو سرور بوڑھ آب
 پیے جنگ با تیغ و گویال او
 کزن رو بہ درو یا پُر ایز و لوئے

سبکتر سپاه پادشاه هزاران سپهسالار
 ازان پس تکیه گاه روز خنجر بدست
 مقابل سپه از دُجانب سپاه
 هوا گوی ز شمشیرها پر ز برق
 ز بس سرکه از گوه روزها زیر گئے
 ز بس شسته پیچ در جهاز بنگون
 شب اوس مانده ظلمت سپاه
 خروازان کجتر مشعل دُوالفقار
 گوشت گوه روز مابکات تخته گرم خیز
 بنان ابوالعجن از بس بشتاب
 ز شمشیر سیاف زور آزماے
 کزن مملکت ز نهادر خوار و لیسر
 سپاهان اسلام از خشم سخت
 کزن جنگ بے تابه با تائب خوروس
 روان کز سپاهان دینو نظر
 سپهز گشته صلحا کیا بے شمار
 مے گودرز با این شکسته سپاه
 بسوی پدستو محال خراب
 سپاهان مرا سر گوشت تار و مار
 روان بو ترابن سویه سروران

فروزان کرکجه شعله بر کسار
 سپه گرم در جنگ شیران بست
 سر نیزه گئے کھسکه تا بمساح
 به دُریا هزاران سپهز گشته غرق
 نهنگان ز مغز سراسر سیر گئے
 جهاز چو تالاب گئے پر ز خون
 گشتن مژدگان اکھ اکرس بے سپاه
 بهر سو چھکن اوس نادرک بشدار
 کزن استخوان شه بو ریز پریز
 گئے بر هوا بو کھن گئے در آب
 گشته تو تو تو مرو دست و پاے
 کھن: زم تپس دیشو کھن ز شیر
 کزن مصلحا لین لخته لخت
 کزن مصلح گوی ظاہر از آبنون
 دُچھکھ سمه یو وین شکر کپنور
 ہنقا زندو بو رودنت از ہزار
 ہنقا کھن نول چو دود سپاہ
 چکر پر ز خون چشمه آسن آب
 دہن مژا کھا اوس تنس در شمار
 دوپن، اے دلیران جنگ آوران

از پس قیصر صلصال گزیدہ ہچو نار
 لے چھ بیہوش گزیدہ ہیر حقن با سپاہ
 دوپٹن ناخود ایس کہ اے باخبر
 برابر تہ پکھ بر سر راہ عام
 دوپٹس ناخود دین کہ اے نامدار
 پکن چھی نہ فرسنگ بر روی آب
 کوہ اکھ چھ تھوڈ بر کنار سمک
 لے چھ اکھ ساس اسلامیاں نامدار
 پکن تھ کھس کن چھ بار انتظام
 تہ بوز تھ سپن خوش سہ دل دل سوا
 دوپٹن ناخود ایس مہ کروہ ذوزنگ
 بسویہ سمک ہچو باد دمان
 شب تاباں نر کن گئے چو باد بہار
 تھکھ بار و بنگاہ فورن بفور
 رواں کھتر گرہن نامور سوران
 رواں نیر حقن گئے ذفر سنگ راہ
 سہے داتہ فورن پیسے کار دار
 بہ خوشی کھسو بر گذر گاہ راہ
 جہاز کڈن وہہ ذہ درمی یا نہ سبر
 جہاز رتن بر گذر گاہ عام
 پکھ راز پنہاں تھے نش آشکار
 ہئے تابشہر سمک با شتاب
 حصار چھ تھ پیچھ مثال فلک
 سہے قائد کریم تھے در حصار
 چھ نیرن تھے کوہہ نش راہ قام
 پیرواز گو دل تھس بر حصار
 کڈن وہہ ذہ جہاز چو پراں خدنگ
 کھسن چھم حصارس پیچھن بیگان
 جہاز کوڈن ہچو پراں عقاب
 بعد سمک واڈی تم بر کنار
 بمادان کھس تھ گئے ذہ درمی یا نہ شور
 پکن گئے دلیران جنگ اوران
 پکن واڈی تم بر فرار د راہ

لے امیک دویم ہیر چھ اکہ قلمی سوڈ مطابقت لے گوہ دیکس ہیرس منز اکھ ساس
 چھ صمعی۔ چھاپ چھ "دہ ساس" سیدت۔ امیک ذکر چھ بروئہ تہ آست۔

کر دهن اُس اکھ وختہ سہیے ملک قام
 لہ پتھر ووتھو گر نو تم سپاہن دین
 یچہ پیلے زو دودہس وارتھن پو بلب
 سوار اس درین غار تراو
 حکمہا بے بیدک کر کہ اسوار
 کھینیکہ خور دنی دنگش و دلنواز
 پیلے صبحن کھوت سپہدار چین
 ز مشرق کدین تیغ نور از نیام
 زداں شیر حق دل لیس گو سوار
 مے ایدر کھن چھم بریں کوہ تخت
 یہ شہریمکت دودہ فی مستحکم کن
 ز نیچہ جابہ بیہ با سپاہن دین
 بے یوت تام واکو یوت بازگش
 کو ریس عرض بواستجمن یا جناب
 دوپس شیر ببارن اے نامور
 مبادا کہ صلصال لشکر پناہ
 زمین سیتو پانس بے غم غبار
 اداں پس سہ و دل کو دُن چون عفا

دویم وختہ بشہریمکت اُس عام
 دیکھ نیمہ زنگہ دراں سہر زہین
 سپن ناگہاں زندہ پڑمہ در شب
 سیاہ اژدہا از کپن گاہ دراو
 سراپردہ بر پا کو کہ زر نگار
 کدکھ راختہ خورشتر بے آرام و ناز
 کمر بستہ از کوہ خاور زہین
 مسخر کوژن تا بمغرب تمام
 دوپن مالکست، اسے میل نامدار
 بتایید یزداں، بنیر دے سخت
 کشادہ بمانند خیبر کرن
 ہچہ در پناہ جہاں آفرین
 کر و میخند حرکت ازین پہن دش
 بے جتن پیمے ختچہ کرختہ بار کاب
 بے بیہ مالکست سیتو با ہمہ گر
 بناگہ بیو وارتھن با سپاہ
 مے چھم بس مدکار پروردگار
 سہ عمر امینہ پکن بار کاب

لہ پتھر ووتھو گر نو تم سپاہن دین۔ پکن اچہ ترتیب دینہ۔

دینِ عمرت اے مرد فرہنگ راے
 تیرا کھپا کیش رہا بہ عقل و ہنر
 درپس تو بیکینہ چھینہ شمشیر زن
 لے کھینچتے کہ جس تم بیک تر کتاز
 جھار او چھکھ کو ہر سے پیچھ ملنے
 ہنرے تا فلک تھ لگتے اوس سر
 بنزدیک در و آتی تم سر فراز
 سبک ڈیڈی بانی نظر کر بزمیر
 پکن کو تو اس نشن گو چر باد
 دلاور جوانا نہ گردان جنگ
 سوارا چھ پڑ ہول تے سہمکن
 کھینچے اشترس پیچھ چو سر و سہی
 گرا چھس قوی بیخی و تیز کام
 درپس کو تو اس تیر کھس بر جھار
 ہشتنگ زن پن آسہ مژدس شوہر
 ہشتنگ آسہ بیگانہ میرسم و راہ
 ز بالا کوس سخت باران سنگ
 سبک آو دربان شتاباں شتاب
 پرنہن تنس نہ کیاتہ تو چھ اے لہر
 لہ پشار او بر محل صبا لیکھنے

تیر چھکھ مرد نیرنگ و دستان نمائے
 بہ آسان گزھن گزھ کٹا د پ در
 مگر چھس دلاور بمکرو بہ فن
 پکن و آتی شہرین بہ در ہہ قراز
 سہ سٹا سخت محکم نہ ہم گزند
 ہیکن کا نہ کر کھ بو نہ تھ کن نظر
 بر گویا سپن آسمانس فراز
 و چھن اکھ سوارا بمانند شیر
 کہ اے مالک در بزودی کٹا د
 یہوے دوت مانند غراں پلنگ
 نن تنس و چھت آسمان و زمین
 یون در مینٹھ تنس نشن نشان مہی
 سبک سیر راہوار تے خویش خرام
 کوس پڑ سہش آیا چھ کس نامہ
 اژن شہرس اڈر بفر خند قند
 مہ مژدس نہ دروازہ بے حکم شاہ
 کون مار از سنگ با بے درنگ
 ز بالا بنزد شہر بو تر آب
 گزھکھ کو تیر تنہا پکن ہمچو شیر

دوپس تو پر عمرن کر، اے نامور
 بخیر بناتحق میرے کرناو، توش
 کہ بیہودہ آہستہ چھنے اُسے براہ
 چھ پانغام طہاس شاہ جہان
 یہ بوزخہ سہ دربان بون دوختہ شتاب
 کورن پیش حیدر بہ نام ظہیم نام
 رواں تراو شہرس اندر پہلوان
 دوپس شہریارن کہ، اے نامدار
 زئے پانغام کیا چھ زطہاس شاہ
 چھ کہتہ پانگھو تمکو شتاب درنگ
 دوپس شاہ مردان، اے شہریار
 سہ حیدر تمس پیچہ سپن چہرست
 اے کس کوہس اندر بہ وائر نہ جاے
 نہ ملک و نہ لشکر نہ تاج و نہ تخت
 حصارس اندر روٹن چھس پناہ
 ہون تہس ٹیبر سو کینہ ہزاراں ہزار
 سہ حیدر پچن کو بغر تمام
 بہ کورن زئے کن شہریارن روان
 دوپے تمکو پتھ پانگھو اے نامجوے
 نہ روڈم سہ کشور، نہ کینج و سپاہ

بنرمی سمعہ فن کر، درشتی میرے کر
 گوڈی کر ڈگفتار سونے بجوش
 چھ اُسو قاصد از نزد طہاس شاہ
 بہ شاہ سمکت واپناون نہسان
 سہ دروان مژن سپن فتحیاب
 زہیں بوسہ تے دست بستہ سلام
 بنزدیک شاہ سمکت گو روان
 نہ ڈیشچہ پھو لم دل چو خرم بہار
 و نم کیناز کور نکھ سنے کن سربراہ
 بہ ہمراہ حیدر کورن کیناہ بختک
 کہ طہاس بہرے تیسرے گو روزگار
 زن گو سہ طہاس، تمکو کھوشکت
 چھ روزخہ سہ طہاس وازونہ راے
 سپن مت چھ آوار، شور بہ بخت
 توئے چھس گو مت حیدر رزم خاہ
 نہ خاور سپاہاں پیے کارزار
 پیے جنگ مصلال داراے قام
 توئے اس زئے نش بشتاں روان
 سہ روڈم سہ و مہ فی در جہاں او برے
 نہ ملک و نہ مال و نہ تخت و کلاہ

دس چٹم رو دست بس پہوے اکھ حصا
 سہ حیدر رواں گو سہوے ملک قام
 سپاہ علی نامور اکھ ہزار
 بجہلدی کر کہ تم ز زنداں رہا
 سوز کہ پیش حیدر تھے یک بیک
 یہ بوز تھے سہ شاہ سکت شاد گو
 دوپس شیر جبارس، اے نامور
 تھے اوسم ازاں بٹندیاں سخت بہم
 تھے بوجھ از بہر آن بٹندیاں
 رواں شاہ سکت دشمن حکم خاص
 رواں تم سپاہاں دپس شاد گئے
 دوپس شاہ مردان ایشہریار
 اگرچہ دس اکھ کتھ کر کہ بے درنگ
 گزہں خوش سپہا حیدر نامور
 دوپس تھو کہ اے سرور نامدار
 یمن ساز و سامان تھے چٹم نہ تمام
 دوپس بوز تھیں یہ چٹے حکم شاہ
 یہ بوز تھے سہ شاہ سکت گو خوش
 دوپس سروران، اے شہبہ نامور
 ہٹکے زن تھے دکھ افسری بر سپاہ
 بیہتھ فوج دشمن تھے چٹم ہر کنار
 تھ بیہ شہرس اندر بہوش تمام
 چھہ ہم کر کہ متین قادی اندر جھار
 سکت روز محفوظ از اژدہا
 تھتھے روز محفوظ شہر سکت
 ازاں خوش خبر از غم آزاد گو
 بے کور تھس سپہا خوش ازاں خوش خبر
 کوئت فکر سیتین تھے بوز دل دہم
 تھے داہر حیدر چو شیر زبان
 کر کہ بٹندی از بٹند زنداں خلاص
 ازاں بٹند زنجیر آزاد گئے
 سپہا رت کور تھے جاں بہتریر کار
 یمن دکھ ہمہ ساز و سامان جنگ
 گری مہربانی سہ فرخندہ فر
 یں سامان از سپاہاں تھے چٹم در جھار
 دس گو چون ناحق کرن اپن کلام
 تھ بوز کھنے اثبات سپہی گوہ ناہ
 ہیو کن نہ وہ بھتہ کینہہ بفرہنگ ہوش
 تھ وہ تھ فیر شکہ ہچھن سر بر سر
 کر و جنگ با حیدر رزم خواہ

چھ حیدر کر زھن دوز کینس سیمے قام
 کرد حملہ تے پیچھ بٹھ شیر کین
 دو پے شاہ سمن کر اے پہلون
 سہ طہاس با لشکر بے حساب
 سہ پوششہ با آن بھلال و کمال
 درین گفتگو بے تہمتہ خمش کلام
 خولیا بمفرش کر کچھ نوہش پستہ
 دو پے شاہ سمن کر اے سرفراز
 محکا کہ تیرا تے بے آرا مگاہ
 سہمٹا مفرش از بہر گسترئی
 نو دس شاہ سمن بفر خند لے
 دین اوس حیدر یہ شاہ سمن
 دلاور جوانا سہمٹا جان اوس
 پیچھ کینو سہ شاہ سمن کو بخاب
 دراں خاب، خابا و چھن ناگہان
 سہ شاہ سمن بو بہمتہ در جھار
 بنا کہہ جوانا چر ماہ تمام
 بے گلشن تے سہ سہ تاب تاب
 اویزاں کر بھتہ خم خم گیسوان
 دوزن جلوئے آو چون آفتاب

کرو بند تے پیچھ گزر گاہ عام
 ہمو تے ہمہ کین سا جل زہن
 بے اندیشہ بے بد مہ گڑھ بد گمان
 بسر اونے با شہ بہ بو تراب
 وں کیاہ چون تے میون جاپے بحال
 کہ یوت تا مہتن دوس دودہ آدشام
 مہیا پیے حیدر ارجستہ
 تیرا تے آرام بر فرش ناز
 پتہ گڑھ بنزدیک طہاس شاہ
 تیرے بیہ خان پا کینر با خمر دنی
 سہمٹا خوش سمن شاہ خیر کشاے
 نہایت چھ خمش خمر، شیرین نک
 سردار اسلام و ایمان اوس
 گوشت ہچو سپہاب در اضطراب
 سمن پر ز آتش سراسر جہان
 ہنوش تھتہ جھار س بیکبار نار
 پکین آدماندہ سد و خدام
 شب مشکبار اوس بر آفتاب
 حب مشک تہ کے بے غارت توان
 بنزدیک شاہ سمن گوشتاب

پھنکے تراو چوں مہر زخشاں بنار
 سہ شاہ سکت تے وچھہ شاد کو
 وچھن روئے تمھو سہ شمس الفی
 دوپن تے کہ ایسرور بے مثال
 مے و نتم نہ کس چھکھ بے این زیب فر
 مے کرتہ نہ واقف چھ کیاہ چون نام
 دوپس تمھو چھ سے بے نبی العرب
 مسلمان سپن بے نش آیشہ یار
 زبان کلیمہ سہ تین مظهر کون
 نہ زچھن ترادو حق راہ کفر و ضلال
 ز نار جہنم زہائی لب کھ
 رواں گوئے شاہ سکت شادمان
 پورن کلیمہ از سرور مؤمنین
 سبکتہ شاہ سکت و دھتہ زخاب
 سہ رخصار تمھو سہ گوشت چوں بہار
 کرن جمع ساری سپاہ خام عام
 رواں تم سپاہاں مسلمان سپہو
 دوپچھ شہر یارن مسلمان بے گوس
 دیکھ تم رسولان طہاس شاہ
 ازاں پس ہمو سہو لشکر تمام

کوڈن تمھو سہ شاہ سکت برکنار
 ازاں چیز از آتش سہ آزاد گو
 وچھن خوئے تمھو سہ چو بدالد جی
 سراپا نہ چھکھ پر نہ نور جلال
 بد کہی ہے فدا پایہ نے چشم و سر
 بے سپنے دزم ناخسہ پد غمہ لام
 رسول غمہ دا شاہ والا شب
 ہئے دین میوئے نہ کر اختیار
 دل از نور اپساں منور کون
 شہاد سکتہ و بر اپدہ زلجلال
 خلد بریں بادشاہی لب کھ
 سماں سپن در زمان بیگماں
 شہاد سکتہ دژن بر جہاں آفرین
 معطر گوشت ہچو عطر و گوہلاب
 ہمہ خسانہ تمھو سہ گوشت مشکدار
 وڈن خاب را ایک سب پاہن تمام
 سرا سر تھے آفرین نار سپہو
 ز کفر و ضلالت پیشاں بے گوس
 کہ کھ ریز ریز دریں بارگاہ
 گز دھو پیش حیدر علیہ السلام

آئندہ روح و چھتہ شادمانی کر
 بیٹے صبح نرس بیٹہ یہ درجہ کار
 سپین پاؤں بیٹس پر و بال زر
 سپاہ جمع کئے پیش شاہ نمک
 اُڑن دہ نغز تھوڑ بختگ اوران
 بہرہ تو ہی بہ مخفی درپہ بارگاہ
 بہن یام سے نش تہی سبہ خبر
 کر و ریز ریز تمن دہ زمان
 رواں رو دگر پہاں تھے دہ نظر
 سواو پختن او سے بو تر آب
 زماں نواو حسیہ کر بہ درگاہ فادہ
 سہ شاہ سیک طہور و دھتہ کر و جا
 بیکبار گردان غنجد گندرا
 و چھتہ تم دیران شمشیر ناج
 دوپن شاہنس، اے شاہ فرخسہ جاہ
 سے نش کیا جفا ژیت و چھتہ اپنان
 دوپس تھو ہسک زن نہ اپمال انکھ
 ژہنکھ ژاؤ و حقن دین طہاسر باش
 زشتن لبکھ و نیکش ہے اماں
 دوپس تھو سے کر چون فو ماں توبہ

چو قشیر تھس نش غولامی کر
 سپین از بنای فکک آشکار
 سراسر پر عالم روٹن زیر ہر
 کرن آفرین تھس بہن یک بیک
 کوڑن محکم تم نے کر ایسہ و ران
 تو میلہ یوت اڑن ہم رسولان شاہ
 پیو تو ہی تھتہ گورن، تیغ و تبر
 بچہ نہ ز اہل اسلام تم پتھان
 او نکھ ناد دھتہ حسیہ را نامور
 سہ عمر اسیہ پختن بارکاب
 بہ اکرام تھو و دھتہ سولان سپاہ
 اڈن پانہ سبہ نش سہ شیر خوادے
 و دھتہ آے بر حسیہ نامدار
 سپین خیر حسیہ و ران او بختن
 یہں سے چون چھار سم و اپن و راہ
 کہ ایدر کوٹ چکھ سے پیچہ پتھان
 بہ صدق و یقیں شہرے مسلمان بیکھ
 چھتہ لائتھ تھس پیچہ نہ ہر مرزوم
 و گرنہ گرنہ کھ مار و دہ ذبیکمان
 دے زونم چھہ بہ حق غولامی رسول

ولیکن مے نش و نشہ اپں رسم و رواج
 و دس شہر یارن ہنہ خراب شب
 یہ بوز تھ سپن خوش سپہدار دین
 ازاں پس دوپن عمرتس اینا مہ
 دوپس تمھو مے چھم نے شے اعمال ان
 یہ منظور خفاون نہ چائی پہ بات
 یہ بوز تھ مہ شاہ سکت گو بشور
 چھنے کینہہ تر اپماں ان چون یار
 دوپس تمھو پائے مسلمان کرن
 ولیکن نہ بوز، اے شہہ نامدار
 خبردار گنہ و مہ فی برو شندی
 تھے نش یں مے ادھم پہو مدعا
 در اعلیٰ تھ او سکھ خود ایس قہوئل
 ییلے شاہ سکت بفرختہ ہوش
 ز بس خود رمی تازہ گو چوں گوہ لاب
 کرن عمرہ در خاہی ز اندازہ بیش
 کوڑن غرض، بشہر لشکر پناہ
 دوپس تمھو گزھن چھم بقام الرقوم
 سپاہ تراوڑ متھ چھم بہ دھری یا کسانہ
 چھ بہتر دھن و دھری بسو یے سپاہ

تھے کو ہووے اے شاہ فرختہ جاہ
 یہ کینہہ تھو چھن تمھو خراب عجب
 کوڑن شاہ سکت سپہ چھا آفرین
 انکھ یوڈ تر اپماں گزھکھ رستگار
 مے تراون چھنے رسم و امین پن
 کرن کریار اوروہ لات و منات
 دوپن بوز تر بس کر ایشیر زور
 سکت و مدنی ییلے لحظہ جانس ہمار
 نکھ سکت کرس ز اہلہ اپماں کرن
 چھے رحمت تھے پیٹھ وڈ کین از گردگار
 ہنہ بے چھ مے شاہ مران علی
 منظور سپہکھ بدین ہمد
 تھے نش و دت پائے عھت رسول
 ہکھ نام پاک علی کور بگو سکت
 متوڑن سرپا پے شہہ بوز آب
 مشرہ بے کور عھتس ز دیدار خیش
 سبب کینہہ چھ تنہا تر چھکھ با سپاہ
 مکرستہ بر جنگ صلصال شوم
 تھ اید تھ نش اس ایشہ ہمار
 سپاہن مے کن دید اسن براہ

رواں دوتھ سہ شاہ سکت بے درنگ
 کربن تم اسپران اسلام شاد
 ازاں پس اوئن نامور سرفراز
 دین تس ہمہ تاج و تخت و گلاہ
 سہ شاہ سکت با ہزاراں ہزار
 سبکتر و سبکتر گئے ازاں کوہ پخت
 پکن واتی نزد سپاہان دین
 سہ مالک سہٹھا شاد و نعمہ سپین
 میکھ خیمہ خرگاہ و پردہ سراے
 برابر پکن ترین دوتھ بے تمام
 کوہا اکھ دوتھ کھوڈ در اثناہ راہ
 رواں سرورن باتنامی گروہ
 دوپن گرد گورائس اے مذم غاہ
 چھئے کوہ سہ وختہ گزہن سہل در ملک قام
 کوہ رس عرض گورابن اے پہلوان
 مکر یوسہ چھئے نیرن دچھن کھوہ راہ
 دویم وختہ چھئے دشوار رنج و تیزین
 نہایتہ قومی تن، چھ فولا دچنگ
 کرختہ جنکس منز چھ آرام گاہ
 دراں رہ پکن دوتھ فی چھئے کانہہ دلیر

سپاہن دین سازو سامان جنگ
 ز اسپ و سلاح و ز اینعام و داد
 ققوون تختہ ہے پیچہ بہ سامان ساز
 ققوون تس نشن اکھ ہزار از سپاہ
 پکن دراو با حیدر نامدار
 بماداں پکن گئے چوسا مالک پخت
 سپہوشاد و نعمہ ہمہ مؤمنین
 ابو المعجن آزاد و بیغم سپین
 پکن دراو سالار خیر گشاے
 چہارم تھے واتی نزدیک قام
 تھے کوہہ نشن او س نیرن ورا
 ہئے ڈیر تر وون سپایان کوہ
 مے کر تم تر واقف ازین ہر د راہ
 پیکھ زاید لشکر بہ عایش تمام
 چھئے دوتھوے و تیر قامہ مے کن گزہا
 چھئے آسن سہٹھا پر ز آب و گیاه
 چھ شیرا دراں وہ بہتہ سہمگین
 زلن تس نشن از دہا و نہنگ
 چھئے برہم گزہ سبخت واراں سہ راہ
 ییتی رکنو پکن دوتھ فی چھ از ہم شیر

سرودست و چنگال ترمو بند و سفید
 دوپس بو تر ابن، کر اسے نامور
 کوڑس غرض گور ابن، آے از محمد
 از اں پس و چھن لشکر نامدار
 برابر زو حصہ کرن در سپاہ
 دوپن مالکس نیر زپس مرز بوم
 مے ایدر گزھن چھم ازپں راہ شیر
 سبکتر سہ مالک بقدر تمام
 ترمس سیتو گردان فولاد پوش
 بیشیتہ کنو سہ حیدر تہو بیہ تم پاہ
 سپہدار گور آب از خود شہ دلی
 بیک روز و شب شاہ دلدل سوار
 پگاہ ۱۴۰۳ در بیشہ یہ شیر نر
 سہا اکھ قومی ہیکل و سہمگین
 گزرن اوس ہر دم چو گھڑاے سخت
 چوران ہیونان تہدودست و پلے
 ببالا تنور چو فیل دمان
 سہ دیشمتہ سپن بستہ دم بھٹو سپاہ
 دون اوس دم سہ پلنگ رشکار
 لہ سپن یا رھن و چھ سہ شیر خور
 ترمس نش چھن کاٹبہ پنچن و وہمید
 ہوس چھم بھو چھن گزھتہ شیر نر
 وہ یو اندر کر اکھ و تھا اکھ پسند
 سپاہ پانترہ تہہ ساس اندر شمار
 دژن مالکس نہیص لشکر براہ
 یہ لشکر ہتھن گزھ بقام الرقوم
 غرض چھم بھو چھن سہ شیر دلیر
 چو درو یا پکن کو سہیہ شہر قام
 چو آتش پکن کو بجوش و خروش
 سہیہ دست چپ گے شتاباں براہ
 پکن گو آبا شاہ مردان علی
 پکن گو آبا لشکر نامدار
 و چھکھ شیر رو بختہ براں زہنگذر
 دون دم بدندان، ژن بو زہمین
 یون اسودہ لرنہ سنگ و رخت
 سراپا ترمس شکیل ہا بختہ نماے
 مشکن اژدہا تس نیش بے زمان
 زہا بختہ سپن خہ شک چوں برگ کاہ
 کھیون اسودہ اسپ زیر سوار
 خراماں پکن آو بسناز و ادا

لہ و شار چھن چھاپ سیدت۔ یہ آو کر مسودہ پیٹہ نقل کرے۔

دو تھتھ آدیکبار چوں کوہ تخت
 دو پچھ سرورن اے سواران جنگ
 دیو راہہ شیریں آثرن در سپاہ
 رواں شیر جبار کو سوے شیر
 ترچھن تر اوہ تھن تھدی و تر کشتی
 بہ پیش علی کوٹھڑ نہ تر اوہ پھتر
 پچھ پچھ زاری کرن بوہ شیر
 بیومت اوس پیش علی شرمناک
 سپن در تعجب سہ کوراپ بل
 کوہن شیر جبار سے آفرین
 پچھ پچھ بوہ شیر بیومت پھتر
 دیو پس سرورن، اے دلاور پیشک
 بیس جنگس کر نہ آرام گاہ
 رواں کوہ شیر دلاور پکان
 پیلے بیشہ کو فانی از شیر نر
 شتاباں پکن گئے سوہیے ملک قام
 سپاہن ز باہتھ سپن لرزہ سخت
 کرو میٹھنہ کانہہ بستہ راہ پلنگ
 کرہ چھو میٹھنہ کانہہ تھن پچھن کپنہ غاہ
 پکن آدیکبار شیر دلیر
 سپن سرورن تھن گریہ اتشی
 بزاری تھوون بر زہن روے دسر
 سراکشد بیومت پھتر تابہ دیر
 کرن اوس جاروب از دم خاک
 کوہن یاد تھو اپز در لکھ یزل
 کپس پایہ ترے نش چھہ پورخ برین
 و چھن اسوتس کون ہمہ نامور
 نہ وہ تھہ نپری تھن کر نہ ازپن جاتنگ
 ہو کر بستہ خلقن گذر گاہ و راہ
 بیس جنگس منر روہن تھو مکان
 پکن دراپ سوہیے لشکر نامور
 کرن اسو منزل بمنزل خدام

بیک باگی قاعیمو کھو شکس
 ز آشوب ششیر اسلامیان
 جہالی چشمن اندر سپن پروتار
 ژئے نش آسے وہ فیروز فریاد سون
 ہنسکہ باگوہاہ اُس چھ یا بے گواہ
 یہ بوڑھے بشور آوصلصال دال
 در آخر تر اوسکھ فوہ و مایہ تعد
 زئے یار باد گری شکھ تمامی سپاہ
 تھپکن چھکھ مے نش مر دیہ دشمنان
 سہ میر چھ کس مرد در اقتدار
 مے فہش گزھ مے داتن دریں سرزینا
 بیک ضرب گورنہ کرن مے تباہ
 مگر وہ فی پٹھ کتھ جاپہ مے نامور
 ددیس تموسہ حیدر بفر تمام
 سپن خہش مے صا قتال شاو جہان
 کہ فردا کہ دن یغ احاس رنگ
 دیکھہ تم سپاہن تازی بباد
 اذان پس دتن سرورن بار عام
 کہ دن گنجہاے کوہن مر بسر
 سلاح و سلب اسب و سامان و ساز

سپاہان حیدر سپینو چپر دس
 ہر پیمتھ کھنے حقن ژا لہم قاتیان
 بنا چاہوگی کور ژا لہن اختیار
 زبیدار دشمن د وہ فی داد سون
 بہنگم سختی چھ ژئے کن پنا
 کوہن خشم گورنہ لے بدھصال
 زکیاہ زانہکھ مردی اندر نمود
 دیتھ دشمنس تاج تحت و گلاہ
 کرن عودہ و الحاح چھکھ چن زمان
 مے پیٹھ آذ لشکر پیہ گارزار
 بڑ و چھہس مے پیٹھ یں پیہ جنگ و کین
 بیک حملہ مار سس تمامی سپاہ
 بر ساجل شہ چھا یا بہ ملک و گر
 پگاہ تاہ حقن واتہ در ملک قاتم
 کورن یاد سوگند شاہنشاہان
 مے حیدر بہ شچھناون اہمین جنگ
 مے یکتھ جہانسی اندر روزیاد
 کرن جمع ساری سپاہان قاتم
 کورن لشکر آباد از سیم و زر
 دتن نامہ افغان کورن سدر فزاد

مہیا کرین لشکر قائمیان
 بیستہ رکنو سہ مارکتیل پستلتن
 پکن در اسے بانامداران سپاہ
 بیک ہفتہ بے رقم پکن باشکوہ
 مغل قصہ مارکت بفر تمام
 و چھکے خاص شہر ہمہ زر نگار
 بہر سو چرا گاہ تو سبزار اوس
 ہمہ سنگ خارا سہ شہر وک جھار
 روان مارکت باشکوہ تمام
 مغل کر لکھ ماہ پیکر علم
 خبر و اثر نزدیک صلصال شاہ
 جہاں زیر خد گاہ پنہاں سپین
 دو چھ توہ صلصال الن لے سروران
 مے نشیں کیا چھ ہم خارا مایہ سپاہ
 و لشکر ہشتک آو از بہر جنگ
 ہشتک زن اکھا زئمہ تھاؤ لکھ ریمہ
 ازاں پس کوڑن محکم لشکر تمام
 بیک بار جنگ از نایاں سپاہ
 دیکھ خیمہ خرگاہ بدشت نبورد
 سہ ماڈان سپین پڑ ز نال سوار
 کرن جنگ با فوج اسلامیان
 ابوالعجبین گرد شمشیر زن
 سہیت قائم گئے ہچو ابر سیاہ
 بدشت و بیابان و ہامون و کوہ
 چو دریا آتش گز صحتہ پوہ تمام
 ییمکو دشت و صحرا چو خورم بہار
 ہوا خورم و تازہ گلزار اوس
 بسن تھتہ اندر قائم گئے شہر یار
 دین خیمہ خرگاہ بہ صحرا بے قائم
 کہ قاسم سپین زن لایک قلم
 ہمہ دشت و صحرا سپین پریا
 بیابان و ہامون کوہستان سپین
 مے کینتہ چھمہ پر لے جنگ اوران
 بمشت و لکھ کر لکھ و مہر و تباہ
 پن پان ترؤ لکھ بکام نہنگ
 بہ کر زانہہ اڈے لاف مردی دہ
 بہ ماڈان نہر نہرین از شہر قائم
 نہر در اسے در دشت نوور دگاہ
 رنگارنگ سبز و سیاہ سہ رخ و زرد
 زمین و فلک گو سیاہ از غبار

کوڑن داد و بیداد ایشہ پیار
 بے سود اگر او جس پر از مال و جاہ
 ز مارحل بے او جس پر ان سوئے قائم
 ابوالمعین و مابکت رزم خواہ
 جسے گشتہ کریم غم غلام و غم
 ز تے نش آس بوزکھ تر بیداد میون
 پر اکشد آوارہ کورہس خراب
 دوپس شاہ قامن کہ فردا پگاہ
 ز کھ تم ز گردان بیداد گر
 بے خاری کرکھ تم گرفتار سخت
 ازان پس سپن حکم صلصال شاہ
 سبکتراؤ کھ خان ز دین طراز
 دویم خان جدا بہر صلصال او
 قہو و کھ پیش صلصال تنہا خان
 دوستی ڈوٹن ماز از یک دیگر
 سہ عمر امیہ سپن در عجب
 سپن از خویش سیر سالار قائم
 ابیکہ مطربانہا بے بریط نواز
 ازان پس او کھ مے پیاپے چو آب
 ابیکہ بہر صلصال وہ مشکب گاو

مے گو ظلم از گردش روزگار
 غم غلام و غم سپن ابرہم سپاہ
 بمال و ششم باشکھ تمام
 دمان آس تہراج کورہم براہ
 بے غارت مے نش نیو کھ مال و ششم
 ز بیداد دشمن تر کھ داد میون
 مے قہو و کھ تر کیتہ نقد جنس ذواب
 میلے پن بہر جنبش د رو پر سپاہ
 بہر کھ چون مال و ششم سر بسر
 شے سورے دے مال اسباب رخت
 ارن خان شاہی درپس بارگاہ
 پیچے اہل مجلس بے سامان و ساز
 کرکھ پوختہ وہ گو سفند و دگاو
 ز کھن کھیچہ مرا سر بہ مے استخوان
 تھے پتہ کنن گو بے شیر تر
 ز عارتھ ہیوتن بر زبان نام رب
 او کھ ساز و نئے بایے لال قام
 کورکھ نغمہ برپا بہر سونطور و ساز
 سپن گرم مجلس ز نوشین شراب
 پر از مے سدا سدا برکتہ راو راو

تھے سر بسر چھینہ در یک زمان
 ازاں نے تیس پادے گوتا تو شش
 بہ پیرائے سر جھم کون کارزار
 کوڑن حکم اڑوئے میوئے سلاح
 کہ ایدر سلاح آزماؤن مئے جھم
 رواں دہ نظر گئے ز جنگ آوران
 گراں گوہر تہم سہ بہ فکلی پنگ
 سبک پانترہ زڈنگے دلاور جوان
 تیکتہ اڈو کچھ پانترہ جوان سپر
 ددیو موہنویو اڈو تیس سوئے کمان
 سلاح و سلب او نہس سر بسر
 ازاں پس تین سوئے کمان استوار
 کمانے کوڑن کشن بجرم پلنگ
 کمانے نہ ہر گوشہ دوختہ دار و گیر
 برابر سے پیو در سپاہان دہن
 رواں دہ نظر گئے ز گردان جنگ
 سہ دیشہ سپنو غیر تازی سپاہ
 سپاہان اسلام گئے در عجب
 رواں پیش مابک ہتھن گئے سہ تیر
 دوڑن سعد سس اے پہلوان زمان

سپن مت مانند فیل دمان
 دوڑن نام اڑن کن اڑ بس بہ جوش
 تیغ روز میختہ در جہاں یادگار
 سہ شمشیر و گہر زو کمان و رماح
 بہ مردی پن زور ہاؤن سسے جھم
 کشاں او کچھ تہم سہ گوہر گران
 مٹو پاٹھو بوہغت صد من بنگ
 سہ شمشیر اڈو تیس بہ زور و توان
 تیکو موہنویو نیز اڈو نہس سر
 ددیو او نہس تیر و ترش لمان
 گرن آزمائش بہ پیرائے سر
 کوڑن در کمان تہم عجب گدار
 بہ چرخ بریں گو صہ ایے رہنگ
 سہ یے فرج اسلام تروڑن سہ تیر
 پرن نام کوئے و سہ در دہن
 کوہک زور سہو از زمین سہ فہنگ
 نہ ہا بختہ کرکھ اکھ اکس کن نگاہ
 کہ اڈو ہشت ہاڑی تہم زیر لب
 سپن در تعجب بل شیر گیر
 ڈر دعا کرن مچکے بہ تیر و کمان

وں وچھ وڈی کپنس تیر صلصال شاہ
 رواں سسدہ وچھ سہ تیر گران
 دوپین وچھ پتین چھم دریں روزگار
 مگر یچھ مئے زانہہ وچھ تیر دزم
 سیٹھا ہا بخت اوں نم ازپں تیر سخت
 در اثناے ایر دوت عمر عیار
 سہ صلصالہ سسد کھینون تر چین منسر
 دوپین تیر چھ توت تام اکھ پل راہ
 یہ بوز بخت سہ ماکت ہراساں سپن
 دوپین نامدارن کہ اے سروران
 زین پانہ سے سستہ تیر دزم
 دپوتس یہ چھ تیر صلصال شاہ
 بجلدی گزھو یں دریں کارزار
 رواں گرد فلاح و بخت بید رنگ
 تین تیر بردوش مانسہ باد
 رواں دوت تس نششتاں شتاب
 کہ صلصال شاہن زیک پل راہ
 یہ ڈہ بخت سپاہاں چھ بیدل گوتو
 در اندیشہ گوشت چھ ماکت سیٹھا
 یہ کور تس تھی زئیے کن ایدر رواں
 کہ ایدر یہ تر وون میان سپاہ
 سر سپہ گو سرور سروران
 سیٹھا تیر جنگ اوراں بیشمار
 یہ ڈہ بخت مئے کو چوں مکان پشت خم
 خبر چھا چھ کیہا سون انجام بخت
 کورن ماجر اسد بسر آشکار
 وون پیش آن ماکت نامور
 یچھ تیر تر وون میان سپاہ
 در اندیشہ ہا کو پریشان سپن
 اکھا توہر گزھو پیش حیدر روان
 بہ نزدیک حیدر شہہ معہ محرم
 یہ ڈہ بخت ہراساں چھ کاہتو سپاہ
 وگر نہ سپاہین گزھو تار و مار
 کہ ایدر زمین بے تیس نش خدنگ
 پکن گو سہ یے حیدر پاک زاد
 تھوون تیر پیش شہہ بر تراب
 پہوے تیر تر وون میان سپاہ
 ز دشت تے نیم بیدل گوتو
 وچھن یام بیدل سپن مروت سپاہ
 پہوے تیر سبتہ اے جہاں پہلوان

دوپے تھوڑے کر دور آرام و خاب
 ہنس کر زن درنگی کرکھ تھے براہ
 یہ بوزخہ سے حیدر سپن گرم خیز
 بیچتھ کنز سے صلصال با ایتشام
 شتاباں کو زن اکھ سوار اروان
 دوپن تس تون ما یکس نش پیام
 تھے چھ مود ہلتھ امروز در کارزار
 میلے ہر انور بہ زرین کمر
 اکھتھ کنز بہ نیرے بنوورد گاہ
 بیچتھ کنز تیراکیل شیر جنگ
 کرد سخت باہم دیگر کارزار
 سے قاصد شتاباں نزلن کو چو باد
 دوپس ما یکن تویر اسے نامور
 بہ چھس امتن از پیے جنگ و کین
 مگر کینتہ و نہ ووت نے اس جناب
 نے کینتہ چھنہ تھوڑے دیمت بہ جنگ
 ہنسک نیر جنگس سے صلصال شاہ
 یہ بوزخہ سے قاصد سپن تیز کام
 سے گفتار ما یکت جواب و سوال
 سے صلصال با نامور سرداران
 بہ فوزن کرکھکھ مین شتاباں شتاب
 خرابی کرکھ ہی در میان سپاہ
 شتاباں سوسہ لشکر کڈن تھد تیز
 پہتھ اوس با نامہ اران قائم
 بہ نزدیک ما یک جہاں پہلوان
 وزن چھے پتھے پاٹھو سالار قائم
 دم صبح دم روز جنگس تیار
 پتھ نیر باتیخ زرین سپر
 کرن رو بہ مادن ز لشکر سپاہ
 تمام سپاہ پہتھ بہ مادن جنگ
 و چھو کس یہ جریخ بریں اسہ یار
 کو زن پیش ما یک ہمہ قصہ یاد
 پیے جنگ چھم بستہ کوڑت کمر
 توے چھس پہتھ اندرین سر زمین
 سپاہ دار سونے شہ بہ بو تراب
 بنہنہ کرن کینتہ شتاب و درنگ
 بہ سپس مقابل دریں رزم گاہ
 یکن گو بہ نزدیک سالار قائم
 سراسر دو زن پیش صلصال دال
 ہتھے تھتھ دوہ ہس مشورا بو کران

ییلہ کالجین شاہ چین پو بنوم
 بت نور پیکر پیہ سیر باغ
 رواں عمر از فورج اسلامیان
 ز لشکر و چچن تھو سیٹھا ازدحام
 ز ہر سو و چچن خیمہ ہا بے شمار
 پکن گو ز خیمہ بہ خیمہ براہ
 و چچن تھو سرا پردہ روشن گمگو
 پہچہ منندس پیٹھ سپہدار قسام
 تھے دہ پسر با کمر ہا بے زر
 دین اسر ساری بہ فردا یگاہ
 کرو دشمن پیٹھ تھے تھلے سخت
 کڈو یک قلم گہ ز تیغ و سنان
 پتھے پاٹھو تا ملک طہاس شوم
 ہمہ ملک سا جل رٹو اسو بہ تیغ
 پتھے پاٹھو بے نامداران تمام
 از آں پس تھو کہ سر بہ آرام گاہ
 رواں در او عمر اُمیہ پو باد

جہانس اندر زنگیو کور مجوم
 نیر دزایہ با صد ہزاراں چراغ
 پکن گو سوہیے لشکر قابیان
 دین پو گو مت از سپاہان قام
 گو مت بستہ از ہر طرف رگداز
 کہ تا دوت نزدیک صلصال شاہ
 ز بس شمع تاباں چو گلشن گمگو
 ستاد سپاہ نامداران تمام
 پہچہ برونہ کئے بستہ کرگو متن کمر
 ییلہ پین بہ جنبش د روپہ سپاہ
 کرگو متن گشتہ ساری تھے شور و سخت
 اکھا ز ند تھادوں نو از دشمنان
 ز آباد تراوونہ واران بوم
 رٹو اسو سر دشمنان بیدریغ
 کرن گمگو با خیالات خام
 سپہو پائل خاب شاہ و سپاہ
 تھے دست و و تھنہ کینہہ بر مراد

پکن گو سوہیے لشکر مؤمنین

و دین قصہ پیش سپاہان دین

قامی تہ تازی لشکر در میان قاسم منز

گفہ دینک جنگ

بیلہ صحنس شاہ چارم حصار
 کس پیچھ تھوون تاج عالم نماے
 سپینو جمع گردان لشکر پناہ
 دوپن گرد نو زاد ہے اے پسر
 نیکو سیرتو گو درز، ستریاں، نیو
 پیمے باہے ہیچھ باتما می سپاہ
 دیو داد مردی بگوہر دو بہ تیغ
 رواں خواں تین ہند کر وہم چو آب
 بہ واتو ابا تاو توش و توان
 ولیکن ونبہ آونے سے علی
 تہ بیلہ واتہ سے حیدر نامدار
 بہ این شہر یاری مئے چھم عارونک
 مقابل بچھس با علی در بنوہر
 کورس عرض نو زادون، اے شہر یار
 میس آسہ اکھ ہتھ پسر چوں پینک
 تہ بہہ تخیہ ہے پیچھ بہ فرخند جاہ
 بہ ایدر کمر بستہ بر جنگ در اس

ز اور تنک طارم سپن آشکار
 جہاں کو مشرف ز قلل ہماے
 بدر گاہ صلصال گردون کلاہ
 پیچھے جنگ کر بستہ محکم کمر
 سہ عداد و سہ نور آین و تمام و گیو
 کر و جنگ با دشمن کینہ خواہ
 کر و قتل اسلامین بے دریغ
 تھتھے ہیچھ جھ جیجھوں یکن باشتاب
 بہ سپر اند سڑا و بخت جوان
 مئے نیرن چھ جنگس بہ بے حاصلی
 مئے لازم چھ نیرن پئے کارزار
 فہر مایہ نے سیرتو نیرن بہ جنگ
 مئے شوہم مقابل تھتھے شیر مرد
 جہانس تہ چھکھ شاہ ذل اقتدار
 تھس کیا ضرور ورتھ چھ نیرن جنگ
 مہ بر فکر از دشمن کینہ خواہ
 ز شیر و پلنگاں مئے چھم نہ ہراس

بے اقبال و تائیدِ صلصالِ شاہ
 کرکھ گشتہ سائیں سپاہانِ دین
 سپین خوش سہ صلصال بیدادین
 کلاہ کیانی کرین تس بسر
 گرس کھوت سہ نوزاد شیرِ ثریان
 سپین شیر مردان گرین پیچہ سوار
 سہ نوزاد آئند صفِ قلبگاہ
 گرانمایہ دہ پور داراے قام
 سپین شور از لشکر قائمیان
 بیپیچہ کنو سہ مایکت یلِ نامدار
 بے یک بارگی و وختو سپاہانِ دین
 صفِ قلبس آئند جہاں پہلوان
 صفِ میمنس کرد خنجر گدار
 یلِ نامور سعتِ فیروز جنگ
 کپن گاہہ ہے پیچہ سہ شاہِ سکت
 سپین صفِ مرتب پیے کارزار
 و وختو آئے بر جنگِ فیلاں پلنگ
 سواران پیے جنگِ بیتاب گئے
 گراں گمہ رن گئے فیلے پیچہ دلیر
 سنان با ستارِ ستیزاں سپین

چو درو یا بے آتش کدکھ و مہ ذی سپاہ
 وڈاؤن ز نالِ سمندان زہین
 سیٹھا کورنہ نوزاد سہ آفرین
 وڈلن تس ببر خاصہ خفتانِ زر
 مہیا سپینو لشکر قائمیان
 مرتب کرکھ صفِ پیے کارزار
 سہ گو درز بر میمنہ کپنہ شاہ
 تے پڑتھ صفِ شزبہ فرتام
 کر گویا سپین شورِ محشر عیان
 سپین اشقرس چوں پلنگِ سوار
 مقابل کدکھ صفِ بہ مادن کپن
 سہ مایکت آبا تا و توش و توان
 سپین سہ باؤا المعجن نامدار
 تھوون در صفِ میسر چوں پلنگ
 تھوون در سپاہاں براے کمک
 بشور آئے گردانِ جنگی سوار
 ہیر دڑاے بر جنگِ شیران نہنگ
 سمندان مرکش چو پاسبان گئے
 سپینو تشنہ شمشیر بر خونِ شیر
 خدنگ از کمان ہا گریزاں سپینو

کمشن کرکھ خلق چوں اژدها
 بشور آے شیراں بہ ماڈان کپن
 دلاور سوارا ز گردان قسام
 ہمے ناوتس نامور عاد اوس
 کھن تس گرا اوس عادی نژاد
 بہ جولان اشقر زین تمہ زمین
 چھپے کاٹہ دلاور قوی دل تھے ستو
 رواں نامدارا ز تازی سپاہ
 کھسختہ آو براسپ کوہی نژاد
 و لہجہ اوس برگستوان درنگار
 گوشت زیر خفتاں ز سر تا قدم
 دین ناوتس نامدارس سلیم
 کورن تیز اشقر بہ ماندر باد
 کرن یم قس عاد سے کن نظر
 تنوور جوانا و چھن باشکوه
 تیس دیشو تھن خیر کو سے سلیم
 سلیمس و چھتہ عاد سے خند آو
 دوپن تس کہ آے خیر مردنشتنگ
 گوشت آسکہ از زندگانی تواسیر
 ہم ایدر تہ گزہ پیر و تھن باشتاب

کرکھ ہستو کچھ سو سے پنگاں رگا
 تہستو ہستو کچھ از ترک تازی زمین
 نمبر دراو جنگس بہ فر تمام
 ز سرتابپا غرق فولاد اوس
 کھسختہ پانہ چوں کوہ بر پشت باد
 کورن مالکس ناپ از خشم و کپن
 سہ نیرن کرن آزمائش سے ستو
 نمبر دراو از پردیے قذبحاہ
 کرزن بوچو آتش زلن بوچو باد
 بہ آہن گوشت غرق اسپ و سوار
 مگر اوس ظاہر تیس چشم و شرم
 بہ مردی قوی دل بہ صورت عظیم
 چو آتش گزہ تھتہ پوہ نزدیک عاد
 سہ دیشو دلس گوس ہم و خطر
 ببالا و پہنا چو یک تخت کوہ
 کورن یاد نام خہ دایے سلیم
 یہ کس موہنوا زھوٹ مقابل دراو
 تہ کس مرد چھکھ درا کہ سے پیٹہ جنگ
 توے درا کہ بر جنگ شیراں دلیر
 و چھتہ بیون کوہ ز تہ آکھ نہ تاب

ز شے سیتین لَدُن چھم سیٹھا عار و تنگ
 خود اوئد تخت و بنگین و کلاہ
 مہ کھوڑا و شیریں تر از ہم گور
 مستی و وہ فی سیتین و ننگ عا
 دو و تحفہ آوٹس پیچہ بہ مانند شیر
 سلیمت کوڑن تارے اے نامور
 یہ اشقر ہچتن وہ فی گزنی تخت
 دلاور بذر سپر گوہر ہان
 سبکتر سلیمت کوڑس ضرب تیغ
 پتھر پیو سر عار چوں کوہ تخت
 ز خون آب عادی شفق گوں سپن
 سلیمت کوڑکھ آفرین آفرین
 جہاں تیر در چشم نوزاد گو
 لودن خاک بر سر کوڑن جامہ چاک
 ملکہ شور و افغان سپن از دحام
 کر افسوس اے سرور سروران
 در یفا کجا یال و گویاں چون
 کہ اے نامداران لشکر پناہ
 ز تھچہ آہیے نیش سر این دلیر
 بہ نزد شہنشاہ کرن ارجمند

ز شے بکھنہ اصلا سے سیتین بنگ
 بہ چھس خاصہ فرزند صلصال شاہ
 سپن دوپس وہ فی مہ کریت شور
 و چھکھ وہ فی دین کس پنگ شکار
 یہ بوز تھ بہ شور آو عار دلیر
 گدین یک قلم تیغ تیز از کمر
 وں و چھ مہا شمشیر مند ضرب سخت
 بہ سختی تلمن خنجر جاں ستان
 تر و نہ اس عاوس سوہ خنجر بیغ
 و سپنہ کوڑن عاوس از ضرب سخت
 سر عار آغشتہ در خون سپن
 سپن غول غلام در سپاہان دین
 شیلے سپر در خون سر عار گو
 پتھر پیو سر آب دلاور بہ خاک
 سپن ماتم اندر سپاہان قام
 و دین اوس نوزاد ز آری کران
 در یغا برو بڑتے بال چون
 ازاں پس کرن کریمکھ تھو بر سپاہ
 ہنگ کاٹھہ ز نام آوراں ہم چو شیر
 دمس گنج و کشور کرن سر بلند

زواں اکھ سوارا ز گردانِ شاہ
 سلیمس پیٹھن کو چو ابر سیاه
 سلیم دلاور سین گرم خمیز
 بہ یک ضرب شمشیر بے جاں کورن
 سوارا تریم دلاور از بس عظیم
 اکے ضربہ زورم زوین ہم چوکاہ
 شیم زون ستم ہستہ زوین بیدریغ
 دہم دلاور کو موختصر بیروان
 بہ شور او نوراین نامدار
 ہمے خارماپہ مے زونم یہ مرد
 مے کو عارتس ستمو نیرن جنگ
 گردھس ووفی کرس کو فہ بال وبرز
 یہ پامتہ دوین دلاور چوں فیل مت
 چو کوہے پکن کو بہ سویے سلیم
 سیٹھا باہتہ اوئس اذان مرد سخت
 تنور سہ نوراین از عتاد اوس
 یقین کو سلیمس کہ این نامور
 ہنگ زن اوس نش بہ ووفی کین پچاس
 اد آسنے کانہہ دلاور سوار
 بہر حال اشقر کورن گرم خمیز

نمبر دراو جنگس بنو ورد گاہ
 جولان کورن تیرنہ شیدو ماہ
 لگاؤن تیرس قارمیس تیغ تیز
 گرس سان با خاک یکسان کورن
 سین گشتہ فورن ز دست سلیم
 سہ پنجم وڈوون پو گر دوسیاہ
 سہ اوٹیم نوم ہستہ اوئن زیر تیغ
 پتھ پاتھو نرن چہل پہلوان
 کورن عرض نورادس اسے شہریار
 کہ یوت تام لشکر وڈوون چو گرد
 نئے مورست آسہ ہم بیہ رنگ
 تیرس گرد جائس یک ضدہ گوہر
 دہتھ گوہر زیے گا و سپیکر بدست
 سہ دہشتہ سلیمس سین دل دہیم
 یہ زون مے کو وڈو کینس تیرنخت
 تیکتھ مے گراں گوہر زولاد اوس
 ہمانا چھ صلہت ہستہ پسر
 کہ گویا دبار ز مادر یہ زاس
 ہم ایدر مے ہتھ کانہہ دریں کادرا
 سیک قارمیس پیٹھ لگن تیغ تیز

دوپین گرد نورائیں اے خشتنگ
 بے مآدانِ دون چھکھئے نش پیتولاف
 روان گوئے نورائیں یل بہ شور
 سے گوہ رزائیں ہم چو یک کوہِ لخت
 اُسے ضربِ سہستین سے بے جان کورن
 ہئے شور و دھڑے در سپاہانِ دین
 سپہِ سختِ غمگین ز مرگِ سپہم
 ہمہ روزی حقن گئے در آں کارزار
 سپینِ خیر سے مالکِ نامدار
 و چھن کیساہ نہ چھکھ تیرلہ در کمان
 دوپس اکو سوارن کہ اے شیرگیر
 بہ تحقیق این قایمے بہ سگال
 ہنگہ میچھ دلاور مرے از خدنگ
 و نوکس چھ تے سرتور جنگ تاب
 سبک رود سحر دلاور خو مویش
 دمان او نورائیں فیل زور
 سوارا دویم از سوارانِ دین
 اُسے ضربہ نورائیں کور تباہ
 تریم در او بر جنگ اں فیلست
 چھ پانچو سٹھ زنی از اں مؤمنان

چھئے کانہہ ہنر با و و ز کین بختنگ
 چھکھئے مرد جنگی مہ و ن میچھ کذاف
 کوڈن تے سٹھ سٹھ دلاور بزور
 کوڈن تے سٹھ سٹھ میچھ ضرب سخت
 سروسین با اسپ یکسان کورن
 ازاں گرد نورائیں سپہمگین
 کہ دم بستہ ساری گئے از ترسِ نیم
 نیر دلاور کانہہ اکھا از سوار
 دوپین سعدس اے گردِ خنجر گزار
 کورن گشتہ این دشمن بد گمان
 خبردار کیٹھہ میچھئے لایکھہ تر تیر
 ہئے اسے فرزندِ صلصالِ دال
 سے صلصالِ پیہ پانہ از کین بختنگ
 کہ یوت تامحقن و اتنے بو تراب
 سپاہانِ دین گئے سراسر ز ہوش
 بے مآدانِ کین سخت امت بہ شور
 نیر دلاور تے پیچھے بے مآدانِ کین
 و دوون بہ گوہ زنی گردِ سیاہ
 کورن سے بے یک حزب با خاک پست
 کورن گشتہ گئے ہم بسویہ چنان

بہ شور آو سحر دلاور پلنگ
 رتھ کش کوڈن گوش مایہ کمان
 زبس زور قوت چھٹوون خدنگ
 سہ نور آین از اسپ پیوسرنگون
 رواں شاہ گوڈر زبے کر نظر
 سیکھ شور و افغان وودکھ زار زار
 دریفارے ہنویہ کرد لشکر پناہ
 زتے ہنویہ شہر بارابہ ملک جہاں
 بہ زاری وڈن اُسو قاعی سپاہ
 دوپکھ سامن اے نامدارانِ قدام
 بہ خونِ برادر گنڈن چھم میان
 بہ یک بار اشقر کوڈن ہم چو باد
 بہ جولاں اوڈن کر بم آدان کین
 ہئے تافلک نیز کرداں کوڈن
 از آں پس کرین کرکیکھ از بس بکند
 بہ چھس خاصہ فرزند دارا بہ قدام
 مئے لایکھ سوارا ز نام آوران
 سہ نیرن مئے ستین دریں کارزار
 ابوالعجین گردن پیرن مئے ستو
 کرچھم مئے آسن مقابل بختنگ

کوڈن در کمان راست برآں خدنگ
 رتھ گئے سپن شور تا اسپان
 ترتھ گوتمس دشمنس بید رنگ
 بدن کوس آغشتہ با خاک و خون
 وچھن گشتہ نور آین نامور
 کہ افسوس نور آین نامدار
 گرانمایہ فرزند سلسال شاہ
 ہئے اوستے کاٹھہ ز شاہنشاہاں
 کرن نالی تے کر یہ افسوس و آہ
 سپن خاب و آرام مئے پیٹھ حرام
 برن ملک از خونِ اسلامیان
 زٹن سنگ از نعل آتش نژاد
 بوڈن آسمان از غمبار ز زمین
 کہ لرزاں دل شیر مرداں کوڈن
 کہ اے نامور مالک زور مند
 دلاور، قومی تن ز دستانِ تمام
 قومی پایہ یس آسہ از سروران
 فرومایہ نے ستو چھم ننگ و عار
 دریں دشت نوورد پھیرن مئے ستو
 کرو آزمائش ز بختگی پلنگ

اَبُو المعجَن بُوڑ آوازِ سَام
 بہ مَادانِ گُڑھتہ پوچھو غُرُڈ شیر
 یہ کُورِ حَسْ طَلَبُ ن چھہ کیاہ آتہ سبب
 تھموت اوسے دُرس کارِ زار
 ہزاراں تھے ہوم چھم تھے کُرم ہتھاک
 تھے ہتھ نامور کیا پیسہم درِ خِیال
 یہ بُوڑ بھتہ بہ شور آو سَام دلیر
 کوڈن گمہ نہ بالاکر پوچوں کوہِ لخت
 سبکتہ اَبُو المعجَن کُڑ نظر
 لگوون تہس مڑب تیغ اُستوار
 سروشانہ و سپنہ ہتھ تا کمر
 صفِ قلیس اندر و چھن اوس گویہ
 دتن تاج و افسر بڑھتہ تھم بہ خاک
 بزائری ملن سخت شور و فغان
 پیاد پکن گو بہ مَادانِ کین
 ووڈن تہس کہ اے نام بردہ سوار
 کجا چون شوکت کجا چون راج
 ڈولن چون افسر چھہ در خاک و خون
 مے کیشتہ و وہ ذی کون چھم نہ آرام مہتا
 پیچھے پاٹھو زائری کرن بو بہ درد

کوڈن تیز اشقر بہ فرِ تمام
 دوپن سانس اے نامدار دلیر
 چھنہ کانہہ کرن مرگ پانس طلب
 بہ کُورِ حَسْ تھس توے و ذی کین خاستگار
 تھے چھم بلوے موت تھہ خون و خاک
 تھکن چھکھ بہ چھس پورِ صلصال
 کوڈن گمہ اَبُو المعجَن پیچھو شیر
 کہ تالایہ بُو المعجَن ضرب سخت
 و چھن تہس کُشاد بغل تا کمر
 دُنیمہ کوڈن تہس بہ مثل خیار
 مہداگو پیچھم نیمہ پوچس پھتر
 و چھن یام تھن کُشتہ کو سَام نیو
 مولن سور پانس کوڈن جامہ چاک
 کہ افسوس اے سرفرازِ جہان
 ملن تھوود سرِ سام پیلہ از زمین
 گرائیہ از تھنہ یہ شہریار
 کجا چون ما بھتہ کجا چون راج
 پیوٹ چون پیکر پھتر سرنگون
 کون چھم اے کینہ عالم خراب
 ہرن خون ز دید بہ روم خسار زرد

اداں پس دین چہ گریں چوں پلنگ
 ابو المعجّن نش پکن گو بہ خشم
 دوین تس کہ اسے گرد بے رسم راه
 کور تھ کشتہ تھو سندن گرامی پسر
 ہے کشتہ کور تھن سپہ دار قام
 بے آسے ہیچے خون سام دلیر
 ابو المعجّن دوپ نس لے بہ نژاد
 مہ کر باتہ باتہ تر کر فکر جان
 ژے چھے آمتن بے سندن اشتیاق
 سہ سووم مے در عرصہ یہ کارزار
 یہ بوز تھ بہ شور آو گیور دلیر
 ابو المعجّن کڈ سور شمشیر تیز
 روان ملو نہ شمشیر زن در مصاف
 بہ شمشیر ترک تازی کر کہ
 وڈا وکھ نہ پنس پیچم فرش خاک
 تھلکھ از دُجائب چکا چاک سخت
 کور کہ حملہ وہ بار باہم دگر
 کہم "بار گیون سہ برنہ تیغ
 رواں گو ابو المعجّن نامدار
 نہ بازو ہتھن شاہ کر مونس قلم

چو کوہے رواں گو بہ مادان جنگ
 وون اوس خواناب ہون نہ پشتم
 کھوڑ کھنا نہ از گہ در صصال شاہ
 دو پتھ بیشہ خالی چھ از شیر نر
 سہ میونے برادر پو داستان سام
 جیمے رتھ دے دام مانند شیر
 کرن کیا نہ چھکھ از برادر شو یاد
 بہ وہ نہ وائنا و تھ تمس نش روان
 وں تھاوے نہ تھو سندن ژے در فراق
 نہ ساو تھ تمس سوتو باہم کنار
 کوون گرامی ابو المعجّن پیچہ پو شیر
 کوون اشقر کوہکن گرم خیز
 بہ خنجر کر کہ خار سنگن شکاف
 بہ مردانگی رزم سازی کر کہ
 سپر ہا و خفتان کر کہ چاک چاک
 ہے خار سنگن سپن لختہ لختہ
 بہ شمشیر ہندی و روی سپر
 تچن تھو د ببالا سہ سرید ریخ
 لگاؤن تمس تیغ خار اگزار
 پتھر پو نہ مرکب سہ گیور دژم

پُر و بال برگستاں چاک چاک
 بہ شور آپہ یک بار شکر تمام
 ابوالمعجّنس پیچھے تھامی سپاہ
 روٹکھ درمیان گردِ فولاد چنگ
 ابوالمعجّنس پیچھے سپینو کپنہ و
 چو آتش کڈن خنجر آب دار
 کُڑی میتھنہ قائمی سپاہاں بباد
 بوڑن تھمّو سہ مادن پُر از خون لال
 بہ نیز ملن بو سوارن بہ میغ
 پُر از کشتہ گان کوسہ صحرا تمام
 کُئے زون ابوالمعجّن رزم خواہ
 کرن حملہ بر شکر قائمیان
 بڈن بال من توہم پو با شکوہ
 بہ تیزی کودن خنجر آتش نژاد
 سہ شاہ سیمت سدور نامدار
 پکن درائے باگوہ رز تیغ و تبر
 اباہم دگر در کشاکش سپینو
 خروش ترمم ہاے آہن درائے
 زبا بختہ سپینو شیر بے تاو توش
 نہاں گئے بہ غار اندروں مار و مور

سپن کیو آغشتہ در خون و خاک
 ہئے شور و دھت در سپاہان قام
 و دھت آئے مانند ابر سپاہ
 کور کہ خلق مانند پرگار تنگ
 تیلکھ گوہ رز و خنجر، سنان و تبر
 بہ شور آو ابوالمعجّن نامدار
 کورن تیز شبرنگ صرصر نژاد
 کورن پار سنگن ز فولاد و نال
 بہ ہر سو زدن بو سوارن بہ تیغ
 ہئے تپتو مارن سواران قام
 رواں مارلکن و چھ سہ شور سپاہ
 کورن محکم یک بار اسلامیان
 بہ بڑو تہہ نیر موسار نے ہم چوکوہ
 سبک مالک اشترن ہم چو باد
 پتے دراوتس سعد خنجر گزار
 بیک بار اسلامیان سراسر
 مقابل چو دھمیا بے آتش سپینو
 تیلکھ شور نقایہا، کپہ نالے
 اٹکھ سخت خر مہرہ در خروش
 غریواں سپینو گا و دھما بشو

ستیزان سپینو لشکر از هر دسو
 ددستی کدک کش گراں گوه رز پنے
 دتکھ خنجر صیقل از خون ناب
 اژن بے سر نیزه در هبگر
 و دژن بے خدنگ از کمین کمان
 گزهن نالی کردن فرازن کشد
 و سن بے تنبر زین خارا گذار
 گزهن گشته از بس که پامال اُسو
 به شور آه گردان اسلامیان
 کزن حمله بوا معجز از هر طرف
 پیادن ژن بوا به شمشیر کین
 پیچھے پھٹو سحر دلاور پلنگ
 کزن حمله شاه سمک شیروار
 پیچھے کنو سے مالک سر سوران
 به خنجر کو دژن خای سنگن شزار
 چو آتش کو رن گرم جنگ و فساد
 سه گو دوز سالار لشکر پناه
 دچھتھ تھو سده یال و زور و توان
 گریں پیچھ کھسٹھ آو چوں کوہ لغت
 گریں مالکن کر یکھ اے رزم خاه

چو باد و چو آتش سپینو ریزد
 کوکھ تھو بالن به بیس برز پنے
 سپین موجزن خون درو یا چو آب
 گزهن اُسو نیزه ز پشت و کمر
 نوں مرغ روحن کدک بے کمان
 سوارن کزن سرنگون از سمند
 گزهن بوا نو پر کالی اسپ و سوار
 سمندان پکن بر سر بال اُسو
 کدک گزدر از لشکر قائمیان
 ژن بوا تمین قائمین صف به صف
 به نیزه ملکن بوا سوارن ز زین
 کزن پاره بوا در دل خای سنگ
 نهنگن به شیرن کژن بوا دمار
 ددستی تله تله اوس گوه رز گران
 دواون به گوه رز گراں کو هسار
 دلیران قائم کزن تھو بباد
 به برو تھو بوا تس در آن رزم گاه
 سپن خیر سے مالک پهلوان
 بنن تس نشه اُسو کوہ و دخت
 سے زونم نه چھکھ پور صلصال شاه

دو پُیس تور تَمُو اے دلاور سوار
 تر پیکھ برونہہ و چھکھ وہ فیرو بال میون
 ہنسکہ زن آنکھ میانہ کور زک تر تاب
 ہم آید تر و چھ میانہ کور زک طراق
 بیس بار کور زن از چشم و کین
 بہ جولاں اوئن کر کور زن نار سخت
 سبک مار لکن اسپ آتش نژاد
 خطا کو تمس کور زئیے آہنن
 رواں او مالک تلمن کور ز سخت
 اکے ضربہ گر چھ کور زن سے ہلاک
 سپنیز ریزیر تمس استخوان
 و چھتھ گے سپان قامی زو بون
 بیلہ گرد نو زاد نے و چھ سہ حال
 تلمن کور بسویے پدر با سپاہ
 تلمن شور و فسر یادے شہریار
 سپنیز کشتہ یم بانترہ ہمزاد میانی
 تمن سہ تو نام آوران سپاہ
 سرتاجداران و شہزادگان
 ہنسکہ زن تر نیر کھنہ بر انتقام
 یہ بو زتھ سہ صلصال بیہوش کو

ہمانا تر چھکھ مالک نامدار
 کہ آیا چھ کیتھ زخم گوبال میون
 تر آمد نامور چھکھ تر والا خطاب
 کجا وہ فیرو کھکھ جفت اُسٹھ تر طاق
 تلمن تھود بہ سر کور زئیے آہنن
 دتن مالکس پیچھ برتھ کور سخت
 بیچھ کور کور تلمن چوں گرد باد
 تلمن کور سہ کور زن بر اسپ زن
 کور زن ضرب بر پست کور زن سخت
 پیچھ پیچھ سہ کور زن یکساں بہ خاک
 نہ جسم و نہ زور و نہ توش و توان
 و چھکھ یام کور زن در خاک و خون
 برادر و چھن پیوستن پاپال
 ودن کور بہ نزدیک صلصال شاہ
 زبیداد دشمن سپنیز خار و زار
 رگرمی تھے خاصہ اولاد چپانی
 ہزاراں سپنیز کشتہ در رزم گاہ
 دھلن خوانس اندر چو افتادگان
 کور زن کشتہ ساری دلیران قام
 چھ مغزن اندر تمس جوش کو

کوڑن پاؤ جان سہن اشک بار
 کوڑن مکم تمکو کدھاسے رنگون
 رواں کے تیکھ کدھاسے از مفاک
 اٹکھ پانترہ سر نہ وصلصال شاہ
 پر از رگری و نالہ عالم سہن
 ترہنہ کدھاسے بون اوس داراے قائم
 ازاں پس ورن کشتہ گان در خرپر
 کوڑکھ آتش و صندل افزوختہ
 پراں برہمن و مؤبدان پاٹ اوسو
 سہن فارغ از کشتہ گان شہریار
 دوپن تام سوئے سپاہن قائم
 بہ پانے پنگہ نیر جتاس نہ بر
 و لیکن کوڑی حمید بر نامدار
 کرم یختہ شبس چہم سے آرام و ناز
 مکر مے چہم دل زہیمار غم
 لہ سمیختہ آے مطرب بہ ساز و رباب
 بیستہ کمر سے ماکت ازاں پہن دشت
 بیٹے زن شبن کوڑ تغلب بہ روز
 بہ تاباں قمر شاہ مہ پیکران

دتن تاج بڑی تھن وودن زار زار
 ازن یوڑی تلو تھن ازاں خاک و خون
 کرکھ پاک چھل تھن ازاں خون خاک
 ہنمے کرکھ ورتھ از دربار گاہ
 سپاہن اندر سخت ماتم سہن
 ہرن اوس از دیدتس خون خام
 ہرن ساری از مشک و عود و عیسر
 بعود و بصندل کرکھ سوختہ
 ورن ژند از دشمنی چاٹ اوسو
 بہ شور آو جوشاں سہن ہم چو نار
 سہن خاب و آرام مے پیچہ حرام
 کرکھ بستہ خفتاں و خود و کمر
 سہ و ارن مے نس سیتو چہم کارڈا
 ارنو مطربان و مے دل نواز
 کرکھ شاید گزہم دور رخ و الم
 سہن گرم ہنگام سوز و شراب
 سوئے خیمہ خرگاہ کے بازگشت
 رطیختہ نٹو کدھاسے رشید عالم فروز
 نہر دراپ بالشکر اختہان

لہ یہ شار چہم اکبر مسود پیچہ امت تارنہ۔ یہ اوس نہ چپا سپدست۔

سہمے لشکرِ قدام کو با شتاب
 اندرِ زاوے غم بہ ہوشِ تمام
 دوپچھ زن مگر رستم زال اوس
 وچھن ناز و نغمہ چوٹ اوس جام
 اگر کانہہ مرن اوسکھ اندر تبار
 گھوٹ بے بہ سونٹور و ساز و رباب
 پرن مؤہاں ژند آذر پرست
 گھوٹ تے چوٹ بے میے خمہ شگوار
 کرن بوہمن کشتن آتش کباب
 وچھن ساعتہ اکھ تماشا زبر
 کوہن خشم نوزادس اے رزم خواہ
 کرکھ مار گردانِ خنجر گذار
 ژہلکھ اکھ از جنگ کم پایگان
 گرکھ پنا پر وہ فی دل اور دیرنج
 تمن سہو کشتیا سوارانِ عباد
 بہ شمشیر و گھوڑے جہاں خستہ کر
 دشب خون بر دشمن کپنہ خواہ
 بہ قام اندروں ژہے کرکھ شہر یار
 نہ سستین تہ گزہ نیر حقن بید رنگ
 بہ شب خون کمر بستہ استاد گو

سہ عمر امیکہ زبس اضطراب
 پکن گو بہ درگاہ داراے قام
 بہ منشد بہتہ شاہِ صلصال اوس
 بہ مجلس بہتہ نامدارانِ قام
 پتھ پتھو بو رسم اس شہر یار
 چوٹ بے شراب و گھوٹ بے کباب
 تہے مار زالن کتابہ بدست
 تمن کشتہ نے اسوزالن بہ نار
 چوٹ بو سہ صلصال جام شراب
 تہ دپشتہ سپن در تعجب عمر
 سپن مت چہتہ یام صلصال شاہ
 ژہے سستی کرکھ اندرین کارزار
 ہن پتھ ژہے کھیوتہ از فور و ماہ گان
 بہ تہراج دشمن دیشتہ مال و گنج
 سپن پانترہ ہمزاد چانی بباد
 ژہ اکھ کپنہ پتھ کمر بستہ کر
 نہ سستین ژہ اشب ہزاران سپاہ
 ہنکھ زن کرکھ دشمنس تار و مار
 بہ کینترہا کرکھ لشکر از ہر جنگ
 بہ بوڑکھ سہ نوزاد آماد گو

رہی تھی بوز عمر اُمین تمام
 نیرِ دراو از لشکر قائمیان
 بہ نزدیک مالک پکن گوشتاب
 یہ بوز تھے سہ مالک چڑھماں گکو
 دو لکھ درے، برگستان و کلاہ
 کمربستہ و دھتھی نامہ ارانِ دین
 گریں کھوت سہ مالک سر سرداران
 لے زواں گکو ابا لشکر نامور
 سپاہ ہستہ یون توڑ نوزاد اوس
 بہمراہ مالک سپین نس دچار
 گوشت رستہ اوسکھ مئے نش اے دلیر
 بچے آزمود تھے بہ پیشینہ جنگ
 کہ شاید مشیت گوتے سہ حال تباہ
 پڑا نکھ نہ کینہہ رسم جنگ آوری
 تیلے گرد جانس بگہ ریز گزان
 ہم ایدر یہ سر چون بے جاں کرن
 یہ بوز تھے سہ نوزاد جوشاں سپین
 کورن نار تمھو سوئے جنگ اوران
 بہ میسر زول نس از کلام تباہ

خبردار گو از سپاہان قسام
 پکن آو در فوج اسلامیان
 دو لکھ تیس ہشتہ قصہ با اضطراب
 دو تھتہ بے محابا از ان خاب گکو
 تیلن فورن از خاب ساری سپاہ
 مہیا سپہو از پیے جنگ و کین
 تیلن زور ہستہ من سہ گوہ ریز گران
 کرن بستہ نوزاد پیے رہگند
 تنور بہن کوہ فولاد اوس
 دو پس مالکن اے دژم روزگار
 دبار تھو وے ذی اکھ بر جنگ شیر
 زو لکھ کہتہ کنن رم کھیتن از پلنگ
 گڈ تھتہ و ذی کنس بہر شب خون سپاہ
 بہ ہلچہ ناو تھتہ امشب دڑیں داوری
 مشی یں بہ شب خون جنگ اوران
 بہ مرگت پڈر چون گریاں کرن
 بہ مانسہ تشدر خروشاں سپین
 کہ اے شیر مردان و نام اوران
 کرڈ حملہ یکبار ساری سپاہ

لے پ شار اوس پچھاپ سپہت۔ یہ آو کہ مسودہ بیچھ نقل کرن۔

تلو گھر زہ و خنجر سناہاے تیز
 بیک بارگی قائمی از خشم و کین
 رواں او مالک چو دُرُویا بہ جوش
 و و بھتھ آے یک بار اسلامیان
 دُشکر بہ یک بار جوشاں سپینو
 سپینو سرفکن گھر زہ خار اشکن
 پیون آسہ شمشیر ہاے شمار
 سر نیز با سپین گستاخ گئے
 لہ گزہن بو ترنگا ترنگ از کمان
 ز جوش و خروش سواران جنگ
 شب تیر تے ہم غبار سیاہ
 گوشت مول گو برس پیچھن کینہ ور
 وزن آسہ شمشیر ہانیہ ہا
 سر و دست و پائین چو دیوار گئے
 شب تیر مالک بہ گھر زہ گران
 و و اوں ہزاراں سپاہان قائم
 ہ ناگہ تھمس بروٹھ فزاد او
 روان مالکن مثل سہ آہن و رخت
 اکے ضربہ کوڈنس دھار از نہاد

ہمہ بد سگالن کُرو ریز ریز
 و و بھتھ آے بر نامداران دین
 تھن گھر زہ آہن ز بس تاو توش
 د تھ بڑو تھ بڑو شکر قائمیان
 چو باد و چو آتش خور و شاں سپینو
 سوارن کزن بے شکن تے فکن
 گزہن و ز ملک زن بہ ابر بہار
 چکر ہا ہمہ پُر ز سواراں گئے
 چو زالہ پیون تیر از آسمان
 کھنوں اُسورم اژدہا و نہنگ
 گھٹو گھر در منر غائب اختر تہ ماہ
 ستیزاں سپین مت پسر بر پذر
 سوارن تہ اسپن گزہن ریز ہا
 بتالاب خون مردن انبار گئے
 کڈن بو دھار از تن سروران
 کورن پُر ز گشتہ سہ مادن قائم
 کمر بستہ چوں کوہ فولاد او
 کڈن گھر زہ فزاد سے چوپ سخت
 کُرس سان نو زادیل کو بباد

لہ امہ شادک دویم مصر چہ پتہ پاتھو چھاپ سپد مت ہ چو زالہ سپینو سیر از ریمان

مگر کینٹھہ سپاہن گئیں نہ خبیر
 علم اس استاد در قلب گاہ
 سپاہ دار لشکر بہزاد نام
 کرن جنگ بے با سپاہان دین
 سینٹھا مار گئے از دُجانب سپاہ
 سپن گرم یثر روز باز در جنگ
 ابو المعین و مالک نامدار
 زبس کثرت لشکر قایمان
 کر نوزادو سالار گو موختہ
 گذر یا گوشت تنگ بو بر سپاہ
 یہوے بو پناہ دلیران قام
 ز ہر سو گشتو گرم در جنگ و کین
 سپنو رزم سازان ز ہر سوتباہ
 کہ اسلامین پیچھ سپن کار تنگ
 ژٹن قایمین بے کرن تار و مار
 سپنو تنگ گردان اسلامیان

حضرت علی شہد اتورا تھہ قام الرقوم واتن

بیاسیدا وے فی گریں پھر لکام
 زہنن واتن او تھہ دریں رزم گاہ
 میلے زن سہ حیدر ازاں رہگذار
 کرن مٹنرلا مٹنرلا بو قیام
 زہنن پتھہ کر تھہ ساحلک مرز بوم
 پکن اوس با لشکر نامدار
 ازاں جاے تا مالک رزم خواہ
 بنا گہ سہ دل دل سپن پر ز کین
 ہمت شہنہ پر خون سپنو ذوالفقار
 سہ دل دل گرہن تیز بو ہر زمان
 کڈن سو بے حیدر علیہ سلام
 شباشب بر نزدیک تادی سپاہ
 جدا دراو از مالک نامدار
 ژٹن مرحلا مرحلا سوے قام
 پکن واتی در ملک قام الرقوم
 اکس مٹنرلس کو تھہ داتس قرار
 پکن بو تھن موند تر فرشتک راہ
 ژٹن مٹنر نہ تھن نالہ سستین ز کین
 سوہ پائے کر تھن نپرو تھن برق وار
 تھن بو کر زن بو چو شیر زیان

در اندیشه گو حیدر پاک زاد
 ہے وڈی کینس مائیک نامدار
 مباد اگر کھن عاز جز از قاضیاں
 توے از چھنے وڈلے کیشہ قراء
 چھ بہتریتے لحظہ لارن شتاب
 دوین تام گور استے شیر شر
 چھ وڈی کین سہ مایک تہ اسلامیاں
 سنے ایدر کوڈم وڈلے تیز گام
 نو پکھ واد چھکھ نامدار سپاہ
 یہ یا منھ دوین کھوت کرس باشتاب
 بزوم باد ضرر کوڈن ریختہ
 وڈن کو سہ وڈلے چو پراں ملک
 بیک دم زدن سدور مؤمنین
 برابر گوشت پور بو نصف شب
 وچھن شور محشر گوشت آشکار
 گزھتھ پیو بہ نزدیک لشکر از
 ازال پس نو پہلو ڈرن از دست
 کوڈن تار از بس بزور تمام
 ہے برفلک کو سہ نعروک شکوہ
 ہزاراں سپہر قاضیاں سرنگون

دوین تمھو چھ یاراں بہ جنگ وفساد
 کزن اسی باقائیاں کارزار
 گزھن مار بے چارہ اسلامیاں
 چھ پانے گزھن سپر یقین ذوالفقار
 کزن از چھنے کیشہ تہ آرام خواب
 سپاہ دابر لشکر تہ چھکھ نامور
 کزن جنگ بال شکر قاضیاں
 شبشب گزھن چھم سوہی شہر قام
 مگر کزھ زہنہ کاٹھہ درنگی براہ
 کوڈن تیز وڈلے چو پراں عقاب
 ز ستم کوہ و سنگ کزن بیختہ
 وڈاؤن سہ فرش زمین تا فلک
 گزھتھ پیو بہ نزدیک سپاہن دین
 بہ لشکر گزھتھ پیو اہمیر عرب
 ز بس خون ز پیش گوشت لالہ زار
 سبکتر روٹن وڈلے از ترک از
 اوڈن از پگر زور چوں شیرست
 سپن زلزلہ در ہنمہ شہر قام
 سپن شق ز پیش و سبتہ آسے کوہ
 زھینکھ زوہر سپنکھ جگر پڑ ز خون

ہے رَم گر پو کھیو نہ آواز شیر
 سرقایاں پر ز سر سام گو
 روایت کر کن عمر فرخندہ جاہ
 کہ آں شب تھے ناز کو رس و زن
 بہ مجلس بہتہ اوس دارا بہ قسام
 کیس تمام آواز ناز بہ گوشش
 سپن مت بے ہوش منصال شاہ
 ہمہ نامہ اران مجلس نشین
 گزشتہ ساعتہ اکھ سہ در ہوش او
 لے پڑھکھ تم کو یہ کیا ناز گو ہوش اک
 لے ہے ہوش میتوئے بہ پرواز گو
 دوپس عمرن اے شاہ فرخند تخت
 ہے دوت حیدر درپ ملک قام
 نہ چھکھ بے خبر تس نش اے شہ یار
 دوپن شہر یارن بلا شکھ چھ راست
 مئے چھم بوزست بارہ پیش زین
 ولسیکن سے پڑھکھ ایتھہ بیکہ نمبر
 مگر یوت اُسٹھ مئے چھم نہ خیال

نہ چھکھ تراؤ و تھن رتم سواران بزیر
 دوپکھ زن تمن خندین شام گو
 بہ پیش جناب رسول خدا
 سپن آسمان ز سپنس زن
 اٹھس منز رٹھتہ پڑ ز مئے اوس جہام
 ز کف جام مئے پیوس روڈ سہ ہوش
 پتھر پو و سٹھ سرنگون باظاہ
 ز ہا بٹھ پتھر پیے و سٹھ بر زہن
 دیگر بار گو پاؤ تس توش و تاو
 کہ شاید و سٹھ آسمان پو بہ خاک
 دل و جان مئے نش خانی پرواز گو
 ہم ایدر ژئے گئے کار دشوار سخت
 تہ چھ ناز تمو سٹھ بھول تمام
 کن شہ یارن کو زن تار و مار
 چھنے اٹھ کلامس اندر کم تہ کاست
 چھنے آواز تمو سٹھ سٹھ سٹھ گین
 مئے گو تمو سٹھ مئے ناز و زیر
 کہون چھم مئے تس سٹھ جنک و جلال

لے تہ یم زشار چھنے چھاپ سپر مٹو۔ یم آتہ اگر مسودہ پیچھ نقل کر نہ۔

صلصالہ ستر مہماں نوازی تہ حضرت علیؑ ستر

تم سندن گھوڑنیک یادگار ملاقات

بیچتہ کنز سہ حیدر چو شیریں
یہیے زاد در لشکر قائمیان
ز باہتہ سپن قائمین دل دہنم
سہ حیدر و چھتہ پوتمن ترس و ہم
قوی دل سپن نامداران دہن
و چھکھ یا مہتن سرور مؤمنین
کوز کہ حملہ یکبارگی ہم عثمان
بشور آو سالار دل دل سوار
ز پٹنہ ہیئتو ہر سو سواران قائم
لہ ہمتی مہارن ز قائمی سپاہ
کرن بو پختہ پٹھو جنگ شدہ
در آخر سپن غالب اسلامیان
سپن ز گشتہ اسلامیان یک ہزار
سو یہ دیر گئے نامداران دہن
یہیے شاہ نوزن دم صبحکامہ
ز نورش شب تیرنے کھنوشکس
سپاہان قائمی پرانندہ حال
مسلکھ بانگ، فریاد تے نالہ زار

یہیے زاد در لشکر قائمیان
سہ حیدر و چھتہ پوتمن ترس و ہم
و چھکھ یا مہتن سرور مؤمنین
ز پٹنہ ہیئتو کھ قائمی بگوہر زگران
گڈن ہچو برق جہاں ذوالفقار
کوڑن جارمی از ہر طرف خون غام
سہ دل دل لبن اوس نے کینہہ تر راہ
کر یوت تا مہتن صبح صادق دمید
ہنر پختہ کھیتن زلی ہمہ قائمیان
ز صلصالیاں مؤدو اکھ لچھ سوار
ادا کوڑ کھ فرزند جہان آفرین
تھوون بر سر از نور رخشاں کلاہ
ہنم روز روشن سپن چہر دس
و دن گئے بنزدیک صلصال دال
ز دھن وات فریادس ایشہریار

۱۰ دویم مہر چہ پختہ کنز چھاپ سیدتہ کہ برگشتہ دل سپن بونہ راہ

نہ کر داریسی بوز فرماید سون
 دو پکھ تور صلصالن لے قایمان
 سپاہن کوئت کیا چھ کو کر تباہ
 ہمے یور شبنو پچھ سے گیاو
 مگر گشتہ کو خاصہ دلبد مینون
 کو رکھ عرض اے نامور شہریار
 ییلے کے اُسو از حکم شاہ جهان
 بنیت تمن سیمو کو کارزار
 دلاور سپینو سا ز شکر جنگ
 پتو ناگہاں شاہ مرداں علی
 چو آتش کڈن ذو الفقار از نیام
 مرا سریر لشکر اُرن زیر تیغ
 تیر ییلہ فارسیو وچھ تھند کارزار
 تمس ہتوہ سوار ابہ ملک جهان
 دو پکھ تور صلصالن اے سروان
 مگر چھم گماں یی تمس ہتوہ سوار
 کوہ ڈن تسمو روٹن تخت جمشید شاہ
 لے یہ نے آسہ ہے در دلیری تمام

نہ بیداد دشمن در وہ فی داد سون
 یہ کیا چھو سیمت کرو تو ہی بیان
 سہ کوٹ گو سپہدار نوزاد شاہ
 سپن کیا و کا نہ تمس کو نہ او
 گرانمایہ نوزاد فرزند مینون
 اسے پچھ دگر کو نہ گو کارزار
 نہ بہر شبنو اُن دشمنان
 بہ شبنو تمن دشمن کوٹ دہار
 سپاہ بہ اندیش کے سخت جنگ
 ہمے داتہ تھن پوہ چو برق جلی
 کرن کشیدہ ساری سپاہان قام
 چو جیحوں کو رن خون رواں ہدیغ
 نہ ہا بھتہ ہنز پھتہ کو رکھ اختیار
 چھنے و چھمتن آشکار و نہان
 پچھہ ہا و تس جنگ اوران
 ہے آسہ نے کانہہ دریں روزگار
 ازاں پس کو رن ملک سا جل تباہ
 نہ سا جل یہ یہ ہا دریں ملک قام

لے ایک دویم مصرعہ پچھ ہا بھو چھاپ
 نہ سا جل یہ رٹ ہا دریں ملک قام

لہ ہئے بوز ہنرمیہ از آسین خبر
 دلاور پہ نے آسہ ہے چوں پلنگ
 پچیس نامدارس دین شوہر مرد
 وزیرن کوڑس عرص، ایسا مدار
 مئے چھم بوزمت از شہنشاہ دال
 دلاور سوارا ز ملک عسب
 پہمے وائر در ملک قام الرقوم
 سہ برہم کرمی دین آتش پیرس
 ہنگہ زن یہ اسی سہ تازی نژاد
 یہ بوزتھ سہ صلصال کو توہش رو
 ونن چھکھ سوغن ما بے اعتبار
 دین چھکھ بہ عالم چہ فقط علی
 مے لاف و بھہتاں ونن چھکھ تمام
 ازاں پس گڈن دہ شتر بار نان
 تہ بیہ مشکہ دہ تمہ برتھ از شراب
 تہمے ہتھ کوڑن صا جبا اکھ روان
 سہ حاجب پکن کو بخہ رم دلی
 وچھن یام سہما بے شیر الہ

چھ صلصال شاہ جہاں نامور
 یہ بیہ ما مئے پیٹھ بے محابا بختگ
 دپوہتھنہ یٹھ نامور آسہ نمود
 ز غموش آس بے غم دین روزگار
 تنمئی وون ز تار پرخ پیشینہ سال
 جہاں پہلوان آسہ والا نسب
 مسخر کرمی سہ ہنمہ مرز بوم
 بڈن شہر یازن سہ کر زیر دس
 ہزاراں گزھن نامداراں بباد
 دوپن تہس وزیرس کہ اے یاد گوئے
 خبر چھنہ از گردش روزگار
 چھہ تمہرے جہانس اندر پربلی
 دبارہ مہ ون مئے نشن یٹھ کلام
 تہ بیہ دہ عدد گو سفتاں کلان
 تہ بیہ جام رخشاں زیو قوت ناب
 بنزدیک حیدر جہاں پہلوان
 پکن ووت پیش علی و ولی
 بقوتھ پلنگ و بہ طلعت چو ماہ

لہ امیک کہ دینک ہمر چھہ پچھہ پٹھو چھاپ دہ چھے یور میراں آسین خبر

نین بوز ابروے او آسمان
 ز ہا بختہ سہ حاجب پین ٹنگ و لال
 کوڑن عرض در خدمت بو تراب
 دوپے شاہ صلصالن، این امدار
 اگر چه تر چٹکھ دشمن کینہ فہا
 چھے میا فی مہمائیے سر سری
 ٹے چھے از دوس موہمتہ آرام کر
 شبس نغمہ کر با میے نمود شگوار
 جنابن کوڑن نان و ارد پسند
 تمے مشکیم آسہ پڑے تمام
 نہ پھیرتہ پیے مشکہ ہایے شراب
 سہ حاجب سبک مشکہ ہستہ گوردان
 دوپس تو صلصالن، اے ہوشیار
 چھ کیہ تہم ٹسندے قد قامت بلند
 دوپس حاجببن، اے سپہدار قام
 تہمس کن و چھن کیٹہ تہ او نم نہ تاب
 ہئے روے تہم ٹسند و چھم چوں بہار
 کماں کش ز ابرو تہم در جدال
 مہراپا چھے تس فہر فہر زانہ گی
 ولیکن ٹے ہنویہ کینہ تنوور چھنے

ترسن بو تہمس نش زہین و زمان
 ز وشت اوڑن نہ کلا مس مجال
 کہ اے نامدار تر یا جناب
 تر مہمان و وٹکھ بہ چھس خانہ دار
 مگر دور امروز و وٹکھ ز راہ
 کوڑم تر یے نشن ما خضر حاضری
 بمادان پگہ نیہ جنگس نہ سہ
 پگہ چھی مے ستین کرون کارزار
 تہ بیہ کر مہنہ منظور دہ کو سفشہ
 دوپکھ تس چھ در ملت ما حرام
 چھے اُسو و چھن چنگ ساز و باب
 بنزدیک صلصال شاہ جہان
 خبرون تر کیٹہ و چھ تھن آن نامدار
 چھ کوا تنوور یل زور مشہ
 سہ حیدر و چھم از سراپا تمام
 ز ہا بختہ چو سپہاب دل گوم آب
 گل و زکس و سنبلی مشک دار
 تہمن کن و چھن کس چھ تاب مجال
 نو مو دار آثارِ مردانہ گی
 برمدی تہے ستین برابر چھنے

نیک نامدارا کوڈن در زمان
 نہ پانام پیش شمشہ بو تراب
 ہے چون دیدار وچھ رو برو سے
 کرو اسو ملاقات باہم برگر
 بہ پیمہ پانہ ڈیئے نش بر میے صفا
 ہے بوڑھا سن گفتار چون
 مے چھم نہ منور ورتہ گرٹھن پیش شاہ
 بلا شکہ پین مے نشن بے نو فور
 سراسر وون پیش سالار قام
 دولن تمومر صغ سے خفتان جنگ
 دتن دم چو غرند شیر تیان
 مے ایدر گرٹھن چھم بہ پیش علی
 کہ آیا چھ کیٹھتے سے علی پہلوان
 دوپن آزماون علی بیگمان
 بگردن ٹلھتہ گوہر زیے گاوسار
 برہنہ کرٹھتہ تیغ رخشاں بتاب
 کہ ایدر ڈیئے نشن آوصلصال شاہ
 اقص منرڈٹھتہ تیغ خارا شکاف

یہ بوڑھتہ وصلصال گو شادمان
 دوپن تس تہ گرٹھ ووفہ زشتا بشتاب
 دپس شمشہ یارس سپن اور زعمے
 قدرنجہ کرٹھتہ نش اسے نامور
 ہنگہ زن مے نشن دل کرٹھتہ وفا
 غرض چھم مے وچھ ماہ روہ خارا چون
 دوپس شیر جبارن لے مرد راہ
 اگر زن تیس یں چھ مے نشن منور
 رواں گو فرستاد بوڑھتہ کلام
 یہ بوڑھتہ وصلصال ووفہ بیدنگ
 کوہن بستہ حکم کر بر میان
 دوپن نامدارن زبس پر دلی
 بہ وچھ تمومر سندے تاو قوش و توان
 لہ اوٹن ہفت صدمن عومود گران
 ازاں پس پکن گوٹھ تنہا سوار
 پکن پیشکارا گرس بروٹھ شتاب
 خبر واژ نزدیک شیر الہ
 بگردن ٹلھتہ گوہر زچوں کوہ قاف

لہ یہ آو مسود پیمہ نقل کرے۔ چھاپس منر چھنہ نظر گرٹھان۔

ببالا تنوور، درخت بلمند
 مہمقن سہتو رتم نامداران دین
 سرا سہمہ گئے جملہ نام آوران
 بنزدیک حیدر علیہ السلام
 ہئے لرزہ گو در ہمہ سر زمین
 و چھن رومخ تسمہ، چھو خنداں گولاب
 چھکن مشک مانند مشک ستار
 بردی قوی چھکھہ ببازو دلیر
 جہانا نرئے کور تھن خراب و بباد
 روٹھتہ زئیے سر تخت ناہید شاہ
 سہ طہاس کور تھن خراب و فرار
 کر تھتہ قتل دیوان کوہ بلور
 دبار کر تھتہ میاں لشکر تباہ
 سر آری ہ چھس تھتہ چھکھہ نان
 زئیے پیچھٹ آس وہہ فی از پیے جنگ کمین
 و چھکھہ وہہ فی پیکہ جنگ و پیکار مینون
 مئے چھم ترو ویت گور زہے کیا پھتر
 بہ زانچہ تھ چھکھہ مرد جنگ از مے
 تھ شو بکھ مئے ستین مقابلہ جنگ
 پچھن گور بنزدیک گور زہے دلیر

ببازو قوی پنجہ تے زور مند
 رواں بروٹھتہ کور تھتہ موہن
 سپہو در تعجب ہمہ سروران
 پچھن مہمقن دوت سالار قام
 گراں گور زہے تراوٹھتہ تھن بر زمین
 کر پٹن تھم نظر بر شہہ بو تر آب
 گور لاس پیچھن سنبیل مشکبار
 دوپن بو تر آبس کہ اے تر شیر
 تھ چھکھہ مئے کہ در ملک خاور بلاد
 تھ چھکھہ مئے کہ در قہرماں بے سپاہ
 تھ چھکھہ مئے کہ از ملک ساحل دیار
 تھ چھکھہ مئے دلاور ببازو بے نور
 تھ چھکھہ مئے سپہدار لشکر پناہ
 دوپس تھم کہ ایشہ ہار جہان
 روٹھتہ ملک خاور تھ سا جل زمین
 ہمانا یہ گور کترین کار مینون
 دوپس تھم صلہ لن اے نامور
 اگر چہ تھکھہ تھوود یہ گور زہے نرجاے
 تھ آد چھکھہ بلا شکھ دلاور کنگ
 پھتر شیر جبار دوٹھتہ ہچو شیر

کوڑن دست بازوے خیبر کشاے
 کوڑن گھر زگر داں ببالاے مَر
 ازاں پس دتن دَارِ حقن برہوا
 سہ گھر زچشماں سپن ناپید
 ترمیلہ تور بون و دتھ بسویہ زمین
 لے دتن دوار دتھ بہ صلصال شاہ
 لے زمینس پیٹھن پو سہ گھر زگران
 ترمیلہ سپن خیبر صلصال شاہ
 دوین شیر جبارس، اینامور
 ترمیلہ شکھ تر چھکھ مرد میدان جنگ
 لے ز مردی ڈے شوئی دپن شاہ مرد
 دین ملک کائٹھا ز نام اوران
 ز تے ملھتھن بمری چھ چوٹے محال
 ولسکن اگر زن تر زانچھ صواب
 لے ہنک زن لدن تپراندر گمان
 لے مٹن میانہ گھر زے چھ ابرز کوہ

لے تاکہ : یم چھنہ چھاپی خاور نامس مٹن : یم چھ مسودس مٹن : یم چھ خاور نامس
 اُخری شاریس اُپر صابن دوتھت چھ : رتمو کوڑ انتقال ترمیلہ پتہ پکھ نوو یہ مذہب
 داستان قبول صابن بروٹھہ : لے بلکل اے شاہ پیٹھ چھ یہ مذہب داستان اُپر
 صابن فرزند اُپر قبول صابن بروٹھہ پکھ نوو مٹن : یم چھ وز اُپر صابن (بتو بروٹھن)

ہے مینون خنجر و چھتہ بے خلاف
دوپس شاہ مردان لے شاہ قام
ز بازو بے خود چھکھ و ن کشی
اگر چھٹے ڈائش، خرد رہنماے
بہن محمد دل آباد کر
دوپس تو رصلصالن، اے سرفراز
نہاں گو بزیر فلک کوہ قاف
ز شاہان عالم ژے چھٹے ایجتشام
لڈکھ نیلہ مے ستین پے سوئے کشی
پے کیشترھاؤنٹے بیے تر آنکھ بجایے
تن از آتش دوزخ آزاد کر
مہ کر یٹھ کلاما مے ستین دراز

(پتو مہ صفحہ باقی فٹ نوٹ:) آخری آن دوت۔ متواؤن قبول صاحب پاش نیش تہ
دوپس ز خاور نامہ کریم ز مکمل۔ تہ بیہ یکھ نوکھ اکھ شار پانس بڑوٹھہ کنہ۔ تہ
اکھ متعلق چھ قبول صاحب پانہ و نان سے

یوت دوت مت بو وٹھتہ آن سعید
پے اکھ باٹھ از شار خاص امپتر
نٹن میانہ کوہ رزے چھ ابرز کوہ
یم زشار چھ پٹھ پٹھ تہ نظر گرھان سے
پون برفک میانہ کوہ رزک شکوہ
نہاں گو بزیر سپر کوہ قاف
پون برفک میانہ کوہ رزک شکوہ
نہاں گو بزیر سپر کوہ قاف

(کوثر مہنتہ وارچمن، جلد ۲۲ - ۱۹۷۲ء زیر عنوان پر قبول تہ روضتہ الشہداء
از سعد الدین سعدی) حضرت علی تہ شاہ قاض در میان گفتگو جاری آسنہ سبب آے تہ
قبول صاحب تم شار جمع کر تہ پون ہنز جیتریت تمہیدی چھ تکیا ز تیل چھ سلسلہ کلام دوکھ
پاکو منقطع سپدان۔ اپ کو پون قبول صاحبو تمہیدی شار مہمپس مژدہج کر تہ۔

مے بستین تر کر جنگ ایدر شتاب
مگر و فر کنس زیر گو کر تر تباب
و چھو آسہ کس کیا نصیب از سپہر
و نہتہ بی شہنشاہ سپن باز گشت
بزرگان لشکر تو سالار جیش
کھسختہ رود بر تخت سالار قوام
کرین گرم مجلس بہ جنگ و زباب
بخانہ میلے ڈاواصلصال شاہ
بتا عظیم پیشش ہمہ موہناں
دریں سال گردا زردہ کھڑ بملت
کرین اپتاو سوسہ لشکر بجای
ز لشکر رنگ آمیز گے دشت و راغ
میلے آسمان بسیرے چمن
زمانہ بخت از گرد غبر چھوٹن
دوہ یو لشکر و پاسبانان دوسوے
شبس پاسبان ہندوے اوس شور

مے بستین تر کر جنگ ایدر شتاب
مگر و فر کنس زیر گو کر تر تباب
و چھو آسہ کس کیا نصیب از سپہر
و نہتہ بی شہنشاہ سپن باز گشت
بزرگان لشکر تو سالار جیش
کھسختہ رود بر تخت سالار قوام
کرین گرم مجلس بہ جنگ و زباب
بخانہ میلے ڈاواصلصال شاہ
بتا عظیم پیشش ہمہ موہناں
دریں سال گردا زردہ کھڑ بملت
کرین اپتاو سوسہ لشکر بجای
ز لشکر رنگ آمیز گے دشت و راغ
میلے آسمان بسیرے چمن
زمانہ بخت از گرد غبر چھوٹن
دوہ یو لشکر و پاسبانان دوسوے
شبس پاسبان ہندوے اوس شور

شہنشاہ قام الرقوم صلصال دال ماوان کارا اشن

زر افشاں سپن دامن آسمان
زلن تا حبش گے پرک دار ماہ

ہمے تا سپن صبح صادق عیان
نمبر در او سلطان زرین کلاہ

ز درگاهِ صلصال و دھت سنجت شور
 سوارو بر اسپان گر کھ بستہ زین
 ز نالِ سمندان فولاد سارے
 ز آواز کرنا صدایے نہیب
 سپین جلوی زن پنجہ پایے علم
 ز جولانِ اسبان درمویا گذار
 کمر بستہ صلصال ہنے کورنہ تنگ
 تھوون خود برسد تمھو از پہلوی
 ز چرم پلنگان و ولن تمھو بدن
 گراں بار گھر ز و کمان و خدنگ
 مگر تمھو شدے اوس فولاد ستم
 کھستہ دژاو صلصال زور آزمائے
 خبر و اثر نزد شہ پہ بڑا آب
 کورن قشیریں حکم و دل کجاست
 ز سر زین براں تو سن تیز کام
 تہ بیہ واپہ ناوہ نوازندہ کوس
 لہ بخوبی ازبھہ نابہ ترکی بشور
 گر کھ ایستاد سہ دہنچ علم

نیر درایے فیضانِ فولاد زور
 بیکبار اچھ بختیش زین
 بر عیش زینس سپندست و پاک
 زون از دل شیر مردان شکیب
 رنگ آمیز پڑھ شکہ کورمت رقم
 پُر از کرد گئے سر بسر دشت و غار
 دولن ساز رزم و دلیران جنگ
 کلس پیچہ تھوون افسرخم شروی
 ولن تھتہ پیچھن حبابہ یہ کرگدن
 ملن کھوت گریں مثل کوہ بلند
 جڑتہ کوہر و ستوتس یال و دم
 پتھ نیر اکھ کوہسار از جابہ
 کہ صلصال ہنے کڈنہ لشکر چو آب
 ان جلد امروز روز بلاست
 مزین کرون بالگام و سیام
 کرو بند راہ فسان و فوس
 بشدت سپینو نالہ تہ کی زوہ پور
 کرکھ تھتہ ز نصرت من اللہ رقم

لہ امہ شادک قافیہ او اکہ قلمی مسودہ مطبعت درج کرنہ۔

بقلب اندرون پانہ شیر خدا
 و چھو کنو تہمس مالک نامدار
 سوہیے پپ ابو المعجب سرفراز
 تہمس سیرتو گردان روپہ بدن
 بیچتہ کنو ز شکر کہہ شاہ قام
 شکر کہ صفت بمانند فیل ثیان
 نمبر ذرا وصلصال جوشاں چو نیل
 اہنس منز و بیٹھتہ گور ز فولاد جنگ
 پکن سیرتو تہس نامداران قام
 ب ماداں بیٹھے ووت سالار قام
 تر ییلہ رود تنہا سہ وصلصال شاہ
 و چھکھ یام تازی سوار و سہ شاہ
 ازاں پس تہمن کن سپین نار زن
 پین شیر بہار شکر کشاے
 منے چھم داد کورمت تہمس از عتاب
 سہ تہمس نہ کلاما جہگہ دوز اوس
 اگر اے علی چھی ژئے بازو بہ جنگ
 بہاوت ژئے وودہ دست برد سزان
 سہ صلصال سشد و نون مرز سر
 دوپین مالکس اے یل نیک راے

اہنس منز سوسہ شمشیر چوں اژدہا
 ہمہ پہلو ان تہس نشن گور زوار
 بہ فولاد پوشاں کر بختہ صفت بساز
 تہمس نیر داران، شمشیر زن
 سپین شور و غوغا ز بس ازدحام
 ہویہ اسپن نے کنار و میان
 کھسختہ بادپاس خسروشاں چو فیل
 دماں آوغسراں بمادان جنگ
 بہ تہم ظلم تہس ذراے با اہت شام
 سپاہ آے واپس بجایے مقام
 کرین سو بہ گردان تازی نگاہ
 تنور، قداور، دلاور سپہا
 چھ کس وڈی کھنس مرد ماداں بمن
 تہمس روس بیٹیس سیرتو چھمنے مے راے
 دمس راہہ کس تہمتہ کلامس جواب
 توے وادہ بر جنگ امروز اوس
 نمبر نیر و چھ جنگ جنگی پکنک
 و چھکھ زور بازو بہ زور آوران
 کزن گوش بوحیدر ناسور
 ز شکر ہفتن روز آیدر بجایے

خبردار در جنگ صلصال روز
 و نہتہ پی رواں گو بہشت و نہا
 یکن ووت شاہ ولایت ماب
 لے ببالا بلتہ اوس صلصال دال
 رپوایتہ کرن مالکت نامدار
 دوپین و چھہ صلصال بس زورمند
 بہ مادان ییلے دراوتس کن علی
 سہ یس قد صلصال شہہ بودراز
 ییلے و یوٹھ صلصال شاہن علی
 دوپین تس کہ ائمر دافسون نماے
 کہ دیروز اوسکھہ صلیف و زوون
 و چھہ چون زہ پچھر مے چھم دل و مان
 مکر از دوسہس کرکھہ افسوں گری
 چنابن دوپس لے خبث لعین
 غرض کیاہ ژٹے چھی اندر داوری
 بیکیار صلصالن اندر زمان
 و چھن بڑ ترابن سہ تہرو خدنگ

مباد اسپاہن کرکھہ تہر روز
 اٹھس منز و ٹٹھہ تیخ موجز نہا
 بنزدیک صلصال چوں آفتاب
 قوی دلی، تنومند باشاخ و بال
 بنزدیک پیغمبر کردگار
 کہ ہشتاد گز بوببالا بلتہ
 شہہ اولیا، مایہ یے پڑ دلی
 سین زیادہ تس شاہ مردان فراز
 ژجس کرکھہ نہرکھہ ز بس پڑ دلی
 بجود و ژٹے افسوں او نہتہ بجای
 گوامت و فی کنس چھکھہ ٹایے پیچھہ فوڑو
 ژچھکھہ میانہ کھوتہ، ز یوٹھ تہ بہ عثمان
 پن چار ژھوٹھٹھہ بجود و گری
 یہ چھلا فوجی جاے یا دشت کین
 سرون صلح یا رزم و جنگ آوری
 لوڈن تہرد چیرم چاچی کمان
 کرپ کرکھہ بر مؤمنان بیدنگ

لے امر شاہ بون چھہ چھاپنی خادر نامس اکے شار بار بار نظر ماو نہ آمت۔ او موکھ
 آکے نہ تم ترے شار متس منز لیکھنہ۔

دوپٹن فوجس، اے نامدار ابن دین
 بشور و غضب او صلصال دال
 نہ گوشہ بلیتہ گئے ز چاچی کمان
 پہرے تیر لوین بسویہ علیؑ
 رواں شاہ مردانے از سپر
 ازاں تیر گوئے تمسکائے زیان
 تہتے ژاس در سپہ تیر خدنگ
 ہنہ پشہ کنو نہر و حقن گوس کان
 دوپٹس شاہ مردانے اے سود کف
 یسے زن مقابل بہ چھس نامدار
 مے مولو م کو تنگ سپنگہ بجننگ
 دوپٹس تور صلصالن آینامور
 ہنہ روز و فہ ذی اکھ دما برقرار
 بجود کوڑتہ رد گوہ ڈی تیر مینون
 دگر بار چورن کمانے دوال
 بشت کوڈن کش بزور یلی
 دپٹن ذوالفقار درخشان دست
 و چھن یا متھن شاہ مردان علیؑ
 گڈن تیز شمشیر فولاد ناب
 رٹمہ تیغ فولاد چوں شرمست

خبردار روڑو ز پیکان کین
 کمانے بعد زور چورن دوال
 ز ہاتھ بخت سپن پشت خم آسمان
 بقہر و غضب سخت از پردلی
 کوڑن رد ہماں تیر پر خاشگر
 ولے مؤد اکھ زون ز اسلامیان
 سراسر ژرٹمہ جوشن مرد رنگ
 بفر دوس اعلا و پھتہ گوس جان
 یہ مردی چھنے تیر تراون بصف
 ژمے کیاہ تیر تراون بصف آشکار
 توے چیلہ ساڑی کرن چھکہ بزننگ
 گوہ ڈی بیاکہ تیر ادمے ٹیے بسر
 بیگ تیر دیگر کرخت وہ ذی رشکار
 مگر چھکہ نہ کیشہ مرد تدبیر مینون
 و چھن اس لشکر درویشہ حال
 بزیر سپر روڈ حضرت علیؑ
 یکن گو سہیہ شاہ صلصال مت
 ز کف ژرٹمنہ تراو و تہ کمان یلی
 کھٹتہ گو تھنیک شولہ تا آفتاب
 بھلمہ بالاکین ہر د دست

برتھ دژنہ بر شاہ دل دل سوار
 سبک تیغ لٹو بر سر ذوالفقار
 یسے چٹ سوسم شیر زہر آبدار
 پتھر دژنہ داریتھ سوسہ شکرستہ تیغ
 کوڈن کش کوڈن راست تیر کمان
 تیر ڈیشٹھ شہہ نامور بوڑا آب
 یسے دژاو از مشت دشمن سہ تیر
 ازاں تیر از موہناں اکھ سوار
 سیٹھا شور ووتھ در سپاہان دین
 کوڈن تیز تر دل دل راہوار
 ہمہ در زماں بر کمان استوار
 ز اڈگے کمانے ازاں تیغ تیز
 اٹن آو صلعتا ہے در زمان
 دوپن شاہ مردانس اے پہلوان
 مگر چھکھنہ قابل مے ستین بختنگ
 بہ دفر کین کرے نیکی، اینا مدار
 پنن ملک گرنہ اے دل نامدار
 کرے نہ بہ ووتھ بستہ از رہے کین
 اگر آسہ نے زور فسل و نہنگ
 ہم آخر برابر تیر پکھنہ مے ستو

دژس بڑوٹھ شمشیر تمکو ذوالفقار
 ز ٹنگہ سپینو تیغ فور مانگدار
 ہنس سر دژم گو دل شہریار
 تیجن سوسے کمان، پچھو بڑنہ تیغ
 صدا زور سے دوت تا آسمان
 ہیک سوز زین روڈ بریک رکاب
 بزور د بازوے صلعتا ہے
 سپن سرنگوں بر لب مرغزار
 بشور آو حیدر شاہہ مؤمنین
 گڑھتھ پیو بنزدیک آن شہریار
 کوڈن ضرب بر قبضہ یے ذوالفقار
 گسٹہ دوالن سپن ریز ریز
 ہمے سہل زونن سہ ضرب کمان
 ژٹے چھی مر جباڑ ٹٹھ پڑھ ہاشکمان
 انکھنہ تیر تاب دمنہ نہنگ
 ہنگ زن ژٹے کڑھم بدی بشمار
 نمبر کڈیہ لشکر پنہو زہں دیار
 پنن فوج ہستہ گرنہ بہ یشرت زہن
 دل و قوت و چرم شیر و پلنگ
 ژالہ گے مے نیش شیرتے فیل کتو

کماں میاؤ دوز کین ژٹے ژٹھن بتیغ
 بہ افسوں گری، چپ سازى جلی
 لے ہنکہ زن ژٹے پھٹ پھٹ پر شمشیر تیز
 مگر ہر گئے زن ژٹے چھک، شیر مرد
 ز آہن مئے چھم حلقہ اکھ بس گران
 کرن آزمائش چھ تھت پہلوان
 کرو آزمائش گرا پانہ وادی
 ژٹے رٹھ اکھ طرن حلقہ سے بیدنگ
 پیو کین کرو پڑتھ اکھ زور شیر
 و چھو درمیاں چیر دست چھ کس
 سبک شاہ مرداں ز رخس دیر
 دھڑن شاہس، اے شہر یار زمین
 اوئن حلقہ اکھ آہنیں سخت تنگ
 دودھ یو شیر زور و مژدہ ہر دچنگ
 چو فہلاں روٹھ حلقہ محکم بکف
 نہم تھت رو دھلصال، خم کورن پشت
 کورن زور یوت تام بوتس توان

یہ سورے کوڑتھ چیلے مکرو دریغ
 کر یابی ژٹے ہنیو شاہ مرداں علی
 کر تھت زانہ از گورہ ز جنگ ستیز
 زمانے ژو بون و س ز اسپ نبود
 سزاوار بازو بے جنگ اوران
 نن زور کس کیتو اندر جہان
 و چھو زور کس کیتو نن چاؤ میاؤ
 بیٹھت کونکس بے بسان پنگ
 دوطرفہ لٹو اسو ز گورہ دیر
 بلندی تہندی تہ پستی چھ کس
 پتھر وڈتھ بسان ہزبرد سیر
 کتھت چھ ان حلقہ یہ آہنیں
 ز فولاد و آہن نو دمن بے تنگ
 گلو گاہ حلقہ روٹھ سخت تنگ
 بسختی روٹھ تھت ز ہر دو طرف
 چو فہلاں دماں کورن حلقہ بمشت
 سچن دھن مژدہ خم تیس چوں کمان

لے آہ شاہ بون چھ چھا پس مژدہ (خاور نامہ کس) کیٹھ تم شار پینہ متنس مژدہ نامل آئے
 کرینہ برکیا ز تم چھ پرو تھے حسب محل دین سپید ہتو۔

پینو کہو کوڑن یوت اوسس محبال
 سچن بعد زان شاہ مرداں علی
 ہاں خلق کو در زماں گرم نہیں
 بکھتی اوٹمن خلقس از زور دست
 ز بازو بے آن شیر خیز گشتے
 بیچہ کہو لکن اوس صلصال مست
 پتھر پتھر کہی ہچو خسر پو بہ رگل
 زبس شرمساری دوڑن یا علی
 برابر ژستے ہنیوہ کانہ و چھمنہ سوار
 مقابل مے شو بکھ ترے اندر نبود
 و لیکن چھ افسوس ژئیے ہنیوہ جوان
 اگر نیانی کتھ بوز کھ لے دل عتوقول
 تہی سہتو لیبہ کھ رہائی مے نش
 دو پيس شاہ مردان لے یو کوے
 اگر تراوہ کھ رسم، اے بادشاہ
 تہی سہتو گزہ ہی بلند ایجتشام
 ز کر ترک ایمین زر دشتیان
 پرستش کر فی نار سے چھا صواب
 پرستش کر دتس خود ایس روا
 ز کر تس خود ایس گئے بندگی

زبس زور افس زخم کو سداں
 مقابل ہاں خلق از پردلی
 بقوتھ روٹن مے بچنگال تیز
 ز زور علی خلق نے کھوسشکس
 نہ ہینتھ دریاں او خلق زہاے
 سہ خلق تمس پیر و حقن کو ز دست
 میان دشت کھ پھٹا کو نچل
 بلا شکھ ترے چھکھ ماتے پردلی
 شانور بہ آب و دلاور بسار
 ترے روستے دویم کانہ چھنہ مین
 گزہن گشتہ از دست من رایگان
 کرکھ دین آتش پرستی قبول
 ہاں کو نہ راضی بہ گزہ ہاڑے نش
 دنیا پر تھ قبات ژے ہنیوہ جنگوے
 بدین محمد لکھ قدر و مہاہ
 بہ دنی و دیں روز ہکھ نیک نام
 بہ اسلام کہ تازہ رواج روان
 ییمس گشتہ کرؤن چھ بارند آب
 چھ عالم ییمس برخوہ آبی گواہ
 پرستش بہ آتش چھ شرمندگی

دو پُرس تسمو بہ یوت تاسخن زئد چھس
 نئے سستین مے چھم جنگ بس کرسخن
 تڑپکھ ساعٹھا اکھ بمادان جنگ
 لہ وچھو دھوہ ذرہ از گردشیں آسمان
 دھوہ یو نامدارو بزور و دچنگ
 سپہو سخت چپپہ بریک دگر
 بزور و قوی پنجہ یے زور مشہ
 لہ بزور و بقوت کورکھ زور و شور
 لہ زبس پائے کوئی زہنیں شکاف
 لہ تمن دھون شہن گوہ کینہہ در خیال
 لہ دو پُرس تام صلصالن از پین دشت
 لہ وں کورکھ زور دھوہ فی اے شہہ بو تراب
 لہ بیات کورکھو دھوہ فی بہ سو یے سپاہ
 لہ ورنختہ بی شہنشتہ و وچھتہ کورکھ جے
 لہ شہنشاہ حیدر سپہدار دین
 لہ کورکھ پریش از حال صلصال دال
 لہ ورنکھ بو ترابن بہ دیوٹھم نو موڈ

بہ نار دمنہ سرافکتہ چھس
 بزور دھوہ کورکھ فی چھم وں سوہنی روہن
 بہ کشتی کورکھ آزمائش جنگ
 زمانہ کس آہ بر سر زمان
 بکشتی گرفتار کورکھ کھ تنگ
 کورکھ رنگ، نیرنگ، زور و ہنر
 کھ بے کشتا کرن، کاہہ ہنر
 بہ تہذوہ ہفتہ و بہ عقل و بہ غور
 سپن لرزہ اندر دل کوہ قاف
 نہ کو پست حیدر عہد صلصال دال
 چھ بہتر ز مادان کورکھو بازگشت
 ورنستہ کورکھ ز مغرب سر آفتاب
 بفر داسمو اُسر بہ مہماد گاہ
 ز مادان بہ آرام کورکھ سرگراے
 پکن او پیش بزرگان دین
 ازاں قوت و زور، جنگال و بال
 ازاں حلقہ یے آہنپن و عو موڈ

لہ امیک دویم مصرچھہ اکہ قلمی مسودہ مطابقت۔ چھاپ چھ پتہ پانٹو ع
 زمانہ کس آہ بر سر زیان۔ لہ تالہ یم چھپہ چھاپ سپریمو۔ یم آہ اکہ قلمی
 مسودہ پتہ ٹکٹہ۔

لے سراسر بنزدیک یاراں ووٹن
لے کوڑن حکم تا مسختہ بمران دین
لے زخمہ روں سپہنویام فارغ سپاہ
لے شو تنگتھ روڈ ہر کاٹھہ بہ آرام جالے

تہ بوڑختہ تمن زیادہ جارختہ اوٹن
انن خان نیامختہ طعام گزین
کوڑکھ پن پن بستر خابگاہ
فروزاں تھو کو شمع در ہر سراے

عمر عیار بہ خم کشد

یہ میلے زن پہ خمر شید بے نور گو
جہاں گو بہ ہم رنگ مشک سپاہ
نیر در او عمر از میان سپاہ
طلا پہ دریاں دست تریال اوس
دست تیرس لشکر اچوں نہنگ
دراں شب سہ سال شہ با سپاہ
بجہباں ز ہر گوشہ آگاہی اوس
اگر زن گزہن بے صدا اما بے مور
گزہن ہر گے بوجہ ایے مگس
پکن ووت عمر اُمیہ ز راہ
مگر وچہد نگہبان نے اکو روان

ز ظلمت جہاں سحر عنکور گو
فروزاں سپہنویام قنادیل ماہ
سعیے لشکر قائمیاں گو براہ
سہ شایستہ فرزند صلصال اوس
تمن شب رومی پیچہ کمر بستہ تنگ
کرن پاسبانی بہ فہرمان شاہ
کشد افگناں بر سر راہیہ اوس
وہ تھن ہر طرف بے سپاہ تہن شوپور
پون نیز شمشیر تہن پیش و پس
لجس وختہ بہ آن فوج تریال شاہ
دو پن شاہ سریال ہے با فغان

لے تا لے یم شار چھنہ فاوڑ نامس منز۔ یم آتہ اکر قلمی مسودہ پیچہ تھنہ۔ لے ام
شارک لفظ "عنکور" سپدینہ واضح۔

سوئے لشکر قسام لارن براہ
 گرفتار کر موی حقن بخم کمند
 کر چہم خوش سے سے شاہ لشکر پناہ
 پس و پیش زھونڈا کہ بدشت نبود
 ازیں شب روی دن ژئے کیہ کام بھی
 بنا کہ کمند افکنن اگر شتاب
 کوہن بستہ عمر اُمیہ بنبند
 قدس خم گوشت تس کرختہ بستہ دست
 کرین کر یکھ چوں فرو فریاد خاہ
 بتاج و بزرگی دل آزاد آس
 بتاج کیان چھکھ بہ دار جہان
 سرو پاے کر موی ہم بزنجیر بند
 کر یا بستہ کائہ دامن داد خاہ
 گرفتار گوشت ز جور زمان
 سراپہ در کار بے حاصلی
 چھپن جاے بہ اندرین بارگاہ
 و چھن پتہ کنن چھکھ بخم کمند
 بنا حق بہ کوہن گرفتار و غار
 بہ فریاد خاہاں کدُن انتقام
 دلس نار میوتنس پر آرم گو

یون درینٹہ شخصہ چھ از تاب ماہ
 کوہن حکم اُرن رُٹھتہ تس بہ بند
 رتھتہ یٹھتہ بہ سوزن بنزدیک شاہ
 ز لشکر نیر دزائے مس اُٹھ مرد
 اکھا کوس پرزھنس تے کین نام بھی
 تہ و نہ تس وُن اوس نے کائہ جواب
 دژن تس بڑتہ پتہ پتہ کھو کمند
 کشاں نیو کہ نزدیک صکھال مست
 یٹھتہ دوت عمر اُمیہ بہ شاہ
 کہ شاہ ہمیشہ تہ دل شاد آس
 پناہ جہاں چھکھ تہ شاہ زمان
 نظر کر بفریاد این مستمند
 چھ افسوس آسکھ تہ یٹھتہ بادشاہ
 بہ چھس بے گوہنہ امت از قہرمان
 رُٹھتہ قادی چھس در سپاہ علی
 ژولس ژور امشب ز تازی سپاہ
 سر زہ کوہن سپاہ نو بہ بند
 بہ چھس کائہ ہمند دشمن روزگار
 بہ چھار رسم و امین شاہان قسام
 ز گرفتار او بادشاہ زرم گو

اوٹن ناد دھتھ اکھ غمہ لاماب پیش
 پتھہ پیلہ بزرگاں گزھن اوٹھن
 یک امشب پھاون تھ اندر امان
 ہماں دم مزرہس تیس دست پاسے
 ند پمانبسر دراو از بارگاہ
 ہئے غیمہ اکھ در سراپردہ اوس
 تھون تھو اندر عمر پے گزھتھ جالے
 تہ پیلہ راتھ گپہ نصف یا بیش زان
 ز غیمہ گز عمر امین نظر
 ہماں دم سہ گو نیرتھ از بارگاہ
 ز اطلس سراپردہ اکھ تھر وچھن
 رنگہاں بدروان شوٹو مہو تمام
 اندر زاو غیمس اندر نزد شاہ
 درو بام از دیبہ یے ہفت رنگ
 سپٹھا مشعل شمع زریں چہراغ
 وچھن تخت اکھ اوس آراستہ
 وچھن تختہ پے پیٹھ فروزند تاج
 گر انما پے تاجا چو در بے بہا
 اندر مے عمر زاو گستاخ وار
 مہر باد شہ کوہ پے بے تاج تھر

دوپن تس پہ بن سوے بنگاہ فیش
 بدرگاہ پہ از زین بنزدیک من
 خبر چھم پڑھن اوس از قہران
 سپن شادماں عمر دستاں نماے
 تھت نیون یوت بوس فہ مان شاہ
 تھت اندر سپٹھا فرش گستر د اوس
 سہ گو نیر و تھن بعد زان از سراے
 سراسر سپنو خوفتہ جنگ آوراں
 وچھن شوٹو مہن لشکر سی مہر بسر
 برابر بدرگاہ سہ یال شاہ
 برو نقش مایے عجب کورستن
 ہئے نیشدر منز بو تہہند انتظام
 گراں ما پے خیمہ وچھن ہچو ماہ
 دھترست عجب فرش مایہ پلنگ
 درخشاں و تاباں بمانشد باغ
 زلال و جو اہر سہ پڑاستہ
 بہ قیمتہ سہ بو شہر قالمک خراج
 سزاوار شایان با آب و جہاہ
 نمبر و کینو سراسر شوٹو تھت پاسدار
 ہئمہ فرشتہ پے کورنہ تہراج تھر

ممکن تے ژلن کو دل ادو دیشاد
 مزاخا کو رن دتو پٹھ سربالہ ہے
 پکن گو بشکر گتہ دیں چو باد
 پھرن تھو وئیس پور صلصال ہے
 شو نیکتہ رود تا وقت جینج نہمانہ

سربالہ ہنر ہلاکت نامی پہوان ابو المعین

صلصال کو کس چوڑی سپند پٹھ جو پٹھ دتہ تبلیحہ نین۔ صلصال
 سند بیا کہ پٹھ قدر مان گس فتار سپند پتہ زندہ انس منز مورتہ
 گزھن تہ ابو المعین زولانہ ژء پٹھ ژلن۔

پٹھ رود صبحن بصد رنگ و تاب
 جہانس منور پر و بال گئے
 سرتخت میں اکھٹے آفتاب
 فرو زند از نور اجل گئے
 سیمتہ آسے گردان فولاد پوش
 بدر گاہ شہ آسے در او نچمن
 بگردش امیراں و قونج و سپاہ
 پتھر پٹھ گردن فرازاں شیمتہ
 ژہینس دتن بوسہ بر خاک سر
 جہاندار پٹھ شاہ بیدار تخت
 کریم راجھ از دشمن کینہ شاہ
 ہمہ فرشتے تاج نیو ہم سے دوش
 بتاچ کیاں دست باغزی کون
 یہ کتھ روز نے ژوہر نزدیک من
 ہمہ نامداران شمشیر زن
 بہ تخت کیانی صلصال شاہ
 زمینس دتھ بوسہ شاہس نیمتہ
 پکن آو سربالہ پیش پدر
 ممکن شور و فریاد اے شاہ وقت
 کمر بستہ رودس شبس با سپاہ
 مے تھووم سپاہن کوئے چشم و گوش
 خبر کو پہ گتہ ساری کون
 دو پٹھ بادشاہن دران او نچمن

یہ کھڑے پڑھ دلیری کڑن بے ہراس
 سہ افسر تاج گرانمایہ مینون
 ون اسو ساری امیر و سپاہ
 یہ کھڑے پڑنے پہر مردی کڑن
 تھو بد عمر آن زمان تھو، بڑود
 سپاہن دوین ساری رڈو بہوش
 یہ چھس مے کہ از پیشتر داد غاہ
 بہ امیہ آیس یختہ پادشاہ
 خبر چھم مے اند تاج شاہ جہان
 چھ نڈو ا میان سپاہ علی
 تھنہ کار نیشہ رڈو حارداں سیٹا
 تھنہ نکہ کس آندہ بیان
 کہ مکار کس ہتھو چھنے بیاکھ کس
 گمان مے چھم راختہ کس کور نہ بند
 یہ مے شہر و رڈو عیار اوس
 نہ مکارگی ڈول مے از ہم شاہ
 مے راختہ کیت فرش، دیبا و تاج
 یہ کتھ شامہ سے آپ بڑ سپہ شگ
 لہ سپاہن کورن شکم، نیرو بکین

کہ لختہ نیون مے تاج از زیر پاس
 تمامی مے فرش مولوکانہ نیون
 یہ کھڑے دلیری در ایوان شاہ
 بتاج شہاں دست بہ ردی کڑن
 زہنس دین بوسہ استاد رڈو
 کلامہ کڈو مینون در پہن گوش
 نہ ساجل بہ آیس نزدیک شاہ
 بہ فریاد و اہم نہ بیداد خواہ
 مے مڈو دلاور بہ زانن عیان
 چھ کس کار عیاری و پڑولی
 و چھتہ رخن تھنہ رڈو نہ ہاں سپاہ
 ہتن داستان اکے داستان
 تھس ناو عمر امیہ چھ بس
 شہنشاہ مریالہ مے در کمنہ
 مے ورزش تھنہ کتریں کار اوس
 چھ طاق تھ کس تراو کس کن نگاہ
 ہتھن گوشہ عیار ملک خراج
 کھون اوس حسرت بناموس شگ
 پیے جنگ تھو کور نہ چین بر جیس
 لہ امیگ دویم برہر چھنہ صاف، مے چھ پتھ پاٹھو چھاپ مے پیے جنگ کور و و جیس

یمن نیز شمشیر تیر و عومود
 یکن دژاے چون کوہ آہن سپاہ
 ہوا از درفش و سنان تیر و عومود
 صد اہے خرمہر با گاو دم
 و بختہ بای در قلب صلصال شاہ
 کر بختہ استاد علم ہچو ابر
 بیستہ کنو شہہ اولیا تر تفتا
 فلک اوس ہستہ زین پوش جناب
 دین جلو تھو شہہ عماد زیاد
 علم ماہ پیکر کر بختہ راست زود
 چپ وراس تس پلو انان جنگ
 د شکر ییلے راس گئی دو طرف
 لہ دولن شاہ سربالہ نے ساز جنگ
 بہ پیش پدر او سر بر شتاب
 ز تاجت بلند ی ر بختہ آسمان
 بہ تاج کیانی بہ چھس سرفراز
 سے چھم تاج شاہی تو کوس و علم

صلاح و سلب اسب و خفتان و خود
 چو دریا بے چین گے ہمہ دشت و راہ
 کہ مر پخ بر آسمان خیر گو
 ز شپور گو زوہریے گاو گم
 ز گوہر جربختہ بوقبہ و کلاہ
 بہ ہمتہ اوس تھتہ تل بسان ہزبر
 گدن لشکر مؤمنان با صفا
 ہمہ نو کر بختہ اوس اندر رکاب
 چون لمعہ یے نور در ہر بلاد
 رقم تھتہ ز نصر من اللہ تو مود
 ا بختہ کنو ہزبراں بیستہ کنو جنگ
 سر سپہ شیر نیرن ہدف
 دوال کر بر میاں کوڑہ جنگ
 دوپن تس تر چھکھ سایہ یے آفتاب
 ز تخت بہ پستی زمین و زمان
 بہ اقبال تو اے شہہ زدم ساز
 بہ بخت تو اے شاہ عالی علم

لہ امیک دویم مصرچہ پختہ کنو چھاپ ط دوال میاں بر کہ کوڑہ جنگ
 یہ آو مسود مطابقت لیکھو۔

و لیکن یہ چھم ننگ غارتختہ پوان
 کرکھ حکم یودوے رگرامی پدر
 بہ فیروز یہ بخت اقبال شاہ
 دوپس تو رصلصالہ نے اے پسر
 ہمانا ز پشت سپہدار چھکھ
 بیٹیس آسہ زئیے ہنویہ گرامی پسر
 ز وہ تھے نیر بازور و فر تمام
 وہاں دواو سہ یال اندر زمان
 کرکھ اٹس کھٹن اوس سرکش دلیر
 تہ پیلہ ووت در پہن مادان فہان
 دتن دم بہ ماداں چو شیر مصاف
 دوپن چھس بہ پشت سواران قام
 کرن بستہ چھس آسمان از کشتہ
 چو از دست شمشیر پڑوں کڈن
 بچم یود اٹن بزم چاچی بجنگ
 ز ستم میون تو سن دپن دشت مرد
 چھ شیرن پیوت میانہ نیرک ہراس
 برزم دلیراں بزوپن و تپہر
 سواراں نیرن پیرن از بزم گاہ
 رتھے ہنویہ سواراں گزہ چھم ہم نمود

کہ بر سر تھو یا تاج من بد گمان
 پیے جنگ وہہ فی نیر بستہ کمر
 کرن اختر بخت دشمن تباہ
 کہ آخر تر چھکھنا ز پشت پدر
 بہرنیک و بد مالو سٹہ یار چھکھ
 چھ کتہا تہن غور رشید تھراو سر
 کشا د سپہرا سوتے زئیے غولام
 دون در پس پشت تہن قابیان
 بقوت چو فیل و بصورت چو شیر
 پتے سپہرا بس تہن آے باز
 زباں ز تھراون بہ لاف و کذاب
 ز پور سپہدار سہ یال نام
 ز گردش کرن چھس زپن پتے بند
 بخواں دشت و ہاؤں چو جیھوں کرن
 ڈلن تپہر کے پٹھو شیر و پٹنگ
 ز جولاں تھلے تا غور رشید گرد
 کوٹت کوہ نے میانہ گور زچہ ڈاس
 سپہرو مغز بہ خواہ سٹہاں خمپر
 مے سہتین کرن جنگ در زنگاہ
 مے ہنویہ آسہ یس شہر سوار نمود

پیس آسہ زور و نہاد پٹنگ
 نظر تراؤ بڑا معجمن در زمان
 دس بیچ خوش دران او بچمن
 کو دن تازیانا بر آسپ سیاہ
 کرن کرکھ تے لے جوان دلیر
 ز ساجل ز بلتہ آکھ از جنگ من
 ژے زانہہ و چھتن جھی نہ مردان زم
 تے دوت مت بے نہ بر سر دغان
 وں دوئے بسر مرگ گوڈ نیگ بزور
 یہ بوڑھتہ سہ ستریاں دوٹھ چوں پٹنگ
 گوڈنیز بڑی بڑی دیکھ از دوسے
 تڑپے نیز بازی کرکھ یک دگر
 زھنگو تراؤ وھن نیسہ اندر زمان
 بگو رز و بگو پال گے زرم ساز
 ازاں پس ملکہ تم عو موڈ گران
 ملکہ پیٹھ کو رکھ خاکہ بے از ستیز
 ز گہ ز سپن شور دہ مغنہ سر
 ز نیرو بے گہ ز دہاں سرب کار
 دہاں خہ شک لب تشہ سر بر ز خاک
 کو رکھ ساجھتا آکھ دہنگ از شتاب

کرکھتہ یس ہیکو فیلہ سہ ستر جنگ
 سرو توک ستریاں ڈیوھن عیان
 چو نیز نہر دراسن موڈ از بدن
 دؤن او ز دیک ستریاں شاہ
 ز موکلیا متن بوکھ ز جنگال شیر
 ز بلتہ او نکھ موتن وں بز جنگ من
 توے چھکھ دوان لاف تنہا بزم
 توے بوکھ آداد از آہسان
 ز بلتہ او نکھ موتن ہب لایہ گوڈ
 بسر پنجہ باشیر مژون ز جنگ
 چو دیوانہ گے تم نہ آشفہ روسے
 چو غزال گپہ از دجانب سپر
 و چھتہ خیر گپہ چشم جنگ آوران
 کر تا جنگ جنگ آوراں گوڈ داز
 ملن وھتہ کنن پر چھ آہنگران
 دسم سمتان سکن ریز ریز
 ز آوازہ گو پال گے کوشش کر
 سپن سست بازو بے خنجر گزار
 تمن جامہ یے رزم گے چاک چاک
 سپر ز نکھ بر گر میے آفتاب

کو دژمکه اکھ دما تھکھ تمو بر زمین
 تمو گریو کرکه اکھ ارس بیچہ رما
 چو باداں دژکھ اکھ ارس ضرب تیغ
 ز مال سمفان فولاد کین
 سستیزاں سپنو اسپ فولاد چنگ
 ہم انر ییلے جنگ سینگه دراز
 دژین تیغ ستریاں شاهس بسر
 قضا ییلے دسن کانشیه از آسمان
 بشمشیر دژینو سوه رگرمی سپر
 ز سرتا کرگاهه تس چاک گو
 ز پرکالہ پیے از دجانب پتھر
 ز زخم بن خوں سپن تس روان
 قدیمی دژیا چھ مغرور دست
 چو بسیل کرن چھس گوه دژو مست گل
 دون برم گوه دژو چھس ز باغ و بهار
 بنوازو ادا چھس دون قند و شیر
 همان دم سه شهناده ستریاں شاه
 ییلے از هوا دور گپه تپه کرد
 کراں مایه ستریاں دژو تھکھ خاک
 دو پتھر شاه صفا لیس از داغ و درد

دو تھکھ آسے بییه اکھ ارس بیچہ کین
 کجکھ تیز شمشیر چوں از دما
 پتھر نیر دژمل چو غسریه تیغ
 دژل داندس اچکھ بزیر زمین
 کورکه سوه رمیه از ستم دل خارنگ
 بشور او بوالعجب ززم ساز
 دلاور نهان رود زیر سپر
 سپر تھه چرن پتھر پتھے زان زماں
 سرتیغ ستریاں ییلے لوگ بسر
 دژو ستریاں ستریاں بر خاک پو
 ارس لختس اندر سپن موختھر
 بخون غرق گپه خود و برگستان
 ککن سرجلندن کرن خار و پست
 پتو چھس تھون خار خار بیل
 پتو چھس چو لاله کرن داغدار
 تھون موچتی شربته اندر خمیر
 دژو لن روز بر خاک تمو ستریاں کلاه
 نظر کره سپاهو بدشت نبور
 ز سرتا کر تس شمشیر چاک
 که ستریاں بے تاج گو در نبور

لے سہ دزایو ز آہ گزہتھ تاج زر
 لے سہ و آفسر تخت و تہراج کوس
 لے یہ بوڑھتھ پتھر پوہ سہ از تخت زر
 اوئن پڑاٹھ از دست ریش سفید
 وڈن اوس سہ اے گرامی پسر
 سپن مین سرتا جہر دوس اپن زمان
 بہ پیری یتیم کیٹا بختہ برسم
 ازپس پس مے کینہ چھنہ واپہ برون
 نہ تھا وڈن در آباد و واراپہ کس
 ہمیشہ م بہ وودہ فیہ پانے جنگ
 کہ کھ کینہ سہریال سہلے تخت
 دو بختہ دزاوچوں کوہ آہن ز جاے
 رواں برونٹھ کوس نیچو قہرمان
 تر بہہ جاپہ پیٹھ چھک ز پست سپاہ
 ژنئے آسن قوی پنجہ اکھ ہتھ پسر
 تر خموش روز در قلب گاہ سپاہ
 سزاوار کین برادر بہ چھس

کمر بند شاہی ڈھیونس از کمر
 سہ تاجور بے سراز تاج کوس
 کمر بند شاہی ڈھیونس از کمر
 ز تاج بزرگی ڈھن تکر وومید
 پناہ جہاں بکو کہ پشت پدر
 خبر کیاہ مے دیش چھ از آسمان
 غوسٹھ ڈھن میا نو سعد اخترن
 پیے جنگ حکم قدم چھم کرون
 مے چھم با علی وودہ فیہ کینہ بس
 مقابل لکھ ہچو غسراں پلنگ
 مے ویشٹھ گزہکھ سار پنے پست
 کھٹھ بر سر آپ فولاد ساسے
 وڈپن مالس اے شاہ عالی نشان
 کہ سہریال سٹھ سہ چھس کینہ فاہ
 تر شوبہا کرون بستہ چوئے کمر
 بہ آہن شاہان فرخندہ جہا
 ابا شیر مرداں برابر بہ چھس

لے امیک دویم مصر چھ اُکس مسودس پیٹھ پٹھ پٹھ نظر گزہان ط
 پیے تاج کو دیش بہ بہاد سہ لے تر سہ یم زشار چھنہ چھاپی خاوردن مٹن مٹن

دو پس توہ صلصالن اے شیر مرد
 تہیمو پہلوانن کوڑن کشتہ سے
 نہ چھکھنے اُس سستو فیل بجنگ
 اُس سستو بچھس پستہ پیر کہن
 یہ یا مکتہ دوپن او سپرہ زجاے
 زگر گال وولن جباہ اکھ تمبو بئر
 ولکتہ سا کوئے بامدادان ربوون
 زڑن نالہ سستین تہمے خار کنگ
 تہ میلہ ورت دون لشکرن منزفراز
 سپہر خیر مردان جہنگ نامے
 برس قدر بالا پکن کن زوئے
 پوج عوج عنق بو فرارن و دراز
 وچھتہ تمبو سندی زور تاب و توان
 دلہ سن کن دوپن جنگاں اژدہا
 ہنگہ زن اُس نش پگڑھ مارا
 چھنے کاٹھہ مقابل بہ صلصال شاہ
 اگر مدیا نہ دستہ پگڑھ ہے ہلاک
 تہتے وس اندر جہاں نیک نام
 اگر اپ گڑھ ہے زمن این نہنگ
 ہماں دم سہ صلصال باداغ و درد

یہ مانن نہ کاٹھہ مثل سہ یال گرد
 بخون و گرد کور نہ آغشتہ سے
 پن پان مارکتہ مہ ترہن بید رنگ
 زمن چوڑ مرفسا مکتہ از زہن
 ولکتہ ہیر بون خود مرنا بیاسے
 ز باران گڑھن بو نہ تکتہ کاٹھہ اثر
 کوہا ہشوہ کھسکتہ بر دلاور ہیون
 زہن آہ از رفتن او نہ تنگ
 جہاں وولہ، یال و چال دراز
 زما بکتہ رکتہ گے سراسر جاسے
 پکن بہ نہ چشماں وچھتہ تن سنے
 بمال مگر عوج گردن فرار
 سپن خیر بوا المعجن پہلوان
 چھنے سہل گویا چھہ بوڈ مشکلا
 ز چنگال این دیو نہ، اژدہا
 بلا شکھ چھہ فولاد کوہا، بلا
 بشمشیر او لودہ گڑھ ہے خاک
 ز قتل جہاں دار صلصال قام
 مئے اوٹم یکتے بس توئی نام رنگ
 دماں دوت نزدیک آن شیر مرد

دہن کرکچہ ابوالمعجس اے جوان
 ہمانا زوٹھ سہ زئے مریال ہے
 بکینہ ہمے خون گردن کشان
 ولیکن زئے سہین مے جھم عاروننگ
 مکر سہمقا اکھ زئے سہین کر
 نہ شمشیر ملہ نے عومود کران
 فقط جھم کر دست بازی زئے سہو
 دماں او لاراں بدست تہی
 سلیحہ نیون از زپں بباروے زور
 دواں بزوتھ داریس پینو پہلوان
 رہمن کن دوپن، ایجواناں ولیہ
 وچھو کالہ چن آسہ کیساہ روزگار
 کرکھ بستہ چنگال شیر زبان
 جہانس اے نوے دست ستم
 اگر آسہ کمزور یا فسل زور
 سپہدار حیدر بقلب سپاہ
 ز تیمار آں مرد خنجر گذار
 دوپن مارکس اے یل تیز ہوش
 ہئے آزمائش بہ کر مار جنگ
 مے جھم بس پشیر و نام غم دے

ہم اندر زماں سیر گوکہ از روان
 کھوڑ کھنا نہ کینہہ کوہ ز فصلصال ہے
 پھر من روزیختہ عالمس در جہان
 بنادان وں کینہہ چھینہ چار بجنگ
 بدست تہی آزمائش سہ
 نہ تپرو نہ نیز، نہ سپرم کمان
 برمدی نہ کر چار سازی مے سہو
 روٹن تمکو کر بستہ سہو سہی
 کوٹن کر سہو یے لشکر خود بہ دور
 سپردہ تمن کو نہ بسیر جوان
 بزندان کر و جائے اُمی سہو چو شیر
 کرس تی پہ آسہ سہزاد ار کار
 کوہ کہ مے سپرد، بزندان
 کرن کوہ فولاد مے پشت خم
 گزنہن عار جز اہر ز یک پاپہ مور
 وچھو تھ سال بوا المعجن رزم خواہ
 غمپس گوہ سالہ ولد ایں سوار
 ز دشمن در اسلامیاں مقام گوش
 وچھو کہتہ چہ ہم شہر قائم جنگ
 ز قلبس پیچن روز محکم بجائے

کہ در جنگ صلصالہ نے کورشتاب
 پکن دراد سالار دل دل سوار
 گوشت تشنہ برسان شیر شکار
 کوڑن ناپ، اے نامداران قسام
 بہ چھس پشت لشکر سپاہان دین
 چھے نسبتہ سے شمشیر آفتاب
 خم آسماں چھم چھم، غم کمان
 شفق کوں گزہن دامن آسمان
 لے بکش میلہ آئن تیغ جوہر فشان
 ہے مینوں دل دل بہنکارم کین
 ز بازو سے زور آورہ ذوالفقار
 بگر درش بہ میلہ آئن اس تیغ کین
 بہ چھس بی یہ وونمو، از پس زیادہ تر
 دین پہلوانا در پس دشت جنگ
 یہ کتھ یام گپہ قہرمانسی بگوش
 ز پش دتن بوسہ پیش پدر
 بہ چھس نامور خاص فرزند شاہ
 یتیمس آسہ صلصالہ سے ہیوہ پدر

تنگیم میٹھ برابر دمس تھ جواب
 ز ستم تابکاه واپنوں غبار
 کوڑن ساعیٹھا دل دل بس پیچہ قرار
 چھ تیشا کانہہ دلاور برمدی تمام
 وچمن زانہہ چھے پشت میونے زمین
 گزہن رے کشور زخوں جوے آب
 وچھتہ نبر میونے ستارہ نشان
 کہن یام شمشیر برخوں فشان
 وڈن لالہ زان وقت چھی آسمان
 ز مسمار نعلیں چھے لڑاں زمین
 قضا و قدر چھم گوشت دوسدار
 تہ وڈ، بچو ابر آسمان زمین
 ز لشکر سے کینہہ چھنہ خوف و خطر
 سے کینہہ چھم نہ وقت تھاب درنگ
 یہ کردار درمیا سپن پر خروش
 بہ پوشیدہ تھاوا پنن زور و فر
 بز پس کلاہ چھس پناہ سپاہ
 تہس شوہ بہ جنگ چارن کمر

لہ پ شار چھہ بلکل مسودہ مطابق تہ خاور ناس منتر تہ چھہ چھاپ .

توے چھس کرن جٹکے سے پیچھ شتاب
 ابا شاہ مرداں گڈا ریشی کر
 سہ شیر دلاور کرن سخت تنگ
 زہر طحہ سر کرس در زماں ریز ریز
 مگر تر بہ کر مو پے کر طحہ روئے مو
 پیچہ آسہ لب تشنہ شیر انخون
 دبار و چھیا روئے سرخ پسر
 بیاں یال و گوپال و سامان مساز
 یہ زونن چھ شہزادہ اپن پہلوان
 توے چھس کلس خسرو آئی گلاہ
 کرون خون جاری اوس بیدینغ
 بزنجپد بستہ کرن پائے بند
 پل سے نمکن تس ابو المعجنس
 بہ یال و بہ بال و بہ اسپ و بسناز
 دوپین تس کر اے دیو زاد سوار
 بہ اپن خاک طبعی مہ کر آتشی
 بہ این تیغ براں کرے چاک چاک
 گزہکھ سرفراز از سر افکنڈگی
 دل از دین پائے غمبداں شادکر
 بہ سپنہ اندر گوتیمس جوش زہر

ز بہر بردار مے چھم دل کباب
 اگرچہ دہم حکم خاہمش کر
 ز فیروزی یہ شاہ فیروز جنگ
 ہمیں کین سداں از تیغ قیز
 دتس مالک روخصتہ بہ دل جوئے او
 کوڈن کر تمی قہر مانن بروں
 مگر مالک سے کوس پرخوں چگر
 سہ میلہ دوت ماداش اندر فراز
 و چھن بو ترابن بشوکت دیوان
 یہ ما آسہ فرزند صلصال شاہ
 مگر کر چھ لازم یہ مارن بہ تیغ
 کرس نہ ز شمشیر بے کاشہ گزٹ
 زھنس نالو زنجپد بر گردنش
 بیٹے او نزدیک حیدر بہ ساز
 نہن نار زن حیدر نامدار
 نہر کڈا تر سدا یہ سرکشی
 کرکہ سرکشی کلہ ژٹے تراؤے خاک
 خلاصی ژٹے چھے در رہ بستدگی
 ز آتش پرستی تن آزاد کر
 یہ کتھہ بوڑوئے قہرماں کو بقہر

دو پین تس کر اے مرد جو دوسو سن
 بہ چھس درائے تہیے گئے رزم ساز
 پین خشمکس حیدر نامدار
 رواں بروٹھ ٹٹ قہرمان سپر
 کس حرب لوگ تس شمشیر تیز
 پتے گوس اس حیدر زور مشد
 اوٹن وایٹھ از پین چوں فیلست
 بزندان کرکھ جابے فرزند شاہ
 کوٹکھ تیز اکھ قاصد ادر زمان
 وپس از مہ کر جنگ لشکر دراز
 روٹھ سون اکھ پہلواں از سپاہ
 ہنگ پہلواں سون کر ہن شلاص
 وگر ہن سون جسے پہلوان
 سہ قاصد ز لشکر پکون گو براہ
 دوپس نور صلصال شاہن جواب
 مے کینہ چھنہ پرداہے این یک پسر
 بلا شکھ کرن قہرمانست بہا
 چھ راواں سیلہ پچ اکھ از عقاب
 وہ حقن تو پتہ پانے چھس خیال
 نرٹن سر کرن تس شمشیر دور

مے بروٹھ کتہ جو دوسو بیانی مہون
 کلاس دے کیاہ چھ طول دراز
 لکھون تبس تالہ پیٹھ ذوالفقار
 دپنہ ز شمشیر گتہ سوسے سپر
 بجلدی کوٹن کر براہ گریز
 درٹن تھتھ روٹن تس کر بند بند
 سپاہن حوالہ کوٹن دستہ بست
 ز لشکر تھوٹھ رچھ تس کینہ بہا
 بنزدیک صلصال شاہ بد گمان
 کہ فردا کرو جنگ با رزم ساز
 بدل تس روٹے خاص فرزند شاہ
 ٹٹے نش چون شہزاد سوزن بہ خاص
 ز فرزند خود کینہ وچھکھنہ نشان
 پیام علی و اتھون بہ شاہ
 دریں جوے ہرگز مہر تھانڈن سہ آب
 نہ خیش و نہ پیوندے مہدے ڈر
 شوٹکس نہ تسنہ ماجہ نش زن شاہ
 چھ اکھ ساعھتھ مے کرن تیج تاب
 یہ اکھ بیٹھ گویا روٹم نہ بہال
 بہ مارن تسند پہلواں زپ تو صو

تَمَنُّ خَوْنِ اِمَشَبِ چِیُونِ چِہْمِ شَرَابِ
 مَرِیَہِ قہْرَمَاں گَوِ بَہِ بَشَرِ گَرِ اَن
 کَننِ کَا نِشَبِ گَرِہِ نَے کَوِ نِہَنِ اِنِ نِہَنِ
 اَبُو المَعْنَسِ مَارِ سَے بَدِ نِشَانِ
 دِیسِ بَہِ بَیکِ لَحْظِ فُرُصَتِ اَمَانِ
 دُنِ اُسُو بَا یِکِ گَرِ بَیشِ و کَمِ
 شَبِ اُسُو دَر فِکِ و دَر غَمِ قَامِ
 دِگَرِ بَارِ بَا عَاشِ دَمِ سَارِ گَوِ
 ہِیُو تَنِ سَارِ و سَوِ نَطَوَارِ اَز بَسِ طَرَبِ
 زِ بَامِ دِخَمِ دِکَا بَسِ کَا دُسِ سَے
 تَبِ بَیشِ جَو شَبِ کَوِ دِیُو اَز دِلِ قَرَارِ
 سَکِ نِیُو کَھِ بُو المَعْنَسِ گَرِ دِکِیشِ
 رَوَاں نِیُو کَھِ دَر مِیشِ پُر دہِ مَرَاے
 بَہِ ہَتھِ بَر دِزَا نُو سَے چُوں فِیْلِ مَسِ
 کَوِ رُنِ بَہِ اَبُو المَعْنَسِ کُنِ شَابِ
 پُر زُہْنِ چِہْمِ مَے کِیئَہِ اَز کَمِ و کَا سَستی
 بَہِ رَا سَستی رُستِ کَا رِیِ مِہِ زَانِ
 چِہِ پَمِ دَر سِپَاہِ اِنِ تَا زِیِ قِیَامِ
 عِلْمِ چِہِ سِتَا دِ بَا نِشَبِ مَہِ
 بَہِ عِیْنِ چِہِ تَسِ شَکْلِ فِوَلَادِ سَاے

مِہِ زَا رُنِ کَلَامِ دُرُوغِ و خِصَابِ
 بَہِ شَبِ خِصَابِ اَنُ اَنُ دَر زَمَانِ
 دُو بَہِ چِہِ تَمُو پَہِ کَھِ زَوِ رِ تَہَا و رِہَنِ
 ہِشَکِ نِیْرِ پَرِہِ کَھِ نِیْرِ دَر عِیَانِ
 سَے صِلَاقِ اَز کِیئَہِ یَہِ قہْرَمَانِ
 پَہِ بُو زُہْتِ سَوِ شَکَرِ بَہِ تِیْمَارِ غَمِ
 کَوِ رُکھِ تَمُو اَدِرِ زَوِ یَہِ تَمَامِ
 زِ مَادَاں سَے صِلَاقِ شَاہِ بَا زِ گَوِ
 یَہِ اَر غَوَانِ کَوِ رُنِ تَمُو طَلَبِ
 پِیَا پَے کَرُنِ نُو شِ دہِ جَامِ مَے
 یَہِ یَہِ چِہِ تَمُو کَھِوتِ سَے بَرِ مَرِخَارِ
 کَوِ رُنِ حُکْمِ اُنِیُونِ بَہِ شَدِیِ بَہِ مِیشِ
 بَرِ خِجَہِ پَرِ بَہِ بَستِ تَسِ دِستِ و سَے
 چِیُونِ مَے سَے صِلَاقِ پِیَا لَہِ دَسِ
 یَہِ یَہِ چِیْنِ کِیئَہِ جَامِ مَے بَہِ چِہِ آبِ
 دُو پُنِ تَسِ کَرِ اے مَایَ یَہِ رَا سَستی
 پَہِ کِیئَہِ پَرِہِ پُو زِ دَہِ تَمُو شَکْلِ نِشَانِ
 جُدا کَا پَرِ دَمِ خِیْمِ پَہِ ہِشَکِ پِیَامِ
 چِہِ یُسِ تَمُو مَرَا پَرِہِ اَنُ دَر سِپَاہِ
 گَھِ تَمُو تَسِ نَا زِیْرِ پَرِ دِہِ سَاے

دوپس تمکو یہ گو خیمہ میے بو تر آب
 ہنمے شکل عالی تنم چھس چو ماہ
 دوپس تمکو چھس جس خیمہ میے سبز فام
 چھس اکتھ اژدھا شکل، تاباں علم
 دوپس تمکو چھس اژدھا لکب شتری
 دوپس پادشاہن مئے و نتم پیام
 چھس مز باگ خیمہ از دیباہ بوم
 ز ماداں سپٹا تھنر برابر بہ ابر
 مئے و نتم چھس کس اپں دلاور جوان
 ز او کس پٹن خیمہ بوا المعجنس
 دوپن کس چھس شاہ سکت اکھ شہا
 دوپس تمکو چھس یوسہ آسمان کون سرائے
 علم سوعرخ چوں بوم شکل نہنگ
 دوپس تمکو چھس سوعہ سعد و قاصد شیر
 دوپس توہر صلصالن ایشیر زاد
 ہیو تھتہ نہ بوا المعجنن کینہہ ترمے نام
 وونس یور بوا المعجنن در کلام
 مکر و اتہ نے چھس زماں در زمان
 سپٹا کور تمکو پانہ وانی کلام
 بنا کہہ بکن آدشخصا بزار

علم چھس نمکتہ بادل آفتاب
 مہ شیر خورہ ایس چھس لشکر پناہ
 نیئر کونو گرا چھس کنتہ خوش خرام
 و نتم کمر سندیے ناوا اکتھ پیچھ رقم
 علم تمکو شیر سے اژدھا پیکری
 میستہ تھتہ لوک بے ہند چھس سرخ اژدھا
 ز در بفت چھس کو طمٹن نقش بوم
 علم چھس درخشاں بشکل ہزبر
 میٹس پرتھ علم خیمہ چھس درخشاں
 ز دامنش نشان بدل و ونہ کس
 چو شیر زیاں سخت زور آورا
 برس پیچھ درفش درخشاں پیاسے
 خبرون چھس کس اپں سر فراز جنگ
 بہ تپرو کمان دست باڑی تیسر
 سراسر اژدھا پہلواں مارتے یاد
 ز مردی کس کینہہ و ونہ نہ پیام
 ز و نر ووت نے مئے دلاور بہ قلم
 خبر کینہہ چھنے کیا سپن کس وکان
 کور کھ نام سارہن کھن انتہام
 لذن خاک بر سرودن بے شمار

کړن کړیکه ماننډ فښدو یاد خواه
 مړخه گو کړن ترک فدر ماندهی
 له از تخت پوچ بر سر تخته رود
 په کخته یا پختن واز در گوش شاه
 بتمن کن دوین توهر وړو باخرد
 له دو پخته تس به از زخم گوه رز گوان
 رز مگ پر سر شهر یار دمن
 مگر یوز یوا المعجّن اپ خببر
 ز بیم و ز اندیشه گول چو پال
 دوین شاه صلصا اس از بس عتاب
 پیس کپنه جوی مے پیچھ آند داس
 اگر خنجه هم زور و قوت خوا
 اده کانه تر پروا نه او ستم زیان
 منجن یاری از اپزدر داد مگر
 بزور و دسدر پنجه چنگال شیر
 پرمستار هیشن تم دبیری کړن
 همال جاوچمن اکھ فروزنده تیغ

فزیده قهرمان مؤد در بنده گاه
 هرچه پوچ منه از تخت شاه منشی
 ترس نشس سر تخت پر وخته رود
 وازدن سخت زاری کوژن ناله، آه
 ترس او کشته پا پخته روزه بد
 دولس نیرو هتن جان شیرین روان
 چو مفلوم بو از تهه دل و دمن
 ز وحشت دلس کوس زیر و زبر
 دوین ووه فی چن میون زین جا محال
 وداغی کھیس یام بر شه شراب
 چھ مشبکی چن میون زین دیو مس
 مے نشس بند و زنجیر گنه من جدا
 به عون خمه دایه زهمن و زمان
 اوین زور یکبار چو شیر نر
 کوژن بند و زنجیر دین دین
 دراں او نجن سیر گیری کړن
 دد سستی نین سوه تلخته بید ریغ

له په مړچه اړکس سو دس پیچھ پخته پا پخته ددو پخته تس کړه از دوا الفقار دمان
 ته یی چاه صمعی ته - سر یاس چھ مژب دوا الفقار پوان .

سوژن تو جہ صلو اتھ بر مصطفیٰ
 سپن نہ تہمس کار گر زخم یتغ
 بگردار آتش زلن کو روان
 چو دریا بشور او صلصال ال
 پتے کو ابو المعجنس مے دوان
 زلن بروئہ سہ سالار تازی نژاد
 مکر ووت بو المعجنس صف شکن
 گوشت اوس بے قوت آں پہلوان
 پتے ووت صلصال دیوانہ خمے
 میان سپاہ نژاد برسان دیو
 بشت و لکد مرد جنگی ہزار
 خبہ کرکھ یا حیدر رزم خاہ
 اے پیچہ بستم آسمان کو کرکھ
 یہ بوڑھے شہنشاہ حیدر کشاے
 اونس قشیرن مے سلاح و لوفلی
 گرس ساز شیورن تہ برگستان
 و چھن تمومہ صلصال بیداد دست
 دماں آو نزدیک صلصال عاد
 کوڑھے لشکرے میانہ یمتہ گیر و دار
 دل زیر دستاں کرکھ خستہ کار

لکھون سوہ صلصال پے در قفا
 در گاہ شاہ نیر و تھن کو چو میخ
 ستھ تیر تہ لہ نیر و تھن از کمان
 دوڑھتھ آو از تحت مے بدھصال
 بمانند اشفتہ فہسل دمان
 پتے بوس دوران مہ صلصال عاد
 چو آہو بلشکر گہاہ خشتن
 نہ وشت سپن مت سہ بو نیم جان
 لوہن نہ تہسز کرد از جستجہ
 ملن سخت از لشکر دین غریو
 زھنن مار و تھن آندریں کارزار
 لکد مال صلصال پے کر سپاہ
 کہ ماڈاں میوشن خوانہ ستین برکھ
 بنم خودا کو دوڑھتھ تھو در جالے
 وولن ساز و جوشن بروشنہلی
 کھبھتھ بتوٹھ بر زہن جان پہلوان
 بہ نام کرن آسماں اوس پست
 دوپن تس کہ اے بد سیر بہناد
 ہنے زیر دستن کرن چھکھ شکار
 زسے پیچھ وہ فی زبردست گزہ روزگار

ز جھنگی مہارے چو جھنگی پٹنگ
 کوہ رکھ سا عیقا اکھ بباڑوے زور
 ز مستی گراں سر کوہ مت شہریار
 زمانے بے ماڈاں کر بن سخت پائے
 رواں آو حیدر بے آرام گاہ
 وچھن یام بو المعجن گرد کار
 اوٹکھ شمع بڑوٹھ کن زبس مختشم
 رواں شاہ مردان، از پڑ دلی
 کہ امشب بہن لشکر عزم خاصہ
 کر بن ماچھو بنگاہ و پردہ سراے
 ہمے یس اکس اسہ ہمیت بکار
 کہ امشب بے لشکر گہ شاہ قدیم
 دوپس مالکن جھم کر بستہ بیٹے
 ابو المعجن گرد شاہ ستمک
 سپن عزم تدبیر شجوں درست
 شے سعہ سرفراز، گوراب گرد

رٹکھ اکھ اکس دست بازو بے پٹنگ
 ہنے دستبازی تمو اوہ یور
 جھن بازگشتن وچھن نہ قسار
 سراخام پوت پھیرو پھن کو بجائے
 بہتہ ردو گردن کشان سہ پاہ
 ز شادی پھوٹس دل بسان بہار
 کوہ رکھ پانہ وانی بیاں بیش و کم
 وٹن مالکس کن برد شندلی
 بے آرام بیدار در قلب گاہ
 بے شجوں گڑھو اسو بنام خدائے
 شے سپن بماداں پیٹے کارزار
 شبی خوں دموا اسو بزور تمام
 کہ چوٹے موہ جھتہ چھ پیوستہ سے
 دلیراں و زور آوراں یک بیک
 کر مالکن گونڈا برفتن نخست
 بہتہ پاٹھو ساری سواران مرد

رواں تپہ شب حیدر نامدار
 نیر دزاو بال شکر شش ہزار

قامی لشکرِ شبنون

گلِ قلمِ بانوئے قامِ شمایہ لشکرِ پہچہ قام کن تو شہرِ قلمس پہچہ تازی
فوجِ کشتِ طول

سر از کینہِ یہ جنگ و بیداد گو	لہ جہانِ سر پر از فتنہ بیداد گو
گر تھ بستیہ بر مور و بر پشتہ راہ	تہ طلاء کرن اُسو چندان سپاہ
پہ شبنون کڈن لشکرِ ہچو آب	تہ سیر پہنواں حیدرؑ بو تراب
بہ فریاد گئے کینہہ بنزدیکِ شاہ	بہ شب گئے سپہا پاسبانان تمباہ
دماں آو شبنون پہچہ اپن زمان	دو چکھ تہ سہ حیدرؑ شہہ مؤمنان
نیٹیرو کینو سپہو پاسبانان خراب	تہ چکھ پویمتن نیندر مست شراب
اُکھ زبیر شیراکھ ہمتہ جوان	تھوؤ کھنہ کئے پاسبانن نشان
لشکر سپہا شور و دھتہ اڑدھام	دواں گورن ہمتہ دڑاو سالارِ قام
بہر دن راتھ ہفت صد من عزمود	دماں تڑاو فوجس اندر ہچو دود
کوڑن زور بر لشکرِ خیمستان	تہ سیلہ ووت در لشکرِ آں فیلتن
کوڑن گورن ہمتہ سہن سہ با خاک پس	ز تار پیکھ شب و گس یس بدس

لہ اُتیک دویم مصرچہ پچہ پانھوڑہ پر از کینہِ یہ جنگ و بیداد گو۔ یہ شارچہ
ترتیب دھتہ تہ چھاپ سہت۔ ارج ترتیب آیر دوس کرین۔ لہ امہ کس گوڈ نکس مہرس
مزرچہ چھاپس مزرچہ پاسبان۔ لہ امہ بون چھپ چھاپس مزرچہ شار سہ اوڈ متنس مزرچہ
شارچہ یہ سہ بنزدہا یہ تھمتہ گو بدشت شبشب سپاں ستاد بدشت

ہے پر نہ نوون نہ دشمن نہ دوس
 تیرس پیچھے سیٹھا پہلوانو بہ تیغ
 سپین نے تیرس زخم کاٹھہ کارگر
 کر بن کشتہ ہے توڈ توڈ بخاک
 ہمہ کلہ بر گاہہ آمودہ پیٹے
 متیانت بہ شب اوس صلصال دال
 تھتھے گور نہ دوین دواں اوٹھن
 بیٹلے زون تھو شاہ دیندار ہے
 ہمہ آے پوت پھیرتھ از زیم گاہ
 دوپکھ شاہ مردان ایں دیوسار
 اکھا ز ند تھو کھنہ درپن دشت
 ہمہ شب ز فولاد گور نہ گران
 بیٹلے آفتابن دتن تاج زر
 نظر تر او صلصالن اندر سپاہ
 ہمہ روے ماڈاں کراں تاکراں
 زیادہ ز جنگ اوراں وہ ہزار
 بہ حار تھ سپین شاہ صلصال شاہ
 کچاں گوم دشمن مے مورم بکین
 پتو دڑاس اسیٹھ بہ یٹھ پوختہ خام
 بگردن ہنوتن گاد پیک سوٹون

توکس نہ وچھن مغز در زیر پوس
 گڈا کھ گور نہ شمشیرا بے دریغ
 ز شمشیرا گو نہ تیس کاٹھہ خطر
 لکھ کو بر ستین زہیں چاک چاک
 پیٹھس پیچھے تھن توڈ بر توڈ گے
 کربستہ کور تھو بجنگ و جدال
 کوڑن ریز روپن تنن ہر سرن
 چھہ پم پانہ واڈی اکھ اکس ماڈے
 زما کور کھ صلصال اندر سپاہ
 ز گور نہ سپاہن کڈ کھ وہ نہ دھار
 اسے جان کور آے اسو باز گشت
 وگن اوس صلصال مغز سرن
 کربستہ چورن بڑپن کھر
 ز کشتہ وچھن بستہ ہر سو رہا
 گوشت شستہ از خون جنگ اوران
 مخمہ دگشتہ بے اندراں کارزار
 دوپن پانہ مارم مے پنی سپاہ
 سراسر کرم کشتہ مردان دہن
 کرم ماڈ پنی بہ شک تمام
 پچن کو ز شک کہہ خمد برون

دماں تراو اُندر سپاہِ علیؑ
 نہ خیمہ نمبر در او حیدر چو شیر
 دوپس شاہِ صلصالن آینا مار
 مگر گو کہ عجز ترا اُندر نبود
 یہ کرنا نہ کرن مرد جنگِ افماے
 کو بختِ راحتہ شبحو نہ پیچھ تیز جنگ
 ولیکن مئے پیچھ کر بختِ آوارگی
 ژئے یو دوسے بدی زھاٹو تھاندر بھان
 یہ کر خاب و آرام بر خود حسام
 گدڑ تھاندر نر شکر اُڑیں ملک تیز
 و گرنہ ژئے کم تپتو جھی پہلوان
 مئے سیرتین چھنے کوہِ قافس بحال
 ممکن تیلہ اقصٰی منز بہ گوہر گرآن
 نہ ہر ناہیہ لشکر بے حساب
 چھ تہمتیا مئے نام آوران بیشمار
 مئے اکھ ہتھ پسر چھم ہم نامدار
 اُڑیں شہر تارنہ درو یا بے چین
 ہمہ خسرواں میاؤں چھم باجدار
 گدڑم وادیہ قاصد تیز کام
 نہ ہر سو دریں قسام آنکھ سپاہ
 کمر بستہ چٹوں رستم زابلی
 رواں نزدِ صلصال کو مئے دلیر
 یہ کرنا نہ کرن گردِ خجبر گذار
 توڑے دڑتھ شبحوں دریں نشتِ مرد
 بشبحوں گزھن ژوڑ نہ پرتھ زجاے
 وں کر ہوشم دو تگھ بھام نہنگ
 بکینہ کر بختِ سخت خو فخر بگی
 بہ پکی کرے یو دئے جھی بدگمان
 پین فوج ہتھ نیر از شہر قاسم
 کرے نہ بہ ژئے بسہ راہ گریز
 مئے سیرتین کرن جنگ اُندر زمان
 گزھتھ تگھ مئے نش علی کل مال
 پیٹلے مرد آسن کراں تاکران
 مئے واہم مدد تاجو درو یا بے آب
 پین تاجدارن بہ چھس شہیار
 ہمہ لشکر آراے و خجبر گذار
 نہ درو یا ہمہ تانغیرب زپین
 لدن باج مئے کن چھم تاجدار
 تین واپن اُون سرا مرپیام
 بزین رو بے عالم نہ گرد سپاہ

مہ کر چہلہ تہ کمیکر اے سرفراز
 ورنہ پنی شہنشاہ کو بازگشت
 بیہتہ کھو بشت کہہ خود علی
 بوزگان لشکر سراسر زجاے
 سپہدار دہن ہم اندر زمان
 بروی زصلصال داراے قام
 در حصن خیبر سے پروٹم زجاے
 ڈوٹم میے سرعمر غنتر زیتغ
 میے مایرم سہٹھا اژدہا و پلنگ
 سہٹھا دیو مایر کرم در بنورد
 یہ صلت سال پڑو کز چہ شیریشان
 نہ پوران چھس مزب گوپال و کوب
 دوپس تام عمر امین کہ مین
 ہماں وقت صلت سال، فو غار مست
 کوڑن حملہ بر لشکر خود چو گرد
 وئے کیا بہ با ترک مغر سدان
 ہتے فغانل اپزد چھ در کار بس
 چو عمر امین ز اخبار خیش
 کرستہ فتح فرزانہ راے
 ز پینس دتن پوسہ اندر زمان

پین ملک ڈل یا سپن ریم ساز
 پیاد رواں گو اڈاں پھن دشت
 خدامان پکن گو . غورم رملی
 پکن آے تن نش پیردہ سراے
 کوڑن قصہ صلت الہ سندے بیان
 چھنے کانہہ تر اڈ پهلوانان تمام
 بجایے سپر روٹھ مر تاباے
 چو باران تھن خون ہوڑم چو میغ
 سہٹھا فیل و شیر و دشت نہنگ
 وچھمنہ برمدی چو صلت سال گرد
 امس ستوی نی نہ بسر کوہ قاف
 برابر چھ شمشیر دب، لوہ چوب
 گوشت راتھ اوٹس دراں او بجن
 بہ شبنون سیلہ ز پھڑاوی ز دست
 کزن پتھ کتن فیل اندر نبود
 کوڑن حال کی تھم بگمہ رز گران
 خود اوٹد عالم نگہدار بس
 بسر و اتھون سہ گفتار خیش
 پکن زاو تاتھ پیردہ سراے
 دوپن چھم کرم عرض اکھ داستان

بدیں پہن صحر، بدری یا کسار
 وچھم شکرا بڑے آراستہ
 گشن شکرا زیاد پنجاب ہزار
 دودزل اکھ سراپردہ، ڈبو کھم بناب
 بہتہ تھتہ اندر اکھ زبن نامور
 تشند زلف مشکس رسن تابدار
 مرا پاتیس حسن بانہ و زیب
 ببالا چوسدا، بصورت چو ماہ
 گرچہ لال و گوہر بنا گوش گوش
 بدان شکیل، با عقل، حسن و جمال
 ببالا تیس سرور آزاد نہ
 چہل گز تشند قد و قامت بلند
 تیس ماہہ روئیں شامہ چہ نام
 ہئے شکرا ہچتہ چو درمیابے آب
 میلے شیر جبارن از عقل و ہوش
 کوڑن حکم سقدس بروشنہ دی
 بشمشیر و گوپال و ثروین و تیر
 تیاری فرکر، نیر بر کارزار
 خبر کا تیسہ سیتن یہ ون زینہاہ
 دولن سعبہ و قاصہ نے ساز جنگ

کرن سیرا و سس بہ در مرغزار
 جہانا خندانو بڑتہ خاستہ
 چھتے آرام رڈو تھن بہ درمیابکار
 سیاہ پارچا بارودن آفتاب
 دلاور سوعہ از فہل و از شیرنر
 زوٹھ چوں عقیقہ یمن آب دار
 بنغم کرن خستہ، جود و فرب
 تیس کن وچھتہ شد چھن ہر و ماہ
 چہ دتس غولاما بفرہنگ و ہوش
 دلیر و پلنگ انگن و بے مثال
 جہان تیس روئیں تہ کاٹہ یار نہ
 تنور، قوی، میکل و زور مشہ
 ہلال ابروہ و، جفت سالار قتال
 بہ ایداد صلصال آہر شتاب
 سراسر گفتار بوژن بخوش
 مکر بہتہ کر لاگ ساز نیلی
 ڈگر تھ، ہر طرف راہ دشمن بگہر
 ز شکرنہ ترے نامور دہ ہزار
 مبادا پتے لایہ نے یم کفار
 ز شکر ہچتن سیتو مردان جنگ

بجنگ شامہ پکن گئے دوان
 رہے شاہ مرداں، سہ خاص و دود
 نہ وہ تھ گڑھ سو یہ لشکر شاہ قام
 کہ آیا چھ کتا و ذینس ساز او
 نیر نیر مہن کو عمر آں زمان
 پکن دوت در لشکر شاہ قام
 سہ صلصال ڈیو مہن سر پر شتاب
 پہنچتہ اسو شاہان، ز رہیں کمر
 ز لشکر اکھا دوت فرم یاد خواہ
 سعادت لو بھتہ، بخت بیدار گئے
 شامہ پکنہ دودہ کڈھتہ با سپاہ
 وایکن خبردار کو بو تر آب
 کوڈن سعدیل در زمان با سپاہ
 بہ بوزھتہ سہ صلصال بہ روزگار
 رواں عمر نے یام ڈیو مہن سہ کار
 دوپن تس یلے سعد فولاد چنگ
 خبر و اثر صلصال بہ نش برار
 پتے کو چو آتش بدنبال تس
 بہ قبر سپن حکم سالار دین
 دوپن مارکس کن نہ ہشیار روز

وزن اسو نقار ہایے دمان
 کوڑن حکم عمر امیس بزود
 ازا غبار ان کیشہ نشان و پیام
 نہ دوجھ وار، آغاز و انجام او
 بہ امین و آرایش قائمیان
 بنزدیک صلصال کو تیز گام
 مہن بروئہ کئے چنگ و نلے رباب
 کڈھتہ نال شمیر و گوہر و سپر
 دوپن شاہ صلصال لے پادشاہ
 نحوست ژو لے آب بر نار پیے
 خراماں، پکن واتر در بارگاہ
 پیے سپا سازی سپن یز شتاب
 تھتہ مچھتہ تمن بستہ کرے براہ
 نیر دواو مچھتہ گوہر زیے گادسار
 رواں کو بنزدیک شیر جبار
 بہ سو یہ شامہ رشے کو و مہن جنگ
 کہ سعد سپہدار کو ز زوم ساز
 خبر چھنہ کیشاہ آسہ احوال تس
 لوڈن دلہ تس پیٹھ گر انماہ زین
 سپاہن زد دشمن خبردار روز

بہ لارے چتے شاہِ صلصال ہے
 ورنہ نہ یی کو دُن دل اندر شتاب
 نہ فرنگِ ییلہ دورہ کو آنہ سپاہ
 لہ کو دُن ناہِ صلصال ہے پیچھے بٹمنہ
 دو چن تیس کہ اے زمین بہ سگال
 گزرتھکے کوٹ ڈالوتھ وہ فی وقت ستر
 ڈٹے سوڑے و چھتے زور و آہنگ من
 زمانِ ڈٹے ہارے بسر تیر خاک
 زواں پھینٹ جیو شہر یارنِ زرا
 بے کینہہ چھسینہ مردِ فستونگر دوزخ
 نہ نہ انکھ مے، چھس چون بیج ہم نبوہ
 ڈٹن دول چھسینہ بے چھس نیک نام
 مینے سقبہ وقاصیل با سپاہ
 کمر بستہ چھس تلوتھ گورن گر ان
 تھتھے ڈٹے تیش سوہنہ ہر حق
 لے ڈٹے موڈم بڑے زخمی کو پال من

لے اہر شاہ کہ دو سو بہ مصرک قافیہ چھ مسوڈس منز کشتہ

لے اہر کس کو دیکھیں مصرس منز چھ مسوڈس منز زخم

بہلہ "مرب" تہ لفظ "بڑے" چھ مانے شہادان "اوتے"

توے پانہ وو تکھہ بام ہلاک
 ژمن خوئے چانے بڑ ٹکیں کرن
 ہئم اندر نماں وہ ذکر تھہ بے نشان
 اوژن کش گڈ تھہ گمہ ریز فولاد سے
 بھر تھہ دیت نہ بڑ فرق حیدر عموکو
 روٹن بڑ سپر گمہ ریز سنداں گڑاے
 سپن خسف ماواں بگمہ ریز گراں
 و سبھہ ڈولس پائے گئے زیر خاک
 ازاں ضرب ڈول نے بڑی زجاے
 بڑ اپن زور و قوت تھہ چھی آفرین
 ہزاں آفرین چھہ تھہ اے رزخاہ
 بسختی کوژن سخت زور و ہنر
 رٹن تیغ در دست از پڑ دلی
 کوڑکھ جنگ باہم دگر تھہ زود
 رٹکھ پانہ وائی دوال کمر
 مگر کائسہ وو تکھنہ سود و زیان
 دوپن شاہ مردانس ایشیر جنگ
 مقابل تھہ کائسہ چھہ نہ اندر نبہہ
 مٹے پیچھہ آکھ بڑ جنگ پھیر تھس براہ
 تھہ گنہہ ہیکھ سپاہن پیچھہ ہر جنگ

یسے لحظہ مار تھہ وڈا و تھہ خاک
 بشمشیر تھہ خستہ باپس کرن
 کڈے وڈا کینس خون گردن کشان
 ورنہ تھہ یی کرین اس بڑیں دپاے
 ز زور دسر پنجہ چنداں کہ بود
 ورنہ تھہ دور شمیر دلاور زجاے
 تھہ بڑ سپر لوگ سہ کوہ ریز گراں
 ژپنس سپن لڑتے چاک چاک
 مگر شاہ مردان بنام غمہ دلے
 دوپس شاہ صلصالن اے شاہین
 تھہ روستے چھہ کائسہ یچھہ دستگا
 ورنہ تھہ یی کوژن حملہ بار دگر
 بمقابل تھس شاہ مردان علی
 بشمشیر و زوہیں، بگمہ ریز و عموکو
 ازاں پس کڈکھ پنجہ چوں شیر نر
 کوڑکھ حملہ آکھ تھہ ہئم اندر زمان
 سپن مانہ بازوے صلصال جنگ
 بزور و بمر داہنگی چھکھہ تھہ مسد
 مگر چھسینہ زانن تھہ چھہ سود کیا
 دوپس تھہ تھہ کوڑکھ تھہ در راہ جنگ

دو پُرس شاہِ صلصالن اے پہلوان
 شہامہ مئے پشت سپہدار چھم
 زئے کم مرد چھی تہ سزاوار جنگ
 شہامہ چھے محکم ز فیل و پلنگ
 دریں حال وژھ ناہاں تیسرے گرد
 بہ فریاد مژرکھ زبان و لبان
 تہ چھکھ پانہ روضتہ ز لشکر پروان
 تہ نیرتہ سپاہ علی ہچو میغ
 سہیٹا مارکھ از پہلوان و سران
 سہ بولمجن و مارکب نامدار
 ز گوہر ز گران و ز فولاد خود
 کرکھ کشتہ مارکھ سپاہان قام
 تہ بیہ مارکھ دہ دلاور پسر
 تہ ہند خونہ سستین سہ ماواں بولکھ
 لے پُرس و پیش گئے مار و وہ نامدار
 تہ ییلہ بولز صلصالن این ماجرا
 دوپن کس یہ گوشت چھے اندر جہان
 سپہ مار تم نور ابھار میانی

کرکھ تور کن کیل ز لشکر ندان
 بہر نیک و بد یار و غم خار چھم
 تھے سوز و تھکھ بر شہامہ بجنگ
 تہمیں سیتو کا نثرھا انیا بار جنگ
 دواں واڈی پنجابہ مردان گرد
 دو چھکھ شاہِ صلصالن لے پشتان
 سراسر تھے لشکر گئی پُر ز خون
 دو تھکتہ آسے باگوہر ز روپن و تیغ
 کرکھ قتل گردان جنگ اوران
 سہ گور آب گردان خنجر گذار
 ز تپرو ز نیزو بسنداں عومود
 شہامہ اندرین تہ مؤمتو تمام
 سزاوار یم بے بتلج پدر
 بکینہ تہمن حسب حال کورکھ
 ز اولاد تو، امے شہہ تاجدار
 ز جس کرکھ نیپر تھ چو تر اردہ
 مئے پیٹھ یوت پر قہر کو آسمان
 جگر پار تم در شہوار میانی

لے یہ شار او کر قلمی مسودہ پیٹھ نقل کرنی چھاپ چھنہ سپدنت۔

ز آب مژہ روبے عالم برن
 و لیکن یہ ارمان روڈم مئے داغ
 مئے بہبود کینہہ روزنئے در جہان
 مکر دنیائیس منز سہٹا شیر زاد
 ہئے چاہ جوئی چھنے ہر قضا
 چہ میلہ شہر یازن مہینت روٹن
 دوپن بو ترابلس، ازیں پہن دشت
 ژہسن تر او و حقن سقہ خنجر گزار
 مئے شوہم کوہ دنی سوہ لشکر کوٹن
 دہنچہ یی کوٹن گر بھانسد باد
 و چھن بیمرشن سار لشکر خاک
 جگر گوشہ یم ہاس موہو تمام
 چھیکھ سار پنے تن ز مشک و عیسر
 فروزان کوٹن کوہ آتش دمان
 بیچہ کہو بشکر سپہدار دین
 بزرگان لشکر تیس برونٹھ آے
 پڑژھکھ شاہ مردان از گرم سرد
 سپاہو کوٹس قصہ سورے بیان
 جنابن و چھن مالکب اُشترس
 تیشرشن ز بس زخم قستہ گمژ
 ص ہاس = اُسس

ز آتش پہ سمسار برہم کزن
 کہ ڈھستہ کوم اندر شہستان چراغ
 گر اُمی جگر بند گئے رایگان
 ز دست اجل عاقبت گئے بباد
 بہ تقدیر تھاؤن چھ بہتر رضا
 ز خون جگر سا عھقا اکھ ووڈن
 چھ بہتر گزہود و شوے اسو بازگشت
 کزن با شتاہ ہئے کپرو دار
 رہند حالہ احوالہ ماتم رٹن
 بلشکر یکن ووت آں دیو زاد
 ز شمشیر و نیز گوشت چاک چاک
 تلخہ آئے ناؤن، کوٹن انتظام
 ورن تم بہ دیباے چینی خرپر
 تھہ اندر ژھیکھ ذالختہ اندر زمان
 رواں گو خراماں چو مہر تبین
 رٹکھ نامدادو بانڈانہ حباے
 ورنو کیاہ کوٹو کاہ ذار نبعدرد
 ز خون ریز سے شکر قابسیان
 سہٹا زخم لگو بہو تیس افسر
 ز خون ہچو گدستہ شستہ گمژ

دُچھتھ کو بہ عارِ تھ سہ سالارِ دین
 دوپس اُکی بہ مارِک بہنکام جنگ
 کہ یختہ جا بہ حاضر و چھن نہ علی
 جہانس تنک پیچھ کرن چھے بتیغ
 تہ ییلہ آسہ عارِ شہبہ بو تراب
 دوپس مارِکن، اے شہنشاہِ دین
 ہماں لحظہ خاطر جمع چھم گزھان
 ہمہ عالمس پان شمشیر بس
 ہئے بیوٹھ حیدر بہ آرامگاہ
 کوڑن عرصہ صلصال از دشتِ زم
 نجب دادِ عشرت چھم و فی کین ہوان
 دوپس بو ترابن مئے یختہ آرہن
 مئے تس سیتو کو در میان سخت جنگ
 کوڈم ضرب اکھ ہمتہ تمس پیچھ بہ تیغ
 ہئے دھیتون نہ اکھ موہے تس از بدن
 سہیٹا کوڑکچہ باہم دگر گفستہ کو
 ییلے از سیاہی سراسر جہان
 زواں آہسان سہ ہفت باغ
 بہ اوسودگی روڈی ہر دو سپاہ
 گڈتھ شب ییلے صبحن آفتاب

تمس نامدارس کوڑن آفسہن
 بہ پنہم ژٹن مغز و کام پلنگ
 نہایتھ کرن مردی و پُر دلی
 بگمہ ز وڈاؤن چھم مردن چو ییغ
 ہمنہما چھم مارِک ٹھون در حجاب
 ییلے چھکھ نہ شمشیر مژدن بکین
 بردائنی چھم نہ حاجتھ پیوان
 ژٹے کیٹھہ چھم نہ حاجتھ بامداد کس
 پکن دوت عمر اُسیہ نہ راہ
 رواں گو، چھم اوسود در عاش و بزم
 تے مؤمتی یاد چھسنہ پیوان
 چھنے سخت و چھت برویہ زمین
 سہیٹا کوڑمئے تس پیچھ شٹ ڈنگ
 درم تس کس، خود پیچھ بے دریغ
 نہ اکھ موہے از جاہم کو کدن
 کرن فکر در پارہ و جہتجو
 چو ظلمات گوشش جہت بے نشان
 اویزاں کرن ماہ زہیں چہراغ
 پکن ہر یکے گو بہ آرامگاہ
 زر آفتاب سہن زیر شکین نقاب

ترخسَن پُر اُٹھن راتہ کئے سَقف بام
 سپاہاں دُسو رُو دی کُری تھن دُرنگ
 کورس مابِلکن غرض، اُسے سرفراز
 چھ دشتس اندر اُسہ سرامر سپاہ
 نہ چھکھ خور دنی، نان و نیا مٹھ بکام
 کہ عمر اُمین دُویچکھ شہر قائم
 بے از راتھ با حیدر نامدار
 اگر زن کرو زور وہمیتھ تمام
 بمردی اژن شہرس اندر سپاہ
 و یا جائے در شہر اندر حصار
 بنگو یاری از حضرت داد گر
 تمن دون وہن از دُجائب سپاہ
 بے مغرب ییلے شاہ مشرق زمین
 کشد افگناں اُن شہر دنگبار
 بنادواں ہمہ لشکر مؤمنان
 کمر بستہ عمر اُمین بپاہ
 لہ دوشی گئے سوسے باریسے ہر قام
 شو بنگھتہ بے بے عاشی پاسبان بخاب

کوڑن روز روشن چو اُپینہ فام
 معطل دراں روز تھو کھ سہ جنگ
 کہ یتھ بپاہ کو مڈھتا اکھ دراز
 ہئے تنگ و عابز سپہنؤ متو سپہا
 مود سربن چھکھن خان و طعام
 بہشتا چھ، ہر کو نہ نیا مٹھ تمام
 گز تھن ہمتھ یہ لشکر پنہو در حصار
 کشاد بمردی کرو شہر قائم
 گز تھو راس قانس اندر بارگاہ
 بمردی کرو بہر لشکر تیار
 اژو قانس اندر بزور و بفسر
 درنگی کر تھ رُو دی در بزنگاہ
 کھٹھتھ سربنکو اُن رُو د اندر کھپن
 نمبر دراے با جوشن مشکبار
 رُٹھتھ رُو دی آرام ہمتھ در امان
 نمبر دراو با شاہ خیبر کشاے
 ز شب اکھ پیر اوس گوشت تمام
 سپاہاں پیمتھ نیٹھ رہیمچو دواب

"دوشی" بہ مانے دوشوے۔

لہ

سہ اکھ برج بالا بدروانہ اوس
 رواں بوڑا بن زبیس زور مند
 روٹھک رشتہ آن کشد دراز
 اٹکھ برج ساری تمو زیر کام
 قلایس کرکھ بستہ دروانہ اوس
 نہ دروانہ بانا نہ بیدار کس
 نہ میسلہ دوت حیدر، شہہ زور مند
 بہ پنجہ کرن زور جنگ آزمائے
 بہ مردی سہ دروانہ پروٹن زجائے
 کوٹن نام عمر امیس خطاب
 تر کر وڈی کس ناب از سر بر وڈن
 سب درواو عمیر امیہ چو باد
 یکن تمو سرخہ فتنان ہار خاب
 سپاہ بد در شہر ساری کیناے
 اندر ترائے شہر سرائے سپاہ
 شہنشاہ حیدر، شہہ بوڑا بن
 زبا شور نای کھٹن تمو بزور
 ہم از خاب تھوڈے وڈت بیان
 دیران دینو ز شمشیر وڈت
 خبر کرکھ صلہ اس کے شاہ قام
 عہ عسکری کھ وال، را چو

سہٹھا تھوڈے والہ انداز اوس
 لگوون براں برج بالا کھٹند
 بب بالا کھٹند سہہ سہہ سہہ
 بدروانہ پیسے وڈتھ از سقف بام
 کرکھ بستہ حکم بہ انداز اوس
 پیٹو نیندر رشتہ پاسبان و عسکری
 ز زنجیر ڈیوٹھن سہ دروانہ بند
 سہ مسار زنجیر پروٹن زجائے
 ز نیروبے بازو، بنام خودے
 تر کر وڈی سہیے لشکر دین شتاب
 اتن شہر اس اندر سوشکر در وڈن
 سہیے لشکر دین گوشادشاہ
 بدروانہ شہر انہ شتاب
 ز انبوہ لشکر سپہوتنگ جاب
 ہیوٹکھ خون مارن ز ہر گوسہ وراہ
 بدلاں جابہ دروانہ چوں ماہتاب
 سہ صلہ سال اندخت سہہ ہچو مور
 ہٹے اکھ اکس پیٹھ چو شیر زبان
 کوڑکھ قلمین قتل بر خاب بست
 تر چکھ نیندر اندر بہ عاٹش نام

دو پچھ تس سہ حیدر شہہ نیکنام
 پین فوج ہچتہ ژاو مردانہ وار
 سپٹا مرد مارن تموز قایمیان
 یسے بوز صلصالہ نے کھوت خشم
 بقہر و غضب کو گرہیں پیچھ سوار
 دلس کن دوپن ہر گہ زن بختنگ
 خبر چا یووک ہیوہ بنہم ما کلام
 ز شبنوں کریم مار پینی سپاہ
 دواں آد لاراں بمانسہ دیو
 کڈھتہ پن مردان قاتی ز شہر
 ز اندوہ لشکر تیس دل کباب
 بیچتہ کبڑ سہ حیدر لیل شیر زو
 ہن لار کڈھتہ پیر پون شہر
 اونن تام گور آب لشکر پناہ

کہ از راحتہ پروٹن در شہر قیام
 کوڑن شہر قاس اندر تار و مار
 قیا مکتہ کوڑن شہر اندر عیان
 کہ گویا تیس پاد کو درو چشم
 دماں آو در موضع یے کارزار
 شب تیر کہ چوں دمنہ نہنگ
 کہ دشمن بچن دوس مار کہ تمام
 شب تیر مار تھ نہ ہنم بے گناہ
 بسختی کوڑن قایم کن غریو
 ز تیغ علی اسر مؤیتو دہر
 دزن بوچو آتش گردن بوچو آب
 وڈاؤن تمن کا فسن بو ڈوہ پوہ
 دل آوار دشمن کوڑن تم بقہر
 کوڑن شہر قاس اندر پادشاہ

دین تس بستر تاج فوہ مانہ ہی
 مقرر کوڑن سے بشت ہنشتہی

الاء قام صلصال ماوان کارزارس منز

تہ تمو سوند ما لک اشتر تہ ابو المعجن بکلوچہ زہو

یہے کوہ مشرق سپن سہ فراز
 زخمہ رشید زہیں دولن نوہ ساز

سپین عالمس نوڑ انور ظو پور
 نمبر در او صلصال با او بختن
 بشور آے کرناے از قلبگاه
 چنگین جوشن خود پوش
 گزشتہ رو قلبس پیچن شاہ قام
 تہ کلہ پر جوتوں اوس از کینہ تس
 بیستہ کینہ شہنشاہ گردوں جناب
 روان او قلبس بغیر تمام
 ہم از نال دل زہیں پرشار
 علم اُس تابان چو خورشید ماہ
 وہ یو لشکر و کرم صفا آراستہ
 گمہ ڈی در او پائے سپہدار قام
 میان دُشکر برابر سہ روڈ
 اخصس منز رطحتہ گمہ ز فولاد چنگ
 کرین کز یکھ تخی سوے تازی سپاہ
 دُقابل مے شوہم نہ کانہ جز علی
 نمبر نیراے شاہ مردان بختنگ
 دو بختہ آوید از قلب سپاہ
 دو پس تو صلصالن لشہر زور
 بلا شکہ نہ چھکے شیر مرد و امیر

گزیراں سپین زاغ شب از فوطور
 ہوا گو چو دریایے خوں موجزن
 ہئے شور نقار گو تا بامہ
 نمبر نمبر چن زنج سماعت ز گوش
 کمر بستہ با تیغ زہیں نیام
 پیون یاد بو جھک دوشینہ تس
 پکن در اور نشان ترا از آفتاب
 کھستہ برسہ دل دل تیز کام
 ز لشکر دل آسمان پر غبار
 ز نورش پیوست عالمس اوس گاہ
 چو زرف سپینو نیز با خاستہ
 گزس پیچہ کھستہ باشکوہ تمام
 و چھن دُور لشکر تہتر تاج و خود
 کیندن روڈ گمہ زہیں بآدان جنگ
 چھوے کانہ طاقتہ سہ نمبر براہ
 بچھس جور تھو سہ بہ اپس پر دلی
 و چھک پانہ وہ فی زور جنگی پلنگ
 کمر بستہ نزدیک صلصال شاہ
 زہیں روڈ کانہ برابر مے چھنہ بزور
 گزہن چھکھنہ اصلا تر از جنگیر

جہانس اندر وچھ مئے گرم و سرد
 لیکن مئے چھم کینہ چوئے سیٹھا
 ژئے مار تھ جگر گوشہ میانی پسر
 ورنہ یی بشور آو صلصال جھگ
 جہاں پہلوں حیدرہ رزم ساز
 ازاں پس کوڈن دست و بازو بقور
 بسختی لوٹن گور زس از بال و برز
 دتن داری تھن آسماں مئے غومود
 ازاں پس ییلے ووتھ ز بالا فورود
 سپن خیر صلصال ڈپشتہ سہ زور
 سپن بانہ وائی ز پُر دل بجنگ
 کوڑکھ حملہ اکھ ہنہ ابابیک دگر
 سپن پُر غضب حیدر نامدار
 لہ بصد بار شمشیر واپن بزور
 لہ ز مشتہ لکھا ضرب کانہہ ببرے
 لہ پچھنہ تیس تیغ سنداں گزار
 دو پس توہ صلصالن اے شیر مرد
 یہ شمشیر چائی چھئے آتش فروز
 وچھنہ ژئے ہنویہ کانہہ دلاور مرد
 بہ دوشپنہ کرم تھم ژئے برہم سپاہ
 تہ مئے تر خوانہ ہے پیچھوٹ کوڈن مکر
 بہ حیدر دتن گور ز یے کاورنگ
 روٹن گور ز ہے پیچھ سہ گور ز دراز
 دتن تھچھ روٹن گور ز آہن بزور
 کڈا تھ نیون از دست صلصال گور
 کھسیتھ از نظر غائب کوئے چودور
 اکتھن متور وٹن ماہ و پیکر غومود
 چو درمی یا غروشاں سپن پُر ز شور
 کجکھ تیز شمشیر پھچوں پینگ
 بشمشیر فولاد، گور ز و تبہ
 ددستی سیٹھا لا پس ذوالفقار
 گر زھیا کانہہ ضررہ مارس از پرمور
 ز وز مل بنیا کیٹنہ خلل او برے
 تھکھ پیئے ز بازوے خنجر گزار
 کہ آرام کر اکھ دما از بھود
 وچھتھ اکتھ کئے چھم گرھن تیر روز

لہ، لہ، لہ یمن ترین شارن آہ تو ترتیب دیو۔

چھئے اٹھ شہل چوں اژدہایے دمان
 آمیک شولہ آتش کڈن چھئے ز آب
 چنابن دوپس چھم یہ تیغ خودا
 عطا کرینہ شمشیر میے از کرم
 کرن اسو تم پانہ وانی کلام
 ابوالمعین و مالک نامدار
 رطیحہ سخت صلصال اندریان
 لہ ز گور زوز و زمین و شمشیر تیز
 لہ کوڑکھ قتل در لشکر قائمیان
 پریشان کرکھ سارو از رزم جاے
 و چھن اوس صلصال عادی نژاد
 بدنبال آن مالک رزم ساز
 تہ بیسلہ دوت نزدیک مالک چو دیو
 کر بند روٹنس ہم اندر زمان
 پنتے کوڑہ ابوالمعین زورمند
 دواں دوت نزدیک صلصال یام
 کوڑن در زمان زیوٹھ دست دیگر
 رٹن رتم ز بردست بالا بکین

کڈکھ کش چھئے یژ آتش افشان بنان
 شرار کھسن در دل آفتاب
 اٹھ اندر چھہ بوڑ مورجے مصطفیٰ
 یہ چھم یادگار نبی دم بدم
 ووتھ صحتہ آے اسلامیانی تمام
 ز اسلامیان نامور سی ہزار
 ہینونکھ رتھہ تمن ہچو شمشیر زبان
 شکم پار کرکھ نکھہ تمن ریز ریز
 وڈا وکھ تنے در کنار و رمیان
 ہٹا وکھ، وڈا وکھ، کرکھ زیر پاے
 سہ احوال پٹھتہ سپن پڑ عناد
 کوڑن کر بمانند کوہے فہ از
 چو فیل دمان کوڑن تہس میٹھ غریو
 تلیتھ نیون، کوڑوے ماواں دواں
 بیاری یے مالک دواں مستمند
 و چھن تموڑہ ابوالمعین نیک نام
 تلیتھ نیون ابوالمعین نامور
 ہیتن سخت لایو تنے بر زمین

لہ تہ۔۔ یمن شازن آہ تو ترتیب دینے۔

سپن ناپ زن حیدر نامدار
روشن تموم کربشہ صلصال قام
وون شاہ صلصال اے مرد جنگ
اگر اکھ سر موے زپ ہر د مرد
اکھا زندہ تراوے نہ از ملک قام
وچھن یام نیرو بے شیر خود اے
سیٹھا لہڑ پٹوس از سپہدار دین
دوچھن تموم کہ اے شاہ مرداں علی
چھ کم یم نہ شورید دیوانہ خودے
کرکھ حکم دوز کین ز آورد گاہ
ز لشکر بیکار گئی باز گش

ٹیکن او نزدیک تس بریق وار
دین نے تمس نیڑے از مقام
مہ گزہ مست اندر شتاب و درنگ
گڑھی کم نہ دست تو اندر نمود
کرکھ خار، مارکھ ترپا اے بہ کلام
بہ عم ہستہ گی تم نہ تر اون بجای
بہ اہستہ تھاؤن تھے بر زمین
چھ کم یم مے ستہن کرن پر دلی
مے ستہن بمرودی لگن روبر
گڑھن باز گش از دروہ سپاہ
سوہیے خیمہ ہا گئی روانہ ز دش

شہنامہ بہ سعد و قاضی در میان جنگ

بافوجی قام شہنامہ سندنہ حضرت علی یس سیرت گویہ ڈنیک ملاقات
ہ حضرت علی سندنہ قدر ذوالفقار پیچھا

بیٹھتہ کنو ییلے سعد کیل با سپاہ
ییلے ووت توت سعد فرخند فر
سہ سعد سپہدار پکن گو براہ
دشکر برابر کڈھتہ رودی صنف
نظر کر شہامن بہ قلب سپاہ

بجنگ شہنامہ کڈن تموم سپاہ
زدشمن شہنامہ بیٹھتہ بے خبر
کہ ناگہ تمس برونچھ پیٹے تم سپاہ
سراسر تمن تیغ و روپین بکف
وچھن صنف کڈھتہ ا سو تم رزم خواہ

دو چکھ تمہ چھ کھ پیسہ دلاور نژاد
 دو چکھ تس چھ اپن لشکر بوڑا آب
 ہما ندم شامن مہ لشکر زجاے
 مقابل سپہو سعد و لشکر بہم
 ز شمشیر شیراں و تھتھ کو شزار
 کوڑکھ بارش نیزیے درم دوز
 ز گو پال بر خود فرق سدان
 مرا سر مہ مادن بوڑکھ سدر
 شامن ز نیر و شمشیر تیز
 کرن پیش دستی بسعد دلیر
 ژٹن و اثر تا پیش قلب سپاہ
 یمن نیز یمن ہم اندر زمان
 دژن تھچھ کمر بند تھو شہ ز زین
 گنڈن سخت بازوے جنگی پنگ
 ہمی او اسلامین منہ شیکس
 گریزاں زلن گے ازاں رزم گاہ
 وڈن واتی ساری بصد دغ و درد
 سپہو بوڑ بھٹن مؤمنان دھڑین
 بیٹھہ کھو شامہ ہچھٹن تم سپاہ
 خبر و اثر صلصا س اندر زمان

کرن کھتہ پھٹن یم چھ جنگ فساد
 سپہدار چکھ سعد روشن خطاب
 تیجن، وایہ ناؤن تھے کرناے
 پھٹن پیچھ مسلمان و کافر بہم
 کوڑکھ تیز سغ آتش کارزار
 کہ خفتان مہہ ژوڑکھ از تیغ رو
 پریشان سپہو مغرب جنگ آوران
 تن گشتہ بازو ہمہ پاوسہ
 تیجن سخت اسلامین رستخیز
 بکشد اختر سعد گو پست و زیر
 ہمی سعد نے بستہ تس کر نہ راہ
 مہ نیز لو گسنہ تھس بر نشان
 روٹن تے اوٹن واکو بھٹن بر زمین
 بہ گردن ژھٹن ناٹو تس بالہنگ
 و چکھ یام تس سعد بے بستہ دس
 بسوی علی گے رواں تم براہ
 وونکھ ساروے ماجرا می نبوہد
 ز تیمار و اندوہ و سعد گرین
 پکن آہ باصد شمشیر نزد شاہ
 گل شادمانی پھوٹس ناگہان

ہمی داتہ یوت باہزاراں سپا
 زو چھنٹھ نالو زنجیر و مسار و بند
 ز شادی ملن سخت جوش و خروش
 رواں بروٹھ و اترس سہ بانو شاہ
 پکن پیش تس بندگان سرے
 چھن سیرتو لشکر نمائند کوہ
 خراماں اوٹن رومخ پنن نزد شاہ
 گوٹ و چھن تبیل تس حالے
 کسارا کورکھ واسو با یک دگر
 زبان زیٹھ راوکھ بہ چریش دراز
 زمانن چکر بوس کورمت کباب
 مئے کیاہ اوٹن زمانن ز دشمن بسر
 سراسر سپنو گشتہ در کار دار
 سپنو گئے تئے سارو یکساں بھاک
 بحر جنگ نروو کھ نہ کاٹھہ مشورا
 دین ناو چھس شاہ مردان علی
 کورن ملک خاور تہ سائل خراب
 فدی یوت ووت قاس ہونن انتقام
 گریبان و دیباہ شاہی زوٹن

شمامہ بہ فیروز یے بخت شاہ
 کورن سعد و قاص تہ پائے بند
 یہ کتھ و اثر صلصال شاہس بگوش
 پذیرہ نمبر دراو تس با سپاہ
 پتھر و تخت سپہدائی کورن پائے
 شمامہ پکن و اثر با صد شکوہ
 پیام سپنو آن گرانمایہ ماہ
 بزروی و چھن رنگ صلصالے
 ز آب مژہ کور تمو روے تر
 بہ پردہ از انجا پکن گئے بنار
 ہمی ہور صلصالن از اشک آب
 چھنئے کینہہ تہ بانو یہ اصل خبر
 ز پیرانہ سردہ نیچو نامدار
 ز خیشان و پیوئہ ساری ہلاک
 ز ملک عرب و اثر اکھ لشکر
 چھ اکھ نامدارا بہ فسر میلی
 چھ تس لشکر استودریا بہ آب
 کورن خسارے و قر شاہاں تمام
 نہ شمان ییلے بوڑ ماتم روٹن

لہ ایک گوڈنیک بمبر چھ پتھر کتھ چھاپ
 شمانن ز غم بوڑ برسر روٹن

نہ تیمار آں نور چشماں چڑھوے
 نہ ناشن دین چھوے کہ گم لابی رفیق
 پرستند گانڈو وودو کھزار زار
 جی ترین دفعہ ہن اُس زیناں دان
 سپن یام فارغ ز ماتم سہ شاہ
 اوکھ بستہ برو نہ کن کر بختہ سعدیل
 سہوے پہلواناں سپن حکیم شاہ
 ہمیں دم تھار یون در یک زسان
 شما من دوپن تس کہ اے شہریار
 پیچھے پانٹھو راتس تھون بستہ پایے
 مئے چھم و چھمت از غمہ دیرینہ سال
 کہ شخصہ دریں شہر شکرا نے
 ہمہ خاور و ساحل و مرز قاصم
 مئے تموے کئے کوزیہ ایں شہر زرد
 پانے بنزدیک حیدر گزہم
 و چھن پانہ کیٹھ ہنویہ چھم مئے نونال
 ہنکہ تم علامتہ ہین مئے بجایے
 ہماندم سہ بانو چو ماہ تمام
 کھٹھتہ برسد آپ چو بک کاب
 ہین سہ سترودہ زونی زینشان شاہ

کورن اشک جارس کوڈن مشک مے
 ز زگس چھوٹن آں شقایق سمن
 پیلے وچھ کچ احوال آں مہہ عذار
 ز چشماں بہ رخ لالیہ اسیس پوان
 بیہتھ روڈو گردنشان و سپاہ
 گوشت خستہ از بندہ وز بھر و غل
 نیبر کڈنہ سعدس ازپں بارگاہ
 ڈرگو مینز امو سندر بگمہ رنر کران
 ہنا کر تھو فر صحتہ درپں امر کار
 بزندان درون قائد شاون بجایے
 و بختہ گوئے ستین شہنشاہ دال
 ہمہ ملک تمویسے مسخر بنے
 بازوے مردی رٹی تے تمام
 تہمس رؤس اکتھ اندر اڑنی نہ دیگر
 و چھس زور و قوتھ کرن مئے مرن
 اگر آسنس تم نشان ہاے دال
 تہمس سہو جٹگس چھنے نے کانٹہ لے
 نمبر درایے از پیش دارایے قام
 رواں آپ نزد شہہ بو تراب رض
 بکن درایہ بانوے زپں کلاہ

سہ عمر اُمیہ بہ پیش علی
 شامہ کمر بستہ مسد دایہ وار
 ہنگہ حکم سہور چھہ حاکم کرن
 دوپس تمکو گڑھس نہ کر دہستہ راہ
 رواں بروٹھ گوتس عمر ہنماے
 شامہ بہ امین سالار ققام
 چنابن پڑھن تس خبر سرد گرم
 کرکھ کر سیا اکھ تہس زیر پایے
 وچھن روڈ سا تھا شامہ مس علی
 تنور تھن قدر انا بلکہ نہ
 سہ بھتہ تانہ تس از گل ولالہ اوس
 چو ماہ دل آرا سہ ماہ تمام
 پڑھس شاہ مردان اے سرو قام
 شامہ دوپس اے جہاں پہلوان
 اٹھتہ پیش کشک پختہاں سپاہ
 بجایے معہ حبیبہ دووٹھ قہ خیم کپن
 کرکھ گشتہ فسزندگان مرا
 رٹھتہ ٹیے ہمہ شہر و آباد میون
 لہ سے و نتم غرض کیاہ ژئے اوسے خیال
 پکن آو وونکھ بدوش نہ لی
 ز شکر ژئے شس آہ بادہ سوار
 وگر نہ ازپں بارکھ پوت پھرن
 تہس آسہ کیشتر ہا بیانا ز شاہ
 پکن داتر بانو بہ پردہ سداے
 زہنس دتن بوسہ کرنس سلام
 ویکن بہ اہستہ باشم و نرم
 بیہتہ روز تھتہ پیٹھ زن تیز راے
 ز مرتابا خواہی و پڑ دلی
 بہ حسن و بصورتہ سٹھا دلپشند
 بدید تہس زگسپن پیالہ اوس
 مہہ بانواں، بانہ یے شاہ ققام
 ژون کیاہ چھہ منشاے سالار ققام
 ژئے کورھن دل اوڑد مٹھئے روان
 بہ کپنہ وچھتہ کیاہ اسے منز کوہاہ
 چھہ کو کورھن یوت قہر مستین
 کورھتہ خستہ اوڑد جان مرا
 ژھنٹھ پرائی ٹھن بوم و ہیر یاد میون
 بسختی ژئے شاہن دژتہ گو شمال
 لہ امیر کہ دوکرمہ میر مرک گوہ ڈر لفظ چھہ "ہنات" چھاپس منہ۔

لہ مے بجز رو و قہم و نیتہ کیاہ اٹھ سبب
 دو پوس بو ترابن و نئے موختہر
 گوہ ڈپڑ اس بر کین طہاس شاہ
 دو ٹم مے سہ تخت ساجل زین
 دیکھے کو پریشاں دل آوارہ غار
 ازاں پس کوڈن نزد صلصال کس
 سوڑیں یوریمو شکر زہم خواہ
 تہ زہر کیا کڈم تم سدا سندن
 روٹم مے گراں مایہ مر یاں شاہ
 سراجام از بند و زنداں کوڈم
 بہ عزتہ سہ سوڑم بہ نزد پدر
 ازاں پس کڈن زیاد تر تمو سپاہ
 کوڑم جنگ با قباستانی دلیر
 تہ و نہ بوم نے و چھمتن ملک قام
 تہ بروٹس بہ حصین طلسمات دال
 گندہ کوڑم مے طلسمات او

جواب سہم سخن و نئے نئے خوش لقب
 مے نش بو ز پیش و سستی پر کمر
 ز خاور بہ ساحل کڈم مے سپاہ
 کوڈم مے ز طہاس بیداد و کین
 گرمیزاں زلن کو بہ داراں جہار
 یو کھن تس مے و ذکین بفریاد رس
 تمن سیتو بوڈ ہنیوہ سہ فرزند شاہ
 مے چھاٹو سراسر بہ آب اندرون
 سہ زیمٹ ہنیوہ پسر بوڑ صلصال شاہ
 تمس خلعت پادشاہی و وٹم
 سزاوار با تیغ و زرین کسر
 جہانا بہ امداد طہاس شاہ
 سراجام سپنس تمن پیچہ شیر
 ہمہ مرزتا جل مے مورم تمام
 و چھم تم نے پیرانہ دیرینہ سال
 زہرٹھ تر وڈم آں زرق طامات او

لہ انیک گوہ و نیک مصرچہ چھاپ پچھ پٹھو بہ بنبہ را و قہم و نیتہ کیا بو سبب
 تہ دویم مصرچہ چھاپ پچھ کٹو چھٹر مکھ سہ شکر بہ آب اندرون
 تہ از روے سیاق کوڑھ دویم مصرچہ پٹھو آسن مے و چھم تم نے پیرانہ دیرینہ سال

رہ شہر زریں ز بام جھسار
 سہ گنج طلسمات پھڑوم سہ یام
 گجا پیش زین دال شہہ کو ورتھتھ
 شامن دوپس تور، ایشیر مرد
 سہ کوہ طلسمات و کوہ کلوہ
 رہ شہر زر خاٹھارے رتھ
 چھے وڈی مڑ خبر دال شاہن چہن
 گشائند یہ شہر زریں ز چھکھ
 ہنگہ زن سوہ شہر زر چھے ٹھلے
 مے روستے بیس کاٹھہ چھے نے خبر
 دیکن پکن تھتھ و تے چھے خطا
 دوپس شاہ مردان لے خوش ریر
 شامن دوپس گوش تھاو مے کن
 ہنے پیشتر دال بوشوے میون
 ییلے شہر زر واتوون بسر
 چھے کاٹھہ از بادشاہاں محبال
 کوڑن تھتھ آندہ بزم و تصویر و عیش
 سیٹھا کال اہس ابا شاہ دال
 بہ اور نگ شاہی ہاں کروفر
 ز آدم تہس ہنوہ اکھا زاو سنے

یکایک و چھم مے ز دڑو یا کسار
 و چھم لیو کھمتن تھتھ بیٹھن میون نام
 یہ تس علقہ سوخت تہ کوکت لیکھتھ
 کہ ہرگز مہ اسن ٹٹے کاٹھہ رنج و درد
 مڑو تھن برودی و بازوہ زور
 ز تیغ دسہ ملک سورے رتھ
 سہ بو واقف راز سپر خ برین
 کہن عالمس مڑو نو اوپن ز چھکھ
 پکے سوتو سیتین بہ ڈیے رہنماے
 مے از شہر زر چھم سراسر فہر
 چھے دشوار ساہے بلا بر بلا
 ڈٹے چھپہ پیش زریں و چھمتن شہر زر
 و نو سرگذشتا ز عہد کہن
 پسند اوس ایخلاص تس خوے میون
 بہ عالم چھنے تھتھ مقابل درگ
 کروں شہر زریں تھتھ بے مثال
 بہ نی تس دراں شہر ہراہ غیش
 کزن عاشق باشاہ فرختہ فال
 گنڈیا بیا کہ شاہا تھتھ ہنوہ مکر
 ز پھس تہس ہنوہ مکر دراو سنے

سیکان رنگینا بتا ج و بہ تخت
 بہ اسیس تیس لول تے یزخہ بران
 شب و روز اسیس بغر خشتہ قال
 تیس طاکٹہ اسیس بہ از جاں غریز
 مے پیچہ شیفہ بہت دیوانہ اوس
 سہ بہ میانہ عشقہ پراکشہ حال
 ز غم زانہہ کھڑ منہ مے چس بر چس
 بتادی ابا عاشش بے یکدیگر
 لہ در اثنای عہد جہاندار دال
 لہ رتختہ کو گرفتار بر روی من
 لہ مے پیچہ کو چو مجنوں پراکتہ حال
 بخوان برادر کڈختہ سال و ماہ
 مگر دال واقف بر احوال کو
 کوڑن قصہ بر قتل اپن بد لگام
 دوپن سر کر س دور از تیغ تیسر
 مے دوپن اسیس نش و چھٹہ کی خطا
 دوپن تمکو یہوہے بد سیر شوم پے
 ہائے مار تیس میثانہ سے پیچہ علاج

سکندر قرینا بغیروز بہت
 گنیزانہ خدمت گذاری کراں
 فروداں چو ماہ دہشتہ مثال
 مے پیچہ اوس نے ٹوٹے تے کانہہ چیز
 و چھٹہ شمع روضہ میثون پروانہ اوس
 چو شہباز کو مت گرفتار زال
 سہ کوئے مے نش زانہہ تہ اندوگس
 کہ تا ووت تمکو شند زمانہ بسر
 سپن شاہ صلصال آشفہ حال
 دق بیچ چوں مار بر روی من
 کوڑن قصہ بر قتل فرختہ دال
 و چھٹہ اوس فرختہ بہ بیگاہ و گاہ
 شماس گرفتار صلصال کو
 سپن تشنہ بر خوں اسیس صبح شام
 ز فولاد گوہ رز کر س ریز ریز
 تشنہ کپنہ در دل روٹختہ بے گوہ ناہ
 چھہ بد نام در شہر یاران کے
 چھہ زھانڈاں ہوس چھس بنم تخت تاج

لہ، لہ، لہ پیمن ترین شارن، آپ نو ترتیب دینہ۔

مئے دو پئس کر اے شاہ والا کوہ ہر
 مگر بویے باپس کر یا حال بد
 اذان پس دوپٹن و وہ تھو وں میر و نہر
 کوڑن بسیر و روازیے شہر در
 ہنہ بیوٹھ با عدل و داد شہی
 و صد سال صلصال بد روزگار
 چو پروانہ روڈس نہ کینہہ اختیار
 سراجام روڈس نہ کانہہ آب و تاب
 شبہ اکھ سپن، ہچو بدر جمال
 نہ روزن اندر ڈاوسے پرستیز
 سر یاد شہہ کوڑن بے تاج تمکو
 کلس پیچھ تھوٹن بائے سہرے کلاہ
 برادر کر تھتہ گشتہ اندر جہان
 مئے دوپہم تر با شاہ صلصال شاہ
 لہ ہماں دم مئے ایقرار دیتنکھ عیان
 زانہ بے امو سہنر گیس موختہر
 تمہ کینہہ صلصال، واڈوں نوڈند

گنڈیا کانہہ بخوان برادر کمر
 بناسحق مہ ان بر زبان قابل بد
 خراماں نہر در اے از شہر در
 خراماں پکن اے قاسس اندر
 بقام اندروں با شکوہ ٹھی
 مئے پیچھ اوس عاشق کو مت دلفکار
 ڈرتھ پیو، گڈر پئس عشقن سہ نار
 پتھ اڈا جھی و چھن ماہتاب
 بر اے شہر شہر گتھ در ہم آغوش مال
 ڈوٹن بائے سشد سز شمشیر تیز
 ز ماتم جہاں دیت بہرہراج تمکو
 جہان کوڑن کینہہ سہن تباہ
 مئے سوزن مبیانجی ہم اندر زمان
 زناں شوہری کر بہ آں رسم و راہ
 چھو پیم اٹھو ز دس تل مئے از ہم جان
 مگر کینہہ روڈم سہٹا در جگر
 کوڑم بسیر روزن بر غمیر و بند

لہ ایک دویم مہر چھ پتھ پاٹھو اے کس قلمی مسودس پیچھ نظر گر شہان ط
 چھو پیم اٹھو ز دس تل مئے از ہم جان

غرض بوم مارن، کرن کشتہ زوؤ
 وڈ پر خسر دستہ دل ہوشیار
 دویم تم کو گڑھی نو پو بہتر کلام
 ہنسکہ مارہن نو پو سپہدار قام
 بہ فہرمان دوستو بہ بسیار دان
 ہنچے زور ہتھ سال گئے یا زری
 نو پیری ڈولس ہوش تے عقل و مغز
 ہمہ نفاور و ماحل و شہر قام
 ز فہرمان من در اے ساری ہمہ
 رو چھم پانہ سے کیت پہرے سر زمین
 مرا سر زئے نش دیت تے سوئے بیان
 غرض یوڈ زئے چھے شہر زریں اژن
 ہنسکہ راء در شہر زریں زئے چھے
 مکر واد و دم، ایشہ بہ تراب
 ازاں زر کر کہ نصف یو میے عطا
 وں دم روخصتہ اے صاحب ستگاہ
 پیو کر نصیب تھ کر س بے شمار
 وڈ تھ نی وڈ تھ آپہ نہر تھ زجاے
 پکن وڈ نزدیک صلصال باز
 کہ تابندہ خود رشید روزیا کھٹ تھ

دگر گوئیہ گو دور سپر بخ کو بود
 مے نشس اوس یز تھ تمس بیشمار
 کڈن شاہ صلصال ہے انتقام
 دویم کانہ چھنے شاہ با ایتہام
 زگشتن مے صلصال ہے دیت امان
 اوس سوتو مینا زناں شوہری
 اوس نشس چھنے کانہ یون کار لغز
 مسخر مے اوسم سراسر تمام
 بحر قام روڈمنہ کاشرھا ذیہ
 کریم بندہ از دشمنان دست کہیں
 ز آغاز و اقبام کوڑ مے عیان
 مے روستے کر تھ ہی نو دران گا کوھن
 بہ بروئہ بروئہ پکے ثبے کنیرا بنے
 نیلے شہر زریں نو کرہن خراب
 دویم نصف پانس زنجھ چھے زوا
 کر تھن چھم بنزدیک صلصال شاہ
 تمس صلح بہتر چھے از کارزار
 ہیوئن روخصتہ از پیش شیرخمہ دلے
 دوئن تس کہ اے شاہ گردن فراز
 ز حد پردہ چھس نور نیران چھتھ

گیس نزد حیدر، شہرہ نامدار
 مے مولوم سورے تشہ کو رہ حال
 چھنے آمتن حیدر نامدار
 پرتس ستر ہرگز مہ کر جنگ زور
 خردمند آزاد، بادیں و چھم
 اوئم نیک و بد تھو سندے در مقال
 مگر آمتن از پیے شہر زور
 یہ کیش خھا چھ زرا شہر زور پنے
 بنین نصف چھس رنج وہ سخت سیٹھا
 مہ کر بستہ راہ ہماں مرفراز
 یہ شخص چھ با فروز و تمام
 چھ بیہتر اوس وہ فی مدار اکون
 ہنسکہ مژر از زور شہر زوری
 بزری سپن چہا جو یے علی
 یہ بوڑھے نہ صلصال کو خشم گین
 دو پین تس کہ اے بے خبر جفت بد
 یہ لشکر ہچتن بہر امداد من
 مے سستین کرن دشمنی پیشہ چھکھ
 کر تھ با علی صلح آیکھ مے نش
 یہ امید زرقہ نعم کینہ و دو تھ

و چھم واپہ پٹھن مے مے آشکار
 لہم تم نشانہ ز گفتار دال
 ژٹے پیٹھ از پیے کینہ و کار زار
 مہ آن سہ شیر در لاور بشور
 گناہندے شہر زور و چھم
 برابر و چھم بان شاہاے دال
 خبر چھا سر اغنام پیہ کیاہ بسر
 مے داوا کوڑس تہ کہ سے نیم سے
 اژن چھس مگر در دکان بلا
 خذہ کر ژٹہ از روزگار دراز
 یہ زور پیہ تخت شاہی ز قام
 دلاسا اوس زار پارا کون
 اڈے اسی کرو اسی سترے چاکری
 مہ کر شیر پیہ ستر جنگ بلی
 شمس پیٹھن کوڑنہ پر چھس جھپن
 کر بستہ آیکھ مے پیٹھ بر حسد
 ژٹہ آیکھ نہ بلو کین بہ بیدار من
 ژٹہ بخاہ سپن مژ جفا پیشہ چھکھ
 بہ نفرین و بیزار سپن ژٹہ نش
 تشہ حکم از چشم بر سر تلکھ

بہ فخر مان بد خواہیہ دور تھ تھئے سر
 کہ اکھ ہتھ تہ وہ سال بیٹھ اکھ ہزار
 تھتے شہر کا نرزا بہ عالم چھئے
 تہک کاخ و ایوان پر از زر کزن
 لہ سہٹا فرش زریں بزنگ و رنگار
 میٹھے شہر میلہ شاہ مرداں علی
 جہانس سراسر اُنی زیر تیغ
 مئے بروٹھہ کنہ مہون ہم جنیں مکزن
 بہ یوت تاوتھن در جہاں زندہ چھس
 جگر پارہ میانی تھتے نو جوان
 مئے توٹ تام کینہ چھنہ صبر و قرار
 دو تھتہ ٹل مئے نش اے زن بد نشان
 ورنہ تی شمائیں دو تھتہ گوز جاے
 کمر بستہ باکین و قہر تمام
 خبر کرکھ گورائیں اندر زمان
 ہم اندر زمان گرد گورائے دراو
 بیشین سہر تھتہ شکر اہزم ساز
 ہیوتھتہ آسرا بر سر شہر زور
 کوڑن دال نے شہر زریں تیلہ
 تہ تھتہ ورنس کاٹھہ بڑھتہ چھئے
 مڑصع ز ند دار تے بر کزن
 تھون تھتہ تھتے شصت بارہ ہزار
 بدس آہ از زور و جنگ بلی
 ہمہ ملک در دست رٹھ ہچو میخ
 خبر چھم مئے زان مرد جو دو سوہن
 تہس پیٹھ پر از کینہ پائیں چھس
 بہ غامی کزن کشتہ تم را پگان
 کہ یوت تام مارن نہ مئے نامدار
 ہئے خوبے بد چون گوئیے عیان
 نکھس پیٹھ تھن گہ زریے سرگراے
 دواں گوزدروازیے شہر تمام
 بجنگ اوے صلصال تہر زدان
 مقابل ابا شاہ صلصال دراو
 کھان دار، بازور، با فرو ساز

لہ اندر شاہ بون چھہ اکھ شار پھتہ پھتہ چھپا ہے
 ہئے شہر تھتہ ہیوتھتہ در جہان
 مگر کاٹھہ چھنہ فایدہ بعد آذاں

پیادہ کمانا رٹن تمبو بہ دست
 دین تیر بر سپنہ صلعت الہ ہے
 پتھ پٹھو در تو نس برختہ تیر صمد
 ہمپدوں سپا ہو کوڑکھ دار و گپر
 کرن بے تینے تیر باراں سپٹھا
 کرختہ اوس دروازے شہر بند
 مقفل کرختہ بو ز فولاد ناب
 روٹن حلقہ صلصالن از زور دست
 بیکبار دروازہ پڑوٹن نہ جاے
 ہماں طاق و ایوان سہ دیوار و بام
 اندر زاو چون فیل آشفہ راے
 دماں او گور آب فولاد چنگ
 بشور او صلصال شورید سہ
 بتندی کوڑن نار گورابہ ہے
 گر ڈھکھ کوٹ ڈاے بد سیر بد نہاد
 پنن دین تروختہ ڈٹے اے بے خبر
 بہ ماوے دین کتھ چھ جنگ پنگ
 دوپس تو گور آبن، آیشہر یار
 پرستش کرم نار ہے خام در اس
 بہ یوت تام اندر جہاں زٹو چھس

کوڑن کش کمانے کوڑن ایشٹ
 غفل کوڑن تس کینہہ تہ موعہ پو الہ ہے
 اکھا کار گر کوڑن تس بہ جسند
 دیکھ تس چو باراں برختہ چوب تیر
 کرتا دوت نزدیکی دروازہ شاہ
 سہ بو زٹوختہ تروہ درعہ، واراہ بلند
 دون جلیو چوں مہر رخشاں بستاب
 کوڑن مکھ مانند دہ فیل ست
 ڈستہ آے ایوان، کاخ و سراے
 پتھر پیٹے ز نیرو بے سالار قام
 پر اکشہ شکر سپنہ در سراے
 کوڑن رزم با سالحمہ رد نہنگ
 بنزدیک گور آب فرختہ فر
 دوپن تس لوککھ و مہ فیتر گرداپہے
 کوڑتھ سر ڈٹے از عہد پیمان و داد
 ہم اکنوں بکھو ز کڈے مغر سہ
 کر کھنہ ڈاے من بعد ایشہر لے جنگ
 بہ آتش پرستی مے کینہہ چھمنہ کار
 بہ امید جنت بہ اسلام اس
 غولانا محید سر افکشہ چھس

مئے دین و آئین تہ شریع رسول
 علی ولی شیر پروردگار
 پہ بوزخہ صلصال کو پڑختم
 برخہ تس دتن گھر زخار شکن
 تہمن استخوان تمس گوشک
 اندر تراو در شہر صلصال جنگ
 دون یختہ گئے گھر ز د ب بوزخہ
 سیمس پہلوانس لکن بوسہ گور
 ز گور ز قیامتہ کون تمحو پید پر
 خبر واژ نزد شہہ بوزراب
 سہ گور آب مورن بگور ز گران
 ز مرداں یون یس اکھا پیش چھس
 کہ از مرگ گور آب خنجر گذار
 وودکھ داریا بہر گور آب شیر
 دلیرا، تنور بوزور و توان
 بنزدیک صلصال کو باشتاب
 دوین تس کہ اے دیو فولاد جنگ
 مئے پیو بیچارگان و سپاہ
 ز پکھ وہ فی ازیں شہر نیرونیر
 کرو آزمایش بازوے زور

بہ جان و بہ دل کور متن چھم قوبول
 و سپاہ مئے چھم بس بوز شمار
 کیس خون گوراہر پچھ دچشم
 ہمہ بشد و بازو پچھلور تس بتن
 سین نام گور آب با خاک بست
 بہ گور ز سوشکر کون سخت تنگ
 ہمہ سوشکر شکن کرہن بوزخہ
 پریشاں کرہن بوز تس بال بوز
 ز کینہ کورن سخت جنگ شدہ
 کہ صلصال نے کرہن لشکر خراب
 بہ ماوان چھکرن تمس استخوان
 بگور ز کون خستہ دل ریش چھس
 ز بس شاہ مرداں سین اشکار
 دریغا جہاں پہلوان دلیر
 تمس ہیوہ و چھم نے مئے کانہ پہلوان
 شہنشاہ دیں، سرور بوزراب
 مئے رو ستے چھنے کانہ شہر متا جنگ
 کرخہ کشتہ شہر س اندر بے گوناہ
 بہ ماوان کرو اسو دوال کمر
 و چھو آسہ کیاہ گردش چرخ دور

دوپس تو رصلصالن لائے پہلوان
 نے اکھ سا چھتا دم تر فرصت قرار
 یہ بوز تھ چنابن بہ لشکر نگاہ
 سپاہن خبردار ہمشیار روز
 نیر دژاو از شہر رصلصال دال
 پتے دژاو تس شاہ دل دل سوار
 پکن او رصلصال تس نشہ بہم
 میان دُشکر بزور دُچنگ
 دمو یو شیر مردو بزور و ہنر
 کرتا گوٹہ رصلصال بہ روزگار
 کوڑ کہ حملہ اکھ ہتھ ابا ہمدگر
 رتہ رتہ گرد گتہ ظاہر اندر جہان
 پتھر دو تھ رصلصال از اسپ جنگ
 رواں شاہ مردانن از زور دست
 تھتے ہیور روٹن سے بزور تمام
 نظر تر او تھن بے سپاہ از دوسو
 ییلے آفتابن سے نور کمال
 سے رصلصال از دست شیر خمہ اے
 ہماں دم پتے شاہ مرداں علی
 ابوالمعین گرد ہتھ کینہ سپاہ
 گوہیمتو پیے خاب چہم اُسٹخان
 کرو تو پتن گشتی و کارزار
 کرین مارکس، دوپنہ اے رزم خا
 ز کردار دشمن ہنگہ سدار روز
 اقص شز رٹھ کورز با یال و چال
 حمایل ببازو کرٹھ ذو الفقار
 ز بیم علی بو تہمس سخت غم
 بشمشیر و گورز کوڑ کہ سخت جنگ
 دیکھ ضرب گورز و سنان و تبر
 سپٹا ست و لاچار در کارزار
 مگر زخم کاٹھہ گو نہ تس کارگر
 ہئے تیر گو دم پرے آسمان
 بکشتی گرفتن کڈن ہر دُچنگ
 دوال کمر روٹنہ تھم سٹد بہ دست
 زجا بستہ گو روز تھن شاہ قام
 کرن پانہ دانی سپٹا گتہ گوے
 کوڑن غاب در زیر کوہ کمال
 زہا گو، سو یے شہر گو باز جاے
 اندر دژاو شہرین بقصر یلی
 پکن گو بہ نبال شیر الہ

دو پُرس نام صلصالن اے پہلوان
 بخود و گری روٹھتے اس شہرین
 و دھتے بی پکن کو بہ شاہی مرے
 ازاں پس پتھر و دھتے سے اذتخت نہ
 و چھن تھتے اندر اوس خیم شتاب
 لے زبے خابی از بس سہ بے تاب کو
 بیستھتے کینو علی سرور نامور
 ییلے آسمان ز قندیل ماہ
 سیاهی بہ عالم سپنو جانگزاے
 سبن ماکسن حکیم شیر خودا
 کہ تا فوج صلصال و اثر و نیراے
 دو پکن گرد بوا المعجنس ایجوآن
 ہمتے سیرتین عمرو ز نہار خوار
 تر وہ تھتے نیر، مشیار و بیدار روز
 بہ دروازے نش کرے از مقام
 سہ بوا المعجنس و ماکب رزم خاہ
 خبر و از تامتھتے بنرد علی
 ہمتن سیرتوہ زنی ز خیشان شاہ
 خرومشد، دانا و روشن روان
 کھوڑ مکھ ناڑو از کینو یہ قہرین
 تھوون برسہ تخت شامو پائے
 ز خٹخانہ مرژن، بلورینہ در
 چیتین سہے سراسر بمثل دولاب
 چو فیل دماں مست در خاب کو
 بہتھتے اوس اندر سراپے دگر
 فہ وزاں کرن چتر مشک سیاہ
 سپنو مست در خاب مرغ و ہتے
 در شہر محکم کرن از سیاہ
 ہیکن نہ اثر تھتے شہرین اندر بجائے
 تر امشب میر کر خاب خہ در مکان
 ز مردان جنگی بیٹے اکھ ہزار
 سپاہین ز دشمن بگہدار روز
 نظر تھاوہ از مکر صلصال قام
 بہ فہرمان حیدر و دھتھتے گئے بڑاہ
 شامہ پکن آپ باحد دلی
 رواں آپ شہرین اندر ہچو ماہ

لے پ شاز چھتہ چھاپ سپد مت۔

گر تھ قصہ آئیں بخت شتاب
 کورن حکم تر آویس و تھ پیش باز
 پکن و اثر بانوے با موہ حشتم
 جنابن پرتھس لے مدارا بے کار
 دوپس تمہ آیا پہلوان زمان
 تے دیروز دیو تھم صلیصال جنگ
 پیون یاد چھم تم تھم سندے ظلم و جور
 تھ ہے نش تھ چھس بے منت ہموان
 دوپس شاہ مردان اے نیک خو
 ہنک تھ دژن صلح اندر شتاب
 اگر مانہ برسد سے فہرمان مینون
 ز پند و نصیحت مسلمان کورن
 اگر چہ سے مانی نہ چوئے کلام
 یہ کورس سے وادہ کرس نہ خلاف
 شمان دوپس پھیر تھ لے خوش ہاد
 پیون کین و نس ماجرایے تمام
 لے نہ گری سہ سرد از مدارا کورن
 تھنس مانچہ تھ تھم تھم سندس ہر کہ ہے

چھتے ہیچہ مشعل روشن از آفتاب
 چھتے کا تھ پیچہ بستہ راہ نیاز
 بے پیش علی سرور با حشتم
 تھ و ن کیا نہ آیکھ چھ کتہ چون کار
 تھ اور دژ خاطر مہ گزہ اپن زمان
 مقابل تھ سے سستین لیکتہ چوں پنگ
 بے ایں زندہ گانی چھ لارن بگور
 ز جنگ و خو صومت گزہ صلیح جان
 یہ کتہ و ن تھ صلیصال سے رو برو
 تھ و تھ نیر دم جلد ارنحہ جواب
 کنو بوز تھن زانہ پیمان مینون
 ز کفر و جہالت پشیمان کورن
 بے پانے بے ماداں ہمیں انتقام
 دس نہ نصف از شہر ز بلخلاف
 چھ صلیصال کپنا ورا، پرفساد
 بے پند و نصیحت کرن وادہ رام
 چو آہن ز زر نرم وارا کورن
 بخوابی کرس تھ تھ خرسہ ہے

لے یہ اشار او مسود پیچہ نقیل کر تھ۔ وادہ صومت (خصومت) دشمنی۔

دو تھتھ آتہ نزدیک صلصال شاہ
 دوپن تس کہ اے یادگار مہان
 نہ کر گوش ساتھ بمقتار من
 بہ تخت فریدوں و تاج قباد
 بخیر شری کر مہ پانس بستم
 نہ کیٹھ چھ نہ سر پنجر و پردی
 ارس نش مونگکھ شہر یارو امان
 نہ کر صبر اے شاہ فوہ ماں گزار
 ہنکھ میاں نہ کتھ بوزکھ اے زور مند
 دوپس توہ صلصال اے نابکار
 ہمیشہ بوہن بستہ چوئے دمان
 ورنہ ہی نہ بر در او از بارگاہ
 شامہ و نکتہ آتہ پیش علی
 دوپن تس کہ اے سرور نیک اے
 دو نم پیش صلصال شور پیر سر
 بہ او زہ پیش تمس نش سہٹا
 مے چھنہ وں اندر میاں کانہہ تر کار
 نہ تس سہو کر بے محاباؤں بختگ
 دوپس شاہ مردان اے ہوشیار
 سپنہ نے یہ شمشیر تس کار گز

دہن پر فریب و زباں عومہ در خواہ
 پدر بر پدر چھکھ نہ شاہ جہان
 ذرا ساری نے ز تیمار من
 زمان کوڑکھ شاہ با عدل داد
 مہ کڈ بوم و بویاد از بار غم
 نکھکھ نہ برابر بزور علی
 ہمہ شیر و آذر ارس نش زمان
 گزہن شاہ مرداں بزور حصار
 گڈی چون مطلب سپہر بلند
 ہے شرم کیٹھ چھے نہ از روزگار
 نہ دل خستہ گزہوئے بوزک بران
 کر بستہ لاریوہ اندر سپاہ
 سرا سیمہ از کار بے حاصل
 یہ کیٹھھا وں کوڑکھ بہ عقل و برے
 مے پیٹھ کپنہ وں گوٹھ چوں شیر نہ
 وں نہ وں من بعد تس کانہہ کتھا
 سہ یا مار سپنہ و یا عومہ دفسار
 بہ او زہ چھس نہ نہ نش ہیج رنگ
 سہٹا کٹس گڈیٹھ لایم تس ذوالفقار
 یہ زن خاہ سنگن چھے ہزن پتھر

چھ اکھ جامہ تھو سٹھ نہ چرم پٹنگ
 نہر زائہ چھ تھ کڈن از بدن
 اگرچہ سوہ شیریش آبہ تیز
 اداں درم ہرگز نہ تارا تھن
 نہ اسلامیاں واتی کیشہ داد خاہ
 کہ صلصالہ نے کوڈنہ لشکر دھار
 قیامتہ کڈن جنگس اندر پدپد
 رٹھ نیون بولمجن شیرگیر
 نظر کر بصلصال واپن داوری
 سوہ لشکر کڈن مار اندر بعود
 کتھ قادیقوون بکھوہ بلاد
 نہ اندیشہ ہرگز نہ کر سرگران
 تھ اندر چھ آتش پرستان دہر
 یمن عالمس شور آتش زدہ
 کرٹھ قادیقوون تھ اندر نہبان
 دماں آو لاراں چو فیل سیاہ
 تھ نیون بے واپہ بالا ز پست
 پر آتش کدہ کرکونہ دوشوے اسپر
 یکن آے پیش علیٰ اربابہ
 گرفتار گو مالک رزم ساز

شامن کورس عرض، اند ہر جنگ
 یہوہے چاند خوف و لختہ چھن تن
 مکر پورنے تھ پیٹن تیغ تیز
 اگر تھ پیٹن تیغ عالم و سن
 ہئے اوس بوزن تیر شیرالہ
 کورکھ عرض اے سرور نامدار
 نہ اسلامیاں کورنہ اکھ ہتھ شہید
 بہ لشکر کورن داریاہ داروگیر
 بہ سوہ شہادہ دوپن، اے پری
 تھ نیون بولمجن شیرمرد
 خبر چھم نہ سہر شیر زاد
 شامن دوپس توہ اے پہلوان
 چھ اکھ کہ ہمارا بنزدیک شہر
 براں کوہ چھکھ جابے آتشکہ
 نیٹت توہر آسپس دلاور جوان
 بیٹھ کنو دیگر بار صلصال شاہ
 کر بستہ مالک رڈن تھ بدست
 بنزدیک بولمجن شیرگیر
 دیگر بار بیٹھ مرد فریاد نساہ
 کورکھ عرض، اے شاہ گردن فراز

سچن دل حزین شاہ دل دل سوار
 چہ بوا المعین و ما یک خوش عنان
 تہنہ نین دوہ شوے دلیراں چو صید
 مگر گو دگر گوینہ دور زمان
 ہئے آسمان بہ بازی کڑن
 ہنگام آسہ از آسمان اپن ستم
 بہ تدبیر میلہ کائہ کڑی قبل قال
 سیٹھا از مووم مئے اندر جہان
 و چہم نے جہانس اندر کائہ اکھا
 و نہتہ پی شہنشاہ فیروز جنگ
 ہئے کینہ صلصالہ سند بوس سخت
 نظر تیز تر آون بہ سویہ سپاہ
 و چہن، گوہ رزہ ہستہ اوس صلصالہ ال
 ہئے اولاراں مہ صلصالہ جنگ
 دؤن آو، چو عقاب فلک
 دووم سپر زہار خوار دلیر
 تلہتہ نین دوہ شوے دلاور سوار
 و چہن اوس مئے حیدر نامدار
 ہئے نیر و حقن گو ازاں پھن دشت
 دوپن نام عمیر امیس تر نیر

دوپن پوسے در زہ گذر سخت کار
 بہ اسلامیاں کائہ چہن پھلون
 خبر چہنہ مارن و یا کرمیہ قادر
 و یا کجروی آو این آسمان
 یحس دشنس سرفرازی کڑن
 چہنہ جابہ زور اورى بیش و کم
 بازی فلک چہن دؤن گوشمال
 ہنر بابہ فردی کرم مئے عیان
 دلیر و قوی دل چو صلصالہ شاہ
 نیر دراو از شہر با ساز و جنگ
 و چہن اوس کوٹ کوٹہ وارڈوہ
 ز شکر و چہن و دقتت سیٹھا
 متیومت بہ آن شکر خوش خصال
 ز دروی یا ہستہ نیر غراں پنگ
 چو چوڑ تلہتہ نیون شاہ سمک
 بہ پنجہ تلہتہ نیون چوڑ شیر
 ہچن رقم نزلن گو بہاں کو ہمار
 ہماں زور صلصالہ بد روزگار
 بلشکر گہاں دپس مہ گو باز گشت
 خبر ان ز صلصالہ گرد دلیر

بہ از راختہ آتش شہر قاس اندر
 مباد اسہ صلصال بیدارگر
 تیر شہر قاس ترا سر بنباد
 سہ عمر اُمیہ بدشبال شاہ
 جفا پیشہ صلصال بد روزگار
 ہر چھن رقم زہ آذاد سر و روان
 پتے کوس عمر اُمیہ فر از
 و چھن اکھ سرا یا براں کوہسار
 سہ سورے تمینک سقف ایوان و بام
 کرختہ اس صیقل سہ آہن سراے
 ز سویے دگر بوس اکھ خسانہ تنگ
 تھہ اندر تھے زور مرد گزین
 ہئے اوس عمر اُمیہ و چھان
 جہاندار صلصال نے کر نظر
 اقص منز رطحتہ زیوٹھ عاصا دراز
 کرس کریمہ صلصالن اے بے ادب
 ہما ناژ جو سوس چھکھ بے سگال
 دو پس برہمنن تور، ایشہریا
 بہ چھس راہبا پیر آتش پرست
 کرختہ اس امید اپن نار و نور

و چھو آسہ کیساہ خا ہش داد گر
 پتے آذ شکر سہ شہرس اندر
 اکھا زندہ تھا مے پتے سہ بد نژاد
 رواں در زمان گو بیک پیل راہ
 کر بستہ ڈیوٹھن براں کوہسار
 براں کوہیہ بالا کھستہ کو دوان
 براں کوہ بالا، بلسند و دراز
 ہئے ز چھٹ بے قبہ تھہ پیٹھ چہار
 بنا اوس کو رست ز سنگ رخام
 چو اُمیہ ہر سوسو صورت نماے
 ہمہ سقف و دیوار محکم بہ تنگ
 بز بخیر سمار تھاوٹھ کزین
 لباس کشیشانہ لاگتھ پکان
 و چھن راہبا اکھ بہ پیرانیہ سر
 قبایہ کشیشانہ لاگتھ بنناز
 پکس چھکھ پکن اندر پس تیر شب
 کھوژن چھکھ نہ از گور ز صلصال دال
 پد بر پد چھکھ ثہ فہر مانگزار
 خبردار در خواندن ژند و دشت
 زھینتھ پیوس از راہ دشوار و دور

چو پروانہ آشفتم بزم چرخ
 اگر تھا و بشت تھے پیٹھ شہریار
 بہ مرثاں بہ جادو پ آتش کر
 لے دو پس تو رخصت الہ نے آپ رات
 لے کشن کریں کر نیکھ ایغور پرست
 لے اذان پس چو داؤ و مژرین زبان
 سرا سیمہ گو شاہہ اذ ساز او
 دوپن تے کہ اے موہ خوش بیان
 مگر چھمنہ کاٹھہ چیز و زمین سے ستر
 اذان پس سہ عمید اُمیہ ب کوہ
 ہماں دم ستمگار صلصال شاہ
 دوپن تے کہ آتش میر فلاد چنگ
 گراں ماہ میانی تے دہ پسر
 تے لشکر سراسر پریشاں کر تھ
 توے قاد کوڑ مکھ بڑ نجیہر بند
 بہ آتش پرستی خسر پار چھس
 بہ آتش کدہ و تھہ دیم در حصار
 نہ دیدار آتش بہ دل خمش کر
 مقفل چھ درواز چھتہ کاٹھہ ثبات
 سے کن تھا و کن بوڑوہ زند و شد
 بہرہ ہیتوہ اسما شیکو در زمان
 تھو تھہ گوشس بوڑن سہ آواز او
 چھ چوئے کلاما سہے در فشان
 پچھہ پی نہ دل خوش کر تھہ گنجہ ستر
 و سہتہ آو در لشکر دیں گروہ
 پکن گو سویے مالک رزم خاہ
 چو آہو لو گھکھ وہ نہ پچنگ پنگ
 کر تھہ گشتہ اے مرد پڑ خاشک
 بکینہ سہٹا خانہ و اراں کر تھہ
 گرفتار در کوہ سار بکند

لے امیر شاعر بعد یس شاد خاور نامس مرز چھاپ چھہ۔ تیمیک دویم مصر چھہ صاف
 لے پروان۔ شاد چھہ پچھہ پاٹھوے
 ہمانا بہ آتش کدہ ہر زمان
 سے روئے چھنے کاٹھہ تر بیہ ٹوپ اذان (تروسطی ایڈیشن جلد ۹ صفحہ ۲۴) سے
 روئے چھنے بیہ تب اذان (۱۹۳۵ ایڈیشن) سے پیمن شاد آپ ترتیب شیراز۔

بہ ماؤس زبردستی و پروری
 پس آنکھہ کرو سارے ریز ریز
 دوین تس کہ اے شیر شکر پناہ
 ز بازوے مردی بفر و نہیب
 ہمیدوں سے چھم رحم نہ دل پوان
 گو تو کھنہ گڑھن میں اندہ دستہ زخار
 تہ آتش پرستی نہ کر یا ہمکہ قبول
 دتن پان دمر تھ سپن مست غاب
 چو خرس سیاہ رو دتھ متز نہان
 پکن گو سویے حیدر نامدار
 کہ صلعت الہ سند قصہ گو ووم ذرا
 یہ مشکل سبھا سخت پو در جہاں
 چنپ رنج و محنت سپنہ را پگان
 چھہ آہین عالم کم و کاستی
 مگر ماؤ نصرت خود او نہ پاک
 تہ وید چھنہ امت زمانہ بسر
 بحر قہر حق کاٹھہ نہ قابل ارس
 ارس پوش نئے کاٹھہ اکھا در جہاں
 مقابل ییلے لوگ بہ عوج کلان
 سراجام ووتس زمانہ فراز

پکھہ نیر بہ جنگ یا مکتہ علی
 در اول بہ سے مارن از تیغ تیز
 کرین تام جو المعجنتس کن رنگاہ
 جوانا نہ چھکھ پہلواں دل فریب
 بہ شکل و شمائل نہ چھکھ نو جوان
 و چھتہ چاڑی صورتہ یون چھم سے
 اگر پھیر ہکھ پوت ز دین رسول
 و نہتہ پی پکن گو یہ مثل دواب
 کوڑن بستہ دروازہ اندر زمان
 بیٹھہ کینو عمر از سر کو ہمار
 وونن قصہ پیش شہہ مرخاز
 دو پکھ شاہ مردان اے یاوران
 اگرچہ میتھے آبہ دور زمان
 وگر آبہ کینہہ مایہ سے راستی
 اگر پیش تیج مہنت دردناک
 ہمانا کہ صلعت ال گو خیر سر
 بعالم چھنے کاٹھہ مقابل ارس
 سے بروٹھہ اسی پائے غمراں در جہاں
 سہ مونس قوی زور باقدرو شان
 سبھا کال گو طویل جنگ دراز

۱۔ عوج = عوج بن عوج

دو تھتھ آو موساتمس پیچھ بختنگ
 لہ پتو جرنسائی چھٹے کاٹھہ اکھا
 ہمہ شب سہ حیدر، شہہ مؤمنان
 ییلے جھٹکن از کار، فیروز رنگ
 ز نورش سپن جلوذن آسمان
 و سیتھ آو از کوہ صلصال دال
 سپاہ آے ساری سیتھ پیش باز
 چھٹے غلہ کینہہ روزنئے خود دنی
 سپاہ علیٰ آے در شہر قام
 ز کر حکم آے شاہ با قدر و جاہ
 یہ کتھہ بوزر تھن شہریار دمن
 دوین چھینہ حاجتھ بہ فوج و سپاہ
 سے کینہہ چھینہ مقصد بہ ایداکس
 فقط چھم پنن زور بازو بکار
 و نیتھ یی پکن در میان سپاہ
 ترپہ کر یکھ لائین بزور و نہیب
 خبردار گو شاہ دل دل سوار
 ہماں دم کھسیتھ دل لیس گو چو شیر

وزن برا بہ تمک ہے برا نوے رنگ
 بقاروز پائے چھٹے تھتھ شکھا
 ونن بو باراں ہکے داستان
 نیمر دراو لال بہ خشاں ز رنگ
 زمین گو چو آیینہ یے زرفشاں
 کمر تنگ چار تھتھ چو داستان دال
 دو پیچھ ووت ییتھ جاپہ مدتھ دراز
 چھ لاچار بر حسب ارگستر دنی
 کر یکھ بستے راہ خاص و عوام
 چھ کیشاہ مشورا وہ فی بحال تباہ
 بہ شور آو باشکر خیشتن
 بیہن پاژلن اندرس رزم گاہ
 غرض چھینہ در شہر فریاد کس
 یہ شمشیر بیہ گہ ز سنداں گزار
 ز خون چکر تے دلاں پر ز آہ
 کد تھتھ نیون از سنگ خارا شیب
 کہ صلصال بیہ ووت در کار زار
 چو مبر جواں کو دینہ اسپ دلیر

راہ پہ شار آو نوو ترتیب دینہ داستان زالی رستم زابلی سندس ماکو سندناو

دوپٹن کس کر اسے شاہ بے دین داد
 ہنرے راتھ کیت کر پتہ لشکر بباد
 بہ شب زور پتھکھ سپاہ مرا
 خبر کس سینہ بخت بد روزگار
 ہنرے راو پتھ نام، ناموس و تنگ
 دوپٹس توہ صلصالن اندر نہور
 تھنہ کپنہ در سپنہ دیر پنہ چھم
 تھی کشتہ کر کرم کر امی پسر
 کرن کشتہ ساری مخاشاک و خون
 تھی مار کرمیشہ ذل لشکر بختگ
 شبانگرہہ دڑتھ نیوہم از خشم و تاب
 تھنہ کپنہ چھم تھنہ سہ ہر زمان
 و مکن در اول بشم شیر تیز
 گورہ ذی زبے کر تھ کشتہ ایدر بہ تیغ
 کرن کشتہ تھو نامداران قسام
 دڑتھ پی کرن راس چاچی کھان
 بہ سختی دتن بو تر اسرہہ بڑتھ
 چو داغ رسیاہ پر سہ لوگ بہ سپر
 سپنہ نار زن شاہ اول دل سوار
 ازاں شولہ یے تیغ ایمینہ تاب

بہ شاہان عالم تھو چھکھ بہ نژاد
 بشور اکھ کتھ پیچھ کور تھ اعتبار
 بزرگان لشکر پناہ مرا
 تھنہ اوسے براں کار آموزگار
 کر تھ زور، اُس تھ تھو تھو مرد بختگ
 بنادان چو مالک تھنہ کانہہ چھنہ مر
 بہ مرگ پسرہ دل اکپنہ چھم
 تھنہ اسر آرام جان پدر
 اکس سر تھو تھنہ بیاکھ تر وون بھون
 بہ گورہ زب کڈن کرد از خار شنگ
 بہ سختی بزرگان تھو ووم در عذاب
 بہ سختی ازاں جاکڈے تھنہ ووان
 تھنہ سپنہ کرن چھم سہ بختگ تیز
 ازاں پس تھنہ ہار خون بے دریغ
 تھنہ سارہنہ ہندہ مہمس انتقام
 کوڈن کشس، کوڈن تھنہ اندر زمان
 تھنہ خار سنگن گتھ تھنہ تھنہ
 مگر لوگنہ برفق حیدر صرہہ
 کوڈن از مہسار قبضہ یے ذوالفقار
 سپنہ نور کم در دل آفتاب

لگوون سوہ صلصالہ ہے بر میان
 پچھنے سوہ شمشیر سندان گذار
 دوپس توہ صلصالن لے پہلوان
 سپن پر غضب حیدر نامدار
 ڈٹتھ وڑتھ سوہ دہ گز بستگ سیاہ
 دوپس شاہ صلصالن اے زخم ریز
 نہ ڈیوٹھم نہ بوڑم ز مردان جنگ
 سے ونتم پہ شمشیر کھوگر ہڑے
 چھتس مرحبا آندہیں روزگار
 وڑتھ پی پنہو تیغ فوہماں گذار
 براں سنگ شمشیر کو ریز ریز
 اسن اوٹس شاہ مردانہ ہے
 پیمے زور چھا چاڈی اے یاور کوے
 ہمہ پہلوانان مردان رزم
 کہ پڑتھ ہمش رٹھو تیغ ناسازگار
 دوٹس شاہ صلصالہ نے چاڈی تیغ
 ہنگہ زن کڑی کوہ سارن گذار
 دوپس شاہ مردانہ از آسمان
 وگرہ یہ تن چاڈی چھنہ خار سنگ
 ٹٹے میلہ عمر واتی بپایان تیز

نہ ییمو خاید لوب نہ کوتس زبان
 بتندی کوڑن قہر بر دوا الفقار
 پتھی چاڈی چھا زور توٹس و توان
 ڈرتھ دڑنہ بر سنگ سوہ دوا الفقار
 نہ ڈٹتھ سپن خیر چشمان شاہ
 ہزار آڑپ چھے برپ تیغ تیز
 کہ شمشیر وسہ در دل خار سنگ
 ز حکمت بخوہر چھنے کھوگر ہڑے
 چھنے ییمو گر ہڑاں تیغ خار گذار
 ز بس زور لاپن سوہ بر سنگ خار
 خجل کوٹہ صلصال زان تیغ تیز
 وٹن تام تس خرف نادانہ ہے
 تھیکن چھکھ نہ مردی پنہو روبرے
 بہ شمشیر ساری کرن کار رزم
 خالحتھ چھے بڈ در کف شہریار
 وٹن خسار سنگن آندہے دریغ
 مے پیٹھ پورٹے زانہہ بایں کروڑ
 وٹے چھے نہ امت ڈٹے بر سر زمان
 نہ روپن و آہن نہ فولاد رنگ
 چو سنگ سیہ ہے کسے ریز ریز

دو پُرس تو رہِ صلصالِ ایں امور
 بہ شور آوے شمشیر پروردگار
 سپینو نہ موشت تیرے کارگر
 سپین خشمکین حیدر نامدار
 دو پن تھکے کہ اے تیغِ خار اشکاف
 نہ چھکھ سوے کہ باطوق خیزان جنگ
 ڈوٹھتہ ڈیہے سرو سپنہ ذوالخمار
 سرِ عمرو یارانِ عنترہ نہ ہم
 ڈٹے کیا کوئے وکانہ مئے سستہ زون
 تیرے پیچھے گزہن کوئے چھکھ کارگر
 کرن ما شکایتہ مئے گردانِ جنگ
 سہٹھا کور نہ با کا فراں کارزار
 اہ ورنھتہ پی درن دور داریتہ سو تیغ
 وچھن یام نمبرائین سہ کار
 لے تہجن تھو سو شمشیر تمہ از زہن
 کرن تمام شمشیر کن تمہ نظر
 ز خشم علی اُس رزاں گمتر
 ییلے وچھنہ صلصالہ نے خشمکین

بہ استاد چھس کڈ اچھے کینہہ ہمنر
 برہتہ تس درن تالہ تمہ ذوالفقار
 نہ زہینز تس سو خود و نہ درعہ و نہ سر
 کوڈن تھن لرا سو مئے ذوالفقار
 زہٹھتہ کیتو سرا ڈٹے اندر مصاف
 بیک زخم درتھس نہ ساتس درنگ
 نہ اڈ کرئی تھو تمہ بے بسانِ خیال
 اکے ضربہ کرئی تھکھ بمادان قلم
 ڈٹن چھکھنہ صلصالہ سستہ بدن
 نہ جوشن ڈٹن چھکھ نہ خود و سپر
 کہ شمشیر خود این بہ نادان جنگ
 ہم اہر گیس گند سوے ذوالفقار
 ییمی وچھ تھی کور در یغا درنغ
 پکان آو لاران بر ذوالفقار
 ارن پیش اں حیدر پاک دین
 جو سپاہ بہ لہ نہ تھتہ سر بسر
 عرق ریز، سپاہ ریزاں گمتر
 کو مت اوس مئے حیدر پاک دین

ازا نخب رو باز گشتن روٹن
 بشکر پکن آو ز آوردگاه
 پز زھن تمکو کنیزن ز پردہ سراے
 دو پچھ تس کر اے شاہ بیدارے
 ہماں دم سہ صلصال چوں اہرن
 روٹن تس کر اے بانو یے شیرین
 ز تلخہ کیاز آیکھ ز پیش سپاہ
 پڑوہ تھ نیرونی کین نیرویے سخت
 چودولت نیرونیرا بامن پراز
 میروچھ وڈ کینس روز افتادگی
 شمان دو پس جھم سے فوہ مان شاہ
 ویکن پیمے پڑے سرتین بکوہ
 میلے حیدر من پیچھ لبکھ پے ظفر
 دو پس شاہ صلصال پے تی چھ جان
 پے آتشکہ کو پے پٹنگام خاب
 تین و اتنوون سہ نان و طعم
 پیچھ کزنگل روضہ یے پل آخا
 سہ یس انتا بڑجکے آفتاب
 ز ماڈان آورد گہ زان زمان
 کوٹت اوس ویکر اندیش و تاب

ز ماڈان بخانہ سبکوتمو ووتن
 شمان و پچھن ز میان سپاہ
 گمڑ کوٹ چھے بانو یے فرخندے
 سہ بانو سہ یے شہر گپہ ہر جاے
 پکن کو سہ یے شہر ز دپک زن
 مے مہر و مو جتھہ چھے جونے بجان
 کوڑتھ شہرس اندر پٹن جاپگاہ
 بہ آتش کہہ کل اڑپن جا ز رخت
 مے شاید پیم دولت رفتہ باز
 ہے یاد آن عہد نوزادگی
 کلں پیچھ زیاد ز غم رشید ماہ
 پے چھ شہرس اندر پیچھ باکوہ
 پے شادی کرو صلح باہم دگر
 وڑجھتھ کوٹپن کوہ پے کن روان
 تھوون قارین کیت بلتھ نان آب
 کوڑن بستر خاب تمکو بڑ مقام
 سر سردان حیدر لافتا
 شہنشاہ دین حیدر بوڑاب
 خراماں بہ لشکر سپن سے روان
 کر تھن بو پڑ ماہیل بہ آرام خاب

دریں سبز گلشن بصد زیب و جاہ
 شبین تروم و یم گیسوان سپاہ
 فروزان سپینو اختران برادر ماه
 سپہدار دین حیدر نامدار
 چه از فکر شمشیر و صلصال دال
 بدل اوس بیدار چشمه مخاب
 قباے موزیل بسبالا و بلبل
 بھولتہ روح نہ تے محنت کون کولاب
 کر تہ والضحیٰ روے نشوہ نمائے
 پریشاں کر تہ گیسوے مشک ناب
 مسلسل تھو تہ جعبہ سنبل رمن
 دوین تے کہ اے زورج پاک بولن
 دتر تہ دائر تھن بر تہیں ذوالفقار
 بجز حکم پروردگار جہسان
 اگر چه تھو تہ میمنت و طول و رنج
 کر تہ میثر کوشش تے از بہر دین
 خود داوید عالم دینی اتہ نفا
 تے تیغ سپہی نہ تے کارگر
 نظر کر بذاں شب تے ہفتا دبار
 سیٹھا ضرب دتر تھن بخود و ببرگ

سپین جلو کر افسر طوقی ماہ
 اویزاں معنبر ز مشک سپاہ
 زمینس سپین نو پر کے جلو گاہ
 کزن بو نہ در خباب ہرگز قرار
 دل پاک اوسس کو دورت مثال
 و چھن خابس آئند رسالت ماب
 بردا یے مکتبہ سدا پاکر تہ
 فروزان سہ از تاج قوسین قاب
 زوال شمس کو مت نزاکت نئے
 اویزاں چو شب بر روح آفتاب
 بچکن او پیش شہرہ بوالحسن
 ز غم کیا ز کو مت تر چھکھ دل مولول
 کو تہ چشم بر تیغ سنداں گزار
 چھنے تار مویس کر تھن کینہہ زبان
 لبکھ تے بپاداش از رنج تھنج
 نہ از بہر ناموس نہ از تنگ و کین
 تھو تہ میثر میمنتہ بر ایے صفا
 و نے چھسنہ امت قضا و قدر
 بر تہ دتر تھ بوالمعننس ذوالفقار
 و لیکن تھس دوت مت بو نہ مرگ

نہا من کرین تس قصا پروری
لوگنہ توے تربت حیدری
نہ او سو دیر خورش پاٹھو دل شاد روز
دل و جاں زبند و غم آزاد روز
سراغجام دین نہ محنت ہو لسانک
دین فتنہ، نصرت خمد او نیر پاک
یہ فہر ماو حقن تا پد پاد گو
سپہہ آے حاضر بجایے ادب
دو لکھ بو تر ابن ہمہ غاب شب

دلیران اسلام خمد رم سپہ
ز اندیشہ ہا ساری بے غم سپہ

صالحہ بند شپہ حکمران تیجوری لشکر

تاری فوجیں سپہی جنگ کن نہ خاطر دانتو تہ تبسن پنی مانج شہما
مقابل لکھو

یہ لے کو ز ظلمت یہ عالم سفید
نہر دواو تاباں پر رخشم شید
کوہان نیزیہ نویر رخشاں چو برق
سبح بستہ کھتو نیز داران شرق
کمر بستہ دوختہ شاہ خیر کشاے
کوہون حکم دایین سپاہ کرباے
لے سپاہ آے حاضر بجایے ادب
دو لکھ بو تر ابن ہمہ غاب شب
لے دلیران اسلام خمد رم سپہ
ز اندیشہ ہا ساری بے غم سپہ
بن گاہہ و زحہ تپہ گرداہ زراہ
تہ سپہ تو کو رو بے کشور سپاہ
دواں لشکر آتہ چوں سندروس
زہیں نپلگوں کو فلک آبنوس
دو لکھ تام عمر امیس تر لار
خبر ان اڈیں لشکر بے شمار

لے لے پم شاہ چھپ سپہی مہو۔ پم چھ اکس مسوزس پیٹھ۔

پکن در او غم سبب اُمیہ بہ راہ
 زمین اُمس جہان ز نال سوار
 لہ ز باد مخالف سوہ گرد سیاہ
 ہوا از درفش و سبنان و عوود
 کرختہ شپحتہ استادہ بالا علم
 سوارن مہمہ سہ ساز و زین و لکام
 و چھتہ خود خفتان و برگستان
 سہ عمر اُمیہ سپن در عجب
 کورن دار، مولو، مہ پڑھن از سیاہ
 دواں او نزدیک حیدر چو باد
 کورن برض، اسے سہ و بوتا آب
 چہ ہشتاد صلحہ الہ سندیم پر
 لے تے آہن گورن، ہبختہ تیغہ تیز
 نظر کرے تھتہ فوجس از ہر کنار
 ہنگ آسنے یارے رکدگار
 دوپس شاہ مردان لے ہوشیار

سہ اُدان و چھن پڑ ز فوج و سیاہ
 فلک بے نشان کو ز گرد و غبار
 دون چسرخ ہر سو چو دود سیاہ
 گوست اوس سوہ رنج و سیاہ و کو بود
 رتن پن پن بونشان و رقم
 دون جلمو چوں بارغ فیروزہ بام
 مسلح تے نامور پہلوان
 زحارختہ رٹن زیر دنداں ز لب
 سوہ لشکر دین پکن کو براہ
 دون تہنشن سر بسر روپاد
 و چھم لشکر اہم چو دریابے آب
 جدا پختہ اُکس لشکر و تاج و زر
 ہمے چھکھ بپاکم ہزن رستخیز
 شمارا لوٹمنہ ز اسپ و سوار
 و کرنہ نہایت چھ دشوار کار
 سپاہن مہ و ن یزھ خبر ز بہار

لہ پ شار چھن پھاپ سپد مت۔ پ چھ اُکس سوڈس پیچھ۔ لہ پ گورنہ چھ پٹھو
 تے آہن گورن، ہبختہ تیغہ تیز
 ہمے چھکھ بپاکم ہزن رستخیز

دل اور درِ ہمت شکستہ بہن
 نہ کر صبرِ تا وقت جنگ و ستیز
 ہماں دم پکن دراپہ لشکر پید
 دیکھتے خیمہ خرگاہہ بدست و بر راض
 کوہستان پہنچے خیمہ بے توکد توکد
 ہنچے دواں شہر ماہ بمانشہ ماہ
 پر زدن تہہ ہنچے باجگر کو شنگان
 قہ ہے کڑو و نو، یں میانِ بلا
 کرون نامور حیدر سس سوسو جنگ
 دو پو بیٹھو قہ ہے یں دریں رزم گاہ
 اگر تو ہجو کر و قصد جنگِ علیؑ
 ہنچے سور عالم بڑو از سپاہ
 تیس نشیہ لشکر بہ ہنگام کار
 خبر بوزیر چیم ز غبار کوہن
 لے کھو زن چس بعد از گردش روزگار
 ز دست علیؑ گشتہ ساری گزنہن
 اسے پیچھ چھنے جنگ ہے امتن
 سو دیے شہر ز چس گزنہن با سپاہ
 سے کور مو منع یقینہ نیرو جنگ

گزنہ چکھ یود دودہ نی میٹھ کلاما کنن
 کرکھ پار فردا بشمشیر تیز
 ز جنگ آوراں دشت گو نا پید
 زمین آوہ جلوس اندر ہجو باغ
 زمین غاب گئیہ زیر خفتان و نواد
 پزیرا تمن برو تھم ذرا یکھ براہ
 ہنچے حال و احوال از خانمان
 کرون جنگ باشیر نہ از دہا
 سہ گو کھو زدن در دہان ہنگ
 سہ چھو بے خبر دشمن کینہ خواہ
 سو کم دانی شہ چھو تو بے عار علی
 تیس پیچھ لٹو نہ تو ہی دستگاہ
 اکھا ز ند روز و نہ اسپ و سوار
 اہرس پوشنے کاشہ اکھا در زمن
 گزنہن مار مایم دلاور سوار
 تن آغشتہ در خاک خاری گزنہن
 مگر شہر ز پینہ سے چس گزنہن
 مگر بس بستہ صلصالہ نے رے راہ
 گزنہو مار ناحق ز جنگ پنگ

لے انیک دوایم مصر چہ پتہ پاٹھو چھاپ سہمت چہ افسوس ہم فردا جنگی سوار

گزہ ہو گشتہ در جنگ تو ہی را پگان
 دو پچھ تے کر اے مادر نیک نام
 ز حکمت برابرہ سرا فکستہ پھی
 چہ تائبیا ز تے اے مادر نیک غاہ
 دو تھتہ آپہ در شہر از پین دشت
 تے اٹھ دہر چاڑی پورہ جوان
 عجب لشکر استو چھکھ چوں پلنگ
 سراسر تے نپل قہوت چو شیر
 ز شادی مگر دیوڑ نہ مہامن اندر
 ہنہ ہر دھتہ وار تے بزرگان براہ
 کوڑاں آہ سردا ز دودھ جگر
 تو ہی میاں چھو پشت بان و سپاہ
 ز بد قسمتی کیا تے دو تم بسر
 و سبھتہ گو تے روز جہاں تاب نہون
 ہمہ خیش و پیوئند ہمتہ گئے ہلاک
 دین ناو چھس حیدر پاک زاد
 کھون زانہہ چھنے جنگس اندر شکست
 نہ چھس خوب دڑی یا نہ چھس ہم نام
 بجایہ خواصومت نیایش کرین
 بے کور نس نجل در جہاں پر ز غم

گزہ و بر سر جنگ ہر گنہ بیان
 رتہو سار و ہے بوڑ تمہو سہند کلام
 یہ کینترھا و نکھ چاڑی اُسو بندہ چھی
 نیز چبانہ فورمانہ نیزو نہ زانہہ
 شامہ ہم اندر زماں باز گشت
 خبر کر کچھ صلصا س اندر زماں
 کر یوت داڑی با ساز و سامان جنگ
 دون دم تے چوں ہزیر دلیر
 میلے بوڑ صلصا لہ نے خوش خبر
 پکن آو لاران بہ فوج و سپاہ
 و چھن یام تمہو پورہ والا گہ ہسر
 کر اے پہلوانان لشکر پناہ
 خبر کینترہہ چھونا ز حال پذیر
 بہ پیرانہ سر تہر گو آب مینون
 تے وہ تیچو میاں ز بر رہے خاک
 جوانا پھن پھو ز تازی نژاد
 دلیرا قومی دشمن چہر دست
 ہز برو دلیرا چھ خنجر گزار
 شام تے ستر سازش کرین
 بد اندیشہ نے کوڑیہ دست بستہ

کرین میاں لکھ پر اکشہ حال
 بہ پیرانہ سر بہ کورن حال سے
 مگر راتھ پیئے واڈی تھن پیم سپاہ
 پھٹے پاٹھو پیم بوز ناؤن تمام
 تہی ساری فرزند گریاں سپینو
 دیکھ تاج برہو تھن بخاشاک خاک
 دو پکھ تمام صلصالس امشب سپاہ
 کہ فردا دم جمع ساری وہ تھو
 کرو جنگ با حیدر نامدار
 ہنچے چاہ اقبال اے شہر یار
 کدو کپن گردن فرزان قام
 نہ بازوے زور و نہ بخت بلند
 کرو موہنن مٹز بپا رستخیز
 کروں گشتہ سے حیدر شیر جنگ
 نہ اوسو دہمہ وار پاٹھن بجایے
 گرانہ پے یس پیتو آسن پسر
 پہ کھتہ بوز تھن شاہ دل شاد گو
 ییلے آفتابن پہ زریں کلاہ
 فروزاں غیر درایہ تاباں قمر
 کربتہ صلصال کھوت سبے کوہ

کدھتہ ٹھنہ از شہر واژون حال
 کدھتہ جنگ زڈی تم پرو بال سے
 سے بٹھو راوہن روز روشن سپاہ
 دو دیکھ سخت دارا مٹکھ اژدر حام
 ز آتش ہنچہ سپنہ بریاں سپینو
 ز ماتم کوڑکھ ساروہے جامہ چاک
 چھ ساری تھکھتہ ہیمو از رنج راہ
 ہنچہ گوہ ز شمشیر و نیلہ ٹلو
 ز شمشیر و گوہ ز کدو کار زار
 بیکدم کدو تا زین اسر دہار
 بخوہی ہمو حیدر س انتقام
 ٹلو نیلہ شمشیر و گوہ ز و کمنہ
 نہ پر کالہ از خنجر و تیغ تیز
 دوبارہ میٹھ نیرنے زانہ بجنگ
 نظر تھاو بر جنگ زور آزمایے
 کروں بستہ شوہس نہ ہرگز کمر
 ز غم دل ٹھنہ خموش شد آزاد گو
 دژن دیرھتہ از سہرچاہ سپاہ
 کورن روہے زیب پٹن جلوگر
 بہ آتش کدہ او پیش گروہ

دوہ یو لشکر و پہر کور راتر ہے
 سہ حیدر شہنشاہ زور آزمایے
 مبادا سہ صلصال بد روزگار
 اگر بہر شب خون سہ واتی دمان
 تر بوڑھتہ نہبر دراو عمر از گروہ
 سحر گہہ ییلے کھوت بزرپ پلنگ
 مسلح کمر بستہ نوڑ کو سپاہ
 نہبر دراے مردان جتنی دوسوے
 سپن ارادھام از سواران قام
 ترے چھ بے سواران خنجر گزار
 تہی اٹھ دھو شاہ بیدار
 بد اپڑھ اکی کور بہ نقار شور
 زمین آہ وہ پھر تھ ز نال سوار
 ان بے تھے حملہ جنگ اوران
 ز گوہ ز تہی گرد جنگ آزمایے
 دون نابہ دم اسی از نابہ دم
 سہ آواز نقار لنگر ابے جوش
 خبر بوڑھتہ سہ سحر کھ در زمان
 تہیے بوڑھتہ آں شاہ خیبر کشایے
 رواں قنبرن دلہل تہی کام

طلایہ پتھر پھٹوئے ساتھ ہے
 دوپن عمر غیاس اے ہنمایے
 بہ شب خون وسی ماسہ از کوہسار
 خبر اکی ز میے نش زمان تا زمان
 ہمہ شب کرن سیر در دشت و کوہ
 شہہ نور از اطلس سپر رنگ
 ز مشرق بمغرب پکن گئے براہ
 اکیس اکھ مقابل سپن روبروے
 کجکھ تیز شمشیر اہینہ فام
 کر کھ غائب از گرد ہامون و غار
 رگ انسا پہ صلصال دالہو پسر
 غلام پن پنہوٹھا کروکھ بزور
 سپن لرنہ در دشت و صحرا و غار
 گر تھن اوس ہول کشید آسمان
 ز سپن گر تھن خسف بے دست پایے
 پلنگان نہنگان کھون اسی رم
 ہئے بوڑھتہ تھن گر تھن اسی رم
 بہ خون رہنختن دراے صلصالیان
 کمر بستہ تھو ووتھ بنام خودے
 ادن بروٹھ کن تن بزرپن دلکام

کھسکتے بیوٹھ بڑپن شیرخوہ لے
 بزرگان لشکر پیاد و سوار
 دوپن تام عسکر امیس زراہ
 اگرچہ سے از کوہ و سبہ در گروہ
 رواں کو عسکر اندراں مباہگاہ
 شہامن پہ کتھہ بوز در جنگ گاہ
 ژہنس پئے تمبہ داستان ہا بے قال
 کورن ہیوت نہ اندیشہ دل کوس تنگ
 کورن رخت مردانہ اندر زمان
 دوران و اثر در دشت ہیمجا دلیر
 کھسکتے بڑسرا سپ مرش کلام
 بچن و اثر پیش شہہ بڑتراب
 گیس راہتہ در لشکر شاہ قام
 سے سیتین کورکھ داد بے اشتباہ
 بچر دئے اکھاسد ز پیمان تو
 ز فوہ رمان من کورکھ وونی گریز
 اکھتہ کنو ہٹاؤ کھ ترہ از ذوالفقار
 پچھن نوایہ دپن ز شمشیر کین
 ہمہ شہہ قاسن اندر رستخیز
 پچھن کورکھ سارپے گو شمال

کورن تیز سے ابرش بادپاے
 پچھن درائے باشاہ دلدل سوار
 نظر تراو بڑ راہہ صلصال شاہ
 سپاہین گری شہہ گری گری ستوہ
 حقون دور صلصال ہا بے کن رنگاہ
 نمبر دراو فوج علی فوج شاہ
 پہ ایو کھتہ تہو از عہد دیرینہ سال
 ز کینہ گیس چشم ہا سوار ہن رنگ
 مکن گورن شمشیر و تیر دھمان
 ہے دم دون آہ چوں ماد شیر
 اقص منر دپن تیغ اہینہ فام
 دوپن تس کر اے شیر فولاد ناب
 نصیحت مدارا سے وونکھ تمام
 کردن وں کتھہ جنگ در رزم گاہ
 ڈاؤ نہ اسو از بسند پیمان تو
 ز کھ سارپے سر کتھ شیر تیز
 بیٹھہ کنو بہ گورہ ز کٹکھ بے دھار
 کرکھ پارہ از خون چھلن سر زمین
 کورن بے بسازوہ شمشیر تیز
 ہیکھ وہ فی بسازوہ پراہ سال

دُجھتھ آہ بیوایہ ہچوؤں پٹنگ
 تھتھ خون ہوؤن بہ صحراے قام
 سزُن کشتہ مردانِ فولاد چنگ
 کھنڈو چو اژدر مُرُومت دہان
 کمان کا کھتھ آسہ منقار باز
 گزہن اُسو از گورنہا یے گزان
 گہتر تپہر گُستاخ بے باجگر
 سہ حیدر اُتھس منز رُطھتھ ذوالفقار
 دُجھتھ تھمک پٹنرے تیغ فولاد رنگ
 بکر شیر جبار نے از نظر
 بہست تھی بر بشار نہنگ
 ز بازو کشادہ کھتھ شیر زن
 زُن اُسو مردن دوالِ تھمر
 کھن اُسو دھشوے تمن مغز سر
 چو شیر زیاں حملہ ہر سو کران
 متے ہزبانندہ فیل نژند
 کزن کشتہ سوار قامی سپاہ
 بہ فریاد دُو نہس کر اے شاہ قام
 بہست تھی کورنہ یٹھ جنگ سخت
 ملن بپہ سوارن ز زین و رکاب

پراکشہ لشکر کھن تمہ بہ جنگ
 دُخون دلیران کوؤن سوار خفام
 چو شیر و منہ بدنہاں و چنگ
 کھتھ حلقہ بے گزہن زن لمان
 زبانی بسپنہ و تن آسہ راز
 پراکشہ بر خاک مغز سران
 ز سپنہ کھن بوکھٹے کاٹھہ خبر
 کھن اوس از جان شیرین دیمار
 چو سپاہ گوشت سہ مادان جنگ
 دُچھن سوارے شتامہ بہ آں زور و فر
 پٹھتھ گورہے لار جنگی پٹنگ
 سزُن جنگ مردانہ سوارے فیلتن
 کھتھ کش دُون داری تھن بردگر
 پون اُستخان بیون بیون اُسکھتھر
 ہشت و لکد پہلوانن زلمان
 تمن قارمین تان پڑان زبند
 زلن دہ نفر گئے بنزدیک شاہ
 شتامن کزن کشتہ لشکر تمام
 ہشت سوارن کوؤن لخت لخت
 پٹھتھ چو زہر عرس زون چھی عقاب

ءا بوکھ = اوسکھ

چھٹے تھئے ہوا کا تھہر تر فریاد رس
 ہے بھن بھن وس از کوہ فولاد جنگ
 از آں کوہ غار او بے سہ آو شاہ
 پکن آو بہ نزدیک حیدر دوان
 دوپن تس کہ صلصال بہ روزگار
 میاں آڈی در میان سپاہ
 سہ شیر خوردا بد نہ تھن کو بہ راہ
 شمان دوپس توہ اسے شیر مرد
 نہ کر را چھ و فی کین بہ پشت سپاہ
 ز کینہ کڈن از خیالات جنگ
 و نہ تھ ہی پکن آو اس شیر زن
 پکن و از نزدیک صلصال دال
 تھئے ہوش و خرد چھٹے نہ بلکل بجایے
 و نیامے مے از پندہ دیر پندہ سوال
 تھئے بوڑھتہ ز نادانی بیہی سر شری
 تھئے و ونے اُس سہر جنگس مہنیر
 کر تھ جنگ با اپن دلاور سوار
 پینز کنو کر یامے سہٹا زاہ پار
 کر تھکھ پانہ شرمندہ از کار خیش
 کر تھکھ کوت تر شمشیر کر تھن دراز

تہس سہر در جنگ چھکھ پانہ بس
 شمان پھرن پتھ ز مادان جنگ
 و چھن اس عمر اُبیہ بہ راہ
 کوڈن حال سورے تہس بش بیان
 و سہ آو بہ جنگ از کوہ سار
 تر و تھ نیر کہ تر و تھ تس بہ راہ
 کوڈن تیز دلدل بہ آہنگ شاہ
 تر و تھ روز محکم بجایے مہور
 بہ پانے رواں نیر در پیش شاہ
 کر تھ جنگ بہ مر لڈن خار جنگ
 کوڈن تیز کر سو بہ آں اہرن
 دوپن تس کہ اے کوہک پیر سال
 بہ رگل پانہ کر تھوئے جو خر بستہ پایے
 بہ نخت تھئے او تھ نہ کینہہ در خیال
 بہ حیدر مرون سہل جنگ آوری
 اُس پیچہ تھ ہرگز بنگھ نہ دلیہ
 کہ دوان کوڑھتہ خانان و تبار
 ولیکن تھئے اقبال اوئے نہ یار
 پیہی یاد پند و نصیحت بہ پیش
 کر تھتھ نیر چوں اڈا سرفراز

دوپس تو رخصتِ لے شوم زن
 سیمے چاہے بیداد اے بد شعار
 کوڑتھ یوت بد حال اندر سپاہ
 توے اوسو لار ان بہ شمشیر تیز
 شمان دوپس اے یل شوہ سخت
 ژٹے چھینا مکر یاد اپن داستان
 ہنمے یس اکھا تھو کہ گڈمی اذدھان
 سو تھو کہ چھس تے لحظ پھیرتھ دسان
 سپاہ مار ناو تھ بہ شمشیر تیز
 ہمیدوں ژ اذ جنگ چھکھن ہٹان
 دوپس تو رخصتِ لے اذ رزم گاہ
 چھے کم تر تھس لشکر انابہ کار
 اگر زن گزھن مار ناو ساری خراب
 رتن تنگ حیتہ بہننگام جنگ
 شمان بسو گڈ مژین نولب
 وٹن پانہ چھس نہ بہ اپن داستان
 مے نیش شاہ دالن وٹن اپن خبر
 دوپن کوڑ مے اپن شہر دپن تیار
 میلے آذ لشکر دپن مرز بوم
 خبردار تھس سیمو کرمی زوہ جنگ

نظر کرے براں دہ دلیر
 بہ فریاد و اہتم مے بر کوہ سار
 تے مار کرمی تھکھ سرامر تباہ
 ژٹے سر کرے در زماں ریز ریز
 ہمان ژٹے پیچھ وہ نوٹے آج وخت
 یہ دوں کا ٹلیو اذ لب داستان
 تہ دیہ داری حقن سوے اپن آسمان
 پنہو تھو کہ بھجس پانہ پے چھس پون
 سنپن چاہے کینے رتمن ریز ریز
 سپاہن ژٹے روز پنہ نام و نشان
 سپاہ بوتر اوس مڑتھ گے سپاہ
 مے چھم فوج بوڈ بے عدد در شمار
 زہر سو مے لشکر پیٹم بے حساب
 کشادہ کرن سہس میٹھ کار تنگ
 قسم چھم غور شپد و تار پاک شب
 مے چھم بوڈت اذ لب داستان
 میلے در پنا تھو اوٹن شہر در
 زہر سلی شمشیر پروردگار
 بہ دس آذ شہر ز رپس چو موم
 بسرین پتھس سیمو شیر و پلنگ

دوپس توہ صلتا لن لے خیرین
 گیکھ میا تو پکنے تہ برگشت بخت
 و وھتھے و وھتھے شیر زور آڈھے
 کہ آڈ شیر زمین لبکھ نے نشان
 و وھتھے ہی اھتھس مژ تھن تیغ تیز
 ہمیدوں شامق پیلے وھتھے سہ حال
 بقووت سوشنیںس ز دست
 چھ کیا چون طاقت کہ اے بہ کوہ ہر
 سہ کوئے کون صوبہ ملک رام
 نصیحت ژئے کئے ز گفت ابدال
 ژہ کہ باقلی جنگ یا کر و رنگ
 دوپس توہ صلتا لن اے مکرین
 مے پیچھے بستہ ژئے کر ہتھ راہ صفا
 ژئے کر تھن تباہ میا ز لشکر جنگ
 گمیتو پانہ پیمے سہ اسر سپاہ
 بیادہ فی کر تھو پھر تھن سو بے کوہ
 اکرس دھن دھن اٹھدیں کوہ ہر
 و وھتھے میپی تھئے آے با یک دیگر
 پیلے و وھتھے ہر کوہ بالا ز پست
 گوہ و فی نیو کہ زندہ زمین کر تھ طعام
 عا بڑے نے یہ آٹھوئے

ژئے افسوس بوئے تے بہر او بھن
 کوہ و وھتھے و شمس سیتو آڈ صلح و رخت
 کرے ریز ریزے ز سر تا بہ پاے
 یہ تن چاڈی تراون تھوہر سگان
 و وھتھے کو شمس پیچھن بر تیز
 دژین تھتھ روٹن دست صلتا لن آل
 دوپن تھ کہ اے بہ سیر فیلست
 لبکھ شیر جبار ہے پیچھے ظفر
 ژئے اے کینہ و اے سونے تلخ کام
 تہ بوڑھتھ نہ اے بہ رگ و بد خصال
 مے کینہ تھتھ تھتھ سیتو طاقت جنگ
 گیکھ یار و ہم پشت بد خاہ من
 مقابل لکھ بہر صید راہ براہ
 کوہتھ جنگ مردانہ با نام و رنگ
 شکستہ دل از ہایت رزم گاہ
 پیمے جنگ کر کو کر چھ آہو ستوہ
 قلایس اندر اے سہ ہو بستہ در
 بہ آتش کہ گئے بر آں کوہ سر
 کشاد کر تھتھ پیچھو در کر تھتھ بست
 کوہتھ شب آزاں پس عاش و تمام

کرَن اُس از حالِ دہر پینو یاد
 نصیحت، نصیحت، نصیحت بر رسم و بزار
 کوڑن جنگ باقا بیانی سپاہ
 شمار ستمن آونے کا نہہ نظام
 ز تیغ علی گشتہ آوارہ گئے
 شہید اندر آں صدہ میے کارزار
 بہ مغرب ز پین ووت ہنگام شام
 شو نگشتہ روڈ زیر پرند سپاہ
 پچن آسے بر بابے آرام گاہ
 گمزد مود دویے ستمو ماتم مراے
 رٹن ہم چو دوسو یا کسار و میان
 و چھن کم گمزد مرد جنگ نماے
 ز دہد ہرن اوس تس جو بے آب
 سپینو مارے کم کم ہزبر زبان
 مگر مارے گئے مرد دین بے حساب
 ز مرد عسرب روڈی وود نوشش ہزار
 چہ از تو مسلمان چہ از تا زبان
 وودن واریاہ خاک گئے ہم چو گل
 از اں پس بہ عمر اُمیہ دو پین
 ہمیشہ چھنے کا نسیہ روزن بجائے

شامہ ہمہ شب تمس پند زیاد
 ورن دستانا تمس بے شمار
 بیچتہ کنو سہ شاہ علی در سپاہ
 کرَن گشتہ چشتاں سپاہان قائم
 ز صلصایاں بیشتر مار گئے
 نو اسلامیاں گئے دہ و شش ہزار
 میلے مشرق شاہ با ایتھام
 تھکتہ پیو متن اوس از سوچ راہ
 ہمیں از دُجائب و رویہ سپاہ
 ز پشتمس مود کج اُس نہ کا نسیہ تہ جائے
 وون موج از خون جنگ آوران
 رواں بواکھ حیدر بہ آرام جائے
 پچن او عمر اُمیہ شتاب
 کوڑن آہ و افسوس ز اسلامیان
 ہمیشہ ز خورش روز آسے بواکھ
 گمزد گشتہ واراہ ز مردان کار
 سپینو گشتہ واراہ ز جنگ آوران
 یہ بواکھ حیدر سپین تنگ دل
 سیٹھا کال تھو کر یہ زاری کرَن
 جہانس چھ اُمین پہوے رسم وائے

ترو دن اے برادر ز دایر فریب
 یہ دُنیا یہ دُرانیہ دل خواہ چون
 تھے اٹھ تھڑس دھن دھن چھی
 دُرپن خانہ یس تراو باتوش و تاد
 سر تخت ہمیشہ تخت قباد
 ہمیشہ دُن تہہ تاج و تخت و کلاہ
 فریدون سہ خانیہ جاب پُشنگ
 سپن کوٹ سہ کے نوحہ سرو تاج بخش
 سپن کوٹ ز دُرپن تخت افراسیاب
 کجا بیژن و طوبس، گودرز و گیو
 سپن کوٹ سہ دارا سکندر کجا
 سہ ایوان و کیوان نوشیروان
 جہانس اندریم دُون اُسو دم
 اگرچہ تہڑ تھانہ کھ تہے سرشان
 و گرتا فلک و اترنا و کھ کلاہ
 گوشت پاکو آدم دہ اول ز خاک
 تہڑ چھکھ خاکی و آب و آتش بہاد
 تہے پکھ دہ اول تہڑ اے نوجوان
 چہ آیینِ مسلم چو باد خزان
 و پکھ یود کون دین دُنیا تو یول

چھ کس جاب آرام و صبر شکیب
 مہ رُٹھ دل چھٹے کُنزل راہ چون
 بروز سیوم کر سکھر بر فدار
 جگہ خون کر رُٹھ باز ہیروں سہ دراو
 ہنمے آس شایان با عدل و داد
 ز ماتم زمانن بنوون سیاہ
 بسان تھہ اندر مار و مور و نہنگ
 سیاوش تہڑ رستم خدہ داوند رخس
 تہند کرتم بزرگان با بہاد و آب
 سہ گرتین و خرداد بہرام نیو
 تہہ تھہ تخت رتم زینت آرا کجا
 یسینیک کنگرہ اوس تا آہمان
 ہنم اُخر یہ را و تھہ سپن کل عدم
 بجز خاک تہڑ تہڑ کھ نہ نشان
 بنی عالمس پیچہ تہے بوڈ دہنگاہ
 پتو لاکن انجم چھس خاک پاک
 سر انجم و امکھ بباد مسد
 ز او لودگی پاک اُسی روان
 تہڑ رُٹھ پاک آیین پامبہدان
 کتاب خودا تھانہ آل رسول

یہ عبرت ز دوزیا اثر کہ دل پذیر نصیحت کتن کر نہ ابن امیر

صلصالہ سندن نامور یچون ہند ہاک سپن

بانوی قام شہامہ سندن پشست ضرب ذوالفقار صلصالہ
سند حضرت علیؑ یس سیتو ملاقاتہ تہ قمر سندن تازی جوں
ہبتہ حصن سلطان ثلث

یہ آفتابن ز نپلی سراے
دون ذراے دھچک چاک جانن قمر
رواں راو حیدر میان سپاہ
سیٹا خیمہ خد گاہ خالی گہو
گہو گشتہ رتم نامور شش ہزار
ز تازی سواران فوجہ گزار
بہشتہ اُسو رتم نامداران دین
ہمہ شب بزاری دُون نالہ اُسو
پر از خون تمین دل ز دیدہ آب
سراسر سپنوتو تہ فوجہ سگر
وچھن بو ترابن اُسو در مشہ کی
سو یہ خاب اصلانہ مایل سپن
یون چھمن ہرگز سے آرام و خاب
بہ آٹھ کپڑے پیٹ گنڈن از کمر
تمین پیٹ تہ حال وارزون کر

وچھن چادر خون سر تا بپاے
پریشان کر تہ موبے مشکین بسر
وچھن خالی از مؤمنان جاہ گاہ
تہ ماکب خیمہ خالی موہوتو
پے اُز ہوتو اُرسن ز درو یا کسار
فقط رو دمو ہوتو ز تہ بے شش ہزار
ز تیمار آں گشتہ گان دل حوین
پنہر مارن از دیدن لالہ اُسو
چون بو کھنن یاد آرام و خاب
وَدَن مالاہ سے اکھ دویم بر پسر
سپاہن اندر یتر پر اکشدگی
در اُخر بعمر اُمیہ دوپن
سپاہن ز تیمار چھک اضطراب
تہ شب خون دیکھ قائمین بے خبر
بجای کے خون ز ہبتہ خون کر

کہ لکھ دود آتش ز دشت نبورد
 تر پڑھے واپہ امہ شبہ تمن ذوالفقار
 مئے گئے بز بدن موسیٰ ہچو بسنان
 ہم اندر زماں دل لکس کو دینے پاے
 پکن او در فوج صلصال شاہ
 سپاہ ام سوشو نگہتو بہ ما داں چو زارغ
 روٹن ساعت اکھ سہ دل دل بجایے
 ز نگہ ز رٹن دمن اھقن مژ نہان
 تھتے زور ہار کوٹن از جگر
 تھے ناپاک کر سپہ پر خدوش
 ہماں دم تھے کاغذراں دہ ہزار
 چو دیوانگان و دھتو سپاہاں ز بلے
 چو گستاخ از خاب و دھتو ہچو خر
 کجکھ تیز شمشیر ہانشہ تیغ
 نہ زانن تھے خپش پیوند نے
 شہنشاہ حیدر سپہ دار دین
 کوہن جنگ اندر سواراں قائم
 ددستی دمن ضرب از تیغ تیز
 بڑھتہ تالہ پیٹ بو دمن ذوالفقار
 سوہ چوگان شمشیر چوں برق تیز

ز صلصال لیاں زئدہ تراون نہ مرد
 ہئے عالمس روزیمتھ یادگار
 بہ خوں تشہ گئے ذوالفقار اپنڑاں
 ہمانسہ دروہا کوٹن مئے زجاے
 کشادہ رٹھتہ تیغ چوں از دہا
 نہ کاٹھہ مشعلانے فروزاں چراغ
 ازاں پس کوٹن دست معجز نماے
 بہ لب پور نہ نام خود ایسے جہان
 ز جنگل ٹھہرنتھ پیئے دل شیر نر
 سرا سپہ بے ہوش گئے تم ز ہوش
 مڑھتے گئے ازاں ناپیہ رعد وار
 پریشاں تھو زون نے سرتہ پاے
 کجکھ ٹانگہ فریاد باشور و شر
 پیچو مالہ سپہ بو دمن ضرب تیغ
 دمن ضرب بر فشق دل بندہ نے
 ژٹن اوس از نالہ دلدل لاپن
 اھقن مژ سوہ شمشیر اپنڈ فام
 سر سر فرازن گڑھن ریز ریز
 ز پر کالہ گر ہچتھ گڑھن بو سوار
 گزند مالہ سدا گڑھن ریز ریز

دُون یس اُکس زخم بُو برُمیان
 زِ خُونِ دِلیراں بے مَاداں درُون
 دَم اُسو اُسیانِ فولادِ نال
 سے مَاداں بٹرخد آو از دست و پاے
 سِیلے ڈیوٹھ یارو سہ حیدر ز تیغ
 وو بٹختہ آے یکبار تازی سپاہ
 قیامتہ کرکھ جنگس اندر بَپا
 ثبا اوس تیر سپین مُت چو قمار
 کرتا جُبحِ صادق نمایاں سپین
 ز بٹختہ جسامہ یے شبِ نیرِ دژاو روز
 کہ یوت تا مچھن مہ پئے ہوو چہر
 نظر کر سپاہِ سو یے رزم گاہ
 سہیٹا مردیکساں سپینو پتو بہ خاک
 کہ ہشتاد کس پورِ حصالِ شاہ
 تھمہ نیر اُکھا ز نڈا جہ و نڈ ز جاس
 ہتس نڈا اُکھا ز نڈا جہ و نڈ ز جاس
 مگر میزان سپینو رُو دکریم ز نڈا حال
 سپاہِ علی پیرِ حقن گے ز دشت
 سِیلے آفتابِ سپین زیادہ نور
 و چھن ہیر بہن حیدر نامدار

دُنیمہ گرُھن تسی کہ چوں پر نیان
 گرُھن موجزن اوس دُویا بے خون
 گمتر ہیر بہن غرق در خونِ لال
 لکہ مالِ اُسیانِ جنگِ آزماے
 چو باراں کرنِ خونِ جاری ز میغ
 کوہِ کھ جنگ از ہر دُجانبِ بپا
 دو پچھ زن یہوہے شب چھ روزِ جزا
 گئے بو گرُھن کوٹ گئے ہم چو نار
 ز جُبحِ صفتِ رفیقِ گریزاں سپین
 سپین روشن ابنِ شمعِ عالمِ فروز
 ہے اوس شمشیرِ بزن سپہر
 ز گشتہ و چھکھنے گئے دے و راہ
 تمن گرُہی مچھنو گامتین چاک چاک
 ہمہ مودو پتو گامتین بے تباه
 پرن اُسو در خونِ تہندو دستِ پاے
 ز ہا بختہ سوتے اوس زن مودو مت
 دکر بار رُو د کھنہ جنگِ خیال
 سو یے ڈیر ساری سپینو بازگشت
 نظر تر آو عمرِ اُمین ز دور
 پُر از خونِ گوشت اوس از کارِ زار

نہ ساز و جوشن سہ خواد و قبا
 سر عمر اُمینس گماں کو بدل
 گدین کر یکہ تمہو از میان سپاہ
 ازاں پس ز لشکر ودن تے روان
 و چھن شاہ مرداں سلامت تہ شاد
 دین مسجد بہ خاک تمہو تر و سہ
 دوپن تہ سہ و نہ تمہ ایا بوالحسن
 وون تہ سہ کہ اے عمر پاکیز دل
 تہرید خونہ و اٹھم یہ اولو دگی
 کرن اوس عمر اُمینہ سپاس
 بیچتہ کنو سہ صلصال بے درد و غم
 ز کار شب پخوں تہم بے غم
 نہم شب شامہ بہ تدبیر و پند
 سحر کہ خبر و اژ نزدیک شاہ
 تہمہ گے تے وہ سہ از سوار
 ہنگر و دمت کا تہہ اکھاہ ز تہ چھس
 یہ کتہہ بوزی حقن شاہ دل شاد گو
 دوپن تہ شامس سہ غم از تر و لم
 ہنمیدم بہ گراہ پیش ز تہ اُنیاں
 تے خستہ گوشت چم جگر از ستیز

ز خوں اوس آغشتہ سرتا بپا
 چہ ما ضرب لوگ مت بران شیر دل
 دتن پان دابر تہ بخاک سپاہ
 شہہ بوز تہ اس گئے گو روان
 سین خورش سہٹھا عمر تازی نژاد
 بتا پیش کو رن، محمد برداد گور
 یہ کیچتہ خون ظاہر شہ چہ بر بدن
 تے ماہم سہٹھا مرد جنگ از تے
 ز میچتہ گیم زیاد فرسودگی
 بہ سویہ خود داوند نیکی شناس
 کو رن شب بسر با شمامہ بہم
 کہ لشکر مرا سر گئی کھ موختہر
 ائن ییل اوس بہ افسون و چند
 نپن کار حیدر سرا سر تہاہ
 سہٹھاہ کم گئیں لشکر آتہ شہ
 ز شمشیر صلصالیاں خستہ چھس
 ز اندیشہ غم سہ آزاد گو
 دلس شادمانی ہندے گل پھولم
 زمن ماہر س پیچہ گند و اُسو میان
 ز لکھ ساہنے مر بہ شمشیر تیز

تہنہ نہ خون ہارے تہہ بے دل ہوش کر
 شمع من دوپس پھیرتے اندر جواب
 اگر کشتہ گزرتے حیدر نامدار
 لے چھ پم بندیاں سرے سر مودے موت
 دن ای شمع بے صلصال شاہ
 ملک باہگ، فریاد، نالہ، خروش
 دماں آو شبخونہ پیچھے سے علی
 ازاں جنگ بازاں بازور و فسر
 ہمانا تے شہتہ فرزند شاہ
 بے شمشیر مارن تے شہریار
 بے بوڑھتے سے صلصال بے ہوش گو
 شمع من تلک سجت شور و فغان
 دشن تاج سے دب کوڑن جامہ چاک
 کوڑن نوہ کوٹ گے دلیران من
 مرا سر سپنہ کشتہ تم اے درین
 بے پیرانہ سر پیو غم کر یوٹھ مے
 کہ یٹھ مٹوہ مصیبتہ مے ارسن بے کس

بے نہا تہ پندی دے آتش کر
 تمن ماہ نس پیچھے مے کر شے بشتاب
 ازاں پس تمن سارے کڑ دیمار
 اگر ظاہر ن زندہ چھے روڈی موت
 بے شکر پکن دانی کینہہ داد خاہ
 کہ شکر مرا سر سپنہ کشتہ دوش
 کشتہ بڑھتے دست تیغ ملی
 اکھا زہد تروون بے بہر خبیر
 بے خاری کر ن کشتہ در جنگ گاہ
 ڈوہ لن چھکھ سرو تاج اندر غبار
 دے سیتھ پیو سہ بر خاک از ہوش گو
 ز ناخن زہن تم گل ارغوان
 نر و شاں نکس پیچھے لڑن تیر خاک
 تے نوہ چشمان شیران من
 بے وہ فریاد از دید خوں بید رین
 چنین روز ماتم سپنہ زیوٹھ مے
 دے نم مے کا نہ چھنہ فری یاد رس

لے ایک دویم مصرعہ مسودہ پیچھے تاریخ - تیچھے کٹو پھاپ
 ز بے چارگی خستہ چھی روڈی موت

بہ عالم چھے کس پڑھ تیر پیمڑے
 لہ چھ کس گوشتن یکت زیر و زبر
 دریغا کہ ہشتاد پونہ جوان
 سپینو کشتہ در شب تے مروان
 تہ میلہ اوصلصال در ہوش باز
 اٹھس منز رٹھتہ گور زیہ ٹاو سار
 شامہ تھس سیتو یکھ بھیم
 رواں واٹو نالان بہ دشت نمود
 رواں پھتور صلصال گرد سپاہ
 پھتہ دوختہ از اسپ ماتم روٹن
 شامہ خروشان نہ دیہ پڑ آب
 کھنڑیکہ آے نامور پہلوان
 لہ پڑ کیشہ چھس نہ زانان بریہ زمی
 ہنمہ سپانہ فاطمہ بشمشیر تیز
 کھرم کشتہ پیم پہلوانان قام
 کورم پانہ ہے نش دل او زرد شاہ
 مکافات کوڈ قہم تمیک سر بسر
 ہمتس گوہر ہے اکھ قبر گامڑے
 بہ یکشب گیتو مار اکھ ہتھ پسر
 تے سر بسر نامور خور مروان
 گستہ سپینو دودہ فی نژاد کیان
 کھرم کھوت کمر بستہ بابرگ و ساز
 پکن او در لشکر کارزار
 دوڈن خون از چشم ہوڈن چوڈم
 ہرن آب از دیہ روخصار زرد
 بہ مودہ مودہ کج دھنہ تھوڑے و راہ
 دین نالہ تے خود و خفتان نوڈن
 پکن آپہ پیش شہ بہ بو تراب
 بہ زندہ ہے تر او تھس بہ نشان
 سے دن کیاہ بڈی واٹہ ناپے تے می
 سپاہان قامن کورم ریز ریز
 ژے پنے تے سیتو مشہور نام
 سہ فہرمان تھو سٹہ سہ سوڈم نہ ناہ
 ہتے کشتہ کور قہم تے اکھ ہتھ پسر

لہ اید کس دوڈوس مسر مسر منڑ چھ "بیک مشت گیتو مار" چھاپ. لہ کوڈ بیکس
 مسر منڑ "بروے زمی" چھ "بروے زمین" مراد.

لکھا نہ تہ تھو وخت نہ داں قصہ پر سر
 وں کیا تھا، اُسید چاٹنی بحال
 دوپٹس سرورن اوس تار پک شب
 وے تھکتے آسے یا تھکتے سے پیچھے بیشمار
 لے جے راستی ہنیز دئے و مہ ذنبہ
 نہ تار پکیے شب، نہ گرد غبار
 وں کیا ذائقہ تھکتے چاٹنی ہم خوروان
 شمع دوپٹس تو، اے مرد دین
 چھ پیم یا چاٹنی، نہ تھکتے نامور
 بہ خنجر دھکتے سر تھکتے بے گمان
 دوپٹس شاہ مردان از آسمان
 بیٹیس آسید تقدیر آست بسر
 بیٹیس آسید حافظ خدایہ جہان
 اگر آسید سے در دم از دہا
 قسم چھٹس کرن از جہاں آفرین
 ہنگ موہ دالا ازاں بیٹج مرد
 رتن چاٹنی زیر نال سو تور
 کرے رز بگردن بصلہ ہا ہے
 نمن تابشہر مہ پند کشان
 تہندہ خیش و پیوند ساری سخن

لکھا نے تہ تھو وخت نہ داں چشتم و سر
 تہ سیتانے خوشی چھکتے دیون کو شمال
 سے پیچھے آسے ہر سو سپاہ از غضب
 سے کینہہ چار، رونم نہ جز ذوالفقار
 سے یس برون تھکتے دو تم کو رم موہ مختصر
 خبر چھٹنے کم مودہ اسپ و سوار
 سپہز ماہ الغائب، گئے بے روان
 خبردار و مہ ذرب جنگ و کین
 چھ تم شیر شیر سہر سہر دہا نس اندر
 مکافات کینہہ کد کھ در زمان
 بیٹیس آسید برگشتہ گوشت زمان
 نہ تقدیر ہر کاتہ بن بے خبہ
 رچھن چھٹس نہ چھٹکال شیر زبان
 بہ فضل خدہ داوند سپنے رہا
 چھ یس داور آسمان وزمین
 کر کھ کم کدے جان شو مس تھکتے گرد
 کرے پار، پار تھکتے از دست زور
 کر تھکتے روسیہ تھکتے قوی بالہ سے
 کد تھکتے سے تھکتے کین گردن کشان
 نہ پاوشن ہا مغز سر تھکتے کد ن

بے ایذا و سختی کدس تیر دھسار
 لہ شمان دوپس پھیرتے اے حوشمال
 تھے مارتے مئے اکھ ہتھ گراہی پسر
 تیر وڈ مارتے چاند گردن کشان
 تیر نامرد، مردی مئے چٹکھ ماروئے
 اگر روز مصلصال ہے پشتبان
 تنوور، قوس تیر چٹھ مصلصال شاہ
 تے وڈ ہتھ یی پیر دراپ از بو تراب
 پکن وادو نزدیک مصلصال سفت
 دل از پیر حیدر مئے خالی کوڑم
 تیر وہ ہتھ اے شہنشاہ فرخند فر
 بجٹ بعلی دست پیروں کرو
 ہمو شاہ مردان ہے انتقام
 تیر وڈ ہتھ تے مصلصال زور آزمائے
 دن وشوے باہم پکن کے روان
 خبردار کو حیدر صف نشکن

پھرون روز میختہ اندر پس روزگار
 کھنن دائہ گزہ چٹے کھانی جوال
 مئے کینہہ کورنہ بستہ بخوانت کمر
 تیر چٹکھ تیر وڈ ہتھ پسر تیر سخن از بیان
 دھن لاف چٹکھ بستہ لکھراوئے
 ہزاراں تھے ہوی مار در یک زمان
 پیاتس تھے ہتھ پیراں درنگاہ
 زبان پر زیادہ، ہیکر پر شتاب
 دوپن تیر کر اے میہریاں یار جفت
 تیر ہرنیک و بد پاسے چوئے روم
 بخوں ریز دشمن گشتہ و اسو کمر
 ہتھے چار یے مشب وادوں کرو
 کرٹن مار تیر شہر یار اں تمام
 چو فیل دماں کھوت تیر بر باد پاسے
 بجنگ علی ہم چو فیل دماں
 کر مصلصال بر بجنگ ہتھ او دن

لہ پ شار چٹے اکرس مسودس شریہیمہ آیہ تیر
 شمان دوپس تیر وڈ کینہہ چٹے
 تے امیک دوپس مہر چٹے پٹھ پٹھویر
 خنن کر چٹے لایم فہاں چٹے گئے
 زبان پر زیادہ، ز غم دل کباب

بہ ماڈاں پکین دڑاو سے نامدار
 در اول شمامہ مثال پلنگ
 سپہو تم نہ باہم در گہینہ ور
 لے قدامت کرکھ جا بجا خستہ تھنر
 ہئے آسمان روڈر تھنر کو نہ کار
 دہو شیر زور و بشمشیر تیز
 ییلے سخت دوتھ در میانہ شدار
 برکتہ دژنہ بر شاہ مرداں علی
 جناب تینز تین رٹ بر سپر
 ز مردی ارنن و اہل حقن بر زہین
 شمامن و دانی و وین تہس ہزار
 تہ بوزتھ سہ حیدر سپن خشم گپن
 را کر نہ تہم سوسہ شمامہ ز دست
 سہ مصلصال بون دوتھ ز اسپر لیر
 ہئے تھتھ کھس پرچہ سہوٹا آہ سنگ
 بہ قوتہ دوتھ تھتھ تھو دسہ سنگ گران
 ییلہ وچہ جنابن پون سہ حجر
 اہل حقن تھر دوتھ قبضہ سہ ذوالفقار
 کڈتھ آہ شمشیر تہس پیچہ بچنگ
 کرکھ تام دہ حملہ باہک در گہ
 ز جولاں بہ گردش اکرکھ سر بسر
 لوکس سوسہ رمیہ پشمن ز گرد و غبار
 چو باران سپہو اکھ اکرکھ زخم ریز
 شمامن تہجن تیغ زہر آب دار
 بھد زور و قوتہ دوتھ بزور یلی
 کمر روٹنہ تہم سوسہ سہ سہت در گہ
 لوکس مارنہ از سر خشم و کپن
 اماں دم سہ آہ شیر پروردگار
 دھنن تراؤ تھن تہم سوسہ خشم و کپن
 یہ مصلصال دور یو وچوں شیر مت
 ہئے پنجہ تم نہ چچہ راؤن چو شمشیر
 دژن تھتھ کٹیا اکھ تہجن تہم بچنگ
 دژن سوسہ حیدر برکتہ در زمان
 اکرکھ کن دتھ روڈ سہ نامور

لے اکرکھ سوسہ شمامہ امیک کو دیکھ مہر لغز "زہینس" سہو شور و سپدان
 تی چہ زیادہ صحنی تہ باسان۔

رواں لچو نہ پھنس پیٹھن خساہ سنگ
 دیگر بار صلصال پئے گدھو نہ چنگ
 سراسر زمین پڑاؤن از زور دست
 تھے سنگ بنی نصرت و ہفتاد من
 زمین اوس سے حیدر نامور
 شہنشاہ صلصال روپین چنگ
 نہ باہر پین سنگ گو ناتوان
 ز سستی سے ہو گو متن خستہ جان
 جنابن کوڑن نار از بس بہ جوش
 روڑن تھو کمر بند صلصال سنگ
 لمن بروٹھ بھو حیدر ز مجاہ
 جنابن رہا کوڑ نہ تھو سندن کمر
 دواں او سے شاہ خیر کشاے
 شمان یلے وچھ سے صلصال پست
 تھس پیچھ سے حیدر سپن پربتیز
 شمامہ اکرچھ کن گریزاں سپنو
 سو شمشیر رچ پشت بانوے قام
 رواں خون گوس از عقیق سفید
 و سبھتہ پو سے صلصال تیر ز پا
 زانہ وچھن یام خستہ بدن

سپنو غائب اندر زمین بے درنگ
 کوڑن پشتہ خم، پڑاؤن لوگ سنگ
 پیاپے درژن سنگ دیرتھ چوست
 برتھ زن دون کوہہ سے اہرمن
 سراسر تھے سنگھا بر سپر
 تھکبھتہ پو سے از کندن غار سنگ
 ز ہمتھ گو بہ یک جاسہ زن نیم جان
 نہ تھتھ سنگ لاین بہ حیدر گران
 گدھتھ نیون از مخر صلصال ہوش
 لو من پانہ سے کن تھس چوں پلنگ
 کرن پتھتھ گئے زور صلصال شاہ
 پتھتھ پو و سبھتہ خھہ سرو نامور
 لوگس بسبتھ کپڑے ز مریا پیاسے
 دماں آپ شمشیر رٹھتھ بہ دست
 لگاؤن تھس پیچھ سے شمشیر تیز
 ز تیغ علی سخت لڑاں سپنو
 لوگس ضرب بر تھتھ سے سپم خام
 سپنو جان شیرین نشن ناوہ مید
 دوڑن پانی پانس چھ روز بلا
 پتھتھ بر زمین سپم زن سپم تن

ز دلن گوئی کوه بادام و درد
 دوپس شاه مردان اے پرستیز
 مفصل سوئی کوه زول سے لعین
 سر جہ و ودن حیدر نیک نام
 و وقت آو عمر اُمیہ ز جاے
 دوپس تم کو کہ اے پادشاہ عرب
 دوپس تم و ودن چھن لے خوش کلام
 زانا نہایت خرمند اُس
 بہ شمشیرین فستہ گوئی کمر
 ز سر جہ جلد اے عمر فرخند راے
 سے نسبت چھ تم کو دمتن ایچرام
 و جھن گوئی عمر اُمیہ ز بزم
 و چھن سوے شامہ پنجر ز دین
 لے گوئی زافراں رنگ نس موہ ہے
 پر اکٹہ پوئی تہند سوے سر
 رواں آو عمر اُمیہ و ودن
 ز خون پاک کونسی ہم کف و دوش
 ہماندم شامہ سپہ زخمش دلی

ز دہ پورن اوش ز روم خساہ درد
 شبنا زئیے ہوس پہواشس گریز
 بہ لشکر پکن آو سالار دین
 پیے ضرب شمشیر بانو سے تمام
 بہ کر بہ و چھن شاہ خیر کشاے
 و ودن کین ز چھکھ و متہ اکتہ کیاہ بنیب
 ز ہر شامہ زن شاہ قسام
 کلاما و ون سر بسر پند اُس
 چھ تہ زخم نابستہ پرخون چکر
 متعس نوش دار و برآں زخم جاے
 چھ دیر پند دانا پ شہرین کلام
 پکن دوت دردم بہ مادان رزم
 دملن خاکہ ہے پیچہ تن نازنین
 پوئیست رنگ زولید تہ موہ ہے
 ہمہ جامہ او کوہ از خون تر
 سلاح از تن نازنین تھود لوان
 گوئی تہ تہ جراحت بارہے نوش
 بلیس زخم ساری بہ یمن علی

لے ایک دویم مہر چہ پختہ پاٹوڑ مسودن پیچہ ط

ز زور دامتہ تہ سیاہ موہ ہے

ہیتن تہ کرمن مدح حیدر بیان
 بیک زخم دامن مے جانس وین
 گرفتار ٹٹنس گمہ ڈنڈ بیدریغ
 در اول اماں مونمت بوم تس
 خطا چھم مے پانس توے آم پیش
 تشہ حال ڈیشہ مے عمر کرپن
 کرمن حال و احوال سورے ادا
 شبانگہ گریس کھڑ بہ مانست
 بیہیتہ کنو شمامہ پر از اضطراب
 سوئے شاہ صلصال گئیہ دلفکار
 مگر یام صلصالے وچھ مے زن
 دوپن تس کہ اے میہ زبان یار من
 مے دل خستہ چھم چانہ زخمہ گوشت
 ہمے چانہ تیمار اے دل گسل
 مے ہاوم بہ مٹھہا برآں زخم چشم
 اون در زماں جامہ یے زرنکار
 شمامہ پہچتہ روز بر تخت زر
 شمامن دوپس ایشہ نیک نام
 ژئے دوپے ستیزہ مہ کر با علی
 ژہ روڈ کھنہ تابغ و فوریان من

چھ برحق علی نامور پہلوان
 خطا چھم مے پانس گمہ ناہ تس چھنہ
 گدپن نہ مے پہچتہ تھو کہے زخم تیغ
 دوم بار روڈ م نہ کینتہ ہوش و جس
 بڑ پر کینہ اسس گیس سپنہ ریش
 پکن او پیش سپہدار دین
 یہ کینتہ شمامن پھرن ماجرا
 جلو روٹنہ اکر پیشکارن بدست
 کہ تا لو سحن یام گو آفتاب
 مژرہس مے دروازہ کھڑ در جھار
 ز دیدہ دوٹھس ایشک تس بر بدن
 بہر نیک و دیار و غم خار من
 لوگے ضرب لیکن بہ چھنہ موٹ
 ژئے چھ زخم برتن مے لوکت بدل
 گزہ حیم نور پیدا بلہم درد چشم
 وٹھرنس ہمے مفرش نامدار
 ژٹھتہ سہ صلصال تس بر جگہ
 ونن چھم ژئے سہین غرض کینتہ کلام
 بہ بوڑھتہ نہ ہرگز ژئے از جا علی
 پھرتہ سر ژئے از پند و بیان من

د تھو نور چشمان سراسر بباد
 د پھاتے مودے نمہ سرو نثراد
 کئے ز بیٹھڑ اوچھ سکے موختہ
 ونیائے زئے نش دال شاہین خبر
 وون تھو حیدر جہان س رے
 چھ صلصالہ سٹہ قضا تس اٹھ
 لے مگر آشکارا سپن از سوار
 رتھ پاتھ بیے پانہ وائی ونان
 ہمہ شب شامہ بے ضرب کمر
 ییلہ زلف شب روزہ کور تہا
 ہمبر در او سلطان شوکت نشان
 شامہ ز خاب گراں وڑھ زجاے
 دوپن شوہر س اے خود اوڈ تخت
 مے نرم پیش حیدر کڈھتہ زپ سرا
 دوپس تھو مے چھم لرنہ تھو سٹنجاں
 مے چھم نہ کز تھن نزد آں بوڑا بے
 شامن دوپس توہر اے تاج بخش
 شہنشاہ حیدر چھنہ بے وفا
 جوانمرد نمہ شخمے، دائر نش پزیر
 تھس دل چھنہ بد تہر دل بد مہ کمر
 در پھاتے مودے نمہ سرو نثراد
 ونیائے زئے نش دال شاہین خبر
 چھ صلصالہ سٹہ قضا تس اٹھ
 خبر چھا زمانہ و مہ فی کشاہ ماو بار
 ونے کشاہ بے رقم اسی کوک تا ودان
 ودان راڈی راتس گمڑ نوہ گر
 سفیدی مژھن تھتہ بجایہ سیاہ
 کس پیٹھ رٹھتہ نوہ کے ساپان
 رلح کوڈنہ پانس ز سرتاہ پاسے
 یون درینٹھ چھم کے تہر برگشتہ بخت
 ہمیں دم پکم سیتو سیتہن براہ
 کھینیم ماسہ چون اڑدھایہ دماں
 تہر اٹھ جوہر ہرگز مہ ان جوہر آب
 نکھس پیٹھ نہ تھوون بیک بے کفش
 چھ اہین تھنہ راستی و صفا
 چھ پزیر ز نور شحصا بہ روشن ضمیر
 تہر وہ تھ جلد و مہ فی میانی کتھ ادمہ کور

لے پشار چھ اکر س مسودس پیٹھ پاتھو تہ
 مگر آشکارا سپن از سہ راز
 خبر چھا زمانہ و مہ فی کشاہ ماو بار

اثر کو جہاندارس از پند زن
 بہ میدان پکن او با چشم نم
 پکن داتر نزد یک تازی سپاہ
 شمامہ پکن آتہ پیش علی
 جنابن دچھن تمکو شیرے خستہ گی
 تیس شاند بالین زریں کوڑن
 دوپن تس کہ اسے بانویہ خوش نہاد
 ہنسکہ زن تر چھکھ آمژن برفساد
 شمامن کوڑس عرض میے بہ کوڑم
 مژرہ تو تر ابن پس انگہ زبان
 ترے کیا میے نشن از پنس کن خیال
 ترے دوئے سے سچھا خوے بہ کر تر دور
 یہ گو پتھ کئے کو تر بالابہ طاق
 دوپس تو رصلصالن اے دل عوقول
 بہ یوت تا متھن زندہ چھس در جہان
 ترے سستہن بہ ارسن نصیب میے صلح
 گر انما یہ ترے مارے حکم حسد پسر
 چھتے چائی رضائی رٹن دین چون
 دین پادشاہن ملک جہاں
 دوپوں کو بہ جنگ دلاور علی

پند او تس مدعا یہ سوخن
 شمامہ تمبس سستہ با درد و غم
 بزرگان تمبس رودی یک سربراہ
 کلاما کوڑن تہ بہ روشن دلی
 گرو تنگ از زخم نابستہ گی
 ہمہ فرش کہہ تکیہ رنگین کوڑن
 میے نشن کیا ز آیکھ ترے کیا چھی مراد
 میے کیتہ او سننے چون تیٹھ اعتماد
 پن بہ ہمانا میے پانس پھوڑم
 دوپن شاہ صلصالن لے مر زبان
 ہمانا تر چھکھ دشمن بہ خصال
 یہ چھی د شینے جانے اندر زور
 کرو وہ فی ابایک دگر اتفاق
 مد دن میٹھ کلاما میے سستہن فونول
 ہے چون چھس دشمن جاں ستان
 تر تراون چھم بہ جرات رمل
 کوڑم دودر آتش میے از فرق مر
 یٹھ اندر چھہ کم رسم و آیین بیون
 کہ صلصال شاہن زبس خوف جاں
 روٹن دین تمکو سند زبس بے دلی

مئے گزہدے تے سیتو مشہور نام
 چھ اُخڑ مرون کینتہ چھنے دل حُزین
 کڈم زندہ کاغذی بہ عاُش و بُنار
 چنپس روز گاری اُسیری وُچھو
 کرکھ تَرش رُفہ خسار ابروے موے
 کوٹت زیر ابرو تیس چشم و روے
 زما بخت و چھن یس گزہن ناشکیب
 کہ لاول ز آں وقت بربک پورن
 ژئے چھے وُچھمت اندر جہاں گرم مُر
 چوسوسن زبانی درازی مہ کو
 مئے نش پار سپنکھ مہ کو زیاد تیش
 ز موئے سفیدی مہ کو تھونے خیال
 بہ پیری ژئے پیچھ سخت سپنہ کون
 ریمے قادی چھم عقاد مہ کو در حصار
 تے یار چائی بہ مارکھ زوون
 کرن چائی گردن بہ شمشیر پست
 اُختس منز ز پتھ تیغ روشن چو زر
 شمعہ آے ساری تے نزد شاہ

اگر گشتہ گزہدھک ڈالے نیک نام
 اگرچہ ژہ مارکھ مئے از خشم و کین
 بہ سرو اتاؤم مئے عمر دراز
 جو اُنی کڈم جھم مئے پیری وُچھو
 وُرنجھ تی تون عتود زہ تہم ز روے
 جنابن وُچھس سر بسر روے و موے
 تیس موسفید اوس روئے نہیب
 مہ ابرو وُچھتھ خیر حید رسپن
 دُبارہ دوپن تے کہ اے سپر مرد
 ز پیری مئے پیچھ ترک تازی مہ کو
 ہے رحم بر جان خہ دان ژہ پیش
 دوپن تہم بہ مردانگی جھم مبال
 ژئے سیتپن مئے جھم جنگ لپنہ کون
 تے چائی سر شکر و نامدار
 ژہود مئے سیتپن کرکھ جنگ خون
 لہ اگر یار آسم پن ژندہ دست
 وُرنجھ یی وُچھتھ کو ز لشکر نہبر
 پکن دوت پرنشم پیش سپاہ

لہ یہ شارچھ ترتیب ڈاکھ چھاپ سپد مت۔ اریج ترتیب آپہ درس کرینو۔

تمن کن دوپن اے بزرگان من
 درپن شہر کینہہ چھمنہ روزن بجان
 ہئے آسہ یس کا نہ بکو خواہ من
 و نہتھ پی ژلن گو بہ بالابے کوہ
 پکن و آتی کوہس اندر سر بسر
 دین سہو پیچہ سپاہ گراں
 کرکھ بستہ در حصن سلطان تمام
 ازاں پس سہ صلصال از کوہسار
 ازاں کوہ سورے ملکہ رخت و بار
 کرکھتھ روڈ صلصال بہ سلطان جھار
 بیچتھ کنو اہر ہمہ مؤمنان
 دوپس تام فتاحن اے بواحسن
 ستمکار و بدخت و اڑوں تباہ
 اے پیچہ گوشت چھس دل اوڑ دہند
 پر کتھ بوزی تھن سرور مؤمنین
 ہشتین سہو کینہہ زنی ز نام آوران
 زواں در زماں و آتی بالابے کوہ
 در آں کوہ ڈیو ٹھکھ نہ کانشہا نو موڈ
 ہئے پھیر تھتھ زیرو بالابہ سپاہ
 و چھکھ بستہ دروازہ ایہ جھار
 ما دژ = قلاے

بہ تہراج گو تاج و فہر مان من
 اگر روز چھم در نظر خوف جان
 کر بستہ نپرن سہ ہمراہ من
 ہئے فوج سورے پوکس ہم کردہ
 کرکھ بستہ ی از قادی خانہ نمبر
 سوئے حصن سلطان کرن تم رواں
 کرکھتھ پھر روڈ کھ سپاہان تمام
 گریزاں سہ تے گو بہ سلطان جھار
 کرکھ بستہ در بابے دژ استوار
 شامہ رٹھتھ پیش حیدر قرار
 توکل کرکھتھ برخوہ دابے جہاں
 و پھتھ آس صلصال از آں انجمن
 بہ آتش کدہ گو رواں بالابہ سپاہ
 سہ زندانین گزھنہ مارن ز بستہ
 سپن یار سہ پیچہ پڑ اندر یگن
 پیاد سو بے کوہ گوئے رواں
 کوڑکھ تھتھ اندر ہیر بدن جھو
 سراسر گوشت غائب گویا بنوڈ
 لو بکھنہ نشا نا بجز خاک راہ
 سپن سخت غم گین یل نامدار

دِ تَن دست بر دست گو دل جُزین
 کھوین اوس بر جان یاران دیرغ
 دوپن سو بہ لشکر صلصال نیو
 کُرن ما چہ کشتہ تہہ سیاہی یار
 دوپس عمر تَن اے سرورِ سروران
 کہ صلصال ہے پوہ چٹا چون داب
 بہ آنے خبر تھو سنز اندر زمان
 تہ دل بدو کر اے شہبہ اولیا
 کر تھ اے توکل تھ باز گشت
 شامس دوپن اے زن شہریار
 خبر چھینے کتھ کن تہ لکھ کوسہ شوم
 تے یار سیاہی ہجھن گو بہان
 کہ کھ دو فری بہ دُنبال تھو رہے سپاہ
 شامس دوپس توہ اے شیر مرد
 سراسر دُٹھتھ قام زیرِ نیکیں
 بجز اں جفا کار صلصال شوم
 پیسی کیا وں از دست صلصالِ ال
 بیانا کرو بستہ زریں کمر
 تہ میلہ بوز صلصال بہ روزگار
 تہ پانے وئی یاروئے ہنر خبہد

وڈن سخت بہر جُز کان دین
 ہرن اُشک اوسکھ بہ مانستہ میغ
 کوڑن بادگر مکر و نیزنگ وریو
 چھینے کا تہہ نشانا دپن کوہسار
 ز اندیشہ سے بہ مہ کر خستہ جان
 ز پائے جھہ تھس کوٹمن زہر آب
 اگر آسہ کھوٹمت تہ بہ آہسان
 رتن یاروئے چھہ محافِظ خمداد
 ازاں کوہ و دُتھو دامن بہن دشت
 جھہ زولمت تہ صلصال از کوہسار
 مکر روڈ پوشید در مرز بوم
 کٹنے کوہنہ پُغام و نام و نشان
 بہ ہر سو و چھن تھس بہ بہ راہ ورا
 تہ آزاد سینکھ ز کار بنورد
 کُرن پرتھ اکھا چھہ تہ پیچہ آفرین
 تہ کا تہہ چھہ تہ دشمن بہ قام ارقوم
 کوٹمت ناتوان پیہر فرسودہ بال
 از اں جا کرو سائل در شہر زر
 پتہ واتر لاراں بہ مثل غبار
 تہ ہر کا تہہ ز صلصال پیہر و خطر

نہ پین خمہ شہ سہ سیدر از پں خوش کلام
 سپاہن دو پین فیکر ساری کڑو
 پیکر شہر ز پین ہے کن تمام
 بسر و اتنا دم پیتھتہ داستان
 و دغم سر بسر اجرائے تمام
 ہم آنکوں گرس ساز رنگیں کڑ
 بہ ہمراہ سیدر شہنہ بو تراب
 کوڑکھ تھتہ کلامس پیٹھن (انتظام)
 سوعے شہر ز پین تیار سی کڑو
 چھ بی مشور، موختہر و السلام
 یہ دیکھم لیکھتہ از لب داستان
 ز تیغ زباں روٹ مے این شہر قائم
 سواری سوئے شہر ز پین سکر
 پچھن چھم کڑکھ دست اندر رکاب

وصف زر

بیاسید اُون گھہ ڈو و صغ زر
 شبا اکبر بے اوسس پر اکند سر
 بے سودا بے زر بوم فیکر و خیال
 دلس سیتو پانس و دچھم پلم خطر
 چو زلف بست اس تیج و د لغم دلن
 لہ ییلے زر و چھم مے در جیب جان
 زباں نہ پھڑا دم بہ شہر پیاں
 زبے زر سپن بد ترین خوسے میون
 تھو دم کل مے بر زانو از بے زری
 پیتھک مہر "ییلے زر و چھم نے مے در جیب جان" چھ اکر مسود مطابقت چھاپ
 چھ پٹھو ع ییلے شہر زر و چھم در جیب جان

بزرگی تیر اورنگ ہم تاج و تخت
 اکیس چھکھ ز پستی ببالا روان
 بیستیس شو بنے تس دون چھکھ تر گنج
 بہ کیا تھو و تھس نہ آں کرم بے نصیب
 مے نہ سبتھ تر او سکھ گدا بینوا
 وں کوٹ تام روزم مے امید ویم
 بیستیس آسہ زر اندرپں روزگار
 بزرگی اُمیری بنن چھکھ زر
 بہ عالم بیستیس آسہ از زر رنگین
 زر زر پرتھہ اکس داتہ آرام دل
 زر زر نالہ رٹ پھن زن سپہم بر
 زر زر دوس بنہ دشمن جان ستاں
 گدایس، بیستیس آسہ برکف ورم
 بنے مغلّس از شاہ با ایجتشام
 زر زر خانہ دارس بنے ید کفان
 وگر آسہ بے سپہم و زرکت خودا
 ہمانا زر پادشاہی لبکھ
 بیلہ آفتابس چھہ زرپں کمر
 خود دایا تر چھکھ عا دل و دادگر
 مہ تھاون تر مہ حاج کانہ خستہ دل

دیتھہ تر یے بہ شامان بیدار سخت
 بیستیس چھکھ بر پرتھہ فاکس اندر دون
 سزاوار یس تس تھون چھکھ برنج
 ہمہ سال و مہ چھس زر غم پر نہیب
 بہ ہر سال ہو و تھہ مے زرپں ہوا
 چو سپہاب چھم لرنہ از بہر سپہم
 بنس حل مشکل زر آر شکار
 زر بے زر فقیرے بنن زر بدر
 تھس نیر حاجات دوزیا و دین
 نمبر نیر ہر جا ہمہ کام دل
 اگر آسہ فولاد بنہ موم تر
 کہ بے زر بنن دوس دشمن نشان
 سہ نزدیک شاہن بنی مہ حترم
 گدا زانہہ دیستہ جواب سلام
 زانہہ مٹھس بھتھ کھورن بخلان
 ونس نہ سہ شوہر دیس چھکھ گدا
 یہ کینترھا تر زھانڈکھ تر خابی لبکھ
 کوژن سور عالم مسخر بہ زر
 دیستھہ کر پرتھہ اکس سپہم و زر
 ہر کس تر چھکھ واقف راز دل

عطا مؤمنن کر زر و سپہم و جاہ
 تھو و م وقت سکرات جاری بلب
 کرم سہل و آسان مئے نزع رواں
 و سپہ او نم حیدر بے نظیر
 اگر چھے ژٹے باور برپں داستان
 پڑن گزہ ہم داستان ہا بے دال
 کوڑن شہر زر بر زمین تسمو تیار
 سہ بوڈ بادشاہ اوس با عدل و داد
 سہ بو شہر یارن اندر نامور
 تہ بیہ نور ایساں و عفو گوناہ
 یہوے کلمہ یے پاک محبوب رب
 بحق شہنشاہ پیغمبران
 اجابت دُعا کر ز ابن امپرس
 کنو بوز وہ نو کفہ یے داستان
 ز تاریخ شاہان وارثوں خصال
 کہ تیشٹہ شہر چھینہ کاتہتہ در روزگار
 تہند روع اہسن سہٹا خوش تہشا
 بہ حکمتہ بنوون تہی شہر زر

حضرت علی شہامہ سترہ شہر زرپں کن

صلصال دھتہ رطیچہ پین تہ حضرت علی قیس سترہ جنگ کون
 تہ پین ہند پاندہ و آئی گفتہ گد

ونن بی چھے دانایے تازی نژاد
 بہ صد جاہ و حشمت بقبر تمام
 سہٹا شادمان مردم قسام گئے
 از آں پس سہ گورابہ سٹدے پسر
 بہ شامی دتن تس ہمہ شہر ققام
 از آں پس شہرہ بو تر ابن کھر
 شامہ تہس سترہ تیچ باطرب
 ییلے حیدر آں شاہ کشور کشاد
 کھستہ بیوٹہ بر تخت سالار ققام
 سراسر مشرف بہ اسلام گئے
 کوڑن پادشہہ تہی بہ صد کرد و فر
 کھستہ بیوٹہ بر تخت زرپنہ ققام
 بنام خدہ دا کوٹہ نہ بر شہر زر
 تہ بیہ شش ہزار از سپاہ عرب

از آن شهر لشکر کد کج یک حیلو
 کوڑکھ توڑن دوہن طے بسیاں راہ
 دوپس تہہ شتائن ایا نامدار
 ہیکو نہ پیکر تھہ اُسوہ چندین سوار
 پیکو جھنڈن باہزاراں شتاب
 سبک بوڑا بن تھہ شب باگروہ
 لے سحر کہ ز سپہ مرغ طو و دوس پر
 جہاں کوٹیاں بہ روشن دلی
 دوپس تھہ کمر بستہ کر یا علیؑ
 زہ شہر زریں بڑا دے ز دور
 سپہبد شتائے ہمتن سبے کوہ
 تھہ بو سخت کوہ نہایت بلند
 ز مادان کھسبتہ ہیور کھ کو شتاب
 و چھکھ آب تیر نہایت سیاہ
 جنابن شتائن بڑا تھن با صواب
 دوپس تھہ اکھتہ کنوڑ دروئے آب
 چھوٹس کوہ بالا ہیمے پر گزند
 نظر سرورن کر ہاں کو ہستار
 سرماہ پیکر علم پیشرو
 پکن و آتری نزدیک کوہ سیاہ
 کرو از شبس یختہ مکانش قرار
 ز تار پکے شب بڑپ کو ہستار
 ہیمے یام روشن گرشہ آفتاب
 کوڑن در بسیاں و نزدیک کوہ
 نمبر در او حیلو دون زابل زر
 شتائے پکن آتری پیش علیؑ
 بر آن کوہ دوہ شوی کھسویک دلی
 بہ ظلمت دون جلو مانسہ زور
 کھسبتہ آو پنہان بالا بے کوہ
 بہ یکسو تھہ ادس دشتاہ پسند
 ز قطراں سیاہ تر و چھک دوس آب
 نہ تھہ اٹھتہ پیدانہ بن در نگاہ
 گوشت کیسا ز ایں آب چوں قیر ناب
 نظر تراو اے سرور بوڑا آب
 برابر چھہ تا آسماں سے بلند
 کوہا ز نوکھ تے کھول و چھن استوار

لے امیگ دویم مہر چھ سو دس پیچہ پختہ پانچوٹ نمبر در او جلو دون بال زر

بر آں کوہ دلیو کھن ہماں شہر زار
 لے شہر من دو پُرس کو پہوے شہر نوڑ
 توے چھے زرخشیدن زبر ناب
 دو پُرس شاہ مردان اے باہر
 شہر من کوڑس غرض دتھ دور چھی
 دویم روز رپہ مرغزار اہ براہ
 سیوم روز بر دامن شہر زار
 ہماں دم ازاں کوہ بون دتھ براہ
 سوخن موختصر دھن دھن بے پکان
 سیوم روز خور رشید کو جلیوگر
 دچھکھ مرغزار اچھو خورم بہشت
 ز سر سبز یہ برگ ہا و شجر
 چو مریم گلن مایہ یہ رستی
 بہر سو زمین شہستان باغ
 میان چمن ہا بہر ہرنگ آب
 بنفشہ تھو تھو کلہ بر پائے سرو
 سمن اسواں پائے کوباں ز زمین
 دچھتھ تھو گنے غونچہ یہ تنگ دل
 دون جلیو زار تھو چو شمس و قمر
 بہ درمی یا پیون عکس اے ز دور
 سیاہ چھو قطراں گزھن بے آب
 سیو دتھ دور دشوار کو شہر زار
 ون اکھ دھو تھو اکھ شب پکن پور چھی
 کردو شب دویم تھو اندر با سپاہ
 کرو ڈیر شکر چھن سر بسر
 پکن دہاے ساری سوار و سپاہ
 ز منزل بہ منزل چو باد دمان
 پکن واتی بر دامن شہر زار
 چھو لہتھ آستین باغ از دے بہشت
 زہر پوش کوٹ ہوا سر بسر
 زمین از شو کوٹہ در آبستنی
 فروزاں ز گلہا ہزاراں چراغ
 بہ جلیو شقایق کوٹ باگلاب
 پکن ارغواں بھتھ چھلھتھ چوں تزار
 دون عطسہ از اد فرو یا سمن
 زمین بدو گریباں گل سنگدل

لے پر شار چھ مسودس پیچھ پیچھ آہ

شہر من دو پُرس کو پہوے شہر زار
 پیون عکس امہ کے چھ آبس اندر

۱۔ درختو ز گل بُری بہتین شاخار
 ۲۔ گل آفتابس کوئت پوئل کمر
 ۳۔ دُہشتہ چتر ز آں گلِ جافری
 ۴۔ سہ صوری تہس و چہ و چھی کینہ پشان
 ۵۔ بہر سو ریا حین و گلزار اُسمو
 ۶۔ ہنکے تاج ز ہڈ ہڈس دختہ بسر
 ۷۔ تہتے مرغزارا پُر از صومری
 ۸۔ تیریلہ و اُتو تہتہ دشتن اندر سپاہ
 ۹۔ گریس کھڑ شامہ ہماں گہہ پیاسے
 ۱۰۔ جنابن دوپس اسے شہ پہ بانواں
 ۱۱۔ دوپن یا علی کینہہ گزہن چھنہ دور
 ۱۲۔ مئے اُختہ شہرے کُن گزہن چھم بکار
 ۱۳۔ در آں شہر آرام رُٹنہ بہ دیر
 ۱۴۔ بہتھن دُراپہ رختہ سہ از بو تراب
 ۱۵۔ دُگڑہ سیرتو ایدر شامس بہم
 ۱۶۔ دلس منزومہ تھس ما بڈی ہند نطر
 ۱۷۔ بہ رقص اُسمو آمتو ز باد بہار
 ۱۸۔ کھوٹہ کج کلکس پیچٹہ طاقین زار
 ۱۹۔ کرن ہزل بر خیسری و عبہری
 ۲۰۔ کلکس اوس ہر دم ز ناخن کشان
 ۲۱۔ معطر گیتو دشت و کوہ ہار اُسمو
 ۲۲۔ کرہتہ سر مراقب ز سودا بہ زار
 ۲۳۔ پھولن اوس تہتہ کُن و چھتہ آدمی
 ۲۴۔ کرہ کجہ بستہ بر دامن کوہ راہ
 ۲۵۔ سپاہ رو دمی ساری ہمہ جا بجاسے
 ۲۶۔ کئی زنی گزہ کھکھ کوٹ ہم اید رواں
 ۲۷۔ مئے اکھ شہر ز دیک چھم بے فوطور
 ۲۸۔ تہ کیت آہ تو دغا کرہ ہتہ زان دیار
 ۲۹۔ دوپس بو تران تہس گزہتہ بخیر
 ۳۰۔ کوون سدرن عمر ہے کُن خطاب
 ۳۱۔ بدونیک اُمو سند و چھکھ بیش و کم
 ۳۲۔ ز سوگند و پیمان کرہ ما گذر

۱۔ تا شہ یلم چھنہ چھاپ سپدو متو۔ یم آپہ اکہ مسودہ پیچٹہ نقل کرنہ
 ۲۔ یہ شارچہ پختہ پادھو تر پیکھتہ
 ۳۔ گریس کھڑ شامہ ہماں جا رہے گاہ
 ۴۔ پکن آپہ پیش شہ پہ ادلیا

شہنشاہِ میلے دڑا پے دور از سپاہ
 پوئس سیتو عمر اُمیہ بہم
 ز پہل از سر راہ پیکو میلہ تے
 سراسر تے نامدارانِ شہر
 ہمانا شہامن پڑنھن با سپاہ
 رتو دوپہس اے فرشاہنشیہ
 ہمانا چھ تے دوت تے از عرب
 تہس سیتو توگت مقابل برزم
 شہامن سپاہن وونن بی جواب
 ہتے مار تاون سراسر سپاہ
 سراسر ہمہ فوج صلصال شوم
 ہمہ قاعیو سر بسر کور قوہول
 چھ وڈی کین شہید شہہ دین شاہ
 تے پوت دوت تے سرور نامدار
 گرانہا تہ حفا لدوتس زبر
 دوپہس سار وے مون بر سر بہ جان
 بزودی کرو تہ حفا کیٹہ تیار
 ز اقسام نیاتہ بغار از شراب
 ہمانا سہ یس کو میے سوہ بخ فام
 رتو دوپہس اے بانوہ شہریار
 پتے گوس عمر اُمیہ براہ
 وونن اُس تھوہے سیٹھا بیش وکم
 در آن شہر ناگہ کڑھتہ پتے
 پکن در اے تے بروٹھ لشکر ہر
 مگر دوت مایوت سہ صلصال شاہ
 ز صلصال چھے نارے کیٹہ اکھوہ
 دلاور جوانا قلی چھس لقب
 چو اپن شاہاں کورن برزم رزم
 کہ صلصال ہے بخت، کم کو خراب
 تھی صد پسر در تنہ در دم تبہاہ
 سپن کشتہ نیوہس ہمہ مرز بوم
 ہمہ شرع اپن دین رسول
 پیے شہر ز اُمیتن با سپاہ
 تہس کڑ کڑو پیشکش کیٹہ تیار
 چہ از خام و پختہ چہ از خوشک
 وونن چون اے بانوہیے مہربان
 سزاوار آن سرور نامدار
 اُنو جیلہ سوہ برتھ زروہیے صواب
 چھ اُندر شرعہ تہس پیٹھ حرام
 کرو اُسو ملاقات آن نامدار

گر نہ ہو اُسی نہ دیدہ کرکھ پاوسر
 بدیدہ وچھو اُسو چھ کوتا بلسند
 لے ہمہ سو پریمتھ خان کو رکھ میتھ تیار
 ہچھن آے پیشِ علی پیشکش
 وچھکھ یا مچھن رو بے پاک علی
 وچھکھ بچھ تھند نو بر صدق و صفا
 سوہ شکل و شامیل تہ زور و توان
 دو پچھ شاہِ مردانسر لے شیر چنگ
 ہمانا تہ چھکھ تہس ہنوی بلسند
 ببالا و پھنا چھ صلصال زیاد
 مگر بوڈ عجائب چھ یچھ اُسپتوار
 ہزار آفریں چھ تھن لے شیر مرد
 ہماں دم از آں حیدر نامدار
 روٹکھ دین اسلام از خہ شدلی
 شمایہ بخد متھ ستاد بپاے
 کوڑن عرض اے سدور نامدار
 کرکھ متھ آذ صلصال ہنوی خبر
 وچھو رو بے آں سرور نامور
 تنور، دلاور میل زور مستد
 کوٹکھ وٹھنے پیچھ پکن کے سوار
 رمن پیچھ سپن شاہ اسلام خوش
 سرو سپن مردی تہ روشن دلی
 گوشت لوعہ افشاں ز نور خعدا
 سپن در تعجب وچھ متھ شہریاں
 سہ صلصال تھن نش ز لچھ کوڑ جنگ
 چھ تھ زیاد پھنا و بال پشد
 باز و سپن چھ آہن نژاد
 ز لچھ کوڑ تھن نش آں میل نامدار
 کرکھن دُشمس چانی بے روے زرد
 مسلمان سپن مردمان دیار
 سپن خوش سچھا شاہ مردان علی
 سپن خوش سوہ بر شاہ خیبر کشاے
 ز تازی جوانا کرکھ یون اکھ سوار
 چھ کتھ جایہ روز تھ بریں بوم و بر

لے پ شار چھ مسوڑس پیچھ پتھ پاٹھوہ

اوٹکھ خان شاہی عجب دل نواز
 بوڑکھ وٹھنے پیچھ بسان و ساز

مباد اسے بد سیرت و بد خصال
 جنابن دوپس سے جیٹ لُغین
 دوپس تہ کہ اے شاہ باتوش و تاو
 سے صلصال اصلا تہن ماہ نے
 میلہ سون احوال بوزی سے شاہ
 ز سوزش سے یوت و اتہ بر سر جنگ
 میلے تس قبہ و اتہ از شہر ز
 لہ دوپس شیر جبارن لے نیک خو
 تہ بیہ و نتہ میے از نشان ماہ راہ
 شمان کو رس عرض اے پہنوں
 تہ وہ تہ وہ ذہن کھسوا سو برین و بے
 زہ شہر زریں بے ماہے بدست
 ہماں دم کھسوتہ گے ببالا بے کوہ
 یکن ساعتہ اُسو بے راہ و راہ
 تہ میلہ دوت حیدر بے سنگ سیاہ
 نظر تراو ایدر ببالا بے کوہ
 جنابن نظر کر آزاں کو ہمار
 دون دتہ تیج شولہ چوں آفتاب
 انہم مینتہ گرانماہ شہر س زوال
 خبر چہا زیاراں کرٹم ماہے کین
 زیاراں دل آزاد ہرگز تہ تھساو
 بکینہ تہ تہند خون زانہہ ماہ نے
 زماں تا زماں و اتہ دُنبال راہ
 سہ یہ جنگ زھانڈے تہ کرٹہ بیدنگ
 دواں و اتہ یوت پاہے کرٹہ بے
 خبر و ن تہ از شہر زر موہو
 خبر چہے تہے از کفہ میے آل شاہ
 ہمشکہ زن و چھن چھی تہ وہ تہ بیجا
 کر و شہر زریں بے کن نظر
 پتہ پاٹھو و دنتہ سے چہے از تخت
 ہشتکھ نامور سیتو کینہہ از گروہ
 کرٹہ تہ پتہ بے نزدیک سنگ سیاہ
 شمان دوپس اے یل زرخاہ
 چہے چشمہ و چھانی کرٹہ ہن تہ ستوہ
 و چھن شہر زریں فروزاں چوناہ
 کرٹہ سوہ پیم سندی پاٹھو سے تیج تاب

لہ پ شار چھن چھاپس منز پہ او مسودہ پتہ نقل کر نہ

رک ترین مَنزلِ ڈیڑ آسَس بپاے
 تمن ڈیڑ نے مہند رباط اوس نام
 بہتھ اوس ہر ڈیڑ اکھ پاسبان
 سہ دھتھ از بن کوہ تاشہر زر
 سَپن در تعجب سپہدار دہن
 تہ بیہ ماچھ کینہہ اکھ دتے خوف ڈر
 وچھم مے ہمہ زیر و بالا امیک
 ہماں دم شمامن ددپس یور باز
 کہ یوت تاسحقن زندہ بو دال شاہ
 بہ پھیرس سہٹھا رگرہاں کوہسار
 مریختہ دال و اڑنیں بریں کوہ جاے
 تہ بیہلہ و اڑنیں اندر رباط نخست
 بنا کاہہ گو پاؤ ابر سیاہ
 سہ ابر دمنہ سپن بیہلہ عیان
 رکھ کوڑنہ یے کن سہ نارک چھکار
 ز آتش مے سر آو بری تھن ز دود
 ز وحشتہ کیس خوب شک چوں برگ کاہ
 و ہنہتہ بو گوشت دال شاہ این خبر
 دوچم تھو ہمانا دریں شہر زر
 زہ شہر زرین کرم میے تیار

توتے کا نسہ ہنہز فکر واتی ہرے
 پہوے اوس تہ شہر کے انتظام
 رباطی تمن ناو اُسکھ دپان
 کھسن ہیر ہنہد پاچھ کوہ و کمر
 دوچن تس شماس کہ اے مہنہ پن
 تر کرا یاد اے مخیر باخبر
 سرا سردر ازمی تہ پہنا امیک
 چھ کارا سہٹھا سخت راہ دراز
 بہ اُسس تمس سہتہ آسن براہ
 وچھمنہ بلایا مے زانہہ آشکار
 اوٹم نے مے طاقٹھ کڈن پیشہ پاے
 ز رفتن مے گئے پاے اندیشہ ست
 کوڑن گوٹ ہمہ نور خورشید و ماہ
 ہیکے نار ہوڑن چو باد دمان
 کھوڑن پتھ زہ جس اے یل نامدا
 خبر چھمنہ کیساہ اوس آتش تہ دود
 دبار کرہمنہ مے تھتہ کن رنگاہ
 بیہ دوت تس پیچھ زمانہ بسر
 مے پتہ آسنے کا نسہ ہنہد یوت
 ترے مَنزل رباط کرم استوار

بہر مَنزلِ سَ من چھئے اکھ اکھ بلاے
 تہ بیہ تھا دوسرے چھم کر تھو دہ طلسم
 حقووم پر تھو مکانش طلا یا عظیم
 جنابن وونن تس بہ عون خودا
 تھو ہنودہ سہ واران و برہم کون
 شبس بے کون ہم چنپس گفتگوے
 و چھن راتسے اسی بالاسے کوہ
 ییلے آفتابن پ زریں سپر
 جنابن کوون حکم سوعی سپاہ
 بزرگان لشکر تھو ساری آے
 دوپچھ تمہو گزھن چھم سوعی شہرہر
 ہم اکنوں کر و بستہ ساری کمر
 تمہو غرض کو آے شہہ مؤمنان
 مہ گزھ شہر زریں تہ اے نامدار
 لہ رہ شہر زریں چھئے پُر از بلا
 اگرچہ گزھ تھو توت زلے چھئے اختیا
 ہیکونہ گزھ تھو تور از ہم جان
 چھ آوارہ از خانماں و تبار

رنگا رنگ افسون چھہ آن بجائے
 تمن دہ طلسمن چھہ باز جسم
 کرتاواتہ نے کاتھہ اکھاوت نہ ہم
 طلسمات پھٹرکھ جدا جدا
 بسن جائے شیرن پلنگن کون
 دون چرخ تھو کوہہ سے سوسوے
 سحر گاہہ بہن ووتھو بہ نزد گروہ
 کڈن بد سرتیغ آں کوہ نڈ
 کمر بستہ ساری کر و عزم راہ
 دوپچھ تس گزھ تھو کوت تہ لے نیک راے
 سہ وون کڈن زر ہمہ سز سر
 کھن کوہہ سے چھم لمن سخت تر
 سپاہن ز سختی مہ کو رنج جان
 گزھن توت چھہ پُر خوف دشاوار
 گزھن بوڈ خطا ناروا در بلا
 مکر اسی چھہ بیچارہ خار و نزار
 کوئت دل شکستہ چھہ اسی ناتوان
 پریشاں سپنومتی درپن روزگار

لہ امیک دویم مصرعہ چھاپ پتہ کنوچ گزھن در بلا سے چھہ ماناروا
 طلا یا عظیم

گرفتار گو ماکب نامدار
 ہماں سعد و قاص و زہار خوار
 چھٹے توں نشتا تہندے گئے
 سپاہن ساجل زہین نامور
 سپاہ عرب کلہم شش ہزار
 ڈٹے کیا چھٹے کھن و وہ ذی بریں کوہ بر
 مہ کر تھ در دم اژدھا بہر زہ
 تھے خاور کو گنج بے درد سر
 چھ ساجل زہینک ہمہ گنج و زر
 تہ بیہ یس بہ شہر مریض چھ گنج
 ڈٹے سورے بہ عالم یٹے چھ بکار
 ہنگہ بوز صلصال پشہ ہش خبر
 سپاہن سراسر دریں مرغزار
 ہمانا ڈٹے پانس تین چھ خبر
 لے شہہ بو ترانہ یہ بو زن تمام
 لے دو پکھ تمھوئے چھو بونٹھ کر پتر خبر
 اگرچہ تھ ہے پو ز صلصال نیم
 گرنہ ہو پھیری کھن توہی ازیں سر زمین

سرافراز بوا المعجن ہوشیار
 پیمے اسی سریشکاں سا فی یار
 نہ چھکھ شہر زہین زھانڈن وئے
 کرکھ قاسیو کشتہ تم سر بسر
 چھ پختہ کن مگر وودو برتو در شمار
 گزھن چھینہ لازم ڈٹے در شہر زہ
 طبع یوت بر گنج و بر زر مہ کو
 سراسر ڈٹے چھ اختیار اس اندر
 جمع کر تھ حصن برنجس اندر
 زہین آہتر از بار گوہر برنج
 کھن کیا ڈٹے چھ بر سر کوہ سار
 زماں در زماں واہرے بد سیر
 کرکھ کشتہ سارین پیاد و سوار
 خواشی چھٹے پینو کر تھ سوعی شہر زہ
 سپاہن ہنیرے ہمت نیم خام
 بلا شکھ کر تھن چھم سوئے شہر زہ
 سپن خوف سستین توہ ہند دل دہنم
 ڈٹو ناو اندر بہ ساجل زہین

لے تو لے یم زہار چھٹے چھاپ سپہی مہتر۔ پیمہ آے مسود پیچہ نقل کر نہ۔

سپن دل تو ہند سیر از کارزار
 پہوتہ بہمراہ فیروز شاہ
 رٹو شاہ فیروز سے نش قرار
 مے چھمنہ کرن و نہ گشاہ کمر
 رتھو پھیر کھن دو پس اندر جواب
 گزہ کھو نہ کھن یوڈ ازین مرزوم
 تبمس پوشنس کینہہ چھنہ سانی جاے
 پہ کتھ واڈ درگوش شیر اللہ
 دوپن تمکو پڑھے میانی لشکر چھے تیز
 سپٹھا جنگ سپنس درپن داوری
 کرو صبر راتس دوہمس اسوینیتے
 تو بنیہ کانہہ نشانہ ز یاران خیش
 کہ شاید تمن یار نے مہنیز خیر
 ون اوس می حیدر نیک نام
 پکن او نزدیک بانوے قسام
 شمس و ون کینہہ کلاما بگوش
 شمس پر تر کھن تام بارے و ہوش
 دوپس تمہ کہ اے سرور سرفراز
 جفا پیشہ صلصال امت چھے پیش
 پہ پیسہ ستر چھس نامہ بردار چھند

گزہ ہو ملک سا حل بہ واران حصار
 مے چھم بس پہ عمر اُمیہ براہ
 بہ پانے توٹے و اتھو فاسکار
 کہ یوت تام واران کرن شہر زار
 گزہ کھن توٹ تباہی بہن یتہ خراب
 پتے واتہ لاران صلصال شوم
 اکھا ز ند تراوینہ سے ناخوداے
 اسن اوتس بر کلام سپاہ
 نہ چھکھ راے جنگ نہ دل بر گریز
 وں چھم مشورا پی پیون سر مری
 ز صلصال پہ ماننا اناستے
 ز دور جہاں کیاہ تمن او پیش
 بہ کینہہ بوزہ ما چھس پر اکند سر
 رواں اکھ جواں او از راہ قائم
 تبمس ستر توٹ توٹ کوڈن کینہہ کلام
 و پھن اوس حیدر شہہ تیز ہوش
 پہ کیا مرد او سے ون زیر گوش
 مے پوشیدہ تھاون تے نش چھمنہ راز
 چھم بر کوہ روڈ تھ سہ داڈوہ کیش
 اکھن مرزسان و کمان و کھنند

چھ استاد بر جنگ روز تھ بہ ہوش
 یہ بوز تھ و لہ تھ در عہ شیر خود
 سپاہین دوپن تو ہر بہو بر قرار
 کرو را چھو مالس انہیں بد سگال
 کھس تھ گو بر آں دلہ لی تینہ سُم
 نہ فرنگ نیر تھ مہ گو از گروہ
 و چھن دوہر صلصال چوں فیل مست
 دوپن تس کہ اے بدرگ و بد سگال
 کوئست بوکھ از تیغ من رستگار
 دبار ز تے چھے جنگ ہے پیچہ شتاب
 ز تے در روز روشن بہ شب خون کمر
 گئیں چشمہ صلصال ہے پر ز آب
 دوپن شاہ مردانس اے پہلوان
 مے شب خون کرون چھم گزھننگ و عار
 و نہ تھ پی تیجن تھوود سوہ چاچی کمان
 و وئن اے علی کر ز بستہ میان
 یو تھتہ یں چھے کیاہ چون مطلوب کار
 دوپس بو ترابن ہم اکوئں بخون

یہ قاصد و ن بوم در زیر گوش
 کوون قصبہ بر جنگ آں آژدھا
 اکھا یقینہ نیر و پیے کار زار
 سٹے چھس مقابل بہ صلصال
 زھنن پتھ کر تھ داو از ضرب دم
 کھس تھ گو سویے پشت بالہ کوہ
 حماں تس بازو تہ گوہ ریزہ بست
 کمپن پایہ، بد سیرت و بد خصال
 رٹھتھ او نکھ تقدیر ہے استوار
 یہ چھے لوستس پیو متن آفتاب
 زہن چاہہ خونہ بہ کلگون کمر
 چو آتش سپن تھ در خشم و تاب
 چھے شبخون دون آسہ یس ناواں
 ز مردان سہ سٹھا خوش چھے جنگ نہار
 کوون کش لوون تھتھ خدنگ سنان
 و چھن کوئی چھکھ راہ سوہ و زیان
 زمانہ ودے وہہ فی ز تے پیچھ زار زار
 کر تھ غرق اے بدرگ و بد سوگون

لہ یہ شار چھے غار مطبوعہ۔

دوپس تو رصلعہ اپنے کرثر جنگ
 کہ پختہ جاہ خون چون یا خون من
 ورنہ نہ کی کمانے تلوں دار و گیر
 رواں برو نیم ٹٹ پہلوان سپر
 ازاں پس وہ یو نامدادو رز تیغ
 بزخم چکا چاک شمشیر چاک
 پس انگاہ تیکھ نیز بریک دگر
 لہ تیکھ تو پتہ تم عو موڈ گران
 پون گہ زئے کے لرزہ بو بر زمین
 تیکھ، نیز، شمشیر نے دار و گیر
 دوپن سوے حیدر کہ اے شیر دست
 زئے کانہہ فائدہ چھ نہ جنگس مے ستر
 پن پان اور دے کورھن ز غم
 دوپس بو ترابن کہ اے خیر سر
 ہے آزمودتہ کم و بیش من
 ازیں چپل ہرگز دے نہ گریز
 بیا وہ فی کرو مشور ایک دگر

زبان بشد کہ وہ فی زلف و شرنک
 چو سلاب درو یا گڑھی موجزن
 سر بو ترابن بھرچتہ دیت نہ تیر
 کورن رد ہماں تیراں بر سپر
 کورکھ جنگ باہم دگر بیدریغ
 تمن جامہ یے رزم گے چاک چاک
 گزھن لرزہ بو کوہی سے سر بسر
 زمین کرکھ دکان آہمن گران
 کھون اوس رم دائد زیر زمین
 تھکھ پیئے ز بازوے صلصال سپر
 ہم ایدر بلشکر تر گزھ باز گشت
 زئے ہو پہلوان مار ہو جھم مے کتو
 کورکھ ز یو کھ برخو دئے دست تم
 تر عا جز وہ سپنگھ بہا نہ کر
 بہ چپل زلن چھک وہ از پیش من
 کرے آسان وہ زئے پیٹھ خاک سبز
 ہما نا گزھن جھم مے در شہر زر

لہ امیک دویم مصرچہ مسود مطابقت چھاپ چھ پختہ کنوٹ
 کہ کتھ پیر چھک خر کوٹ زو بون
 دائد = گاؤ زمین

دوپس شاہ صلصالہ نے در نبوہ رد
 ورنہتہ ہی سہ با حیاتِ نادر نامدار
 دوپس تمہ شمان کہبا آمدی
 ژئے کینہہ با علی چھینہ طاقت بختگ
 وگر بار بیپ آکھ لار ان بہ جنگ
 ہمے مار ناوتھ سہ اسد سپاہ
 تہ میلہ بوز صلصالہ نے کھوتسہ خشم
 دوپس تس شمانس ژئے کینہہ چھینہ شرم
 ژئے چھے کورمتن عہد با بوز ژ آب
 ہمپوٹں ژئے بکھ حصہ از شہر زر
 دوپس شاہ مردان اے شہر یار
 اگر چھے ژئے در سر کتاب زر
 ز ماہی کھسن یود یسیم تاباہ
 یہ زر نیر کینہہ تھاوئے بے نہاں
 ولیکن بشرطیکہ چھ شہر یار
 ژہنے ژا ورتھن سر سر خشم وکین
 تہ یار میانی چھ یم پائے بشد
 بسوگند گر شاہ پیمان کرے
 ہمانا یہ سورے گرانماپہ گنج
 دوپس تور صلصالہ اے سرفراز
 بہ زانہہ ژولمتن چھسنہ از سیج مرد
 یکمن آوے واپہ در مسرغزار
 کہ اندر دم از دھا آمدی
 ز شرتک چھی ہچھو مستین یم ژئے رنگ
 برتھ شپشہ یے ننگ دیت تھن بہ سنگ
 مے کرے نصیحتتھ ژئے بوزتھ نہا
 کہ کو یا تمس یاد، گو در در چشم
 ز مکرو ز دستان کرن چھکھ مے نرم
 دیسی حصہ از شہر زر بے حساب
 بہ آوارہ کرنا ورتھس در بدر
 ہمانا ژئے کینہہ چھے نہ با عقل کار
 ژئے بخشے ہم شہر زر سر بسر
 ہمہ زر انس پڑا ٹی تھن بہر شاہ
 تہ سورے بے بخشے بہ شاہ جہاں
 بہ پیمان بمن وارہ کر اُستوار
 خلاصی کرے یود زیار ان دہن
 زہائی دیکھ یود بغار از گزند
 ہمہ کار با ساز و سامان کرے
 کرے بخشش سورے پلا دست ورنج
 سپن موختھر وہ فی یہ رنج دراز

یہ کینٹرھا وونٹھ آئے سورے بجا
 کرے وادی چھ پٹھو چھ اعتقاد
 ولسکن کڈ کھنہ بڈ از بند پاے
 ز زنداں بڈ تراو کھنہ توت تام دور
 چنابن دوپس غار نان و طعام
 اسن او صلقتا ہے سے زپس سوخن
 ہئے نام مردی چھ تے پیچھ حرام
 چھنے داب شاہی کہ زندانیان
 کرن پہوان قادی چھس یم اسپر
 سزاوار میٹھ آسہ تیٹھ تے طعام
 لے دوپس بو ترابن کوڑم اتھ یقین
 سرا بجام باہم کوڑکھ وادی چست
 ہمیشہ کوڑکھ شب در آن مرغزا
 نیمبر دزایہ عنقاے ز پنے سہ
 کوڑن قضس پانس ز مشکس خرپر
 ہئے بو ترابن ہماں دم بہ پیش
 دوپن تے رٹھ سوتی مرد ہزار
 سپاہن ز صلقتا رٹھ در امان

ژہنو کینہ تر اوٹھ زمرتایا
 قسم یس ژہنو ہم باہمین و داد
 کرکھ رٹھ ژہنہ انیسے منز بجاے
 کہ یوت تام وادی ژہ کر ہم نو پور
 مرن قادی خانس اندر بے کلام
 دوپن تے کہ اے سرور انجمن
 کہ یس تھاو زندانیان بے طعام
 گرہ سہ تھو فی بستہ اندر میان
 تمن خور دینی چھس دون دلپنہر
 بے پانے دون چھس کرکھ انتظام
 مے سیتین ژہ کر عہد باداد و دین
 ز جنگ و ستیز کوڑکھ پائے مست
 روٹکھ سارو بے خیمن اندر قرار
 ز خون شفق برکوٹھ منقار و پیر
 او میزاں کوڑن مے بڈریا بے قیر
 اونن ناد دتھ عمر پاکیز کیش
 طلایے سپن از شبس پاسدار
 خبردار روڑکھ ژہ از بدنگمان

لے پر شار آوا کہ مسودہ پیچہ نقل کرنہ چھاپس منز چھپنہ

نبر کو عمر از میان سپاہ
 ہمہ شب کو دُن در رکوع و سجود
 دُن اوس چشمہ بیس پر ز آب
 روح مصطفیٰ کو چھنے چوں آفتاب
 ز عنبر مسلسل ز مشکین رسن
 کرکھ روئے پر نور بود بے نقاب
 لے شہہ انبیا سید المرسلین
 لے قبا یے مزیل، مدثر بے سر
 کُشاد کرکھ تم لب نازنین
 کوڑھ دور سورے رہ کفر و کین
 بے اندیش زان پے صلصال عاد
 سراسر کلاما دُن چھے فریب
 ز کڑی زہینہ باور بے پیمان و عہد
 چھے مخر اوس چاہ دستے گلن
 چھے یوت تام زہنو و واژوں نہاد
 سہ حیدر پکن کو بے آرام گاہ
 خود ایس کُن در قیام و قعود
 سحر گاہ اکے ساتھ ییلہ کو بخاب
 کرکھ ساپاں بستہ از مشکاب
 اویزاں بچس پیچہ بوجہ حسن
 پھو لہتہ پتھکنن جنتس منز گولاب
 تمس نور حق سر بسر بر جبین
 تھوٹھ تاج یاسین بر فرق سر
 دوپن بو ترا بس زئے چھے آفرین
 زہن کوڑھقن آباد از داد و دین
 کلاس مہ کر امو شہس اعتماد
 ہمہ مکر و بہتاں و ہزیاں و ریب
 پے چھے سور پھ شہد زہر تھاوتہ لہشہ
 کہ تا وقت فرصتہ ہلن تے ترلن
 زہ کر زہینہ توٹ تام کانہہ اعتماد

لے پے شار چھے مسودس منز چھے پاٹھو
 شہہ انبیا، سید مرسلین
 لے پے شار چھے چھے پاٹھو چھاپ
 قبا یے فاوہی کرکھ بدو ببر
 فروداں تمس نور حق بر جبین
 تھوٹھ تاج معراج بر فرق سر

پہ یا مسختہ دوہین از نظر کو نہ سان
 لہ سپاہ تام بیدار گئے خاص عام
 ہمہ خاب را ایک شمس و دھن
 دوپس بو ترابن کہ اے باخبر
 گزہن بہر شکر بہ چھس خوفناک
 اگر آسہ ہیکھ قلب یا کانہہ مکان
 و گزہن نہ صلصال چھکھ خوف بہم
 شمس دھن دوپس کینہہ چھنہ کار سخت
 چھہ یکسو ہے اپں راہہ شہراہ پائند
 قلایا چھہ محکم بہاں حباب گاہ
 پہ شکر مسختہ اندر بہ محکم کرن
 و نہ مسختہ ہی سہ شکر پیادو سوار
 کرن دھن دھن اس لشکر گزار
 گر کہ بستہ درہا ہے دژ استوار
 نہ دشمن تمن رو دئے کانہہ ترہم
 شامہ از آں جاسپین باز گشت
 مسختہ رو دھن زو شوے در آں اُجمن
 کو دہکھ شب بیایان آں کوہار

از اں خاب و دھن نامور پہلوان
 مسختہ آے ساری نہ بہر سلام
 تبس نش تر پوشیدہ کر کینہہ تھوون
 بنیمہ گزہن دھن دھن سوے شہر زہر
 کر چھہ ماسہ صلصال ناحق ہاک
 تھہ اندر پیمے روزہن در امان
 کر چھہ مارہ بیشک سہ دیور رجم
 مئے پو یاد و ذکین بفرجام سخت
 تھہ اندر چھہ بوڈ اکھ حصار ابلند
 مگر دھن دھن ہنیز چھہ تو تمام راہ
 دل و مہاں چونے بے غم کرن
 ہنیز سن سیتو پانس چو باد بہار
 سیوم و آتی دل خھش بشہر حصار
 حصار اس اندر روٹ سپاہو قرار
 بحجز خوف پرور دگار عظیم
 بحیرہ پکن و اثر در پہن دشت
 سہ عمر و علی شاہ صلصال دھن
 کر چھہ قصہ بر شہر زہر ہر چہار

لہ پہ شار چھنہ چھاپ . پہ آو اگر قلمی نسخہ پیچہ نقل کرنہ .

شہر زار بہ حضرت علیؑ

تو عمر عیار سندی شہنشاہِ قائم صلصالِ اکس آچھ میخ ٹھکنو

یہی صبحِ سنس بر سرِ کوہِ طور	فر و زان سپن سئے تجلابے نور
پُر از نار کو روئے عالم ژور	نیر دژاو از نار رخشاں ربلور
سپن نام بیدار تم ہر چہار	ہیکھ در نظرہ راہ زریں حصار
کوہِ کہ بستہ در دم گلاہ و کمر	کھن ہو تکھ کوہس سویہ شہر زار
لہ کھسختہ ہیور کن گے در آشاہ راہ	گزہ صحتہ پیئے بہ نزدیک سنگِ سیاہ
رواں دژاو حیدر ز سنگِ سیاہ	و چھن شہر زار پنے چی اوس راہ
شما من دوپس نام، اے سرفراز	یوتھ و آتی تھن میلہ کھسکھ بر فراز
گڑھی پادہ اوہر اسیتہ تر ز قار	جہانس کڑی پُر ز باران و ناہ
و بستہ کوہِ آتش پن از آسمان	یہ جھٹم از مؤدوئے، اے پہلوان
وونن یی شما من بہ آں نامدار	سپن شور، گکراپہ از کوہسار
تتھ ابر تپہ سپن آر شکار	دمنہ، گزندہ چھکن سخت نار
ہمہ کوہیہ پُر گو ز آں شور نار	بفر سنگ ہاووت نار ک پھکار
پون آتش کوہیہ بے بر زہین	سپن کوہیہ زن درہ یی آتشین
بھٹین پیٹھ و بستہ بے پون چوب نار	چو نار دماں گو سب کوہسار

لہ یہ مہر چھ چھاپ پتھ پٹھ سپست ط گتہ ہور کن بی در آشنای راہ

ز ابر جہا انگیر عالم سیاہ
 و چھتھ ابر و آتش سہ صلصال
 دوپن شاہ مردانہ لے مرزبان
 کرو ساعتھا اکھ نہ رفتن قرار
 دوپس شاہ مردانہ، اسے تاجور
 لے یہ آتش فشانی پتہ سورے غریو
 لے یہ یا مہتھ دوپن پتھ تھوون تم بجائے
 دماں راو در ابر آتش فشان
 چو آپ رواں نارس اندر سہ راو
 دبا دب پکن اوس نارس اندر
 ہمتے شاہ صلصال پنے وون تزن
 زہنن تراو تھن اسو بریں کوہہ بر
 لے کڈہیں طلع پنے کل، کوڈن کر بدور
 دوپن وومہ ذبہ لارس پتے ہمچو باد
 دماں او نارس کن از ترک تاز
 در آن نار اونن نہ انجدر مچال
 سپن بے نشان سر بسر رے وراہ
 سپن خیر ڈیو ٹھن سہ حال تباہ
 یہ و چھ او بر کوتا چھ آتش فشان
 و چھو آسہ کیا خا ہمش ابر و نار
 بڑ و چھ آسہ کیا ہ قوہ درت داد گز
 مگر آسہ کا نہہ حسد کھتھ از تیر دیو
 ہیوتن بر زبان اسم پاک خمد داے
 سہ شیر غمہ دا، سرور سرکشان
 تھتھ تیز پوک، گرد پو شس نہ واو
 پیون آتش کوہہ اسس بسر
 و چھتھ نا پتہ سیدر چھ پیمان شکن
 کھسبھتھ کوہہ پے کوہہ امید زر
 تھنا اوس آسہ ایم پن پے یور
 در آتش رتن یوڈ اوس روزیاد
 لوگس نار بر آن تن کپنہ ساز
 نہ لہتھ او پوت پھیرتھ اوشفتہ حال

لے یہ گوہ ڈیک مہر چھ چھاپ پتھ پٹھوٹھ یہ آتش فشانی چھنہ کار دیو
 لے گوہ ڈیکس مہرس چھ چھاپس منز پتھ ہیوتن پتھ چھنہ صحنی۔ لے یہ شارچھ
 مسودہ مطابقت۔

دوپس عمر نے اے سرفراز شاہ
 کوڑتھ بچھڑتے نارس اندر کوئہ گوکھ
 سہ حیدر گڑھتھ ڈاوانار س اندر
 دوپس تمکوڑ آتش وچھم نے مئے تا
 ز حیدر وچھم نے نشانہ، اثر
 دیوانیتھ کرن عمر تازی نژاد
 پکن تیزگو در فداز و نشیب
 تھتھ شور تل اوبرن آذ کوہسار
 ز چھین تراؤ و تھن سخت ناپ ترے
 ز آتش سہ کوہ آتش در سپن
 برتھ آو عالم ز دود سیاہ
 در آتش پکن حیدر نامور
 بہ دوسٹور بو نار ہارن سہ اوبر
 کوڑن تیز دل بہ انداز خپش
 تھتھ اوبر نے سخت تل ملطراق
 بشدت سپن کوہ ہر نازہک چھکار
 پیون نار کے کٹہ بے از فلک
 ازاں کوہ ہر بالا کھنن بو چھکار
 ز ابر سیاہ بے وسن خشت نار
 سہ کوہسار کو سر بسر نار، لخت

کھوڑتھ آکھ پھیرتھ ز ابر سیاہ
 سہٹھا زور دیے کنو دلاور ز بوکھ
 ز آتش زو لکھ کٹہ اے نامور
 چھنے کاٹسہ سیتھین وفادار نار
 سہ مازول نازن کوڑن موختہصر
 ییلے حیدر آں شاہ بادرین و داد
 سپن اوبر تیر، ہوا پتر نہیب
 گروڑن سخت بری بری دتن کوہ نار
 ز دود سیاہ کرنہ کوہس سگڑ
 سہ دامن تمیک دود اثر سپن
 غیاں روڈے نوڑخو رشید و ماہ
 کلن پیٹھ رٹھتھ بو گرامی سپر
 کرن رعد مانند غراں ہنڈر
 پرن اوس فرقاں سہ پاکیز کیش
 گڑھانی بہ سخت ترا بو طراق
 سپن پادزن نار دارل بووار
 ز دود سیاہ عطیہ گئے زن ملک
 ملک بے گڑھن تنگ از جوش نار
 برابر سپن کوہ تے دشت و غار
 پیون اسی از اوبر زن نار تخت

تھتھے برف و آتش گرانبہار گو
 سہ احوال دیشھتہ سپہدار دین
 ملاوختہ کزن آیت کردگار
 دین اوس اے داور پاک ذات
 دُون تیز بول دِل تیسز کام
 رچھن اوس از نار سوزاں سہم
 ہزار آفرین تس گرس پیچہ رنار
 کوڈن میل اکھ تھو ز سنگ سیاہ
 بیسکم کوڈن طے سہ نار کن ساط
 کہ یوت تام ڈیڈن اندر گو روان
 کنو کرکھ بوزن ز بام رباط
 مفصل ییلے ووت حیدر بدر
 دژن تھچھہ بست ولایت نماے
 برعون حمہ دایم کو فتح یاب
 رباطس اندر تراو باحد دلی
 ہماں دم بنزدیک آں نامدار
 سہٹا پرون سہ شخص بودر جہار
 دژن منوٹ خاکس کوڈن آفرین
 دژن تس ازین راہ خوف و خطر
 ہزار آفرین اسونے یا علیؑ
 کوہستان ہمہ نار بر نار گو
 پزن اوس بر کردگار آفرین
 توکل کرکھتہ بو بہ پروردگار
 ازین نار ہوم ژہ راہ خبات
 نہن آتھیں سنگن از مزب گام
 شناور کزن بو اذان چار سہم
 تہ بیہ اوس یس تس پیچھن شہسوار
 پر از آتش دود اوس سہ راہ
 پکن دوت بر اولین رباط
 نیبیر کزن بڈر نار کی بے پوان
 بہ آساں کوڑھتہ طے یہ راہ مرط
 ز آہن و چھن بستہ کورست بر
 کشادہ کوڈن در بنام خودے
 پتھر و وختہ ز دل دل شہہ بو تراب
 شہنشاہ دیں، شاہ مرداں علیؑ
 پکن آو شخصہ درون جہار
 گمزن عمر تس سال ہا بے شمار
 تھوون کلہ بر پابے سالار دین
 سلامتھہ ز آتش تہ ووتھہ بدر
 ژہ روستہ چھتہ کر کاٹھہ پڑھہ پڑلی

یہ گردوں اُڑیں پس بُن چوں رام
 دوپس تمکو کہ اے مرد دانش نماے
 نکتہ زانکھ آغاز و انجام مینوں
 دوپس تمکو چھس چوں کمتر غولام
 بچھس چاکر دال شاہ جہان
 بچھو تمکو تھوومت چھس بریں جاپگاہ
 کرن چاہ نہاویچ تمی سے خبر
 چنابن دوپس پوز خبرون سے نش
 خبر دم چھیس ابر آتش فشان
 وہ تھن از کجاہم چھ، ماوم نشان
 رباطن کوڑس عرض، یختہ داستان
 و لیکن بے ماوے عجائب و لھا
 سے ستین نہ اڑ اُندرس خاہ تنگ
 کھسن بو ازاں سنگ ناوک پھکا
 دون جوش آتش و ہن بو بتاب
 رباطن دوپن تس کہ اے شیر جنگ
 کہ از ابرو آتش و چھکھن نشان
 دوپس تمکو آیا خواجہ یہ سال خود
 ییمیک راز مولوم چھنہ مگر
 رباطن دوپس پھیرتہ اے رزمخاہ

زئے چھی ماہ و خود شہد کمتر غولام
 ز کس مرد چھکھن چھے کین چاہ زلے
 کنن و نہ کوڑیے کوڑے نام مینوں
 ز چھکھ مینوں مولای با اہت شام
 وئے راز زئے آشکار و نہان
 تیس نش سے او سم سہٹا قدر و جاہ
 غولاما بچھس چوں ہر خاک سر
 ز راز نہانی چھے ہر گہ زئے نش
 کرن برق، ککر اپہ تر سند جان
 ہنگ یاد اسی ز گردن کُشان
 چھنے بو زمت از لب داستان
 ز راز طلسمی وئے اکھ کھٹا
 بے ماوے اُتی اکھ گر انبار سنگ
 پختے زن تو نور آسہ بر سر تھے ز نار
 کھسن بو تمیک شولہ تا آفتاب
 چھے زور پھٹون ہمپوں یہ سنگ
 ہنم یاد چھم یئے ز گردن کُشان
 بچھوڑس جہانس و چھم گرم سرد
 زئے روستے چھنے کائسہ دور مس خبر
 یئے زن کہ کھ و تھ ز سنگ سیاہ

از انجا لبکھ ژپے سراسر خبہ
 گزٹھی راز پشید سورے عیان
 بیکینہ چھسین پورٹ یہ لیو کھمت پر
 ازاں خانے سے سرور دیں پیہ
 بعرنی طلسمس اُکس پیچھ لیو کھمت
 سہ خط کاٹسہ وودھ ہے نہ اندر جہان
 بزور ولایت جن بن پورن
 دژن تھچھ کڈن مولہ سنگ سیاہ
 عجب وچھتہ صوندوق اکھ زیر سنگ
 سرسنگ صوندوق مژن بہ کار
 نمبر دراو کوٹ، تپیر دود سیاہ
 یہ عالم سپن کوٹ ز دود سیاہ
 برابر سہ دہہ کو کھسکتہ بر فلک
 ز دود سیاہ بود نابود کو
 ز صوندوق ییلہ دراو دہہ سر بسر
 کوڑس تھو ر باطن سیٹھا آفرین
 بلا شکھ طلسمس کرکھ لوڑ پار
 خبریے کریم دال شاہن اڑپن
 کہ مردا ز ملک غرب رزم شاہ
 ہمہ بت پرستن کرکھ تار و مار

لیو کھمت چھی طلسمس اُکس پیچھ زور
 ژٹے روزی نہ کینہہ حاجتھا بر بیان
 ہمہ راز تہ کے سے گزٹھ ہے سر
 پکن او نزدیک سنگ سیاہ
 سہ مضمون تمیک بوڑنے کا تہ پیچھ
 سہ مضمون تمیک تیج دھتہ بوڑن
 سہ مضمون بوڑتھ تبسم کوڑن
 ہئے زیر آں سنگ ترودن نگاہ
 بہ آہن کرکھ سر تمیک اوس تشنگ
 کہ گویا نمبر دوزخک دراو نار
 ہئے غائب کو نور خورشید و ماہ
 ہمہ نظر آونے رے و راہ
 ز دہہ سپن اُشک ریزاں ملک
 دل روز روشن شب دود کو
 بہ عالم سپن روشنی سر بسر
 ہمیشہ ژخوش آس اے شاہ دین
 ژ پھٹرکھ طلسمات زپن حصار
 ییلے گنج تھاؤن یٹھ اندر مکین
 مگر آنہ یٹھ مملکت اندر سیاہ
 ژ زب شہرت تک سراسر دیار

سہ پھٹر طلسمات زہیں جہار
 تہیں کہوئے تھاؤم ہمہ گنج و قسم
 کوڑم تم کو سندے موکھ مئے اپن کلا سخت
 ورنہ کومتن دالے فرزانہ سر
 اگر آسہ شکر، معقن تا بیاہ
 سوایے علیؑ کاٹھہ بہ شخصہ دیگر
 سراسر زئے اندر نشاں مابے دال
 سپن در عجب پہلوان زمان
 دوپن تس کہ اے پیر دیرینہ سال
 دوپس تم کو ہزار دھند و بیت سال
 بہ تم کو بادشاہن قسم کھیو و نس
 دوپس شاہ مردان اے ہوشیار
 دوپس تم کو کہ اے سرور با مشاط
 سہ حیدر نمبر دراو از دہ گاہ
 ییلے تیرگی دؤر گپے از جہان
 پکن دوت صلصال از راہ پس
 دوپن شاہ دین بہ صلصال شاہ
 و چھتھ سال میوئے تئے ییلے ہمناک
 دوپس تم کو و چھم آتش افزوختہ
 اپرن دوپس، اے شہہ کیہ ساز

تہیں روں دویم کاٹھہ تہ کہ نہ پہ کار
 کریم را چھو گنجس ہئے از طلسم
 سہ یوت داتہ پائے زبیدار سخت
 تہیں روں اگر آسہ یوت کاٹھہ گذر
 بیک جوش آتش گزھن تم تباہ
 سہ یہ شہر زہیں کرتے گذر
 و چھن چھس بے اے شاہ روشن خیال
 کہ ییلہ بوڑن از پاساں داستان
 زئے یختہ جاہ دوتے و نم کوٹ کال
 تھوختہ گوم یختہ جاہ فرخندہ دال
 کرختہ عہد بستہ بے ییتہ تھووش
 تہ بیہ سستو ما چھی زئے کاٹھہ دوسار
 دویم بے مئے چھم بد پگر رباط
 ہیشین سستو پانس سہ سنگ سیاہ
 زخوہ رشید روشن سپن آسمان
 شامہ عمر سستو ہمتہ ہم نفس
 ز پختہ کیا ز روڈ کھ در اٹناہ راہ
 سہ آتش و چھتھ گوکھ پ خوف باک
 مئے وحشت اوئن ما کریم سوختہ
 نظر یختہ گئے کر زہ و چھ پانہ راز

لیکن کھتہ ڈیوٹھ صلصال شاہن بنگ
 لیکن کھتہ تھتہ پیٹھن بو پر سنگ سیاہ
 طلسمات تھاؤم مئے اٹھ تل دھین
 تہ بیہ یو کھتہ نام حیدر جلی
 یہ صوئدوق یا مٹھ تہ کرہن عیان
 دوپس بو تر ابن سوسنگ سیاہ
 شکستہ سپنو تم طلسمات تمام
 نظر تراو صلصالہ نے سو بے در
 اندر تراو تھتہ فانس اندر سہ شاہ
 ہمیدوں رباطی پکن آو شاد
 پر تر مٹھن شاہ صلصالن اے پر سال
 بے چانے پڑھو اوسس سیٹھا ناشکب
 دوپس تہو پڑ سوڑس یو تھتہ دال نے
 دوپس شاہ صلصالہ نے دن براست
 لہ رباطن دوپس مئے برادر ، پد ر
 لہ سوخن موختصر زور تم شیر زور
 زلن گئے بماندہ پراں عقیاب
 بزیر و بیبالا وٹن اوسو راہ

پڑھتہ خط تمیک کو بہ حار تھ چوٹنگ
 دزن یٹھ پیٹھن نار بو سال ماہ
 چھ صوئدوق سے منز بزیر زمین
 یہ صوئدوق کڈ از زیں یا علی
 طلسمات آتش کر تھن بے نشان
 اٹھ پڑ اٹھن مئے از پس جا پگا
 یٹھتیک اوس نے کاٹھ تہ واقف بنا
 کٹا د وچھن کو مٹھن بو سہ بر
 سراپا بے خانہ اوٹن در نگاہ
 کوڑن نالہ موٹ با شہنشاہ عاد
 فوزوں گئے ہزار وحد بست سال
 تہ اٹھتہ تہس کوٹ کوٹ بو کھ
 خود اوٹن تاجن تہ گو پال نے
 ہماں مول تے بوے چوٹے کجاست
 چھ تم پاسباں بر رباط ر دگر
 بہ پیل دوم گئے روانہ بہ دور
 دمنہ چو آتش ، روٹھ چو آب
 کھن تے و سہ بے بنگ و گیاہ

لہ تہ لہ ہم نہ شار آس اکہ قلمی مسود پیٹھ پھر نہ

بُسْرَعَتِ کھنن اُسو کوہس چو باد
 اُنکھ راہ دُشوار در زیر کھام
 کوڈکھ آتھس دود از سَنکَلَخ
 دُبادب کھنن گے تھے رزم خواہ
 بنا گاہ کھوت او بُر آفاق گہر
 گر مزن دراپ گنگراپ تے وُزملہ
 سَپن لرنہ اندر زُمین و فَلَک
 وُزن تے گر مزن بوسہ جوشند ابر
 چو طوف دمند سہ او بروک خداو
 ز تیغ سرد گو رو بے گرداں سپہر
 ز مردی سراسر سَپن کوہس شخ
 ز سرا سَپن او بر کو قور بار
 بُر تھہ او از تیغ زُمین و زمان
 شش کائٹہ ہچوں تنوور درخت
 چو شیر سیاہ او بر آمت بجنگ
 تھے زور سر لشکر و نامدار
 میلے شیر جبار نے وچھ سہ حال
 تھوں پتھہ تھے یار تریشوئے بجائے
 لہ و تھا اُس تار پک مانند قید

بُرفتن پیون کوہس نے اُسو داد
 کوڈکھ آتھس از سَنگ ٹاپے رخام
 کوہستان کر کھٹے بیاباں فراخ
 بیکبار گورو بے گردوں سیاہ
 کرپن بارش بُرف از زمہر پر
 سَپن کوہس از صاعقہ زلزلہ
 غریباں سپن طوف تندر شکست
 ز وحشت زمیے غارن اندر ہزبر
 وُسن ادس تا پشت ماہی و گاو
 چو ظلمات گئیے پیکر ماہ و مہر
 کہ آب دھاش سَپن چوب تیغ
 پُر از بُرف گے کوہ و ہامون و غار
 وُسن چوب تیغ اُسو از آسمان
 وُسن بر زمین آسہ چوں کوہ لخت
 بہر سو دُون چوب تیغ چوں خدنگ
 ز مردی سپن جنگ بر کوہسار
 کوہرن دلدلس چپرتنگ و دوال
 کوڈن تیز دلدل بنام نھدائے
 پکن اوس بار پک در زمہر پر

لہ یہ شار چھ غار مطبوعہ۔

تندر : گنگراپ، وُزملہ - شیک - ٹامس ہارے

لے درندہ تھکے باد طوفانِ مرگ
 و سن تختہ یے رخ پمتر بے خلاف
 نکس پیچھے سپر رٹھتھ سالار دین
 لے چنیں دراوٹے اسپ چالاک دُم
 و چھن بوئے کینہہ دریمین و یسار
 چو فولاد کڑی مروتے چار سُم
 و چھن بستہ کریم حقن سہ دروازہ تنگ
 نمبر کڈ سونہ تسمو پر ولایت زہ دست
 لے و چھن تھتھ اندر اوس شخصہ دگر
 ییلے و چھ علی تسمو رباطن پد پد
 ہمے پیوس دالن و نون یاد زود
 دوپن یا علی طے کوو تھتھ این صراط
 خلاصی لبیچہ کہتھ کنن ژیتے زنار
 سہ مینوئے برادر و چھتھ ناعیان
 جنابن دوپس و چھ مے مے بے چون
 دوپس تسمو رباطن سہ یوت کوئے او

پمتر ہارنے گولہ، ہا یے تگرگ
 ز سردی گر تھن خار سنگن تنگ
 بسرعت کوڈن دل دل تیز بین
 کرن چوب تخ سوڈ، از ضرب سُم
 و ڈھتھ بو گر تھن در میان و کنار
 رواں و آتھم بر رباط دووم
 ز سردی تھس زیادہ پیہ نہ درنگ
 کشادہ کوڑن سہ در تنگ بست
 کرن را چھو سہ اندراں خانہ در
 کشادہ کوڑن بستہ در بے کلید
 ز مپنس دتن بوسہ استاد زود
 مے دن ہووئے کویہ راہ رباط
 تعجب پون چھم مے، اینامار
 رباطس پیچھن اوس یس پاسان
 و چھن تسمو ہمے رے تے جسم مین
 توہے سہ تسمو چھن کینہہ تھس کیاہ بنیاو

لے پر شار چھ غار مطبو۔ لے اکر س مسودس مژ چھ امیک کوڈ لفظ
 "چماں دراو" لے امیک دویم مصرچہ پچھ پٹھو چپ
 کرن را چھو بو اندراں کوہ بر

دوپس سرورن وَاثر دُنْبَالِ مَن
 سہ صلصال با با نوحیے نامدار
 تمس سیتو پیچہ بوسے چوئے بُراہ
 زماں تا زماں یور حِوَاتِنِ ثلثے نش
 لہ رباطن دوپس پھیرتھ اے شیر مرد
 ہتھے چپانہ پینہ سیتو دل شاد گوس
 پڑا دس کدُن چپانہ پڑھو انتظار
 دوپس سرورن وَن کہ اے پیر مرد
 لہ دوپن شاہ مرداس از خم شدلی
 چھ اکتھ منز بڈا اکتھ ہایتھ سترگ
 ی ابرو غبار آتش و زمہر پر
 ب افسوں بناؤن چھ گاہے یہ نار
 بیٹلے راو تھ خاش اُندر علی
 براں سنگ دیوار بہتھ باشکوہ
 دوپن تس کہ اے دیو واژوئن ٹالے
 مے و نتم چھ کسماہ چون مطلب اپن
 دوپس دیون اے سرور نامدار
 اچھو تسمو و چھن سر بسر حال مَن
 تہ بیہ سیتو چھم عمر دل ہوشیار
 مکتو مند آسن ز سرابے راہ
 وَن حال و احوال سورے ثلثے نش
 مہ اُسن ثلثے اُندر جہاں رنج و درد
 دل و جاں زہمتھ بڈا آزاد گوس
 پڑ ووتھ بڈا آزاد سپنس ز کار
 و تھن کس نشن یٹھتھے ابر سرد
 کہ یٹھ خاش اُندر ثلثے اژیا علی
 چو کو ہے بہتھ ہچو کو ہے بزرگ
 چھ سورے و تھن افسوں ٹالے پیر
 گاہے برف و باراں کرن آشکار
 کُنیا اکتھ و چھن بڈا فراخ و جلی
 پرن سحر و افسوں سہ واژوئن گروہ
 ثلثے کمر ڈر ہڑے چھ درپن خانے جالے
 پرن سحر و افسوں پڑ چھکھ در کپن
 ز افسوں کرم بند راہ جہار

لہ امیک دویم مصرچہ پتھ پاٹھ چھاپ ع مہ اُسن ثلثے اُندر جہاں گرم و سرد
 لہ پشار پھنڈ چھاپ سیدت۔

ز افسوں کو رُم او بَر، بادِ دُمان
 کہ تا کاٹھہ اکھاہ واہ نے درِ حصار
 دو پُرس تئو کہ اے دیو افسوں شعار
 دو پے کھوڑے روزن دُرس کو مہ پائے
 لے دو پُرس تو رہ دیون کہ اے شاہدین
 ہکے چاہے خاطرِ اے نامدار
 تھے ہنؤہ قسم کھیو دُرس آ زمان
 بہ سوگند کورنس بہ یختہ جاپہ بند
 چنابن دو پُرس پیتر پنے سال نے
 دو پُرس تئو نہ سوگند کورنیے تمام
 دو ورم کور مئے سوگند دال ابن دال
 بہ یختہ ڈیٹ پیچھ شاہہ کورنس تھی
 گئیم پور، وہ نہ پاسبانی تمام
 ورنختہ بی سپن در زمان نا پید
 سراسر جہاں کو جو خورم بہار
 سپن تام کار رباطی تمام
 نمبر دراو با حیدر نامدار

لے امہ شاہ کہ دویمہ مصر پیچھ چھ کہن جلدن منز چھاپ سپد مہ ترؤ سٹری خاور نامہ کہ
 ڈیمہ جلد کہ ۳۲ ہر صفحہ پیچھ نہ صرف شاہ بلکہ داستانے راوان بہ ادلیوک داستان
 چھ خاور نامہ کہ ۱۹۶۵ کہ ایڈیشن کہ ۵۵۹ ہر صفحہ پیچھ آخر پوان۔

پیاد، شامہ، مہتھن با عُمس
 بہ پیل سیوم گئے روانہ براہ
 غیان و نو مو دار تہ جی صراط
 و چھتہ آہنی در کوڑن فتح یاب
 و چھتہ پیر مردا کرہ پُشت خم
 اویران کرہ ریش بو تا بناف
 کو مت خم قدس چھی ژئے از دیر سال
 در پس خانہ واراں تہ چھکھ بے نشاط
 کوڑن راس قدس گئے چوک کمان
 دوپن تس تجم مہنحتا بے شمار
 ہم اکنوں تہ دو تکھ وں بر مرد پیر
 ہمے چانہ خاطرہ بیتہ زندہ چھس
 کدن انتظاری مئے گئے ماہ و سال
 از پس پاسبانی رہائی گئیم
 ییلے زن تہ داتکھ بڑیں جھار
 از پس پس خبر چھاؤں کیاہ آہ راز
 نصیب سپہ نئے گراں مایہ سنگ
 ژئے چھے نیک بہ و چھمتن در جہان
 بے و چھہ چھہ کو تا کھسن از نگاہ
 سوعہ و تھ از سربال دلدل ژٹن

دواں دوست ضلصال شوریدہ سر
 رباطی ابا حیدر رزم خواہ
 ہمے بر گزہ گاہہ بیہ سوعہ رباط
 تو تے واکھن پیو شہہ بو تراب
 اندر ژاو تھہ خانس اندر بدم
 چو برگ سمن بھتہ تسند اوس صاف
 دوپس شاہ مردانن اے پیر سال
 رہن جاعے کر چانہ بواں رباط
 بتا عظیم تس ووتھ سہ مبدہ در زمان
 کوڑن آفریں بو ترابس بنار
 پنکھ اکھ از آتش و ز مہر
 بے چونے ہمے کترین بشہ چھس
 ہمے چانہ شہوک بے چھس کو ڈال
 خوشی چانہ دیدار سبتین گئیم
 مگر یاد کر نہ لم باغبام کار
 سٹھا چھی ژئے وہ درخ و مہنتی درنا
 بدن چون اوسن سلامتھہ در رخ
 دوپس بو ترابن مگر اے کار دان
 مئے از دور ماوم سوعہ کومہ راہ
 دلیرانہ کومہ سوار سورے رٹن

زنگھبان نمبر دروازہ ڈپٹھی گاہ
 اُزین پیش دیشکھ در اُشنابے راہ
 وُسن چھٹے زائے لائزم دراز طرف چاہ
 مگر تھتھ چہس شرجیہ اکھ ہتھ ہزار
 لہ اکھ تاب ہر گاہ ز ماران چاہ
 تہس دیو ہے نیش چو تابشہ شید
 تھے سہو گزہ شہر زین کشاد
 تھتھ پانہ ہے سہو تی زین صنور وُر
 ازاں پس نمبر نمبر کھ از کوہسار
 وُنتھتی سہ درباں بز دیک چاہ
 وُن اُسو باہم وگر بیش وکم
 وُچھن پیر در بانو یام شاہ
 رکتار اکورن شاہ ہے سہو تنگ
 دوپین تس کہ اے نامور سرفراز
 بسرو اتنا وُم سہٹا ماہ و سال
 لہ وزین سو سہ حیدر شاہ دین پناہ
 پتھر ووتھ سہ از دل لہ تینہ گام
 رواں نیون باکوش دل لہ دہان

دوپین تس سہٹا سخت چھٹے بروٹھ راہ
 سہٹا سخت تارپک، چاہا سیاہ
 گزہ سہو شہر زین تھے ٹنزی چھٹے راہ
 پُر از زہر او لود، پچھپد، مار
 وُچھکھ بروٹھ دیوا نہایت سیاہ
 نور وُزاں کنیا از بلور سفید
 یہ تھو وُم مے از دال فرختہ یاد
 سہ بلور پار، چو رختند، ہور
 کہ شاید زائے مطلب گڈی روزگار
 سہ حیدر اکورن وُاقف حال راہ
 پکن ووت صلصال و یاراں بہم
 پکن ووت تس بروٹھ در پیش راہ
 گزہ کھ پُرسش از روزگار و درنگ
 مے یٹھ جاپہ گزہ مدھٹا اکھ دراز
 گرم عمر سارے بقوہ رمان دال
 ییلے ووت نزدیک آن تہر چاہ
 نمبر گزہ سہ از سہ سہو زین لگام
 دوپین تس وُن چھٹے راہ زنگھبان

لہ ۲ شارچہ قلمی مسودہ مطابقت لہ ۲ شارچہ چھپ سیدمت۔

ہر یوت تا مہقن نیہ از چاہ باز
 لہ ورنختہ نی یکن آو بالا بے چاہ
 ۱۔ دو پین تس دسن چھم دین چاہ سار
 ۲۔ گندین با کمر سو سے کمند دراز
 ۳۔ سریشہ صلصالہ نے روٹ بدست
 تہ میلہ ووختہ سہ حیدر دراز چاہ سار
 دو پین و فی کینس شیر لوگ در کمند
 ۴۔ لوگ میٹہ یہ شہباز و فی کین بدام
 دین گو سہو یہ کوہ مہ مژرتہ نہ پشنگ
 درختہ در پنے در چاہ باز از پر دلی
 دویم شنگ تھوون ببالا بے چاہ
 و چھتہ پاساں کو سہمٹا دل خزین
 تمن د پٹو وان وین اوس شاہ
 کو رم کشتہ مے حیدر نامدار
 ہکے تھو پنے لشکر نامدار
 تر توت تام یختہ جاپہ چھکھ برفراز
 اوین نادوختہ تام صلصال شاہ
 کمندے تر کرختہ دلیرانہ وار
 دو پین یا الا ہی تر چھکھ چاہ ساز
 و سہتہ کو دراز چاہ مے شیرست
 سپین بدگھاں شاہ بد روزگار
 چھ بہتر کرن کشتہ ایدر بہ شنگ
 ترختہ چاہس اندر بہ شنگ رخام
 مہکتہ پانترختہ مہکتہ من ارن خار شنگ
 دو پین روز اکتہ تل علی و لی
 کورن بستہ چاہ، در او پاس براہ
 سپین ہر حیدر سہ اندوہ کین
 بنو نہ و سن کا نسہ پایان چاہ
 ز شنگ گراں مو در چاہ سار
 بششیر سارین کدکھ وودنی دیمار

۱۔ امیک دویم مصرچہ یختہ پاٹھ چھاپ ع سہٹا زیوٹھ و یوٹھن سہ چاہ سیاہ
 ۲۔ یہ شار چھٹو چھاپ سہ تہ سہ پین دون شادن آہ نو ترتیب دین۔ دوم شوک چھ
 چھاپ سپد کو مہو۔

۳۔ امہ شاد کین دون مصرن مہنہ ترتیب آہ بد لاوین۔

ببا زوے فولاد، گوہ رزو کشتہ
 خروشاں و سحہ آو با صد نہیب
 شمشیر تیس سہ تو با ہمہ گر
 تہ و ن کیان پوت پھوڑکھ ایدر چاہ
 وونی بوڈ غما پیوے ژئے دشوار سخت
 کوڑم کشتہ در چاہ از پودی
 دبار و چھکھ پتہ تہ سہ نشان
 سپاہین سراسر کز س ریز ریز
 کہ گویا ژولس نیر کھن جان و ہوش
 اچھن منز تیس گوہ عالم سیاہ
 ز خوں مرہ و روے پرم کورن
 چو لالہ کورن خوں ز دیدہ روان
 سپین آفتاب علیٰ زیر میغ
 کہ افسوس سہ شیر پروردگار
 سرو سپہ تے بازو یے پہلوی
 تہن عقل و دانش تہ فرزانگی
 دل و زہ ہر تے ہوش و گوش روان
 تہندی تم نہ بازوے شمشیر زن
 دلیر و جواں مرد، زور آزماے
 تہنس روس میہ آہن زمین و زمان

کرن کشتہ سہے لشکر زور مند
 ورنہ بی ازاں تہندو بالا نشیب
 وچھن تہو براہ عمر فرخندہ فر
 دوپس عمر عیارن اے پادشاہ
 دوپس تور صلہالن، اے شوز سخت
 ہمیں دم مے سہ شاہ مردان علی
 سہ مورم مے از خار، شگب کلان
 وں لاران چھن رڈ پتہ شمشیر تیز
 پکھتہ یا پھن و اژ عمرس بگوش
 پتھر پیو و سحہ نیر کھن کوس آہ
 تہن شور پرم نالہ عالم کورن
 خراشیدہ کور تہو رومخ ارغوان
 ورن اوس و احسرتا، و درینغ
 درینغ علی، شیر دل دل سوار
 درینغ پر و بال تہو سندی قوی
 دلیرا تہندی زور مراد ہنگی
 درینغ تہند تاو توش و توان
 درینغ سہ سردار لشکر شکن
 درینغ تہند دست خیر کشاے
 درینغ امیر ہمہ مؤمنان

در یغالتند دست جود و کرم
 ز دپد شتامن سچھا ہور آب
 وودن سخت از بہر حیدر سچھا
 دوپن تس کہ اے کم خرد ہوشیار
 چھنے رسم کپنہ ز شک کڈن
 گزنھن پیرو حقن یم ازین شہرقام
 ہمانا چھ بے چارہ گا ہتو حزن
 ز ہجور یے خانہ گا ہتو غسہ پ
 چھنے کاتھہ کزن عا جزن سچھو جنگ
 پیٹلے شیر گزنہ سست در کارزار
 گزنھن گورہ ربہ عاجز چھنے پیٹلے از پلنگ
 دوپس تورہ صلصالن اے شوم زن
 کہ یوت تام بو زندہ شیر خدہ دا
 سہ مرمو حقن کوٹ چھی پڑ از چین جین
 دپن حال پکھ چھکھ تہنہ زے رچھان
 قسم چھم ز در دشت آموزگار
 کہ از شکر حیدر نامدار
 ازاں پس فروزاں کزن کوہ نار
 لہ بوزتھ سپن تنگ عمر عیار
 لہ آمیک دویم ہر چھ پتھہ کزوتہ ط

تیس ریزبے خاک بو زن دردم
 کزن تر ز آب شقایق گولاب
 رواں آپ نزدیک صلصال شاہ
 ٹٹے بیٹے کپنہ با حیدر نامدار
 چھ کر بے سرن سوتو لا زم لدن
 ہر گزنہ خیر سر کینہہ ہر چھکھ انتقام
 پریشان و آوارہ ، اندوہگین
 مسافر گیتو از وطن بے نصیب
 ہر راور پنن وقر ، ناموس و تنگ
 کزن تس چھ آزاد مردان کار
 ز پنجہ کڈن چشمہ از شیر جنگ
 وشن چھکھ تہاں مکر و بہتان فن
 دل و جاں تہاں اے کھکھ تیس پیٹھہ فدا
 گمزن چھکھ سپاہن تسدین اسپن
 ہنم سنو تہاں چھکھ پشتبانی کران
 قسم چھم بنوارو برخشنہ نار
 اکھا زندہ تراون تہاں اسپ و سوار
 تھتہ اندر تہاں اللہ بقصد درد و زار
 دلس کن دوپن کیشاہ کر چھم نہوار
 کوژن سخت نفرین آن بد شعار

لے بہر سو سہ اندیشہ لوگ کار سنے
 کرن اوس اندیشہ، فکر و قیاس
 دو ہتھ آس صلصال مانسہ باد
 پتے در اس صلصال چوں پہل دست
 دواں تہ سہ صلصال بیداد اوس
 گئے زیر و بالا گزہن بوفساد
 گئے ایسا سنگ گرداں سپن
 گئے پوششہ پا پا مالہ سے
 دوپن تہس کہ اے مرد دستاں نئے
 مے چٹم بوزمت ہم چہ عریک جو ان
 مے بوئے نہ باد و یون زہں کلام
 بیک تاختن ہرنہ رطہ ہن جو خر
 تہ دہنتہ بی کوڑن زم چو شیر شکار
 تہن گمہ رز، شمشیر ساز نبوہ رد
 شتا من در اں حال عمر س دوپن
 رداں گو سہ ایدر بتازی سپاہ
 پیے چیلہ تہ بہر لوگ زہا رنے
 بکینہ سہ صلصال لاران آس
 نزلن تیز گو عمر تازی نژاد
 دوپن تہم لکن گوڑھ پہ عمر بہست
 سہ عمر اسیہ تسک باد اوس
 گئے بریمین دگہ بریسار
 گئے ہچو دزمل گریزاں سپن
 کہ میٹھ جاں بلب ووت صلصالہ سے
 بدتاں ژنہ ستین چٹنہ کاٹسہ جاے
 چہ بے شکہ رٹن ہرنہ پے در زمان
 بے، وڈی کنش گوم تصدیق تام
 ز آہو برفتار چھک تیز تر
 کر بستہ گو سوے سلطان جھار
 کھسکتہ گو سہ بر آسپ ہا مکن فود
 کہ صلصالہ نے سخت کینہ روٹن
 بگوہ رز کرکھ مار، سارین تباہ

لے یہ شار چہ پتھ پٹھ تہ بہر سو سہ اندیشہ گو کارنے
 لے یہ چہ چھاپ پیٹہ آہ سپدست
 لے یہ شار چہ قلمی مسودہ مطابقت
 لے یہ چہ چھاپ پیٹہ آہ سپدست

تکی سخت اسلامین رستخیز
 دوپن تس کہ اے افسر باوان
 یہ وہ فی آسہ تقدیر یزداں خدایے
 کہ کہ چار کینٹھا گزھن گزھن
 میتھہ روزنس کر چھو وہ فی سا فی جاے
 دباب گزھو اسو بڈنبال شاہ
 کرو وارو مولوم تھو سڈنڈ کلام
 وچھن پڈر گرس گے بڈنبال شاہ
 کجا، یختہ اندر اسو تازی سپاہ
 پڈپرا نڈر ڈراس ساری دیار
 شمتھ آے نزد شہنشاہ قام
 کوڑکھ پیش کش فرش و گستر دنی
 کوڑکھ شب بر سو نطوکر، ساز و رباب
 کزن بزم بو با امیر و سپاہ
 بہتھہ رود در مجلس مطربان
 میتھہ گورہ روزاں چھ از بہر موش
 بہن ژور مغزس اندر اسو ہوار
 اچھن منزیمس خاب دل پر شتاب
 چو فیل دماں گو سہ سرمست خاب
 اہستہ گو تس بابلین مر

اگر دست و اتھن شمشیر تیز
 پر اندیشہ گو عمر روشن روان
 مے از سرگومت دور چھم ہوش راے
 اگر چاہے اتھہ واتر کینہہ دست خیر
 شتمان دوپس تورے اے نیک راے
 ژو وہ تھ وہ فی ازیں جاپکو اسو براہ
 وچھو آسہ کیہ خاہش شاہ قام
 ہماندم تھے ہرڈ فرخندہ باہ
 پکمن گے سوہیہ شہر بادرد و آہ
 تر اتھو شہر سے بو گومت شہر یار
 بزرگان آں شہر خاص و عوام
 کر کہ تس سہٹا حرمت و خجہ دنی
 ضیا فتھ کھینکھ خوش شراب و کباب
 ہتھہ راتہ سے شاہ صلصال شاہ
 ہم اندر زمان عمر تازی زبان
 زھیبٹھہ رود گوشس اکرس منز جوموش
 نئے چھہ کنن کرم بادام خار
 چو خرگوش عمدن کر بختہ اوس خاب
 نکلس یام صلصال سے کھوت شراب
 رواں در زمان از کیس و وختہ عمر

سہٹھا کش کڈھتھ لو پئس تیز تیر

دتن چیر دندن برویے سستیز

یٹلے کانہہ سلح گوس نے کار گرو

وہن میخ آہن بیک چشم شاہ

رداں میخ تس زاپہ مغزن اندر

ترجس کر یکھ پیرتھ یہ کیا ہ گوم حال

رجن کر یکھ وہہ دی گوس بے زور بے

چو ککراپہ غراں کوڈن تمھو غریو

سپاہ آے ماری بابلین شاہ

سپاہو پڑھس کس یہ بودر مغز

یہ ککو کرڈ لیری ژٹے اے فیل زور

دو پکھہ تمھو پیٹنی بوسہ دزد غریب

ودن ادس صلصال چوں بے ہوشان

ازاں چشم سوسے میخ کڈھس نیر

سپینو تم بزرگاں سراسر و بون

یکایک سہ پہوش گو، پیو پتھہ

بٹلے، پانہ یس تھاو دست ستم

بر آزار یود کانہہ کڈن پائے پیش

ژٹی کپنہ یود کانہہ ہندے بسر

تھوی کانہہ ہند کپنہ یس در نظر

بہ اندام تس گو نہ کانہہ ضرب گیر

پیا پے دتن ضرب شمشیر تیز

ز چشم و غضب عمر گو خیر سر

کہ از مغز سر میخ ذرایس براہ

دتن ژھڑٹ و وختھہ کوسہ چوں شیر

یہ ککو میخ ورنم ز زہر ہلال

سر عمر امین کورس کور سہ

ز آواز او خیر تے مغز دیو

نیر گو عمر از میان سپاہ

کرٹن شامہ بے خستہ نیمو چشم و مغز

ژٹے گے مغز خستہ یہ بیہ چشم کور

یہ گو کستریں کار تمھو سہند عجیب

بھجس پھٹ نہ بد تپس خوش نشان

کیس کور سوسے اچھ پھٹس مغز سر

کر کڈھ بستہ تس اچھہ تھو پھٹس خون

کینس گا ز سوسے اچھہ پھٹس خستہ سر

زمانہ کرن چھس ستم، دم بدم

بکپنہ فلک چھس کرن سپنہ ریش

زمانہ ز کپنہ کڈھس مغز سر

ز جور زمانہ گڑھن بے بسر

دووی یس اکھا توہ خم کین و فساد زمانہ نژن مول چھس از عشار
 ہنمے یس اکھا و کبر و خصال کرہس اکھ رییا عاقبت پاپمال
 ز نخت سپن یس اکھا خیر سر
 سرا انجام پاوہس زمانہ پتھر

شہر زر

الا اے فرد مشہر والا گمہ ہر
 بیچہ کنو سرفراز شیرالہ
 سر چاہہ صلصا ہنے بید رنگ
 ہنمے پانترہ ہنمے من سو رنگ کلان
 لے خبردار گوشت درم رزم ساز
 رٹن بر ہوا سنگ از نور دست
 پس انگہ کڑن پایہ نے کن نگاہ
 مین چاہہ سورے پُر از مار اوس
 ز ماراں پکن گوشہ پیرتہ زحبا
 سہ حیدر رواں دیو ہنے یام دیو کھٹ
 دو پڑن اے علی سخت اچھے بہ راہ
 نئے روئے یوت کاٹسہ کورنہ گڈ
 ز جور زمانہ نژ کر الحذر
 سیلے دو تھمن بو بیان چاہ
 دژن چاہہ سے مژ بڑتہ خاہ شک
 دژن سوسے بڑتہ بر سہ پہوان
 کڑن ہر د دست ولایت دراز
 بزیر قدم گاہہ نژوون سوسے پست
 ز ماراں بڑتہ و چھنہ پایان چاہ
 سہ چہہ از دم مار چوں قار اوس
 و چھن بڑوٹھ اکھ پیر دیو سیاہ
 ستایش کڑن خاہ سے کورنہ میوٹھ
 خلاصی لبتہ نژے ز ماراں چاہ
 بلا شکہ نژ مژدکھ در شہر زر

لے اینک دویم مصرعہ نیمہ آیت ہ
 ببالا کڑن دست بالا دراز

ز مٹ پاؤں ہے سہو از بس نوہ
 بزور دس پنچہ یہ شیر زور
 کشا دوشہ دروازہ سپہی تمام
 ہزارہ دوشہ سال میں گئے تمام
 کرن را چھو اوس دریں قعر چاہ
 پہنچے ورت و مہ فی وقت آزاد مے
 ہمانا کہ صلصال بیداد جنگ
 کہ بر بار کشتن تھے کینہہ چھٹے راہ
 از پس چاہ چھ چاہ سارا دگر
 تے جاوے کہو چھ تے نیرن نہر
 ہماندم سہ حیدر، شہہ دیں پہلہ
 و چھن میر اکھ بستہ از شک اس
 صد و شصت پاؤں کر تھہ اس سہر
 چنانہ تھون تھہ بہر پاؤں پاسے
 صد و شصت پاؤں کھسٹھہ کو براہ
 میلے دروازہاں حلقہ یہ چاہ نہر
 نہر دروازہ حیدر ز تار یک چاہ
 و چھن تھو براں دامن چاہ سار
 و لیٹھہ سر بسر اوس آلات جنگ
 جنابن تھیں کن نظر تھو پور

یہ بلور پار چو تابستہ شید
 بڑھتہ سخت بزدل تھہ دی زین بلور
 بسنی آساں دلہ لکس تھہ غلام
 دریں چاہ چھس رو دست بر مقام
 ز دشمن ز چھم چاؤں و تھہ در پناہ
 ہمدوں ز غم و مہ فی کرکھ شاد مے
 سر چاہ ہتھوون گرانبار سنگ
 گزشتہ ز پس شک چھٹے راہ چاہ
 تھتی کہو دویم و تھہ چھ نیرن نہر
 تہ بنہ کام چاؤں ہتمہ خوب تر
 پچن گوہ بیان تار یک چاہ
 بسال ذراخی تھہ سنگ اس
 بسال بشتگی، فداخ اس زیر
 کر تھہ لب کشا دوشہ نام خوداے
 کہ گویا ز ماہی کھسٹھہ گوہماہ
 و چھن تھہ کہہس پیچھہ عیاں شہر زہر
 سپن حیولا کر نہ ہر سو نگاہ
 کر بستہ شخصہ چو مردان کار
 بکف ز تھہ شمشیر الماس رنگ
 کوڑن تھو اشارہ حیدر ز دور

(۱) نہر ز تھہ چھس و شصت پاؤں

براں شکیل کو پاک شیر الہ
 کوڑن قصیدہ از غایت پُردلی
 از انجاسہ حیدر دہلچہ کو زجاسے
 چو قطراں و پھن اکھ کنیا اکھ سیاہ
 ز آہن و پھن چرخ اکھ زیر شگ
 کرین فلک تھہ چرخس اندر زمان
 سپن پامہ تھہ شگلہ کو ریز ریز
 ازاں پس کھستہ کو براں کوہار
 در شہر ز تھو و پھن تے نو مواد
 کوڑن البتہ تھو سوئے بے نیاز
 بے، حافظ و ناصر و یار چھکھ
 بیستہ کنوئیٹے عمر پاکیز راے
 شب تیر تر وون سے گل آہ، سے
 ازاں پس نیر تر وول سے از بارگاہ
 دو تھتھہ آہ آں شکیل دیو سیاہ
 کہ شمشیر دیتہ ہے بر تھہ بر علی
 ہے پھتھہ کئے کڈن تھو زود پاے
 دزن تھتھہ ارن پڑا تھتھہ از جایگاہ
 تے سیمو جھنیش کرن مرد جنگ
 پھتھہ پوج طاسم شکستہ عیان
 از انجاسہ حیدر رواں ذرا و تیز
 اوئن زار و حقن دل دل راہوار
 کوڑن شب تھتی در رکوع و سو جو
 خود ایا تر چھکھ سار سے چار ساز
 در پی راہ میونے مددگار چھکھ
 کوڑن کور صلصال زور آزماے
 کوڑن بستہ صلصال رگرداہ، سے
 چو مرغ پرند، بہ بیراہ و راہ

(پہلے صفحہ فٹ نوٹ) امہ شار پتہ چھ چھاپنی خاور نامہ کس ۱۹۶۵ ایدیشٹس
 منز تر، کین جلدن ہندس تر و سٹری ایدیشٹس منز داستانک تسلسل پھٹان۔ تہ دہمہ
 جلدک یہ ادب لیوک داستان چھ کہمہ جلد کس ۳۹ صفحس تہ ۱۹۶۵ء ایدیشٹس کس
 ۵۶۵ صفحس پہچٹ۔ داستانک تسلسل برقرار تھونہ سو کہ آہ چھاپنی خاور نامن ہند
 ایدیشٹس منز تر تہیب نظر انداز کرن۔

لہ سہ نہ پرتھ بہوش آو صلصال شاہ
 گدین لشکر اکھ تمس ڈھار نے
 ہمہ در دو پین سپینو گرم خمینہ
 وچھن تابپایان کوہ سیاہ
 سپاہو کوار کھ کوہس اٹھو اٹھو حصا
 کئے کھتو ببالاے وینہاے کوہ
 ہمے پکڑ پکی دست و پا کھ گند
 جماتا تھکھتہ و اثر نزدیک شاہ
 کرن جستجو اسو در ہر مکان
 دو پکھ شاہ صلصال ہے پیٹھکھتہ
 کئے لوہ بنے تس ژور ستدے نشان
 سپین در غضب شاہ بیداد خاہ
 دو پین سوز لشکر سے از بامداد
 اکرس ژور ہے پتھ ہزاراں سوار
 وٹن میون تھو و ببالا بے طاق
 اگر رٹھ اونوں نہ تا بامداد
 دبار سپاہ در اے یکبارگی
 شب تیر پوت تام کھوت آفتاب

پرتھن تام کوٹ گوہ دزد سیاہ
 سوار و پیادہ لنگس گار نے
 کرن جستجو ہر زمان شد و تیز
 سہ مایستھ اندر آسہ رٹھن پناہ
 ہمہ دامن کوہ ہے گوہ پر سوار
 کئے بون و ستھکھتہ ہمہ ہمکروہ
 لوہ بھکھن کئے گدہ نالین تھند
 جماتا وچھانی بکوہ سیاہ
 لوہ بھکھن تھن گدہ دھندے نشان
 ہمے ست کئے کوہ و صحرا رٹھتہ
 کہ گویا سہ گوہ از بہاں بے نشان
 کہ دشنام کاری کرن بر سپاہ
 وچھتہ آری پوت پھیر تھن نامراد
 سے سوزم ان بستیہ تس کر تھخار
 کرن چھوم پوت پھیر تھن سے مذاق
 وگر نہ بشمیر کر موہ بباد
 پیے جستجو کئے بے بیچارگی
 وچھن اس لشکر شاہاں شتاب

یہ نالین (نحلیں) کھو رہا ہے

لہ پر شار چھ غار مطبوک۔

دگر روز صلصال ہے کھوٹ خشم
 و چھن دراو عمر اُمیس سہ شاہ
 بیستہ کنی سہ حیدر راں کو پاپے
 ادا کر نہ آغبا سہ صبح نماز
 کرین نا کہاں تہم نظر در زمان
 پر اکسہ کاہتی ز بہر غم
 تہ کڈ نار یہ حیدری نامدار
 تہن کن دوپن اے بھگون اختران
 ہنمہ پتر شکر قطار اں قطار
 یہوہے چھا تہنہ رسم مردانگی
 سیاہ بخت صلصال بیداد و دین
 چو آواز حیدر نمبر گئی ز کوہ
 پتھر یوہ صلصال بے ہوش گو
 ازاں پس یلے او در ہوش باز
 ز روہ خسار از دیہ باراں و وختس
 دوپن شاہ مرداں چھہ زندہ شاد
 و تن پانہ سے سیتو بوشہ یار
 گماں گوم شاید کہ از خارشک
 یقیں گوم از شک تس دراو جان
 تہتس کوہ سے تل رہائی چھہ کس
 سُن پُر ز کپتہ سہ از درد چشم
 ہیئت پانہ سے سیتو در رہ سپاہ
 بیلے کھوٹ یہ خہ شہ عالم نئے
 کمر بستہ کھوٹ کوہ سے برفراز
 بہر سو سپاہ بے کھن تے و سان
 پیادہ پکن بے کمر بر کمر
 و سہ آے ز آواز او دشت و غار
 بد اندیش و بد خوے و بد گوہران
 گیتو چھو پر اکسہ بر یک سوار
 پڑے چھا توہ ہے عقل و فرزانگی
 گدہن پتر شکر براے کپن
 سرا سہ گو سر بسر سے گروہ
 جگر تس بسوزش پُر از جوش گو
 بزاہری کوڈن آہ سردا دراز
 ز چشماں چو آب رواں خوں و وختس
 بن حق پن پان دیت سے بباد
 بخیر تہ راو رم روزگار
 ہنمہ مؤدیت آبہ در چاہ تنگ
 ہنمہ زندہ و ذی کن چھن سے و چھا
 کہ بختہ کار کار خہ دای چھہ بس

دگر روز صلصال ہے کھوٹ خشم
 و چھن دراو عمر اُمیس سہ شاہ
 بیستہ کنی سہ حیدر راں کو پاپے
 ادا کر نہ آغبا سہ صبح نماز
 کرین نا کہاں تہم نظر در زمان
 پر اکسہ کاہتی ز بہر غم
 تہ کڈ نار یہ حیدری نامدار
 تہن کن دوپن اے بھگون اختران
 ہنمہ پتر شکر قطار اں قطار
 یہوہے چھا تہنہ رسم مردانگی
 سیاہ بخت صلصال بیداد و دین
 چو آواز حیدر نمبر گئی ز کوہ
 پتھر یوہ صلصال بے ہوش گو
 ازاں پس یلے او در ہوش باز
 ز روہ خسار از دیہ باراں و وختس
 دوپن شاہ مرداں چھہ زندہ شاد
 و تن پانہ سے سیتو بوشہ یار
 گماں گوم شاید کہ از خارشک
 یقیں گوم از شک تس دراو جان
 تہتس کوہ سے تل رہائی چھہ کس

چھ بیہتر گڑھن و وہ فی کرس زار پار
 پکن آو لادان بسر کر چھ راہ
 دوپس شاہ مردان لے بد سرشت
 زئے پھڑھ ہے عہد پیمان نیش
 دراں حلقہ یے چاہ کور حقس پتنگ
 دوپس تور حلقہ لائن لے نیک کیش
 توے اس زئے نش و وہ فی عودر خاہ
 کر پمن ہندے چھ وفا رسم و راہ
 نکوئی چھ نیک کی کر فی بابدان
 کورم کار بد چھس کوست شمسار
 کرئی راے بد کانہ اکھا یود ز مرد
 ہے دشمنس خاک خاری چھے بس
 دوپس شیر جاپر نے غم دسار
 مکر و نتہ اٹھ اچھ تے کیا گے وکان
 دوپس تمکو پہ عمبر امین کورم
 مے نش آو در وقت مستی و خاب
 چنابن دوپس چھے یہ اپریمک سزا
 وگر نہ سہ کس اوس عمر عیار
 بیچھہ کچھ عمر از سر کو ہمار
 ز آواز حیدر سپن کامیاب

وگر نہ سہ سٹھا سخت مشکل چھ کار
 بنزدک حیدر ببالے چاہ
 یہ ہو چھہ بنزدک اٹھ تے خوب زشت
 کور چھہ بد پیسی زئے کانہ نیکیش
 ببالا مے پیچھہ دائرہ حقن درتھ تنگ
 کورم بد توے پائے سے ام پیش
 پشیمان پڑ سپنس ز حال تباہ
 کر پمن نشے بس چھہ عفو گوہاہ
 عجائب چھے از رہ خمیر دان
 توے عودر خاہ اس امیدوار
 سہ نیک کی کر بس تس گڑھی رے زرد
 نکوئی ساری و شمساری چھے بس
 زھنم کہنے ترا وٹھ مے چوئے زبر
 دیتے کچھ زخم برتھ یٹھ ناگان
 یہ شب دائرہ حقن خابس اندر چھورم
 ورن میخ در چشم من از عذاب
 دغا باز اوسکھ لو بٹھ رت مزا
 سہ کیاہ ہاوہے زئے نشن کاٹ جاہ
 گوشت اوس از ہم لشکر فرار
 دواں آو نزد شمشیر بو تراب

دوپس تام صلصالہ نے اے عمر
 تھوڑھ کیا مے باقی کورھس تھیں کون
 شما من خبر بوز از ہر کنار
 یکن آہ پیش شہہ بوز آب
 ورنکھ پانہ وانی خبر لای خیش
 از انجا وہ شہر زریں سو رکھ
 رواں دراو برونہ شاہ خیبر کشاے
 تہ سیلہ واتی بر دامن شہر زر
 از انجا سہیلہ شہہ پاکباز
 سیلہ ہیر پیٹھو ہیور کھوت زیاد تر
 وچھن برسہ راہ چالما پید
 یکن دوت صلصال شوریڈاے
 پرتھس سرورن اے سپہدار قام
 نمایاں چھنے کینتہ در شہر زر
 لہ دوپس تور تھو ایشہ سرفراز
 سینہ بند کر دال شاہن یہ راہ
 ہکے تھہ دھس تم دوشی شہر پار
 کورھتھ خون وودنی آکھ بار دیگر
 بے پانے مرقی غرض اوس چون
 سلامتہ زچاہ دراو شیر جبار
 ز شادی کرن چشہ تہ پرنہ آب
 یہ کینتہا تمن امتن اوس پیش
 ہنہ ترک گفتار سورے کورھ
 زباں تانہ کرمی تھن محمد خوداے
 ز مرمرو چھکھ نرد بانا ردگر
 تھے ہیر کھوت پایہ پایے فراز
 نمایاں سپن باویس شہر زر
 نہ دروازہ تھہ بو نہ قفل و کلید
 تھے ہیر پیٹھو پیش شیر خوداے
 کہ دروازہ کے بچھ چھنا کاٹھہ پیام
 اگر چھکھ تہ واقف مے نش و خبر
 ہسٹا کال کو روز گارا دراز
 بے کینتہ چھسنہ واقف دین سال ماہ
 کرن امو گردش بزرپی حصار

لہ امہ شاہ پیٹھ چھ شہر زوک باقی قصہ کٹھہ جلد پیٹھ بیہ دھمہ جلد کس
 ۱۴ صلیب پیٹھ نہ امت۔

تیلے ژاو سپرغ در آشیان
 سیاہی سپینو عالمس سوبسوی
 دوپین بو ترابن بہ صلصال شاہ
 ییتی چھکھ ائی روز محکم پیای
 دوپس تور صلصالن اے پہلوان
 دوپس تمکو بدیں با یکہہ کر قرار
 ہمانا کہ یوت تام کھسہ آفتاب
 لہ ورنجہ یی پکن دراو سے نامدار
 سہ بہتہ اسی تانہ صفت شب گو ادا
 لہ شب تیر عمیر امین نگاہ
 اشار اکورن تمکو سو یے شاہین
 لہ کرن کر یکہہ سس لہ شہہہ بذراہ
 لہ دوپس تمکو ہنہ کہ زن دہم بار عالم
 نہ یا مچھہ دووٹھکھ لور، اے نامدار
 جہاں گو نہ دووہ سیاہ ضایقہ
 سے کن آسہ وہ زنگیاں ہچو دووہ
 تمن شکیل یترہا مچھہ انگیز تر
 بہ یا مچھہ تمکو وچھہ سس از ہر کران
 نمبر دراو زاغ سیاہ پرنیان
 ز دووہ سیاہ پڑ سپینو شہر و کوے
 تر کر یچھہ شبس رستہر خابگاہ
 بہ یوت تام واتے ترے نش باز جاے
 دریں جاز سردی سنے نیم روان
 کر نہن پھیر نہن پچھہ ترے کینہہ چھہ
 کر کہ یچھہ نیمہ جاپہ ہرگز شتاب
 شتاہ ییتیچھہ اوس عمر عیار
 ازاں پس سپینو محو ذکر خودا
 کرن، وچھہ لارال و ازون شاہ
 و چھن تمکو سہ صلصال بیداد و دین
 شمانا کر ڈھکھ کوٹ ثئے کیاہ چھہ مراد
 ترے سستین کرن چھم ہکے کینہہ کلام
 شب تیر او برا کھوت از کوہ سار
 ہکے گوم ہا بہتہ سنے از صاعقہ
 اچھن منز رٹھتہ شیر پیکر عوموہ
 وچھانی دلس گوم زیرو زبر
 دیکھ گور نہ بڑی بڑی چو آہنگران

لہ تالہ تیرہ آسہ اکہ قلمی سود مطابقت ترتیب دینہ

اُکس پیچھ کورم دست یا مکتہ دراز
 بختہ کو تیس اژدہا سے دمان
 بے از ہوش از بیم آتش ڈولس
 ہتھے تریے نشن آسے پہلوان
 کو مت چھس بے حاران، پراکتہ حال
 دوپس شاہ مردان آسے سال غمہ
 لے ہے کہ رنہ چوئے چھ سکتہ ہتھ منے
 دوپس تھوئے چھ سخت زخم بھر
 سینھا خون از زخم چھم ہوئے
 کورس درد چشمن نہایت خراب
 دگر بارہ دوپس جنابن براے
 دوپس تام صلصالن آسے پہلوان
 تبتہ روزنس چھم نہ قایم مزاج
 دوپس بو ترابن کہ آری روا
 ہماں در زمان شہر یار زمان
 سپن حکم عمرس ز شیرالہ
 نظر کہ تہ دور یو کوٹ بدنگال
 دوپس وہ ذیہ عمر سے بنے چار ساز
 ہیوتن نار تراون سے پیچھ از دمان
 وہ تھن تے پیون ہچھو مصر مرزولس
 سے وینہ چھم نہ دل ڈنچہ اصل پوان
 وچھم نے سے در عمر یکتہ حساب
 ڈلن بوکھ نے زانہ تہ اندر نوبہ رد
 ابا پس دلیری ڈنچہ کیاہ وئے
 اُمی دادر چھس کور متن ست تر
 اُمی زیادہ عار جز بے چھس کور متے
 یون چھم نہ از درد چشماں سے خاب
 ییتی چھکھ اُتی روز حکم بجائے
 بہ سختی از انجا سے نیرم روان
 گر گھٹ شہر کر چشمہ نے کینہہ علاج
 نہ گرنہ تھو کر کن ییتہ دلس چھی ہوا
 بتندی ڈلن آو نہ بالا دوان
 ڈگر تھو ڈنبال صلصال شاہ
 مکس پائے بدخوئے، شوریدہ حال

لے امیر کس گہ ڈاکس مصرس مرچھ "سکتہ ہتھ من" بجائے "اکھ ہتھ
 من" چھاپ سہ دست :

لے پتے گوس عُمسہ اُمسہ بر ۱۵
 از انجا علیؑ، نامدار عسب
 دُون کو مہرے، میر بون دقہ پڑ بیج
 وچھن نام تھتھ جاپہ اکھ پیل اوس
 وچھن زیر آں میل حوضہ پر آب
 چو قطراں سہ آب سیاہ پیر فام
 گراں مایہ اکھ گوہرا زر نگار
 میلے پیل ہے بو پون آفتاب
 تہ دہشتہ سپن در عجب شاہ دین
 وچھن ساعٹھا رڈ بر آب و میل
 کوڑن دل پنن سوہے ذکر خجہ دا
 دوپس تسمو روشن بروشنروان
 تہ یا مٹھ ڈھٹھکھ میل پڑا ٹھٹھ نمبر
 کشادہ بنی در زمان شہر زر
 تہ بڑھتھ سہ حیدر بنیر بے سخت
 روٹن تالہ سہ میل بازور دست
 اوٹن زور بازو سہ خیر کشاے
 رواں یا مستحق پیل کوڑا تسمو نمبر

شامہ میٹن سہ پانس بر ۱۵
 کھسٹھ گو، ییتھتھ کوٹن بون شب
 در شہر زپں لوبن نہ بہ مایج
 ستاد بہ اندازے پیل اوس
 دُون جلوہ چوں پیل درمی یابے آب
 دُون موج تھتھ پیل ہے تل تمام
 دُون چرخ بالا بے آن آبشار
 چو قطراں سیاہ بو گڑھن بے آب
 ہیونن یاد نام جہاں آفرین
 رٹھتھ بڑ زبان نام رب جلیل
 مروٹن از خجہ داس سپنس بندا
 برمدی تہ پڑاٹن تہ پیل کلان
 وچھکھ تمام دروازے شہر زر
 تہ سائے چھتھ اٹھ پیل ہے تل ہنر
 رواں آو نزدیک آں میل سخت
 کرپن پاسے چپید چوں شیر مت
 بیکدم رٹھن پیل پڑا ٹھٹھ زجے
 سپن نوٹن سہ دروازے شہر زر

لے آئیٹ دویم ہر چہ اگر قلمی مسودہ مطابقت.

کو دُن تا مَحَن نوَن بلور سَعید
 دِتَن بَر کو چھ دروازے سے ابتدا
 ازاں پس شہنشاہ خیر کشاے
 اندر تراو ایوانس آں دم علیؑ
 نظر تیز تر وین بے ایوان سراے
 ستاد تھے بے ز مردان جنگ
 اُکس دَسس اندر تمن اُس تیغ
 کرن اُسو باہم دگر سخت جنگ
 کرن سخت شمشیر پیہ گپہ و دار
 گمزن برونٹھ کن اُس وٹھ بستہ تنگ
 وُچکھ یام مردو سہ حیدر ایوان
 کورکھ پانہ وائی رتو سخت جنگ
 رتو اندر اُکو زنی ز بس پر دلی
 نیک بو ترابن رین بڑ سپر
 دو دم آو شمشیر در کف رٹھ
 زو لٹھ پٹھ گئے گوشہ پاکباز
 دُبار دھو سورژو بسید ریغ
 وُچھتھ خیر کوئے سپہدار دین
 وُچھن بڑ اندر کُز اکھ فراخ و بند
 دُون آو نزدیک فولاد سنگ

سہ یس سیمو اوسس بماند شید
 سپن در کشادہ بنام نھو دا
 ز دروازہ کھوٹ سے بے ایوان سراے
 وُچھن ہر طرف بو بروشن دلی
 ز سورژ وُچھن ہچو مرداں بپاے
 کڈھتھ تیز شمشیر، الماس رنگ
 بیس منز رٹھ بے سپر بے ریغ
 دداں ضرب بے اکھ اُکس بید رنگ
 کہ گویا ز شمشیر آسکھ ز نار
 ستاد براہ اُسو تم مرد جنگ
 کجکھ تیز شمشیر از ہر کران
 کرن پٹھ کنن جنگ شیر و پلنگ
 ٹیکھ تیغ لاپن بسو یے علیؑ
 کرین رد سہ شمشیر تھو از سپر
 دژن شیر جبار ہے پیٹھ بڑھتھ
 ہنے رو دمر بر جاے خود ز زہار
 بڑھتھ اکھ اُکس پیٹھ دیکھ ضرب تیغ
 وُچھن ہر طرف رو د سو یے زہن
 تے اوس کورمت گز رگاہہ تنگ
 اُرن پڑا دھن از زہن بے درنگ

ز چرخ اُسو در زیر سَنگِ کلان
 و چھٹھ شاہِ مرداں سپن پُر ز کین
 ہنے یا مہقن چرخ پُر اُٹن نمبر
 شکستہ سپن و تم طلمسی سوار
 اے رنگِ دہ شکلیہ بھٹھ نمائے
 طلمس کر بھٹھ ریز ریز بدست
 و چھن بو تھے برجِ ہایے تمام
 جنابس گماں کو چھٹھ اپں خام کار
 دوپن بیٹے گماں بو ہنے شہرِ زر
 ز ہر کوئے سخنِ تجم بہر گنج
 ز کُفتِ شامہ ڈولس بے ز راہ
 سپن سوئے شامہ بیٹے پڑھ رہائے
 کر بھٹھ ساعتِ زود تھو کُن نظر
 پتے او صلصال شوریدہ سر
 چنابن دوپ اے بانہیے شہرِ یار
 بہر سو کوڑم سے شتاب و درنگ
 لے و ن کس اکھا بھٹھ چھ شہرِ زری
 شامس اُسن آد بوڑھ کلام

ز آہن کر بھٹھ سر بسر استخوان
 ز دولاب پڑ اُٹھ اُٹن از زمین
 ز تصویر یکدم و سبتھ پیے پھتر
 کرن اُسو یلم جنگِ مردانہ وار
 پھٹھ پڑی بو تر اُٹن یکا یک ز جاے
 ازاں جاپکن گو شہہ حق پرست
 بنا اُسو کر محو ستر ز سنگِ رخام
 بنا حق تجم مہجنت بے شمار
 ز زر آسہ سورے ز دیوار و در
 چھٹے گنج شہرا، چھٹے پُر درد و رنج
 کریم خائبیا، پانہ سے چھٹھ گناہ
 و ن شمسوئے آونے کاٹھہ بجائے
 کہ تاد اُتی تھن پیے شامہ عمہ
 شو بنگتھ روڈ یکسو بزیر شجر
 ہم اکنوں پُر ووتس بپایے حصار
 و چھٹھ خام سورے پُر دیوار سنگ
 چھ سورے کنہو نور متن زرگرمی
 کوڑن عرض ایسرور نیک نام

لے امہ شارچ ترتیب چھٹے مسودہ مطابق دینہ آہٹ۔

نیبرو کینو چھ دیوار سنگ رخام
 تر غمگین مہ گڑھ اے یل نامدار
 لہ چھ کورمت ز زر دال شاہین تیار
 رواں تراو در شہر شیر خود اے
 پکن داکو اول بہ مائدان دال
 لہ سیٹھا دل پستہ اوس باغاتیمیک
 بمائدان وچھن اُسو اکھ ہتھ سوار
 سہ سورے رہتہ پیکر از زر ناب
 کمز بستہ ساری بزپیں کمر
 گندن مالہ تم اندراں پہن دشت
 سوار سیٹھا تھو دبالا پسند
 تممن صورتن ہند سہ بو پادشاہ
 سہ شکل و شاپلی دل آرا تہمس
 سراسر زہر گندھ سچھ از زر ناب
 کلے پیٹھ تہمس اُسن زرپیں گلاہ
 تمو اندر کانیہ بوئے تہس ہنیو دلیر
 ز چوگاں کڈن اوس تھتھ مالہ دب
 دُون مالہ مائدانس اندر برکھ

اندر کینو چھ از زر سراسر تمام
 اندر کینو چھ سورے ز زر پر نگار
 وچھکھ پانیہ تمسک گرانمایہ کار
 شامہ پکن سیتوس رہنماے
 وچھکھ ہچو باغ ارم بے مثال
 بزپیں وچھکھ کاخ و ایواں تمیک
 زہنہ مالو تم طوق باگو شوار
 دُون شولہ چوں پیکر آفتاب
 بہ مائدان تمو تراو ہتر گوبے زر
 دُون مالہ پتھ اُسو دوراں بگشت
 تہ سے سار پے پیٹھ بقامت بلند
 توے اوس تہس زیادہ تر پایگاہ
 بقوت سیٹھا اعتبار تہمس
 فروزاں سہ از جلوہ چوں آفتاب
 سہ تاج تھز رو مت تابہ ماہ
 قدآور چو فیل و دلاور چو شیر
 پتے تھتھ دُون بے سوار از طرب
 ان تھتھ سپاہ اُسو فورن پھر تھ

لہ پیٹھ شاربج ترتیب چھ مسودہ مطابق سہ یہ شارچھ اُکے ہیر چھاپ سید مت۔

ییلے پھل کڈن لالہ بو شہر یار
 ہکے لالہ تم یا مہقن بے کشتان
 ز در اسی سارمی تیکے صد سوار
 چھ پچھ آدمی ز نڈو روزن بیاسے
 تیکے ز تیکے سورے تمس جسم و جان
 یوان کا نہہ فرق اس نے در نظر
 سپن در تعجب و چھٹھ بو الحسن
 مے و نتم چھ کر تھہ شکار زم شاہ
 کر تھن عقل حار اس و چھٹھ ہم سوار
 بے دوزیا سٹھا و چھتین چیم طلسم
 عجائب یوان چھم برویے ز می
 کو اس غرض تہہ اے شہہ دیں پناہ
 و چھٹھ یس سوارن اندر تھو دھٹھا
 چھتیس شوکت خسروی یال و چال
 کر تھہ تھو سٹہرے شکل چھتے از طلسم
 تہہ بیہ ہم چھ اکھ ہتھہ سوار دیگر
 چھکے بے غوہ لاماں تہندو سر بسر
 ز نوبت چھ و ز ناؤن اس شہر یار
 ز وقت صبح تا سگتے نیم روز
 کر تھن یا مہقن کرے آفتاب

بگم درش یون بے تیکے صد سوار
 تعجب کرن بو زمین و زمان
 ز در بو تہہ شد نامور شہر یار
 تھتے کتو تمس ہوش تے عقل و رای
 چو انسان تمن رنگ دروے و روان
 چو آدم تمس زور، فن و ہنر
 دوین تھو شماس کہلے شاہ زن
 چھ کیساہ پیکر و شکل اس حد سپاہ
 ز و نتم چھ کو کر می بستین ہم تیار
 مگر ہتھ کنن چھکھن کر تھہ جسم
 یمن کا نہہ فرق چھکھن از آدمی
 یہ سورے طلسمی چھ از دال شاہ
 مکتس پیٹھ چھ یس تاج و زریں کلاہ
 یہوے کو جہاندار دال ابن دال
 و چھن ہتھ کنن چھکھہ بایں ساز و جسم
 یمن ناٹو چھی طوق و زریں کمر
 بے فوہ رماں بڑی بستہ او سکھ کمر
 بے نو ہتھ چھ نیراں پیٹے صد سوار
 بمادان گشتن لالہ با ساز و سوز
 یون پن پنے جا پ پھیر تھ شتاب

ہمے بعد پیشن، نیم از دگر
 رگندن لاله تا شام آسن سپاہ
 سپن در تعجب اسپر عجب
 تر بیستہ پانہ و چشمو و چھن حال
 از اداں جا شماس ہوتن ہم عنان
 دوپس تہہ شامن کہ اسے پاک رے
 پکن بر و تہہ پہن گے تنھے ارجمند
 ہے سرتیمیک تاہ اورج فلک
 ترشہ زشت شکل برویے سپاہ
 سراپاے اس شکل بو از رخام
 نہ جُشش نہ حرکت کرن مے زجاے
 شامن دوپس اسے شناساے عقل
 از اداں جا یکہ نپسرتھن گے دراز
 ییلے دوت حیدر بہ ایوان دال
 وچھن بارگاہ عجب حب لوگر
 لہ غولاماں استاد سچھا بے زذر
 سراسر تہشیر شکل از زر کرختہ
 کہ گویاتے آدمی زاد اُسو
 کربستہ نیرن بہ مآداں نمبر
 از اداں پس گزشتھن یم بارام گاہ
 ییلے از شامہ یہ بوژن عجب
 کرن فکر کیتھہ بوشت ہنشاہ دال
 ز مآداں پکن گے بہ ایوان روان
 بہ ہاوے ییتھہ شکل دیگر بپاے
 وچھکھ ز پچھ شکل برویے بلند
 ترسن تس وچھتھ جن انس ملک
 ز ہا بختہ کرن کاٹھہ نہ تس کن نگاہ
 ہیکن تھہ وچھتھ بہ نہ چشم تمام
 استاد کرختہ شکل ہا بختہ نماے
 محافظ حصار ہج چھٹے اپن سخت شکل
 کرختھہ وائی نزدیک ایوان فراز
 سپن حیولا کور نہ تھہ کن خیال
 درو بام و دیوار تہہ کی ز زر
 بخدمت کرختھہ بستہ بے تم کھنر
 سلاح و سلب بوکھ در بر جبرختہ
 کربستہ در خدمت استاد اُسو

بخدمت کرختھہ دست اندر کھنر

دویم مہر چھ بیستہ آپ تر طا

تہ بیہ دوت نزدیکیاں علی
 غولاموبست عظیم کمرہ پنہم تن
 کوڑکھ پشت خم سروٹکھ در رجوع
 کرن مرتیس کن خم از مردمی
 تہ دیشٹھ سپن بوالحسن در عجب
 نظرتیز تر دین بایوان شاہ
 دوپن تس شماس کر کے رہنماے
 سیاہی و خورشوی و دل کشی
 دوپس تمہ چھ آتہ باغ ہچھو بہشت
 یہ دروازہ سورے چھ عطر و مشام
 یہ سورے تمیگ مشام۔ چھ اشکار
 نیمٹھ یا مچھن روٹ غولامو سور
 دوپن شیر جبار ہے از عجب
 وغم این غولامان زپن کمر
 دوپس تمہ چھ ساری تہ از طلسم
 تمہس سیتو میدروئن بکلام
 ز مادان شاہی تہ و وٹھ غریو
 شمانن بیٹے بوڑ آواز کوسر
 وونن سوے حیدر کہ اینامدار
 بیٹے زرد گوں کوڑ ز آفتاب

طلسمات ہیروں وچھن تمہ جلی
 کہ گویا رتھن جان بو در بدن
 روٹکھ دست سپنن مچھن باغ و ضو
 تہ چھ تو وضع کرن آدمی
 وچھن از غولامان میلہ سے ادب
 سہ دروازہ ڈیوٹھن چو قطران سیاہ
 خبرون ز دروازہ سر تا پایاے
 چھ کس چہر اٹھ منز سے ون از خوشی
 یون مشک تہ بوے عنبر برشت
 ز موجان و عنبر چھ کوڑمت تمام
 سراسر معطر چھ کوڑمت حصار
 تہ دیشٹھ سپن در تعجب عمر
 کہ اے بوالحسن سرور خوش لقب
 طلسمن ہندے چھا و یا جانور
 اندر جان کینہ چھکھنہ خالی چھ جسم
 بن اکہ سپن شور نقار تام
 ازاں شور شور پدے گے مغز دیو
 ہوا وچھن زن کوڑمتن آبنوس
 گتہ نہ ہالہ گے سوجے مادان سوار
 نہاں گو بہ کان زبر حد نقاب

ہزاراں سواراں پہ جسم سپاہ
 بمادان سواران زہین نقاب
 جنابن شماس دوپن اے پری
 کہ آیا یہ حرفتہ چھے کمر کڑ مرے
 چھ کس میتھ ہنرمند آموزگار
 دوپس تہ کہ اے مرد ذل ایجتنام
 بدانش وری بوسہٹھا بے ہمال
 طلسمات ساری چھ کڑو ہتھو تھی
 تہس پیٹھ جنابن کوڑن آفرین
 از انجا یکہ پیٹھ سکے کوڈنہ پائے
 دگر بارگو شور آواز و کوس
 پیٹھا کر یکہ ڈھ از درون حصا
 دگر بار پڑھ بو ترابن ز ران
 شامن کوڑس عریض اے نیک نام
 ہمہ شب چھیم پاسبانی کران
 چھ روزاں پئے بہر شب ہوشیار
 جنابن دوپس وہہ نو کرو فرس خاب
 دراں جاشبکس کڑکھ آرام جاے
 ہمہ شب شامہ و چھن بے ہراس
 پیٹھ از در آسمان خمید

بمادان سمٹھ آسے بر گرد ماہ
 بہ آرام کڈہ آسے پھیرتہ شتاب
 مئے زانہہ وچہ پٹرن چھینہ پڑھ وری
 طلسمی پہ حکمتہ چھے کمر پڑے
 بدانش کڈوں میتھ طلسمی حصار
 حکما ز سائل سہ بونیک نام
 فلاطوں صفت تہ ارسطو مثال
 پیردہ یہ صنعت چھے کڑ ہر تھی
 عجائب چھ از آدمی این چنیں
 رواں سکے بنزدیک ایواں سرے
 سپن شہر ز ہچو مثل خرواس
 کوڑکھ پانہ وانی تمو گیر دار
 ہمہ شور و شرکیاہ چھ رنگ فتن
 سپن خاب بہ پاسبانان تمام
 بہ شور و شغب پاسداری کران
 بہ دوستور سمن چھیم پاسدار
 کہ تانیہ نوں صبحن آفتاب
 شو نگتہ رودی در زیر زپن سرے
 تماشا ز شور و سواران پاس
 کشادہ سپد قفل در بے کلید

جہانس سپن گرم بازارِ زر
 جہاندار سے شاہِ خیمبر گشاے
 و چھن تام دروازہ تمہ کے زر
 ازاں پس شماس دوپن اے رشید
 کورس عرض تمہ، ایشیہ سرفراز
 کلید در شہرِ زرین ہصار
 جہاں دارِ دالن کمالس اندر
 وونس بو ترابن بفسد خندِ فال
 ازاں جائے صوندوق اکھ لوگ بدست
 سرتنگ صوندوق چھٹم برزور
 مٹھو پانہ سے سپتو زرین کلید
 شمان ییلے بوز کپہ شادمان
 گڈن از کمر بو ترابن عید
 ہماں دم کور کھ قفل زرین باز
 در ایوانِ زرین اندر یام تراے
 سہ دیوار و ایواں، تمکو سقف و بام
 زر تر تھ و چھکھ صف کرکھ متو پھار
 بہر صف سے تخت زرین بپاے
 ہمہ صف ما بے زر ساختہ
 و چھکھ پرتھ اکس تختس از زرناب

سراسر یہ سہار گویاں زر
 رواں پھیکور بر گرد زرین سراے
 مقفل کرکھ اوس از قفل زر
 کرکھ قفل سے آسہ ہے کرکھ کلید
 سپن کاٹم دسوار تے یتر دراز
 چھے مخفی بے باوے زئے نش آشکار
 چھے تھو یتر طلبسات دالس اندر
 ییلے مٹھ پھٹر سے طلبسات دال
 بریزن پس اوس سے کرکھ پھتہ بست
 تسی اکھ کلید لوٹم چوں بلور
 زئے باوے بے سوعہ چھکھ زوانا، رشید
 دوپن تس زئے چھے سخت روشن ان
 ییے اس زرین شہر چ کلید
 و چھکھ ہر طرف تھتہ نشب و فراز
 پکن واتی بر فرش زرین سراے
 و چھکھ اوس سورے یہ از زر تمام
 زیک صف تا صف کام ہزار
 تے ہچو خود رشید طلعت نماے
 تین فرش زرین انداختہ
 کرکھ صور تھا اس چوں آفتاب

ہے تاج و پیکر سراسر ز زر
 کمر بستہ روز تھ غم لاماں بپاے
 ستاد مشتاقان زریں کمر
 تیرے بیسے زور صورت چھے یم ساختہ
 شمع من کوڑن عرض یم ہر چہار
 نو مودار شکل جہاندار دال
 اے شوکتے بوسہ در روزگار
 اے نوعیہ بوسے جہاندار دال
 پیچھے پاٹھو بو داد عشرت دوان
 دوپٹن بو ترابستہ برائے پہلوان
 نر و چھہ انتظام شہہ نیک نام
 سہ دروازہ مژدن شمع من بے بس
 برتھ خان از غلہ انبار ہ
 ہمہ دانہ یم غلہ از زر ناب
 ز ہر قسم بے میوہ بے شمار
 ز انار و بادام ز جلعوز مغز
 ز زر بے تے میوہ ہر درخت
 سین در تعجب و چھتہ پہلوان
 شمع پکن تراپہ اندر سراے
 از انجا پکن درائے یم سہہ نضر

ز سرتا بپا اسو پیکر ز زر
 گنیزان و ہم پردگان سراے
 سلاح بوکھ زر، بوکھ افسر زر
 یمین پیچھ کوہ ہنر ناو پرداختہ
 بہتھ یم چہ بر تخت زریں نگار
 تھو تھ تاج و افسر عباہ و جلال
 بپن شان تیز شکل کر ہر تیار
 بے عاٹش و بہ عشرت کدن ماہ و سال
 سہ بوڈ اوس شاہ شہان در جہان
 آژو آندریں خانہ ہا بے گمان
 تھوون غلہ تمکو بہر شکرتام
 آندر تراو سے سرور چہر دس
 ز آنداز تھہ منہ بہ خروار ہا
 تے دانہ چھنہ کاٹسہ و چھو بجاب
 سراسر ز زر کر میوہین آشکار
 ز سیب و ز اوٹگور تابستہ نغز
 بز زر بے درختن ہندے برگ نخت
 چھے لب بہنداں رٹن بے گمان
 سوا سکھ بہر نیک و بد نہاے
 اکھ کینو و چھکھ اوس اکھ بستہ در

ہمہ در زماں کرمو کچھ دروازہ باز
 و چھکھ خاصہ باغا چو باغ بہشت
 درختن کبریتہ اُسو زرپں بزرگ
 کلین پیچھ کبریتہ اُسو مرغابن زر
 سہ طو ووس، قمری، سہ طوط بنار
 زر بے کلین کرمو متین شاخسار
 و چھکھ شکرا باغس اندر بجائے
 خروزاں زر ہاچھو شمس و قمر
 ہنمے زائے تھہ باغس اندر سپاہ
 ہنمے شہر یارانہ تخت زر
 بیہتہ تھہ پیچھن شاہ بیدار تخت
 وہ تھمرت زرپں کرمین ہند قطار
 غولاماں کمر بستہ بے شاد و ش
 تہند ناز و آواز بو دلرباے
 چو آواز داؤد مژدہ زبانی
 کدُن بے نوا ار غونوائس گئے
 اے رنگہ مے نغمہ یہ دل پذیر
 اتھن کیتھہ رٹھہ پیالہ یے زربکار
 شبن پیالہ اندر یہ سر خصال
 تھہ شور و شر بے خرد سان زر

اندر زائے تھہ مژدہ سرفراز
 تہند خاک و آب اوس عنبر سربشت
 زر شاخ ہا کرمو متین بے بزرگ
 گشاہ کبریتہ بال، منقار و پیر
 سہ شاہیں، کبک تھہ بلبل و باز
 تہ بو کور متین دالین از بخت یار
 زر کرمو متین اُسو سرتا بیایے
 دون جلو سوسے لشکر نامور
 درختاں تمن زر زخو شید و ماہ
 وہ تھمرت سہ در زیر زرپں شجرہ
 کبریتہ سایہ پانس زرپں درخت
 تمن پیچھ بہتہ بے بزرگان کار
 بچھمٹہ تمو دست کرمو متین بکس
 گیون اسپہ خوش صورتان مراے
 ہم آواز گامز بہ سازندران
 دون بے صدابر بطس کن گئے
 گزہن عقل حارال زر آواز زیر
 بے شادی چوون بے سیہ سوخ شار
 پیتھہ تیز آتش بر آب زلال
 زر اُسو کرمو متین بال و پیر

کرکھٹھ اُسو خلیخالی دریا پے زر
 چو جشن فریادون، کاؤس کے
 سہ آواز بیہ دل خون نوشہ پے
 بجٹش رتھے واوے ستین پروان
 سہ سوزو سہ نغمہ وزن بوز باد
 لکن واوے ستین تہمن زیر اوس
 وچھن اوس انگشت رڈی ٹھن بلب
 یہ احوال وچھنے مئے اندر جہان
 بچھٹھ توے بستہ کرکھٹھ میان
 کرن رقص با ساز و آواز و رود
 از پس باغ پکھ اندرون سراے
 تر کھس بالہ سے پیچھ وچھکھ وارشاد
 چھ اٹھ منز طلسمن ہندے تھل تھل
 یہ موی کینو اژان داو چھکھ ہچو راز
 گزھن پر ز آواز سارے مرلے
 بہ تحریک سارین اژن چھکھ بشور
 یمن واوے روستے چھنے اعتماد
 گزھن ساری بے کار اندر زمان
 رواں تھتھ سراے اندر کو چو باد
 رتھ منز اژان وچھنے تاشیر باد

نژن اُسو مرغاب طو ووس پر
 وزن ساز و سونطور تے چنگ مئے
 سہ نغمہ وچھٹھ اوس دل توشتہ پے
 پکے شکلہ در باغ آسے عیان
 سراسر تہنیز اُس حرکتھ ز باد
 تہنیک چرخ بر باد شبگیر اوس
 ہیمے شاہ مرداں ز رویے عجب
 دوپن تھو شماس کرائے میہربان
 سرگو یا یمن شکن اژدر چھ جان
 چو مردان زندہ چھے واین سورود
 شمان دوپس لے ہنر آزماے
 سراسر طلسمن چھے حرکتھ ز باد
 سراے اندریس چھ دروازہ بند
 تھوٹھ یم سراے چھ سوراخ باز
 اژن واوے سوراخ وے کینو چوناے
 بنن صورتن واوے کئے یام زور
 طلسمن ہندی کینو چھ پڑ ساز و باد
 اگر واوے آسکھ نہ اندر اژان
 یہ بڑھتھ شہنشاہ تازی نژاد
 سراسر وچھن تھو نقب پاکشاد

رتہن نقیب ہے منہ آژن یام داد
 آژن یام محض داد او سکھ بجسم
 رواں او بروئہ حبیدر نیک نام
 سپن در زماں بستہ ساز و سورود
 ازاں پس رہا کرکرنہ سوراخ باز
 کرکرتہ آزمائش بہ عقل و بہ سخت
 ہمنے دوت نزدیک آن سخت زر
 بدان سخت شہہ گو و چھن لوح زر
 تہتے اوس پیجاں لیکھتہ از قلم
 شماس دوپن پر یہ لیکھتہ تمام
 کورن عرصہ کیشہ چھنہ علمچ تبس
 کہ ایر خط پون زانہ نے کاشہ بہر
 تھتہ اندر چھہ اکھ موبد سال خود
 پرتھ زانہ سے یوت ایر خط درست
 کورن حکم عمر امیس بزود
 ازاں کوہہ سر عمر نے ہیشتر نہ راہ
 شماسن کورن عرصہ اسے بو تراب
 و چھکھ تام اکھ نرد بانا دراز
 و چھکھ ساعتہ اکھ سہ ایوان زر
 کھسچہ گئے تے ہیر چوں مرغ زر

طلسمن کرکھن پادو ادو توش و تاو
 کرن اسو ستریک بین بین طلسم
 کرن بستہ سوراخ ہاتھ تمام
 سہ شور و شغب رودنے گنہ نو موڈ
 دوبارہ بروئہ ہم پاٹھ کو سوز و ساز
 رواں گو بپایں زیر پر درخت
 کرکرتہ پھتہ پھتہ شاہ والا گوہر
 لیکھتہ اس تھتہ پیچہ عبارتہ زر
 وہ تھن بو نہ مضمون تھیک از رقم
 یہ مضمون بوڑھتہ ہیکو کیشہ پیام
 پرم زانہ کر خط بہ چھس بے خبر
 مگر چھہ بڑیں کوہہ اکھ خاصہ شہر
 خبر نہ پھتہ کھنچ چھس ز گرم و سرد
 ائیوں زھانڈ ناوختہ سہ موبد نخست
 نہ کرکھ جلد آن سہ موبد بزود
 رواں گو یوت اوس تس حکم شاہ
 گوہی کھس نہ بر بام دربار شتاب
 سہ پنج اس سارے ملشد و دراز
 پُر از گوہر و جوہر و زرد و زر
 و چھکھ سر بسر کن گرو بام زر

ز کوہِ رسد دروازہ تھتھ دل رُباے
 رُٹھتھ بروئہ کئے اُسو تم بل ز
 کرن چشمہ یے ز کسپس پُر ز آب
 کرن ہچو پرگار سرگشتہ مرد
 ہمیشہ چھٹے کاٹسہ روزن بجان
 مرن کوثر ہند ییمہ شہر کے شہریار
 ز دانش کوژن خرچ تم کو کاٹہ جار
 فروزاں تھتھ دل گوشت چوں چراغ
 دُزن بپہ شمامہ بمانند آب
 بہنگام شادی ز کو چھکھ روان
 مے از یاد پو عہد دیرینہ دال
 زمانا تہس اوس در بندگی
 شوئنگن اُسو تختس پیچھن کاہہ گاہ
 رتمو اُندر کاٹہ روزن برقرار

دُچھن تھتھ پیچھن کر تھتھ ز پس سراے
 لہ تے نو بستی دار، بستہ کھنہ
 دُچھتھ تی سپن در تھتھ جناب
 دوپن تھو چھٹے کٹسہ لاجورد
 چھٹے دُزیا فنی عیان و بیان
 اگر دُزیا ہنس آسہ ہے پایدار
 ییمی ہم ہنس ہا چھٹے کڑی ہتھ تیار
 اداں بام بون ووتھ بہ ز رپہ باغ
 پکن ووت نزد شمامہ شتاب
 پُر زھس بو تر این ز کو چھکھ دان
 شمامن دوپس اے شہر بہ مثال
 بیلے دال شاہ اوس در زندگی
 لہ بہ تے دال فرخند خود شید جاہ
 لہ کٹسہ ہٹھا آسہ خد مت گذار

تہمے نو بستی دار با برگ و ساز
 رُٹھتھ بروئہ کئے طبل زریں طراز
 بہ تے دوختہ دال فرخند جاہ
 شوئنگن اُسو تھتھ تختہ ہے پیچھ چوماہ

لہ یہ شار چھٹے پیچھ پٹھو تہ
 لہ یہ شار چھٹے چھاپ پیچھ پٹھو تہ
 لہ یہ شار چھٹے قلمی مسودہ مطابقت

مئے شو بہم و دُن بہر اں دوستان
 کرتی پھنا و دُن بے بصد درد و داغ
 دُن تیلہ ہمہ بانوان سراے
 دوپس شاہ مردان، اسے شاہ زن
 بہ عالم سپٹھا آے ہڈی بادشاہ
 فریدون و ضحاک تمازی نژاد
 تیسے شہر یاران بیدار بخت
 نہ کر صبر، اے افسر بانوان
 ہمے در زمان عمر فرسخ سیر
 کوہن سالہ پیرا، کر تھ پُشت خم
 اوکھ لوح اندر زمان نزد پسر
 پورن، بولیکھت تھ سپٹھا روزگار
 ز شوکت مئے بو تاج و افسر بمان
 بدائش کو رُم شہر ز رپ بقام
 حقن بخشیم دولت بے شمار
 ہمہ شہر یاراں مئے ارم غولام
 کمر بستہ ارم مئے سٹھ لچھ سواد
 یون اسی ہر روز بہر سلام
 زیادہ ز سٹھ لچھ سواراں سپاہ
 ہمے روز شنبہ مئے نش سبز پوش

چھ سکھنے و چھن اندرپں بوستان
 چھنے باعث اندر خود او تہ باغ
 گزنہن خاکی میلہ خاں از کتخو دے
 ہمے کوٹ کالا و دکھ و و فی تمن
 بہ صد شوکت و حشمت و آب و جہا
 سہ رستم تہ یخسرو کی قباد
 مڑتھ گئے بین کیت تھو دکھ تاج تخت
 سرا خبام فانی چھ سورے جہان
 پکن دوت ہستہ مؤبد مو تہر
 سپٹھا و پھلت اندر جہاں عاش و غم
 نظر کر تہ لو حس بروشن صنمیر
 بے او س جہانس اندر شہر یار
 درپں شہر او س بے بوڈ بادشاہ
 نھہ دایس مونگم یی، تہ لو دتم تمام
 کر تھ خرچ سوے اندرپں روزگار
 گوشت آسماں بو مئے از بخت ام
 تھے نیر داراں و شجہ گدار
 ریل گشتہ ساری پیے بار عام
 ز ہر ہفتہ بے زیادہ پن سپٹھا
 یون اسی اکھ لچھ سواراں بجوش

بیک شنبہ بوبیا کھ لچھ مَر بَسَر
 بیک صد ہزار از لباس سیاہ
 یون پنجشنبہ بے مے نش صد ہزار
 بروز جمعہ با کمر ہا بے زر
 بہر ہفتہ اوسم پیٹھ پاٹھو کار
 کٹہرٹھ نو بنورخت سامان زر
 کٹہرٹھ نو بنورخت سامان جنگ
 بہ آباد و واراں بلا درد و رنج
 ستارہ شناسی چہ دانستوری
 ز دور سطرلاب سورے مے حال
 ہمہ کار عالم نمایاں و راز
 جہانک ہمہ گردش روزگار
 ہئے کائناتہ تر چیزا ز راز جہان
 گزہن بوس واقف بہ از خیر و شر
 ہئے چون گردش و چھم یا علی
 کہ کھڑے طلسمات ہئے ہند بنا
 تہ بیہ بت پرستن کرکھ نار و مار
 بہ عالم ز دانش یہ اوسم ہنر
 بیہ عبثی عبثی کارا یہ دراز
 ولیکن میلے مرگ و اتن بَسَر

و لچھ تم قب و کلاہ و کمر
 مے نش بے یون چار شنبہ سیاہ
 سراسر زرہ پوش خنجر گزار
 یون بو مے اکھ لچھ سپاہ زبرد
 ہرن نوو نووے اوس لچھ سو
 بن پرہٹھ دوہا اوس با کروفر
 بن پرہٹھ دوہا اوس رنگا رنگ
 سپٹھابے مے تابیا زروسم و گنج
 مے نش اوس امین دیں پروڑی
 گزہن بوم مولوم از ماہ و سال
 یون درینٹھ اوسم پس و پیش باز
 گزہن بوم مولوم اندر شمار
 مے نش بوہ پو شہ اندر نہان
 یہ کینہہ خہ شک و تر اوس از بحر و بر
 سراسر ز مے منز مردی و پردلی
 ہمہ زرق و طامات کرہ کھ فنا
 کرکھ دیں پنن جابجا آشکار
 سراسر گرم خوج بو شہر زر
 بہ دُنی یا گرم مے نشیب و فراز
 سلا مٹھ چھنے روزن عقل و ہنر

سہکے موتی جی خونہ ترادر ورجم
 ستمگار صلصال بہ روزگار
 ولسکن مئے بو تر یونمت از مہنر
 لہ زلن از کف مرگ کا تر شا چھٹے
 مژنگی تر از شہر زر یا علی
 میٹے مؤبدن پور سہ لیو کھمت تمام
 مہر شاہ صلصال گو رو سیاہ
 دوپن شاہ مردانہ سے بے خلاف
 چھ میوئے مرُن چاہندہ دستہ لیکھتہ
 تر مار کھ مئے اے نامور پہلوان
 بہ بیتلہ دوس چھچھن، اے نامور
 دوپس شاہ مردان، اے تاجور
 تر ہر کا مئے پہچھ بہ تمنا کر ہکھ
 اگر چہ کر کھ وادے سے راستی
 وندہ یی سہ حیدر مہر گو ز باغ
 بہنہ ابن، دوپکھ اکھ سوار ابراہ
 کر آوریہن مرد اسلامیان
 شامن دوپس تور، چھکھ دور راہ
 سہ عقل و مہنر تے بلاغت، تر جہم
 تہمی کشتہ کو ز نس بہ در روزگار
 پتھ پٹھ او سہم نوشتہ بسر
 تہف مرگ سیتین و سن چھس و نئے
 مرخص بخانہ سپن و لو و لی
 سپن دوستن دل سپٹ شاد کام
 ہماندم کرُن سوے حیدر نگاہ
 درپن حظ یون بوزنہ چھم مئے صاف
 یہ گوشت لیکھتہ تے تر گوشت ہو کھتہ
 ہمانا مئے چھم در نظر تری یوان
 ترے بر دشمنی کیاہ گندان چھی کر
 کر کھ یو تر از عہد و پیماں گذر
 بہر پیرلا مہتہ نشانا بٹکھ
 تر ہنو جنگ تر ادرتہ کرو آرشتی
 شمامہ تہس سیتہ ریشل چہس رخ
 گتر ہن خوش خبر ہتھ بہ تازی سپاہ
 پتہ زر کرُن بستہ پانی ہیمان
 ہکے یور یتر گاؤ داتن سپاہ

نہ چہ شار چھپنہ پھاپ سہمت بہ گو آکس مسودس مژنگی نظر۔

اُڑیں جا کدوں قاصدا اکھ دلیر
 چھٹے لشکر مئے تھتھ منز پنہوسی ہزار
 کدُن مال و زر گنج و گوہر تمام
 کرو جمع رتی بر لب آب شہار
 بہ از درو چشمان چھٹے بے قرار
 رواں بر لب نہر درمیابے آب
 بجھٹس پیچھ بے تھتھ را چھو کر از نگاہ
 ز دُرداں دُٹن در نظر مال و گنج
 ز شفقت تھتھ بیعتھ روز تھتھ پاسدار
 بہ پانے گزبھ چھو اگر اعتسار
 بیٹیں مسلح تھتھ پتھتھ کُنن رتی تر کر
 خبر تھتھ کدُن اکھ جوانا بشہر
 کھسبتھ آے با آب و اشتر قطار
 بہ پنجہ رموز کدُن ہیوت ز کان
 بجھٹس پیچھ کرن را چھو صلصال شاہ
 ہاں زر سب پانہن رُٹھتھ در نظر
 کور کھ جمع سورے بمادان نمبر
 زہیں از کرائی سپن پر ز رنج
 کرن جمع درمیابکنار سس اندر
 رُٹھتھ در نظر زر بہ شام و پگاہ

مئے چھٹھ مشور اپنی پنن اید لیسر
 چھٹھ شہر ابالابے اپن کوہسار
 تھے یورین یام و اتیکھ پیام
 اُڑیں شہر پُرس زر کدو اُسو بہار
 دو پُرس نام صلصالن لے ہوشیار
 اُڑیں شہر زہیں بہ کر موشتاب
 بہ کینترھا کڈھتھ زر لدو بر سپاہ
 بہ ہیمہ پانہن پیچھ بہ سختی تہ رنج
 بہ تھتھ گنج بہ را چھ کر ہچو مار
 مئے بیہ کا نسہ ہند چھٹھ کینتھ انتقاد
 دو پُرس شاہ مردانن، اے نامور
 ہماں دم شامن بفر خستہ چہر
 تھے خاصہ شہر کور ہٹا ترہ ہزار
 پچن وا تو بر کوہ زہیں بسیاں
 ہئے ترین دوہین زر کدُن تم سپاہ
 شامو تہ بیہ شہر نامور
 ہچے ترین دوہین ترین شہر کوہ کھ زر
 سپن پر سہ ماداں سرامر تر گنج
 دن اشترن پیچھ لدھتھ بار زر
 رُٹھتھ پاسداری تھ صلصال شاہ

لے ییلے آفتابس دوہک تاج زر
 لے ز شرمندگی رود در زیر آب
 دراں شب سوسه لشک سپہوست خاب
 کوژن خاب و آرام بر خود حرام
 سراسر شبس بو کزن پی سہ کار
 ییلے صبحنس دراو نوں آفتاب
 کھسختہ گئے سوسہ کوہیہ از بہر زر
 کرکھ در زماں بو تر ابس خبر
 در اندیشہ کوئے امپیر عرب
 پچن آو نزدیک صلصال دال
 دوپن تس کر اے خیر سر بد کنش
 دوپس تمکو خبر چھم نہ اے شیر دست
 ز بے خابی آسم نہ ٹیٹ نہ چشم
 دوہقس یام صبحن پریشان ز خاب
 و چھم غائب گوشت سراسر سہ زر
 ازاں زر و چھم نہ گئے کینہہ نشان
 مے او سہم شبس داد کے اضطراب
 دما اکھ مے پیوست خاب گزین

شہکو ژور نے نیوس از فرق سر
 چو زر رود پنہاں بنگس حجاب
 سہ صلصال تھود ووتھ بعد اضطراب
 ژھنن ژور زر ابس اندر تمام
 ژھنن ابس اندر سہ زر بار بار
 سراسر دلیراں تھود ووتھو ز خاب
 گوشت غائب دیو حکم سہ انبار زر
 دوچھک تس بہراج گوشت چھم زر
 و زر کھو نیوست ژور در پیر شب
 امپیر عرب، سرور بے مثال
 کت نیوتھ زر پوز ووتھ کتھ مے
 بہ از در دچشماں پیوست بون بست
 کس بوم سرسام از در دچشم
 سوسہ زر پچن آس با اضطراب
 وئے کیا بہ پھیرتھ مے چھم نہ خبر
 بیک روز کو سر بسر زر پنہان
 بیک ساتھ او سہم نہ آرام و خاب
 مگر ژور بے رودی ہتو در کپن

لے تہ لے داستا تک مفہوم نظر تکی تھوتھ آو پچن دھن شادن جای پھیر کر نہ۔

بزودی تہکھ گئے گراں ماہِ زر
 پتو زور پئے بو نصیب سہ گنج
 دوپن کس کر لے بد سیر شہر بار
 بسختی سپاہو کو ڈرکھ زرِ زکمان
 تھو کھ پیر کر تھو دشتِ ہامون زر
 چھئے عقل اٹھ پیٹھ مئے باور کران
 روٹے عمر ہندو آفتابن زوال
 وئے نہ یہ کانہہ بے عقل بے خبر
 تھی سہو روزی زمانہ بکام
 گز تھکھ پانہ رسوا، لائے بیفرغ
 مئے پانس خبر چھمنہ از کار خیش
 دو تھس تھو بد جھس کھستہ آفتاب
 زر کتہ نشانا لوہم نہ نوہود
 بلا شکھ عبا او گفتار دال
 ازیں پس وچھکھ نہ کینہ عاں
 کر و نہ چھو سیٹھا گنج وزر در جہا
 پر از زر طلسمات سور تھہ پائے
 ارنو دال لھتن زیر زان کوہ سار

یا مکتھ، تھو ڈو تھہس بے خبر
 اسے میر تھج مکتھ و درد و رنج
 بشور آد مئے حیدر نامدار
 دوہن ترین تہ بیہ ترین شبن بیکمان
 کڈن واکو ہرہ ساس بے نامور
 لے بیک شب نیے کس سہ گنج گراں
 شمان دوپس نام اسے بد خصال
 ہم اکٹوں وئن پتھ کنن چھکھ خبر
 نہ از راستی وں اگر چھ پیام
 مہ وں چیلہ سارسی، کلام دروغ
 دوپس تھو ز تیمار ایں چشم ریش
 شمس بوس از دور پیوست بخاب
 کوہم جھتجو زیر و بالا فورود
 لے دوپس شاہ مردان، اسے بد خصال
 لے بپایاں ژئے وائے یہ عمر دراز
 ازاں پس سپاہن یہ وائے نامدار
 تہ بیہ فریش زپں و زپں سراے
 سراسر تہ سورے کڈو از جہار

لے پ شار چھ اگے بھر چھاپ۔ دویم آو مسودہ پیٹھ نقل کر نہ۔ لے پ شار چھ
 اگے بھر چھاپ۔ دویم آو مسودہ پیٹھ نقل کر نہ۔ لے پ شار چھ بھر چھاپ سہ پٹ۔

چو بوزدختہ سونشکر ہمہ ہمگرہ
 کوڑکھ تکتہ جھارس ہمہ لوہ پار
 چنابن تر زردیت سپاہن تمام
 ازاں دہ سپاہاں سپہن شاد کام
 ازاں پس سپاہاں سپہن خوش سیٹھا
 اناجائے حیدر، امپیر عرب
 مسلمان سپہن ساری شہر کو سپاہ
 پس آنگہہ چو صلصال ہے دوتہ باز
 ازیں پس کوچھکھنڈ کبشہ برک ساد
 داتم جلد کوٹ نیوکتہ ذر بے خلاف
 ہمشکر زن تر زرد و دگر شاد کہ بہان
 اے نوہر کوہس سپہن خوف و بیم
 کرن اُسو باہم دگر گفتگو سے
 کوڑکھ زر، کوڑکھ جمع پایان کوہ
 کوڑکھ زر ہمہ ذراں طلسمی جھارس
 تے سیمو لاچار گئے شاد کام
 ز بخشایشیں خاصہ آں خوش مقام
 ز بخشایشیں خاصہ شیر الہ
 دوانہ سہیے شہر گو باطرب
 ہمیں نوہر اسلام روشن چو ماہ
 ہپاہاں ڈٹے داترے پو عمر دراز
 مہ کر پانہ ہے پیچھ فرسخی دراز
 اپن تراد، پوزون سے نشت صاف
 پڑتے ہنما تراوکتہ نہ اندر جہان
 ذرا نرم گو نہ سہ دیو رچیم
 کہ تاودت شب اندرین جستجو سے

چنابن شہ شب کوڑکھ بریو یار
 بتایشیں کرن سوے پروردگار

جہاں پہلوں صلصال وال

جہاں ستاں تپس کس زردس مٹن

یہ صبح شیشہ آفتاب چرخند زر ذراہ از قعر آب

۱۔ ز ر زنگی لوہن رووست تارج زر
 ہنہ نامداران تھوڈ دوہو ز خاب
 ز صلصال دیو تھکھنہ پیدانسان
 دوہکھ بڑ ترائن زو لو شہریار
 بڑ و و فی لار دُنبال آں بدسیر
 کوڑن حکم عمرس کہ اے نیک نام
 گرہس در زماں کھوت سیر خدای
 سوہی لشکر مؤمنان گئے براہ
 ہنہ مؤمنان آفریں خاں سپہو
 در انجا تھوون تموتود سپاہ
 کرن جستجو تس بہ بالا و پست
 رتھن دھوہن مردماں سر بسر
 شبن دھن کرن پڑیش اندر دیار
 ۲۔ سیووم روز خلقو کرکھ تس خبر
 ۳۔ سوہی حصن سلطان ڈالیتھ گوہ شاہ

کلس دھتھ کوڑن بستہ زہن کمر
 کوڑو کھ قصہ برباز گشتن بشتاب
 کرن جستجو اُسو در ہر مکان
 زمانن سہ کوڑ خار، بے اعتبار
 وچھن کوٹ ز رلیتھ کو، کرکھ ہنہ
 انن جلد دلزل بزین و کلام
 شمامہ سپہو پیشرو، رہنمای
 بشادی ہنہ اُس در پیش راہ
 چو سیماب رخشنہ خنداں سپہو
 کوڑن خلق وارا بدنبال شاہ
 لوہکھنہ نشانائند کائہ بدست
 تھکھتھ پیے چپ راس در بحر و بر
 بہتھ روڈ تھتھو حیدر نامدار
 کہ اے شاہ دیں حیدر نامور
 دہا بہتھ روڈن تھتھ قلس منز پناہ

۱۔ امیک دویم مصرچھ مسودس منز سیمہ انا پرتھ
 کلس دھتھ مسخر کوڑن سر بسر
 ۲۔ بیس شارس سرتو موبط کرن، خاطر پیو امہ شار، کس دوہیس مصرس ہیر پھید
 ۳۔ مسود، مطابق آپ اٹھ شارس منہ تبدیلی کرن۔

بیہوش رہا طلی ہمتھن دو پسر
 گمراہ کڑکھ بپہ ملکن از شہر زر
 رواں دوت نزد یک شیر خور دلے
 تر چھکھ مایہ سے جود از کان پاک
 جواں مرد چھکھ آفتاب ہم
 چھ دل چون دریا بے جود و سخا
 ہمیشہ تر خوش اس اندر جہان
 دون چھکھ شکستہ دلن مؤسیا
 بہ بخشش تر چھکھ در سخاوت شمر
 ورنہ اوس کوست سہ دال دلیر
 ورنہ تھو سہ آو سورے بجا
 طلبات پھڑکھ، خزانہ گدگدھ
 اذان گنج چہرا دیتھ نہ اسے
 لے دو پس تو ترابن ہمہ گنج و زر
 بخاری ہمہ گنج ناکا سہ
 ورنہ تی ہمتھن نامور شش ہزار
 رہا طلی ہمتھن زبے پسر ہر تاب
 بہ امید زر گئے رواں با طرب

پکن آو نزد شہہ نامور
 توے اسی آیتو بہ امید زر
 دو چھکھ تس کر اے شاہ کشور کشا
 بدست عنایت ڈٹے نش زر چھ خاک
 چہ باران چھ کف چون ابر کرم
 ٹھپٹ کرم چھکھ بہ بذل و عطا
 چہ ابرا سونے دست گوہر نشان
 کرن از نظر خاک چھکھ کمپیا
 بگردی کشادہ کورہ شہر زر
 تھس پوشہ نے در جہاں کا شہہ دلیر
 نو بھتہ ڈینے ظفر گوگھ مٹی کشا
 بہ زھور کھ بہ اقبال سورے نو بھتہ
 اشار اکور کھ نہ پشیزا اسے
 تہ عرصہ الہیے ڈور نیو سر پسر
 توہ ہے بخش مو حسیہ اکھ خا سہ
 رواں گئے ز ما داس بران کو ہزار
 چوسا پکن گئے بہ آن آفتاب
 رواں پیش رہ بو اہر عرب

لے ایک دویم مصرچہ چھاپ پچھ باٹھو ہمہ سر گنج زرین حصار

ژالَن بے بہ ہاموں و اُزدشت غار
 چو ضرر ژالَن اُسو تم یک دگر
 دوپن تَس رُباطس کہ اے پیر مرد
 سہٹا تیز رو چھکھ بہ اپں پیرال
 مگر کرتہ وُذ کین مے نش تے بیان
 دوپس تم کو اے مہتر خوش خصال
 کہ اکھ ساس اکھ ہمت مے چہم در شمار
 گدہ تھ پیش عمر فراواں بہ سال
 سُن در عجب شاہ بیدار سخت
 سہٹا تیز رفتار، چاہک روان
 پتھ پانٹھو یک روز ویک سپاہ
 بروز دووم و اُذ تم باشکوہ
 اے سرا پردیہ حیدر نامدار
 مے جت بن نظر کر براں کوہسار
 مے ہمے شک خارا و چھن کوہ سخت
 رتمو ڈپدمو و اُذ نظر کر براہ
 ز بار رتمو کرکھ کر ناگہان
 ییلے بوڑ صلصالن آواز کو س

دُٹتھ در نظر راہ سلطان جہار
 سُن در عجب حیدر نامور
 ژالے پوشی نہ کاٹھ باد ضرر بگرد
 چھنے کاٹھ پکنس ژالے ستن مجال
 ہمے عمر کو تا ژالے چھکھ اپں زمان
 ز صلصال چہم زیاد اکھ ہمت مے مال
 برابر چہم صلصال وُذ کین ہزار
 مزون عاقبت چہم علی گل مال
 بہ اپں عمر ڈیوٹھن قوسی بال سخت
 بتیزی اُپس پوشہ نے کاٹھ جوان
 سہمے حصن سلطان پکن گے براہ
 چو درعیابے جوشاں تہ پابے کوہ
 کوڑکھ راس اُندر یکے مَر غدار
 و چھن ہچو وُذ مل درخشاں چو نار
 درازی تہ پنہا تمیک اوس سخت
 و چھکھ پر ز نوڑکھ علی بابا
 کوڑکھ شور نقاب اُندر زمان
 دوپن آسیہ اپڑے دروغ و فوس

لے تے تے پکن شازن ہنسز ترتیب آپ بدلاوین۔

سپاہ دوپس آو شیر خدا
 بپایان کو ہمار تھاؤن سپاہ
 پر از غمہا گو ہمہ مرغزار
 دو بختہ گو سہ صلصال اندر زمان
 لے دوین کس چہ طاقہ ابا پیل مست
 چھنے کاٹہ طاقہ رتن ایں حصار
 سہ حیدر کھسیا بختہ کوہس پیچہ بختہ
 کدین مدھمال پان کوہ
 تہ میلہ بختہ سپہن بہ بیچارگی
 بیستہ کتو میلہ حیدر نامدار
 گئے زون پکن آو پیش گروہ
 خبر واد صلصالس از مرغزار
 ز قلعہ نیر آو نیرختہ سہ شاہ
 میلے شاہ مردانہ نے کر نظر
 کرین کریمکھ تس لے بکاجوے دشوم
 نو لکھ ڈور ہستہ مال زریں حصار
 زئے پھڑوختہ ہمہ بند و پیمان مینون
 اسن عقل ساڈی اندرین داستان

ہشتن شش ہزار از سپاہ ہدا
 کوڑو کہ بستہ ہر سو گد رگاہ و راہ
 گویند کہ دانگ اندو اندو بیایہ حصا
 دتن بیچ چوں اژدہایے دمان
 کھسیا زانہ پیچو سیدو شستر شکست
 ہمانا چھ ناواقف از سنگ خار
 یہ کوہ بار بار ایں تبس پیچہ بستگ
 پہنچتہ تہ کرہیس فوج روزختہ ستوہ
 ذلن تم ازاں صابہ آوارگی
 کرین راست لشکر بیایہ حصار
 کر بستہ سے دوت نزدیک کوہ
 کھسیا آو حیدر بختہ حصا
 بدروان سے بیوٹہ بر سنگ راہ
 و چھن دور صلصال باتاج زر
 زئے تہراج دیت تھن ہمہ مرز بوم
 وں بیوٹھکھ چو بوم اندرین مرغزار
 بوٹھتہ نہ زئے اسلام و ایمان سون
 دروغی کزن چھکھ ڈر بار استان

لے امیک دویم مصرچہ مسودہ مطابق۔

مہ ان برزباں نام مردانگی
 کوڑم سر بسر ملک چوئے بباد
 میلے بوزن آواز حیدر بکوش
 کوڑن داس اکھ چوب تیر خدنگ
 بیٹھے تیر سہستہ وئے اکتھ جواب
 بزیر سپر روڈ دل دل سوار
 ترختہ گو سہ نصف بخاک سیاہ
 کر و ہوش از تیر صلصال شاہ
 گز دھس یام کینہ کینہ لاین چھ کان
 ز دشمن دویم تیر دوتس بہ پیش
 ز نیند و چھن بوڈ دچندان سہ تیر
 تے لائے صلصال ہئے بے درنگ
 بزودی پکن گو بہ بالابے کوہ
 اوئن پڑا طحقن کوہ سارا بدست
 دژن دایر حقن بے حساب و شمار
 پیاپے وژن درختہ بیواہ سنگ
 ز بس سنگ ہا بستہ گپہ راہ سنگ

لہ ازیں پس مہون لاف دیوانگی
 تر بے عقل چھکھ اے یل بد نژاد
 بجوش آو صلصال با تاو توش
 کوڑن کش کمانے بزور دچنگ
 دوپن شاہ مردانے لے بو تراب
 دین تیر بر حیدر نامدار
 رواں تیر گو دور در پیش راہ
 دوپن بو ترابن مہ سوئے سپاہ
 ہئے زور امو ہستہ چھ مژدہ کمان
 وئن اوس یی حیدر پاک کیش
 سپن در تعجب یل شیر گپر
 اے نوئے وہ چوب تیر خدنگ
 لہ سپن حملہ کر کر ہنایتہ ستوہ
 بزور دسر پنجہ چوں شیر مست
 کر بر کر سنگ از کوہ سار
 ازاں کوہ بالا مژدہ تمو زچنگ
 جنابن میلے وچھ سہ باران سنگ

ازیں پس مردان نام مردانگی
 وژن لاف مردی بہ دیوانگی

لہ یہ شار چھ پتہ پاتھو چھاپ

لہ یہ شار چھ پتہ چھاپ۔

دما اکھ اکس جا پہ استاد روڈ
 ازاں کوہ پہ ڈوڑھ سچت آواز جنگ
 رتھمے اسیا جنگ ترؤون ڈلے
 سپاہن حیدر، سرفراز جنگ
 کنین ہندو سپیدی توڈ ائیر بجای
 وچھن اوس حیدر تماشاے جنگ
 دما اکھ روٹھکھ دم بزیر سپر
 وگرہ بار سے حیدر پاک باز
 بہ دو ستور صلصالہ نے بیدنگ
 شہ پہ بوڑا ترین کوڈن ناہ سخت
 دوپن شاہ صلصالہ لے بد کہ ہر
 مے سستین تہ کینہہ دراکھ نے زور مند
 دشمن شیر تن چاڈی بے جاں کرن
 ہمہ دم کڈے جاں شومس دیمار
 دہرہں تام شاہن بڑھتہ خار جنگ
 کہ یوت تام لوگ لوسہ نے آفتاب
 کرن اوس صلصالہ زپ گونہ جنگ
 میلے کالہ پن شاہ زہرپں کلاہ
 پر از دود سمسار سے گوڈہ مارغ
 نہ جنگی سپینو پانہ وانی ستوہ

سپر بڑوٹھہ رٹن پیش آن تنگ روڈ
 ازاں سنگ کو گرم بازار جنگ
 کڈن بیہ تنوور درختن پھلے
 زہاں گے گوڈن تام درخار جنگ
 وچھتہ خیر گے مرد جنگ آڈلے
 سپن کم ازاں سنگ ہارہ جنگ
 سپن یام از سنگ خالی کمر
 زہر پستی تلن تمو قدم برفہ از
 بشدت کوڑمن سچت باران جنگ
 بہ لرزہ ہئے آو سے کوہ لخت
 زمانہ زنے پیچھ وہ ذودی سربسر
 توے دست مڑ بڑھ بمکر وہ فشد
 زخون تو ماڈان مرجان کرن
 گزہکھکھ میٹھ سزاوار داڑل ہوار
 کنو سیمو کوڑ تمو دگرہ بار جنگ
 کرن بوئے ہرگز درنگ از شتاب
 گے سپر سستین، گہہ از خار جنگ
 ٹھکھتہ پیو بزیر گلیم سپاہ
 زمین و زماں گو بہرنگ نراغ
 رواں پھیر تھن گے زہامون و کوہ

دُرُوپہ بلمشکہ حقو کہ پاسدار
 دگر سوے زبے خسرو نامدار
 بہ دوستور از زبیر و بالا ہمنر
 و دن تیرتے سنگ صلصال پیر
 سیلے شہر یازن روٹن پزار
 لہ بہ ہفتم سہ سالار خنجر گزار
 کمر بستہ صلصال ڈیوٹن بنگ
 دوپس شاہ مردان اے خیر سر
 ہتے یتھ کوہس پیچہ بسختی و گرم
 نمبر نمبر از اس مآداں کرو
 ا کس دمن دم ہن وہ ذی کو جنگ سخت
 کرپس کر یکھ صلصالن اے پہلان
 و نیتد رے گو راس از در چشم
 نئے کیا چھے خبر میا فی کیا چھ کران
 مگر پاس اے خیر زبس رنخ و تاب
 پیو ائی و چھم زشت خسا باعجب
 توے کو متن چھم ہراسند جان

خبردار بر کوہیہ ، بر مرغزار
 نمبر دڑاے دوشوے پیے کارزار
 کرن اسی تا ہفتہ بایک دگر
 کرن اوس رد حیدر شیر گہر
 براں ڈیر گو شیر پر درو گد
 کھٹیتھ گو براں کوہ مردانہ دار
 پچھتہ آسہ کانہہ سالخہ بد نہنگ
 در اے خیر پیسی شرم چھکھ بے ہنر
 بہکھ کوٹ کالا ہمانستہ غرم
 ابایک دگر رزم مرداں کرو
 و چھو آسہ کیتھ کس دن فرجام سخت
 بہ چھس پانہ وہ ذی سیر کوٹ ز جان
 پراکند چھم دل حوہں بہر چشم
 رنگ خون چھم چشم وہے کوہ ہران
 پیسیم ناگہائی اچھن مریے غاب
 زبے نش باور تی اے اہمیر عرب
 کھو دن چھس مے ادوت ہنرمان

لہ پشار چھ پتہ پاٹھو تہ نظر گردھان سہ بہفتم کھٹیتھ گو سہ خنجر گزار
 ببالاے آں کوہ مردانہ دار

بہ پھوٹت تھتھ اندر بعد رنج و تاب
 گئے لوہ نہ تھتھ آہوئے آتھ میئے
 بنا کہہ سپن آب روشن سیاہ
 بنا کہہ سہ آب سیاہ گو چور گل
 رگل تیرے بستہ کرم سے راہ
 بوہم آب تے زب کرن پائے بند
 روٹے عمر ہندو آفتابن زوال
 ڈاڈا ہنے کو رکھ بے آج و تخت
 بہ سختی لوڈن در کھاں چوب تیر
 تھتھ میٹھ سپن زلزلہ در زمین
 ہنکے زد کوڈن تیراں زشت کیش
 بہ ہر لحظہ چھکھ نار تراون بے
 مئے پیچھ تیر لاین بہ ہر روز چھکھ
 تھے پیچھ تیر لوہم نہ زانہ در جدال
 گر تھکھ تاقیا تھتھ نہ عسیر تھتھ پیچھ
 کوڈن کش تھتھ خم سپن آسمان
 ز چرخ کھاں شور و شر و دھتھ خروش
 لیکھتھ تھتھ پیچھن نام مصلحت تیر

وچھم غاب اکھ ترن ڈرو یا بے آب
 ہنکے ساء عتھا اکھ کرم تھانھ میئے
 نہبر نیرش کینہہ لوہم نہ سئے راہ
 گیکھ چشمہ تیر پر اکسندہ دل
 و سبتھ گوس اچھ بہ آب سیاہ
 کرن زور اوٹس بہ کھسہ ہلست
 دوپس شیر جبارن لے بد سگال
 سپن تیر از چون خواہ رشند تخت
 بہ بوڑھتہ بہ خشم او مصلحت تیر
 برھتہ دیت نہ بر شاہ مرداں بکین
 رواں بوڑھن سپر ڈٹ بہ پیش
 دوپن نس کر اے بد رنگ و شوم پے
 بہ کینہ سپن مت جھاں سوز چھکھ
 مئے مازانہہ کوڈم تیر بے کن خیال
 بہ تے از تھے پیچھ لاپہ مردانہ تیر
 و نہتھ پی تچن عتھ و سہ چاچھی کماں
 لوہن تیوت سو فار و دتس بگوش
 کوڈن تام از شست اکھ چوب تیر

ز کینہ سپن مت تیر دل شور چھکھ

لہ بہ مصر چھ چھاپ پھتھ پائھوٹھ

فلک باس پیچہ کینو کرن آفسپن
 قضاہن دوپس کاٹھہ درنگی مہ کر
 رواندوستان اندکھاں دناوتہر
 میان د ابرو تہس باشتاب
 د سر خود تے درء اکثر ڈھیونس
 د کر مٹو، ا کے تپہ پو بدسکال
 بر اے شاہ مردان دں دوکھہ بکام
 دے دیکھ کو غریواں ببالاب کوہ
 دواں شیر جنبہ آذ کو ہمار
 ہمہ مردم دژ مسلمان سپینو
 پر ڈھکھ شاہ مردان احوال گنج
 تمو عرض کوڑہس کر اے نامدار
 مگر یور اوٹن د تکر مال و گنج
 آذاں پس تمن کن وون سر بسر
 ابو المعین و مالک نامدار
 ہئے نام بردار شاہ سمک
 رٹھہ اتو صلصالہ نے بے خبر
 سپاہو کوڑس عرض اے ارجمند

فلک بے دچھن در زمان دین
 قدر آس دوپس کدس مغرب سر
 نشان کوڑہ ابروے صلصالہ ہر
 ترختہ کوں تپہ شہر دے تراب
 ہمہ تپہ پھل مغرب اندر سونس
 دے جس کر یکھہ پیرختہ دے وارڈوہ حال
 دے مرگ جہاندار صلصالہ قام
 د ابرو تہس خوٹ دواں ہچو جو
 دواں کو براں کوہہ نزد جہار
 سراسر تہس آفریں خاں سپینو
 دے نو توہم چھ کتھہ جاپہ بے درد ورنج
 پشیزا اسے دچھہ اند شہر یار
 اچھو دچھہ اسے کینہہ بجز درد ورنج
 ہئے یار نے ہنر مے وڈ تو خبر
 تے بیہ سعید وقاص و زہار خواہ
 چھہ تے تاجدار ی بدوہ فلک
 کرن قادر تم یختہ جہار اس اندر
 چھہ تم یختہ جہار اس اندر پائے بشد

رٹھہ کو غریواں ببالاب کوہ

لہ یہ چھہ چھاپ پتھہ پٹھو

اندر ژاود حسیدر بژنداں سراے
 چمک گردن دوست و بازو بے مرد
 حکمتی موت زولپد بے مستمند
 ہماں دم علی شاہ مشکیل کشاے
 نہ سوہاں سوز چپیر کڑکھ جدا
 ازاں پس روٹن پڑھتہ اکھا در کنا
 اوٹکھ ساروہے حمید یزداں بجا
 دوچکھ تس کرائے شاہ مشکیل کشا
 ہئے اُسو گاہو زحماں ناوہ مید
 خلاصی ہندے اوس نے کاٹھہ کلام
 ز غم گاہتیں اُسو دل خستہ، خاد
 دوپس شاہ مردان اے پہلوان
 نہ چکھ ماہک اُشتر شیر جنگ
 اگر زن ڈسپنکھ سہٹھا زرم خواہ
 چھنے پہلوان اندر کاٹھہ سوار
 دوپس ماہکتن اے شہید نامدار
 پیہم پتو اُسو اُسوفاد در بشد و غم
 دوٹکھ شاہ مردان نے سور حال
 پتو کور متن بو بزرہیں جھار
 خبر و نہ کچھ از چاہ و از خاہ شگ
 در اُخر بہ پیکان شیر نبور

وچھن یارے بستہ بے دست پائے
 ز آہن گتو تپیر زنگار خور
 عمر گاہو از شیخ و ز چپیر بند
 طلب نور پے سوہاں فولاد ساے
 زہا کڑی نہ ساری بہ عون خودا
 پتہ چشمان زکس کڑکھ آب دار
 کورکھ شاہ مردان ہستہ مرہبا
 خود دین ڈٹے یم زور کڑی عطا
 ز ظلم و ستم اُسو گاہو بہ قید
 ز سختی کوٹت مندین اوس شام
 زٹے مشکیل کشائی کڑکھ آشکار
 وچھنہ چو صلصال یے کاٹھہ جوان
 برمدی فوزوں تر ز فیل و پلنگ
 برابر یکھے نہ بصلصال ساہ
 مقابل بہ صلصال بہ روزگار
 نہ کہتہ پاٹھو موکلیا کھ ازاں دیوار
 مگہ چاڈی بیہ فک اُسو دم بدم
 پتہ کینترھا تمی کور بہ صلصال ڈال
 پتہ تمو وچھمتن بو براں کوہار
 بہ صلصال کاہے صلح، کاہہ جنگ
 کڈم از سر و مغز صلصال گورد

کہہ کر صفیہؓ نے مغزِ صلصال پر
 موتِ آبد بڑ کوہ سے بد نشان
 ہیر در او حیدر ازاں پہنچ مرد
 ڈلائی لنگھتہ زخمِ پیکان و تپہ
 نشانہ رٹھتی پکن گئے براہ
 دراں غار ڈیوٹھکھ پیوست شہر بار
 ز ابرو پکن بو تمبیس جو بے خون
 رواں خوں تمبیس ہچو فوار بو
 پیوستہ کے نہ وو جھٹھتہ چو دگر بارست
 یہ ایں حال بھی ناظرین خوبہ زشت
 ژٹے بوڑھنے از جہل از خشم و کین
 ڈوٹھتہ غید و پیمان دھتھتہ تھتہ مزہ
 ژر و ڈکھنے از شور و سختی بجائے
 مکافات ڈیوٹھتہ سزاوار خیش
 مئے افتاد پے جھکھ کرن سر زشت
 چھنے کاٹھتہ عابا ز ناموس و تنگ
 مہ آن بڑ زبان نام بے چاہگی
 ژٹے مولوم چھی مینائی زور و ہنر
 ہم اچر بہ فلاد او سس پے سنگ
 بے دُنی چھنے روز پش کاٹھتہ جے

سہے تھتہ کوہس پیٹھٹیک چوب تیر
 ہم اکٹھن گنھوٹس پتے توہو روان
 وو لکھتہ پہلوانو سبلاح نبوہر
 لدن اوس یختہ حبایہ صلصال پر
 سہ یس خوں ہرن اوس از مغز شاہ
 پکن داتر از کوہہ نزدیک غار
 سہ فیل دماں اوس گوشت زو بوں
 بہ غار اندروں سہ دُن زار بو
 وچھن یام حیدر وو جھٹھتہ گو سہ چست
 دوپس شاہ مردان اے بد شرت
 کرے نصیحتہ سہٹھاپشیں
 کوٹیاے باپاں ژٹے بوڑھنے زانہ
 بہر رنگہ گوٹے ژٹے بے رہنماے
 پتے آے دوم فی پیش کردار خیش
 دوپس تور صلصالن اے بد کنش
 اگر پہلوانا پیسی زور چینگ
 ژٹے وچھتھتہس بہ پیوست بہ آواہگی
 اگرچہ پیوست و ز کیش چھس پچھر
 کدیم عمر سارے بہ پیکار و جنگ
 اگر زن بہ گزہ ہیر و تھن پش سرے

بسروا ہونوم زمانا دہ از
 ز دشت اجل گوی موم فی بے نشان
 بہ مردی ژئے مشہور گئے نام و کام
 ہائے کینہ بستین مئے ہیوت تھم قصاص
 ز حال سرفراز صلصال شاہ
 دون و اثر لارن بھد داغ و در
 سرخستہ تئو سند روٹن در کینار
 و نیامے ژئے بز و نہہ ماجرا سر بسر
 ژئے عقو و تھنہ منظور گفتار میون
 پہ کورست مئے بو دال شاہن بیان
 دن اوس مئے یادگار مہمان
 بدولت ژئے اوسکھ جہانک پناہ
 کہ یوت تام بپہ چاڈی شاہی عیان
 لہ جہاں چاہہ پیہ چو پیماب اوس
 خرابی سپنہ مومو بہ کار جہان
 سر تخت شاہان بہ تاج گو
 و دس نا یہ عالم ژئے ہیوہ تاجدار
 ہئے چاہہ تیمار، ایشہر یار
 سگدھام غمزدہ کارائی و ناز
 سپنہ میون خود رشید روشن، روان
 از پس پس ژئے رٹہ ہن پہ عالم تمام
 سراسر گئی و کھ مومہ کج تے خلاص
 شامن خبر بوڑ ساہب بہ راہ
 ز چشماں گوشت تئس زواں آب زرد
 و دانی دوپن تئس کہ اے نامدار
 اکہ بوڑ ہیکھ ڈیشہ ہیکھ مخطر
 بہ خیبر سوری ژھونڈٹھ آزار میون
 ژئے نش تی ووم آشکار و بہان
 بہ تاج و بدولت مدار جہان
 بشوکت ژئے اوسکھ فروزان ساہ
 ز جور و ستم ملک بو در امان
 شو نگتھ روڈست فتنہ درخاب اوس
 تبہہ گو ہئمہ روزگار جہان
 پہ خود رشید عالم بہتر از کور
 گزہن غائب ناگہ چھہ از روزگار
 و دن، خون مارن چو ابر بہار

۱۔ چھاپس منڈ چھہ امہ شاک قافیہ "گو"

مے شوہم وڈن چاڑی ہے تختہ ہے
 لدی کس اکھا پائے بر تختہ وڈ
 ڈے اکھ ہتھ پسر اسرھن درجہاں
 سپن وودنیہ سرچون بے تاج وڈر
 مڑھ گئے گرانما پے اکھ ہتھ کبر
 مے سیتین ڈے خوش روزگار اکوڑھ
 ہم اکوٹ بے پیری مے دیت مقم ذکر
 ڈے روٹے دیوم کیاہ نفع کل تہ باغ
 ڈے روٹے چھ یس ماویہ لعل ناب
 گزہن چاک تھ غوغیہ یے تنگ ہے
 وڈن واو سیتین شکوفے بہار
 وکر مشو بنفشہ بنو زیر پائے
 وڈن اس واراہ ز تیمار شوے
 ز در شمامہ چنابن سیٹھاہ
 ہمے ہور اسلامو جوے آب
 دوپچھ بو ترابن یہ تقدیر کار
 اگر زن مے میٹھ آہ ہے در خیال
 لہ ز بہر شمامہ بے کر ہمن خلاص

گراں مایہ تاجس تہ بیہ تختہ ہے
 دیسی کس وں تاج کیا فی بسر
 اکھا ز ند روڈے نہ بہر نشان
 کس وودنیہ خشکھ گلاہ و کمر
 ڈھنکھ تر او سھن بزین تاج وڈ
 چو ببل ز گل خار اٹھوڑھ
 بے کیترا اسپری کڈھ وودنیہ ہیکہ
 چو لالہ مے روڈم یہ دل پڑ داغ
 ز خون جگر چٹون مے جھم خون تاب
 بنن خاک تس روے گل رنگ ہے
 وڈن نار ہے تر گیس آبدار
 ہمد گل ہرن کاٹھہ مے روڈن بجائے
 ہرن ہنس سورخ گل آب روے
 وڈن واریاہ تر سپن خاک راہ
 وڈن یام وڈوٹھکھ شہہ بو ترابا
 کڈھ گو، چھ کیاہ سود وودنیہ کرے زار
 بے زانہہ مار ہمن نہ یہ صلصال دال
 یہ در زندگی تھا و ہمن بے قصاص

لہ پمن دودن ہمن ہیشہ کو قافیہ چھ "را" تہ "وفا" چھاپ۔

شمع کو رُس غرض با آب چشم
 کو رختہ جتک با محفل و فرزانگی
 نصیحتہ ڈٹے وڈن تھس سٹھا پٹھا
 ہر لحظہ کو رختہ سبیاں و اظہر پٹہ
 سے ہر چہ وڈن تھس ڈیوٹ پھیرا
 چھ پر پٹہ کا تباہ ہر رخ وڈن تھس
 اگر یو وڈنی مؤد صلیصال دال
 سے چھم تیلہ کوٹت روز وڈن تھس
 مٹھت سے تھس سیرا سس بہم
 سہ غم تر او وڈن تھس شادمانی وڈن تھس
 وڈن تھتہ دوہس اس تا آفتاب
 بیٹے کالہ چن دواپہ رختہ ماہ
 وڈن تھتہ نیو کہ خور رشپہ گر کوپہ کران
 چنابن وڈن تھس شمع تھس خبر
 پڑھن یو ڈٹے چھ پڑھن اہل زمان
 پڑھن واپہ پاٹھن خبر ماہ زر
 شمع تھس پڑھن تھس کر لے تاج بخش
 تھون نیو تھتہ کوٹ مال زریں جھار
 وڈن تھس تو ر صلیصالن لے مادہ گرگ
 اگر چہ وڈن تھس خبر آشکار

ڈٹے زری کرے پٹہ بہنگام خشم
 سے تھون کو رختہ ماہ وڈن تھس
 وڈن چون وڈن تھس سٹھا پٹھا
 کو رتن نہ کنن نا تھہ بہ سخت تھتہ
 ہے دال سٹھ وڈن تھس سیرا
 چھتہ روز وڈن تھس شادمانی تو غم
 سے تھس کو سبیاہ سخت وڈن تھس
 بیٹے مؤد شاہ جہاں دال شاہ
 رواں عاتقہ سے مٹھتہ پٹہ غم
 جو انی کر تھتہ کامرا نی وڈن تھس
 سپن غاب در زیر مشکپن حباب
 بھاتم وڈن تھتہ جامہ ماہ سبیاہ
 دلا سا کران بے تھس انھتہ ان
 پ صلیصال چھی رفتن ہوش کر
 پتہ ما کر تھس بستہ کی در دھان
 بوٹ شپہ کی ما وڈنی کینہہ خبر
 ڈٹے آخرو وڈن تھس کوڈ تھتہ تھس
 سے وڈن تھس خبر پڑ تھتہ آشکار
 وڈن تھتہ تھس ووت نزدیک
 خبر دار گر تھتہ خبر نامدار

گزہی یام حیدر بے یتگاہ فیش دئے حال سوئے سے کیاہ او پیش
 لے دواں شیر جبار لشکر پناہ نہ بالا بمادہاں دواں گئے براہ
 تریسہ دوت نزدیکیہ شہ شاہ پنےرا نمبر داس ساری سپاہ
 نو دیاہ یاراں سپین خوش تر شاد
 یہ اوسکھ بنتیومت تر او مکھ بے ساد

شاہِ قلم صلصالِ شمولِ شمس سپردِ آتش

پیچھے کینہ پڑیومت اوس صلصالِ سپر گوشت خون آغشتہ از زخمِ تیر
 دو تھتھ یام گو حیدر نامدار تہہ کار صلصالِ گو سنجت دار
 کلاںک تیس روئے کاٹھہ مجال دباں بٹہ سپنس درانِ حبابِ حال
 نہ روئے سار چوں داغراں کاٹس زرد ڈولس جان پیرتھہ بڑاری و درد
 شامق بھجس ترودتس پیچھہ بشتاب شہنشاہِ صلصالِ گو سزخاب
 وہ اُچر دراں غار تاپک و تار ڈولس پیر و تھن دوا بجال زار
 پتھ پٹھو اُپین گرداں دہسہر چھہ چاون گئے شیر گھت زہر
 بے، آدمی خسار چھی آسمان اُپس زانہہ چھتے عار و عبرتھہ یوان
 کرکھ سٹھہ کھ چھس جو نر اڈوہا گزہی کرکھون تگہہ بر اڈوہا

لے ایتک دویم بصر چھہ مسود پٹا بن چھاپ چھہ پٹھو ط
 دواں گو نہ بالا بمادہاں دواں

لہ تہ طوفانہ برونہہ روز اندر حذر
 زہیں زلزلہ شہ چھٹھٹ زواق
 فریبا دون بھی زمانہ بہ مہر
 ہمشک زن رکھ سور عالم بزدور
 اگر برفک واپس اوکھ کلاہ
 اگر عالمس مرن تہ چھکھ کیمیا
 پمن دھن کین کن تہ رکھ بکر جان
 چو دانہ تہ چھکھ در میان دشتک
 تہ بکر کین رکھن زاپہ میٹھہ امیشیا
 انہیں اسیا سنگ کیتیا بباد
 ییلے شاہ صلصال بوڈ نامور
 وڈن سہے شمامہ کڈن اس سہے
 وعلیٹھ دزاو خود رشید دیباہ زر
 امیر عرب ہیتھ سدان سپاہ
 پیتھ پامٹھ صلصال بو پوہیتن
 پچن دوت نزدیک بارہ قراہ
 ازاں پس شماسن نشن گے سپاہ

چھ کتیاہ سؤ دیلہ آب وانی بسر
 شوٹنگتہ بے خبر چھکھ تہ در زیر طاق
 کھوڑتھ روز از مکر گرداں سپہر
 ہم آنر بدنیاں رٹی خاک کور
 صراغام بدن پیکھ بتار پک چاہ
 جہاں چھی بماند شگ سیاہ
 تلیم چھی زمین پیٹھیم آہسان
 تہ مکر عقل پاراد دہیں ہر دہنگ
 پیتھہ استغاثن کر سہیں طوطیا
 سپیز چوں فریون پور قباد
 مٹھ کو، پتھر پوٹھند تاج زر
 پیتھہ پامٹھ راتس ز تیار شہے
 نہہاں گپہ نہ اچھہ از شب لاجورد
 رواں گو بہاں غار صلصال شاہ
 سہے غارس اندر سہ بو مؤمتن
 بہر سوسہ درواہ تھہ کور کھ باز
 دلاسا دیکھتھ تس مدارا سپٹھ

لہ پشار آو مسودہ مطابقت دز سر کر نہ لہ امید کہ دوہیر مصرک گہ ڈیلفظ
 چھ "پیتھہ" چھاپ۔

شہ پہن آو پڑ خوش جگر
 چنانہ دوہن ماکس در زمان
 بد اندیشہ سے حال بد توہی کر دوس
 نہر تس کٹو جامہ سے کر گدن
 وچھو تھ اندر کیا سنا راز اوس
 سہ ماکت کر بستہ دو تھ شیر جنگ
 کر تھ پانڑھ ہتھ دوس از کر گدن
 لہ تھا اکھ کوڑن پس ازاں جامہ باز
 تہ دویم دوس مژدن ازاں بد سیر
 تہ وچھکھ تام تھ جامہ سے ہر کران
 تہ پرن شاہ مردانہ نے با صفا
 تہ دوچھکھ یس اکس اسہ چھ مرز جان
 تہ تبس کھتھ کنن پورہے مینا فی تیغ
 تہ سہ جامہ کوڑن پانہ سے کیت پسند
 تہ ترے ہتھ جامہ کی تس مژدہس وگر
 شامن اوٹن تام مشک کولاب
 وولن ہیر بھن پار چاس تمام
 ازاں پس اوٹکھ ہیرم از ہر کنار

وونن تہ پنن ماہر اسر سر
 گڑھو نژد صلصال تیر نہوان
 بدتن جامہ سے تنگ سہی کڈیوس
 کر شمشیر زائہ بہ پن پورن تمن
 سلح کوہ پورن برآں ساز اوس
 بد صلصال مژدن سہ خفتان جنگ
 ہنم پڑھتھ اکھا بو دلاں با بدن
 دپن اوس اکھ تر وچھو کیا ہچم باز
 سر اسر سپاہو کر تھ تھ نظر
 میکھتھ اسو تھ نام پانمبہان
 تہ نام پانمبہان خمد دا
 مرتب بہ اساب پانمبہان
 گنیم کشہ پڑھ ہش کران مایہ تیغ
 صوٹدوقس اندر بستہ ہتھون سہ بند
 سپاہن دیکھ با تھ سر ستر
 چھولن مغز سر تس بہ کو فوار ناب
 کوڑن پانہ اندر زمان انتظام
 کر تھ جمع اکھ ہتھ تہ پشت بار

لہ تاشہ پنن اٹھن شارن آو نو ترتیب دین۔

کوڑکھ گرد انبار ہیزم بجائے
 کوڑکھ، بچو کوہ آتش افسردختہ
 ازاں پس سراسر سپین باز گشت
 شمامہ سپینو بہر زر چپا، مگر
 دوپس شاہ مردانن آزاد روز
 مے نش روز نئے زائشہ تر پوشیدہ
 مے ہاوتھ دیم دختہ خود ایسے جہان
 بیاسیدا کر تووے انتظام
 ثوبہ کچھ سیرتو باسروہر بو تر آب
 کوڑکھ تھتہ پیچھن مرد و ازوہ سائے
 مے صلصال تھتو مژ کوڑکھ سوختہ
 ازاں کوہ پکن آے ساری بدشت
 رک زان گنج تس اس نئے کیشہ خبر
 مہ گزھہ در غم زر تر دلشاد روز
 بہر لہام و اہم مے پائے نصیر
 چھ یس و اقف آشکار و نہمان
 سپن قصبہ صلصال سہ سہ تمام
 وں وں سیر درو یا، تماشا ہے آب

زواں واپناون سہ شیر الہ
 بہر سا جل بہر امداد فیروز شاہ

زریج بازیابی تر، واپسی

پیلے آسمانن درم شامگاہ
 تہمس زھانڈنے دراپہ نٹو ماہتاب
 امی راز گو حیدر نیک نام
 کوڑن حکم بہر باز گشتن سپاہ
 کوڑن بستہ خود رشید در دامگاہ
 کرن جستجو تس بہ خوشکی و آب
 دل او سودہ از جنگ صلصال قام
 تیاری کر تھتہ فسکہ تھاون براہ
 بہر سجادہ بیدار بو بو تر آب
 دل پاک تس ہچو سحاب گو
 سحر گہ زمانے سہ در خاب گو

بہ شب آفتاب صفا تسمو موچھن
 نتے ہچو ببل ترنم زمان
 اذان پس اوئن تنگ اندر کنار
 رہنا منہ گڑھو نے خود ادندگار
 تجھتہ رنج و سختی ز تیمار دین
 مئے نش وائے نس کر دس تاہیل زیا
 کڈھتہ داتھو وھتہ بہ درو یا کنار
 نہتے کرئے خبر ایشہ بہ بو تراب
 گرا چھس کھن تھو دوسانی چھیل
 کہ بیدار گو نامور پہلو ان
 ہماں دم وون با شمامہ سہ خاب
 مے سرو سہی اس کور تسمو قیام
 سپاہ ہتھ پکن گو بہ درو یاہ آب
 شہتہ روز شکر بہ درو یا کنار
 نشان تھتی بو ز شاہ رسل
 ز درو یا شہناں سپہا مردگار
 بڑھتہ آسے ہون و ماڈان و در
 اذان آب شور کوڈکھ کان گنج
 دویم نصفہ بو حصہ کور ہنس دوتا
 پتھتہ پاٹھو دیت ہکھ تمور سم وراہ

غاب اندرون مصطفیٰ تسمو موچھن
 چو گل در سحر گہہ تبتسم کران
 کورن آفری بو تراب سب بشار
 دوین تس تجھتہ مہمت بہ شمار
 سہٹھا کر تھتہ مردا نیکی بہر دین
 جہاں آفری روڈنے خوش تہ شاد
 سہ یس گنج کوڈھن ز درپس جھار
 تہ صلصالہ نے تر دو سورے در آب
 ہداں جاے آبس و تھن چھی وٹل
 ورنھتہ پی ہماں دم سپن سہ نہان
 ز بس شادمانی سہ پھول چول گلاب
 سپن خوش سہ بانو اذین خوش کلام
 دگر روز مے میدر بو تراب
 پیتلے دوت نزدیک ز درپس جھار
 کہ بھتہ جاہ آبس گڑھن بو وٹل
 شامن توتے اون اکھ ہتھتہ سوار
 رواں آہر اندرے ہبر کوڈکھ زر
 کہ لکھ ترین دمہ ہن مہمت و درد رنج
 شمس کورن نصفہ از در غطا
 اذان نیمسہ پنجہ دتھتہ بر سپاہ

تہ بیٹہ اُسو ہم مردِ مِ شہرِ باش
 ہماں سہہ ز باطنی بڑہ پیش سہو
 رمن دیت کچھ اکھ جھہ اند گنج و زر
 بزر مردماں خہرم دشا د گئے
 کوڑکھ بخشش ز بقام الرقوم
 پند پختہ کئے رود باقی بحال
 دوپن تن شماس کراے خہش نہاد
 اگر اور زو کینہہ ژئے اسی بسر
 ز آب و سلح، مال و گنج و سپاہ
 ہے مؤصلصال شاہ بہان
 پختہ پختو بوتس یلکھتہ سر زشت
 شامان کوڑوس افسرین، مَر حبا
 مئے جھم وون متن دال پنے آشکار
 سہٹا گنج موجود چھے در جہار
 بہ جھنے کائنب بیٹہ روزن اند بہان
 جہان دوپس نیو، رتمو زیادہ مال
 یہ کینشہاؤں سپم و زر و گنج مال
 تہ بیٹہ گئے ژئے سورے ہمہ شہرِ قام
 اگر زیادہ اسی غریب، اور زو
 دوپس تمہہ ییلے دال بو شہرِ یار

بہ دُری یا تہ یم اُسو دہقان باش
 ز سودا بہ زر بے گنتو آء کیتو
 سپینو شادماں رتم پسر با پذر
 سہٹا ملک واران آباد گئے
 گدار و دئے کائنب دراں مرز بوم
 لوڑکھ وونٹ پنے پیچہ ہمہ در جوال
 درپ کار وون کیناہ چھے چوئے مراد
 و نم تہ مئے، حاصل کرنے زود تر
 ز شہر و ز دہہہ پی غرض چھے بخاہ
 ژ ایدر کوڑور خہ مہ راکھ کینہہ بجان
 چھے ہر کائنب بہ عالم و چھن خوب زشت
 ژ چھکھ داقف حال سرتا بپا
 خدوون چپا ز خاطر یہ گنج جہار
 کد کھتے کر کھ خرچ در روزگار
 سپاہن دہ قسمتہ کر خہ اپ زمان
 وگر بار روڑ کھنہ کئہ کن خبال
 تہ گئے وہ و ژئے سورے علی کل حال
 بہ فورماں بڑی ملک سورے تمام
 و نم رتی دئے ہے بلا گشت کو
 ز شاہاں بہ کرٹس تمی خاستکار

لیو کھن ملک سا جل ڈپس مہرہ یے
 بہر سال اوٹم مے سوزان باج
 ہنسک زن ژو دیکھ تھک اندر دادے
 اجا بھتہ اگر تھک و ہم اپس کلام
 دوپس شاہ مردان اے ماہ رے
 شمان دوپس چھم یے کار بس
 تو بیہ دوپس اے نامور پہلون
 یہ کینر ہانگکھ خوش بہ خاطر کرے
 دوپس تھم کر اے افسر بانوان
 ہم اکنوں ژو کر ترک کفر و جوہول
 مسلمان سپن بانو یہ مہر بان
 دوپن بڑا تر ابن، رحمن مؤمنن
 شمان کوڑس عرصے اے رزم خواہ
 مے کینہہ تر شہیہ زہ کرم چھم تیار
 پکڑو دور و تھ چھم بمادان و دشت
 ہیبتن سہتو بانو یہ اکھ ہتھ سوار
 پکن آپ در شہر مژرین ز دست
 ملن ساز و سامان زخت سفر
 تو بیہ بہر خواہ دن ہمہ خواہ شک و تر
 سپاہن کوڑن تہہ مدار اتمام

ز طہاس شاہ بو تمیک بہر مے
 شہنشاہ طہاس با تخت و تاج
 تہ بخشکھ تنیک شہر و آباد مے
 مے تھاکھ تر ممتون ایحسان مام
 ژو مشکیم دلس مژر تے چھی اورے
 عطائی کروم یوڈ ژے چھی دسترس
 اگر ژے کرکھ خا ہمشا کر عیان
 دل و جان خد ممتہ گڈ اری کرے
 ز اسلام روشن ژو کر جسم و جان
 بہ صدق دل کر دین احمد قوہول
 سپن شادمانی بہ اسطامیان
 کر و وہ فی تیاری براہ وطن
 اکرس وہن وہن صبر کر باہ سپاہ
 ژے سہتین تہے تابہ سا جل دیار
 ز کشور بہ کشور کرم چھم گڈشت
 بہ امین رفتن سپن سہے تیار
 پیے مرفر سا جل کسد کوڑن بیت
 ز اسب و سلاح و کلاہ و کمر
 مہہ ہیا سپن بانو یہ نامور
 بزر کرکو نہ آباد تہہ خاص و عام

سپینو باشہنشاہ دُلل سوار
 ہماں دم شہنشاہ دیں پروران
 اُمپرِ عسب شیر پروردگار
 سرفرازے ماکب نامدار
 ابو المعجب کرد، شاہ سَمک
 کمر بستہ قنبد غمہ لام علی
 پکن دُلاے سارمی ز آباد بوم
 تھو وکھ زخت بردامن آبشار
 پکن دُلاے نزدیک درمی یکنار
 لہ اکس ناو مٹھر دو مٹھ شہہ بو تڑاب
 لہ بیس ناو مٹھ ماکب نامدار
 تریشیمہ ناو ابو المعجب ہوشیار
 چہارم پر کشتی سپن انتظام
 تھو وکھ پونٹھے ناو مٹھ بعد زپن
 مقرر سپن پنج کشتی قوی ست
 زخمہ شکی رواں گئے بہ درمی یاب آب
 سہیے مرنیہ جل ز میس بارشتاب

(۱)

واپسی

ساحل، خاور، مدیہ، کن

فیروز بخت، ہمیشہ طہماس شاہ ہندوہ کشی

بیہوشہ کنو سبیس اوس ازان جھار
 قلایا سہ تھو، تھکم اذ شاگ خار
 تھتھ اندر شہنشاہ فیروز شاہ
 ہماں لشکر حیدر نامور
 تہمندا اوس سردار فیروز شاہ
 تہ بیہوشہ بو شہنشاہ ہمیشہ شاہ
 تھمی کوڑمٹن اوس عہد و قرار
 قلایا سبیس بیکہ کر مرثن بستہ راہ
 کرن شاہ طہماس نس ستر چنگ
 پتھ پتھو کو مذھقا اکھ دواز
 دودھ اکھ سپن آو جھید شاہ
 دوپن تس آیا شاہ فیروز بخت
 رٹھ تے تے سٹھا کال یار اہ اوس
 تہ اوسکھ تے مشفق سٹھا دوسار
 اذ ہی بشد و تھپیر کہ تم خلاص
 بیتا کرو دوستی یکہ دیگر
 اہ نہ ساجل کرو تا بخت اور زمین
 لہ ایک گمہ ٹنیک بھر چھ پتھ پتھو چھاپ
 بہ ساجل رٹھ کرو تا بہ ساجل زمین
 قوی، سخت بہ دامن کو ہمسار
 بہتھ بو ابا تادیانی سپاہ
 پناہ کھو تھو وادان جھارس اڈر
 بہ اذن سرفراز شیر الہ
 سر تھتھ بستہ نزدیک فیروز شاہ
 بہرام آں شاہ دل دل سوار
 نہ نیرن اٹن کاٹھہ بو در سپاہ
 کھہ نیر ستن، کھہ اذ خار شاگ
 سگدن اوسودوہ دودھ تے سرفراز
 کرن عمدہ ذرا ہی بہ فیروز شاہ
 تھو کھ کوٹ کالائے در شہ بخت
 بخاور زمین آونے کاٹھہ تر کو میں
 بہ اوس سٹھا چون غم خار و یار
 ہنا بڑا بہ عہد کسے کہ تم تھو پاس
 گندو پڑا نہ پتھ پتھو پتھ کمر
 بھانئس تلک پیٹھ نر آشوب کین
 نہ ساجل کرو تا بہ ساجل زمین

بمردی تلو جٹکے کے سنجت شور
 ازاں پس گزھو خاورس کن رزان
 وٹو خادوکت پانے اُسو انتظام
 بجایے برادر تہ آسکھئے کس
 سپن شاہ مردانہ سے زیر کال
 مئے چھم بی گمانا ز صلصالِ قلم
 دوپس شاہ فیروزن ایشہریار
 کوڑھتھ عہد با حیدر نامور
 گوشت بدگمانہ زئے چھئے وہ ذبکین
 ز سودا پیوٹ چھی زئے در مغر جوش
 ز کوتا گوشت سیوڈ تیر بیہ ساد چھکھ
 زئے چھئے ناخبر سیلہ ہزاراں ہزا
 ہمہ ملک خاور زئے دیت تھن زبست
 سہ لشکر زئے اُسجھتھ سہ ملک سہ جاہ
 وں چھی از خیالات فاسد وہ ہقان
 گرفتار چھکھ پانے گوشت زہر پر
 بزبداں گوشت پانے چھکھ مستم
 ز صلصال چھئے با علی کینہہ تہ ہم
 پچھے پاٹھو تہے روز در بند سنجت
 بیہتھ کیز سہ طہامس بالابے کوہ

رٹو تخت ساجل بباربے زور
 لبوتی و کینہہ آسہ گوشت زبیاں
 ہمو دشمنن سار پنے انتقام
 سپہدار لشکر تہ آسکھئے بس
 موٹ آسہ اند دست صلصالِ دال
 نہ مومہ کلیا وحیدر نہ لشکر تمام
 زئے چھئے عقل ڈچر تہ بے اعتبار
 ہم اکنوں کن چھکھ تے نش گزہ
 توے ڈولمتن چھکھ نہ راہ یقین
 ز صفر گوشت چھی بہرارج ہوش
 پچھس حرکتس پیچھ تہ استاد چھکھ
 ارنجھ بہر حیدر پنے کار زار
 پتو کھنوٹھ اند دست حیدر شکست
 بسر اکھ نے کینہہ بشیر الہ
 گئے زون تہ بیہودگی چھکھ ہقان
 ز جوہر خاک چھکھ سپن مت اسپر
 وہ تھن چھی خطر بے مردی بہ بند
 مڑھتھ عوج گو از غصایے کلیم
 وچھو توہر پتے آسہ کیاہ رے بخت
 بہتھ اوس بیکار گوشت ستوہ

بنگ آو کرمی کرمی صبر و درنگ
 سپینو غلہ با پتھ سہ لشکر زو بون
 کو دُن قاصد نزد فیروز شاہ
 دو پُن تس کہ اے شاہ فرخند جاہ
 دُن چھی شہنشاہ در پس کوہ سخت
 بہ حصن مَرَضِع بہ رنمہ ہیکہ سپاہ
 چھہ یلم تھتھ حصار اندر گنج و زر
 دے تاج شاہی دے اینعام تخت
 تہ بیہ خلع خسر وانی دے
 اگر بیون بوزکھ ثا اے از جہند
 بہ امید حیدر بہ کرعاش و ناز
 بہ چھس زانی از بنگ صلصال شاہ
 بشور آو فیروز با جاہ و آب
 زگر دھ پیش طہارت سائل زہن
 کہیں پایہ بسیرت و بہ خصال
 کہ پتھ جا بہ حیدر کرمی جیتجوے
 بمراد بچی حیدر نیک نام
 زگر کیاہ چھکہ دون پرم دے از تاج تخت
 ہنگہ زن کہ کھ مرنہ سندر پاتھو پیر
 بہ فوہ مان حیدر بہ چھس با سپاہ

حصار اندر خرچہ کنز آتے تنگ
 و چھتھہ حال بد پو کھ بر زخم فوان
 پکن ہوشیار ادران بار گاہ
 ژئے نش آس از نزد طہاس شاہ
 بنگ آس کہ کڈا از انجا بہ زخت
 شکن چھہ ژئے نش غور و منت شاہ
 کھیمو با کر تھ سر بسریک دگر
 کر تھ ژئے سرفراز بیدار تخت
 سہ چھا شہر بہ کامرانی دے
 سرفراز سپنکھ کر تھکھ سر بکند
 ژا و چھہ ہن بہ ہرگز دبار سہ باز
 چھہ حیدر کوہت گشتہ تہ با سپاہ
 دیتن قاصدس سخت پھیر تھ خواب
 دپس اے بہ اندیش بیدار و دین
 تھکن کیاہ تھ چھکہ زور صلصال
 تہتھہ کیاہ چھہ صلصال تھ گشتہ کوے
 برابر پیاتس سہ صلصال قام
 دپن چھکہ بنم سہیل دشوار تخت
 بحصن مَرَضِع دے نہ گذر
 کمر بستہ روز تھ ژئے اندر نگاہ

کھوڑن دھول کینہ چھپنے چھپنے جھنگ
 مئے کینہ چھپنے نہ حاجت، بتاج و بکج
 بے یوتنا سقن در جہاں بڈند چھس
 تمے لحظہ کوئے فرستادہ باز
 بیچتہ کینہ بے غم پوسے فیروز شاہ
 سپاہین دوپٹن مدھقا کو گڈر
 چھ کس وڈ کینس یس آہنم پیام
 مئے دہ اسپ چھم نامور در جہان
 زحید مئے یس واتنا اولم خبر
 ز مرد جہاں اندیہ استاد گئے
 بکشت متی رواں گئے تمے دو نظر
 دراں روز بو حیدر نامور
 سہ چہہ بسہ صلہا اپنے کوڑ بے تنگ
 بہر سوے خلقن وڈن سوے خبر
 یہوے شوہر بو قاسم اندر جلی
 تمن قابضن خلقہ پے سر بسر
 دوچکھ تے کوڑ کشتہ صلہا اپنے
 زھنن تر اموقن چاہس اندر بہان
 بے بوڑھتہ یقیس قابضس کو چھ حق
 بے ساہل پکن آوے سے روئے درد

ڈلن دھول چھس زستان و رنگ
 مئے نش کینہ وچکھ نہ بجز درد و رنج
 بے فہرمان حیدر سراقکند چھس
 سراسر وڈن پیش طہاس راز
 کوڑن مشورہ با جہان و سپاہ
 چھنے شاہ مردان سہنر کینہ خبر
 زحید سر شہنشاہ با ایجتشام
 سہیٹا شوہر وڈن تیز رو خوش عان
 بے بخشس تمے اسپ دہ سر بسر
 سوئے ملک صلہا آمادہ گئے
 بے درمی یاسوے قسام بہر خبر
 دراں چاہو بے دامن شہر زہر
 کوڑن شوہر ملکس اندر بے رنگ
 مئے موڑم بچاہ حیدر نامور
 کہ صلہا اپنے کشتہ کوڑے سے علی
 بے مرگ علی مے وڈن سراسر خبر
 شہنشاہ قاسم قوی با اپنے
 سہ مرد دلاور کوڑن بے نشان
 چھس مئے حیدر چھس جان بحق
 وڈن ، نالہ ڈاڑی کرن بو بدرد

پکن دوت نزد یک فیروز شاہ
 اچھو کینہ ہرن آب، پر خون چگر
 تھتھ ووتھ نہ شک کہہ دیں خروش
 وون اُسو بہر سپہدار دین
 سوشک سراسر سپہزو سوگوار
 کرن ترین دودھین داری و تالیہ اُسو
 بروز چہارم ز طہاس شوم
 کوڑن غرض، اسے پہلوان سپاہ
 دین چھٹے ڈٹے طہاس بعد از سلام
 اگر موہ حیدر شہید نامدار
 اڑیں پس بہ غم خار چوئے بنے
 دپیتے سہ حیدر شہید نیک نام
 بمر دی قوی دل چھہ صلصال دال
 ڈٹے زانہہ نیون بوڑھتہ نہ ایشہ پاد
 فقط جنت کہ ہے پیچھٹے ڈٹے چورھتہ کمر
 فقط جنت کہ ہے پیچھٹے ڈٹے چورھتہ دوال
 ویکن بہر غم بہر چھس یار چون
 نہ سوزن مئے نیش شاہ خاور دین
 اڑان پس زین ملک بے سر بسر
 ز شمشیر کہ ملک سوئے خراب

دتن بان داری تھتھ بخاک سیاہ
 بہ فریاد و زاری دین سوئے خبر
 دودھ کہ تیوت روڈ کھنہ کینہہ جان ہوش
 ز خون چگر تر کرن رقم زین
 ز مرگ علی، سشیر پور دگار
 ز دیہہ ہرن خون رتن زالیہ اُسو
 پکن دوت اکھ قاصدا ہچو بوم
 بفسیر ز بخت اس با آب و جاہ
 بہر غم تو، ایشہ ورنیک نام
 بقایانی چھٹے کینہہ درین روزگار
 ہمہ گنج و شکرتے سائے دے
 چھٹے مردہ صلصال دار اے قائم
 خیال سترس آونے پور زال
 تھو ووتھ نہ ڈٹے میانین کھتن اعتبار
 ڈٹے صلحس پیچھن زانہہ کوڈتھ نہ کمر
 ڈٹے صلحس سنے زانہہ کوڈتھ نہ خیال
 بہرنیک و بہر چھس بہر غم خار چون
 ڈٹس سرکرس دور از مغز کین
 ڈٹے سیتون بہ کینہہ چھس پرخاش کر
 نہر برنہ صیف شاہی کرھتہ کامیاب

بہ عالمِ ژئے یزکتہ دے بے شمار
 یہ بوزکتہ بشور آو فیروز بخت
 دوچین قاصدس جلد نال زیں ہجوم
 نژون تس کرائے ایمین بد شریشت
 کر کو بند متن چھم ژئے پیٹھ ہر رنج
 برگ علی شادمانی مہ کر
 بے یوت تا مہتن زند چھس در جہان
 کرن دامن کوہ پر از سپاہ
 تھتھ جنگ بر پا ہو کر بر زمین
 از ایں پس بدینہ بہ سوزن سوار
 ازیں کار آگہ کرن مصطفیٰ
 مدد ڈھانڈ از دامن مصطفیٰ
 نہ تھاؤن یہ طہاس ساجل نہ قام
 ز ساجل زیں تا بہ قام الرقوم
 آنکھ تم جوانان اعرابیان
 ز لشکر کرن رو بہ کشور سیاہ
 بہ جملہ کرن کوہسارن بے باد
 ز خیشان حیدریل نامدار
 تہتھی پہلوانان آنکھ بہر کین
 پہوے جنگ چو سوغواراں کر

نژ از نصف شامی کزکتہ نامدار
 بتندی کوژن قاصدس نار سخت
 جوابانہ مے نش بطنہاس شوم
 نژ چھکھنہ سزاوار بارغ بہرشت
 مے کینہہ چھمنہ حاجتہ ژئے نیش مال و
 پیے جنگ چھے خار خار اسہ کر
 ز شمشیر ہرگز دے نہ امان
 بہ موران و پشہ کرن بند راہ
 کرن تنگ مے شاہ ساجل زمین
 کرکھ کوہ و ماڈاں ہمہ پر غبار
 بہ غارتہ پیسی سدر باصفا
 کرن کشتہ دشمن بہ تیغ جفا
 کرن خاب و آرام چھم مے حرام
 نہ آباد تراوان نہ واران بوم
 کرکھ جنگ مانفد سہر بیان
 بہ خورشکی و درو یا نہیں تم سپاہ
 پیلے پن سواران تاڈی نژاد
 ہنمے پن کڈن خاک ساجل دیار
 کرن غرق خوئ قام و ساجل زمین
 بہ از دید طوفان باداں کر

کہ کھ بعد زان سوے مغرب سپاہ
 کوں دشت دُور یار تمن پہنچے سپاہ
 ویشرت اکھ پہلوانان دین
 ان پرانی کھن خاک مغرب زمین
 کہ کھ کہن عمراد سے مصطفیٰ
 بسپنہ وڑ کہ نیزے پر جفا
 جگر پارہ از نیزہ خنجر کرد کہ
 جو فیروز شاہن کوڑن خشم و کین
 بفریز شاہ آفرین خاں سپین
 سہ قابضہ کے لحظہ کو ہر جہت خبر
 سپین شاہ طہاس پر خون جگر
 دوڑین سوے لشکر پرفیروز شوم
 بنیا بادشاہ اُندہ پر مرز بوم
 مئے پی مشور اچھم پن چوں پٹنگ
 ان رائیض مفسد بی بہر جنگ
 کہ کھس مئے اُیس بد نژادس دیار
 ہئے تائمہ پنہ کرہس لاو لار
 کوڑن منشیس حکم، قہود مل قلم
 بہ عنوان رائیض زہ کر کیشہ رقم

طہاس شہین نامہ

رائیض مغربی سینہ نامہ
 لہ رواں منشیین کوڑ قلم مشکبار
 یو کھن رائیض کن خلیہ شہریار

لہ امہ شاہیج ترتیب چھپنے چھاپی غتاور نامہ مطابقت.

چھ نالان تہس نیش ہمہ نہ شیر
 شہنشاہ دوراں نہ چھک شیر چنگ
 دیر و قوی تر ز شہنشاہان
 و کور ہنس سہا و شمنو تنگ زیر
 بہرہراج کو کشور و تاج و زر
 دین ناو چھس حبیب پاکراد
 کوون تخت و تہراج در شہر و کام
 کمر بستہ برجنگ صلصال شاہ
 کڈس مغز صلصالن از خاہنگ
 سپہدار چھک شاہ فیروز شاہ
 تہمی بستہ کورنس قلایس آند
 جہادس اندر بستہ چھس با سپاہ
 گرنھن چھنہ کینہہ میا نہ دستہ قلل
 بہ عارچہ تہمی کورستن ہچو
 نہ روستہ سے کاتہہ چھنہ فریاد
 نہ کر تم کلیم سیاہنس سفید
 نہ مزد قدم، گنج و لشکر تخت
 اگر نہ بے ہنگامی سے کینہہ بہر

لہ شہنشاہ و آلان سہ راہ یغور دلیر
 قوی سپہاں چھک بنا موس و تنگ
 بردی نہ مشہور چھک در جہان
 بہرہ چھک نہ بر کوہ و لال چو شیر
 پیہر و تہقن چھم بلایا بسر
 چھ اکھ نامدار از تازی نژاد
 خرابی کون سا جلس خرم نام
 ازاں پس کون قابو سے کن سپاہ
 شہن کشتہ در قائم سے مرد جنگ
 درپس ملک چھس تھاو ہو تو سپاہ
 دے کیاہ غور وری گرنہ چھس بسر
 مے پیچہ بستہ تھوون کڑخہ دے راہ
 مے اڈی تم تہمی فتنہ کرم کرم ددل
 بہ اندیش وادرا چھ مے شیر زور
 چھنہ وادہ وون مے بفریاد کس
 درپس ملک وورنی چاڈی روزم و وہید
 پچھست بنیم چاہہ دستہ دوس
 پ دشمن بہرہراج دن مال و زر

لہ یہ شار چھ اکہ قلمی مسودہ مطابقت۔

کرختہ منہ مختصر نامہ سورے دو ٹککھ
 بسیر نامہ تختہ نام رائیس ایوٹککھ
 شباشب سے کاغذ بمغرب زہین
 رواں کرے طہا بس پر ختم و کین
 تہ اکھ قاصدا اکھ دبوذب دوان
 پ مغرب زہین گو بہ رائیس دوان

رایض مغربی سند بلغار، فیروز تخت

تہ جمشید شہین گرفتار کوہین

بیچتہ کنو شہنشاہ فیروز شاہ
 دوپس شاہ جمشید نالے نیک رے
 کرے نہ بے کینہہ عہد ہے زے شکست
 دوپن پھیر تھن تس زہ بند روز
 مے یوت تام پانغام کر تھ نہ دست
 چھنے اکھ کلاس مے نش کینہہ فرخ
 مے حیدر سپہدار دلدل خرام
 ہن کہ کشتہ گو حیدر نامدار
 توے چھمبہ باور یون نہیں کلام
 کہ یوت تام پوز بوز نے بے خبر
 پچھے پاٹھی دہ روز فیروز شاہ
 شب و روز باگر مہ در نالہ اوس
 گوشت فکرن اندر محال تباه
 تر آزاد کرتم مے از بند پائے
 مگر چھس گوشت عاجز از بند سخت
 بزنجیر فولاد خور سند روز
 کرے نہ بے توت تام زے بند دست
 گماں چھم چھے سائے خبریہ دروغ
 سکے زون چھنے گوشتن سوعے قام
 ز صلصال مہ کلیانا اکھ سوار
 یہ سورے چھ بے ہتات تے نیم خام
 بہ توت تام دیم نہ دریں کار مہر
 تھوکتہ اوس پانس ز دشمن نگاہ
 مے چشمہ کری تھن زخوں لالہ اوس

لے دوہا اکھ سپن بر لب رودبار
 لے نہ درو یا نہ زڈنگے کھستہ بر کبار
 شہنشاہ فیروز شمشیر زن
 پڑھکھ تھو وانو او وکتہ توہر دکتس
 وونس نہ رتھو پھر تھن کانہہ جواب
 کر کھ بستہ تحکم پندہاں زبان
 دل شاہ فیروز گو بہ گنگان
 اکس سر جڈا کور نہ اڈہ زخم تیغ
 دوپن تس کہ اے نامور پہلوان
 چھہ اسوقا صہ شاہ ساہل زپن
 چھہ یسہ رایض مغربی بادشاہ
 براں کوہہ چھس لشکر اے شمار
 ہماں رایض مغربی با سپاہ
 تہ بیہ اوس تس کینہہ ورنہ دہنہاں
 تہ بیہ دوس ورنہ پٹن حسب حال
 بہ اینعام بخشس سہٹا گنج وال
 دما دم سہ رایض ہچھن با سپاہ
 بمغرب زپن رایضس ہٹیوہ دلیر
 فوڈن اوس مانسہ آبجہ ہار
 پکن گتے بہ درو یا سہیہ مرغزار
 دواں آو نو دپک آن ہر دتن
 کہ بیگانہ یا ایشٹا چھہ بکتس
 سرا سپہ گتے ہڈی تھن لا جواب
 نہ ہفتہ تھو وکتہ راز دل در دہان
 ییلے دراپہ تے کتہ تھن از زبان
 دوپم وچھہ فوڈن ہٹیوہ مانسہ میخ
 مہ ہارم کرے راز پنہاں عیان
 تھی سوزی ہتو بے بمغرب زپن
 چھہ بر کورہ والاں تسنر بارگاہ
 بہر نیک و بد تھو ہندی دوسدار
 بہ اداد طہاس یوت بی پگاہ
 سرا سرتہ کورہ رایضس نش بیان
 ہٹگر دشمنس سہ کریم با پمال
 اگر زن کریم مالش بہ نکال
 زماں در زماں وا تر یوت کہنہ خواہ
 چھنہ کانہہ مقابل تہس ہچھو شیر

لے تہ لے ہم دوہوے شار چھنہ چھاپ سپہ ہتو۔

سبتم کار بدرسم و تالان تہمس
 میلے قابض دُن و دُن سہ حال تباہ
 دوہن و وہ ذب سختی سپن کار میں
 بگردن مے پیچھ آو بار ستم
 ولیکن چھنے کانہہ تہ چار ادہیں
 میلے پانہ پے پیچھ پیوئت آسہ کار
 بہ لشکر پکن آو دل پر ز داغ
 سپاہن و دُن سر سہرا جزا
 بن گہ ز دُریا کھسختہ گے سپاہ
 تہ میلہ کھوت سہ رائیض دُریا آب
 ز دالانیاں دشت گو پر سواہ
 خبردار گو شاہ طہماس شاہ
 ز دین بوس کوہ رائیضن از جبین
 رواں خیمہ یے رائیض نامدار
 وونس تام طہماس ہنہ راز خیش
 دوپس رائیضن چاہہ خاطر سپاہ
 کدُن از شبیس تھکھ بہ اوسدہ گاہ
 ز دُن مے چھ یس چون دشمن قوی
 کزن روز فیروز سہ لا جورد
 ز بخت شہنشاہ فیروز مند

بسن جاے بر کوہ دالان تہمس
 ز غم روزی تھن کو سہ فیروز شاہ
 زیادہ سپن رنج و تیمار میں
 کھس پیچھ کھوت سہ وہ ذیہ بار اُم
 چھنے کانہہ رتن بوفلک شتم و کین
 بسنی نہ پھرن سر بجز کار دار
 کر تھ فیکر سہین ز چشمتہ چراغ
 تھن بو نہ طاقت تھ پھون و چرا
 ز کشتی بہ خوسکی کھسختہ گے براہ
 جہاں گو نہ انہوہ لشکر خراب
 گو نہ کھ گرد بر گردہ رائیض جہار
 پکن آو در پیش تہس بدشہ براہ
 کوہ کھ اکھ اکس دوطرف آفرین
 کوہ کھ ایستادہ پایہ جہار
 تہ کینرھا تہس اوس آست بہ پیش
 مے اذرتو چھ یسن چھ تھکوہ تہسپٹا
 کردہ خاطر شہنشاہ گ فردا بگاہ
 ز دل شاد بہہ بادل خسروی
 بفرگاہ فیروز میٹھ داتہ گرد
 ز شمشیر و تیر و کمان و خدنگ

دُرپ دامنِ کوه ز شخبَر گذار
 کَرَن تیلہ بڑ شمشیر اُندر نیام
 کوڑمں تور طہاسہ نے آفسرین
 بلے چانہ امداد بر گشتہ بخت
 وڑپں سوئے اسلامکے نامدار
 شبس بے ز تیمار حیدر ودان
 پیلے شاہ روغن کوڑن دست جنگ
 نئے کھوت ز مشرق کھمار شرق
 نبر در او مے رابین شیر جنگ
 رُٹھتھ اوس بر سر دُرفش سیاہ
 کڈ کھ تام والا نیو کوڑن تیغ
 بشور اُڑی تھو رابین کمر نامے
 بیٹھتھ کینو شہنشاہ فیروز بخت
 لہ ہماں دم کُرن رابین راس صنف
 سپاہاں برابر سپہنہ در نمود
 بد پگر طرف شاہ فیروز بخت
 وڑن مؤمن کن بہ ہنجار نیش
 کوڑ سخت کوڑشش پیے کارزار

اکھار زندہ تر اوں نہ از کارزار
 ز نوں میلہ پہ ماڈاں بنہ سوئے خام
 شہر خورش آس اے پہلوان گزین
 گزہیم زندہ شاید بنہم تاج و تخت
 ز بہر علی گام پتہین سوکوار
 تہ روزانہ بے خاک بر سر لدان
 ہنر پختھ کھیتھن زوال شہنشاہ زندگ
 فر وزاں کوڑن عالم از نار فرق
 سو لشکر پختھن سرتور در دست جنگ
 یون درینٹھ زن اژدہا یے سیاہ
 ہوا کوڑ ز گرد سواراں چو میغ
 چو دریا و و پختھتھ آپے لشکر جاے
 قومی کوڑن بدل بر سر جنگ سخت
 ز چکھ تیز شمشیر براں بکف
 مقابل ز چکھ چشمہ با چشم مرد
 غریواں سپن با سپاہاں سخت
 پہ دوہ چھو سہٹا سخت محکم ز پیش
 اگہ آسہ ہے سخت بیدار و یار

لہ اُنیک دویم بصر چہ پختھ پُٹھ چھاپ ز چکھ تیز شمشیر ایراں بکف

اگر کشتہ گزہ رہی یعنی پڑ شرار
 ہنسکہ زن دگر گوئی گزہ چرخ گرد
 ببازوبے مردی کبہ یود مراد
 پیچھے کھوسہ رہی یعنی دھتھتہ کو زجا
 دجائب سپاہان دوتھی بے درنگ
 زگرد سواراں سپن تپرشب
 بمرحہ بے دون حلقہ گدی گدی مکند
 سواران والانیان بے درنگ
 سپن جنگس اندرتے مؤمنان
 بقلب اندروں رہی یعنی مغربی
 میلے شاہ فیروز نے دھچھہ سہ کار
 سہ نیز تھی اس کوڈ ادب جنگ
 زوالانیان کشتہ کر بے شمار
 بگوہ زود ارون سپٹا نامدار
 کرن اسوجلاں سپٹا کتاز
 چوشیر ذیاں بو کرن کارزار
 ددستی سوشیر گرداں کرن
 کرن قتل مردن ببازوبے زور
 سپٹا کشتہ کریمو تھو زوالانیان
 کرن سخت کوشش دزاں کارزار

ادسے بوئی پروا ہے چنہ پس سوار
 چھٹے بے بہانہ مزن کاٹھہ تیرمرد
 دگر کشتہ گئے توتہ برہین و داد
 بقلب سپاہ دہاو آوارہ پاسے
 چو آپ رواں خون ہو دگر بختنگ
 زگوہ زگرہاں شولہ گئے پڑ غضب
 گزہن اسودہ حلقہ اس حلقہ بند
 کرن مؤمنن پیٹ بشت سہ جنگ
 سپٹا جنگ و عار جز ہمہ سرگران
 دودھن ناہ کے پاٹھوئے اجنبی
 کوٹت، روز روشن شب تپرتار
 مقابل سپن دشمنس چوں ہنسنگ
 بمرحہ آسے مادان، لامون و غار
 بشمشیر کوڈ نکھ سپٹا گرو دار
 کھیون زم تپس نیش ہمہ زہ ساز
 چو شیران کرن اس کوڈن رشکار
 سوارن پشادن سہ یکساں کرن
 کوٹت اس چوں فیصل جنگی بشور
 بخوں تشہ کو ہچمو شیر ذیاں
 کوڈن سخت کوشش دزاں کارزار

بچنگال دشمن گرفتار گو
 بفریزدے رائے یقین شور بخت
 کہ دشمن سپن جنگس اندر ستوہ
 بفتح و ظفر و دغ بوالاں پھر لو کہ
 کرٹھ دس بہراج اسلامیان
 کرٹھ حیاہنی ہیکھ تھو از بدن
 بہراج نیو ہیکھ سہ سامان رخت
 ژھنیکھ تراؤ و تھن موہن بے کھن
 ژھنیکھ تراؤ و تھن ژند عریاں تمام
 تہ بیہ شاہ فیروز نو مید ہے
 بوالاں ترواں کرٹھ باحد سوار
 کرٹھ سو بے والاں سوہ کشتی پزند
 پراکٹہ گئے در بیابان و کوہ
 لوہن فتح فیروز گو نامدار
 دویم غم سے چھم پیش آست بجان
 چھ بیہ شہزادہ، پچھو خورم بہار
 کرٹھ جمع تھاؤم زبس رنج و کین
 سہٹا لو کہ مارن بساڑے زور
 دتم سے بس اٹھتہ ایشہریار
 تھوون تھتہ سپہدار پنے تپاے

سراغ بام زخمی سہ بسیار گو
 کو رو کہ بستہ بازو بے فیروز بخت
 از ان پس دوپن رائے یقین باکروہ
 ہمیں دم پین لوٹھ مالس کرٹھ کہ
 شہتہ گئے سپاہان والا نیان
 ڈھنکھ لوٹھ مالس دراں اوٹھن
 سلاح و سلب، خیمہ تے تاج و تخت
 رتنن ژند نے جاپہ کرٹھ ہیکھ زرقن
 بخوبی ہویو تھکھ تازہ دین انتقام
 از ان پس شہنشاہ جمشید ہے
 کزن بستہ محکم تے نامدار
 تھو کہ تاو اندر تے پائے بند
 تہ بیہ اسی اسلامیان کینہ گروہ
 سپن رائے یقین مغربی کامگار
 دوپس شاہ طہاسن اے پہلوان
 چھتہ وخت ترین دوہن ہنر بڈریا کنار
 تھتہ اندر ہمہ گنج ساجل زپن
 پہوے چھم نیوٹ بو تراپن بزور
 تے شہر کے چھم دس خار خار
 مے نش نیون مے شہر پاکیز جاے

لہ جہاں جوے مردا چھ سیتاف نام
 قوی تن، سمٹھا نامور پہلوان
 اگر تھا و منت سے پیچھ شہریار
 اڈاں گنج یوتا ہیکھ مال و زر
 دوپس را یقین چھم سے فوہ مان شاہ
 ہماں دم بگر تھ سوے خورم بہار
 ز شمشیر مار کھ، کر کھ گشتہ خار
 اڈاں پس سپاہاں تنے شش ہزار
 پیتن پانہ سے سرتو کینہہ نامدار
 کجکھ تیز کشتی بدڑی یا براہ
 سے روزو سے شب بے بکشتی سوار
 دواں دوت شخصہ بدڑی ابے آب
 دوپن مپرتسیانس اے کامیاب
 سپن گشتہ سے حیدر نیک نام
 سپنہ سربسربے مرو مند گئے
 ز والا نیاں گئے سپاہ دہ ہزار
 گرفتار گو شاہ فیروز بخت

تیس ہٹیہ چھنے کاشہ بعالم تمام
 دلیر و دلاور بزور و توان
 قدم رنج، کر سوے خورم بہار
 تہ شوی ترے اینعام نین سربسرب
 کلس پیچھ بمانشد خورشید و ماہ
 تہ کر چاند نے دشمن تار مار
 ہمہ گنج زر پی ہیکھ با جہار
 تھون تم تہہ پاسے داراں جہار
 زالن گو سوے حصن خورم بہار
 سربادباں ز پھڑاؤ کھ بکھ
 بچارم سو کشتی لکھ بکھ بکھ
 بنزدیک سیاف، والا خطاب
 سرفتنہ بیدار گو وہ فی زخاب
 ز چنگال صلصال دارا بے قام
 ز ہر شہہ دین پراکشد گئے
 کر بستہ بر جنگ واراں جہار
 بہراج نیو ہنس ہمہ مال و رخت

لہ اہنیک دویم بصر چھ چھاپ پھٹو
 لہ چھ اے بصر چھاپ پھٹو

ہتھے وائی وہ فی یوہی دالائیان
 پہ کتھہ ہر سیاہی نے کر بگوش
 پس از ساعے آو یا مکتھہ بہوش
 وڈن اوس، تالان و گر یاں بدرد
 ز بہر غلی خون ہورن چو آب
 کوڑن حکم مردان خنجر گزار
 سراسر تھوون بستہ کریم تھن بدلاج
 بروز دیگر کھتو ز درمی یا سپاہ
 حصارس پہچھن بے سپاہ سر بسر
 ز درمی یا کھوت آں را یقین فتنہ گر
 مہ دروازہ بو کوڑستن سخت تنگ
 بشور آوے را یقین تیز چنگ
 مہ دامن پر از مرد لشکر کوڑن
 رٹیتھہ مہر سیاف در کف کان
 نیستان ز نیز سپن سے حصار
 دروہ سپاہ اسولایان تیر
 چو باران ز بالا و سن سنگ و چوب
 سپن را یقین مغرب خیر سر
 دوپن تمکو یہ دشمن چھہ وارادیسر
 ہتھے بکتھہ حصارس دیکھ وہ فی نہ نار

گتھہ چہر برخوں و تالان میان
 دوپکھہ زن ژولس نیر تھن جان و ہر
 بمانند درمی یا کھوتس سخت جوش
 وولن در زمان تمکو سار نہور
 سپن مؤمنن آب چوں زہر ناب
 کرن بستہ دروازہ مایہ حصار
 سوشم شیر گورز و کتھہ و برماج
 بشہر مڑ صغ پکن گئے براہ
 اٹھن منز رٹیتھہ تیر پر خون چکر
 دواں بر حصار آو پر خاش عمر
 ببالا مہ در لشکر آہر بختک
 کہ گویا ہوج آو درمی یا بے زنگ
 مہ قلعہ ز پیکان آتش یورن
 بنیز سہر خار سنگن سوان
 پر از خون سپن دامن آں حصار
 تھکھہ تیر نے ہتھہ سپٹھا دار و گھر
 سپن تنگ لشکر دران داد و کوب
 ز دشمن و چھن چہر دستہ زبیر
 بہ پانے کرن جنگس آئند پہ لیر
 ترچھن ز اٹھن لشکر مامدار

رتے ہتھوڑے مکھ مار تندر شک
 وٹن بو پئے داستاں تمام
 قیاسی کرن طاق ما بو تیار
 کرن ہر طرف مکرو نیرنگہم بو
 سہ طہاس شاہ منتظر بر ظفہ
 سراجام یس تھاو بر ظلم غمے
 دڑتھ میسر جھارچ وڈھک بھلک
 خیالی کرن پوختہ سولے خام
 بزیخ بو عمارتھ لڈن اُسٹوار
 بخوبی وچھن چاریے جنگ بو
 تھوڑتھ تکلیف برہا پھن بر گمہ ہر
 پیون خاکس اقدر چھتس او بر مے
 گماں یس اُکس کوئے ہتھوڑے کاٹھہ چھنے
 پن کبیر چھس پاندہ والاں وٹنے

پانترھواں پانترن آئدن

بیاستیاد مدھسا کو دماز
 اُن جسدہ در مرز ساجل دیار
 نجستہ ز انبار ابن حسام
 یسے دن سہ حیدر علیہ السلام
 تیکھ ڈیر از قاتم با صد شتاب
 رواں ناو مژ بنوٹھ شیر الہ
 مقرر تیکھ کشتیاں آسہ پنج
 کجکھ در زمان ناو از رتبے آب
 بے عشرتھ کوڑکھ نامہ نے ترکتاز
 وں ون ماجرایے امیر حجاز
 شہنشاہ دپ حیدر نامدار
 پتھ پٹھو ڈو کھم لیکھتھ یے کام
 سچن خار پغ از جنگ صلصال نام
 رواں آپہ شکر بے دریائے آب
 تھوڑکھ ناوَن اُندر بے قسمتھ سپاہ
 بڑھتھ از بہاں و اسباب و تیغ
 تماشا بے دریو وچھن بے حجاب
 سہ باد مرادی تمن بو بکاز

کرکھ بادباں با بکشتی فر از
 پیچھے پاٹھو اکھ ہفتہ تم نامدار
 برابر پکین پانترھ ناو، بر آب
 بہشتم ز دریا و وٹھکھ سخت واو
 بگردش آہن ناو، داؤن زیاد
 بشور او دریا اڈاں باد سخت
 پڑ از موج گو رو بہ دریا بہ آب
 جدا سپر تم پانترھ کشتی نو، ہم
 گردان اکھ ز چپ بیا کہ گردان راست
 تہ پانترھ ناو، جدا واو، نہ
 رتہن ناو، نہ بو نہ ہرگز قرار
 جہا نگیر ما، لک بکشتی در آب
 تہن ستر باد مخالف جنگ
 سپاہاں گہر ناو، منہ ز دل حوین
 سے روز و سے شب واو، نہ کو نہ زو
 چہا رم سوہ کشتی بو، اراں جہار
 ز دریا کھستہ آو اکھ باج فاء
 دو پکھ تس ہماں ما، لک نامدار
 ہیکھ یو، ارس نش پین سزچاو
 لاٹکھ سخت و ز پکین بکام ہنگ

وچھن بے تماشا بہ دریا بنا از
 ڈٹن راہ دریا بکشتی سوار
 سہ باد مرادی تہن ہمسر کاب
 سہ باد مخالف ابا توش و تاو
 سپہو خیر گردان تازی نژاد
 گردن کوہن از بیخ محکم و رخت
 اوٹن پہلوان سہٹھا اضطراب
 بہ شادی بدل کو تہن عا شش و غم
 بہر سو سہ باد مخالف غاست
 پریشاں کرین پانترن اطراف نہ
 نہ لنگر تہن تراؤنس اوس وار
 وچھتہ حال پنے بھد اضطراب
 کزن واو جو جنگ بو نہ، درنگ
 وچھتہ حال کشتی پڑ اندوہکین
 نالین اس بر آب کشتی بزور
 ز دریا لچکھ، کھتو سپاہ برکنار
 خبر وائناؤن بہ طہماس شاہ
 بدریا ز کشتی سہ کھوت برکنار
 ترے چھے نہ برابر ارس توش و تاو
 دین چھو ارس ما، لک شیر جنگ

لہ نمبر نزل از پس جہاڑ ایشہ ریار
 نیو مت چھکھ رٹھتہ شاہ فیروز تخت
 تہ ہشتک لو بجھ فیروز شاہ بر طریق
 پے بوڑھتہ سہ طہاس گو سخت زار
 سراسر کڈن دودمان و تبار
 سہ کڈن تیز کشکر پے حصق سفید
 پیٹھتہ کھنر سہ ما بکت پیلے کھرت پرا
 و چھن خیمہ با پرا ٹھمتی سر بسر
 بہتھتہ اسی یم زور اسلامیان
 ٹنگھ سخت گر یہہ بز ارمی درد
 زوالا بنیاں نامور شش ہزار
 کر کھ ماہ اسلامیان سر بسر
 پے بے سترو عریان ساری کر کھ
 بہتہراج گو خیمہ بنگاہ و رفت
 رواں ما لکن کر پے پرا آب چشم
 سپاہن دوپن تن دیو دوہی بکار

وں چھی کار با حسیہ نامدار
 سر رہ تہنس گڑھو نہ مڑ پڑی ہر دست
 کزن لشکر آبس اندر غریق
 ہماں دم تیاری کزن بر فساد
 بزودی کوڑن آبس اندر گزار
 نزلن ناو مزاوس لرزاں چو بیہ
 بلشکر گہہ مؤمنان کو شتاب
 پتھر پیہتن وار پیہ مودہ سہ
 و چھتہ ما لکن زہر گئے نیم جان
 آنکھ سر بسر ما جرایے نمود
 اسے پیٹھتہ آسے بر کار
 بکینہ زتن حبابہ کڈی ہکھ نمبر
 بہتہراج بریاں بز ارمی کر کھ
 گرفتار گو شاہ فیروز تخت
 چو آتش دو ہفتہ گو سہ از قہر چشم
 کر و د شمنس سر بسر تار مار

لہ پے شاہ چھن چھاپ سوئے اکے ہمر چھ چھاپ۔ لہ امہ شاہ بون چھ چھاپ
 ہر ف اکھ ہمر چھاپ۔ ٹینگ دویم چھن کینہ۔ ہمر چھ پتھر پاٹھو جا
 نزلن پتھر کفن شیر پے نش بکار

ورنہ نہ ملی پکن گئے بہ دُری یا کسار
 اندر تراو در لشکر نامدار
 بگوہ زہر تمن مادی ابدان کزین
 تیس کشش کڈتھ لاپہ ہے گوہ زہر زب
 بسریس دوان اوس فولاد گوہ زہر
 ز گوہ زہر کوڑن فوج والآن خراب
 ز والانبیاں مرد جنگی ہزار
 دوان او مغرب سپاہن شکست
 پراکتہ کئیہ لشکر شور بخت
 بیک سو سپاہی ہزار پختہ روٹھ
 ازاں پس دو پختہ ماکن در زمان
 لہ سے با دو چھ کتھ جاہ تم مستمند
 لہ رواں نیو کتھ نزدیک زندانبان
 پتھ یس اکیس بوئے جاہ بہن
 پین یام فارغ ز جنگ ملی
 ہیوتن کالچن ستر تہو اکھ سوار
 تمن کن دوپن اسے دلیران شاہ

بیٹھتھ اسی والان کی شمش ہزار
 اکتھس نر ز پختہ گوہ زہرے گاوسار
 ابا خاک ہموار یکساں کزین
 کہ گویا کٹس پیچھ پیون بوس نب
 زہن چھلہ اسیس مرد بال و برز
 پیچھ رستم کور بہ افزا سیاب
 بیک دم زدن کور بہ موہ دار و خار
 زہلن گئے سوہیہ کوہ والا بہ پست
 زھکتھ تراو پختھ مال بنگاہ ورت
 دکر سوٹھ مال غنیمتھ وڈ کتھ
 چھ پم قائد کرم ہتھ ز اسلامیان
 خلاصی دیکھ وہ فی ز زندان و بند
 تمن بند و ز پھر تر ٹپکھ عیان
 تیس درعہ بختاں وڈ لکھ بربدان
 سپاہن ورن خوش خبر از علی
 رشتا باں پکن گوہ داران جہار
 بہ چھس نامدارا ز ساہل سپاہ

لہ پتھ او سوہ پیچھ نقل کرن و چھاپ چھنے سپہ مت۔ لہ انیک چھ اکے
 مہر چھاپ سپہ مت۔

برادر بچھس قبط آزاد سہ
 مے جھم اڑی متو سا جلس فر سپاہ
 سہ طہاس بار ایتھن نامدار
 مے دو پنم تر کر نہ ایں زمان در حصار
 سہ ماتھ حصارس کریم کینہہ فطر
 لہ خبر بوزم از ما لک نامور
 ترھنم پتھ کر پتھ دشمن روزگار
 ہم اکنوں کر و صبلہ دروانہ باز
 کر تر ہنس سپاہو سہ در زمان
 آندر تراو سہ ما لک رزم ساز
 تھاکیس آندر اوس اکھ پتھ جوان
 کوڈن ما لکن ناریے نامور
 رمن کرن دوپن اسے بد اندیش مخار
 جہانا اگر نیر مے پیوٹھ سوار
 بہ عقل و بہ دانش دوٹم اپن حصار
 خیموار گو کوٹوال حصار
 تر امر حصار کر بستہ تنگ
 ہماں دم رٹھ تیغ و نیز بدست

ز حیدر بہ کڈا سہ کینہہ تھند
 کر بستہ نزد یک طہاس شاہ
 رواں ناو مشن کو بہ سا جل دیار
 کہ پوت ووت مے سا لک نامدار
 تر پتھ تھتھ آندر اسے مکی نامور
 ز درمی یا کڈم ناو مے پیشتر
 زوٹس زور ووتی بہ وار اں حصار
 پتھ ما پیٹم ما لک رزم ساز
 سہ پا غام بوز پتھ کو رکھنہ گمان
 کہ ہر پتھ وکھ اس دور و دراز
 بمر دانگی اسی رتم پتھ سلوان
 بگردن رٹھ گو رزیے گادمر
 بہ چھس ما لک اشر تر نامدار
 کئے بس بہ چھس با ہزار اں ہزار
 مقابی چھ کس شیر خجہ کڈا
 چھ پوت تر امتن ما لک نامدار
 سہ پتھ آسے تھ ما لکس پیوٹھ جنگ
 تھکھ شور محشر چو فیلان ست

نہ پر شار او شیر نہ۔

بے کدم مژدہ مائے لکن دست و بال
 بے صوفند و قی سپنہ و بستہ کوس سر
 بیو پہلوانو کوڑکھ حملہ سخت
 بگمہ ریز گراں سار پے کوڑ پے خورد
 ازاں جاتے مؤمنان ہم گروہ
 ازاں تھتھ جھارس اُندر باشکوہ
 دو پین نامدارن گروہ ییتھو قہار
 کہ تا واہر یوت حیدر نامدار

بیٹھہ کنو ز درو یا بیٹھہ ووتھ فساد
 شہانہ سے روز و سے شب با سپاہ
 چہارم سوہ کشتی چو باد بہار
 ییتھہ بے سواران و آلاں چنگ
 شہانہ پکن و اثر برجنگ گاہ
 لے پڑھن تن چھہ کیاہ دوہتمتن شور و شر
 مجد اسپنہ تم پنج کشتی ز باد
 یزن ناو قزاس بیلاہ و راہ
 بشہر مڑ صغ سوہ لچ بر کنار
 کزن پیر سیان ہے سوتو جنگ
 کزن تام پڑش اکس از سپاہ
 نر و نتم ازپن ماجرا سے خیر

لے چھا پی خاور نامس مژ چھہ پو شہار کھمہ چلہ کس ۳۲ صفحہ پیٹھہ۔ امیر پتہ چھہ
 داستان رووست۔

لے دو پچھ تے چھ ایس را پوتن رزم خاہ
 در اول دواں کو بے وادان حصار
 کوئن کشتہ دارا سپاہ علی
 کرختہ او وادان حصارک جنگ
 چھ بختہ قلنس اندر سپاہ علی
 شمانن میلے بوز اپن داستان
 سپاہن دوپن از کرن چھم مے رزم
 کڈوسا دی ششیر با از نیام
 ز و الانیاں زندہ تھاوان نہ کس
 و چھن رودتس فوج و الانیاں
 دو پچھ اکھ اکس ایس، بلا از کجا
 تنور زانا چھے چوں تاز شیر
 دو پچھ تے یئے چھے شمانہ بنام
 خبر بوزی تھن را پوتن بے سکاں
 دواںس رویے سگے رنگ دواںس سرد
 میلے پر ز نوون سہ بانوبے قام
 دین دست بردست گو کنگ دلال
 کر بستہ آہتر چھے بانوبے قام

ز و الاں تھی اذ و متین پوت سپاہ
 سپاہن ازاں جا کوئن تار و مار
 ز شمشیر سردی و تیغ ملی
 چھ پوت دوت مت چوں لاؤر پنگ
 سپہدار سیاف چھکھ پودی
 کوئن گھہ ز د ب بر سپہ پلون
 تھتھے بختہ پمن یاد روز چھہ یسرم
 ز خووں و دہ ز پ ماڈاں کرو سو خفام
 درپن جنگ بس چھس بے فریاد زس
 کر گویا تھن موتہ پنے ہوو پان
 پے چھا دیو و چن یا چھہ نر اژدہا
 بے صورتہ دلاور، بقوتہ دلیر
 ہم آغوش، ماوای صلصال قام
 سپن خورشیک روڈ سپہ ہوش و مجال
 ز با بختہ تھس پو غم و ہم تہ درد
 ز سرتا بپا رعشہ کورنس تمام
 دوپن اون یئے پیچہ زمانن زوال
 اسے پیچہ وں کو خاب و خور دن حرام

لے راو متہ قہصک باقی چھ دہمہ جلد کہ ۳۳ ہمہ صفی پیچہ شور و سپدان

بکن رز قس را پشش تراو سنج
 به این نور و قوت به این نام و کام
 و دینچه بی سواد شکستون در فساد
 بهشتین سستوده مرد خنجر گذار
 شمان مژدی تام با گه ریز دست
 کج گه پهلوان به کف تیغ تیز
 کزن گشته تو دو سوار و سپاه
 رتبه قتل کرکچه بگرد حصار
 تو اندر با که ساس پنجه کن بچیاو
 هم اندر زمان تم شکست سپاه
 شمان دو چکه جلد ایمان افرو
 مسلمان سپه ساری والا نیتان
 مسلمان سپه رزم ز بانوبه سکه
 بشهر مرصع سوه بانوبه قام
 پکن آت درواز به کن طکان
 دو پس دژ و دانن آیا نامدار
 و و کج تبه دین چم شمانه من نام
 جناب علی آو با ایخت شام
 هم از شهر در تخی کزن گنج و زر
 بهت ناو به اسو با هم گروه

دوچین گوم پشیرت به اوبار مرغ
 لدن سبیل چها بازین شایه قام
 به والاس سه ژول تاو آتد چو باد
 بکشتی زدن کو به والاس سوار
 سرو بال گردان کزو تبه شکست
 میلک سنجت والامین رستمنین
 زخون بسپه سپیکه پس و پیش راه
 پر انبار گو دامن کوهره
 بین سار به بیکه قدم گشت ناو
 به پیش شمان سپه عهده عهده
 به تیل تراو مو ییل مسلمان بچو
 اذان پس کز که سوبه آلانیتان
 پس انگه رتبه پن من ملک گشته
 گران که رنو به آت و انشبه تام
 قلایس آتد آس پت و رستمان
 و نم نام خود دقت دقت حصار
 بهانا به چس جفت صلح علی قام
 کرکچه گشته در جنگ صلح علی قام
 طلسمات چو طرن چم سبیل
 بکشتی پکن اسو اسو سوبه کو

ز دُرمی یا وُو بھتھ داو کئے کو فوطوہ
 بے داتھ پینس یوت بے سامان خیش
 دُرمی شہر داتن ہمسہ نامہ ار
 مسلمان بے پینس دُرمی روزگار
 شتائن میلے داستان کورنہ یاد
 کہ کچھ جیلہ دروازہ یہ شہر باز
 رواں سپر سیان پنے کڈی سپاہ
 دو پین داتھ میلہ حیدر نامہ ار
 نظر حق کو حقن اُس بر موج آب
 جہا اکھ اکھ اکیں نیش پینہ ناو دودھ
 خبر چھینہ کس کتہ پینہ ار پیش
 مخطضربت آئید پروردگار
 بے پیش شہنشاہ دلدل سوار
 سچن نوج اسلام دل خوش تاشاد
 دو کچھ پانہ واغی آشکارا تہ راز
 شتابہ شکبہ اس پے ہڑ بھاد
 بے پینہ روز توت نامہ در انتظار
 کرن انتظار شہر بوتراب

بڈری یا نظر حق اور حقن دم بدم
 کہ شاہ علی کرانہم یوت قدم

پیشہ کنرہ حیدر شہر موبان
 جہا کڈی تھ داو پنے نیون دور
 پہنچتھ ناو منڈ از دلیران ہزار
 لہ روا رو کرن اُس سولیل و ہزار
 بے پیش اکھ اکھ کوہہ اندر نقطہ
 بنزدیک کوہ دوت میلہ بوتراب
 سہٹا زور کہو ہس ڈجھینہ ز حالے
 جہا اکھ بکشتی بیکسو رواں
 پر از موج دُرمی پین پو فوطوہ
 نالین اُس بکشتی چو باد ہزار
 پچن واغی ماکہ بسا جل کدنا ر
 تھے تافک اوس تہہ کے حقوہ
 از انجا کییکہ بکشتی دے آب
 پین خیرے شاہ خیر کشاے

لہ ایک کوہ یکہ ہر چھ پچھ پٹھو چپ ع روا رو کرن اُس چو باد ہزار

تھن کن دوپن بیتہ چھہ کئی ہت م راز
 چھہ نئے ناو نیرن اڑپن جا برؤن
 کڑن بستہ نم باد بانہا شتاب
 رواں واژ ناوا ژلن ہچھو دود
 کرٹھہ سپاں اُس از چتہ نر
 گزٹھن تیز تر سو بے آں کوہ اُس
 برابر سپن بستہ در آب کشد
 کہ تا اور یا یور پڑھہ من خبہ
 مے یم واژ اذ کوہ والاں سپاہ
 سوہ لشکر تہ بیہ ناو ہمیشہ تر کتاز
 کہ آہو تچھہ کتہ کوٹ گزٹھن ہچھو پیر
 خود داوئد تخت و نگین و گلاہ
 بنے مڑ سپھہ اٹھو پے ز دولٹھہ نوید
 گوشت اوس بر جنگ فیروز شاہ
 بوالاں رٹھہ نیو کھ بے آب و جاہ
 چھہ کیشہ مے، وڈن قوم توہی سر بسر
 سپن گشتہ مے حیدر رزم شاہ

بہ ڈرویاشناساں نظر کرٹھہ باز
 خبر کیساہ کلایا چھہ ڈروی درون
 لے کوڑن حکم تراؤن مے لنگہ در آب
 مے بھادس تمو تراؤن لنگہ بزود
 وڈن برہوا اُس چوں جانور
 تھہ اندر بہتھہ لشکر اٹھوہ اُس
 بیٹے واژ سوہے کشتی تیز و تھند
 ز ناو برابر سپنہ یک ردگر
 گھاں شاہ طہما سہ سے گھو براہ
 وچھن اوس مے حیدر رزم ساز
 کوڑن محکم مولوم کر کاشہ خبہ
 دوہیکھ بو تراؤن چھہ طہما سہ شاہ
 ز داراں گزٹھن چھس بہ حصن سفید
 سپہدار را یغن بوالاں سپاہ
 کرکھ ماہ فیروز شاہ سپاہ
 مے دوہیکھ بو تراؤن، ز حیدر خبر
 تمو دوہیکھس از جنگ صلصال شاہ

مے پشار چھہ چھاپ مے امہ شار کین دودن مہرین مڑ چھہ پھر پھر بیہ چھہ تھن
 پانہ واژ کاشہ پشار چھاپ مے مڑ مے پشار چھہ چھاپ۔

دو چنگ بوتران، ہلا این خمبہ
 لہ دوپن مؤمن کن، کہ این شوم تن
 بے دوز کین اُس روز ناخوشش کرن
 اُس سخت بُترا و حالِ بتر
 بہمراہ طہاس بے صد سوار
 بنزدیک ذوق علی ولی
 کوڑن ناوزدیک بس نا پخت
 دوپن تس کہ این زشت کیش
 ثلثن بولکہ از مکر، نیرنگ و فن
 ہم اکوئں مے دوز مفت لوگہم ایتھ
 سپہز چاہ پڑھو کیتو، کشور خراب
 ورنہ یی کڈن ذو الفقار از میان
 دلیر و کجکھ زود شمشیر تیز
 سپہز گشتہ تم خیش و پیونہ شاہ
 کہ کج گشتہ ہم، خراب و بگون
 کوڑکھ بستہ طہاس بیدارگر
 تہ بیہ شاہی سپہز تھوڑکھ دوزیر
 ازاں پس سہ حیدر علی نامدار

دُبار سے وڈ تو، گزہم نموش بگر
 وُن نموش خبر کیاہ چہ نزدیک من
 چہ اورن دہاں پُر ز آتش کرن
 دُبار یہ وڈ نہ چنپس نموش خبر
 بہتھ ناو مٹد مرد خنجبہ گذار
 ایتھس مٹد رٹھتھ بوسہ تیغ یلی
 کوڑن قہر طہاس اے شور سخت
 وُن وچہ کجھ کنن روز بد اوے پیش
 وُن وچہ کجھ نہ، دوتھہ بنزدیک من
 زے پیچھ وڈ کتس مٹک ایتھ وڈے
 سزاوار پے چھکھ بڑج و عذاب
 قیا مٹھ کرن تمو بکشتی غیاں
 کوڑکھ آبس اندر بپار مستیخز
 ہتھ زہد ترو کھنہ کانیہ رزم خاہ
 بڑتھ آپ کشتی بڑی بابے خوان
 بڑنجبہ فولاد مسار
 گرفتار گری تھن بٹد و اسپر
 بہتھ ناو گونزد آں کوہ مسار

لہ ایک دویم مصرعو دریں کزین۔

پیاد کھسکتے کو بہ حصن سفید
 ز قلعہ تم کو رکھ باران سنگ
 سے دروازہ از دست خیبر کشاے
 سواراں بہ دروازہ بے اکھ ہزار
 کشاد کر کے پنجہ مثل پلنگ
 تو میلہ کے سپٹھا نامداراں تباہ
 سرانجام افسر مسلمان سپہ
 سپن فارغ از قلعہ شیرالہ
 سے زورق کڈ کے ہجڑ باد بہار
 خبر بوزو حقن ما ایک نامدار
 بسختی کنار کو رکھ یک دگر
 دو ٹکھ اکھ اکس از غم وغو صہ راز
 سے شب کو ڈر جنابن ہداں جاپگاہ
 ہم اندر زماں دژاو شیرالہ
 بشہر مریض تے گئے براہ
 کے بیوٹھ حیدر پیر د سراسے
 شامہ پکن آپ پیشر علی
 سے خن ہاے رفتہ اُنیکہ در شمار
 گہو اسواری سپاہ تنگدل
 پڑھن اسواری اسواری تم قبہ

بد اندیش گئے از جہاں ناوہ مید
 بہ دروازہ کھوت سے یل شیر جنگ
 ٹھنن پڑاٹھن تم بنام غولے
 فروزاں کو رکھ آتش کارزار
 کر کے جنگ سے پیچھے تموتینہ جنگ
 شکستہ سپہو تم جبار کو سپاہ
 ز آتش پرستی پشیمان سپہ
 بدری یاسہ دوختہ ناوہ مشد با سپاہ
 ز دوی یا کھسکتے گئے بہ وادراں حصار
 پڑ پر نہ بہ دژاو بے اختیار
 ز آب ہڑہ کڑی کھ روہ حصار تر
 یہ کینہہ بوکھ وچھمت کو رکھ پیش باز
 پگمہ گڈ موہو ونبال را پکن سپاہ
 ہکے ناوہ مشد و قہر سراسر سپاہ
 ز دوی یا کھسکتے گئے سراسر سپاہ
 تہ تم پہلوں رو دوی یک بجائے
 گمزد دل شکفتہ بروشن روی
 یہ کینہہ وچھمت بوکھ در کاه دار
 ز بیداد اکثر سپہو ہوتو فیل
 ز بو المعجن و سحر فرختہ فر

پیلے ووتھ ز درمیاس طوفان باد
 تیس ستر باد مخالف بختنگ
 نہیں داوے نے ناو از دست راست
 ز باد مخالف سہ شستی بہ موج
 کہے بہن و سن ناو در قعر آب
 کزن پہلوں ناو مند اضطراب
 بیک روز و یک شب سو شستی در آب
 ہمے بیا کہ شب تا دم بامداد
 پیلے آب روشن سہ دروانہ در او
 گوشت پہلوں اوس اندر عجیب
 قومی دل کر تھہ بو مثال پلنگ
 وٹن وائر اکھ ناو تیس پیش گاہ
 ز لہن ناو مانسہ تپہ از کمان
 تے ناو تیلہ آب زن بو گرہ زبان
 سپاہاں بہتہ تھہ اندر با سو رور
 سو شستی ابو المعجین و چھنہ پور
 تمن کن کزن کر تھہ اسے نامدار
 وٹنو توہر کستکی چھو رزمی سپاہ

سپن تشک بو المعجین شیر زاد
 گوشت آب دریا مثال پلنگ
 ز وٹن نہ تیس طرف چھم راہ راست
 کھسن بہ مروج دریا بہ اوج
 کہے ہٹوہر کھسن اس تا آفتاب
 خبر نہ تمن کیہا چھ اندر حجاب
 چو آتش وٹن اس بالاب آب
 چو دیوانہ ، ناو وٹن اوس باد
 ز کان زمرود سہ یو قوت زاو
 وٹتھہ از تحیر بدندان زو لب
 کر گویا تیس داوے ستر بختنگ
 بہتہ شکر اتھہ اندر کپہ فہ
 نتے پتھہ گنن جانور کاٹھہ وٹان
 ز باد دھندہ سو شستی وٹان
 ز خود کور متن غم سہ رے بوک دور
 دین نادیتہ ہنے دما اکھ سو رور
 دیو ناو اکھ ساعقا توہر قرار
 پ درمی یا کر تھو کتھہ کن ایدر براہ

سپہدار کس چھو دلاور سوار
 گئی اُسو از بہر تالانیان
 تیس ستر اُسو بے بسا جل زین
 زوالاں زہیں آہن پیم سپاہ
 دین ناویس شاہ فیروز شاہ
 بہ والاس نمون اُسو پر برکت بخت
 پر اکند لشکر کیس زیر دست
 بجوش آوامند جو شند تار
 بنام خود ایسے زہیں و زمان
 ہزاراں کرم شہر یاران آباد
 کرخت زانہ جنگ بے ہزبر دلیر
 شہنشاہ فیروز روزیا بے
 و بخت آہ کئے خونہ ستر چھلہ
 بانڈیشہ بیروں، بدولت جوان
 سپہبر برپ گوشتن رام مٹون
 بمردی کوڈم جابجا نیک نام
 بن نیز محکم بکشتی کوڑن
 رتن ناو مند و وخت سہ میر جوان
 کوڑن سخت والا بن تار و مار
 بمردی کڈن پھاڑتھ زیر ناف

کر دھن ناو شکر اناسد ار
 رتو دوپ چھ اُسو مرد و الانیان
 سہ راتین شہنشاہ مغرب زہیں
 گئی بے بہ ایداد طہاس شاہ
 سہ یس اوس دشمن بہ طہاس شاہ
 چھ یختہ ناو اندر سہ فیروز بخت
 دس راتین مغرب زہیں شکست
 بہ بوڑختہ سہ بو المعجن ہوشیار
 کہ سبحان اللہ پورن از زبان
 کہ آیا بہ چھس نایل شیر زاد
 بہ چھس نایتین نش کھون م چھیر
 بہ یختہ پہلوان آسہ بس زور مند
 بہ این گپنہ وہ ذ دست بیرون کتہ
 بہ چھس در سپاہ علی پہلوان
 ابو المعجن کرد چھم نام مٹون
 ز خاور زہیں تا بہ اقصا بہ قائم
 دہ یختہ پی دل پیسہ دستی کوڑن
 بجن وہ کھٹ بماند شیر زبان
 کرہڑن ہچو لب تشہ شیر شکار
 بہ دزن سینہ نے نیز بہ اختلاف
 لے پٹ نٹ و چھوڑو نہ جس جس پہچ

لہو چھ نیریں اوسکھ ٹھن آدھنر
 سہ نیز کوان سکو بہ بشل قلاب
 بجشتی دروں اُسو شایستہ کار
 کنی زدن ٹھن سیتو کو تا کوٹھن
 ز نیز دھنن آ پسے بے درنگ
 اکھا زدن ٹھن پڑ والانسین
 کرن خالی آد پھلواناں سوتاد
 کوٹھن سے زبند گراں مستمده
 پس انگہ پیر وٹن اندر کشار
 وٹن بعد زان پن پنونی تم بستم
 شہنشاہ جمشید بو بستہ پاسے
 پست اجل کد کھ تیز کشتی بڑا
 پکن آد شمشاد درو یا کشار
 ابو المعین و شاہ فیروز شاہ
 سپہ پیشواتس سراسر سپاہ
 پکن آسے گرداں ہمہ سر بسر
 ازاں پس پکن گئے بہ آرام جاے

کرن سرنگون بوکھ آبسی ائمہ
 چو قصاب ٹروون اویراں بہ آب
 زوالانیاں نامہ پچہ نمپہ کار
 بنیر تین انتقاما کوٹھن
 کرن ٹھن یہ ماہیان و ہشتک
 بستلاب درو یا کرن تم رہان
 انداں پس بنیر دیکھ فیروز آد
 دژن ٹھن ٹروون تسس زنجیر وٹہ
 پچہ سر کوڑ کھ آب دہر زشار
 کئے ماش و شادی کئے نیش و غم
 ہٹو ٹھن سیتو پانس زلن گئے زجے
 گر بھٹ پچے بشیر بر صع سپاہ
 خبر وٹن با حیدر نامہ دار
 پکن داتو از آب درو یا ز داہ
 ز کشت سیمٹاٹنگ کپہ جاپگاہ
 کنارہ کوڑ کھ چشمہا پڑ ز شر
 سپہ مجلیسا اکھ پیردہ سراے

(پتھر صفحہ فٹ نوٹ) یہ شار پچہ چھاپ پچہ پٹھو

نورن سپہ نیز بو بختلاف
 نبردی کدان پھاٹوٹھ بو زبان

ز سعاد و ز عمر اُمیہ نصیب
 بیستہ کنی ییلے دوختہ ز دروی یا سہ واد
 سہ سعد و سہ عمر اُمیہ در آب
 ز باد مخالف بہ آواہ گی
 چپ و راست گرداں بہ دروی یا ز باد
 بہ دروی یا اُکس جا پہ گرداب اوس
 زلن تیز سہوے ناو بر موج آب
 سپٹھا کرکھ دروی یا شناسو ہنر
 سپٹھا ناخوہ داین کوڑن جہد زود
 لہ بتقدیر کیاہ زور کانتر شا کرے
 ہے ساری از جا سپین ناو وہمید
 لہ کرن اُسمو با تہمہ کر اودا
 پکن وائر ناوا چو باد دسان
 پیوست اوس دالائین ہم و داب
 بگر داب ناگہہ گئی کھ بستہ ناو
 یہوہے اوس آں را پتھن بدو مارغ
 نظر تراو سعدن کبشتی بفرور
 پر زھن اکھ اُکس اُسمو از خوشک و تر
 پر از موج سہ قعر دروی یا بنیاد
 کرن بے پر شستی شتابان شتاب
 گئی کھ سخت کشتی بہ بچاہ گی
 سپینو تنگ گردان تا دسی تھاد
 چو دولاب گردند تالاب اوس
 سپینو بستہ ناگہہ بندہ یلب آب
 ز گرداب گرکھ ناو سپر فیہمہ
 کر ز باقضا جہد و کوشش چ سوہ
 کرے ناخوہ اکیاہ فہمہ دستہ کرے
 بگر داب غم اُسمو لہ ان چو بید
 بستہ ناگہہ سپن ناو ہمدے صدہ
 زلن تیز مانتر ہنر از کھان
 جلالی دطن بدکھ گوشت و آب
 بہ دروی یا کڈر مو تہ سہ پتھک واد
 زلن بو بہ دروی یا چو دوہ چہدراغ
 دچھن نامہ دار بہ ہمدہ فہیل زود

لہ امیک کہ دینک ہر چہ چھاپ پتھہ پاٹھوہ بتقدیر یود زود کانتر شا کرے
 لہ امہ شاہ کین دھن ہرن ہنر تر تہب آہ بہ لادہ

بَعْمَرُ اُمِّيَّةٌ وَنَنْ اَوَسُّ سَعْدَ
 بِ اِيں شَکْلِ دِہا بَہتہ وُجھم نئے اکھا
 جَوانا پَہن مَہنڈ چھہ ہا بَہتہ نَشا
 مئے مَوَلوُم کِیئہ چھہ اُموسند نشان
 سَیک قَاہِیَن اُکو زباں کُر دَراز
 مئے چھم یی تَحماں پم چھہ والاں سپاہ
 ہئے اَسَن اَز بَہرِ خُونِ اَمَتِیَن
 دُو پُیس سَعْدِ وَ قَاہِیَن اِی بَخیرِ مُرد
 لہ چھہ کِیَاہ سون پَہون دِیَن بولاں سپاہ
 وُہتہ پِی ز غَم اُکھ دَما پو بَحاب
 وُچھن تَام خابِ س اَندہ اَس چَباب
 فَرَمَہاں کُرُتہ نَوُر پَا غَمبُری
 دُو پُن سَعْدِ وَ قَاہِیَن اِی مُرد مَہوش
 لہ پَ فوج جَفا پِیشہ والا مَہیان
 سَہٹا مَار کھ اَز نامور مَوہناں
 سَہٹا نِیکہ دَر بَند کُر وُتھن اُسپر
 پَ چھہ رَا پِیٹن مَغزِی کِیئہ خاہ

ز فرش ز مِیں تَابہ آوازِ رُعد
 مئے ہر چَہنڈ دُپٹھم دِلاور سَہٹا
 بُردی قَوی تَن چھہ نَر اَوَدہا
 خَبر کُس چھہ بوڈ نامور پَہلان
 دُو پُن سَعْدِ وَ قَاہِیَن اِی رُز مَسان
 جَفا جَوے، بَد خَوے بے رَسم وِراہ
 بولاں، چھہ تالاں کُرُتہ دَر اَمَتِیَن
 چھہ اُسو پانڈ لَکھو مَو دِہن اَب گُرد
 کُرُتھن یوٹ، کُرُتھن تَوٹ، کُرُتھن خانی
 ز بَگرداب اَوَس سَہٹا اِضطراب
 تَہتہ پَہتہ کُن جَنتس مَہر گولاب
 فِدا یے جَہِیَن مَہہ وُمشتری
 دَما اُکھ بَکُفَت اِہ مَن تَھاو کوش
 کَہتو بے بَت لالِی اِسلامِیان
 بَشمِشیر وِہیز کُر کھ خَستہ جان
 دُو پُن سو بے والاں چھہ اکھن چُو تَہر
 دُو پُن سو بے والاں چھہ بے رَسم وِراہ

لہ پَ شاد آو اکر مَسود پِچھہ تَہل کُرُتہ۔ لہ پَ شاد چھہ چَہاپ پِچھہ پَا صُحوا
 پَ فوج جَفا پِیشہ والا مَہیان
 کَہتو بے بَت لالِی اِسلامِیان

شمس نشین دُور دُور بَد نہاد
 کُندے اُندر چاند لوگ مچھ سوار
 بگد باب درو یا پے سہنے اسپر
 مدای چھ کر پھن تہ دشمن تباہ
 بیٹے سعد نے مژدہ از خاب چشم
 ہنوتن چاہ نہ ہانڈن بتیر و کمان
 سرش ہ مغرب سپن سرنگون
 سپن را پھن مغرب بی مہ چھپر
 پے ڈپش تھتے تھے مرد والا نیساں
 ز والا نیساں مرد بے دہ دلیر
 لے کشاد پے نیز و کماں کوڑکھ جنگ
 ہئے سعد نے رٹ مقابل سپر
 کوہن سپر یس از کماں تھو برون
 پے دہ سپر دہ مغربی گئے ہلاک
 کرپن کشتہ تھتہ سہ کو والا نیساں
 اکھا بڈم تروون پے زان دہ دلیر
 بن کہ سپن تھتہ بادا تو موو
 بر گویا لمن داو ناوے ہٹھس

سپاہ ہستہ برالان لادن چو بار
 مھت آو چائس اھتس مھر شکار
 کرمس سپتہ سفتہ بہ پیکان سپر
 ز برداب مہ کلی بد زک یا تھے راہ
 چو آتش سپن تھتہ از تاب و شتم
 ہف تھو کوہن سپن یے بد کمان
 پھتر پچو دھن دھرت بکشتی دھن
 پے دوزخ رواں کو پے نار سقہ
 کوڑکھ تھتہ بد جنگ تھوے میان
 سپن جنگ پے پچھ چو نوں تھن سپر
 سہ دھریا بشور او از شیر جنگ
 کمانے توون سپر خسار اکذر
 بہر سپر اکھ مغرب بی کو رنگون
 تھن کپن سپن کوہن سپن چاک
 پے دھریا سپن تھتہ یے ماہیان
 سپن غابغ از جنگ سعد دلیر
 ز برداب نی بکھ کڈتھ ناو دود
 بشپر مر صع ژلن رنج بھٹس

لے ایک دویم سپر سوز سپن سپر آہ کہ گویا بشور او درو یا بے نہنگ

ز دُرُویا کھسٹہ گئے تھے سہ فدا ز سپاہ پنیو آکھ درپیش باز
 سوشکر سراسر بُٹا دی و غم وٹن داستاں روز از بیش و کم
 پے کینترھا ہے آہتن بو. بسر کور کھتی سراسر بیاں یک دگر
 شہبہ بو ترابن، سہ ساہل دہن سراسر اوٹن تسمو بزیر رنگین
 بشہر دیہ دیہ مردماں ہر طرف
 بہ اسلام و ایماں سپن پڑ شرف

شہنشاہ ساہل زہین طہماس سند عبرتناک انجام

دودھا اکھ سہ حیدر، شہبہ بو تراب مژین سر کھ فلبسا اکھ شتاب
 سہ بو المعجن و ماء بکب نامدار تہ بیہ سعد و قاص و زہار خوار
 تہ بیہ سے سرزار فیروز شاہ ز خاور دہیں سپن بو با سپاہ
 شہنشاہ، سہ بانوب صلصال قام تہ بیہ اوس حاضری قنبر غلام
 دلیر زمانہ، سہ شاہ ستمک سرادار اندر دہن و قسک
 سہ عمرو سہ فتاح دانش نئے بہتہ اسیو با حیدر نیک رے
 دلس سپن کور بو ترابن گمان چھ وڈ کین مے حاضری پہلون
 کورن حکم مینو کھ بشدی بہ پیش ارنکھ تم ز شاہان داڈو کیش
 شہنشاہ طہماس و جمشید شاہ ہتمے اسیو دی شاں و زرپں گلاہ
 بہ اول دوپن شاہ جمشید ہے سرادار چھکھ تاج و خمر رشید ہے
 رنجتہ پیر خاوری بزنجبہ سخت بہتہ راج سورے دیتھ تاج و تخت

تجھ سخت مہمختہ علی کل سال
 ہم اکنوں بجا آن گفتار میون
 کشاد ز لب کر بنام خود اے
 میر پھر سر از دین پائے غمندان
 محمد علیہ الصلوٰۃ والسلام
 ذکر دست در دامن مصطفیٰ
 لے کو ریس غرض جمشیدن آینا مور
 دیکھن ہیکتہ تیلہ بڑے ہاں بھٹن
 ہمہ خانمان میاں فرزند دزن
 اگر زن کرکھ ہیکتہ اے پاک زاد
 بے ایحساں مے ممنون تھا دکھ مدام
 پس انگہ کوڑن سو بے طہا مے
 آن جلد بانو جمشید شاہ
 تہ بیہ سیتو ہم قس چہ خدمتہ تمے
 دوپس تو بے طہا مے نے الحذر
 اہم پھیر و فتن زائہ دس نہ مہون
 سب مے سپن جن گپین و فساد
 سچھا بوزو ناویس سپنہا بر دین

یون رحم چھم ڈپشہ فتن چون حال
 تھی سیتو سپنکھ دیک یار میون
 کئے دان تن مے یگانہ خود اے
 چھ روشن سہ اسپن دین پرورد ان
 چھ ختم رسل، سرور نیک نام
 نہ ماموں بنکھ، اہل صدق و وفا
 کوڑم دین چونے مے منظور سر
 دہم بیلہ ہمہ دود مان اہن فتن
 جلائے وطن گاہ فتن در فتن
 مے نش آن ہیکھ تم بڑے با عدل و داد
 نہ مشکی کشا چھکھ شہ نیک نام
 دوپن قس کہ اے شاہ بیداد
 خواہ کرن شہ یارس سوہ ماہ
 انگہ پیش جمشید حاضر بجائے
 ہشکھ زن مخبر نہ ہیکھ میون سر
 تہمیس پیچہ کوڑم یوت جنگ فتن
 ڈے میری نہ اصلا مے نش اپن مراد
 گوارا تہمیس کو نہ از جہل و کمین

لے آمد شاوک دویم میر چھ پتھر پائے ٹھوڑے
 کرن دین چونے بے منظور سر

بہ شور و غضب آوئے بو تر آب
 کرو سخت طہاس شمس سبک
 کرو سخت بد گردنس دار و کوب
 ہم اندر زماں تھوڑو و تھوڑے سپاہ
 ہکے سخت بنبرو ہر حال بد
 سہ طہاس سبک خاہر خوب کیش
 تمس ناو گلت ار مشہور اس
 بزنجیر تس بستہ بے دست پایے
 جنابن دوپن تس بروشنروان
 وون تو رہتمہ بو تر آب جواب
 اگرچہ برادر مسلمان بنیم
 مسلمان سے سپین برادر نخست
 اگرچہ تمس آسہ نئے رابے دین
 جنابن پھرن سوئے طہاس رے
 دوپن تس نکم دائر نشی دور کر
 یہ وون نے، گڑھکھ تی کرمن ہوش کر
 اگر زن کرکھ گوش بیمان من
 پذیرا کرکھ وہ فی تر اسلام و دین
 ہر دنیایکھ شاہ با اعتبار
 دوپن تو طہاسن اے یاد گوے

سپاہن کوڑمن حکم از بس غلاب
 ز سر تابیا و اتنا و یوس رنج
 گڑھی یو دیہ پڑ موہ رور زیر چوب
 او کھ چوبہ نے تل سہ طہاس شاہ
 سکنجہ تمس چور ہس از جسد
 جنابن ہکے منکے نوون بہ پیش
 بصورت سہ زن خور مستور اس
 نی کھ پیش حیدر پڑ ہرے
 ز اسلام کر تازہ روبرج روان
 نکن تھاو، ایسرور خوش خطاب
 اوسے کام سارے بہ سامان بنیم
 اذان پس بہ ایمان آسہ بادرست
 گئے چھے جوابا ہکے ہم چنین
 زباں کر نہ، الماس پڑ گفتہ گوے
 یہ دائر نشی نک عقل و ہنر پور کر
 سر انجام تہے فیکر و اندیشہ کر
 محشر ف بہ ایماں کرکھ جان و تن
 کرئی آفریں تہے زمان و زمین
 بہ عقب خلاصی لبکھ تہے زناہ
 مہ آئن سے سستین پکھتہ روبرے

مئے کرے نہ کینہہ چون افسوں اُڑ
 تہیں روپے اقبال اوٹس نہ یار
 سپن نہ تہیں کفر کے پردہ باز
 ماہک سپن حکم شیر الہ
 پہ گوٹے سیاہ بخت و بیداد و دین
 کدس کہیں مردانہ خاؤر نہ پین
 لہ کرین کشہ اسلامیاں نامدار
 رواں تیز و دھتھ ماہک نامدار
 اڈاں پس لگوں تہیں تیغ تیز
 لہ ڈوٹس خوش اندر سرتاجدار
 سہ بیداد گر یا مہتن گو رہبان
 تہیں ظلم کے فتنہ آباد اوٹس
 چنابن کوڑن ظلم تہیں عدم
 کرین خاک تہیں نامور افسر
 پہ عالم سپن سیرزاں بادشاہ
 کرین موہنے بستہ تہیں پائے
 پر اکٹہ واؤن کوڑس گل بباغ
 ہر تھ پو گل شادمانی تہیں

گر تھی نہ پوچھ نہ کہہ کاٹھہ کارگر
 سیاہ بخت اوٹس کوٹت تہیں تار
 دلس تہیں بو دیگر کوٹنہ راز
 کدھتھ زن ہمیں دم، کر دس سر جدا
 کرین میٹھ خرابی بخت اور نہ پین
 تہیں روح راضی کوٹھن طیقین
 ڈوٹس مر لگاؤن بہ دارل بوار
 کشاں نیون ہیروں سہ مردانہ وار
 اکے ضربہ ڈوٹس سر پرستیز
 گئیں غرق درخوں، تہیں شہر یار
 زبید اوٹس عالم سپن بے نشان
 زبید اوٹس خوش و مہنیزاد اوٹس
 چھپتھ ناو تہیں تہیں اڈ رقم
 نحو سہ سپن تہیں بلند اختر
 وکر سون پین تخت تہیں براہ
 سپن بستہ دروازہ تہیں از سراے
 تہیں تہیں گوٹہ تہیں تہیں خراف
 دھتھ پو بہار جوانی تہیں

ملہ تہیں ہم شار آے دس کر تھ لیکھنہ

سپن زير و بالا خدايے طراق
جہانس چھنے اے برادر بقا
ثو نرکش مہ گزہ ہچہ شداد و عاد
لہ چو صد بزرگ ہستہ جامہ کہ مہ بتن
چو لالہ ثو کہ داغ از خون تن
رو راستی زھاند از راستی
ژنہ بروئہ اسی پانغبران خودا
رو راس رکھ تن چھکے پاک ذات
بہرین محمد دل آباد کر

چو کسترا و سبھ آے ایوان و طاق
چھہ انعام اُخر کر تھہ بر ذنا
ہن کر ثو اندیشہ یے مرگ یاد
ہنہ یاد کر جامہ ہا یے کفن
نظر کر گئیو سنبلس چھی سمن
مہ پچھہ بر رو کذب و ناراستی
تے راس گو، رہبران ہدا
بلا شکھ چھہ ژنہ کیئت طریق نجات
تن از نار دوزخ ثو آزاد کر

تبس پیچہ ہزاراں دورود و سلام
تہ بیہ آل ہنہ پیچہ تسبیح مدام

قام الرقوم، ساحل زمین تہ خاور زمینک

نوو و سکی تہ سیاسی انتظام

بسیار سیدہ ون مفصل کلام
پیلہ گو سہ طہماس بہ روزگار
کرین نہ کتن پشہ آموزگار
سو نگنار یو سہ اس تھہ ہنہ ہنہ

یہ کیشترہا سپن ساجکت انتظام
بہ دوزخ ابو جہلہ سہ سہ تو یار
سپن داخل نار داوڑ بوار
لوڈن خاک چھادین گلے تہ کئے

نہ پشہ آو دور سہ کر تھہ سہ کئے

کوڑن عاقبت دین احمد تو بول
 سہ دانا سپٹھا اوس روشن ضمیر
 چھے کیشہ خبر از کم و کاستی
 رنپڑ کات چھے طہاسن از خشم دین
 کیشہ تھاوی ہو چھکھ مے و تم بنام
 خبر چھم مے از روزگار نخست
 چو فردوس چھس خانہ کروی ہو بناز
 توی چوں جھار قزل آہ سلمان
 دین توری بوجن اندر مہہ جیپن
 چھے تھوڑ تٹی بستہ اندر جھار
 بہ سور تھ چھ تہم چو خورشید جاہ
 سپٹھا مہرب رویا عظیم پٹال
 پٹال ابرودا، ہچو ماہ قسام
 اوپڑاں گزھن مے بیک نابھو مے
 کہ گویا ز جاں پیر و حقن گویا ہوش
 چھے کتھ جا پو سہ سہ ماہ دلخا دین
 پکن ذراے کیشہ دوزی ز فہر ماہبران

ز مرگ بہ اندر سپٹو دل مولال
 بطل ناگوس طہاسن شدے و دہر
 پڑو تھکھ تہس کو اسے مایہ مے ہستی
 مے نشون دین شاہ خاوند دین
 تہ بیہ سیتو تہس پم کٹیزو غولام
 دوپس تھو دہرین و سنے بے دست
 چھہ بر آب دامن جھسار افران
 سپٹھا تھو دچھ تادامن آہسان
 پٹلے چھٹ سہ طہاسن در جنگ دین
 سہ ہر دے خورشید خاوند دیاہ
 تہس سیتو اکھ گل مزارا چو ماہ
 چو حوران جنت چھ تہو سٹھ جھال
 خرامتہ سٹھ دوا دل افروز نام
 ل و چھن یس اکھا تھو سٹھ مے سٹھ مے
 پکٹھ ماہ حقن سہ پنے کر بکوش
 پکن کر یکھ از بس دہان او بچھن
 بہ فہر ماہ حیدر ہم اندر دھان

ل و چھن یس اکھا تھو سٹھ مے سٹھ مے
 اوپڑاں گزھن مے بیک ماہ سٹھ مے

مے پٹھ چھہ بیہ انما چھاپ مے

اُنکھ و اُلھقن خورش اُنڈاں جیا پگاہ
 چھ کر جان مہہ روڈ ائمہ رخشون
 تبس سیتو اُنکھ سوہ سرست جوڑ
 طبق بابے گہر کزن سبے ہنہ
 ز شادی پکڑ چوں گل از عنوان
 پرستار استاد اُمیس چو ماہ
 دچھن میلہ سوہ بانوے فرمخ تاب
 بہ شکر اپہ غیشی ہزاراں ہزار
 تبسٹم کراں دو پشہ شہ جیش
 دن و خیش و پیوند ہنہ اقربان
 تہ کر پانہ پرہ استی وعدہ ذوقا
 سپن گل مشکلی تے اُسے با صفا
 چھ تے نہ خڑپا پڑ چوتے غولام
 تے نشن واپنا وختہ پرمین کرم
 تے نسبتہ کرکھ پات اچھاں جان
 تے نشن کیا پیما اٹھ سزاوار تے
 تہ چھکھ میون مولا بے با اچھاں

دن شاہہ بیہ ویزگان سہا
 لہ پیسہ دراپ چوں آفتاب از کوسف
 تہ بیہ سوہ دل افروز چوں شمع نور
 رتمن سیتو پکڑ لشکر نامدار
 پری پیکراں آپ برونہ برونہ پکان
 رواں و اڑیا مٹھ سوہ خمد شہ جاہ
 دل شاہ جمشید پھول چوں گولاب
 کرین بڈر ہایے دم تسی رنار
 چنابن اوٹن شاہ جمشید پیش
 خوالہ رتے کورے ہنہ دو دمان
 پہ و دمنٹ تے اوٹم تہ اوٹم بجا
 دوپس تمکو کر اے شاہ مشکلی گشا
 کہ یوت تام چھم بڈر ہوش و کلام
 دن و اقربان و کنہراں، خدم
 تے اوٹم تہ ہرگز نہ دل این کمان
 پیہی کیاہ بپاداش این کار تے
 اڈپس پس چھ تے ہم چو شہر غولام

یہ امہ شادک انہار چھ تہ تہ ہوا باسان۔ چھاپ چھ پختہ کتہ
 پیسہ دراپ تے ماہ دن از کوسف
 چھ کر جان مہہ روزنے درخشون

شہادۃ دون چھس دہیں او نجن
 بچ پتھ پھٹورس از کفران کا بزان
 خود او بند عالم چھ میونے خود دا
 تہ بیہیم فرستاد تم سہند تمام
 جنابن تہس کن پھرن چشم روئے
 تہ بیہ کورنہ وارہ تہس آفرین
 ازاں پس دوپن باسدان سپاہ
 شمان دوپس لے جہاں پہلوان
 گوید تھہ میلہ سہیے بازگشتن کمر
 جنابن دوپس مرزا جل زمین
 زسا جل زمین نصف اکھ چھ تہیئے
 چھے طہاس سہنز خاہر خود شہیر
 کرؤ توہی نہ باہم دگر اتفاق
 خبردار روزو کہین ہندا
 بہر جا کرؤ مسجد توہی تیار
 برابر پٹرو پنجگانہ نہماز
 ز صدقات و عشرہ ز خمس و زکات
 بہر دم کرؤ یاد پورہ دگر
 سیلے توہی پیکو راس در کار حق
 اژدو جنتس منزہ عاش و سوبرور

گواہ نہیے چھم بر گواہیے من
 روٹم دین و امین پانغبان
 محمد چھ بر حق رسول خود دا
 بہ تصدیق مونم تہندے کلام
 دوپن تہس زوہ و دینہ کے گوکہ بو
 دین تہس منشور خاور زمین
 کرؤ وہ فی تیار می ہندہ عزم راہ
 سے چھم چاہہ گزہ نہ سہٹھا غم پوان
 بسا جل زسے نقشہ تہس تخت زر
 تہس اوئے ازپن پیش زبیر نگین
 دویم نصف گلزار سے چھم دینے
 کرؤ توہی نہ شادی ابایک دگر
 محبت کرؤ حبابین بے بفاق
 ز چھو دین و اسلام روشن دغا
 برایے عبادتہ و نور تم ہکار
 یہ دوزیا و عقبہ گزہ خود نمر فزان
 ادا توہی کرؤ، چھو تھہ اندر نجات
 ستنے ستر سہہ بلو ز آسیدہ نار
 بہ جنت ز چھو غاسہ ہمدار حق
 لبو عاش و عشرت بہ خور و قوسور

عبادتِ حقہ خدہ دایس کر و در جہان
 شامین بسرا فی احکام دین
 دوپن چاند امداد آسے شاہین
 اگر عمر کر و کار آسے بدترین
 بحمد اللہ اسو خورم و شاد گئے
 جنابن پاشاہ سہک پھیر نہ رہے
 کوڑن عرصہ تم کو اس شہرہ نامدار
 شہرہ چھہ کیا خورم و دلکشایے
 دوپس شاہ مردانہ نے رابستدا
 ہنسکر زن بکھ شہر خورم تر شاہ
 تہمس روز تا بیا تر آسے مردبان
 دوپن تم کو سراسر سے موہم بسر
 ازاں پس دوپن سو کے فیروز شاہ
 کوڑن عرصہ چھم حصن بہ بچک بوس
 اگر بخش ہکھ سے حصن بکھ
 لکھ تھ شمسہ چھہ فوہ مانڈار
 جنابن شامین نے کر نظر
 شامین کوڑن عرصہ بہتر روا
 سپن یی مقربہ شاہ سہک
 و تقسیم ساجل ییلے کو تمام

سزاوار سپنویا غ چنان
 کوڑن شاہ اسلام سے آفرین
 کرو اسو ملاقاتھ خلد برین
 سر انعام لوہ خیر دینا و دین
 ز آلایشیں کفر آزاد گئے
 دوپن تس ترے ماچھی بہ دل اور سے
 سے چھم دل شکن شہر خورم بہار
 بہ عینی چھہ زن باغ جنت سراے
 شامین چھہ روٹمت ز مرتا بسا
 شامین دینے باج چھی خاصا
 لکھ باج سپن ترے سے پشتبان
 بہ ذاتہہ میر نے محک چا نے ہیر
 ترے ماچھے ہووس نیٹھ آپس بارگاہ
 ترے دیت نے خورم دین تیک دسترس
 بشامین بہ کہہ من مسخر سے گنج
 بہ بیہ ما تہمس کو تو ان حصار
 کہ یا نے وہ تھوس مابول کٹھنہ خطر
 و فیروز شاہس اگر چھس ہو
 سپن شاہ خورم بدور فلک
 سپن پہلواناں ہمہ شاد کام

سونشکر سراسر بہ پنجابِ خیش
 ہنس دوتے پیچھ لوڈکھ مال و زر
 تہ بیہ تاج زہیں و زہیں کمر
 تہ کھ تم علمہاے خود رشید جاہ
 پکن و آؤ در ملکِ خا اور زہیں
 شہنشاہ جمشید از بس مہر
 بہ ہفتہ روٹن سے سپہدار دہن
 زن مائیکٹ اس شہر نامدار
 دراں قلعے قوں بیہ موہشتم
 شہنشاہ جمشید گوشادمان
 سپن خوش و چھتہ دو ختر دل پسند
 ز دیبا و دینار، لال و گہ ہر
 گنیز و غمہ لاماں زہیں گوشوار
 دتن کور اموال، سامان و ساز
 اچا المعجنس سیرت بلیم سپاہ
 تہ زیادہ دتن تس ابوالمعجنس
 ہمہ پہلوان رنگا رنگ چپند
 آدان پس ازین گنج گوہر نگار
 سونشکر کرن شاد از مال و گنج
 بہ تخت سافراز جمشید شاہ

پیہ باز گشتن کورن ساز خیش
 تہ زر کوڈ متن بودکھ از شہر نذر
 یون اسونے رقم شمار رس اندر
 بہ شادی سپاہاں پکن گئے براہ
 ہمہ نامداران اسلام و دہن
 بہ مہماں نوازی سپن سوار رخ چہر
 اطاعت، محبت کورن از یقین
 سوار گلچہر یوہ دوہ ختر شہر یار
 پکن آتہ پیش پذیر موعہ حشتم
 چو گلشن سوار گلچہر ڈپچن پوان
 خزان کشادہ کرن قفل بند
 تہ بیہ اسپ پر بار از سپم و زر
 ز ہر رنگ بیہ چہرہا بے شمار
 ازین پیش مائیکٹ، شہرہ دلنواز
 جدا پر مٹھ اکس دزنہ بخشا شاہ
 سہٹا سرفرازی عجب کرن تس
 سرفراز ساری کرن باتمپند
 سوزن بہر بیغیر نامدار
 مٹھتہ گوکھ سورے بروہریم درد و غنج
 بہتہ روڈ با شوکت رسم و راہ

عیان خردمند اوئن بہ پیش
 تہ بیہ پیوس تم کو سہ کلاما زہ تس
 یہ تم کو و نمشتن بو برابر تہ اس
 دویم نامور بو ملک کامگار
 پتریزاد بانوب جمشید شاہ
 حقوختہ تاج برسہ مرمع بزر
 بہ زہرا نیا تو حقہ ما یہ کرام
 از پس جاشہنشاہ فیروز بخت
 کنار اکوژن باشہہ بو تراب
 میوشتن دودہ خصتہ از پیش شیرالہ
 ابو المعین و مالک نامدار
 از اں جا کوڑکھ پانہ وانی و روڈ
 تہمیں نشہ ہوتے روخصتی آسے باز
 پس آنگاہ سے پیر زہار خوار
 و وڈن سخت چہر کوژن پیر زہر
 کوژن عرض یرت نام بے زہر چھس
 مے چھم خاک زہ چون تاج و کلاہ
 خرابی سپنو، خانہ آباد میون
 وڈن کیاہ مے چھکھ لے سپہار دین
 وڈن پس بو ترابن ثر، دل شاد تھاو

تہمیں سہو بوون ہمہ راز خیش
 مہ تنجیم یس و چھمتن بوس تس
 یہ تم کو و چھمتن بو تر سوئے بنیاس
 وڈن پیر گراں مایہ یے شہریار
 پکن آہ صوٹد وڈن در ہمتہ سوہ ماہ
 اویراں کرختہ رشتہ ما یہ گوہر
 تہ بیہ میانہ طرفے ہزاراں سلام
 کوڈن سوہ خانہ بہ سامان و رفت
 کر کچھ چشمہ پانہ وانی پر آب
 سوہ یے خمد م آباد گوہر براہ
 پکن تابیک میل باشہریار
 تمن چشمہ وے کنوؤسن اوس روڈ
 پکن آسے پیش اُپر خباز
 پکن او پیش شہہ نامدار
 سپن ساہتھا اکھ بہ تیمار غم
 چو قشہر بہ زہیے کترین بند چھس
 مے چھم پشت چوٹے بہ از شہر و باہ
 پریشان سپن بوم و بونو یاد میون
 یہ فوہ رماو، ہم تہتہ نئے از جبین
 پکن دین و اسلام آباد تھاو

سہیہ خانی آباد کر تھے گزدر
 کمر بستہ سے سپرد نہار خوار
 ازاں پس شہنشاہ تازی سپاہ
 نر زانیان اُنکھ مر صبح بزر
 اُس مژھتو کھ دوخت جمشید شاہ
 تشدد شوے سے مائیک پہلوان
 دویم اوس سے ہمد زریں زنگار
 گل اندام سدا، بروہ خسار نور
 پیے اُس نغمہ رشید برین جمال
 روانہ بہ ہونج کر کھ سوسے پٹری
 شہنشاہ جمشید دھن ٹنژن
 لے ہنوتن روفہ صحتہ از نذر سالار دین
 لے کڈن بو ترابن از خسار سپاہ
 پشتک و فرامز اُنکھ بہ پیش
 ولایتہ تمن دھن دتن با کرکھ
 ازاں مہاہ منزل بہ منزل سپاہ
 سہمے دوت پایاں دس سونے سفر
 بشہر صبا گو ز خسار دیار
 براہ مدینہ کڈن تمو سپاہ
 کشد تھہ شامیاناز دیارے زر
 سو گچھ پھر یوہ سے اُس رخشاں چو ماہ
 کرکھ ہمد زریں سے مژھ روان
 تھہ اندر تھو کھ دوختہ کامگار
 تیس دیشہ تھے مند چھن اُس حور
 تیس شوے بو المعجن خوش فعال
 تیس اُس مشتاق حور و پٹری
 پکن از محبت سے سستی تمن
 گر کھتھہ بٹو کھ بر تخت خاور زمین
 پکن و اتی بیتہ خاوراں اوس شاہ
 بجایے پدر اُسو تم شاہ جیش
 بہ قسمت تمن ملک دیت نکھ کرکھ
 پکن شادماں بجے بہ میراہ و راہ

لے تریہ۔ دھن دھن شادن آپ نو ترتیب دین۔ تسلسل برقرار تھونہ، خاطر او دویم
 شاد کس گہ دیکس مہر مہر بل دین۔ سہ مہر چھ پتھہ پٹھو چھاپ
 پیتھن سہ سونو خیش و تریمان شاہ

دبا د ب فرلن چوں نسیم ہمار
 دو پہچھ تسی کر لے پہلوان زمان
 کو دین غرض تمھو لے شہ بہ صفا
 بہ یث نام چھس بڑھو از جاں بنام
 بہ خاک زہت سرے ارسن بہتر
 مے چھم ناد چوئے دلس جاں فرا
 کو دس بو تر ابن سہیٹا آفرین
 کد کد کد گرد و اذان و آباد سے
 ابو المعین گرد کو در حصار
 تو مال و قوم حقو کد پیش کشی
 کو د کد پہلوانا دران حصن شاہ
 رہتی پکو پتھے نیسیر سپہ از کمان
 اندر ژا سے حصن زمانس سپاہ
 دل افروز گئے در سدا سے پر
 سپاہن ہمہ پیش کشی نمون پیش
 کرن شاد ساری ز اینعام عام
 اذان جا کد کد کد لشکر نامہ ار
 بہتیزی چو وز مل سبک خیز گئے
 دین ارس لشکر بہ سامان و ساز
 اصیر عرب حیدر بو تراب

پہنن و اتری در شہر زہت ہمار
 رستے ماچھے غرض کیئہ تہون ابن مان
 بہ چھس چون چاکر بہ صدق و صفا
 دل و جان چھس کستہ منہ غم لام
 بہ نعلین پائیت مے چھم تاج زر
 بڑ خوش روز لے شاہ مشکل کشا
 کد کد کد تیز لشکر اذان سر زہن
 کہ تا د اتری تم حصن فولاد سے
 پزیرا تیس در لے اہل حصار
 سپہدار حیدر اسپن زیاد خوش
 اذ انجا پہنن در اتر لشکر براہ
 نشانہ کو د کد کد برج حصن زمان
 تن او سو د تہر کد کد از رنج راہ
 ابن مال و دولتہ کد کد سر بسر
 سزاوریس جوہر بر قدر خیش
 پہنن خوش مہ حیدر علیہ السلام
 پہنن گئے کد کد خار سنگن شرار
 چو باد دماں چاہک تیز گئے
 دین ارس سحرے راہ دور و دراز
 بہ ملک عرب ووت چوں آفتاب

ہزن اُسو جہد خفہ دایہ رالہ
تشی فتح، نضرت کرہن اسیہ عطا

مدہ پنس کن

۱۔ بیاسید اُون پتیم داستان
۲۔ گوہ ڈو کر تہ جباروب مرگان چشم
۳۔ براہ مدہ پنہ تہ پکھ نژدہ دوان
۴۔ مشرف کرون حسید پاک دین
۵۔ پٹھ پٹھو دایہ پٹھم لیکھتہ درخبر
۶۔ ییلے دایہ نژدہ شکاک عرب
۷۔ حسید سپہدار مردان دین
۸۔ شہر مدہ پنہ زمان تا زمان
۹۔ سیٹھا سیتو چٹس مال و زر بشمار
۱۰۔ پُر از مال چھکھ دوتیلے ہند و قطار
۱۱۔ در اندیشہ گو عمر معدی کرب
۱۲۔ بکینہ لوگس سخت ضرب جگر
۱۳۔ دوہن زاکم نے وہہ فر بہرہ کھہ دور ہے

۱۴۔ دایہ پٹھتہ تہے بر دفتراستان
۱۵۔ بجایے قدم تراو میر لوک چشم
۱۶۔ ز مرگان تہ گڑدہ آب ہید چٹکان
۱۷۔ بہدار آن مسیتدا امر سلطنت
۱۸۔ روایتہ کرن دایہ پٹھ و تبسہ
۱۹۔ خبہ دار گو عمر معدی کرب
۲۰۔ پکن ووت دل خوش درخوار زمین
۲۱۔ بفتح و ظفر ووت با شہر کشان
۲۲۔ زہیں دایہ نژدہ چٹھہ درخبر بار
۲۳۔ پٹھہ دایہ نژدہ فوج سالار بار
۲۴۔ اے رشک تہ پٹھہ کوس شب
۲۵۔ زہیں پٹھہ دایہ نژدہ کپہ پٹھہ
۲۶۔ اذان مال کپہ پٹھہ دایہ نژدہ

دُراختھ یی بے شب بستے کوڑ تہو کسے
 دہ لُٹن سازِ فولاد سرتا پیاے
 بے لشکر گہہ حیدرِ نامور
 ز اسپ دلاور سہ و دھتھ بر زہین
 بختیگرہ تہین وونٹوئے دہن مہار
 لہ انداں پس سہ کھوت بر سر باد پاسے
 اچھس مژدہ تہین تہو مہار شتر
 زہا بختہ شتر بان نے کوڈن دَم
 لہ پکن آو نزدیک ماکت شتاب
 لہ کوڑن غرض اے ماکت نامدار
 سچھا اوس زور آورا نامدار
 یہ بوڑھتہ سہ ماکت سپن خشکین
 یہ کیشرھا و بس سار بان ڈپل
 لہ رتو دوپ یہ کارا چھنے درِ عرب
 ز فورن کوڈن اسپ سرکش چو باد
 نکھٹس تہین گوہ رزیے گاوسر
 کوڈن تیزے اسپ آہن گزائے
 بھٹیتھ زور سے روڈ در زہنگد
 رہیتھ ناگہ نے روڈ آندر کپن
 کٹھتھ زور تمہین تہو از قطار
 کوڈن تیزے اسپ سرکش بچلے
 تہین گوہ تیزی دل از کپن پیر
 وچھتھ حال زہین دلس پیوس غم
 خروشان و سن بس از دیہ آب
 بے شب آو سرست اکھ دیو سار
 زہنختی کٹھتھ تہین تہو از قطار
 پکن آو پیش سپہدار دہن
 وونٹو پیش حیدر پلا قال قیل
 کرن کائہہ بجز عمر معدی کرب
 رٹن بر سر راہ سے دیو زاد

لہ اینک دویم بصر چھ غلط چھاپ سپدست۔ یہ آو دوس کرپہ۔ لہ
 یہ بصر چھ پتہ ہاتھو چھاپ م پکن آو زبرد شہہ بوڑھاب۔ یہ چھتھ صھی۔
 لہ دویمس شارس مژدہ چھتھ غلطی لہ یہ چھ اے بصر چھاپ۔ دویم
 پھس یہ مژدہ کھاوہ آست

ہمان دم سے مارک سوار عسب
 ییلے تیر پر تاب اکھ کو دیوان
 دوپن تیس کر اے مردک نابکار
 خیسہ تر چھکھ چیر دست کران
 ژے شرم و ضیا کینہہ تر چھے ناپوان
 سپٹا خرف ناداں تر چھکھ بے ادب
 چھے مال اے دزد بد رودگار
 سپن خشکین عمر مہدی کرب
 کران سو بے جنگ جواں مردانے
 دوپن پھیر حقن مارکس جواب
 تر کس مرد چھکھ اکھ دنیال من
 لہ گوشت ہکھ با حسیہ نامدار
 بیسی سہو ژے لشکر بے حساب
 روٹم بر سر دہ سے سالار بار
 گندھ اکھ بر کینہہ ییلے پیٹھ کمر
 گوہ ڈی رکھ تر مینے کران سنگ گوہ
 وینہہ ہی ملن قہر گوہ کران
 ردستی کوڑن زور چوں کوہ قاف

دواں گوہ نبال معدی کرب
 بھرا سوارا و چھن در زمان
 یہ مردی چھنے ژور کرے شکار
 تر ہشیار ہے سہو شستی کران
 کوہند مال چھکھ ژور ایدر دوان
 تر پردہ ہش دلیری کران چھکھ شب
 کڈے جان شوس بستی دیمار
 و چھن بام تھو پہلوان عرب
 چو فیل دستہ کوڈن کرڈ جالے
 مے سہوین تر آنکھ نہ در دیم تاب
 کرے پشت دودہ زخم ژے کوہال من
 ز ملک عرب تابہ ساحل دیار
 نژن چھکھ تر ہر نازش بو تر آب
 یہ مردی نہ تختی کڈم از قطار
 کرے کینہہ سہوین ژے بد باد سر
 کب استخان گڑھی مادیہ برز
 دتن مارکس پیٹھ بزور و توان
 دتن گوہ رڈب مارکس بے خلافت

لہ ایدر کس دوپن سہوین مشر چھہ مغرب دیار بجایے ساحل دیار چھاپ۔

دواں ما بکنن برونیچہ رشتن سبیر
 سپن نہ تہنس کار گر گوہ رزہ پاس
 مگر کاشہ انر گوہ دہ عمر من ز بخت
 ازاں پس کوڑکھ چنگ باہم دگر
 ز جولاں تمو پار مگر خاکہ سے
 دون اُسو بڑی بڑی عو موہ گران
 ز گوہ رزہ لگیکہ دھون اٹھن مژہ
 ز گوہ رزہ گراں کاٹکہ فر سوہ دست
 مگر ہاڑیکھ دو طرف سخت تنگ
 زہیں کرکھ اوڑدہ از پابے کوب
 سراجام ہیوت ما بکنن نام رب
 دما اکھ سہ پھر دُن ببالاے زین
 چو فیل دماں بستہ کرکھن ز دست
 سبک پاؤ کھوت باد پائیس شتاب
 سپن خوش و چھتہ سرور موہین
 کوڑس عرض تمو ما بکنن اپن مان
 چنابن دوپس در نہ پتہ نمون
 ہنسکہ عمر معنی مسلمان بنے
 لے ازاں جابہ سویہ مدینہ سپاہ

کوڑن غائب تھتھ تل ہمہ ترک و سر
 کوڑس پھر تھن ما بکنن خندہ داس
 کر بازو تشند کوہ کھوتہ داس سخت
 کرن اکھ اُکس پست بے بال و پر
 ز گوہ رزہ سپن لرزہ اظاکہ سے
 تھتھ پتھ کنن پرچھ آہنگران
 گٹیکہ چشمنے رزہ سپن گٹہ
 کشادہ کرکھ پنچہ شیرست
 کرکھ زور کشتی بن پلنگ
 فلک آو در لرزہ از دار و کوب
 تھتھ نیون از زین معدی کرب
 پس انگہ دتن سے برتھہ بر زین
 بزنجیر فولاد بر خاک پست
 کشاں نیون نزد شہ پہ چو تراب
 کوڑن ما بکنن اُشترس آفرین
 دکن وہہ ز بگوپال کہہ رزہ گران
 بپند و تھتھ مسلمان کرون
 ہنہ کار و چنگ یہ ساہ بنے
 بچن درایہ شادان و خندان براہ

لے اٹیک دویم مصر آو قلمی مسودہ پیچہ نقل کرے۔

سید و آتی نزد مدینه فرما
 مدینے اندر کو چو باد سحر
 دوپن تیں سپہدار ہیں بو تراب
 تیں سیرتو تم یادان و سپاہ
 سپن شاد پیغمبر کردگار
 سپن شاد و غورم ہمہ دوستان
 حسین و حسن ہر دو بایک دگر
 بزدلی بیٹے کو گل آفتاب
 پیبر داریہ نمنی ماہ گیتی فردوز
 پین اس شکر بہ سامان و ساز
 امیر عرب حیدر پاک دین
 تیں سیرتو بوالعجب شیر زاد
 پین اوس برو نہ حیدر نامدار
 پیش او تیں سید المرسلین
 و چھن یام شاہنشاہ انبیا
 کوہ کھ نالہ موت باہم از اشتیاق
 بدیدار محبوب ذوالکبریا
 ز شادی سپن پر ز حد بو تراب
 امام حسن سرور مؤمنان
 بجائ رطینہ تم سیدان شباب

بکن دژاو برو نہ عمر گردن فرما
 ورن آں چنا بس نشے نوش خبر
 بہ فتح و ظفر آو چوں آفتاب
 ہے و آتی ساری بتمکین و مہاب
 خبر بوز محقق چھول بسان بہار
 پھول لخت آے پھول گل بوستان
 بامید دیدار رویے پدر
 چو بلبل ہر جگہ کو ز بس اضطراب
 گمراہی سے تاب از بہر روز
 مدینے اندر و آتی باغش و ناز
 اندر ژاو در شہر میثرب زہن
 ہمتن سیرتو کوس و شکم شاد شاد
 کھسختہ بر سر دل راہوار
 نبی الہدا، رحمت العالمین
 پتھر و دھتہ ز دل شہر تھنا
 گمہ ریز چشمان کرکچہ از فراق
 مشرف سپن حیدر با صفا
 و چھن ذات حق، ربے پاک جناب
 امام حسین پیشوایہ جہان
 ز چشمان زگرس کرین پر ز آب

سچھا بوسہ کر کے نکمہ بروے و جبین
 دلیراں سراسر پیادہ سپین
 جدا پرچہ اکی کر سلام و کلام
 بتا ظہم پرچہ اکی بت کریم تام
 جہان بن سدا بخشن عظیم
 جدا پرچہ اکی کر تھو باوا از نام
 سوشکر سپین خوش ز شادی سچھا
 اندر زاوشہرین علی با سپاہ
 بہر خاندان روزن و سقف و بام
 تموشہرین بوتر استر نثار
 بخاندان اندر زاوشہرین بتوال
 حسین و حسن زیاد خورم سپین
 روان پن پندہ جاپہ کے یاوران
 پورکھ محمد پروردگار عظیم
 شہ مال غنیمتہ و چھمتہ آن جناب
 تر سورے ز رو گنج لال و رنگین
 چو کوہ کلاں جمع کو مال و زر
 ازین ناد دیا و ختہ سراسر گدا
 شہمتہ آئے مسکین ہمہ دل مولول
 فقیراں و محتاجاں پورن سپین

برابر زہن رقم یار و یمنین
 ز شادی ہمہ دل کشادہ سپین
 کفار کوڑکھ خیر و خوبی تمام
 موٹکھ بھتہ پیادہ رسول کرام
 کوڑکھ دل تلی بلطف عظیم
 پر زہن حال سورے ز مرد و زکرم
 نکمہ پیشوا تم علمہا چو ماہ
 سپین مؤمنن تھو سچھا پایگا
 مبارک مبارک کزن خاص عالم
 بشکرانہ کریم سچھا مہر و دیار
 سپین خوش ہمہ دودرمان رسول
 غمپس اسو تم در تبسم سپین
 ابوالمعین و مالک و دیگران
 سپین پرچہ اکھا خاش اندر مقیم
 کوڑن آفرین بر شہد پوراب
 کوڑکھ جمع بالابے فرشتہ زہین
 برچہ اوئے صحن نبیو البشر
 تر سورے کوڑکھ صرف راہ خور دا
 زہنکھ کوٹھ مانسن حکم رسول
 گدا اسو تھن تم توانکر سپین

بِ یثرب اکھا رو دئے بے قوا
 نہ کاٹھہ رو د مسکین پراکشہ حال
 ہے رو دئے کاٹھہ اکھا بے نقیب
 بِ یثرب اکھا رو دئے نادومہ مید
 لہ ازاں پس اوٹکھ عمر معدی بہ پیش
 تے دو پکھ تس کہ لے پہلوان زمان
 لے نہ کتھ پیچھ گوشت یوت بیباک چھکھ
 لے نوٹ لوط چھکھ تا جس دن مال و زر
 لے مگر ژور سستین چھنے کاٹھہ بجا
 لے پوزہ سہ معدی کرب نرم گو
 لے دوپن یا نیس سر قہر باں کرے
 مسلمان بپنس بلا اشتباہ
 کوژن ترک اپین کفر و جوہول
 چتہ کیاہ غم بچھس کسترپ خاک تس
 دوہم تازہ گل کیشہ بباغ کلام
 چھوئے آفتابا بہ اورچ کمال
 چھہ کیاہ دور از لطیف آب ذلہ ہم
 ز شادی بسر و دم این داستان

فقیر و گدا گئے ز زر بانوا
 بہر کس دیکھ جعبہ کروی کروی مال
 ازاں مال پر پتھ کاٹھہ ووتکھ نقیب
 بہر کس ز اینعام ووتکھ نوپہ
 مدارا کوڑکھ تس ز اندازہ بیش
 خذر کر تہ اندگر دیش آسمان
 فقط شب روی پیچھ تہ چالاک چھکھ
 ژن کیمتہ ہن چھکھ ژور غاب سر
 ہں کر توہہ اندول بصدق ورجا
 اندری ہنوتسند دل سپھ گرم گو
 ازیں پس ییتی پایہ تے تل مرے
 پوزن کلمہ یہ لا الہ الا اللہ
 سپھ شادماں کو جناب رسول
 رٹھہ قحطہ کر پتھ چھس بختراک تس
 تھوڑم غطر بری حقن دماغ و کلام
 بہ چھس ہچو سایہ تیس پایہ مال
 کریم درفشانی ز جیب کرم
 و چھم پتھ کتن لیو کھمت اندامستان

لے تاکہ ہم چھینہ چھاپ سپہ و ہمت۔ ہم آہ اکہ مسودہ پیچھ و نقیل کر نہ۔

کوہِ رم ختمِ اکتہ بر سخا یہ رسولؐ
مے اُمیدِ چھم از عطایہ رسولؐ

وینو چھم وں تارِ پف آلِ کبار

چو خودِ شہدِ یم در جہاں آشکار

مناجات

خود دایا و سپید اُرغم پشجتن
و سپید اُن چھس شے کن یا اللہ
قسم چھ ز شاہنشاہِ اُنبیا
دویم اِنما باغِ کسے سے گوہِ لابل
سیوم فاطمہ بہترینِ نسا
قسم چھ خلقِ امامِ حسن
قسم چھ بخونِ امامِ حسین
قسم چھ ز سجاد زین العابدین
قسم چھ ز جعفر، گلِ اصطفیٰ
قسم چھ ز موسیٰ کاظم عیان
قسم چھ بقتلِ علیؑ یہ رضا
قسم چھ ز زعمہ ہر محمد تقی
قسم چھ ز شیخ شہستان نور

چھ یم فخر اندر ز پین و زمن
شے پاک معصوم یم چہارہ
یُسند نور پیدا کوہِ رم اہبتا
علیؑ و علیٰ حیدر بو تراب
عجبین تہذیب چھ جنتِ سرا
سیمس اوس رتِ خوں و جہہ حسن
پہ تمکو ظلم در کربلا و چھ بعین
قسم چھ ز باقر چھ یس دین داد
یُسند بھتہ چھ چوں صبح صادق صفا
سیمس در عبادتہ چھ عالی مکان
شہید خراساں سپن از جفا
سہ بو دینس اندر سہٹا متقی
علیؑ، نقیؑ یس چھ در زعمہ ہر نور

قسم چھ زروب سن عسکری
 قسم چھ زہدی زمام ہمام
 لہ کر دُزیا و دپنس اندر جملہ کار
 کڈم چار دہ حاجت لے ذات پاک
 در اول سے روزم نہ حاجت بکسی
 دویم برزق نہ دہم عیان و بہان
 لے سیوم یام موئن اشارت بینم
 لے چہارم سیلہ تن سے ولتم کفن
 لے بر پنجم سیلے واتہ در زیر خاک
 ششیم رے میونے ز شرم و کتاہ
 سٹیم بیہم ششیریلے کڑہ عیان
 سہ اعٹیم بہ نپکی کرم حال سے
 نویم بند کڑہ زہمہ اندر سے پشت
 دہیم تار دی زہم بہا لہ پل
 کہٹیم یام دہہ چھ دوزخ تھو دھکا
 بیٹیم واتہ اووم بنا خوف و ہم

چھ یسی مشکہ برو تھن گل مروری
 تھن سارہ نے پیچہ ہزاراں سلام
 نہ کڈتم بفضل فخر اے کردگار
 بہ یمن دہ و چار معصوم پاک
 کڈن دول حاجت نہ آسکھ سے بس
 کہ یٹھ کانہ سے تھاویم نرنت بجا
 نہ از لہ تخافو بشارت بندم
 نہ صم واتہ اوٹھ بہ آن پنجتن
 نہ اولو دگی تھاویم نہم کڑہ پاک
 نہ کڑہ زہن نہ روزہ محشر سیاہ
 دران لحظہ ز چھو نہم سلامت زبان
 بنیم وزن یتیمہ وقتہ اعمال سے
 سے از فضل دہ واتہ تا پہ پرشت
 بگردن سے کڑہ نہم نہ زنجیر و غل
 دہ اس وقت ز چھو نہم نہ آسیب نار
 بہ بستان بخت ریاض مقیم

لہ کہ دنیگ بر چھ چھاپ پٹھو
 لہ چھاپ چھ یام موئن اشارت بینم
 ہندیں معنوس چھ پھر تر کوٹ۔ ہم آپ شیر نہ

تروا ہیم میلے نامہ تھاؤن بے پشت
 تروا ہیم تمن چارہا ہن اندر
 نکیران و منکر و چھن مینون حال
 دران وقت در یاد دم پنہجتن
 تہ بیسہ مادہ دمر یہ موہنپن
 کرپا اگرچہ تہ کرہا ہم کرم
 سیٹھا کرہا ہن چھم خطا بر خطا
 گو نہہ کار چھس آستن عذر خاہ
 گو ناہن ہندے کھوتستن بار چھم
 زبس مہیت چھم قدس نعم کوشت
 نہ ستارہ بکر دوں کر دہ چھس
 اچھو ستر وارہا کوڑم کار بد
 اچھو ستر ترووم خرامس نظر
 سیٹھا یو، گوئی کریم از زبان
 بہ تقریر و تحریر پس و نہار
 کریم صرف یو دھم در کبڑوی
 اگر ہیر یون پو گو ناہ چھس تمام

دہم نہ مئے در دست مئے سو بے پشت
 مئے تے واتن اوکھ ز پا کرہا سر
 مئے پڑھنم ز راہ نہا گنی سوال
 نبی و علی و حسین و حسن
 پئے چھم و سپہ بدنی و دین
 ادے کینہہ تر اوٹم نہ رنج و بستم
 بر حمت تہ کریم عطا بر عطا
 تر چھکھ پانہ میا ہن گو ناہن کو
 ڈے نش کر یون رو بے دربار چھم
 ز ستر تا سپا چھم ہرہمے غم ہیوت
 کرہا کار بد گوشتن گند چھس
 کوڑم پایہ وے ستر زفتا بد
 کھو ستر بوڑم بدی ہنیز غبیر
 اپن پوز کوڑم پوز مئے تھووم نہا
 کوڑم دفتر از گو ناہ تیار
 بہ لا تقنطو چھم امیر قوی
 مگر چانی رحمت چھم دریا بے غم

نہ و شار چھم اکرس مسودس بیٹھ پٹھو

سیٹھا روے گردان کر دہ چھس
 کرہا کار بد گوشتن گند چھس

گوہار سائے آسہ ہن بے شمار
 خط کریم چھ روزہم نہایتھ وہ مید
 گوہار پنجشتم، عودہ کریم پندہر
 اگر کوہ آتش سے آسن گوہار
 بہر دم سے غفار و ستار چھکھ
 سرا سر یہ چھم چون فضل اسے نمودا
 بہر موی یودو سے سے سپنہ زبان
 کریم دہدہ دہر سہ داراہ خطا
 لہ کریم ستر چھکھ سارا المذنبین
 لہ گوہار چھم این سپد اسپر
 لہ کہ ہر بے نوا گوشتے نشن بانوا
 لہ دودھ میدا توئی چھم بہ اکرام تو
 لہ بہ دوزیا دتم عزت و معرفت
 لہ و سپلہ ارنم اہل بیت رسول
 لہ و سپلہ ارنم آل نبی مرالانام
 لہ بیٹہ چھم و سپلہ اتن چار یار
 لہ خصوصاً من پاسس شہہ کوثر آب

نئے کتہ آسہ ہی ناو آمرزگار
 نئے از عوفوہ کتہ ہم سیامس سفید
 کریم بیٹے گوہار گار، ہے دستگیر
 بیک آب رحمت گزہن رقم شہاہ
 بہر وقت سے مونس و یار چھکھ
 ارنہ کتہ بہر سہہ شکر چوئے ادا
 پیغم نہ سے اکھ شکر چوئے بیان
 برحمت کتہم خط عفو خطا
 کریم رحم چھکھ از محمد الراحمین
 دودھ میدا سے چھم چاہ عفو چ کبیر
 سے بیوہ یود گدایا ر چھکھ چھے روا
 بنیم سہ رخ رویی بہ اینعام تو
 بہ عقب سے با والدین مغفرت
 دن میں کتہ مستعباب و قبول
 تمن سارے پیچہ ہزاراں سلام
 چھم یلم دینہ کی زور محکم استوار
 بہ دوزیا و عقب کریم فتح یاب

لہ تاشہ۔ ہم چھپنے چھاپ سپد ہی متو۔ ہم اسے خاور نامہ کہ اگر قسمی سودہ پیچہ نقل کتہ۔
 لہ یہ شار چھپنے چھاپ سپد مت۔ یہ چھہ اکر کس سودہ پیچہ موجود۔

لے پڑن یتھ کت بے پئے یا اللہ ز رنج و بلا تم ز چھکھ در پناہ
 لے پڑن یام اپن نامہ پئے دلپڈہر برحمت کرن یاد سید امپتر
 لے اللہ ہی تہ چھکھ عوفو کرؤن عطا کرؤم اہرمل امراپساں عطا
 کہ خود دایا عطا کرتہ علم و عمل بہ قوم درختہ تہ چھکھ قادریںم یزل

ہے قبول بیاں کر دے مستجاب

بیاں جناب رسالت مآب

لے تاہے پلم شار چھنہ چھاپ سپد مکر۔ پلم چھہ اکر س مسودس پیچھ موجود۔

ضمیمہ

چھ بیہتر در آغازِ نامِ نمودا
 بہ اُغلام و اُخر چھ سے مدعا
 وٹن ممدتس کن ازل تا ابد
 سداوار تھتھ چھ سہ فرد و احد
 بیا اے خرد مشد دل ہوشیاد
 نظر کہ تہہ بر بازیے روزگار
 گئے اس آسن چھ اپن آسمان
 گئے چھ گزہن نم بان کمان
 گئے چھ بشاری کرن دہ شمال
 دون بعد زان چھ گئے گوشمال
 ببائی کر تھتھ سوز در زیر و بزم
 ملن ساز شادی بمضراپ غم
 دون زئمہ گائنی چھ گاہے نہ آب
 گئے چھ کرن آہرے نہ ہر تاب
 بہار اس ان چھ غزائک بہار
 دون چھ کمالس زواکٹ نوار
 گئے از خدمتشی چھ کرن دل سورور
 کرن چھ گئے از مصیبتھتھ قوصور

نہ چھس مساء و عبرتہ ز صلح و جنگ
 و تخرمت توئے چھس بساط و درنگ
 سواری چھے اموئیںز بر اسپ و رنگ
 جلو چھس پھرن از محبت بہ جنگ
 لہ ز چرخ فوسونگر مہ رختہ کینہہ و و مید
 ز ماقم بیاہ کر چھے گوشت سفید
 اگر چھکھ ہند مند روشن چنبر
 نظر کر تہ بر سال سید اہل
 و وٹن نامہ یہ خاوری دلپذیر
 گدین خط مشکین بہ چینی مسر
 بت ایسہ یزدان والا جناب
 و وٹن رزم و بزم شہ بہ تراب
 کریشہ پیچستہ گوانڈن سرشری
 دتن داد در نامہ یہ خاوری
 بہ عقل و بلاغت بہ فضل و بشان
 کرین مردیہ شاہ مردان سیان
 وزن جستہ ابیات و آلات نظم
 پیشہ و کشد بہ رزم و بہ بزم

لہ اتہ چھ چھاپس منز پھر پھر گوشت۔ بیہ چھ ز شاعر غلط آہ چھہ ہتہ۔

ووٹن نامہ یے خساوری اہستہ
 کوٹن تا بخاور زہن سے ادا
 اوٹن خساور ثانی اندر بیان
 ز جمشید جم تا شہبہ قہرمان
 از انجبا بہ عقل و ہنر کوٹن غور
 ووٹن جنگ دیوان کوہ بلور
 ز ساحل ووٹن جنگ طہاسر شوم
 ز شاہ سمک تاہ قام آلہ قوام
 ہما نجا کرین تپنزی اندر مقال
 بیاں کرینہ راز طہاسر دال
 ہنہ واتنودن شہبہ بو تراب
 طہاسر دالتس اندر باشتاب
 مفصل اباشاہ صلصال شاہ
 مقابل تھوون حیدر رزم خواہ
 اوٹن واتن اوٹن شہبہ خد
 کوٹن رنجت ہیمتہ بہ دارل بقا
 پنہو کز کرین ہیمتہ بے حساب
 بہ غارتھ ز ہر شہبہ بو تراب
 دراں دم سے کن کو اشاہ نما
 خمہ دا ڈیے کرین طبع موزوں عطا

پر نامہ سے روڈم ہے نام تمام
 ثناء کرین بنام نعوہدا اختتام
 سے دو پمسی کر کے میر شہرین ظام
 چھ طب قلمتہ کبیس سے وئے یختہ کلام
 پر پڑی کینو پسرجون چھس بے شوغور
 کر یا مان ظلمتہ ابا شمع نور
 دویم تمکو سے اوئم نہ پانس عبال
 غطا گوم از ایزد ذل حبال
 ز سر حقود تھن سوعے سعادتہ گلاہ
 تھوون تمکو کلس پیچہ بمانسہ ماہ
 دین دم دوین ون پر باقی کتاب
 کرون دوئی ہمہ نامہ سے بو تر آب
 تھوون یام بر سر سے تمکو ایسان
 سبتاد سے سکے موس ہیمچوں سنان
 ہماں دم ز یمن دعیہ پدر
 چوغہ نچہ کشادہ سے سپنم چگر
 ورنہ یی ز دوزیا کوون انتقال
 رضامشہ بر قدر حق تعال
 گوشت بیت دیک از صفہ بو ز روز
 ز نوروز عالم گوشت دل فدوز

بروز دوشنبہ ز ماہ صفر
 ہمے وقت بو چاہش یا اکھ پھر
 بروز بومالکس شور و شر
 خوشی بے کون باحبابانہ
 بنوروز شامشہم بو تراب
 بہ تخت خلافت سپن کامیاب
 ہماں روزے مہتر سید امپتر
 بخلد بڑپس گو سعادت پند پر
 بہ دار فنا اس نئے در خیال
 سویے دار عقبہ کورن انتقال
 پڑتہ تھو سندے نظم و بزم کتاب
 پھولن دل چہ مانشر رنگیں کو لاپ
 تھنہ نامہ پری گڑھن خوش ضمیر
 گہن عاقلن دل چو بدر منہ
 دن وقت خواندن چہ یی بے شمار
 تبس پیچہ بہن رعیت کر دگار
 تبس تاج غفراں ز رت غفور
 بسر اسبیس پیش رضوان و نور
 بہن رعیت حق تبس پیچہ زشار
 پیاپے ہمے تا بروز شمار

مگر مجھ کو کینہہ رو دے تیس ناتیار
 ہنکے فر صحتہ آیس نہ از روزگار
 معنیف سپن پانہ غائب از جہان
 چھنے کا نسب طاقہ و ن یختہ بیان
 توے طبع موزوں تھند دل پند پر
 پشند اوس در خاص و عام از خمپر
 بلے پانہ یس آبہ روشن ضمیر
 تیس دل پشند آبہ شعر امیر
 مگر یس ارس آبہ پانس زبان
 پہمے زانہ سے کاسہ تے زافران
 مہ گزہ اکتہ ٹمٹس تے اے عوش کلام
 یہ نامہ سپن کو نہ تیس نش تمام
 میے آبہ تقد پر حجی تعال
 تیشے آہ بند بختہ پر و قال
 نظر تراو پختہ کن تہ اے نیک نام
 سوہیے قاضی یہ روم و ملا خمسہ نام
 وین مشنوی ہندو شے جلد تمام
 ستیم روڈ با تے تیس از کلام
 بے یمن دے ایے پڑ سے کریم
 غلط یوڈ کریم عقل و طبع سلیم

اگر نقش نم علم، فکر و کلام
 و ن ر دومت قصہ باقی تمام
 ز شہر طلسات زونج بتول
 گوہ دین و اتیان بشہر رسول
 مہ دویم یود ہدایت دیم دل حلال
 ہمہ رزم آنت بیان از مقال
 مہ مگر چھس کرن ہوشمند سوال
 زمین نہ سنے پیچہ کیشہ بہ رخ و ملال
 مہ ہنگم نہ قص، عابا و چھن در بیان
 کرن عوفو تقصیر تھتہ آں دہان
 بہ انگشت ہر گاہ گردھن عاب گہر
 مہ کرن تھتہ قوسورس عیسر بسیر
 کرن نہ سنے پیچہ عاب جوئی دمان
 چھتہ بے عاب ذات خودا کار ساز
 کہ بے علم و نادان چھس میں قوسول
 پیومت چھس بہ نادانی اندر جوہول
 نہ علم و نہ دانش نہ فہم زانگی
 نہ چھن و نہ ویر طہ بدری یا بدیوانگی

مہ تا مہ پمکن شان ہمند چھر تھر آو درس کرن مہ یہ شار چھنہ مسوس منز
 بہ چھہ چھاپی خاور نامہ مطابقت۔

خط بے شو عوری لبکھن بر حصہ پر
 مقابل رٹن با بیان امپیر
 سفید کرتا مان با سرو تاز
 در آزی، مہر مہر شمس شمس چھ تاز
 نگیا زانہ ہے سکھو سٹھ ہنؤہ خدام
 مقابل نگیا مشدہ س سہو شام
 بر شمس تہمتن کھسیا زال پیر
 گزہ دنیا چوب نر بر ہدف ہچو تپہ
 بہا بے نوا بر سلیمان سر
 بنیہ مفلحس زانہ لباس خور
 انیا بار ناداں سے ہنؤہ خطا
 دُنن جنگ حیدر شہہ لافتا
 چھ یس و صنف در آیت ایتما
 یسند شان در سورے هل آتی
 سہ شیر خستہ، یاد کار رسول
 ہنگہ زن کریم تا تو بولس تو بول
 دیم فرحست زہد کا فی جمعہ دا
 کرن رو دمت قصہ باقی آدا
 بشہر مدینہ شہر بو تراب
 مشرف کرن بار سالک ماب

خود دایا بپاس شہہ اولیا
 تہ توفیق ہاؤم براہ مہا
 چو غور تہ کساد، کرم دل نخبان
 بنیم یختہ مئے تقریر عنبر فشان
 خود دایا دتم بہمت بے حساب
 دین چھم مئے جنگ شہہ بڑا آب
 یکت دوت مت بو دہشتہ آں سعید
 در اخباسین انتظام شدہ
 یہ اکھ باختہ از خاص شاہ امیر
 پیے حفظ مضمون لیکھم بر فہر
 لائن میانہ گوہ رز، چہ البرز کوہ
 پیون بر فلک میانہ نیزک شکوہ
 ہستہ میون فتنہ و چھتہ بے خلاف
 نہاں گوہ بر زیر سپر کوہ قساف
 دوپٹس شاہ مردان اے شاہہ قام
 ز شاہان عالم ژسے چھے ایختہ شام

●

شاہ امیر شاہ بہتور پیمہ شاہ از ضمیمہ سس نثر چہ، ایم چھتہ چھاہ، مہا پین شش
 مشہ درج کرنا، آہتو۔

